

Bundel – Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Limburg–Noord (reguliere vergadering) van 15 december 2023

- A.1 Opening en mededelingen
Mondelinge toelichting verkoop locatie Nijmeegseweg (VERTROUWELIJK)
- A.2.a Besluitenlijst van de vergadering AB VRLN d.d. 7 juli 2023
Voorstel:
Besluitenlijst vaststellen.
Besluitenlijst_Vertrouwelijk_Algemeen_Bestuur_Veiligheidsregio_Limburg–Noord_(reguliere_vergadering)_7_juli_2023 (4)
Getekend presentielijst AB 07072023
- A.2.b Besluitenlijst van de extra vergadering AB VRLN d.d. 6 oktober 2023
Voorstel:
Besluitenlijst vaststellen.
Besluitenlijst_Vertrouwelijk_Algemeen_Bestuur_Veiligheidsregio_Limburg–Noord_(reguliere_vergadering)_6_oktober_2023 (1)
- A.3 Ingekomen/Verzonden
Er zijn geen ingekomen stukken.
- B Ter kennisneming/Hamerstukken
- B.1 Horizontaal Toezicht Informatie- en archiefbeheer
Voorstel:
1. Kennisnemen van het verslag van het horizontaal toezicht op archief- en informatiebeheer.
Deknotitie Horizontaal Toezicht informatie- en archiefbeheer
Verslag Horizontaal toezicht: "De stand van het informatiebeheer en de archieven veiligheidsregio Limburg–Noord 2023"
- B.2 Zienswijze Jaarplan 2024 NIPV
Voorstel:
1. Kennisnemen van het Jaarplan 2024 NIPV.
2. Kennisnemen van de zienswijze VRLN.
Deknotitie Jaarplan 2024 NIPV
Aanbiedingsbrief jaarplan 2024 NIPV
Concept jaarplan 2024 NIPV
B2 brief aan NIPV inzake zienswijze
- C Ter besluitvorming
- C.1 Begrotingswijziging 2 2023 en investeringsoverzicht 2023
Voorstel:
1 De begrotingswijziging 2 2023 vaststellen.
2 Het investeringsoverzicht 2023 vaststellen.
Deknotitie begrotingswijziging 2 2023 en investeringsoverzicht 2023
Bestuursrapportage 2023
Begrotingswijziging nr. 2 van 2023
Investerings 2023
- C.2 Herijking strategische huisvesting
Voorstel:
1. Investeringskrediet upgrade Drie Decembersingel beschikbaar stellen van € 1,8 miljoen.
2. Investeringskrediet faciliteiten hybride werken beschikbaar stellen van € 450.000.
3. Investeringskrediet e-voorziening laadpalen elektrische voertuigen beschikbaar stellen van € 90.000.
4. Investeringskrediet beschikbaar stellen voor nieuwbouw/verbouw van brandweerkazernes in Roermond (€ 10,2 miljoen), Leudal–Centrum (€ 3,2 miljoen) en Venray (€ 7,4 miljoen).
5. Gemeentelijke bijdrage per inwoner ophogen voor stijging huisvestingslasten:
– € 0,65 vanaf 2024 (structureel);
– aanvullend € 0,21 vanaf 2025 (structureel);
– aanvullend € 0,49 vanaf 2026 (structureel);
– aanvullend € 0,04 vanaf 2027 (structureel);
De stijging van de gemeentelijke bijdrage wordt lager indien de verkoop van de Nijmeegseweg tot een afronding komt (medio 2024).
Deknotitie strategische huisvesting
Strategische nota huisvesting VRLN voortgangsnotitie AB 15 december 2023

Voorstel:

1. *Instemmen met de businesscase Primair Onderwijs en Senioren en de businesscase Voortgezet Onderwijs.*

2. *Instemmen met de businesscase Voortgezet Onderwijs, onder de voorwaarde dat er pas gestart wordt bij een sluitende begroting middels externe financiering.*

Deknotitie Business cases Risk Factory

Concept Business case PO en Senioren 08-11-2023

Concept Business case VO 08-11-2023

C.4 Protocol Interregionaal Beleidsteam (IRBT)

Voorstel:

1. *Vaststellen van het Protocol IRBT*

Deknotitie Protocol IRBT

Concept brief voorzitter Veiligheidsregio Limburg-Noord

Brief aan voorzitter veiligheidsregio's inzake aanbieden protocol IRBT

Protocol Interregionaal Beleidsteam (IRBT)

C.5 Actualisatie Rampbestrijdingsplan Hoogwater Limburg 2023-2026

Voorstel:

1. *Instemmen met de terinzagelegging van het ontwerp Rampbestrijdingsplan Hoogwater Limburg 2023-2026 voor een periode van zes weken.*

Deknotitie RBP Hoogwater Limburg 2023-2026

Rampbestrijdingsplan Hoogwater Limburg 2023-2026

C.6 Beleidsplan VRLN 2024-2027

Voorstel:

1. *Het concept beleidsplan VRLN 2024-2027 'In goede handen' vaststellen inclusief de volgende wettelijk verplichte bijlagen:*

- *het provinciaal risicoprofiel;*

- *het dekkingsplan brandweer 4.0;*

- *het regionaal crisisplan 2024-2027.*

2. *De burgemeesters van de deelnemende gemeenteraden de mogelijkheid bieden om het concept beleidsplan ter raadsconsultatie voor te leggen.*

Deknotitie beleidsplan VRLN 2024-2027

Beleidsplan VRLN 2024-2027

C.7 Kaderbrief 2025

Voorstel:

1. *De Kaderbrief 2025 vaststellen.*

Deknotitie kaderbrief 2025

Kaderbrief 2025

C.8 Financiële verordening

Voorstel:

1. *De financiële verordening van 22-12-2017 intrekken en de nieuwe financiële verordening vaststellen met terugwerkende kracht naar 01-01-2023.*

Deknotitie financiële verordening

Financiële verordening VRLN 2023

D Ter bespreking

D.1 Brief provincie Limburg inzake begroting 2024

Voorstel:

1. *Kennismemen van het schrijven van de provincie Limburg inzake begroting 2024.*

Deknotitie brief provincie begroting 2024

Brief Provincie Limburg inzake begroting 2024

D.2 Zienswijzen nieuwe Gemeenschappelijke Regeling

Voorstel:

1. *Nadere afstemming over de aanvullend ingebrachte zienswijze van de gemeente Venlo over de stemverhouding in het algemeen bestuur.*

Deknotitie GR voor AB 15-12

21-11-2023 Overzicht zienswijzen gemeenteraden inzake wijziging GR VRLN

Brief Wijziging stemrecht Veiligheidsregio Limburg-Noord aanvullende zienswijze GR

E Rondvraag/Sluiting

Besluitenlijst Vertrouwelijk Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Limburg-Noord (reguliere vergadering)

Datum	07-07-2023
Tijd	9:30 – 12:00
Locatie	Raadzaal gemeente Weert; Wilhelminasingel 101, 6001 GS Weert
Voorzitter	A. Scholten

A.1 Opening en mededelingen

Besluit:

Voorzitter opent vergadering. Woord van dank aan burgemeester Vlecken voor de ontvangst in raadzaal van de gemeente Weert.

De vergadering start met een moment van stilte in verband met het overlijden van mw. A. Mestrom, wethouder gemeente Peel en Maas en voormalig lid van het Dagelijks Bestuur van de VRLN.

De voorzitter geeft aan dat mw. L. Kompier niet deelneemt aan het overleg. De voorzitter dankt haar voor haar betrokkenheid en inbreng vanuit haar rol als waarnemend burgemeester van de gemeente Venray. De opvolger van L. Kompier is de heer M. Uitdehaag. Hij heeft via een kaartje laten weten alvast uit te zien naar een goede samenwerking in de regio.

De voorzitter geeft aan dat agendapunt C8 Voortgang strategische huisvesting GGD is toegevoegd aan de agenda. Mondelinge toelichting daarop volgt door R. Palmen. De agenda wordt daarmee vastgesteld. De voorzitter heet welkom mw. M. Meijer. M. Meijer was tot 1 juni jl. werkzaam als concerncontroller voor de VRLN. Vanaf 1 juli is zij werkzaam voor de veiligheidsregio Zaanstreek Waterland. Vanuit de voorzitter en de portefeuillehouder wordt mw. Meijer bedankt voor haar inzet, betrokkenheid en deskundigheid. De voorzitter overhandigt een bloemetje.

A.2 Besluitenlijst van de vergadering AB VRLN d.d. 14 december 2022

Voorstel:

Vastellen besluitenlijst.

Besluit:

Conform voorstel vastgesteld.

A.2 Kennismaken met Stichting Koepel voor Veteranen- en Geüniformeerden Organisaties Limburgstichting (SKVGOL)

De Stichting SKVGOL zet zich in voor erkenning en waardering voor geüniformeerden. Meer informatie op <https://www.dekoepellimburg.nl/>
Korte kennismaking met de stichting door de heer Cloïn (voorzitter SKVGOL) en wat deze kan betekenen voor geüniformeerden in de verschillende gemeenten.

Besluit:

Mondelinge presentatie door de heer Cloïn, voorzitter van de Stichting SKGVO Limburg.

Toelichting:

De heer Cloïn licht het doel van de stichting toe en vraagt de bestuurders om ambassadeur te zijn van de stichting. Organisaties én individuen kunnen zich aansluiten bij of een beroep doen op de stichting. De stichting wordt gefinancierd door de provincie Limburg. De voorzitter dankt de heer Cloïn voor zijn toelichting.

A.3 Ingekomen/Verzonden

B Ter kennisneming/Hamerstukken

C Ter besluitvorming

C.1 Jaarverantwoording 2022

Voorstel:

1. Jaarverantwoording 2022 vaststellen.
2. De volgende bestemmingsvoorstellen vaststellen:
 - € 403.000 zorg aan kinderen uit Oekraïne;
 - € 300.000 het waarborgen van de paraatheid van de brandweer en de dienstverlening van de GGD;
 - € 100.000 informatieveiligheid;
 - € 100.000 vergoeden van schadeclaims evenementen 11e van de 11e in 2021;
3. Het restantbedrag van € 62.000 terugstorten aan de deelnemende gemeenten.

Besluit:

Conform voorstel vastgesteld. Mondelinge toelichting door R. Palmen (portefeuillehouder Financiën).

Toelichting:

Er zijn geen reacties van gemeenten binnengekomen op de jaarverantwoording 2022. Er is wel een reactie op het bestemmingsvoorstel gekomen. De jaarverantwoording wordt dan ook door het DB ongewijzigd ter vaststelling aan het Algemeen Bestuur voorgelegd.

De accountant heeft een goedkeurende verklaring omtrent getrouwheid en rechtmatigheid afgegeven, deze maakt onderdeel uit van de jaarverantwoording. Op vragen van H. van Helden (Leudal) geeft portefeuillehouder Palmen aan dat de suggesties gedaan door de accountant in het accountantsverslag worden opgepakt en dat in gesprek wordt gegaan met de accountant over de opvolging ervan.

Bestemmingsvoorstellen

Alleen de gemeente Bergen heeft aangegeven niet in te kunnen stemmen met het bestemmen van € 100.000 voor het vergoeden van schadeclaims evenementen 11e van de 11e 2021. De voorzitter geeft aan dat kennisgenomen is van het standpunt van de gemeente Bergen in dezen en dat dit standpunt wordt gerespecteerd.

C.2

Begrotingswijziging 1 2023 en begroting 2024

Voorstel:

1. Kennisnemen van de ontvangen zienswijzen.
2. Kennisnemen van het antwoord van het Dagelijks Bestuur op de zienswijzen.
3. Gewijzigde begrotingswijziging 1 2023 vaststellen.
4. De ontwerpbegroting 2024 vaststellen.

Besluit:

Conform voorstel vastgesteld. Mondelinge toelichting door R. Palmen (portefeuillehouder Financiën).

Toelichting:

Op verzoek van enkele gemeenten is bij de begrotingswijziging 1 2023 nog een extra tabel toegevoegd. De binnengekomen zienswijzen zijn geactualiseerd en in de begroting 2024 is de tabel "Baten en lasten per programma" in lijn met de jaarverantwoording gebracht. Deze aanpassingen hebben verder geen invloed op de besluitvorming.

Begrotingswijziging 1 2023

Ten aanzien van de begrotingswijziging 1 2023 zijn enkele zienswijzen ontvangen. Deze hebben betrekking op het toepassen van de **prijnsindex**. In de begrotingswijziging was gerekend met een prijsindex van 7,0%. Door de VRLN was al aangegeven dat hierbij aansluiting wordt gezocht bij de index van het gemeentefonds zoals die in de meicirculaire is bepaald.

In de meicirculaire is een prijsindex van 5,9% gehanteerd.

In de nu voorliggende begrotingswijziging 1 2023 is het percentage van de prijsindex al aangepast aan de index uit de meicirculaire en is hiermee tegemoetgekomen aan de opmerkingen van enkele gemeenteraden. Dit heeft ertoe geleid dat de gemeentelijke bijdrage in de begroting naar beneden toe wordt bijgesteld met € 287.297.

Na besluitvorming van het Algemeen Bestuur zal de begroting 2024 op dit onderdeel worden aangepast omdat in de ontwerpbegroting 2024 ook gerekend is met een percentage van 7% en de prijsindex dus wordt aangepast naar 5,9%.

Ontwerpbegroting 2024

Ten aanzien van de ontwerpbegroting 2024 zijn ook zienswijzen ontvangen. De meeste opmerkingen zijn slechts door een beperkt aantal gemeenten ingebracht en leiden niet tot een aanpassing van de ontwerpbegroting 2024. Voor verdere beantwoording van de zienswijzen wordt verwezen naar de bijlage.

De doorwerking van de aanpassing van de prijsindex 2023 is in de voorliggende begroting 2024 nog niet verwerkt. Indien het Algemeen Bestuur de begrotingswijziging 2023 vast stelt, betekent dit dat de begroting 2024 hier ook op aangepast wordt.

Ten aanzien van de loonindex wordt voorgesteld om deze nu niet aan te passen, maar dit mee te nemen in de jaarverantwoording 2024. Dit omdat in 2024 er waarschijnlijk nog een aanpassing zal komen als de huidige cao afloopt.

C.3 Oprichting Stichting waarborgfonds

Voorstel:

1. Instemmen met het besluit tot oprichting stichting waarborgfonds.

Besluit:

Conform voorstel ingestemd met. Mondelinge toelichting door R. Palmen (portefeuillehouder Financiën).

Toelichting:

Op 12 april 2023 heeft het Dagelijks Bestuur het ontwerpbesluit tot oprichting stichting waarborgfonds aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten toegezonden. De gemeenteraden zijn in de gelegenheid gesteld om hierop hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

Alleen van de gemeente Weert zijn wensen of bedenkingen ontvangen ten aanzien van het ontwerpbesluit tot oprichting stichting waarborgfonds.

C.4

Rechtmatigheidsverantwoording

Voorstel:

- 1 Een verantwoordingsgrens voor de financiële rechtmatigheid van 1% hanteren;
- 2 Een rapporteringsgrens voor de financiële rechtmatigheid van 10% van de verantwoordingsgrens hanteren;
- 3 Een toelichting over de financiële rechtmatigheid op te nemen in de paragraaf bedrijfsvoering van het jaarverslag.

Besluit:

Conform voorstel ingestemd met. Mondelinge toelichting door R. Palmen (portefeuillehouder Financiën).

Toelichting:

Het wetsvoorstel voor de ‘Wijziging Financiële-verhoudingswet’ is aangenomen. Dit bevat ook een wijziging op de rechtmatigheidsverantwoording. Het Dagelijks Bestuur van de VRLN dient vanaf het boekjaar 2023 zelf een rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening. Hiermee wordt dus door de VRLN verantwoording afgelegd over de naleving van de financiële regels.

Hiertoe dient het Algemeen Bestuur een aantal kaders vast te stellen.

Voorgesteld wordt om de volgende kaders te hanteren:

- Een verantwoordingsgrens voor de financiële rechtmatigheid van 1% hanteren;
- Een rapporteringsgrens voor de financiële rechtmatigheid van 10% van de verantwoordingsgrens hanteren;
- Een toelichting over de financiële rechtmatigheid op te nemen in de paragraaf bedrijfsvoering van het jaarverslag.

Deze kaders sluiten aan bij de gehanteerde kaders door de accountant. Op vraag van H. van Helden geeft de portefeuillehouder aan dat de AO/IC van de VRLN op orde is. Zoals aangegeven door de accountant in het accountantsverslag kan deze op een aantal punten nog verder worden aangescherpt. Deze zaken zijn echter niet van invloed op de rechtmatigheid.

C.5

Wijziging gemeenschappelijke regeling VRLN

Voorstel:

1. Vaststellen van de Concept-Ontwerpregeling

Besluit:

Conform voorstel vastgesteld. Mondelinge toelichting door C. Angevaren (Algemeen Directeur VRLN).

Toelichting:

In nauwe afstemming met BoelsZanders is bijgevoegde concept ontwerpregeling GR VRLN opgesteld welke voldoet aan de gewijzigde Wgr.

Het wettelijke kader van de nieuwe Wgr is daarbij als uitgangspunt genomen. Bij de totstandkoming van dit concept zijn aan de voorkant gemeenteraadsleden, gemeentjuristen, gemeentesecretarissen geïnformeerd en betrokken. De VRLN heeft daarnaast een aanvullende ambtelijke consultatieronde uitgevoerd.

De technische wijzigingsvoorstellen uit de ambtelijke consultatieronde zijn overgenomen. Een overzicht van de wijzigingen en reacties vanuit de ambtelijke consultatieronde is bijgevoegd.

Het Dagelijks Bestuur heeft ingestemd met het voorliggende concept ontwerp. Het ontwerp ligt nu ter vaststelling voor in het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur legt het ontwerp vervolgens voor aan de Colleges van B&W, die het op hun beurt voorleggen aan de gemeenteraad. Een overzicht van het proces en tijdslijn is als bijlage toegevoegd.

Vanuit de gemeente Weert (M. Ferrière) wordt het verzoek gedaan om de ontwerp regeling tijdig aan te bieden aan de gemeenteraden.

F. Schatorjé geeft namens Venlo aan dat de gemeenteraad van Venlo in de regeling een gewijzigde stemverhouding wil opnemen. Dit naar analogie van andere gemeenschappelijke regelingen. Een aantal gemeenten spreekt zich uit tegen dit voorstel. Gemeenten dragen naar rato bij aan de begroting VRLN en de huidige stemverhouding heeft nimmer tot problemen geleid.

C.6

Toekomstscenario's Risk Factory

Voorstel:

1. Een richtinggevende uitspraak te doen over de kijkrichtingen en in te stemmen met het advies van de klankbordgroep om te kiezen voor kijkrichting B en C.
2. Kennis nemen van de bouwstenen van de businesscase

Besluit:

Conform voorstel ingestemd. Mondelinge toelichting door M. de Boer (bestuurlijke klankbordgroep Risk Factory).

Toelichting:

In zowel de Bestuurscommissie GGD als ook in de Bestuurscommissie Veiligheid is onlangs de evaluatie en de toekomstscenario's besproken. Inmiddels zijn ook de eerste resultaten van het promotie onderzoek naar de Risk Factory bekend. Het blijkt dat kinderen groep 8 die een bezoek hebben gebracht aan de Risk Factory en aan het programma hebben deelgenomen, na deelname ander gedrag laten zien dan leeftijdsgenoten die niet hebben deelgenomen. Deze positieve ontwikkeling sterkt de klankbordgroep in de kijkrichting het concept door te ontwikkelen met nieuwe doelgroepen en nieuwe partners. Op verzoek van de klankbordgroep zijn drie kijkrichtingen ontwikkeld:

- A. Stoppen met bestaande opzet voor primair onderwijs en senioren, nee tenzij;
- B. Doorgaan met bestaande opzet voor primair onderwijs en senioren, ja mits;
- C. Verkennen mogelijkheden tot uitbreiding richting andere doelgroepen, concreet Voortgezet Onderwijs, ja mits.

De bestuurlijke klankbordgroep vraagt het Algemeen Bestuur richtinggevende uitspraken te doen over bovenstaande kijkrichtingen. Het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met deze kijkrichtingen. Vanuit verschillende gemeenten worden complimenten gemaakt o.a. over het aantal scholen die deelgenomen hebben en over de variatie in de verschillende scenario's. W. Gradisen vraagt of de digitale evaluatie alsnog schriftelijk onder de raadsleden verspreid kan worden. Geconcludeerd wordt dat een bezoek van de gemeenteraad aan de Risk Factory nog beter werkt dan een evaluatieverslag.

M. Beukema vraagt aandacht voor het verkennen en uitwerken van de financiële bijdragen van andere partners. M. de Boer geeft aan dat dit steevast in de gesprekken met (nieuwe) partners terug komt. Dit komt ook aan bod bij de bespreking van de Risk Factory in de bestuursconferentie op 28 en 29 september a.s. J. Hessels vraagt aandacht voor de verbinding met de bestuurders in Zuid-Limburg teneinde het concept Risk Factory onder de aandacht te brengen. M. de Boer geeft aan dat een delegatie uit Zuid-Limburg reeds een bezoek heeft gebracht aan de Risk Factory. Vanuit Zuid Limburg is D. Prevoo (Valkenburg) bestuurlijk aanspreekpunt. Binnenkort brengt de CdK een bezoek aan de Risk Factory.

C.7 Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg

Voorstel:

1. Vaststellen van bijgevoegd landelijk eindadvies Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg.

2. Kennis te nemen van de regionale stand van zaken in relatie tot het UKB en de benodigde implementatie (bijlage A en B).
3. De verantwoordelijkheid van verdere uitvoering van onderdelen A t/m C, E en F te mandateren aan de coördinerend gemeentesecretaris. .
4. Gedurende de implementatieperiode 2 x per jaar te rapporteren aan het Algemeen Bestuur over de voortgang van de uitvoering van de diverse deelprojecten.

Besluit:

Ingestemd conform voorstel. Mondelinge toelichting door R. Nilissen (Coördinerend gemeentesecretaris)

Toelichting:

Maatschappelijke uitdagingen vragen om een doorontwikkeling van bevolkingszorg, inclusief crisiscommunicatie. In de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's in 2020 werden de uitdagingen ook gesignaleerd. Het Veiligheidsberaad heeft daarom een stuurgroep ingesteld voor de uitvoering van zeven deelopdrachten.

Eind 2022 hebben de algemeen besturen van de veiligheidsregio's reeds de conceptversie van het eindvoorstel ter consultatie ontvangen. Het uiteindelijke eindvoorstel is op 20 maart 2023 door het Veiligheidsberaad vastgesteld en wordt nu ter vaststelling aan de Algemeen Besturen voorgelegd. Het betreft aldus een landelijk kader waaraan nu verder door de VRLN invulling aan gegeven wordt.

M. Pelzer (portefeuillehouder) geeft aan dat zaken niet nodeloos opgetuigd worden, echter dat gemeenten ook zorg dienen te dragen voor het faciliteren en opleiden van de functionarissen in de Oranje Kolom. R. Palmen geeft aan zich te kunnen vinden in het kader, waarbij echter het gezonde verstand dient te prevaleren. J. Hessels benadrukt dat bij het werven en opleiden van functionarissen, kennis van de lokale situatie en lokale omgeving nadrukkelijk meegenomen dient te worden. Dit is van belang in crisissituaties.

C.8

Voortgang strategische visie op huisvesting GGD

Voorstel:

1. Instemmen met advies bestuurscommissie GGD om uitgangspunten huisvesting GGD bij te stellen: op basis van borgen van gezondheidswinst op langere termijn en willen investeren in preventie,
in combinatie met aanwezigheid in de nabijheid van en laagdrempelig aanbod aan de doelgroep 0-4, waardoor besparingspotentieel van € 170.000 niet gerealiseerd wordt;

2. De implementatie op basis van de bijgestelde uitgangspunten huisvesting GGD budgettair neutraal te laten verlopen.

Besluit:

Ingestemd conform voorstel. Mondelinge toelichting door C. Angevaren (Algemeen Directeur VRLN).

Toelichting:

Zoals aangegeven door R. Palmen onder Mededelingen is de verkoop van Nijmeegseweg nog niet definitief. Echter gezien het feit dat ten aanzien van het onderdeel huisvesting GGD, op korte termijn acties benodigd zijn, is besloten het agendapunt huisvesting GGD wel ter besluitvorming te agenderen. Het betreft een nazending.

Op basis van de nota strategische huisvesting zijn door de Bestuurscommissie GGD drie scenario's rondom de toekomstige huisvesting GGD besproken. Gezien de acties die op korte termijn benodigd zijn is besluitvorming over huisvesting GGD nu gevraagd. Voor het einde van het jaar dient de GGD voor vier locaties een vervangende locatie betrokken te hebben. Veel GGD locaties worden gehuurd van De Zorggroep. De Zorggroep heeft laten weten dat alle panden die zij in eigendom heeft verkocht worden.

M. Pelzer staat achter de inhoud van het voorstel maar geeft aan dat het eventueel niet realiseren van het verwachte besparingspotentieel niet ten koste mag gaan van de begroting van het programma Veiligheid. M. de Boer vraagt zich af of het niet prematuur is nu reeds met dit voorstel te constateren dat het verwachte besparingspotentieel niet gerealiseerd wordt? R. Palmen geeft aan dat de discussie over inhoud dient te gaan. De eventuele financiële consequenties volgen. Van de bestuurders mag worden verwacht dat dit ook de uitleg aan de achterban dient te zijn, en niet de boodschap dat de veiligheidsregio weer duurder wordt, aldus Palmen.

C. Angevaren reageert door aan te geven dat er sprake is van één gemeenschappelijke regeling voor zowel Veiligheid als Publieke gezondheid met een gezamenlijke doelstelling op inhoud. Van de organisatie mag worden verwacht dat zij deze doelstelling zowel op inhoud en kosten sober en doelmatig nastreeft.

M. Beukema (Peel en Maas) geeft aan dat zij vanuit haar rol als bestuurder GGD de inhoudelijke overwegingen en het advies van de bestuurscommissie GGD steunt. Zij benadrukt echter dat vanuit de gemeenteraad van Peel en Maas de uitdrukkelijke wens is geuit om het huidige aantal locaties GGD binnen de gemeente Peel en Maas te behouden. Het nu voorliggende scenario biedt daarvoor onvoldoende

zekerheid. Het Algemeen bestuur neemt kennis van het standpunt van de gemeente Peel en Maas.

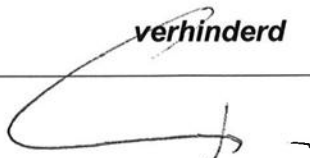

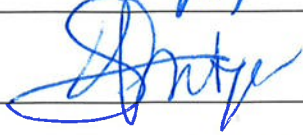

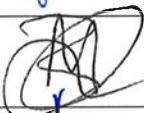
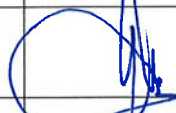

D **Ter bespreking**

E **Rondvraag/Sluiting**

J. Meusen (Hoofd Operaties Politie eenheid Limburg) stelt zich kort voor aan het Algemeen bestuur. J. Meusen zal namens de politie aansluiten in het Algemeen bestuur van de VRLN.

Presentielijst AB VRLN d.d. 7 juli 2023

	<i>naam:</i>	<i>handtekening:</i>
Beesel	B. Vostermans	
Beesel	A. Huijs	
Bergen (L)	M. Pelzer	
Bergen (L)	C. Ponjee	Verhinderd
Echt - Susteren	J. Hessels	
Echt - Susteren	I. Minkenberg	verhinderd
Gennep	H. Teunissen	
Gennep	F. Pubben	
Horst aan de Maas	R. Palmen	
Horst aan de Maas	R. Bouten	verhinderd
Leudal	D. Schmalschläger	verhinderd
Leudal	H. van Helden	
Maasgouw	S. Strous	verhinderd
Maasgouw	M. Wilms	
Mook en Middelaar	W. Gradisen	
Mook en Middelaar	F. Dillerop	
Nederweert	B. op de Laak	
Nederweert	C. Dieteren	
Peel en Maas	W. Delissen-van Tongerlo	verhinderd
Peel en Maas	M. Beukema	
Roerdalen	M. de Boer-Beerta	

Roerdalen	L. Vestjens	verhinderd
Roermond	O. Hoes	
Roermond	M. Smitsmans	verhinderd
Venlo	A. Scholten	
Venlo	F. Schatorjé	
Venray	L. Kompier	verhinderd
Venray	M. Leenders	verhinderd
Weert	R. Vlecken	
Weert	M. Ferrière	
Waterschap Limburg	wvd. L. Verheijen	verhinderd
Arrondissements- parket Limburg	J. van Berckel H. vd Maayen	
Politie eenheid Limburg	M. Honsen J. Nellesen	
Regionaal militair commandant Zuid	M. Storms	Verhinderd
CGS	F. Nillesen	
secretaris	C. Angevaren	

Besluitenlijst Vertrouwelijk Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Limburg-Noord (reguliere vergadering)

Datum	06-10-2023
Tijd	9:00 – 12:00
Locatie	Brandweerkazerne Ariënsstraat 72 Venlo
Voorzitter	A. Scholten
Toelichting	Ingelaste AB vergadering in combinatie met vergadering BC Veiligheid d.d. 6 oktober 2023.

1 **Opening**

2 **Samenstelling Dagelijks Bestuur**

Omdat de eerstvolgende vergadering van het Algemeen Bestuur VRLN pas gepland staat op 15 december 2023, wordt een extra ingelaste vergadering van het Algemeen Bestuur belegd in combinatie met Bestuurscommissie Veiligheid van 6 oktober 2023. Het Algemeen Bestuur benoemt de door de Bestuurscommissie Veiligheid voorgedragen leden voor het Dagelijks Bestuur.

In het verleden is ervoor gekozen om de burgemeester van Roermond te benoemen als vicevoorzitter van de veiligheidsregio en eerste plaatsvervanger van de voorzitter. De vicevoorzitter is qualitate qua lid van het Dagelijks Bestuur.

Daarnaast wordt vanuit het Dagelijks Bestuur R. Vlecken op basis van zijn ervaring voorgedragen als voorkeurs kandidaat en opvolger van S. Strous als portefeuillehouder Personeel & Organisatie. De heer Vlecken is namens de Vereniging Nederlandse Gemeenten vertegenwoordiger bij het College voor Arbeidszaken en vanuit die hoedanigheid betrokken bij het Landelijk Overleg Gemeentelijke Arbeidsvoorwaarden. De heer Vlecken heeft te kennen gegeven desgewenst de rol van portefeuillehouder Personeel & Organisatie te willen vervullen. Indien uit de reguliere vergadering van de BC Veiligheid een voordracht volgt voor lidmaatschap aan het Dagelijks Bestuur, kan benoeming op 6 oktober a.s. in een ingelaste vergadering van het Algemeen Bestuur plaatsvinden. Leden van de Bestuurscommissie Veiligheid die zich kandidaat willen stellen voor de portefeuille Personeel & Organisatie en daarmee als lid van het Dagelijks Bestuur, kunnen dit tot 4 oktober a.s. kenbaar maken

bij de voorzitter.

De leden van de Bestuurscommissie GGD zijn adviserend lid van het Algemeen Bestuur. Indien één van de leden een advies op dit voorstel wenst in te brengen, kan dit advies voorafgaand aan het ingelaste overleg van het Algemeen Bestuur vóór 4 oktober a.s. schriftelijk worden gericht aan de voorzitter van het Algemeen Bestuur via het bestuurs- en directiesecretariaat van de veiligheidsregio (m.houben@vrln.nl of m.nissen@vrln.nl)

Beslispunten

1. Instemmen met de benoeming van mevrouw Hoogtanders als vicevoorzitter van de Veiligheidsregio Limburg-Noord en dientengevolge als lid van het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord.
2. Instemmen met de benoeming van de door de bestuurscommissie Veiligheid voorgedragen kandidaat als lid van het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord.

Besluit:

De vergadering geeft aan geen bezwaar te hebben tegen de benoeming van de heer Vlecken. De argumenten daarvoor zijn logisch. De vergadering vraagt wel om bij volgende benoemingen te kijken naar een goede balans tussen gemeenten uit het noordelijk- en zuidelijke deel van de regio en tussen grotere en kleinere gemeenten.

Besluit:

1. De commissie stemt in met de benoeming van mevrouw Hoogtanders als vicevoorzitter van de Veiligheidsregio Limburg-Noord en dientengevolge als lid van het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord
2. De commissie neemt kennis van de kandidatuur voor het Dagelijks Bestuur.
3. De commissie stemt in met de voordracht van de heer R. Vlecken als lid van het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord.

3

Sluiting

De vergadering wordt gesloten.

Vergadering van	: Algemeen Bestuur - reguliere vergadering
Kabinet	: Nee
Vergaderdatum	: 15 december 2023
Auteur	: Boots, Niels
Onderwerp	: Horizontaal toezicht informatie- en archiefbeheer
Bijlagen	: 1

Aanleiding en korte samenvatting

Op basis van de Archiefverordening van de Veiligheidsregio Limburg-Noord dient de gemeentearchivaris van de gemeente Venlo éénmaal per twee jaar verslag uit te brengen over de toestand van het informatie- en archiefbeheer bij de Veiligheidsregio Limburg-Noord ten behoeve van het Horizontaal Toezicht.

De rapportage (zie bijlage) is een bestuurlijk verantwoordingsinstrument waarmee het Dagelijks Bestuur horizontale verantwoording aflegt aan het Algemeen Bestuur.

In de bijgevoegde rapportage “De stand van het informatiebeheer en de archieven van de Veiligheidsregio Limburg Noord, 2023” wordt een overzicht gegeven van de acties en de voortgang op de aanbevelingen uit 2021 en 2018. Daarnaast worden er een aantal nieuwe aanbevelingen gedaan, voortvloeiend uit het horizontale toezicht van 2023.

De algemene conclusie is dat de veiligheidsregio serieus werk maakt van het verbeteren van het informatie- en archiefbeheer. De meeste aanbevelingen zijn opgepakt, sommige zijn afgerond. Vanwege de complexiteit van veel aandachtspunten geldt dat de afronding tijd vergt en er sprake is van een meerjarenplanning en -investering.

Door de toezichthouder wordt aangegeven dat prioriteit gegeven dient te worden aan het in overeenstemming brengen van de archiefruimten met de vigerende wet- en regelgeving (Archiefregeling 2009) of het uitplaatsen van het archief naar een externe archiefruimte die hieraan voldoet. Naast het feit dat onze archiefruimten niet voldoen aan vigerende wet- en regelgeving is dit een constatering die reeds een aantal maal door de toezichthouder is gedaan. Ook de Provincie heeft in het kader van het door haar uit te voeren Interbestuurlijke Toezicht op het archief- en informatiebeheer reeds eerder geconstateerd dat de archiefruimten van onze veiligheidsregio voor langdurig te bewaren fysieke archieven, niet voldoen aan wet- en regelgeving. Recent is ook schimmelvorming in de archiefruimten geconstateerd.

Een eerste intern onderzoek heeft uitgewezen dat het aanpassen van de eigen archiefruimten nu een grote financiële investering betekent. Op termijn is minder archiefruimte nodig (digitalisering) en wordt gewerkt met een E-depot. Inmiddels is ook de verkoop van het pand Nijmeegseweg (archiefruimten) nagenoeg afgerond. Geadviseerd wordt om de (resterende) fysieke archieven uit huis te plaatsen en onder te brengen bij een

commerciële aanbieder en hierin de ontwikkeling van een E-depot mee te nemen. Dit wordt nu verder uitgewerkt.

Beslispunten

1. Kennisnemen van het verslag van het horizontaal toezicht op archief- en informatiebeheer.

Onderbouwing voorstel

Uit eerdere toezichtsrapportages (2018 en 2021) naar het archief- en informatiebeheer kwam reeds naar voren dat niet werd voldaan aan wet- en regelgeving. Voorgesteld wordt om voorrang te geven aan de archiefruimten: de fysieke archiefstukken worden bewaard in ruimten die voldoen aan wet- en regelgeving.

Een aantal andere dwingende aanbevelingen zijn inmiddels (nagenoeg) geïmplementeerd. Het recente horizontale toezicht van 2023 heeft tot een aantal aanvullende aanbevelingen geleid.

De komende twee jaar zullen de maatregelen vooral gericht zijn om de (dwingende) tekortkomingen weg te werken. Hiervoor wordt een meerjarig plan van aanpak opgesteld. De overige voorgestelde maatregelen uit het verslag van het Horizontaal Toezicht 2023 zullen in het strategisch Informatie overleg (SIO) integraal besproken en gewogen worden. Het SIO overleg is een overlegorgaan waarin de vraagstukken rond informatiebeheer, archivering, kwaliteit van de informatiehuishouding en het beleid rond informatiebeheer- en beveiliging besproken worden. Dit betreft relevante vraagstukken voor de taakuitvoering van de VRLN.

Personele consequenties

Oppakken van de aanbevelingen vindt plaats binnen de huidige bezetting op basis van het op te stellen plan van aanpak.

Financiële consequenties

Oppakken van de aanbevelingen vindt plaats binnen de huidige begroting. Voor het uit huis plaatsen van de fysieke archieven en het E-Depot zal naar verwachting aanvullend budget benodigd zijn. Op basis van de nadere uitwerking hiervan zal blijken welke kosten hiermee gemoeid zijn en op welke wijze deze gedekt worden.

Ondernemingsraad (OR)

Voor de verschillende onderwerpen in het op te stellen plan van aanpak wordt beoordeeld wat de rol van de OR is.

Vervolprocedure

Het verslag is vastgesteld door het Dagelijks Bestuur van de VRLN. Het verslag wordt doorgeleid naar de Provincie Limburg in het kader van het Interbestuurlijk Toezicht.

De uitkomst van het onderzoek naar het uit huis plaatsen van de fysieke archieven wordt geagendeerd in het Dagelijks bestuur.

Bijlagen

1. Verslag Horizontaal Toezicht: “De stand van het informatiebeheer en de archieven van de Veiligheidsregio Limburg-Noord 2023”

Besluit

- Akkoord met voorstel
- Akkoord met voorstel met aantekening
- Niet akkoord met voorstel met aantekening

Toelichting:

Paraaf ambtelijk secretaris:

The background of the cover is a photograph of a sandy dune landscape. In the foreground, there is a sandy slope with several tree stumps and some young green plants. In the middle ground, a dense forest of tall, thin trees is visible. The sky is overcast and grey.

DE STAND VAN HET INFORMATIEBEHEER EN DE ARCHIEVEN VAN DE VEILIGHEIDSREGIO LIMBURG-NOORD

VERSLAG IN HET KADER VAN HORIZONTAAL TOEZICHT 2023

(betreft meer informatiepiramide dienstverlening)

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD.....	4
1 SAMENVATTING EN ACTIEPUNTEN.....	5
1.1 SAMENVATTING.....	5
1.2 TOTAALOVERZICHT VAN AANBEVELINGEN.....	5
Aanbevelingen KPI 1.....	5
Aanbevelingen KPI 2.....	5
Aanbevelingen KPI 3.....	6
Aanbevelingen KPI 4.....	6
Aanbevelingen KPI 5.....	6
Aanbevelingen KPI 6.....	6
Aanbevelingen KPI 7.....	6
1.3 TOTAALOVERZICHT VAN DE OPENSTAANDE AANBEVELINGEN.....	6
2 INLEIDING EN VERANTWOORDING.....	10
2.1 INLEIDING.....	10
2.2 VERANTWOORDING.....	11
3 RESULTATEN PER ARCHIEF KPI.....	12
3.1 LOKALE REGELINGEN.....	12
Voortgang van de aanbevelingen.....	12
Beoordeling van de KPI.....	13
3.2 MIDDELEN EN MENSEN;.....	13
Voortgang van de aanbevelingen.....	13
Beoordeling van de KPI.....	14
3.3 ARCHIEFRUIMTEN, APPLICATIES, ARCHIEFBEWAAARPLAATS EN E-DEPOT;	14
Voortgang van de aanbevelingen.....	14
Beoordeling van de KPI.....	15
3.4 INTERNE KWALITEITSZORG EN TOEZICHT.....	16
Voortgang van de aanbevelingen.....	16
Beoordeling van de KPI.....	17
3.5 ORDENING, AUTHENTICITEIT, CONTEXT, TOEGANKELIJKHEID EN DUURZAAMHEID ARCHIEFBESCHEIDEN.....	18
Voortgang van de aanbevelingen.....	18
Beoordeling van de KPI.....	21
3.6 VERVANGING, CONVERSIE/MIGRATIE, SELECTIE, Vernietiging en VERVREEMDING VAN ARCHIEFBESCHEIDEN.....	24
Voortgang van de aanbevelingen.....	24
Beoordeling van de KPI.....	25

3.7	OVERBRENGING VAN ARCHIEFBESCHIEDEN.....	26
	Voortgang van de aanbevelingen.....	26
	Beoordeling van de KPI.....	26
4	BIJLAGEN.....	27
4.1	TOTAALOVERZICHT RESULTATEN ARCHIEF KPI'S.....	27
4.2	OVERZICHT GERAADPLEEGDE INFORMATIE.....	32

VOORWOORD

Op basis van de in de Archiefverordening van de Veiligheidsregio Limburg-Noord dient de gemeentearchivaris van de gemeente Venlo éénmaal per twee jaar verslag uit te brengen over de toestand van het informatie- en archiefbeheer bij de Veiligheidsregio Limburg-Noord. De eerste keer heeft dit in 2018 plaatsgevonden en in verband met de Covid-19- crisis is het daaropvolgende toezichtverslag niet in 2020, maar in 2021 aangereikt. In voorgaande verslagen is een groot aantal aanbevelingen gedaan voor verbeteringen en maatregelen die de kwaliteit van het (digitaal) informatiebeheer moeten verbeteren. In het onderhavige verslag geven wij een overzicht van de acties en de voortgang daarop die met betrekking tot deze aanbevelingen zijn uitgevoerd. Gebleken is dat de Veiligheidsregio Limburg Noord serieus werk maakt van de verbetering van het informatie- en archiefbeheer. Niettemin is ook duidelijk dat er nog altijd veel werk aan de winkel is.

Veel aanbevelingen zijn opgepakt, sommige zijn afgerond. Vanwege de complexiteit van veel aandachtspunten geldt dat afronding tijd vergt. De tijd tussen het uitbrengen van het verslag uit 2021 en de rapportage over de voortgang uit 2022 is te kort om alle aanbevelingen te kunnen uitvoeren. In de scores van de KPI's is daarom nog niet op alle punten verandering te zien ten opzichte van het vorige verslag.

Het onderzoek werd uitgevoerd door Frank Stege. Hij heeft samen met ondergetekende de bevindingen verwoord in dit rapport. Ondergetekende is als gemeentearchivaris echter eindverantwoordelijk voor de inhoud.

Frans Hermans, gemeentearchivaris, Venlo, 26 september 2023

1 SAMENVATTING EN ACTIEPUNTEN

1.1 SAMENVATTING

De Veiligheidsregio maakt langzaam maar zeker vorderingen in het opvolgen van de aanbevelingen uit eerdere toezichtverslagen en het verbeteren van het informatiebeheer. Een belangrijke stap die nu wordt gezet is de aanschaf en implementatie van de i-Navigator van Vind/SDU. Daarmee creëert men een overzicht van de gebruikte werkprocessen en de aanwezige zaaktypen. Dit is de basis om structuur aan te brengen en de juiste bewaartermijnen te bepalen. Het is raadzaam om hiermee ook het op basis van de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) verplichte verwerkingsregister vorm te geven.

Met het nemen van een vervangingsbesluit en het vaststellen van het daarbij behorende handboek vervanging is invulling gegeven aan een belangrijke aanbeveling uit voorgaande rapporten. Daarmee voldoet de Veiligheidsregio aan de eisen die vanuit de Archiefwet hieraan worden gesteld.

De zorg blijft bestaan over de geschiktheid van de archiefruimten. Gelukkig wordt er wel gekeken naar alternatieven, zoals de opslag bij een commerciële aanbieder. We zullen de ontwikkelingen op dit gebied nauwlettend blijven volgen.

Er is in dit rapport slechts een beperkt aantal nieuwe aanbevelingen opgenomen. Het is voor de Veiligheidsregio van belang dat er eerst opvolging wordt gegeven aan de openstaande aanbevelingen uit eerdere rapportages.

1.2 TOTAALOVERZICHT VAN AANBEVELINGEN

Hieronder staan de aanbevelingen die in dit verslag zijn opgenomen overzichtelijk onder elkaar geplaatst. Tussen haakjes staat de prioriteit vermeld. Hierbij is de prioriteit 'dwingend' toegekend wanneer er een rechtstreekse wettelijke verplichting aan ten grondslag ligt of wanneer er sprake is van een hoog risico. Een 'aanbevolen' prioriteit is toegekend wanneer het risico laag is ingeschat en er geen directie dreiging voor de goede, geordende en toegankelijke staat van de archieven bestaat. Overige aanbevelingen zijn geclassificeerd met de prioriteit 'dringend'.

Aanbevelingen KPI 1

1. Er zijn geen extra aanbevelingen bij deze KPI

Aanbevelingen KPI 2

1. Er zijn geen extra aanbevelingen bij deze KPI

Aanbevelingen KPI 3

1. Er zijn geen extra aanbevelingen bij deze KPI

Aanbevelingen KPI 4

1. Er zijn geen extra aanbevelingen bij deze KPI

Aanbevelingen KPI 5

1. Richt Join in op basis van zaaktypen en resultaattypen en maak daarbij gebruik van de actuele selectielijst (2020). (dwingende maatregel)
2. Continueer het project met betrekking tot het inrichten van MS Teams en SharePoint Online en zorg dat het informatiebeheer hierin wordt geborgd. (dringende maatregel)
3. Actualiseer (voor zover dit nog niet is gebeurd) het verwerkingsregister en kies in overleg met het gemeentearchief een methodiek om het initiële register en de (toekomstige) gewijzigde versies te bewaren, zodat deze op termijn kunnen worden overgebracht naar het gemeentearchief. (dringende maatregel)

Aanbevelingen KPI 6

1. Er zijn geen extra aanbevelingen bij deze KPI

Aanbevelingen KPI 7

1. Er zijn geen extra aanbevelingen bij deze KPI

1.3 TOTAALOVERZICHT VAN DE OPENSTAANDE AANBEVELINGEN

In onderstaande tabel staan de openstaande aanbevelingen uit voorgaande toezichtverslagen overzichtelijk opgesomd. In de derde kolom staat aangegeven in welk toezichtverslag(en) de aanbeveling is gedaan. In de laatste twee kolommen staat met de kleuren aangegeven of de aanbeveling is afgerond (kolom 5: groen), of dat het (deels) nog open staat (kolom 4: oranje).

Aanbeveling	Prioriteit	Jaar verslag		
KPI 1: Lokale Regelingen				
Onderzoek de noodzaak van het afsluiten van een Escrow-overeenkomst met strategische ICT-partners zoals Systemec en Insign-IT	dringende maatregel	2021		
Benoem de wettelijke taken van het SIO expliciet in het besluit informatiebeheer	dwingend e maatregel	2018, 2021		
Wijs het SIO middels een aanwijzingsbesluit aan	dwingend e maatregel	2021		
KPI 2: Middelen en mensen				
Stel een verbeterplan op voor het wegwerken van de achterstanden op het analoge archief	dringende maatregel	2021		

en het verbeteren van het digitale informatiebeheer				
Investeer in extra opleidingen voor medewerkers binnen ICT (zowel informatiebeheer als informatiemanagement) om de transitie naar digitaal informatiebeheer te kunnen maken	dringende maatregel	2021		
KPI 3: archiefruimten, applicaties, archiefbewaarplaats en e-depots				
Breng de archiefruimten in overeenstemming met de voorschriften zoals deze zijn vastgelegd in de Archiefregeling 2009 of plaats de archieven in een archiefruimte die voldoet aan deze regeling	dwingend e maatregel	2018, 2021		
Onderzoek de mogelijkheid tot het centraliseren van de archiefruimten en betrek daarin de mogelijkheid tot uitplaatsing bij een commerciële aanbieder	dringende maatregel	2021		
De archiefruimten dienen te worden aangewezen door de zorgdrager voor zover dit nog niet is gebeurd	dwingend e maatregel	2018, 2021		
Stel een calamiteiten- en ontruimingsplan op voor de archiefruimten. Gebruik hiervoor het LOPAI model	dringende maatregel	2018, 2021		
KPI 4: Interne kwaliteitszorg en toezicht				
Richt een kwaliteitssysteem met bijbehorend normenkader in op basis van KIDO of KIDO-light	dwingend e maatregel	2018, 2021		
Voer periodiek interne audits uit op basis van het normenkader	dwingend e maatregel	2021		
Beoordeel of de werkwijze die de GGD hanteert voor het uitwerken en vastleggen van de procesbeschrijvingen ook door de brandweer kan worden gebruikt	aanbevoelen maatregel	2021		
Actualiseer het 'Kwaliteitshandboek digitaal werken en archiveren' en stel het vast, waarmee het document een definitieve status krijgt binnen de organisatie en kan bijdragen aan verbetervoorstellen ten aanzien van digitaal werken, substitutie en digitaal archiveren, als ook het realiseren van ambities.	dringende maatregel	2018		
KPI 5: Ordening, Authenticiteit, Context, Toegankelijkheid En Duurzaamheid Archiefbescheiden				
Registreer alle werkprocessen en zaaktypes in een document-structuurplan (DSP) of zaaktypecatalogus zoals i-Navigator en leg daarin alle bij het zaaktype horende kenmerken vast	dwingend e maatregel	2018, 2021		
Maak een overzicht van de gebruikte	dringende	2021		

applicaties en hou daarin bij of de applicaties over de juiste archieffunctionaliteiten bezitten	maatregel				
Stel een verwerkingsregister op dat voldoet aan de eisen die de AVG daaraan stelt	dwingend e maatregel	2021			
Creëer duidelijkheid in de brandweerarchieven, laat gemeenten hiervoor overdrachtsdocumenten opstellen of retourneer de archieven naar de gemeenten	dringende maatregel	2018, 2021			
Stel een metagegevensschema vast dat voor de te bewaren archiefbescheiden aansluit op het metagegevensschema van de gemeente Venlo	dwingend e maatregel	2018, 2021			
Maak bij het inrichten van het informatiebeheer in systemen en processen gebruik van een referentiekader, zoals het Referentiekader Opbouw Digitaal Informatiebeheer (RODIN)	dringende maatregel	2021			
Stel een lijst van standaard opslagformaten op als onderdeel van een bewaarstrategie. Zoek hierbij aansluiting bij gemeente Venlo	dringende maatregel	2018, 2021			
Borg dat van documenten die met een wachtwoord zijn beveiligd bij het afsluiten en archiveren van de zaak de sleutel wordt mee gearchiveerd of het wachtwoord wordt verwijderd	aanbevole n maatregel	2021			
Onderzoek op welke wijze de documenten behorende tot het besluitvormingsproces op een adequate wijze kunnen worden geregistreerd en gearchiveerd. Hierbij ondersteunen een substitutiebesluit, de invoering van een digitale handtekening, het beschrijven van het werkproces en toewijzing van de diverse verantwoordelijkheden	dwingend e maatregel	2018			
Implementeer de nieuwe selectielijst, waarbij selectie en vernietiging op procesniveau plaatsvindt. Voorwaarde is dat de bedrijfsprocessen zijn beschreven en uitgerold.	dwingend e maatregel	2018			
Voer audits uit op het terugzetten van back ups van archiefbestanden	dringende maatregel	2018			
KPI 6: Vervanging, Conversie/Migratie, Vernietiging en Vervreemding van Archiefbescheiden					
Stop met het vernietigen van analoge originelen, waarvoor geen vervangingsbesluit is genomen. Stel een handboek vervanging op en richt het vervangingsproces in, alvorens de vervanging van archiefbescheiden te hervatten	dwingend e maatregel	2018, 2021			
Stel een protocol op voor het controleren van informatie voor en na een migratie. Leg de bevindingen hiervan vast in een verklaring van migratie / conversie	dringende maatregel	2021			
Maak de achterstanden inzichtelijk en neem het wegwerken van deze achterstanden op in	dwingend e	2021			

een planning en stuur hier op	maatregel			
Prioriteer op basis van risico's het inrichten van het informatiebeheer in applicaties, waarbij er ook periodiek wordt vernietigd volgens de geldende selectielijst	dringende maatregel	2021		
Regel het vervangingsproces per werkproces	dwingend e maatregel	2018		
KPI 7: overbrenging van archiefbescheiden				

2 INLEIDING EN VERANTWOORDING

2.1 INLEIDING

Bij de uitvoering van haar taken produceert en ontvangt de Veiligheidsregio informatie: zij vormt een archief. Die informatie is van belang voor de dagelijkse bedrijfsvoering, voor de verantwoording en bewijsvoering ten overstaan van burgers en andere derde partijen en tenslotte ook voor het cultuurhistorische geheugen van de samenleving. Daarom was en is het van het grootste belang dat de nodige zorg wordt besteed aan de kwaliteit, betrouwbaarheid en duurzaamheid van de informatie, een zaak die veel aandacht vraagt. Zonder een goede informatievoorziening kan een overheidsorgaan niet functioneren. En zonder een goede informatiehuishouding kunnen rechten van burgers niet voldoende worden gegarandeerd.

De Veiligheidsregio handelt in dit kader vooral op basis van de Archiefwet en de daarop gebaseerde regelgeving. In het kader van de digitale ontwikkelingen, privacy-problematiek, toenemende behoefte aan openbaarheid etc. is er steeds meer wetgeving ontstaan waarbij ook de informatiehuishouding aandacht behoeft. Dat stelt steeds hogere eisen aan de organisatie. In dit rapport wordt verslag uitgebracht over de effecten die dit alles heeft op de informatiehuishouding en over de vraag in hoeverre hierop adequaat wordt ingespeeld.

Archiefbescheiden moeten op basis van de huidige Archiefwet na 20 jaren worden overgebracht naar de gemeentelijke archiefbewaarplaats, die wordt beheerd door de gemeentearchivaris. Cruciaal is daarbij de formulering dat de archiefbescheiden in 'goede, geordende en toegankelijke staat' moeten worden overgebracht. Daarvoor in aanmerking komende archiefbescheiden moeten tijdig worden vernietigd. Als deze overbrengingstermijn vanwege de nieuwe Archiefwet wordt verkort naar 10 jaren, heeft dat opnieuw gevolgen voor de organisatie. Na overbrenging dienen de archiefbescheiden in beginsel openbaar en kosteloos te raadplegen zijn.

De gemeentearchivaris is daarnaast verantwoordelijk voor het toezicht op het beheer van de niet-overgebrachte informatie, die zich nog bij de Veiligheidsregio bevindt en brengt hierover op basis van de Archiefverordening Veiligheidsregio Limburg-Noord 2019 (art. 15) tweemaal verslag uit aan het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord. In het jaar tussen twee toezichtverslagen rapporteert de gemeentearchivaris over de voortgang op de aanbevelingen. Het dagelijks bestuur rapporteert (Archiefverordening 2019, art. 16) vervolgens weer aan het algemeen bestuur. Na vaststelling door het dagelijks bestuur dient de zorgdrager het rapport aan te bieden aan het college van gedeputeerde staten.

2.2 VERANTWOORDING

Het verslag is opgebouwd door het invullen van de Key Performance Indicators (KPI's), zoals die zijn samengesteld door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). Hierdoor ontstaat inzicht in het voldoen van de gemeente aan de wettelijke verplichtingen die door de Archiefwet en andere regelgeving worden gesteld. De KPI's hebben zowel betrekking op de niet-overgebrachte archiefbescheiden als op overgebrachte archiefbescheiden. Informatie is opgehaald door het bevragen van relevante medewerkers van de organisatie en het opvragen en verzamelen van documenten. Er is bij het toezicht ditmaal vooral ingezoomd op enkele specifieke onderwerpen, namelijk het vervangingsproces, het gebruik van het zaakstelsel en het gebruik van Microsoft Teams en Office 365.

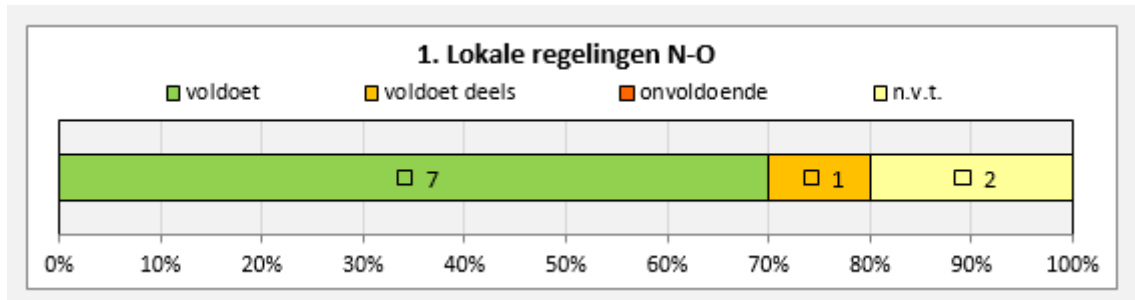
In hoofdstuk 1 is een overzicht van de status van de aanbevelingen aangegeven. In hoofdstuk 3 wordt per KPI en per aanbeveling meer gedetailleerd beschreven wat de actuele situatie is. Daarin staat ook per KPI grafisch weergegeven in hoeverre de onderliggende deel-KPI's voldoen aan de gestelde normen.

In de bijlage is verder nog een totaaloverzicht van alle KPI's grafisch weergegeven.

3 RESULTATEN PER ARCHIEF KPI

3.1 LOKALE REGELINGEN

Voldoen de lokale regelingen aan de wettelijke eisen?

Voortgang van de aanbevelingen

Aanbeveling 1 (2021):

Onderzoek de noodzaak van het afsluiten van een Escrow-overeenkomst met strategische ICT-partners zoals Systemec en Insign-IT

Dit punt is nog niet opgepakt.

De aanbeveling is nog actueel en blijft daarmee open staan.

Aanbeveling 2 (2018 / 2021):

Benoem de wettelijke taken van het SIO expliciet in het besluit informatiebeheer

De Veiligheidsregio kiest ervoor om deze aanbeveling op te pakken bij het in werking treden van de nieuwe Archiefwet, aangezien dat een natuurlijk moment is om het besluit informatiebeheer te actualiseren.

De aanbeveling is nog actueel, maar wordt voorlopig niet opgevolgd. De aanbeveling is nog actueel en blijft daarmee open staan.

Aanbeveling 3 (2021):

Wijs het SIO middels een aanwijzingsbesluit aan

De Veiligheidsregio kiest er voor om een aanwijzingsbesluit waarmee het Strategisch Informatie Overleg (SIO) wordt aangewezen uit te stellen tot het moment dat de nieuwe Archiefwet in werking treedt.

De aanbeveling is nog actueel, maar wordt voorlopig niet opgevolgd. De aanbeveling is nog actueel en blijft daarmee open staan.

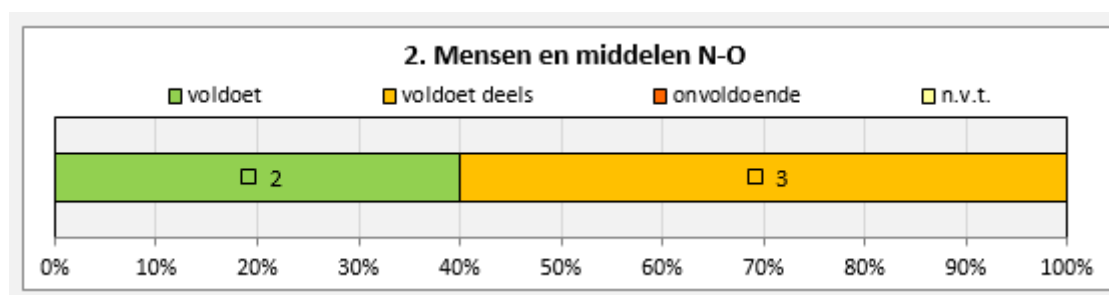
Beoordeling van de KPI

De Veiligheidsregio beschikt over zowel een vastgestelde archiefverordening als over een beheerregeling informatiebeheer. Deze beheerregeling behoeft aanpassing, omdat de taken van het Strategisch Informatieoverleg erin moeten worden opgenomen. De Veiligheidsregio heeft aangegeven dat de inwerkingtreding van de nieuwe Archiefwet hiervoor het meest geschikte moment is.

Er is een strategisch informatieoverleg (SIO) met de algemeen directeur als voorzitter en waarin ook de adviseur DIV en het hoofd ICT zitting hebben. Het SIO komt periodiek bij elkaar.

3.2 MIDDELEN EN MENSEN;

Kan de Veiligheidsregio Limburg-Noord beredeneerd aangeven, gelet op haar wettelijke taken voor de archiefzorg en het archiefbeheer, hoeveel middelen en mensen zij hiervoor ter beschikking stelt alsmede hun kwaliteitsniveau?

Voortgang van de aanbevelingen

Aanbeveling 1 (2021):

Stel een verbeterplan op voor het wegwerken van de achterstanden op het analoge archief en het verbeteren van het digitale informatiebeheer

Er is een verbeterplan en planning om de analoge achterstanden weg te werken. Er is overeenkomstig het plan al een gedeelte vernietigd en overgebracht.

De aanbeveling is opgevolgd en de bijbehorende acties zijn uitgevoerd.

Aanbeveling 3 (2021):

Investeer in extra opleidingen voor medewerkers binnen ICT (zowel informatiebeheer als informatiemanagement) om de transitie naar digitaal informatiebeheer te kunnen maken

Voor de medewerkers binnen informatiebeheer zijn leerkaarten opgesteld. Diverse medewerkers volgen nu opleidingen.

De aanbeveling is opgevolgd en de bijbehorende acties zijn uitgevoerd.

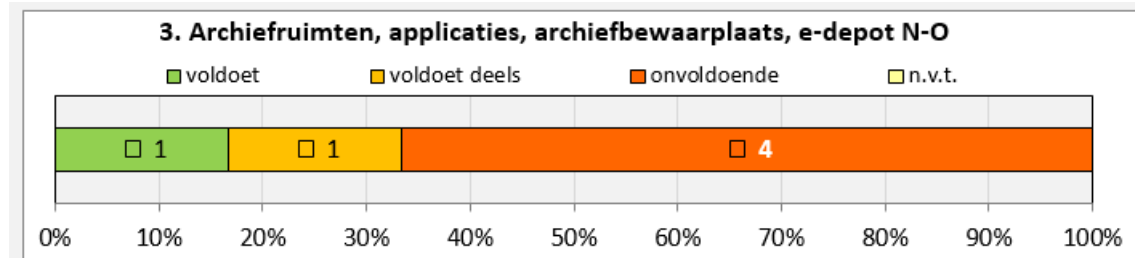
Beoordeling van de KPI

Er zijn tijdelijk extra middelen ingezet om de achterstanden weg te werken. Deze achterstanden zijn inmiddels grotendeels weggewerkt door inhuur van een specialist op het vlak van informatiebeheer .

Er is verder ook flink geïnvesteerd in de kwaliteit van de medewerkers. Voor iedere functie is een leerkaart opgesteld, waarin staat welke opleidingen er voor de functie gevolgd moeten worden. De bewijsstukken hiervoor (diploma's, bewijs van deelname) worden aan het personeelsdossier toegevoegd. De trainingen zijn niet verplicht, maar er wordt vooral gestuurd op motivatie. Diverse medewerkers volgen nu ook een opleiding. Medewerkers die niet gekwalificeerd waren en niet bereid waren een opleiding te volgen zijn herplaatst buiten informatiebeheer.

3.3 ARCHIEFRUIMTEN, APPLICATIES, ARCHIEFBEWAAARPLAATS EN E-DEPOT;

Zijn de fysieke en digitale bewaaromstandigheden op orde?

Voortgang van de aanbevelingen

Aanbeveling 1 (2018 / 2021):

Breng de archiefruimten in overeenstemming met de voorschriften zoals deze zijn vastgelegd in de Archiefregeling 2009 of plaats de archieven in een archiefruimte die voldoet aan deze regeling

De archiefruimte aan de Nijmeegseweg zal na de verhuizing gaan verdwijnen. Die aan de 3 Decembersingel blijft. Door vernietigingsacties is op de Drie Decembersingel ruimte ontstaan. De Veiligheidsregio onderzoekt de mogelijkheden om (een deel van) de archieven bij een commerciële aanbieder op te slaan. Het is zaak daarbij te kiezen voor een aanbieder die beschikt over een goedgekeurde archiefruimte.

De aanbeveling is nog actueel en blijft daarmee open staan.

Aanbeveling 2 (2021):

Onderzoek de mogelijkheid tot het centraliseren van de archiefruimten en betrek daarin de mogelijkheid tot uitplaatsing bij een commerciële aanbieder

Er loopt een onderzoek naar de mogelijkheden of de archiefopslag bij een externe partij kan plaatsvinden. Het is zaak daarbij te kiezen voor een aanbieder die beschikt over een goedgekeurde archiefruimte.

De aanbeveling is nog actueel en blijft daarmee open staan.

Aanbeveling 3 (2021):

De archiefruimten dienen te worden aangewezen door de zorgdrager voor zover dit nog niet is gebeurd

Dit is in afwachting van verdere huisvestingsplannen en daarom nog niet verder opgepakt.

De aanbeveling is nog actueel en blijft daarmee open staan.

Aanbeveling 4 (2018 / 2021):

Stel een calamiteiten- en ontruimingsplan op voor de archiefruimten. Gebruik hiervoor het LOPAI-model

Dit actiepoint is nog niet opgepakt.

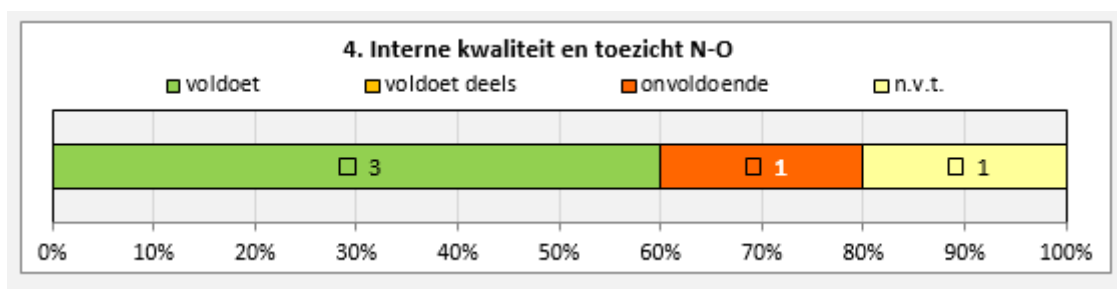
De aanbeveling is nog actueel en blijft daarmee open staan.

Beoordeling van de KPI

Er heeft in deze toezichtronde niet opnieuw een inspectie van de archiefruimten plaats gevonden. Uit eerdere rapportages is gebleken dat de archiefruimten niet voldoen aan de wettelijke eisen. Dit is bekend bij de Veiligheidsregio en er wordt momenteel ook onderzocht of de archiefopslag extern bij een commerciële aanbieder kan worden ondergebracht. De archiefruimte aan de Nijmeegseweg gaat na de verhuizing verdwijnen. De archiefruimte aan de Drie Decembersingel blijft nog wel in gebruik. Deze laatstgenoemde ruimte dient wel aangepast te worden, zodat wordt voldaan aan de eisen uit de Archiefregeling.

3.4 INTERNE KWALITEITSZORG EN TOEZICHT

Werkt de Veiligheidsregio Limburg-Noord structureel aan de kwaliteitsverbetering van haar informatiehuishouding?

Voortgang van de aanbevelingen

Aanbeveling 1:

Richt een kwaliteitssysteem met bijbehorend normenkader in op basis van KIDO of KIDO- light

Er is uitvoerig contact geweest met de kwaliteitsfunctionaris van gemeente Venlo. Met het kwaliteitssysteem van de gemeente Venlo als voorbeeld is de Veiligheidsregio aan de slag gegaan; inmiddels is een concept opgesteld. Het kwaliteitssysteem is nog niet vastgesteld.

De aanbeveling is nog actueel en blijft daarmee open staan.

Aanbeveling 2:

Voer periodiek interne audits uit op basis van het normenkader

Alvorens audits uit te kunnen voeren moet het kwaliteitssysteem en bijbehorend normenkader zijn uitgewerkt. Op basis van het normenkader dienen de audits te worden uitgevoerd. Om die reden is dit punt nog niet opgepakt en ingepland.

De aanbeveling is nog actueel en blijft daarmee open staan.

Aanbeveling 3:

Beoordeel of de werkwijze die de GGD hanteert voor het uitwerken en vastleggen van de procesbeschrijvingen ook door de brandweer kan worden gebruikt

Binnen de GGD wordt de applicatie Zenyadocs gebruikt om protocollen vast te leggen en te beheren. Het is de bedoeling dat deze applicatie nu ook gebruikt gaat worden binnen de brandweer en de bedrijfsvoering. De uitvoering hiervan moet nog plaatsvinden.

De aanbeveling is nog actueel en blijft daarmee open staan.

Aanbeveling 4 (2018):

Actualiseer het 'Kwaliteitshandboek digitaal werken en archiveren' en stel het vast, waarmee het document een definitieve status krijgt binnen de organisatie en kan bijdragen aan verbetervoorstellen ten aanzien van digitaal werken, substitutie en digitaal archiveren, als ook het realiseren van ambities.

Dit punt hangt samen met de aanbeveling om een kwaliteitssysteem te realiseren. Het handboek kan deel uitmaken van het totale kwaliteitssysteem.

De aanbeveling is nog actueel en blijft daarmee open staan.

Beoordeling van de KPI

De Veiligheidsregio heeft nog geen vastgesteld kwaliteitssysteem, maar is naar aanleiding van de aanbevelingen uit eerdere toezichtrapportages wel aan de slag gegaan om dit uit te werken. Daarvoor heeft overleg plaatsgevonden met de kwaliteitsadviseur van de gemeente Venlo en is het kwaliteitssysteem van Venlo als voorbeeld genomen. Dit systeem is voor een groot deel gebaseerd op KIDO-light. Inmiddels heeft de Veiligheidsregio een conceptversie van het kwaliteitssysteem opgesteld.

Vanuit de GGD worden ook kwaliteitseisen gesteld. De werkprocessen en het informatiebeheer moeten voldoen aan de NEN7510 norm. Hierop wordt de GGD ook getoetst door een externe auditor.

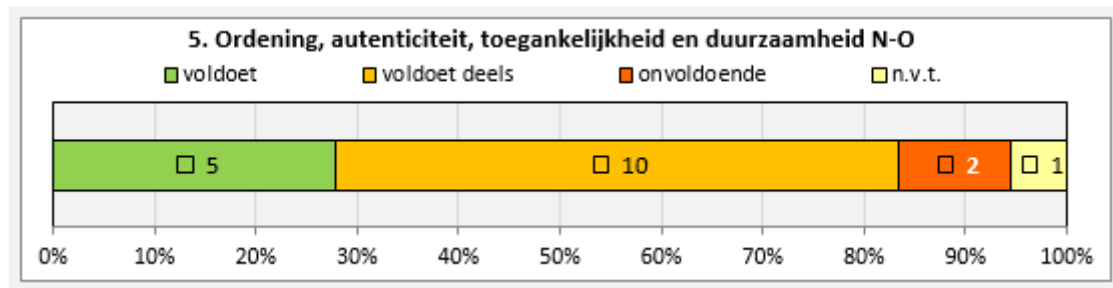
Bij het opstellen van het kwaliteitssysteem informatiebeheer binnen de Veiligheidsregio zijn de KIDO-normen vergeleken met de normen die voor de NEN 7510 gelden.

Binnen de GGD wordt de applicatie Zenydocs gebruikt om protocollen en werkinstructies vast te leggen en te ontsluiten. Hiermee wordt ook de kwaliteit van het informatiebeheer voor een deel geborgd. In navolging van de GGD wil de Veiligheidsregio Zenydocs ook binnen de brandweer en Bedrijfsvoering gebruiken.

De Veiligheidsregio voldoet aan de wettelijke eisen die gesteld worden aan het toezicht. Dit gebeurt ook met een frequentie zoals die is vastgelegd in de archiefverordening. Hierbij wordt er iedere twee jaar een volledige archiefinspectie door de gemeentearchivaris van de gemeente Venlo uitgevoerd en wordt er in het tussenliggende jaar over de voortgang van de aanbevelingen gerapporteerd.

3.5 ORDENING, AUTHENTICITEIT, CONTEXT, TOEGANKELIJKHEID EN DUURZAAMHEID ARCHIEFBESCHIEDEN

Geschiedt de ordening planmatig, waarborgen het systeem en de materialen de authenticiteit, context en toegankelijkheid en de duurzaamheid van de archiefbescheiden?

Voortgang van de aanbevelingen

Aanbeveling 1:

Registreer alle werkprocessen en zaaktypes in een document-structuurplan (DSP) of zaaktypecatalogus zoals i-Navigator en leg daarin alle bij het zaaktype horende kenmerken vast

De Veiligheidsregio heeft i-Navigator aangeschaft en is als eerste regio samen met SDU een specifieke model-DSP voor Veiligheidsregio's aan het implementeren. Voor deze implementatie is een plan van aanpak opgesteld die op 4 april 2022 in het SIO is besproken en op 17 mei door het 'MT Groot' is vastgesteld.

De aanbeveling is opgevolgd en de bijbehorende acties zijn uitgevoerd.

Aanbeveling 2:

Maak een overzicht van de gebruikte applicaties en hou daarin bij of de applicaties over de juiste archieffunctionaliteiten bezitten (dringende maatregel).

In de i-Navigator wordt bijgehouden welke applicaties er worden gebruikt bij de diverse werkprocessen.

De aanbeveling is opgevolgd en de bijbehorende acties zijn uitgevoerd.

Aanbeveling 3:

Stel een verwerkingsregister op dat voldoet aan de eisen die de AVG daaraan stelt

De AVG-verwerkingen worden vastgelegd in de i-Navigator. Het Model-DSP van i-Navigator is daarbij het uitgangspunt.

De aanbeveling is opgevolgd en de bijbehorende acties zijn uitgevoerd.

Aanbeveling 4:

Creëer duidelijkheid in de brandweerarchieven, laat gemeenten hiervoor overdrachtsdocumenten opstellen of retourneer de archieven naar de gemeenten

Van een drietal gemeenten zijn nog geen overdrachtsformulieren ontvangen.

De aanbeveling is nog actueel en blijft daarmee open staan.

Aanbeveling 5:

Stel een metagegevensschema vast dat voor de te bewaren archiefbescheiden aansluit op het metagegevensschema van de gemeente Venlo

Deze aanbeveling is nog niet opgepakt

De aanbeveling is nog actueel en blijft daarmee open staan.

Aanbeveling 6:

Maak bij het inrichten van het informatiebeheer in systemen en processen gebruik van een referentiekader, zoals het Referentiekader Opbouw Digitaal Informatiebeheer (RODIN)

Deze aanbeveling is nog niet opgepakt

De aanbeveling is nog actueel en blijft daarmee open staan.

Aanbeveling 7:

Stel een lijst van standaard opslagformaten op als onderdeel van een bewaarstrategie. Zoek hierbij aansluiting bij gemeente Venlo

Deze aanbeveling is nog niet opgepakt

De aanbeveling is nog actueel en blijft daarmee open staan.

Aanbeveling 8:

Borg dat van documenten die met een wachtwoord zijn beveiligd bij het afsluiten en archiveren van de zaak de sleutel wordt mee gearchiveerd of het wachtwoord wordt verwijderd

Deze aanbeveling is nog niet opgepakt

De aanbeveling is nog actueel en blijft daarmee open staan.

Aanbeveling 9 (2018):

Onderzoek op welke wijze de documenten behorende tot het besluitvormingsproces op een adequate wijze kunnen worden geregistreerd en gearchiveerd. Hierbij ondersteunen een substitutiebesluit, de invoering van een digitale handtekening, het beschrijven van het werkproces en toewijzing van de diverse verantwoordelijkheden

Hiervoor is een advies- en implementatieplan opgesteld door een extern adviesbureau. Om dit plan tot uitvoer te brengen is het noodzakelijk dat eerst het zaakstelsel Join opnieuw ingericht wordt. Dit is een omvangrijk traject, dat mede vanwege de beschikbare middelen gefaseerd zal worden doorgevoerd. Het verbeteren van de inrichting van Join staat voor het laatste kwartaal van 2023 gepland.

De aanbeveling is nog actueel en blijft daarmee open staan.

Aanbeveling 10 (2018):

Implementeer de nieuwe selectielijst, waarbij selectie en vernietiging op procesniveau plaatsvindt. Voorwaarde is dat de bedrijfsprocessen zijn beschreven en uitgerold.

De Veiligheidsregio heeft de i-Navigator van Vind/SDu aangeschaft. Deze bevat standaard de actuele selectielijst. De selectielijst van i-navigator is ingelezen in Join en daarmee bevat het zaakstelsel over de selectielijsten van 2012, 2017 en 2020.

De aanbeveling is opgevolgd en de bijbehorende acties zijn uitgevoerd.

Aanbeveling 11 (2018):

Voer audits uit op het terugzetten back ups van archiefbestanden

Er heeft nog geen test plaatsgevonden.

De aanbeveling is nog actueel en blijft daarmee open staan.

Beoordeling van de KPI

Bij KPI 5 hebben we specifiek naar de applicaties Join (zaaksysteem), MS Teams / SharePoint Online en i-Navigator gekeken.

De Veiligheidsregio beschikt over het zaaksysteem Join. Hierin is een centraal adresboek opgenomen waar de organisatie gebruik van kan maken. De GGD gebruikt echter een eigen adresboek. Het adresboek in Join is niet gekoppeld met het handelsregister van de Kamer van Koophandel, waardoor de gegevens verouderd kunnen zijn.

Er is in Join ook nog een adresboek voor Financiën aanwezig (crediteuren), maar dit wordt niet meer gebruikt. Tenslotte zijn ook de adressen van alle personeelsleden in Join opgenomen. Dit adresboek wordt nog met YouForce gesynchroniseerd en is door alle gebruikers van Join te raadplegen.

In Join wordt nog vooral documentgericht gewerkt en nog maar weinig zaakgericht. Bij de verschillende zaaktypen wordt ook geen resultaattype geselecteerd. Dit is wel van belang, aangezien de bewaartermijnen zijn gebaseerd op het zaaktype in combinatie met het resultaattype. Gebruikers sluiten zaken niet zelfstandig af. Dit wordt gedaan door Informatiebeheer, waarbij er ook nog een controle wordt uitgevoerd op de kwaliteit van de registratie. Daarbij worden het zaaktype, de categorie van de selectielijst en de bewaartermijn handmatig gekozen en vastgelegd. In Join zelf wordt nog de intergemeentelijke selectielijst 2017 toegepast, maar door Informatiebeheer wordt wel getoetst of dit afwijkt van de selectielijst 2020.

In Join wordt ook de ingekomen post in gescande vorm vastgelegd. Daaronder ook de ingekomen brieven van medewerkers. Het is niet duidelijk of de gescande stukken vervolgens worden toegevoegd aan het personeelsdossiers en uit Join worden verwijderd.

Als samenwerkingsomgeving en voor de opslag van niet-zaak gerelateerde informatie gebruikt de Veiligheidsregio Microsoft Teams met SharePoint online. Deze dient ter vervanging van de traditionele netwerkschijven. Voor kortdurende samenwerkingen (projecten) zijn sjablonen opgesteld om de omgeving in Teams te creëren. Voor de langdurige samenwerkingsomgevingen (zoals afdeling-sites) is gedeeltelijk een sjabloon ontwikkeld. Dit maakte deel uit van het project SWITS. Dit project is echter stopgezet en wordt opgevolgd door het project Digitale Fitheid. Daarin moet de realisatie van het sjabloon worden voltooid.

De data van de netwerkschijven zijn naar Teams gemigreerd, zonder dat er aan de structuur van de mapindeling iets is gewijzigd. Informatiebeheer staat nu nog voor de uitdaging om de gemigreerde omgeving om te zetten naar de structuur van de templates.

Projecten worden gezien als een tijdelijke omgeving binnen Teams. Aan ieder afzonderlijk project wordt één bewaartermijn gekoppeld. Deze wordt bepaald op grond van de inhoud van het project. Binnen het project worden er dus geen aparte bewaartermijnen op individuele mappen of documenten gezet. Voor de aanvraag van een teamsite is een aanvraagprocedure opgenomen in de helpdeskapplicatie Topdesk. Indien nodig vindt er een intake-gesprek plaats. De informatiebeheerder geeft aan de functioneel beheerder aan hoe de omgeving ingericht moet worden. Projectensites worden pas gearchiveerd als de projectleider heeft aangegeven dat het project is beëindigd. Er vinden geen tussentijdse kwaliteitscontroles plaats.

De Veiligheidsregio beschikt over de E5- licentie van Microsoft. Binnen deze licentie zitten ook de mogelijkheden om het retentiebeheer op de documenten in te richten. Naar voorbeeld van de gemeente Almere heeft de Veiligheidsregio het retentiebeleid gekoppeld aan documentsoorten. Medewerkers kunnen / moeten een documentsoort kiezen, waarmee automatisch de juiste bewaartermijn aan het document wordt gekoppeld. Dit moet nog wel verder geïmplementeerd worden. De inrichting ligt momenteel stil, vanwege ontbrekende capaciteit en kennis.

Tijdens het toezicht hebben we verder extra aandacht besteed aan KPI 5.1. De deelvraag bij deze KPI is:

Beschikt de Veiligheidsregio over een actueel, compleet en logisch samenhangend overzicht van (te bewaren) archiefbescheiden, geordend overeenkomstig de ten tijde van de vorming van het archief daarvoor geldende ordeningsstructuur?

De Veiligheidsregio heeft de i-Navigator van SDU/VHIC met een model-DSP aangeschaft. De i-Navigator biedt een overzicht van alle gebruikte zaaktypes, applicaties en verwerkingen. Ook zijn de BIO dataclassificaties per werkproces / zaaktype erin opgenomen.

Bij ieder zaaktype zijn ook de resultaattypes, documenttypes en workflowstatussen vastgelegd. Op basis van de combinatie zaaktype en resultaattype is ook de categorie van de selectielijst gemeenten er aan gekoppeld en zijn de wettelijke bewaartermijnen op te zoeken. Bij de implementatie van de i-Navigator heeft de nadruk gelegen op het identificeren van de aanwezige werkprocessen, applicaties en AVG verwerkingen. Zaaktypen, bewaartermijnen en BIO dataclassificaties zijn standaard overgenomen uit het landelijke model.

Om de i-Navigator verder in gebruik te nemen is een plan van aanpak opgesteld en door het MT vastgesteld. Ook is er een beheerplan voor de i-Navigator opgesteld. Het model DSP binnen de i-Navigator is verder aangevuld met zaaktypen die specifiek voor de lokale situatie binnen de Veiligheidsregio gelden. Om die informatie inzichtelijk te maken zijn diverse proceseigenaren binnen de Veiligheidsregio geïnterviewd.

Het verwerkingsregister maakt standaard ook deel uit van het model-DSP van de i-Navigator. Ook deze moet worden aangepast naar de lokale situatie. Er is onvoldoende gebleken dat dit ook is geborgd. Het verwerkingsregister is volgens de selectielijst 2020 van gemeenten een te bewaren register. Vanuit archiefperspectief is het daarmee geclassificeerd als hoog risico en vraagt het extra zorg. Het is daarom zaak om ervoor te zorgen dat het verwerkingsregister actueel is en blijft en dat er afspraken met het gemeentearchief worden gemaakt hoe het register periodiek in bevroren toestand kan worden gearchiveerd.

Ondanks dat het model-DSP is aangepast op de lokale situatie binnen de Veiligheidsregio kan er toch nog een verfijning plaatsvinden, waarbij processen die niet van toepassing zijn binnen de Veiligheidsregio er uit worden verwijderd. Bijvoorbeeld het vaststellen van het gemeentewapen is een proces dat zich niet binnen de Veiligheidsregio afspeelt.

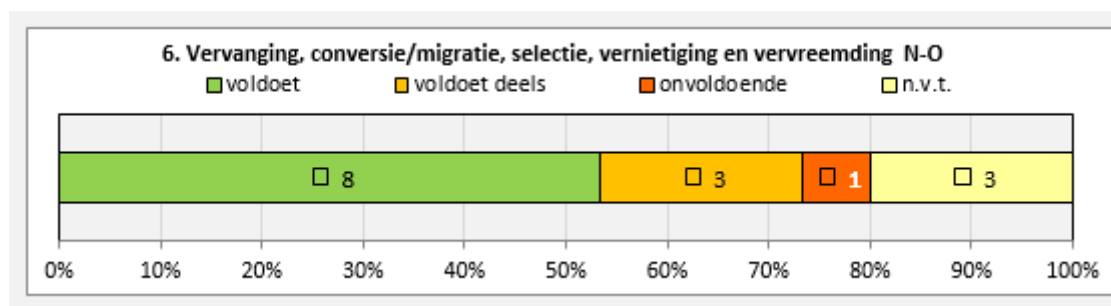
Het model-DSP is ook voor de GGD nog niet voldoende uitgewerkt. Ondanks dat de gemeentelijke selectielijst ook voor de GGD's geldt, is niet altijd een directe match te maken van de werkprocessen met de selectielijst. Hierbij kan ook gekeken worden naar voorbeelden van andere GGD's, zoals de GGD West Brabant die een match van haar processen met de selectielijst in een overzicht heeft opgenomen.

Aanbeveling KPI 5:

1. Richt Join in op basis van zaaktypen en resultaattypen en maak daarbij gebruik van de actuele selectielijst (2020). (Dwingend)
2. Continueer het project met betrekking tot het inrichten van MS Teams en SharePoint Online en borg daarin dat het informatiebeheer hierin wordt geborgd. (Dringend)
3. Actualiseer (voor zover dit nog niet is gebeurd) het verwerkingsregister en kies in overleg met het gemeentearchief een methodiek om het initiële register en de (toekomstige) gewijzigde versies te bewaren, zodat deze op termijn kunnen worden overgebracht naar het gemeentearchief. (Dringend)

3.6 VERVANGING, CONVERSIE/MIGRATIE, SELECTIE, Vernietiging en Vervreemding van Archiefbescheiden

Weegt de Veiligheidsregio Limburg-Noord zorgvuldig af of vorm, inhoud en/of context van bescheiden van belang is voor bedrijfsvoering, democratische controle en cultuurhistorie?

Voortgang van de aanbevelingen

Aanbeveling 1:

Stop met het vernietigen van analoge originelen, waarvoor geen vervangingsbesluit is genomen. Stel een handboek vervanging op en richt het vervangingsproces in, alvorens de vervanging van archiefbescheiden te hervatten. (dwingende maatregel)

Er is een vervangingsbesluit genomen op de inkomende poststromen. Hiervoor is een handboek vervanging opgesteld. De gemeentearchivaris van de gemeente Venlo heeft getoetst of het handboek voldoet aan de eisen die er aan gesteld worden in artikel 26b van de archiefregeling.

De aanbeveling is opgevolgd en de bijbehorende acties zijn uitgevoerd.

Aanbeveling 2:

Stel een protocol op voor het controleren van informatie voor en na een migratie. Leg de bevindingen hiervan vast in een verklaring van migratie / conversie (dringende maatregel).

Deze aanbeveling is nog niet opgepakt

De aanbeveling is nog actueel en blijft daarmee open staan.

Aanbeveling 3:

Maak de achterstanden inzichtelijk en neem het wegwerken van deze achterstanden op in een planning en stuur hier op (dwingende maatregel).

De achterstanden op het analoge archief zijn weggewerkt.

De aanbeveling is opgevolgd en de bijbehorende acties zijn uitgevoerd.

Aanbeveling 4:

Prioriteer op basis van risico's het inrichten van het informatiebeheer in applicaties, waarbij er ook periodiek wordt vernietigd volgens de geldende selectielijst (dringende maatregel).

Voor de implementatie van de i-Navigator zijn in de organisatie interviews afgenomen. Met de input uit deze interviews zijn de risico's in kaart gebracht. Dit dient als basis om de prioritering te bepalen. Dit laatste is echter nog niet gebeurd.

De aanbeveling is nog actueel en blijft daarmee open staan.

Aanbeveling 5 (2018):

Regel het vervangingsproces per werkproces

Er is een vervangingsbesluit voor de inkomende post genomen. Er zijn nog geen verdere vervangingsbesluiten genomen.

De aanbeveling is nog actueel en blijft daarmee open staan.

Beoordeling van de KPI

De Veiligheidsregio heeft voor de analoge post die via de postbussen van de Drie Decembersingel in Blerick en de Nijmeegseweg in Venlo een vervangingsbesluit genomen. Dit besluit is op 30 augustus 2022 gepubliceerd in het blad Gemeenschappelijke Regeling onder nummer 972. De medische post is hiervan uitgezonderd. Deze gaat ongeopend naar de afdeling en wordt daar door de behandelaar geopend en door de dossierbeheerder aan het (digitale) patiëntendossier toegevoegd.

Op enkele plekken binnen de GGD vindt nog vervanging plaats zonder dat daar een vervangingsbesluit voor is genomen.

De eerste vernietiging van de vervangen analoge documenten moet nog plaatsvinden. De digitale documenten landen in Join en worden daar verder gemetadateerd.

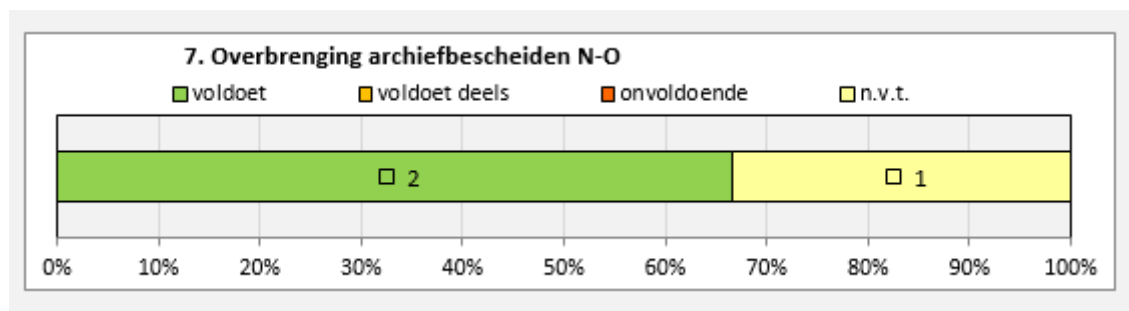
De Veiligheidsregio maakt gebruik van de selectielijst voor gemeenten en intergemeentelijke organen. Het is echter niet zo dat dat in alle applicaties de (meest actuele) selectielijst is doorgevoerd. Wel is het zaakstelsel Join inmiddels ingericht met de actuele selectielijst uit 2020. Het is de bedoeling

van de Veiligheidsregio om na de implementatie van de i-Navigator de implementatie van de selectielijst verder door te voeren en te actualiseren.

De achterstanden op het vernietigen van analoge archiefbescheiden is nagenoeg weggewerkt. Van de vernietiging worden verklaringen opgesteld. In de digitale omgeving heeft nog geen vernietiging plaats gevonden.

3.7 OVERBRENGING VAN ARCHIEFBESCHIEDEN

Brengt de Veiligheidsregio Limburg-Noord het principe van de Archiefwet 'te bewaren archiefbescheiden na bij wet vastgestelde termijn over, tenzij met redenen omkleed' correct in de praktijk?

Voortgang van de aanbevelingen

Er zijn bij deze KPI geen openstaande aanbevelingen.

Beoordeling van de KPI

Er zijn geen noemenswaardige achterstanden bij het overbrengen van analoge informatie. De Veiligheidsregio heeft het afgelopen jaar flink geïnvesteerd in het wegwerken van de achterstanden door middel van de inhuur van externe expertise. Hieruit komen nog enkele aanvullingen op eerdere overgebrachte archieven van de regionale brandweer gewest Noord-Limburg en de sector veiligheid van regio Noord- en Midden-Limburg.

Van overbrenging van de digitale archieven is nog geen sprake, aangezien de overbrengingstermijn van 20 jaar nog niet is bereikt.

4 BIJLAGEN

4.1 TOTAALOVERZICHT RESULTATEN ARCHIEF KPI'S

KPI	KPI uitvraag	resultaat
1.	LOKALE REGELINGEN Hoofdvraag: Voldoen de gemeentelijke regelingen aan de wettelijke eisen?	
1.1	Verordening archiefzorg	
1.1.a	Beschikt de Veiligheidsregio over een geactualiseerde, door de gemeenteraad vastgestelde archiefverordening inzake de archiefzorg die voldoet aan de vigerende wet- en regelgeving?	ja
1.1.b	Is deze medegedeeld aan Gedeputeerde Staten?	ja
1.2	Beheerregeling Informatiebeheer	
1.2	Beschikt de Veiligheidsregio over een door het dagelijks bestuur als archiefzorgdrager vastgestelde beheerregeling Informatiebeheer inzake het beheer van de niet naar de archiefbewaarplaats overgebrachte archiefbescheiden, en het beheer van de archiefbewaarplaats?	ja
1.3	Strategisch informatieoverleg (SIO)	
1.3	Heeft het dagelijks bestuur als archiefzorgdrager een strategisch informatie overleg (SIO) ingesteld?	deels
1.4	Wijziging Overheidstaken	
1.4	Treft het dagelijks bestuur als archiefzorgdrager voorzieningen omtrent de archiefbescheiden bij opheffing, samenvoeging, splitsing of overdracht van taken aan een ander (tijdelijk) overheidsorgaan? Zo ja, welke?	n.v.t.
1.5	Gemeenschappelijke regelingen en andere intergemeentelijke samenwerkingsvormen	0
1.5.a	Treft het dagelijks bestuur als archiefzorgdrager, bij de instelling van een gemeenschappelijke regeling en andere samenwerkingsverbanden waarin de Veiligheidsregio participeert, voorzieningen omtrent de zorg voor de archiefbescheiden?	n.v.t.
1.5.b	Zijn alle gemeenschappelijke regelingen waaraan de Veiligheidsregio deelneemt opgenomen in het landelijk GR-register, en is er een overzicht van andere samenwerkingsverbanden waarin de Veiligheidsregio participeert?	ja
1.6	Mandaatregeling archiefzorg	0
1.6	Beschikt de Veiligheidsregio over vastgestelde mandaten op grond van de Archiefwet, bedoeld om namens de zorgdrager besluiten te nemen, niet zijnde regelgeving/het stellen van regels?	ja
1.7	Uitbesteden Archiefbeheer(staken)	
1.7	Worden er archiefbeheer(deel)taken uitbesteed? Indien (aspecten van) het archiefbeheer/archiefbeheerstaken zijn uitbesteed aan een privaatrechtelijke partij of publiekrechtelijke partij, zijn hiervan dan dienstverleningsovereenkomsten waarin rekening gehouden wordt met de wettelijke gemeentelijke eindverantwoordelijkheid?	ja
1.8	Publicatie en bekendmaking	
1.8	Doet de Veiligheidsregio haar publicaties en bekendmakingen via DROP (Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties) en / of https://www.officielebekendmakingen.nl/gemeentebled ?	ja

2.	MIDDELEN EN MENSEN Hoofdvraag: Kan de Veiligheidsregio beredeneerd aangeven, gelet op haar wettelijke taken voor de archiefzorg en het archiefbeheer, hoeveel middelen en mensen zij hiervoor ter beschikking stelt alsmede hun kwaliteitsniveau?	
2.1	Middelen	
2.1	Hoeveel middelen stelt het dagelijks bestuur als archiefzorgdrager na goedkeuring door de raad ter beschikking om de kosten te dekken die zijn verbonden aan de uitoefening van de zorg voor c.q. het beheer van de archiefbescheiden van de gemeentelijke organen en het toezicht daarop?	zie KPI verslag
2.2	Mensen, kwantitatief tbv beheer	
2.2.a	Hoeveel mensen (fte's) stelt het dagelijks bestuur als archiefzorgdrager na goedkeuring door de raad ter beschikking om de kosten te dekken die zijn verbonden aan de uitoefening van de zorg voor c.q. het beheer van de archiefbescheiden van de gemeentelijke organen.	Zie KPI verslag
2.2.b	Zijn er achterstanden in de wettelijk verplichte werkzaamheden?	ja
2.2.c	Zijn er aanmerkingen geweest vanuit het Interbestuurlijk Toezicht door de provincie?	nee
2.3	Mensen, kwalitatief tbv beheer	
2.3.a	Kan het dagelijks bestuur als archiefzorgdrager het kwaliteitsniveau waaronder de opleiding van het onder 2.2 bedoelde personeel aangeven alsmede hun mogelijkheden voor bij- en nascholing? (Zie ook 4.2.)	deels
2.3.b	Kunnen alle soorten wettelijk verplichte werkzaamheden naar behoren worden gedaan?	deels
2.3.c	Zijn er aanmerkingen geweest vanuit het Interbestuurlijk Toezicht door de provincie?	nee
2.4	Mensen, kwantitatief tbv toezicht	
2.4	Hoeveel formatieruimte heeft het dagelijks bestuur als archiefzorgdrager vastgesteld voor het toezicht op het beheer van de niet naar de archiefbewaarplaats overgebrachte archiefbescheiden? Dit betreft de gemeentearchivaris met de gemeentelijke archiefinspecteurs en/of andere medewerkers.	Zie KPI verslag
3.	ARCHIEFRUIMTEN, APPLICATIES, ARCHIEFBEWaarPLAATS EN E-DEPOTS Hoofdvraag: Zijn de fysieke en digitale bewaaromstandigheden op orde?	
3.1	Archiefruimten, applicaties en serverruimten	
3.1.a	Beschikt de Veiligheidsregio over een of meer (analoge) archiefruimten waarvan is vastgesteld dat deze aan alle in de Archiefregeling en -besluit genoemde eisen voldoen?	nee
3.1.b	Gebruikt de Veiligheidsregio deze archiefruimte(n) t.b.v. de te bewaren en op termijn naar de archiefbewaarplaats over te brengen archiefbescheiden?	ja
3.1.c	Beschikt de Veiligheidsregio over een applicaties -DMS / RMA en procesapplicaties waarmee de noodzakelijke informatiebeheertaken kunnen worden uitgevoerd?	deels
3.4	Onderdeel gemeentelijk rampenplan	
3.4	Beschikt de gemeente/regio over een risicoprofiel, beleids- en crisisplan waarin ten minste procedures met betrekking tot de verplaatsing of veiligstelling van objecten met een cultuurhistorische waarde zoals (te bewaren) archiefbescheiden zijn opgenomen?	ja
3.5	Plan veiligheid, calamiteiten en ontruiming	
3.5.a	Heeft de Veiligheidsregio een veiligheidsplan voor de archiefruimten en archiefbewaarplaats met een calamiteitenplan en ontruimingsplan, en een veiligheidsplan voor het e-depot (of de e-depots)?	nee
3.5.b	Heeft de Veiligheidsregio daarin een verzamelplaats aangewezen voor te ontruimen archiefbescheiden o.b.v. prioriteiten in het collectieplan? (zie ook 3.4)	nee

4.	Interne kwaliteitszorg en toezicht Hoofdvraag: Werkt de Veiligheidsregio structureel aan de kwaliteit(verbetering) van haar informatiehuishouding?	
4.1	Kwaliteitssysteem archiefbeheer	
4.1.a	Maakt het dagelijks bestuur als zorgdrager voor het beheer van te bewaren archiefbescheiden gebruik van een kwaliteitssysteem waarvoor toetsbare eisen zijn geformuleerd?	deels
4.1.b	Zo ja of deels, welk systeem?	zie KPI verslag
4.1.c	Zo ja of deels, voldoet het beheer van de archiefbescheiden aan de eisen van dat kwaliteitssysteem?	n.v.t.
4.3	Gekwalificeerde gemeentearchivaris	
4.3.a	Heeft het dagelijks bestuur als archiefzorgdrager een gemeentearchivaris aangewezen voor het toezicht op het beheer van niet-overgebrachte archiefbescheiden en het beheer van de wel-overgebrachte?	ja
4.3.b	Zo ja, is deze in het bezit van een diploma archivistiek?	ja
4.4	Verslag toezicht archiefbeheer	
4.4	Brengt de gemeentearchivaris regelmatig verslag uit aan het dagelijks bestuur als archiefzorgdrager van de wijze waarop hij het toezicht op het beheer van de niet-overgebrachte archiefbescheiden uitoefent en zijn bevindingen daarbij?	ja
5.	ORDENING, AUTHENTICITEIT, CONTEXT, TOEGANKELIJKHEID EN DUURZAAMHEID ARCHIEFBESCHIEDEN Hoofdvraag: Geschiedt de ordening planmatig, waarborgen het systeem en de materialen de authenticiteit, context en toegankelijkheid en de duurzaamheid van de archiefbescheiden?	
5.1	Geordend overzicht analogoog en digitaal	
5.1	Beschikt de Veiligheidsregio over een actueel, compleet en logisch samenhangend overzicht van (te bewaren) archiefbescheiden, geordend overeenkomstig de ten tijde van de vorming van het archief daarvoor geldende ordeningsstructuur?	deels
5.2	Authenticiteit en context analogoog en digitaal	0
5.2.a.	Heeft het dagelijks bestuur als archiefzorgdrager ervoor gezorgd dat van elk der ontvangen of opgemaakte (te bewaren) archiefbescheiden met behulp van metagegevens(schema) kan worden vastgesteld:	nee
5.2.a.1	- de inhoud, structuur en verschijningsvorm;	deels
5.2.a.2	- wanneer, door wie en uit hoofde van welke taak of werkproces het werd ontvangen of opgemaakt;	deels
5.2.a.3	- de samenhang met andere archiefbescheiden;	deels
5.2.a.4	- de uitgevoerde beheeractiviteiten;	deels
5.2.a.5	- de besturingsprogrammatuur of toepassingsprogrammatuur inzake de archiefbescheiden.	ja
5.3	Systeem voor toegankelijkheid analogoog en digitaal	
5.3	Waarborgt het archiveringssysteem de toegankelijke staat van (te bewaren) archiefbescheiden zodanig dat elk van de archiefbescheiden binnen een redelijke termijn kan worden gevonden en leesbaar of waarneembaar te maken is?	deels
5.4	Duurzame materialen en gegevensdragers analogoog	0
5.4	Gebruikt de Veiligheidsregio duurzame (fysieke en audiovisuele) materialen en gegevensdragers bij het opmaken en beheren van (te bewaren) archiefbescheiden?	ja
5.5	Duurzame verpakkingsmaterialen bij opslag analogoog	
5.5	Gebruikt de Veiligheidsregio duurzame verpakkingsmaterialen voor de opslag van blijvend te bewaren archiefbescheiden?	ja
5.6	Systeem voor duurzaamheid analogoog	

5.6	Waarborgt het archiveringssysteem c.q zijn er naast 5.4 en 5.5 zodanige voorzieningen dat bij het raadplegen van te bewaren archiefbescheiden na ten minste honderd jaar geen noemenswaardige achteruitgang te constateren zal zijn. Dat wil zeggen: worden de archiefbescheiden in goede materiële staat gebracht en gehouden?	deels
5.7	Opbouw duurzaam digitaal informatiebeheer	
5.7	Werkt de Veiligheidsregio bij de opbouw van duurzaam digitaal informatiebeheer op basis van standaarden?	deels
5.8	Aanvullende metagegevens digitaal	
5.8.	Zijn er aanvullende metagegevens ontworpen en geïmplementeerd? (zie ook 5.2)	deels
5.9	Opslagformaten	
5.9	Worden opslagformaten gebruikt die aan een open standaard voldoen, tenzij dit redelijkerwijs niet kan worden verwacht?	deels
5.10	Functionele eisen	
5.10	Zijn de functionele eisen wat betreft gedrag i.v.m. authenticiteit van de digitale archiefbescheiden vastgesteld en geïmplementeerd?	nee
5.11	Voorzieningen compressie en encryptie	
5.11.a	Zijn voorzieningen getroffen voor de toegankelijkheid en ordening van de archiefbescheiden in het geval men gebruik maakt van compressie- en/of encryptietechnieken?	ja
5.11.b	En zijn deze voorzieningen voldoende beveiligd tegen inbreuk door derden?	ja
5.11.c	Wordt in geval van encryptie bij overbrenging van archiefbescheiden aan de beheerder van de archiefbewaarplaats de encryptiesleutel verstrekt?	n.v.t.
6.	VERVANGING, CONVERSIE/MIGRATIE, Vernietiging en Vervreemding van Archiefbescheiden. Hoofdvraag: Weegt de Veiligheidsregio zorgvuldig af wanneer het bezit van bescheiden niet meer van belang is voor bedrijfsvoering, democratische controle en cultuurhistorie?	
6.1	Vervanging, besluiten en verklaringen.	
6.1.a	Past de Veiligheidsregio vervanging toe [b.v. het vervangen van papieren archiefbescheiden door digitale reproducties of omgekeerd waarna de vervangen bescheiden worden vernietigd]?	deels
6.1.b	Zo ja, waarborgt het dagelijks bestuur als archiefzorgdrager dat de vervanging geschiedt met juiste en volledige weergave van de in de te vervangen archiefbescheiden voorkomende gegevens?	ja
6.1.c	Zo ja, heeft het dagelijks bestuur als archiefzorgdrager een verklaring tot vervanging van op termijn te vernietigen en van blijvend te bewaren archiefbescheiden opgemaakt en het besluit daarover op de juiste wijze bekend gemaakt?	ja
6.2	Converteren en migreren	
6.2.a	Wordt er tijdig geconverteerd/gemigreerd in het geval niet meer aan de eisen t.a.v. geordende en toegankelijke staat van de archiefbescheiden voldaan zal gaan worden?	ja
6.2.b	Wordt/is er een verklaring van de conversie of migratie opgemaakt?	nee
6.3	Archiefselectielijst, hotspotmonitor en stukkenlijst	
6.3.a	Past het dagelijks bestuur als archiefzorgdrager waardering en selectie toe op de gemeentelijke archiefbescheiden?	deels
6.3.b	Maakt het dagelijks bestuur als archiefzorgdrager bij de selectie van de gemeentelijke archiefbescheiden gebruik van de voor Nederlandse gemeenten geldende selectielijst?	deels
6.3.c	Werkt de Veiligheidsregio aanvullend met een facultatieve stukkenlijst?	nee
6.3.d	Is er een Hotspotmonitor vastgesteld?	deels
6.4	Vernietiging en verklaringen	

6.4.a	Vernietigt het dagelijks bestuur als archiefzorgdrager de daartoe in aanmerking komende archiefbescheiden?	ja
6.4.b	Maakt het dagelijks bestuur als archiefzorgdrager verklaringen van vernietiging op die ten minste een specificatie van de vernietigde archiefbescheiden en de grond en wijze van vernietiging bevatten?	ja
6.5	Vervreemding, besluiten en verklaringen	
6.5.a	Heeft het dagelijks bestuur als archiefzorgdrager in de afgelopen 5 jaar archiefbescheiden vervreemd, niet als gevolg van de uitvoering van nieuwe wetgeving waarin de vervreemding van lopende dossiers expliciet wordt voorgeschreven?	nee
6.5.b.	Zo ja, heeft de zorgdrager daarvoor tevoren een machtiging van de minister van OCW ontvangen?	n.v.t.
6.5.c	Zo ja, heeft de zorgdrager het Strategisch Informatieoverleg (SIO), of als dat niet is: de juiste deskundigen, geraadpleegd bij de voorbereiding van het besluit tot vervreemding?	n.v.t.
6.5.d	Zo ja, heeft de zorgdrager een verklaring van de vervreemding opgemaakt en het besluit tot vervreemding op de juiste wijze bekend gemaakt?	n.v.t.
7.	OVERBRENGING VAN ARCHIEFBESCHIEDEN Hoofdvraag: Brengt de Veiligheidsregio het principe van de Archiefwet 'te bewaren archiefbescheiden na bij wet vastgestelde termijn overbrengen, tenzij met redenen omkleed' correct in de praktijk?	
7.1	Overbrenging na bij wet vastgestelde termijn.	
7.1.a	Zijn alle te bewaren archiefbescheiden waarvan de wettelijke overbrengingstermijn is verstreken overgebracht naar de daarvoor aangewezen openbare archiefbewaarplaats of E depotvoorziening?	ja
7.1.b	Zo nee, welke archiefbescheiden zijn niet overgebracht?	zie KPI verslag
7.1.c.	Zo nee, wat is de reden c.q. zijn de redenen, principieel en/of praktisch, van de niet-tijdige overbrenging?	zie KPI verslag
7.2	Verklaringen van overbrenging	
7.2	Maakt het dagelijks bestuur als archiefzorgdrager, samen met de beheerder van de archiefbewaarplaats, van alle overbrengingen een verklaring op?	ja
7.3	Niet-overbrengen vanwege bedrijfsvoering (vervallen)	
7.3	Heeft het dagelijks bestuur als archiefzorgdrager voor archiefbescheiden die om redenen van bedrijfsvoering niet binnen de wettelijke overbrengingstermijn overgebracht kunnen worden een machtiging tot opschorting van overbrenging aangevraagd bij en ontvangen van gedeputeerde staten?	n.v.t.

4.2 OVERZICHT GERAADPLEEGDE INFORMATIE

1. Voortgang maatregelen 2021-2022-2023
2. Plan van Aanpak i-Navigator, v1.6, 15 mei 2023
3. Beheerplan i-Navigator, 15 mei 2023
4. Leerkaarten VRLN 1 februari 2023
5. Praatplaat SWITS v2.
6. Verantwoording deelresultaten Swits
7. Functioneel ontwerp projectomgevingen
8. Dossiersoorten en waar zijn ze voor bedoeld
9. Projectplan doorontwikkeling Join
10. Implementatieplan archiveren bestuurlijke besluitvorming, 5 april 2022
11. Archivering van vergaderdocumenten bij de VRLN, Doclogic, PowerPoint presentatie 2022

Vergadering van	: Algemeen Bestuur - reguliere vergadering
Kabinet	: Nee
Vergaderdatum	: 15 december 2023
Auteur	: Boots, Niels
Onderwerp	: Zienswijze jaarplan 2024 NIPV
Bijlagen	: 2

Aanleiding en korte samenvatting

In de bijlage treft u de aanbiedingsbrief en het concept Jaarplan 2024 NIPV aan. Op grond van artikel 73 van de Wet veiligheidsregio's, wordt aan de besturen van de veiligheidsregio's een zienswijze gevraagd met betrekking tot het jaarplan van het NIPV. Namens het bestuur NIPV wordt u uitgenodigd uw zienswijze kenbaar te maken over bijgevoegd concept Jaarplan 2024 NIPV. Op 15 december 2023 wordt het concept Jaarplan 2024 NIPV ter vaststelling aangeboden aan het algemeen bestuur NIPV. Uw reactie wordt in deze besluitvorming meegenomen.

Advies VRLN:

Voorgesteld wordt om ten aanzien van de inhoud van het Jaarplan 2024 geen zienswijze in te dienen. Wel wordt voorgesteld om een zienswijze in te dienen ten aanzien van de onderliggende (meerjaren-) begroting.

Zienswijze:

1. Het bestuur van Veiligheidsregio Limburg-Noord ondersteunt de inhoudelijke uitgangspunten van het Jaarplan 2024 van het NIPV.
2. Het bestuur van Veiligheidsregio Limburg-Noord mist in het (meerjaren-) begrotingsoverzicht de ontwikkeling van de bijdrage per veiligheidsregio.
3. Het bestuur van Veiligheidsregio Limburg-Noord stelt zich op het standpunt dat de uitzetting van de begroting van het NIPV niet mag leiden tot een stijging van de individuele bijdrage van de veiligheidsregio.

Beslispunten

1. Kennisnemen van het Jaarplan 2024 NIPV.
2. Kennisnemen van de zienswijze VRLN.

Vervolprocedure

De zienswijze van het Dagelijks Bestuur van de veiligheidsregio wordt ter kennisname gebracht aan het Algemeen Bestuur van het NIPV.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief NIPV zienswijze Jaarplan
2. Concept jaarplan 2024 NIPV

Besluit

- Akkoord met voorstel
- Akkoord met voorstel met aantekening
- Niet akkoord met voorstel met aantekening

Toelichting:

Paraaf ambtelijk secretaris:

Datum 13 oktober 2023
Onderwerp Zienswijze jaarplan 2024 NIPV

Geachte voorzitter veiligheidsregio,

Hierbij ontvangt u het concept jaarplan 2024 van het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV), inclusief de begroting. Op grond van art. 73 van de Wet veiligheidsregio's wordt aan de besturen van de veiligheidsregio's een zienswijze gevraagd met betrekking tot het jaarplan van NIPV.

NIPV werkt vanuit het verlangen dat veiligheidsregio's en andere crisispartners kunnen vertrouwen op actuele en relevante kennis, informatie, ondersteuning en verbindingen in de koude, lauwe, warme en nafase van incidenten en crises. Dit doen wij door onze producten en diensten op het gebied van onderwijs, onderzoek, innovatie en expertise ten behoeve van brandweezorg, crisisbeheersing en informatiegestuurde publieke veiligheid continu door te ontwikkelen.

Voorafgaand aan de totstandkoming van dit jaarplan hebben we via een enquête de landelijke vakraden en een aantal crisispartners gevraagd om per taak en speerpunt van het NIPV aan te geven in welke mate het bijdraagt aan hun behoeften. Daarnaast konden ze aangeven wat ze het NIPV aanvullend nog willen meegeven met betrekking tot de producten en diensten. Met de landelijke vakraden zijn ook verdiepende gesprekken gevoerd. De belangrijkste observatie uit de uitkomsten van deze enquête is dat onze producten en diensten en de thema's waar we ons op richten in belangrijke mate tegemoet komen aan de behoeften van onze partners.

Namens het bestuur NIPV nodig ik u graag uit uw zienswijze kenbaar te maken over het bijgevoegd concept jaarplan 2024 NIPV. Op 15 december 2023 wordt het jaarplan ter vaststelling aangeboden aan het algemeen bestuur van het NIPV. Uw reactie wordt in deze besluitvorming meegenomen.

Uw reactie ontvangt het bestuur NIPV graag uiterlijk 24 november a.s. per brief of per e-mail via bestuurnipv@nipv.nl.

Met vriendelijke groet,

A.J.M. Heerts
Voorzitter bestuur NIPV

Jaarplan 2024

Voorwoord

Rampen en crises zijn van alle tijden. Toch manifesteren deze zich vandaag de dag steeds intenser. Door klimaatverandering worden we vaker geconfronteerd met grootschalige overstromingen en een vergrote kans op onbeheersbare natuurbranden. Extreem weer kan leiden tot langdurige uitval van digitale of vitale infrastructuur en potentieel tot maatschappelijke ontwrichting. In ons dichtbevolkte land kunnen calamiteiten immers gemakkelijk voor een sneeuwbaaleffect zorgen, met alle maatschappelijke gevolgen van dien.

Maar naast de traditionele flitsrampen zien we tegenwoordig ook 'grenzeloze' dan wel 'sluimerende' crises, zoals de stikstofcrisis, de woningcrisis, de energiecrisis en de crisis rondom vluchtelingen en asielzoekers. Bovendien raken deze crises steeds meer onderling verweven en vragen om een brede aanpak: naast vormgeven aan veiligheid ook aandacht voor het versterken van sociale cohesie en solidariteit.

We zien dus het karakter van crises veranderen. Deze kenmerken zich steeds vaker door hun lange duur, effecten op meerdere beleidsdomeinen en versnipperde regie. De samenleving heeft dan ook overheden nodig die door intensieve samenwerking als één overheid opereren: responsief en in dialoog met burgers. Maar het vraagt ook om kennisinstututen die tijdig en in samenhang vanuit hun specifieke deskundigheid kennis ontwikkelen omtrent nieuwe ontwikkelingen en deze toepasbaar maken voor de beroepspraktijk.

De dienstverlening van het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid is bedoeld voor de professionals die verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van en de respons op (brand) incidenten en crises. Daarin speelt het NIPV een centrale rol als ontwikkelaar en verbinder: door onderzoek te doen, onderwijs te geven, op verzoek van partners expertise en operationele ondersteuning te bieden en ervoor te zorgen dat het veiligheidsdomein altijd beschikt over de best mogelijke informatievoorziening.

Zo blijven veiligheidsregio's als publieke organisaties voor brandweezorg en crisisbeheersing goed voor hun taken toegerust en kunnen hulpverleners in de frontlinie veilig en verantwoord optreden. Samen werken we aan een veilig en veerkrachtig Nederland. Voor de huidige generatie en voor generaties na ons. En daar ben ik trots op.

Ton Heerts,
Voorzitter Algemeen Bestuur Nederlands
Instituut Publieke Veiligheid

Inhoud

1. Wie zijn we	5
1.1 Kerntaken en ambitie	5
1.2 Maatschappelijke opgave	6
1.3 Verbinding tussen binnen- en buitenwereld	7
2. Wat zien we	11
2.1 Klimaatverandering	11
2.2 Verduurzaming	12
2.3 Digitale transitie en robotisering	13
2.4 Verdichting en meervoudig ruimtegebruik	14
2.5 Nieuwe en ongekende crises	16
3. Wat gaan we doen	18
3.1 Onderzoek	18
3.2 Onderwijs	20
3.3 Ondersteuning	21
3.4 Informatie	23
4 Meerjarenperspectief	27
Bijlage 1: Begroting en bedrijfsvoering	29
Bijlage 2: Besteding naar financieringsvorm en wetsartikel in 2024	33
Bijlage 3: Risicoparagraaf	37

1. Wie zijn we

Het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid is het publieke kennisinstituut voor een veilig en veerkrachtig Nederland. Wij voeren toegepast onderzoek uit op het gebied van crisisbeheersing en brandweezorg en vertalen de kennis die daaruit voortvloeit in kennisintensieve dienstverlening voor en met onze partners in veiligheid. We ontwikkelen en verbinden daarbij kennis, systemen, mensen en middelen. Zo fungeert het NIPV als een daadkrachtig kennis- en expertisecentrum dat verbinding brengt tussen de veiligheidsregio's, Rijksoverheid en crisispartners onderling. We versterken deze partners in het veiligheidsdomein met onderzoek, onderwijs, ondersteuning en informatie die nodig zijn bij het uitvoeren van de opgaven waar zij voor staan.

1.1 Kerntaken en ambitie

Het NIPV wil graag dat veiligheidsregio's en andere crisispartners in alle fasen van incidenten en crises kunnen vertrouwen op actuele en relevante kennis, informatie, ondersteuning en verbindingen. Daartoe stellen we ons samenwerkingsgericht, aanspreekbaar, daadkrachtig en leergierig op ten aanzien van onderstaande vier strategische doelstellingen. Ook willen we in staat zijn ons aan te passen aan de snel veranderende context en kunnen inspelen op de behoeften die daaruit voortkomen.

- > ontwikkelen, delen en toepassen van kennis voor brandweezorg en crisisbeheersing
- > versterken van het vak(manschap) voor brandweezorg en crisisbeheersing
- > ondersteunen van de veiligheidsregio's en onze overige partners
- > versterken van de informatievoorziening en -positie van onze partners

De door het NIPV te verrichten taken en werkzaamheden zijn vastgelegd in artikel 68, 69 en 70 van de Wet veiligheidsregio's. Aan de uitvoering van deze taken en werkzaamheden ligt voor het NIPV als kennisinstituut de kenniscirkel ten grondslag: om kennis hoogwaardig te kunnen ontwikkelen, ontsluiten, toepassen en evalueren is nauwe interactie met de praktijk essentieel. Door kennis en ervaring te combineren in expertisecentra vindt optimale kruisbestuiving tussen wetenschap en het veld plaats en stimuleren we innovatie. De koers en inrichting van het NIPV zijn een afgeleide van dit denken en doen.

1.1.1 Ontwikkelen, delen en toepassen van kennis voor brandweezorg en crisisbeheersing

De veiligheid in ons land is geen statisch begrip. We hebben haar als samenleving met z'n allen verworven en zullen haar in haar kwetsbaarheid moeten koesteren. De ontwikkelingen in onze maatschappij, die steeds vaker in elkaar grijpen, zetten ons aan om voortdurend te werken aan meer inzicht in de veiligheidsrisico's voor onze leefomgeving. Die noodzaak vraagt om gerichte

investeringen in onderzoek en kennisontwikkeling. Gewapend met die kennis kunnen we adequater risico's beheersen en handelen bij incidenten, rampen en crises. Daarvoor voeren we onafhankelijk en toegepast wetenschappelijk onderzoek uit naar specifieke thema's. De uitkomsten daarvan vertalen we in kennisintensieve dienstverlening. Ook brengen we relevante, al bestaande kennis samen. Dat doet het NIPV niet alleen zelf, we werken ook samen met universiteiten, hogescholen, kennisinstellingen, bedrijfsleven en de professionals die leiding geven en in het veld actief zijn. Bovendien ondersteunen we en adviseren we deze professionals over het toepassen van de kennis die ze hebben opgedaan.

1.1.2 Versterken van het vakmanschap voor brandweezorg en crisisbeheersing

De complexiteit in de samenleving neemt toe. Die toename heeft ook zijn weerslag op de risico's waarmee de samenleving te maken krijgt: die risico's worden dynamischer in tijd, plaats, grootte en soort. Daarom is het zaak om blijvend te kijken naar het vak van iedereen die in het veiligheidsdomein actief is – van crisismanagers tot brandweermensen. Wat maakt hen vakmensen, niet alleen vandaag, maar ook morgen? En hoe zorgen we ervoor dat zij goed opgeleid blijven en hun kennis en vaardigheden duurzaam kunnen ontwikkelen? Het NIPV levert een actieve bijdrage aan de versterking en professionalisering van het vak. Zo vergroten we en behouden we het vakmanschap van elke professional die veilig wil optreden tijdens een brand, een ramp of een crisis.

1.1.3 Ondersteunen van de veiligheidsregio's en overige partners

Het NIPV biedt landelijke ondersteuning aan de veiligheidsregio's, de Rijksoverheid en de overige crisispartners, zodat zij samen in staat zijn om de veiligheidsambities van Nederland waar te maken. We ondersteunen met kennis en expertise op het gebied van crisisbeheersing en brandweezorg de partners in Nederland bij de uitvoering van hun taken. Daarbij willen we het mogelijk maken dat zij efficiënter en effectiever kunnen samenwerken, met name door schaalvoordelen te creëren. Dat doen we door overkoepelende productie en dienstverlening tot stand te brengen. Zo kunnen de veiligheidsregio's en andere partners zich richten op hun

kerntaken en sneller, beter en goedkoper presteren. Als ondersteuningspartner bundelen we kracht, kennis en kunde rondom thema's die alle veiligheidsregio's raken.

1.1.4 Versterken van de informatievoorziening en -positie van onze partners

Veiligheidsregio's hebben informatie nodig om goed te kunnen functioneren. Tegelijk neemt de vervlochtenheid en dynamiek in onze samenleving toe – en die hebben hun effecten op de publieke veiligheid. Dat betekent dat de hulpverleners in de frontlinie en hun crisispartners een groeiende behoefte hebben aan voorspellende en 'real time'-informatie om dreigingen, incidenten, rampen en crisis te voorkomen of te beheersen. Het NIPV ondersteunt het veiligheidsdomein door mee te bouwen aan een sterke informatiepositie, ook in de vorm van trendanalyses en prognoses. Zo kunnen partners slimmer samenwerken, burgers beter informeren over risico's en effectieve en efficiënte keuzes te maken voor de meest geschikte vorm van brandweezorg en crisisbeheersing.

1.2 Maatschappelijke opgave

Het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid is als kennisinstituut deskundig op publieke risico's, brandweezorg en crisisbeheersing en levert vanuit die deskundigheid een bijdrage aan alle niveaus van publieke veiligheid: een beschermende omgeving, een veerkrachtige samenleving en een professionele respons bij incidenten en crises. Onze dienstverlening is bedoeld voor de professionals die verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van en de respons op (brand)incidenten en crises. Daarin spelen we een centrale rol als ontwikkelaar en verbinder: door onderzoek te doen, onderwijs te geven, op verzoek van partners operationele en logistieke ondersteuning te bieden en ervoor te zorgen dat het veiligheidsdomein altijd beschikt over de best mogelijke informatievoorziening.

“Door de klimaatverandering staat onze maatschappij voor een grootscheeps veranderingsproces. De energietransitie is daar één aspect van, maar ook door hitte, droogte en extreem weer komt onze samenleving onder druk te staan. Al deze ontwikkelingen zijn bovendien steeds nauwer met elkaar verweven. Het ene vergroot de kans op het andere. Allemaal brengen ze nieuwe risico's met zich mee – en door hun verwevenheid kunnen ze leiden tot incidenten die we nooit eerder hebben meegemaakt. Doen we genoeg om deze nieuwe incidenten te voorkomen? En als dat onverhoopt niet genoeg is: zijn we wel voorbereid op deze nieuwe risico's? We willen immers zeker weten dat onze professionals in de vuurlinie niet verlegen zitten om een aanpak waarmee zij veilig kunnen optreden en de gevolgen voor ons allemaal zo klein mogelijk houden. Niet voor niets staat ons onderwijsjaar in het teken van de crisisprofessional van de toekomst. Die geven we graag via onderzoek en onderwijs de juiste kennis en hulpmiddelen in handen voor een veilig en veerkrachtig Nederland, ook in 2030, 2040 en 2050.”

IJle Stelstra - Algemeen Directeur

1.3 Verbinding tussen binnen- en buitenwereld

Als de publieke veiligheid in het geding is, mag de samenleving een passend en professioneel antwoord verwachten van iedereen die actief is in het veiligheidsdomein. Dat kan niemand alleen, zeker nu de veiligheidsvraagstukken in onze samenleving steeds complexer worden. Samenwerking met partners en andere belanghebbenden wordt daardoor steeds belangrijker. Om die reden versterken we voortdurend onze eigen professionaliteit en zorgen we ervoor dat we intensief en wendbaar kunnen samenwerken met onze partners. Dat zijn belangrijke randvoorwaarden voor het succes van een gezamenlijke aanpak in het gehele veiligheidsdomein.

1.3.1 Verbinden in partnerschap

De omvang van het veiligheidsdomein is de laatste decennia toegenomen. Dat komt doordat fysieke, sociale en digitale veiligheid steeds meer met elkaar vervlochten zijn geraakt en daardoor onvoorspelbare effecten kunnen hebben. Ook door het toenemend grensoverschrijdende karakter krijgen we vaker met nieuwe en deel onbekende crises te maken. Dat vraagt om een brede benadering en daarmee samenwerking in wisselende coalities. Daardoor is de publieke veiligheid een zaak geworden van steeds meer betrokkenen. Daar komen ook partijen bij die buiten de traditionele veiligheidsketen liggen. Het NIPV wil bijdragen aan een effectieve samenwerking in alle ketens en netwerken. Daartoe investeren we in betrouwbaar partnerschap, wederkerigheid en dialoog.

1.3.2 Wendbaar, duurzaam en inclusief organiseren

In de aanschrijving NIPV 2024 legt het Ministerie van Justitie en Veiligheid nadruk op vier thema's: informatievoorziening & beveiliging, duurzaamheid, huisvesting en personeel & organisatie. Twee daarvan zijn intern gericht, de andere twee hebben betrekking op de buitenwereld, maar alle vier zijn het dynamische thema's die vragen om een wendbare organisatie. Daarom kiezen we in het domein van de publieke veiligheid per vraagstuk een passende rol en organisatievorm. Aan de basis daarvan staat onze persoonlijke wendbaarheid. We zoeken dan ook blijvend naar de juiste voorwaarden voor een goede balans tussen mens en werk. Zo streven we naar duur-

zame inzetbaarheid van goede professionals, met de juiste middelen op de juiste plek, voor een NIPV die haar maatschappelijke opgave – in verbinding met veiligheidsregio's en andere crisispartners – ook in de toekomst kan waarmaken. Daartoe zijn we een organisatie die vakmanschap en passie stimuleert en mensen duurzaam en inclusief vanuit gedeelde waarden verbindt. Goed in je werk zijn en met plezier bij het NIPV werken zijn voor ons belangrijke uitgangspunten.

Het NIPV ziet diversiteit en inclusie als belangrijke waarden voor verbinding in de samenleving en binnen ons instituut. We zijn aangesloten bij het Arnhemse netwerk Diversiteitsreis, hebben intern een klankbordgroep D&I opgericht en het Charter Diversiteit van de SER ondertekend. Naast aandacht voor diversiteit bij de werving en selectie van nieuwe collega's heeft inclusie een prominente plek in ons eigen cultuurtraject.

Op het thema duurzaamheid geven we uitvoering aan het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen.

Marlene Bouwman - Manager Staf

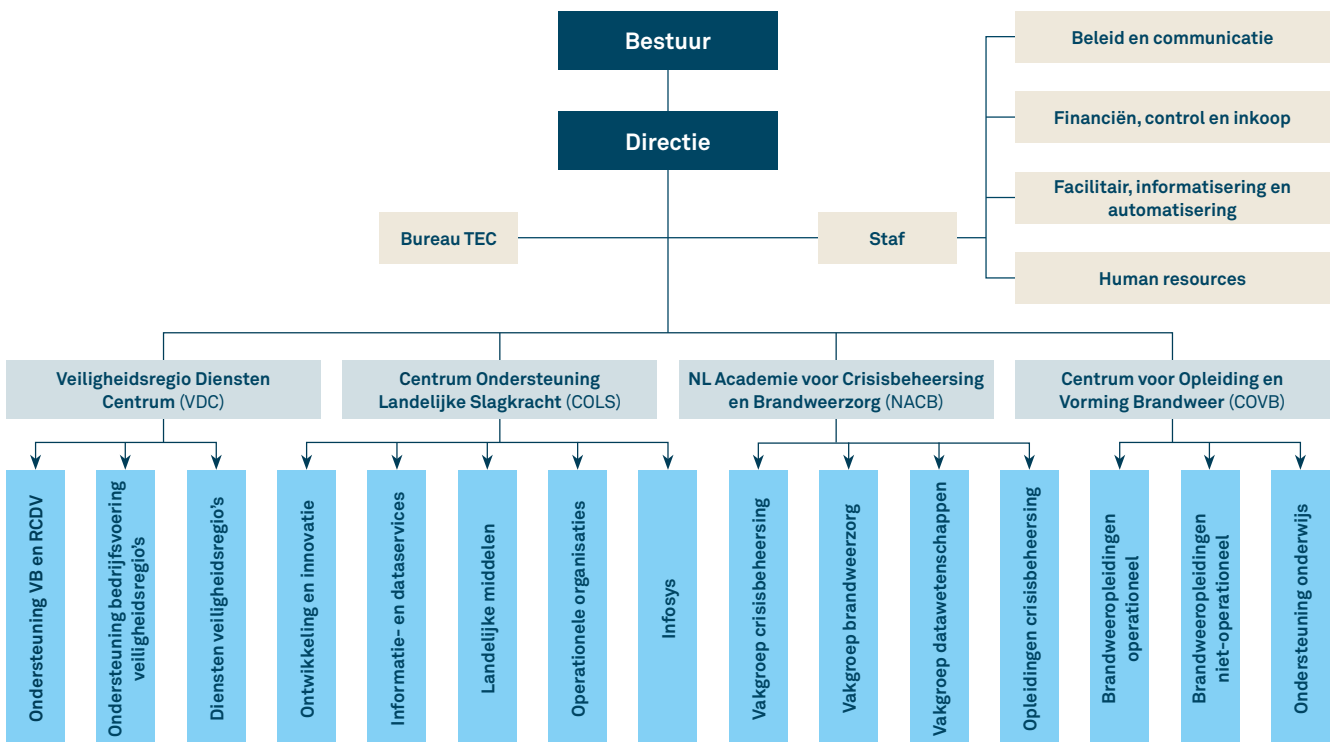
1.4 Bestuur, management en organisatie

Dagelijks bestuur NIPV

Ahmed Marcouch (voorzitter Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden), Anja Schouten, (voorzitter Veiligheidsregio Noord-Holland Noord) Ton Heerts (voorzitter algemeen en dagelijks bestuur NIPV en voorzitter Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland)

Organisatiestructuur NIPV

2. Wat zien we

De grote uitdagingen voor de wereld – zoals klimaatverandering, oorlog, migratie- en asielstromen, energiecrises, pandemieën, financiële crises en technologische verstoringen – manifesteren zich vandaag de dag steeds intenser. Die intensiteit zal in de nabije toekomst verder toenemen, naarmate risico's en dreigingen met elkaar verweven raken. Daarnaast zijn de kritieke systemen in ons sterk verdichte Nederland al evenzeer met elkaar verweven. Daardoor kunnen kleine incidenten relatief grote effecten hebben op de publieke veiligheid. Deze effecten kunnen elkaar bovendien versterken, ook op manieren die moeilijk te voorzien zijn. Bij elkaar vraagt dat om extra veerkracht in de samenleving.

De recente toekomstverkenningen brandweezorg en crisisbeheersing hebben enkele belangrijke trends in de samenleving op een rij gezet. Wat is hun mogelijke impact op de publieke veiligheid? En wat vraagt dit van de partners in het veiligheidsdomein? We leggen daarbij de focus op de volgende thema's: Klimaatadaptatie, Veilige Energietransitie, Informatiegestuurde Veiligheid, Fysiek Veilige Leefomgeving en Maatschappelijke Veerkracht.

2.1 Klimaatverandering

Door de opwarming van de aarde verandert ons klimaat ongekend snel. Daardoor naderen we nu enkele cruciale

omslagpunten, waarop veranderingen in het klimaatsysteem niet meer te stoppen zijn. De gevolgen van klimaatverandering zijn ook in ons land vaker merkbaar: we krijgen meer te maken met zware stormen, extreme zomerse buien en overstromingen. De zeespiegel stijgt, de stranden worden smaller en de rivieren grilliger. Daarnaast kampen we met langdurige hitte, droogte en bodemdaling. De natuurkalender verschuift en de biodiversiteit neemt af.

2.1.1 Impact op publieke veiligheid

De klimaatverandering leidt tot een grotere kans op een ander soort incidenten en crises. Extreme natuurfenomenen hebben een enorme kracht en kunnen tot grote schade, meer slachtoffers en maatschappelijke ontwrichting leiden. Drogere en warmere lentes en zomers, zoals we die in recente jaren al hebben meegemaakt, vergroten de kans op intense en onbeheersbare natuurbranden. Het risico op overstromingen en hoogwatercrises groeit. Deze ontwikkelingen hebben potentieel een grote maatschappelijke impact in een dichtbevolkt land als Nederland, waar natuur, recreatie, wonen, zorgfuncties en zelfs industrie naadloos in elkaar overgaan. Door extreme neerslag, hitte en droogte wordt daarnaast de leefbaarheid en daarmee de veiligheid in steden kwetsbaarder. De toenemende risico's vergroten bovendien de kans op een domino-effect, met grote gevolgen voor de vitale infrastructuur en de continuïteit van leven.

2.1.2 Maatschappelijke opgave: klimaatadaptatie

Nederland moet zich voorbereiden op de risico's van het veranderende klimaat. Daarvoor zijn ingrijpende maatregelen nodig. Deze raken aan hoe we wonen, werken en leven. Om die redenen vragen ze om oog en oor voor de wensen en zorgen van burgers en bedrijven. Deze wensen zullen we transparant moeten meewegen tijdens de komende klimaat- en energietransitie, zowel nationaal en regionaal als lokaal. Deze voorbereiding op de gevolgen van het veranderende klimaat kunnen we samenvatten onder de noemer klimaatadaptatie: we moeten onze omgeving aanpassen op de toenemende risico's. Denk daarbij aan het verstevigen van dijken, verbreden van rivieren en de aanleg van meer groen in steden en dorpen. Welke concrete maatregelen daarvoor uiteindelijk nodig zijn, is soms moeilijk te bepalen. Dat komt doordat we de snelheid, het exponentiële karakter en de maatschappelijke gevolgen van klimaatverandering nog onvoldoende overzien. Bovendien zijn we allemaal nog zoekende naar onze rol in het klimaatvraagstuk. Dat geldt ook voor de veiligheidsregio's, de crisispartners en het NIPV. Wel beseffen we dat we voor rampen die voortkomen uit klimaatverandering de focus moeten verleggen van crisisbeheersing naar risicobeheersing, veerkracht en adaptatie. Daarnaast is het evident dat de publieke veiligheid maar ook de hulpdiensten steeds vaker onder druk komen te staan. Daarom voelt het NIPV de verantwoordelijkheid om samen met het KNMI en andere kennisinstellingen nóg actiever bij te dragen aan kennis, onderzoek en verbinding van alle veiligheidspartners, zodat zij goed en snel kunnen anticiperen en reageren op klimatologische excessen. Dit geldt ook voor het Caribisch deel van het Koninkrijk der Nederlanden. Samen met partners in veiligheid werken we aan de landelijke programma's 'Klimaat en Veiligheid' en 'Natuurbrandbeheersing'. Via deze programma's versterken we de kennis en de operationele paraatheid in het licht van de effecten van klimaatverandering op de veiligheid en crisisbeheersing in Nederland.

KNMI en het NIPV zoeken gezamenlijk de verdieping startend met de thema's natuurbrandbeheersing, 'early warning' en klimaatadaptatie. Het KNMI en het NIPV zijn geen onbekenden van elkaar. We werken al veel met elkaar samen, onder andere op het gebied van onderzoek en data-uitwisseling. In 2024 zetten we deze voort door onder andere de samenwerking met meteorologen op het thema natuurbrandbeheersing en de implementatie van 'early warning' tools voor extreem weer.

2.2 Verduurzaming

De samenleving richt zich steeds meer op een duurzame toekomst. De toenemende schaarste van fossiele energiebronnen, de toenemende milieubelasting en de gevolgen daarvan voor het klimaat vragen daarom. Politiek en bedrijfsleven anticiperen hierop door nieuwe technologie in te zetten voor de totstandkoming van duurzame alternatieven en het gebruik van hernieuwbare, schone energie uit duurzame energiebronnen zoals zon, wind, getijden en aardwarmte (geothermie). Dat heeft tot vele snelle ontwikkelingen geleid: het aantal elektrische voertuigen op de weg groeit explosief, steden stapelen functies slimmer om zo ruimte te creëren voor nieuwe duurzame projecten, er komt een deeleconomie en circulaire economie tot stand, die perspectief voor de toekomst biedt. Tegelijk is er veel meer elektriciteit nodig door de overgang van fossiele brandstoffen zoals gas, olie en kolen naar groene elektriciteit. Ons elektriciteitsnet is daar niet op gemaakt, waardoor netcongestie optreedt. Die kan gevolgen hebben voor de stabiliteit en continuïteit van onze energievoorziening. Omdat de nieuwe energie veelal decentraal wordt opgewekt, wordt het bovendien een uitdaging om vraag en aanbod van energie goed op elkaar af te stemmen.

2.2.1 Impact op publieke veiligheid

De beschikbaarheid en distributie van natuurlijke hulpbronnen worden steeds bepalender voor de internationale verhoudingen. Dat leidt mogelijk tot nieuwe mondiale veiligheidsvraagstukken. De kans op verstoringen in de toevoer van energie wordt groter door politieke instabiliteit in leverende landen, bijvoorbeeld vanwege de

oorlog in Oekraïne, ‘grondstoffennationalisme’, terrorisme, georganiseerde misdaad en infrastructurele flessenhalzen. Daarnaast heeft de grootschalige transitie naar nieuwe technieken en vormen van energiegebruik een forse impact op de fysieke leefomgeving en daarmee op de fysieke veiligheid van burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden. Ook de overgang naar een circulaire economie is straks van invloed op de infrastructuur in Nederland. Dat brengt nieuwe veiligheids- en gezondheidsrisico's met zich mee, bijvoorbeeld op het gebied van afvalverwerking, biomassa, gevaarlijke stoffen en circulair bouwen. Tot slot gaan er meer micro-economieën ontstaan met lokale vraagstukken op het gebied van infrastructuur, risico en continuïteit. Dat onderstreept het belang van maatwerk door risicodifferentiatie.

2.2.2 Maatschappelijke opgave: een veilige energietransitie

De energietransitie is van ons allemaal, maar raakt ons óók allemaal – is het niet als ‘gewone’ burger, dan wel als professional die actief is in het veiligheidsdomein. Een punt van zorg daarbij is dat de transitie wel veilig en verantwoord moet plaatsvinden. Alternatieve technologieën en innovatieve toepassingen creëren namelijk ook nieuwe en onbekende risico's. Daarvan ontdekken we vaak pas in de praktijk hoe groot ze zijn. Denk aan de branden met zonnepanelen op huizen, hallen, stallen en zonneweides, afgebrande e-scooters en e-bezorgwagens of de panden waarin deze stonden. Denk ook aan de moeilijkheden voor de brandweer bij het blussen van brandende elektrische auto's, zeker als de li-ion-batterij instabiel is en de auto zich op een ondergronds parkeerdek van een parkeergarage bevindt. Bij de ontwikkeling van nieuwe concepten staat veiligheid helaas niet altijd bovenaan. In zo'n innovatieve beginfase ontbreekt het veelal aan (wettelijke) kaders. Daarnaast is de kennis over risico's, impact en veiligheid van de energietransitie versnipperd over tal van instanties en experts. Juist daar ligt een taak voor het NIPV. Los van onze kennisontwikkeling zien wij voor onszelf een rol als kennisverbindende partij, die bijdraagt aan het creëren van meer regie en kaderstelling. Bijvoorbeeld voor de veiligheid van energieopslagsystemen en waterstof door middel van ‘communities of practice’. Of door intensief samen te werken met Brandweer Nederland aan het

meerjarenprogramma ‘Veilige energietransitie’. Maar ook door de handen ineen te slaan met hogescholen (Saxion) en internationale kennisinstellingen als Det Norske Veritas (DNV) en het Research Institute of Sweden (RISE). Daarnaast is data-inzicht over vraag en aanbod van energie een belangrijke randvoorwaarde voor een duurzaam elektriciteitssysteem. De energietransitie vergt dus een dubbele transitie: van fossiel naar duurzaam en van dataluw naar datagedreven.

2.3 Digitale transitie en robotisering

We staan aan de vooravond van de vierde industriële revolutie, waarin de fysieke, digitale en biologische wereld zullen samensmelten. Dat gebeurt door toedoen van de integratie van kunstmatige intelligentie, robotica, het ‘Internet der Dingen’, 3D-printing, genetische manipulatie, quantum computing en andere technologieën. Samen zullen die blijvend de manier veranderen waarop we leven: bijvoorbeeld voor de balans tussen mens en werk en zelfs wat het betekent om mens te zijn. Om die vierde revolutie mogelijk te maken groeit de hoeveelheid sensoren in onze omgeving en in onze apparaten explosief. Op land, op zee en in de lucht experimenteren we volop met automatische en slimme systemen. Zo kunnen we overal data verzamelen: online, door het gebruik van slimme apparaten of wanneer we ons in de publieke ruimte begeven. De combinatie van data, sensoren, kunstmatige intelligentie en automatisering, samen ook wel robotisering genoemd, brengt een datagedreven samenleving dichterbij.

2.3.1 Impact op publieke veiligheid

Door de digitale transitie worden we toenemend afhankelijk van technologie. Dit maakt de samenleving kwetsbaar voor verstoringen: cyberspionage, sabotage en terrorisme vormen een bedreiging voor onze vitale (digitale) infrastructuur. Processen zoals watervoorziening, elektra, waterveiligheid en betalingsverkeer, maar ook onze hulpverlening functioneren immers met behulp van informatietechnologie. Een hack of programmeerfout kan daardoor enorme gevolgen hebben, want vaak zijn er geen terugvalopties of handmatige alternatieven meer aanwezig. Uitval van systemen kan bovendien leiden tot verstoring van de openbare orde en veiligheid. Dat legt grote druk op hulpverleners én de continuïteit van

het hulpverleningsproces en kan zo maatschappelijke ontzorging in de hand werken. Bovendien neemt de laatste jaren de dreiging vanuit statelijke actoren toe. Een ander punt van zorg is de ontwikkeling van kwantumcomputers die straks in staat zijn om bestaande beveiligingssystemen te kraken.

2.3.2 Maatschappelijke opgave: informatiegestuurde veiligheid

Digitale processen vormen tegenwoordig het zenuwstelsel van onze fysieke maatschappij. Alles is met elkaar verbonden, waardoor het steeds moeilijker wordt om overzicht en controle te houden. Deze complexiteit maakt ons kwetsbaar: net als lucht, water, weg en spoor moet onze digitale infrastructuur op orde blijven. Maar een datagedreven samenleving biedt ook kansen. Dankzij data-analyse via intelligente systemen en algoritmen kunnen we steeds betere voorspellingen doen. Over het gedrag van systemen, de gebouwde omgeving, verkeersstromen en de natuur, maar ook over gedrag, persoonlijke voorkeuren en netwerken van mensen. Die slimme technologie in onze leefomgeving heeft dus voordelen, maar vergroot voor overheden en bedrijven ook de mogelijkheden tot controleren en zachte sturing ('nudging') van ons gedrag. Het ethisch kader voor een datagedreven en informatiegestuurde samenleving moet daarom de komende jaren worden aangescherpt. Het NIPV vindt het belangrijk om bij te dragen aan het vergroten van de digitale weerbaarheid van Nederland. Zo kunnen we effectief omgaan met onze digitale afhankelijkheid, verstoringen of aanvallen. We ondersteunen veiligheidsregio's dan ook bij het creëren van de randvoorwaarden waarbinnen zij veilig en slim kunnen samenwerken met partners. Zo bouwen we samen met alle betrokken crisispartners aan een sterke informatiepositie voor het hele veiligheidsdomein. Daarmee kunnen we burgers beter informeren, proactief en preventief optreden en de juiste keuzes maken voor de meest geschikte vorm van brandweezorg en crisisbeheersing.

Het NIPV is partner van het Centrum voor Veiligheid en Digitalisering (CVD). Vanuit onderwijs en onderzoek willen we een brug slaan tussen het domein van de publieke veiligheid en de multidisciplinaire kennisontwikkeling die nodig is voor de maatschappelijke opgave van de digitale transformatie. Hierbij staan binnen het CVD drie thema's centraal: kritische data en infrastructuur, informatiegestuurd werken en actionable intelligence, cybersecurity en cyberweerbaarheid.

Coby Flier - Manager Nederlandse Academie voor Crisisbeheersing en Brandweezorg

2.4 Verdichting en meervoudig ruimtegebruik

De bevolking van Nederland blijft groeien. Naar verwachting bereikt het inwonertal in 2024 de 18 miljoen en in 2034 de 19 miljoen. Dit stelt onze leefomgeving voor grote opgaven. Er komen niet alleen meer mensen bij, ze vormen ook steeds meer (kleinere) huishoudens. Daardoor ontstaat er een schrijnend tekort aan woningen. Tot 2030 is er naar schatting behoefte aan 500.000 tot een miljoen extra woningen. Dat betekent dat we met meer mensen minder ruimte moeten delen in ons toch al dichtbevolkte land. Vooral grote en middelgrote steden

zullen groeien, net als diverse randgemeenten rond de grote steden. Daarbij zoeken we doorgaans antwoord op het verdichtingsvraagstuk in hoogbouw, ondergronds bouwen en slim meervoudig ruimtegebruik. Daarnaast zet de overgang naar duurzame energie door de inrichting van wind- en zonneparken extra druk op de schaars beschikbare ruimte. Ook zijn er ruimtelijke ingrepen nodig om de gevolgen van klimaatverandering op te vangen. Meer mensen betekent bovendien dat het drukker wordt in het verkeer en het openbaar vervoer. De ontwikkeling van de economie speelt daarbij een belangrijke aanjagende rol: investeringen in infrastructuur vangen enerzijds de groei van de mobiliteit op, maar versterken die juist ook weer. De toekomst rond stedelijke ontwikkeling, infrastructuur en mobiliteit – waarin veel complexe vragen samenkomen – is zeer onzeker. Wel is duidelijk dat ruimte steeds kostbaarder wordt.

2.4.1 Impact op publieke veiligheid

De toenemende verstedelijking en verdichting leidt tot uitdagingen op het gebied van woningbouw, infrastructuur en mobiliteit, maar dat niet alleen – ook onze leefbaarheid en fysieke veiligheid worden voor uitdagingen gesteld. Dichte bebouwing en toenemende verkeersdruk zetten de aanrijtijden van hulpverlenende diensten en bereikbaarheid van incidentlocaties onder druk. Hoogbouw, complexe bouw en meervoudig en intensief gebruik van gebouwen door verschillende, meer én minder zelfred-

zame doelgroepen zullen het optreden van hulpdiensten tijdens incidenten bemoeilijken. Daarnaast neemt de afstand steeds verder af tussen de bebouwde omgeving en potentiële risicobronnen, zoals het transport of opslag van gevaarlijke stoffen. Buurtbatterijen, waterstofbussen en waterstofauto's staan straks in parkeergarages. Door grote activiteit en de stapeling van risico's op een klein oppervlak neemt bij een incident de kans op een onvoorziene keten van gebeurtenissen toe. Kleine incidenten kennen daardoor al snel grote gevolgen en groeien potentieel uit tot crises.

2.4.2 Maatschappelijke opgave: fysiek veilige leefomgeving

We zien dat de fysieke en digitale wereld steeds meer met elkaar versmelten. 'Slimme steden' zijn alles aan het vastleggen in een digitale kopie van zichzelf. Zo kunnen zij simulaties creëren van de manier waarop objecten, systemen of zelfs mensen reageren bij incidenten of crises. Die digitale kopie wordt zo een hulpmiddel bij stedenbouw, want in een sterk verdichte samenleving kan hij bijdragen aan het bevorderen van de kwaliteit en veiligheid van de fysieke leefomgeving en vitale infrastructuur. En toch neemt de kans op grote incidenten en crises toe, omdat allerlei onbekende risico's strak met elkaar worden verknoot. Het wordt daardoor lastiger om risico's te beheersen door de juiste preventieve maatregelen te treffen. Ook wordt het moeilijker om

tijdens de bestrijding van een incident alle onderlinge afhankelijkheden en complexiteiten te onderkennen en te begrijpen. Daarom zijn er meer kennis en andere vaardigheden nodig om die deels onbekende risico's tijdig te herkennen en bij incidenten snel, veilig en adequaat te kunnen optreden. Dat lukt niet meer binnen het huidige systeem. Daarin wordt nu al te veel van brandweermensen gevraagd. Daarom is er innovatie nodig. Het is de ambitie van het NIPV om met behulp van onze vier pijlers van dienstverlening daaraan bij te dragen.

2.5 Nieuwe en ongekende crises

Rampen en crises zijn van alle tijden. Maar naast de traditionele flitsrampen manifesteren zich inmiddels 'grenzeloze' dan wel 'sluimerende' crises, zoals de stikstofcrisis, de woningcrisis, de energiecrisis en de crisis rondom vluchtelingen en asielzoekers. Deze kenmerken zich door hun lange duur, effecten op meer beleidsdomeinen en versnipperde regie. Bovendien raken deze crises steeds meer onderling verweven. Deze 'verknoping' vergroot de complexiteit nog verder. Kleine verstoringen kunnen daardoor grote effecten hebben op meer sectoren tegelijk. Daarnaast moeten we rekening houden met een 'ongekende crisis', zoals recent de coronacrisis. De impact van zo'n crisis is vooraf niet of moeilijk te voorspellen. Al deze ontwikkelingen dwingen ons tot het ontwikkelen van nieuwe perspectieven op het organiseren van veerkracht in de samenleving.

2.5.1 Impact op publieke veiligheid

Langdurige en vaak onderling verweven crises zonder duidelijk begin- en eindpunt en zonder heldere grenzen tussen de warme, lauwe en koude fase zetten extra druk op de veerkracht van partners in veiligheid. Het bestaande crisisstelsel, de instituties en de mensen die er deel van uitmaken zijn hier nog onvoldoende op toegerust. Als veerkracht tijdens crises ontbreekt, is er kans op maatschappelijke ontwrichting. Tot voor kort werd de kans hierop klein geacht, want mensen hadden vertrouwen in elkaar en de respons van de overheid en instanties. De samenleving genoot bovendien een relatief hoge mate van gemeenschapszin en onderlinge verbondenheid. We zien nu dat deze gunstige voorwaarden voor veerkracht in de samenleving onder spanning komen te staan, mede door nieuwe crises als de coronapandemie, de energie-

en stikstofcrisis, de oorlog in Oekraïne en de crisis in de asielopvang. De legitimiteit van de overheid brokkelt af, sociale cohesie staat door groeiende ongelijkheid en polarisatie onder druk, (ver)binding met elkaar wordt steeds vluchtiger.

2.5.2 Maatschappelijke opgave: maatschappelijke veerkracht

Het maatschappelijk belang van veerkrachtige en weerbare organisaties is groot. Burgers moeten erop kunnen vertrouwen dat de klassieke keten, netwerken en organisaties in het veiligheidsdomein niet stilvallen zodra er zich crises, grootschalige incidenten of verstoringen van vitale processen voordoen. Toch kwam de coronapandemie als een verrassing, ondanks het feit dat er voor het pandemiscenario draaiboeken op de plank lagen – de crisis bleek omvangrijker, grilliger en ontwrichtender dan verwacht. Recent onderzoek van de Inspectie Justitie en Veiligheid laat zien dat Nederland veel voorbeelden van institutionele veerkracht kent, maar ook dat er sprake is van enkele structurele problemen. Ten eerste ontbreekt het in veel ketens aan voldoende toegerust personeel om complexe crises te herkennen en te bestrijden. Mede als gevolg daarvan ontbreekt het aan adequate informatie-inwinning en -deling om een goed beeld van de crisis te krijgen. Daarnaast belemmert gebrekkige ketensamenwerking de slagkracht en investeren organisaties onvoldoende in hun lerend vermogen. Op al deze terreinen is er veel te winnen. Het is daarom de ambitie van het NIPV om bij te dragen aan het versterken van de maatschappelijke, institutionele en bestuurlijke veerkracht in Nederland.

Crises worden complexer en de rol van de veiligheidsprofessional verandert. Samen met Saxion Hogeschool bieden we de unieke minor 'Publieke Veiligheid: Brandweezorg en Crisisbeheersing' aan. HBO-studenten leren tijdens deze minor over het voorkomen, beheersen en leren van (brand) incidenten en crises en hoe zij als toekomstig veiligheidsprofessional kunnen bijdragen aan een veiliger Nederland.

3. Wat gaan we doen

Om de veiligheidsregio's, Rijksoverheid en crisispartners van dienst te zijn en de publieke veiligheid in ons land te vergroten, is het NIPV op vier pijlers gebouwd:

- > onderzoek
- > onderwijs
- > ondersteuning
- > informatie.

Elke pijler heeft zijn eigen maatschappelijke ontwikkelopgave voor het waarmaken van onze ambities ten aanzien van een veilig en weerbaar Nederland. Wat gaan de pijlers daarvoor doen in 2024? Daarbij kijken we niet naar de lopende zaken, maar naar accentverschuivingen en extra impulsen die veiligheidsregio's en andere stakeholders moeten versterken.

Daarnaast richten we ons in landelijke programma's op belangrijke maatschappelijke thema's waarin alle pijlers verenigd samenwerken. Voor 2024 ligt de focus op de programma's Natuurbrandbeheersing en Klimaat en Veiligheid. Voor het inrichten van de thema's Maatschappelijke veerkracht en Informatiegestuurde veiligheid doen we in 2024 een verkenning.

3.1 Onderzoek

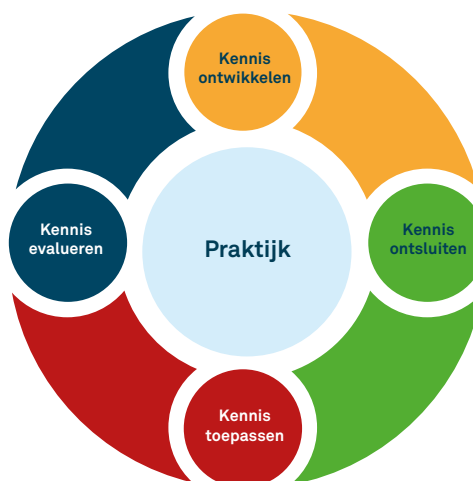
Om meer inzicht te krijgen in de risico's voor onze leefomgeving, is het zaak om continu onderzoek te doen – zeker omdat de huidige complexe maatschappelijke ontwikkelingen veranderingen aanbrengen in die risico's en ze in veel gevallen groter maken. Daarom bestaat de eerste pijler van het NIPV uit onderzoek. Het doel daarvan is om kennis te ontwikkelen, te delen en toepasbaar te maken voor onze partners in veiligheid. Dat kan nieuwe kennis zijn, maar ook bestaande kennis die op een relevante en inzichtelijke manier bij elkaar wordt gebracht. De kennis moet bovendien op een efficiënte manier beschikbaar blijven voor alle betrokken partijen.

Het NIPV beschikt over een eigen strategisch onderzoeksprogramma voor brandweezorg, crisisbeheersing en publieke veiligheid in het algemeen. Daarnaast spelen we met praktijkgericht onderzoek in op behoeften en onderzoeksvragen van onze partners, zodat zij vervolgens over de deskundigheid en vaardigheden beschikken om adequaat risico's te kunnen beheersen en te kunnen handelen bij incidenten, rampen en crises. De uitkomsten van ons onderzoek vertalen we in kennisintensieve dienstverlening. Dat doen we zelf, maar ook in samenwerking met universiteiten, hogescholen, kennisinstellingen, bedrijfsleven en de professionals zelf.

3.1.1 Wat gaan we doen

Hoe bereiden we ons voor op klimaatverandering en natuurgeweld met grote impact? Hoe versterken we de maatschappelijke veerkracht bij nieuwe en ongekende crises? En hoe kunnen we bijdragen aan een veilige energietransitie? Kunnen we de duurzame inzetbaarheid van 'first responders' garanderen als toekomstige incidenten te gevaarlijk, te ingewikkeld, te groot, te heftig en te vies worden? Het zijn slechts enkele voorbeelden van de talloze onderzoeken door de vier lectoraten binnen het NIPV: Brandveiligheidskunde, Brandweerkunde, Crisisbeheersing en Energie- en Transportveiligheid. Hun onderzoek is altijd rechtstreeks verbonden met de grote maatschappelijke opgaven, bijvoorbeeld op het gebied van klimaatadaptatie, energietransitie, verdichting & meervoudig ruimtegebruik, digitalisering & robotisering en maatschappelijke veerkracht. De Strategische Onderzoeksagenda 2023-2026 schetst hoe we voor de komende jaren een nieuwe impuls kunnen geven aan ons onderzoek, zodat het NIPV maximaal kan blijven bijdragen aan de publieke veiligheid in Nederland.

Onze lectoren doen onderzoek – zelfstandig of in opdracht van derden – en ontwikkelen en verspreiden op basis daarvan kennis die we snel kunnen omzetten in producten, diensten en oplossingen voor onze stakeholders. Zo vormen zij de schakel tussen onderzoek, onderwijs en de praktijk. Daarbij staat altijd de kenniscirkel centraal: we ontwikkelen kennis en ontsluiten deze vervolgens, waarna de beroepspraktijk deze kan toepassen. We sluiten de cirkel door de praktijkervaringen te evalueren. Daaruit kan ook een nieuwe kennisbehoefte ontstaan. Zo blijven veiligheidsregio's als publieke organisaties voor brandweezorg en crisisbeheersing zo goed mogelijk voor hun taken toegerust. Dat geldt ook voor crisispartners en organisaties die een rol spelen binnen de vitale infrastructuur en die vanuit deze rol toegang hebben tot de Landelijke Voorziening Crisisbeheersing. Ons onderzoek zorgt ervoor dat ook deze publieke en private organisaties over een eenduidige en geverifieerde kennisbasis kunnen beschikken.

Kenniscirkel

Binnen onze onderzoekspijler beschikken de vakgroepen Brandweezorg (Brandpreventie, Brandweerkunde) en Crisisbeheersing (Crisisbeheersing, Energie- en transportveiligheid) over unieke en specialistische kennis. Deze kennis is in de veiligheidsregio's en in overige kennisinstituten weliswaar op onderdelen aanwezig, maar juist de bundeling en borging binnen beide vakgroepen én de directe verbinding met het onderwijs voor de beroepspraktijk onderstreept onze meerwaarde. Daarnaast ontwikkelt, duidt en deelt de vakgroep Datawetenschappen wetenschappelijke kennis op basis van data en statistieken. Deze vakgroep draagt binnen de domeinen brandweezorg en crisisbeheersing bovendien bij aan de inhoudelijke ontwikkeling van onderwijs op het gebied van datawetenschappen.

Met het instellen van een Adviesraad Onderzoek NIPV hebben we een volgende stap gezet in het kwalitatief borgen van (toegepast) onderzoek en de vertaling ervan naar kennisintensieve dienstverlening. Deze raad bewaakt en borgt de onafhankelijkheid en de kwaliteit van de onderzoeksfunctie van het NIPV. Door de aansluiting bij de Vereniging Hogescholen zetten we in op het periodiek auditen van onze lectoraten.

De belangrijkste speerpunten van de pijler onderzoek voor 2024 zijn:

- > borgen van de onafhankelijke kennis- en onderzoeksfunctie van het NIPV, die op kwaliteit en relevantie wordt getoetst door de Adviesraad Onderzoek NIPV

- > actueel houden, uitbreiden en verspreiden van kennis over brandweezorg, crisisbeheersing en data via toegepast onderzoek, zoals beschreven in de Strategische Onderzoeksagenda en geconcretiseerd in de jaarplannen van de lectoraten
- > borgen en actueel houden van kennis in rapporten, publicaties en dossiers
- > zorgdragen voor delen van gevalideerde kennis

3.2 Onderwijs

De complexiteit in de samenleving neemt toe. Daarmee worden de veiligheidsrisico's voor de samenleving steeds dynamischer in tijd, plaats, grootte en soort. Dat vraagt om een stevige onderbouwing van het vak en goed opgeleide professionals in het veiligheidsdomein. Daarom wordt de tweede pijler van het NIPV gevormd door onderwijs. De gevalideerde kennis uit onze onderzoekspijler wordt daarin ingezet om het vak, het vakmanschap en het veilig optreden in de domeinen crisisbeheersing en brandweezorg te versterken.

De praktijkvertaling van onze onderzoekskennis doen we in samenspraak met het beroepsveld en in afstemming met de uitgangspunten van de doctrine. Dat verloopt via een nauwsluitend proces van kennisborging en kennisontsluiting, zodat ons onderwijsinstituut een samenhangend, actueel, flexibel en praktijkgericht geheel van opleidingen en bijscholingen kan aanbieden aan (toekomstige) professionals bij de verschillende crisispartners. Daarnaast draagt het instituut zorg voor de uniforme en aantoonbare kwalificaties van functies. Daarbij richten we ons op zowel beginnende als vakvolwassen professionals. Hierbij zien we leren als duurzame gedragsverandering die tot stand komt door het ontwikkelen van kennis, vaardigheden, houding en gedrag. Het NIPV draagt daarnaast zorg voor het onafhankelijk examineren van diverse functies bij de brandweer, bevolkingszorg, crisisbeheersing, GHOR en opgeschaalde zorg en andere crisispartners.

3.2.1 Wat gaan we doen

Ons stelsel voor brandweeronderwijs staat in dienst van de duurzame vakbekwaamheid van professionals. Daarin is de behoefte van de brandweersector leidend voor de doorontwikkeling van de vakinhoud. Dat leidt tot goed opgeleide brandweermensen, zowel vrijwilligers als beroeps, die zich efficiënt en effectief kunnen inzetten

voor een veilige samenleving. Bovendien stelt een goed functionerend onderwijssysteem individuele professionals (in wording) in staat om aan de opleidingseisen te voldoen. Daarnaast daagt het hen uit om vakbekwaam te blijven en zich professioneel door te ontwikkelen.

Het huidige stelsel lijkt echter tegen zijn grenzen aan te lopen, zowel vakinhoudelijk en organisatorisch als wettelijk. Daarom slaan wetgever, RCDV, de beroepspraktijk en het NIPV de handen ineen om de komende jaren het stelsel voor brandweeronderwijs toekomstbestendig te maken. Daarnaast gaan we werken aan een stelsel voor crisisbeheersingsonderwijs. Bij elkaar gaan zij het nieuwe onderwijsstelsel voor de veiligheidsregio's vormen.

Actuele en aantrekkelijke opleidingen voor brandweer en crisisbeheersing zijn een product van nauwe samenwerking tussen opleidingsinstituut en beroepsveld. De Veiligheidsregio's en het NIPV zijn toe aan een verdere ontwikkeling van het opleidingsstelsel. Het is mooi om te zien hoeveel mensen bijdragen aan deze verbeteropgave. Bijna iedereen in onze veiligheidsregio's en het NIPV zal hier profijt van kunnen hebben.

Albert Gieling - Manager Centrum voor Opleiding en Vorming Brandweer

Ook de professionals zelf staan voor uitdagingen om in de toekomst vitaal, weerbaar en wendbaar te blijven. Dat komt mede door de trend van toenemende complexiteit bij het voorkomen of bestrijden van incidenten: te gevaarlijk, te ingewikkeld, te grootschalig, te heftig dan wel te onveilig. Uiteraard kunnen professionals zich daartegen wapenen door een unieke combinatie van kennis, competenties en vaardigheden te verwerven en te onderhouden, om vervolgens daarnaar te handelen (doen). Maar het gaat ook om karakter en vitaliteit (kunnen), zelfbeeld, normen- en waardenkader (denken) en motivatie en overtuigingen (willen). Deze combinatie bepaalt het wezen en bestaansrecht van de brandweer-professional.

Het NIPV gaat zich inzetten voor een brede vorming van vakmensen die verder reikt dan overdracht van kennis, competenties en vaardigheden. Daartoe intensiveren we onze samenwerking en afstemming met het beroepsveld van de brandweer. Dit begint al bij de selectie aan de poort door de werkgever. Op de kortere termijn zet het NIPV in op het verder uitrollen van een flexibel leerlandschap voor risicobeheersing en verbreding naar brandweeropleidingen operationeel en opleidingen crisisbeheersing. Daarvoor moderniseren we het digitale landschap voor onderwijs- en examenmanagement via de vernieuwing van de digitale systemen (DLWO/ELO). Daarbij nemen we gebruiksvriendelijkheid, betrouwbaarheid en veiligheid als randvoorwaarden mee. In dialoog met het veld vertalen we vervolgens relevante ontwikkelingen naar actueel en aantrekkelijk onderwijs en stemmen we de toekomstige opleidingsbehoefte en opleidingsaanbod beter op elkaar af. Verder ontwikkelen we een visie op toekomstbestendige inzet en binding van docenten en examinatoren.

In samenspraak met de veiligheidsregio's en andere crisispartners geven we het komende jaar een stevige impuls aan het ontwikkelen van crisisbeheersing als vak. Dat betekent onder meer dat we het assortiment opleidingen crisisbeheersing gaan herijken, verbeteren en uitbreiden, zodat we flexibeler en efficiënter zijn in ons aanbod. Bovendien gaat het NIPV in samenspraak met de veiligheidsregio's aan de slag met de aanbevelingen van de Inspectie Justitie en Veiligheid naar aanleiding van een onderzoek naar de onderwijstaken van het instituut.

Daarbij ligt de nadruk op de aansluiting van het onderwijs op de opleidingsbehoefte, de kwaliteitsborging van het onderwijs en het stelsel rond de vakbekwaamheid van beroepsbeoefenaren.

De belangrijkste speerpunten van de pijler onderwijs voor 2024 zijn:

- > samen met het veld een wenkend perspectief ontwikkelen voor een onderwijsstelsel voor veiligheidsregio's
- > doorontwikkelen van crisisbeheersing als vak
- > in dialoog met het veld de toekomstige opleidingsbehoefte en het opleidingsaanbod voor crisisbeheersing en brandweezorg beter op elkaar afstemmen
- > visie ontwikkelen op toekomstbestendige inzet en binding van docenten en examinatoren
- > vernieuwen van de digitale onderwijssystemen, waarbij we gebruiksvriendelijkheid, betrouwbaarheid en veiligheid als randvoorwaarden meenemen.
- > zorgdragen voor verwerken van gevalideerde kennis naar les-, oefen- en leerstof.

3.3 Ondersteuning

Het NIPV biedt expertise en ondersteuning bij het bevorderen van de bovenregionale slagkracht voor crisisbeheersing en brandweezorg en het beperken van de impact van een crisis. We ondersteunen, ontzorgen en verbinden veiligheidsregio's en andere partners met het leveren van collectieve diensten. Door schaalvoordelen en efficiencywinst te creëren via landelijke productie en dienstverlening, kunnen onze veiligheidsregio's sneller, beter en goedkoper presteren. Die rol neemt het NIPV op zich in zijn derde pijler: ondersteuning aan de veiligheidsregio's, de Rijksoverheid en crisispartners. Daarmee kunnen we kracht, kennis en kunde bundelen rondom professionele thema's die van belang zijn voor alle veiligheidsregio's, in zowel de koude als de warme fase van een incident of crisis.

Deze pijler rust sterk op de voorgaande pijlers onderzoek en onderwijs. Zo verzorgen we de bestuurs- en beleidsadvies voor de RCDV, Bevolkingszorg en het Veiligheidsberaad en ondersteunen we partners op het gebied van materieel, uitrusting, kleding en voorraden. Bovendien ondersteunen we specialistisch operationele

eenheden bij hun opleiding en inzet en veiligheidsregio's bij het verder vormgeven van de gezamenlijke ICT.

3.3.1 Wat gaan we doen

De bovenregionale en landelijke slagkracht voor crisisbeheersing en brandweezorg is van groot belang voor het bestrijden van grote incidenten en crises. Het NIPV bevordert en faciliteert die slagkracht met mensen, kennis, kunde en middelen. Zo ondersteunen we de instandhouding van landelijke operationele organisaties in opdracht van de veiligheidsregio's en het Rijk. Denk daarbij aan USAR of specialisaties op het gebied van natuurbrandbeheersing, incidentbestrijding gevaarlijke stoffen of grootschalige geneeskundige bijstand. In 2024 gaan we een duurzaam perspectief op deze taak ontwikkelen. Zo zorgen we er samen met de veiligheidsregio's en de algemene keten voor dat de operationele slagkracht ook in de toekomst op een hoog niveau georganiseerd blijft. Daarnaast gaan we een nieuwe visie ontwikkelen op onze logistieke rol ten aanzien van de landelijke (hulp)middelen. In die rol voorzien we in een breed scala aan hulpmiddelen, van waterpompen en veldbedden tot noodstroomvoorzieningen en medische beschermingsmiddelen.

Nieuwe crises hebben steeds vaker geen eindpunt meer en in tegenstelling tot de meer klassieke flitsincidenten zijn ze geregeld langdurig en grensoverschrijdend. Denk bij die laatste aan pandemieën, grootschalige overstromingen en extreem weer, langdurige uitval van digitale of vitale infrastructuur of zelf een verknoping van diverse daarvan. Die kunnen tot maatschappelijke ontwrichting, want in ons dichtbevolkte land kunnen calamiteiten gemakkelijk voor een sneeuwbaaleffect zorgen, met alle maatschappelijke gevolgen van dien.

Voor een veilig leefklimaat in Nederland is bovendien de inzet van iedereen nodig: niet alleen van de overheid in al haar geledingen, maar ook van bedrijven en maatschappelijke organisaties. Aan veel dreigingen kunnen we bovendien alleen samen met onze internationale partners het hoofd bieden. Met het opzetten van de Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden werkt het kabinet aan een integrale aanpak van veiligheid en een schokbestendige

samenleving. Internationaal wil de Europese Unie met het programma rescEU de civiele bescherming van landen bundelen en versterken, om zo de weerbaarheid van haar burgers te vergroten. Civiele bescherming betreft zowel preventieve maatregelen om de gevolgen van toekomstige noodsituaties of rampen te beperken als concrete hulp na een natuurramp of een door de mens veroorzaakte ramp. Beide initiatieven, zowel nationaal als in Europees verband, zijn van invloed op onze landelijke slagkracht. Het NIPV gaat daarom een impactanalyse uitvoeren. Verder gaan we aan de slag met de aanbevelingen uit de evaluatie van GBO-SO om specialismen toekomstbestendig te houden.

De toegenomen kennisbehoefte en complexe samenhang van risico's maken innovatie en kennisontwikkeling van het grootste belang. Deels onbekende risico's tijdig herkennen en bij incidenten snel, veilig en adequaat optreden lukt niet meer binnen het huidige systeem. Daarin wordt nu al te veel van brandweermensen en crisispartners gevraagd. De behoefte aan innovatie draait daarbij niet alleen om veilig en toekomstbestendig materieel, maar ook om technologisch innovatieve hulpmiddelen en onbemenste oplossingen. Beiden maken een duurzame inzetbaarheid van professionals mogelijk. Het NIPV brengt graag partijen bij elkaar om innovatie te stimuleren en creatieve oplossingen te bedenken, voor nu en in de toekomst.

Tot slot ondersteunt het NIPV vanuit het Veiligheidsregio's Dienstencentrum het Veiligheidsberaad, de RCDV, Bevolkingszorg en gelieerde gremia bij hun werkzaamheden ten aanzien van brandweezorg en crisisbeheersing. We doen dit met deskundige adviseurs en secretarissen en andere specifieke collectieve en ondersteunende diensten. Door het optimaliseren van processen, het uitbouwen van projectmatig werken en het volledig opdrachtgestuurd werken versterken we het opdrachtgever- en opdrachtnemerschap tussen RCDV en het NIPV. We zetten in op het ondersteunen van collectieve opdrachten en anticiperen op de behoefte van de RCDV aan extra beleidsmatige ondersteuning door inrichting van een project- en programmabureau.

De belangrijkste speerpunten van de pijler ondersteuning voor 2024 zijn:

- > ondersteunen van opdrachtgevers ten aanzien van brandweezorg en crisisbeheersing, zodat zij Nederland veiliger kunnen maken
- > versterken van opdrachtgever- en opdrachtnemerschap tussen RCDV en het NIPV
- > anticiperen op de toename van de behoefte aan beleidsmatige capaciteit door inrichting van een project- of programmabureau
- > visie ontwikkelen op logistieke rol in relatie tot landelijke middelen
- > toekomstperspectief vormen op de ondersteuning van landelijke operationele operaties
- > veiligheidsregio's ondersteunen bij het vergroten van hun innoverend vermogen
- > impact analyseren op de landelijke en Europese programma's voor het bundelen van slagkracht ten behoeve van de weerbaarheid van burgers

3.4 Informatie

Zonder informatie kunnen veiligheidsregio's niet goed functioneren. Door de groeiende complexiteit en dynamiek in onze samenleving en de daarmee toegenomen kans op nieuwe incidenttypen en onbekende vormen van crisis, is er bovendien meer behoefte aan voorspellende en 'real-time'-informatie. Daarom gaat de vierde pijler over het realiseren van een adequate informatiepositie voor veiligheidsregio's, het Veiligheidsberaad en andere crisispartners. Zo kunnen zij slimmer samenwerken, burgers beter informeren over risico's en effectieve en efficiënte keuzes te maken voor de meest geschikte vorm van brandweezorg en crisisbeheersing.

Als informatiepartner maakt het NIPV de informatiebehoefte scherp bij alle betrokken partijen. Vervolgens organiseren we de juiste informatie. Daarnaast houden we via een 'technology watch' altijd de vinger aan de pols van technologische innovatie: zo verkennen we kansen en kunnen we die concretiseren in experimenten en projecten. Ook leveren we een bijdrage aan het tot stand brengen van slimme verbindingen. Tot slot vormen data en informatie de basis voor onderzoek, onderwijs en kennismobilisatie. Daarvoor verzamelen we en analyseren we data op trends en maken we prognoses.

3.4.1 Wat gaan we doen

In opdracht van het Veiligheidsberaad werkt het NIPV samen met de 25 veiligheidsregio's aan een toekomstbestendige informatievoorziening voor een veilig en veerkrachtig Nederland. Voor hen samen bouwen we aan uniforme informatievoorzieningen en maken we gezamenlijke afspraken over het verzamelen, opslaan, verwerken en delen van data. We doen dus alles wat nodig is om van data informatie te maken voor de professional. Die beschikt daardoor over de juiste kennis om betere diensten te kunnen verlenen. Onze doelstellingen gaan kortom verder dan het genereren van dashboards voor managers. We creëren 'intelligence' die daadwerkelijk toepasbaar is op de werkvloer, bijvoorbeeld om gerichte goede voorlichting te kunnen geven of om bij te dragen aan een effectieve en veilige inzet.

Ook in 2024 blijft de verdere ontwikkeling van de informatievoorziening voor de veiligheidsregio's en crisispartners ter ondersteuning van de landelijke operationele slagkracht een speerpunt. Daarvoor investeren we in uniforme toegang tot gegevens van veiligheidsregio's en de landelijke voorzieningen die het NIPV beheert. Zo zijn we als opdrachtnemer belast met de doorontwikkeling en het beheer van de Landelijke voorziening crisisbeheersing, zoals vastgesteld in de visie LVCb 2020-2025: het verbreden, verdiepen en verlengen van de landelijke voorziening crisisbeheersing. Daarnaast ondersteunen we de veiligheidsregio's bij het creëren van randvoorwaarden waarbinnen zij veilig kunnen samenwerken met partners. Dat doen we bijvoorbeeld door het vergroten van de cyberweerbaarheid, het robuust, veilig en redundant maken van de ICT-infrastructuur en door onderzoek te doen naar de toepasbaarheid en ethische aspecten van kunstmatige intelligentie. Daarvoor vinden we het belangrijk om te voldoen aan het basisnormenkader voor informatiebeveiliging binnen de overheid (Baseline Informatiebeveiliging Overheid).

Met de Landelijke Voorziening Crisisbeheersing (LVCb) helpen we 82 crisispartners samenwerken in alle fasen van crisisbeheersing. In 2024 sluiten onder andere ook de Krijgsmacht delen van Defensie en het Rode Kruis aan.

**Albert Jan van Maren - Manager Centrum
Ondersteuning Landelijke Slagkracht**

Daarnaast is het NIPV steeds op zoek naar zinvolle allianties die met behulp van optimale informatievoorziening bijdragen aan publieke veiligheid. We spelen graag een verbindende rol in de klassieke keten, maar ook in netwerken en knooppunten of tijdelijke ecosystemen rond het thema informatiegestuurde veiligheid. Daarbij willen we adequaat inspelen op nieuwe ontwikkelingen en de behoefte van het Rijk, de veiligheidsregio's en de crisispartners. Via recente initiatieven als het faciliteren van het LOT-C, het in samenwerking met de veiligheidsregio's ontwikkelen van 'business intelligence' en de deelname aan informatieplatforms tussen het Rijk, de veiligheidsregio's en andere crisispartners zoals het KCIO en KCR2, onderstrepen we onze ambitie om in alle fasen van de crisisbeheersing wezenlijk bij te dragen aan een adequate informatievoorziening. Verder breiden we het centraal ontsluiten van gegevens van landelijke crisispartners uit

en investeren we in de uitwisseling van gegevens met buitenlandse partners ten behoeve van crisisbeheersing in de grensregio's. Samenwerking is hierbij het sleutelwoord: wij verbinden en combineren de expertise van onze crisispartners met onze eigen kennis en kunde.

De belangrijkste speerpunten van de pijler informatie voor 2024 zijn:

- > adviseren op de realisatie van uniforme informatievoorziening voor de veiligheidsregio's
- > doorontwikkelen van de informatievoorziening ter ondersteuning van de landelijke operationele slagkracht
- > faciliteren van de versterking van de informatievoorziening, waaronder het opstellen van de IV-strategie en het robuust, veilig en redundant maken van de ICT-infrastructuur
- > inrichten van de uniforme inrichting van autorisatiebeheer om zo uniforme toegang te bieden tot gegevens van regio's en landelijke voorzieningen
- > uitbreiden van de centrale ontsluiting van gegevens van landelijke crisispartners
- > uitwisselen van gegevens van buitenlandse partners om de crisisbeheersing in grensregio's in goede banen te kunnen leiden
- > verder invulling geven aan de visie LVCb 2020-2025: verbreden, verdiepen en verlengen van de landelijke voorziening crisisbeheersing.

4 Meerjarenperspectief

Het meerjarenperspectief voor NIPV beschrijft de budgetten van dit jaar, voorgaande jaren en de jaren tot en met 2028. Hieruit blijkt de verwachte omzet per hoofdproductgroep en de ontwikkeling ervan over de jaren heen. De belangrijkste ontwikkelingen, verwerkt in de begroting 2024, lichten we specifiek toe. Bijlage 1 bevat de begroting 2024. Bijlage 2 gaat in op de geplande besteding per product en financieringsbron. Bijlage 3 bevat de risicoparagraaf.

	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	2025	2026	2027	2028
Beleids- en strategie-advisering	1.504	1.331	1.786	1.895	1.895	1.895	1.895	1.895
Diensten aan managementraden	4.361	5.226	5.526	6.101	5.501	5.501	5.501	5.501
Kennis makelen	1.412	1.348	1.375	1.134	1.134	1.134	1.134	1.134
Kennisontwikkeling	7.692	6.804	8.789	11.719	11.524	11.524	11.524	11.524
Kennisfuncties	2.087	1.380	2.139	719	719	719	719	719
Opleiden	7.474	7.018	7.292	8.292	8.092	8.092	8.092	8.092
Examinering	3.444	2.732	3.317	3.541	3.541	3.541	3.541	3.541
Training en bijscholing	1.680	1.765	1.252	1.295	1.295	1.295	1.295	1.295
Advies	45	0	0	0	0	0	0	0
Beheer informatiesystemen	8.998	8.942	10.853	10.299	9.699	9.699	9.699	9.699
Toezicht certificering	590	961	753	862	762	762	762	762
Materieelbeheer	7.958	3.653	8.258	8.563	8.563	8.563	8.563	8.563
Instandhouding voorzieningen (multi)	9.339	4.491	8.050	8.024	8.024	8.024	8.024	8.024
Bovenregionale voorzieningen	3.345	13.519	4.350	16.360	16.464	16.353	16.493	16.493
Standaardisatie	1.368	367	562	757	757	757	757	757
Kleding dienstverlening	998	2.307	8.003	8.503	6.003	5.003	5.003	4.303
Inkoop	270	1.613	874	925	271	271	271	271
Opbrengst bedrijfsvoering	0	1.816	0	0	0	0	0	0
Overige projectopbrengsten	33.798	1.303	1.325	1.383	1.383	1.383	1.383	1.383
Totaal besteding	96.363	66.574	74.506	90.372	85.627	84.516	84.656	83.956

Toelichting

De belangrijkste ontwikkelingen ten opzichte van 2023 zijn:

- > NIPV heeft in 2022 ten aanzien van zijn vier pijlers ambities geformuleerd. Deze ambities werken door in de begroting 2024 als investering op de volgende gebieden:
 - > Onderzoek: Kennis ontwikkelen, delen en toepassen voor brandweezorg en crisisbeheersing (Kennisonwikkeling)
 - > Onderwijs: Versterken vak(manschap) voor brandweezorg en crisisbeheersing (Opleiden)
 - > Ondersteuning: Ondersteunen veiligheidsregio's en overige partners (Diensten aan managementraden)
 - > Informatie: Versterken informatievoorziening en -positie (Beheer informatiesystemen)
- De ambities op deze gebieden vergen gezamenlijk een investering van 2,5 miljoen. Dit wordt enerzijds gefinancierd vanuit ombuiging van budgetten uit de Rijksbijdrage en BDuR, anderzijds door onderuitputting uit voorgaande jaren.
- > Het contract voor het Waarschuwings- en alarmeringssysteem (WAS) loopt tot 2024. Vooral nog is in de meerjarenraming een continuering in de cijfers

opgenomen. Besluitvorming door het Rijk als opdrachtgever moet nog plaatsvinden.

- > In 2024 dalen de uitgaven voor de landelijke ondersteuning op het gebied van grootschalig en specialistisch brandweeroptreden (GBO SO). Over het beheer van de nieuwe vormen van landelijke samenwerking op dit gebied is de besluitvorming nog niet afgerond.
 - > Vanaf 2024 wordt de Landelijke faciliteit meldkamer en verbindingen structureel gefinancierd met een bijdrage vanuit de regio en een bijdrage van de landelijke politie.
 - > De werkzaamheden voor KCIO zijn verlengd tot medio 2024 met een geschatte omzet van 6,3 miljoen.
 - > Vanuit de BDuR is er nieuw budget van 4,6 miljoen voor het versterken van de informatiepositie.
 - > De uitlevering van het nieuwe operationele brandweeruniform loopt nog door in 2024. Dit leidt voor 2024 tot een omzet van circa 8 miljoen.
- De dienstverlening rond de brandweerkleding is opgezet volgens een coöperatieve vorm. Dat wil zeggen dat voor- en nadelen landelijk gezamenlijk worden gedragen.

Bijlage 1:

Begroting en bedrijfsvoering

De begroting van NIPV beschrijft de verwachte opbrengsten en uitgaven van dit jaar, het komende jaar en de voorgaande jaren. Deze zijn in het exploitatieoverzicht gespecificeerd naar projecten, afdeling en financiële resultaten. Het financieringsoverzicht beschrijft de herkomst van baten per financieringsbron. Het bedrijfsvoeringsoverzicht gaat in op andere relevante zaken zoals de investeringen en deelnemingen van NIPV. De belangrijkste ontwikkelingen, verwerkt in de begroting 2024, lichten we specifiek toe.

Exploitatieoverzicht 2024

(Bedragen in duizenden euro's)

	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten (projecten)	86.205	66.574	65.906	90.372
Externe projectkosten	53.192	32.367	22.953	25.622
Kostprijs verkoop kleding	914	1.625	7.306	7.807
Bruto marge	32.099	32.582	35.647	56.943
Interne projectkosten	31.704	28.962	35.647	56.943
Projectresultaat (A)	395	3.620	-	-0
Baten (afdeling)	33.378	27.982	42.175	58.783
Personeelskosten	27.865	28.050	36.309	50.509
Materiële kosten	5.030	5.472	6.624	8.274
Afdelingsresultaat (B)	483	-5.540	-758	-0
Resultaat voor Financiële baten-lasten (A+B)	878	-1.920	-758	-0
Financiële baten-lasten (+)	5	155	-	
Bijzondere baten en lasten	100	100	458	
Aandeel resultaat NIBHV	373	437	300	300
Resultaat	1.356	-1.228	-	300
Aantal FTE	295	269	327	394

Herijking kostprijsystematiek

Met ingang van 2024 gaat NIPV werken met een herijkte kostprijsystematiek. Daarbij nemen we de wettelijke vereisten in acht. Dat betreft onder andere de verplichting tot transparantie over de kostenopbouw en het voorkomen van concurrentievervalsing. Dit staat beschreven in de Wet op de Veiligheidsregio's, maar ook in de Wet Overheid & Markt.

De oude systematiek leidde ertoe dat de gehanteerde tarieven ver boven het marktniveau liggen, zelfs regelmatig boven commerciële tarieven. De herijking neemt projectmanagement op in de projectkosten, daardoor dalen de niet-declarabele kosten. Daarnaast vereenvoudigen we tarieven tot één tarief per medewerker intern of extern. Verder verantwoordt alle projectmedewerkers (intern en extern) hun uren conform het kostprijs tarief. Op deze manier verdelen we de niet-declarabele kosten over meer productieve uren. Het gevolg daarvan is dat de tarieven van NIPV significant dalen (1-16%). Deze ontwikkeling is budgetneutraal voor opdrachtgevers omdat de kostenstijging door projectmanagement opgeheven wordt door de kostendaling van lagere tarieven.

De effecten van de herijkte kostprijs zijn doorgerekend, toch is het mogelijk dat in 2024 op enkele plekken een tekort ontstaat. Dat wordt opgevangen door tekorten met overschotten te dekken conform het begrotingsbeleid. Waar dit niet voldoende is, gebruiken we de bedrijfsrisicoreserve.

Vanaf 2024 werkt NIPV met de volgende systematiek:

- > Met ingang van 2024 baseren we voor drie jaar (t/m 2026) de kostprijs op het jaarlijkse HOT-tarief, inclusief een opslag van 20%. De tijdsbesteding voor projectmanagement schrijven we naar rato van begrote omzet (projecturen) van de Rijksbijdrage, BDuR en Regiobijdrage VR.
- > In het voorjaar van 2026 evalueren we de afgelopen drie kalenderjaren. Uit die evaluatie volgt een herijking van de daaropvolgende drie kalenderjaren.
- > NIPV rapporteert jaarlijks bij het jaarverslag het dekkingsresultaat en verrekent die met de reserve voor bedrijfsrisico's in het eigen vermogen. Feitelijk vindt er dan geen tussentijdse afrekening plaats, maar een driejaarlijkse herijking. Deze cyclus wordt op deze wijze gecontinueerd.

Baten

De baten zijn gebaseerd op bestaand beleid zoals vastgelegd in beschikkingen en de kaderbrief 2024. Daarnaast is rekening gehouden met autonome ontwikkelingen die bekend waren bij het opmaken van de begroting. Het merendeel van de begrotingsposten is ongewijzigd. Ten opzichte van de begroting 2021 zijn de volgende ontwikkelingen te melden:

- > In de begroting 2024 is ten aanzien van de dienstverlening voor veiligheidsregio's een prijsindex toegepast van 3,48%. Vanaf de begroting 2024 volgt deze indexatie die van de septembercirculaire van het Gemeentefonds. Deze indexatie is eerder beschikbaar en sluit beter aan op de begroting van veiligheidsregio's.
- > Het Rijk heeft over 2023 een prijsindex op de rijksmiddelen van 6,75% toegekend, hetgeen € 1.839.000 aan extra middelen oplevert om de gestegen kosten van de rijkstaken te dekken. Voor de BDuR is dat €257.000 en 6,65%. Daarop aanvullend is er een bijdrage van 4,6 miljoen toegekend voor versterking informatiepositie.

Lasten

- > De personeelskosten stijgen in 2024 ten opzichte van de begroting 2023 als gevolg van een stijging van formatie als gevolg van het besluit om externen te verminderen en meer te werken met eigen personeel. In 2022 werd meer dan 50% van de werkzaamheden door externen gedaan, met als gevolg dat er veel energie gestoken wordt in werving en onboarding, terwijl de kennis na enige tijd weer wegvloeit door vervanging of vertrek van extern personeel. Het formatieplan is bijgesteld naar een beter passende omvang en verhouding. De ambitie is om de omvang van externe personeelskosten tot 20% te reduceren. Tot slot is er een indexatie van 1,5% toegepast op de salariskosten conform de CAO-Rijk;
- > De herijkte kostprijs heeft tot gevolg dat de kosten voor externen verplaatsen naar de afdelingskosten en door middel van een tarief worden verantwoord in de projecten.
- > Materiële kosten zijn geïndexeerd met de prijsindex van CBS. De energiekosten stijgen in het bijzonder vanwege een faillissement van de leverancier en hogere kosten in het contract met de nieuwe leverancier.

Financieringsoverzicht 2024

(Bedragen in duizenden euro's)

	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
1. Beschikbare financiering				
Rijksbijdragen Algemeen excl. Politie	26.677		27.635	29.204
Rijksbijdrage Algemeen van voorgaande jaren			918	1.694
Totaal Rijksbijdrage	26.677		28.553	30.898
Individuele opdrachten (facturatie wettelijke taken)	8.577		8.735	16.030
Totaal Financiering wettelijke taak	35.254	-	37.288	46.928
Regiobijdrage collectieve opdrachten VR	14.980		11.481	12.605
Regiobijdrage voorgaande jaren				494
Individuele opdrachten VR			14.363	14.430
Bijdrage Doeluitkering Rampenbestrijding			3.866	8.923
Bijdrage voorgaande jaren BDuR			1.260	127
Subsidies en beschikkingen			4.150	2.735
Overige individuele opdrachten	2.977		2.098	4.130
Totaal beschikbare financiering	53.211	-	74.507	90.372
2. Benodigde financiering				
Omzet	43.053	-9.775	65.908	81.192
Activiteiten waarvoor JenV contractpartij is*	10.158	9.775	8.599	9.180
> WAS en NCV	5.871	5.080	4.723	5.042
> Beheer Politiematerieel	4.287	4.695	3.876	4.138
Totaal benodigde financiering	53.211	-	74.507	90.372
3. Verschil	-	-	-	-

*) Gaat niet via V&W rekening van het NIPV, maar wel uitgaven die uit rijksbijdrage worden gefinancierd

De financiering in de begroting 2024 is aanzienlijk gestegen als gevolg van een stijging in de individuele opdrachten op de wettelijke taak. Dat betreft met name KCIO (6,3 miljoen). Daarnaast is de Bijdrage Doeluitkering Rampenbestrijding gestegen als gevolg van een nieuw budget (4,3 miljoen) voor versterking informatiepositie. Verder zijn er net als in de begroting 2023 ambities opgenomen in de begroting 2024 voor het versterken van de dienstverlening door NIPV. Deze vergen gezamenlijk een investering van 2,5 miljoen.

Dit financieren we deels vanuit ombuiging van budgetten uit de Rijksbijdrage en BDuR. Het tekort van 1,7 miljoen dat resteert, financieren we door onderuitputting van de Rijksbijdrage en BDuR uit voorgaande jaren. Zodoende maakt NIPV concreet plannen om de onderuitputting terug te dringen die in de afgelopen jaren is ontstaan. Hier ligt een flinke uitdaging om de uitvoering op te pakken. In aansluiting daarop hebben we ook de formatie aangepast.

Bedrijfsvoeringoverzicht 2024

Investeringsbegroting

De investeringsbegroting is opgebouwd uit de volgende posten. De afschrijvingen van de investering zijn opgenomen in de exploitatie conform de regulier afschrijvingstermijnen.

- > Gebouwen/terreinen regulier: investeringen in de gebouwen en terreinen als gevolg van de meerjarenonderhoudsplanung.
- > Automatisering hardware: reguliere vervanging.
- > Automatisering software: projecten om software up-to-date te houden. Dit betreft onder meer investeringen in informatiebeveiliging.
- > Inventarissen: reguliere vervanging.
- > Machines/installaties: regulier onderhoud.

Investeringsbegroting 2024 (bedragen in €)

	2024
Gebouwen/terreinen regulier	2.603.718
Automatisering hardware	452.540
Automatisering software	205.700
Inventarissen	260.000
Machines/installaties	351.867
Totaal	3.873.825

Solvabiliteit en liquiditeit

De solvabiliteit (het eigen vermogen als percentage van het totale vermogen) is ultimo 2022 25,6%.

De Current Ratio (vlottende activa gedeeld door vlottende schulden en voorzieningen), een maatstaf voor liquiditeit, bedraagt ultimo 2022 1,44. Deze waarden geven aan dat NIPV een financieel gezonde organisatie is.

NIPV heeft aandacht voor een gezonde financiële huishouding en ziet toe op doelmatigheid. Dat blijkt onder andere uit een sluitende begroting en een passende overhead. Onze overhead wordt periodiek gebenchmarkt met zbo's en veiligheidsregio's. Daaruit blijkt dat de omvang van de overhead bij NIPV lager is dan zbo's en vergelijkbaar met die van veiligheidsregio's.

Verbonden partijen

Het NIPV heeft in de volgende rechtspersoon een bestuurlijk en financieel belang (zie tabel).

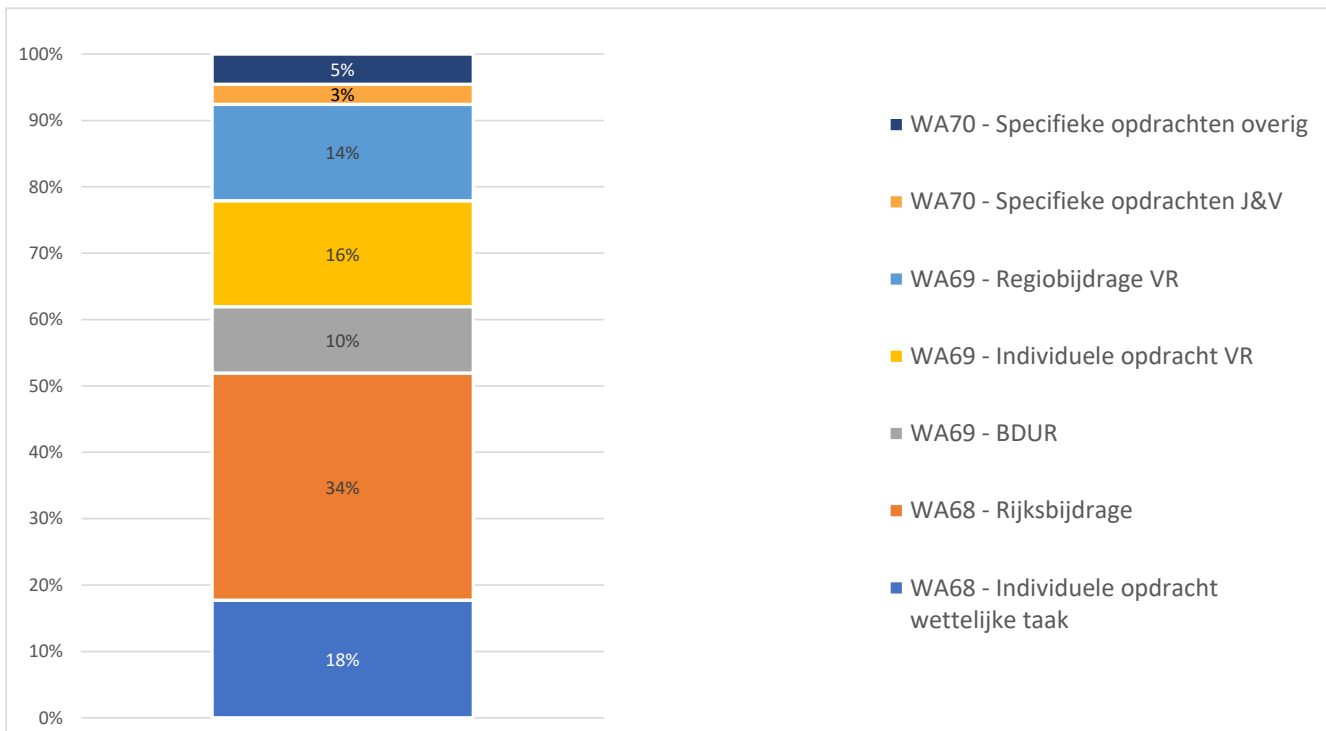
Geconsolideerde vennootschap	NIBHV B.V.
Vestigingsplaats	Rotterdam
Aandelenbelang	77,78%
% consolidatie	100%

Bijlage 2:

Besteding naar financieringsvorm en wetsartikel in 2024

	2023	2024	Vershil	Indexatie	Toelichting
WA68 - Wettelijke taken	37.288	46.928			
WA68 - Individuele opdracht wettelijke taak	8.735	16.030	7.295	6,75%	Nieuw: KCIO
WA68 - Rijksbijdrage	28.554	30.898	2.344	6,75%	Ambities Onderwijs, Onderzoek, Ondersteuning en Informatievoorziening
WA69 - Regionale taken	30.970	36.579			
WA69 - BDUR	5.125	9.050	3.924	6,65%	Nieuw: bijdrage Versterken Informatiepositie
WA69 - Individuele opdracht VR	14.363	14.430	67	3,48%	
WA69 - Regiobijdrage VR	11.481	13.098	1.617	3,48%	Nieuw: Meldkamer, Brandweerkerndata Stijging: ELO
WA70 - Specifieke (rijks)opdrachten	6.248	6.865			
WA70 - Specifieke opdrachten J&V	4.150	2.735	-1.415	6,75%	Beëindiging incidentele bijdragen (o.a. WAS)
WA70 - Specifieke opdrachten overig	2.098	4.130	2.032	6,75%	Nieuw budget: incidentele bijdrage Meldkamer en Standaardisatie
Eindtotaal	74.506	90.372			

Verdeling financieringsbronnen

Overzicht omzet PMC per kostenplaats en financieringsbron

Afkorting financieringsbronnen:

WA68 - Rijksbijdrage	68_RIJK
WA68 - Individuele opdracht wettelijke taak	68_IDV
WA69 - BDUR	69_BDUR
WA69 - Regiobijdrage VR	69_COLL
WA69 - Individuele opdracht VR	69_IDV
WA70 - Incidentele bijdrage J&V	70_J&V
WA70 - Individuele opdracht derden	70_FACT

Som van Bedrag na indexering	68_IDV	68_RIJK	69_BDUR	69_COLL	69_IDV	70_FACT	70_J&V	Totaal
3. TEC		837	25					862
00300 - Bureau TEC		837	25					862
2211 Toezicht Certificering		837						837
2212 Onderwijscuratorium			25					25
4. Veiligheidsregio's Diensten Centrum		1.545	1.571	6.466	9.522	583		19.687
00410 - Ondersteuning VB en RCDV			1.571	3.009				4.580
1111 Ondersteuning VB			1.571					1.571
1113 Werkbudget VB				324				324
1211 Ondersteuning RCDV				1.979				1.979
1212 Werkbudgetten RCDV				250				250
1221 Ondersteuning POI				147				147
1222 Werkbudget POI				194				194
1241 Ondersteuning LNB				115				115
00420 - Diensten Veiligheidsregio's		890		1.487		583		2.960
2113 Electronische Leeromgeving (ELO)		600		929		60		1.589
2156 Meldkamer BRW en Multi Opschaling (MBMO)				558		366		924
2711 Standaardisatie		290				157		447
00420 - Team Brandweerkleding					8.503			8.503
2811 Brandweerkleding					8.300			8.300
2815 Brandweeronderscheidingen					203			203
00430 - Ondersteuning Bedrijfsvoering Veiligheidsregio's		655		1.970	1.019			3.644
1230 Programmamanagement RCDV				470				470
1232 Structurele programma's RCDV				771	324			1.095
1240 Communicatie t.b.v. VR's en brandweer				616				616
1245 Programma's LNB				112				112
1282 Werkgeversvereniging Veiligheidsregio's					426			426
2821 Kennisfunctie inkoop		655						655
2822 Ondersteuning landelijke aanbestedingen					270			270

	68_IDV	68_RIJK	69_BDUR	69_COLL	69_IDV	70_FACT	70_J&V	Totaal
5. Centrum Ondersteuning Landelijke Slagkracht	11.649	16.452	5.807	4.729	801	2.239	2.206	43.885
00500 - Centrum Ondersteuning Landelijke Slagkracht	6.725							6.725
2683 KCIO	6.725							6.725
00510 - Ontwikkeling en Innovatie		443	5.442	270				6.155
1521 Ondersteuning innovatie		337						337
1522 Innovatieprojecten		105						105
2151 Programma IV			563					563
2155 IV projecten BDuR			279					279
2157 IV Advies				270				270
2685 Versterken informatievoorziening (BDuR)			4.600					4.600
00520 - Informatie- en Dataservices				4.460	720	2.239		7.419
2112 Slachtoffer Informatiesysteem (SIS)				539				539
2114 BI-voorziening				396				396
2115 Beheer Landelijk Koppelvlak				283				283
2116 Landelijke voorziening GEO				801				801
2118 ICT Verkeersplein				226				226
2121 IV- Beheer overige gemeenschappelijke applicaties				34				34
2130 LVCb - VR's (NCW, LCMS)				2.179				2.179
2131 LVCb - GZ (NCW, LCMS)					720			720
2132 LVCb - Overige Crisispartners (NCW, LCMS)						2.094		2.094
2133 LVCb - Diensten NCC en LOCC (NCW, LCMS)						145		145
00540 - Landelijke Middelen	4.924	10.063			81		1.936	17.004
2311 Algemeen		2.210						2.210
2312 Piketorganisatie		761						761
2411 Materieelbeheer Politie	4.924							4.924
2512 Beheer WAS		4.043						4.043
2513 Beheer NCV		1.464						1.464
2514 Landelijk Logistieke Voorraad		293						293
2515 Landelijke Noodvoorraad Beschermingsmiddelen							1.383	1.383
2516 Beheer materieel Landelijke Specialismen		1.259						1.259
2521 Derden		34			81		553	668
00550 - Operationele Organisaties		5.946	365				270	6.581
2511 USAR		2.225						2.225
2611 Grootschalig brandweer- en specialistisch optreden (GBO-SO)		2.429						2.429
2612 Grootschalig Geneeskundige Bijstand (GGB)		441						441
2613 Nationale reddingsvloot (NRV)			365					365
2614 Ondersteuning Brandweer en Normering		310						310
2615 Standaardisatie Materieel		541						541
2616 Nationaal Veiligheidsinstituut							270	270

	68_IDV	68_RIJK	69_BDUR	69_COLL	69_IDV	70_FACT	70_J&V	Totaal
6. Nederlandse Academie voor Crisisbeheersing en Brandweertzorg	287	8.265	1.135	735	1.732	1.308	529	13.990
00610 - Vakgroep Crisisbeheersing		2.582	229		297	658	180	3.945
1421 Kennisdocumenten (BZ en CB)		744						744
1433 Onderzoek en contentontwikkeling Crisisbeheersing		1.043			104	324	180	1.651
1434 Onderzoek en contentontwikkeling Transportveiligheid		795	229		193	334		1.550
00620 - Vakgroep Brandweertzorg		3.532		341	211	650		4.734
1265 Brandonderzoek en kennisregie				341				341
1312 Kennisplein (BZ, CB en DW)		1.134			11			1.145
1431 Onderzoek en contentontwikkeling Brandweerkunde		2.398			200	650		3.248
00630 - Vakgroep Datawetenschappen		646	536	178				1.359
1437 Kwaliteitszorg onderzoek		288						288
1450 Data-analyse		358	536					894
1451 Brandweerkerndata en belevingsonderzoek				178				178
00640 - Opleidingen Crisisbeheersing	287	1.506	370	216	1.224		349	3.952
1440 Onderzoek crisiscommunicatie							349	349
1513 Centrum Veiligheid en Digitalisering		277						277
1613 Opleidingen Crisismanagement		661			576			1.237
1614 Opleidingen GHOR		254			324			578
1615 Opleidingen management en leiderschap (crisisbeheersing)			370					370
1620 Vakbekwaamheid bevolkingszorg		200		216				416
1621 Examens bevolkingszorg					324			324
1622 Leergang MCPM	287	114						401
7. Centrum voor Opleiding en Vorming Brandweer	4.094	3.799	512	1.168	2.375			11.948
00710 - Brandweeropleidingen niet - operationeel	277	1.075	497		864			2.712
1411 Ontwikkelfonds (BDuR)			276					276
1611 Leergangen brandweermanagement (niet-operationeel)	277	775						1.051
1612 Overige brandweeropleidingen (niet-operationeel)					540			540
1619 Opleidingen management en leiderschap (niet-operationeel)			221					221
1623 Continuïteit brandweeronderwijs		300						300
1814 Bijscholingen en trainingen risicobeheersing					324			324
00720 - Brandweeropleidingen operationeel	277	2.490		741	1.511			5.018
1266 Oefenbank				84				84
1412 Ontwikkelfonds (Regiobijdrage)				656				656
1617 Leergangen brandweermanagement (operationeel)	277	2.490						2.766
1618 Overige brandweeropleidingen (operationeel)					540			540
1815 Bijscholingen en trainingen incidentbestrijding					486			486
1816 Bijscholingen en trainingen incidentmanagement					486			486
00730 - Ondersteuning onderwijs	3.541	235	15	427				4.218
1415 Kwaliteitsproducten en -tools		135						135
1616 Kwaliteitszorg onderwijs		100	15	427				542
1712 Examinering afname	3.541							3.541
Totaal	16.030	30.898	9.050	13.098	14.430	4.130	2.735	90.372

Bijlage 3:

Risicoparagraaf

Op de ambities en activiteiten in dit jaarplan 2024 zijn externe en interne invloeden van toepassing met potentiële risico's. Vanuit marktomstandigheden en interne ontwikkelingen onderkennen we de volgende bedrijfsrisico's:

Externe ontwikkelingen:

- > Het Ministerie van Justitie en Veiligheid en het NIPV zullen naar aanleiding van de evaluatie van de wet Veiligheidsregio's, een onderzoek uitvoeren naar de taken en de governance van het NIPV. Hieruit voortvloeiende beslissingen kunnen leiden tot ingrijpende veranderingen in de NIPV-organisatie en frictiekosten tot gevolg hebben.

Bedrijfscontinuïteit:

- > De groeiende cyberdreiging en de grotere inspanning van het NIPV op het gebied van ICT/IV (landelijke informatiepositie) vraagt meer aandacht voor onze eigen bedrijfscontinuïteit.
- > Het NIPV richt zich in 2024 op de verdere inrichting en borging van 'bedrijfscontinuïteits-management' (BCM) als cyclisch proces, met scherper beeld van bedrijfsprocessen, risico-inventarisatie, mitigerende maatregelen en crisisorganisatie.
- > Daarnaast versterken we de aandacht voor risicogericht werken binnen de verschillende centra en werken we aan een verbeterd NIPV-breed risico-register.
- > Projecten die concreet bijdragen aan de bedrijfscontinuïteit zijn o.a. het toegangsbeleid, de sourcing-strategie voor onze ICT en de vernieuwing van onderwijssystemen. Deze krijgen in 2024 een vervolg.

Integrale beveiliging incl. informatieveiligheid:

- > Het NIPV heeft de hercertificering voor ISO27001 in juli 2023 met succes doorlopen en dat heeft goede inzichten opgeleverd waar we staan op het gebied van (informatiebeveiliging).
- > Bevindingen en andere verbeteringen worden opgepakt, waaronder verbetering van risicomanagement, doorontwikkeling van onze digitale weerbaarheid

(monitoring, red teaming), implementeren van CyberManagement als tool voor ons Information Security Management System (ISMS) en onderzoek naar de vorming van het concept 'Zero Trust' in de IT-omgeving.

- > Een onderkend risico is dat IV/ICT-processen NIPV breed niet uniform zijn ingericht, door de verschillende doelgroepen (intern/extern) en ontstaanswijze. Het onderzoek naar verbeteringen wordt in 2024 vervolgd.

Privacy:

- > Aandachtspunt blijft het bewustzijn bij medewerkers van de wettelijke regels van de AVG, hiervoor zal ook in 2024 hernieuwd en blijvend aandacht voor zijn.
- > Een onderkend risico is de veelheid aan plekken binnen de organisatie waar met persoonsgegevens wordt gewerkt (eigen bedrijfsvoering, t.b.v. veiligheidsregio's etc.). Hier gaan we extra aandacht aan besteden in 2024. Onder andere ook het vraagstuk welke organisaties op basis van welke juridische criteria partij zijn bij de ondertekening van dienstverleningscontracten waarbij persoonsgegevens worden verwerkt.

Financiën:

- > Het NIPV heeft een strategische buffer van € 2.000.000 voor tegenvallers die vrij besteedbaar is, bijvoorbeeld voor langdurige ziekte, beëindiging dienstverbanden, vertragingen, indexering van kosten, risico's in verdienmodellen/projecten en mogelijke beëindiging van dienstverlening (politie-middelen, sirenestelsel).
- > Daarnaast heeft het NIPV een wettelijke reserve (niet vrij besteedbaar) van € 1.200.000 als tegenhanger van de boekwaarde van geactiveerde ICT-ontwikkelkosten (Synergy, ADP, LCMS) en € 500.000 voor het niet-uitkeerbare deel van het eigen vermogen van de deelneming NIBHV b.v.
- > Tenslotte heeft het NIPV verzekeringen afgesloten voor gebouwen, aansprakelijkheid, schade aan materiaal en aan personeel gerelateerde verzekeringen.

HR:

- › Het belangrijkste HR-risico voor het NIPV is het gat tussen formatie en bezetting, waardoor doelen en ambities niet waargemaakt kunnen worden. We zien een krappe arbeidsmarkt, succesvolle werving- en selectietrajecten, maar desondanks een gat t.o.v. de formatie. Externe inhuur lost dit deels op, maar heeft ook nadelen. In 2024 zal dit thema structureel aandacht blijven vragen.
- › De balans tussen externe inhuur en interne NIPV-medewerkers vraagt evenzo aandacht in 2024. De externe inhuur medio 2023 (95 fte) is fors ten opzichte van de eigen populatie, wat veel tijd kost (extra werkdruk door inhuur en inwerken) en ook bij vertrek een uitdaging is (borging resultaten, kennisverlies). De ingezette koers naar meer interne invulling van structurele activiteiten wordt in 2024 geïntensiveerd.
- › Overige HR-risico's, zoals langdurig ziekteverzuim en beëindiging dienstverbanden zijn in 2023 geen substantieel risico, maar vragen blijvend aandacht van leidinggevenden.

Colofon

Nederlands Instituut Publieke Veiligheid
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
Kemperbergerweg 783, Arnhem

www.nipv.nl
info@nipv.nl
026 355 24 00

Nederlands Instituut Publieke Veiligheid
t.a.v de Voorzitter van het Algemeen bestuur,
de heer A. Heerts
Postbus 7010
6801 HA ARNHEM

datum	1 december 2023	behandeld door	Niels Boots
uw kenmerk		telefoonnummer	+31653475120
ons kenmerk	UIT055690	bijlage(n)	
onderwerp	Zienswijze jaarplan 2024 NIPV		

Geachte heer Heerts,

Conform uw verzoek ontvangt u hierbij de zienswijze op het Jaarplan 2024 NIPV.

Het bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft besloten om ten aanzien van de inhoud van het Jaarplan 2024 geen zienswijze in te dienen. Wel wordt voorgesteld om een zienswijze in te dienen ten aanzien van de onderliggende (meerjaren-) begroting.

Zienswijze:

1. Het bestuur van Veiligheidsregio Limburg-Noord ondersteunt de inhoudelijke uitgangspunten van het Jaarplan 2024 van het NIPV.
2. Het bestuur van Veiligheidsregio Limburg-Noord mist in het (meerjaren-)begrotingsoverzicht de ontwikkeling van de bijdrage per veiligheidsregio.
3. Het bestuur van Veiligheidsregio Limburg-Noord stelt zich op het standpunt dat de uitzetting van de begroting van het NIPV niet mag leiden tot een stijging van de individuele bijdrage van de veiligheidsregio.

Met vriendelijke groet,

A.S. Scholten
De voorzitter van de Veiligheidsregio Limburg-Noord

Vergadering van	: Algemeen Bestuur - reguliere vergadering
Kabinet	: Nee
Vergaderdatum	: 15 december 2023
Auteur	: Jacco van Gastel
Onderwerp	: Begrotingswijziging 2 2023 en investeringsoverzicht 2023
Bijlagen	: 3

Aanleiding en korte samenvatting

VRLN heeft een bestuursrapportage 2023 opgesteld, met daarin een financiële vooruitblik voor het begrotingsjaar 2023 op basis van de realisatie in de periode januari t/m juni 2023. De verwachte realisatie wordt gespiegeld aan de begroting 2023 inclusief begrotingswijziging 1 zoals vastgesteld door het Algemeen Bestuur. De bestuursrapportage is als bijlage bijgevoegd.

Op basis van de bestuursrapportage wordt een begrotingswijziging 2 2023 voorgesteld. Het betreft een technische wijziging die geen gevolgen heeft voor de gemeentelijke bijdrage. Omdat de wijziging geen gevolgen heeft voor de gemeentelijke bijdrage is deze begrotingswijziging niet ter zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraden.

In de bestuursrapportage 2023 is een investeringsoverzicht opgenomen. Dit is een actualisatie van de in de begroting vastgestelde kredieten. De dekking past binnen de in de begroting opgenomen bedragen. Dit investeringsoverzicht dient te worden vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

Beslispunten

- 1 De begrotingswijziging 2 2023 vaststellen.
- 2 Het investeringsoverzicht 2023 vaststellen.

Onderbouwing voorstel

Begrotingswijziging 2 2023

De begrotingswijziging bevat een aantal mutaties om ervoor te zorgen dat de begroting in lijn komt met de verwachte realisatie, dit in verband met begrotingsrechtmatigheid. Er is nog geen rekening gehouden met het verwachte resultaat. Bij het vaststellen van de jaarrekening bepaalt het bestuur de resultaatsbestemming.

Investeringsoverzicht

Bij de vaststelling van de begroting worden per onderdeel (vervangings)kredieten vastgesteld. Bijgevoegd overzicht geeft een nadere invulling van de in de begroting vastgestelde kredieten, dan wel aanvullende besluiten. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid is deze actualisatie opgenomen in de bestuursrapportage. De dekking past binnen de in de begroting opgenomen bedragen voor kapitaallasten dan wel vanuit te realiseren besparingen.

Vervolgprocedure

Begrotingswijziging wordt toegezonden aan Provinciale State van de Provincie Limburg.

Bijlagen

1. Bestuursrapportage 2023
2. Begrotingswijziging 2 2023
3. Investerings 2023

Besluit

Paraaf ambtelijk secretaris:

- Akkoord met voorstel
- Akkoord met voorstel met aantekening
- Niet akkoord met voorstel met aantekening

Toelichting:

Bestuursrapportage 2023

Versie: definitief

Inhoud

Inhoud.....	2
1. Inleiding.....	3
2. Samenvatting	4
3. Programma's	5
3.1 Programma Publieke Gezondheid	5
3.1.1 Ontwikkelingen	5
3.1.2 Risico's	8
3.1.3 Wat heeft de VRLN gedaan	8
3.1.4 Wat gaat het kosten.....	15
3.2 Programma Brandweezorg	17
3.2.1 Ontwikkelingen en risico's	17
3.2.2 Wat heeft de VRLN gedaan	22
3.2.3 Wat gaat het kosten.....	23
3.3 Programma Crisisbeheersing.....	24
3.3.1 Ontwikkelingen en risico's	24
3.3.2 Wat heeft de VRLN gedaan	27
3.3.3 Wat gaat het kosten.....	29
3.4 Bedrijfsvoering.....	30
3.4.1 Ontwikkelingen	30
3.4.2 Risico's	32
3.4.3 Wat gaat het kosten.....	33
4. Rechtmatigheidsverantwoording.....	34
Bijlage 1. Investerings	35

1. Inleiding

De bestuursrapportage doet verslag van de uitvoering van de begroting 2023 van de Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) over de periode januari t/m juni 2023. Tevens is een prognose naar het einde van het jaar opgenomen. De rapportage heeft als spiegel de begroting 2023 na vastgestelde begrotingswijziging 1 2023 en gaat in op afwijkingen ten opzichte van de daarin opgenomen plannen en kostenramingen.

De hoofdlijnen van de bestuursrapportage 2023 zijn op 15 september 2023 besproken met het Dagelijks Bestuur.

Ter informatie wordt de rapportage voorgelegd aan:

- de bestuurscommissie GGD op 4 oktober 2023;
- de bestuurscommissie Veiligheid op 6 oktober 2023.

De bestuursrapportage 2023 leidt tot een technische begrotingswijziging 2023 en deze heeft geen gevolgen voor de inwonerbijdrage. De begrotingswijziging wordt aan het DB voorgelegd met het advies deze ter vaststelling door te leiden naar het Algemeen Bestuur van 15 december 2023.

2. Samenvatting

De verwachte realisatie over geheel 2023 wordt afgezet tegen de begroting 2023 na 1e wijziging.

In onderstaande tabel is het verwachte resultaat over de programma's Publieke Gezondheid, Brandweezorg, Crisisbeheersing en Overhead/bedrijfsvoering weergegeven. Het resultaat is gepresenteerd ten opzichte van de gemeentelijke bijdrage. Het verwachte resultaat is niet verwerkt in de technische 2^e begrotingswijziging. Bij het vaststellen van de jaarrekening neemt het Algemeen Bestuur van de VR het besluit over de bestemming van het resultaat.

Verwacht resultaat (bedragen in duizenden euro's)

Programma	Gemeentelijke bijdrage		
	Begroting 2023	Verwachte realisatie 2023	Verwacht resultaat 2023
Publieke Gezondheid	15.932	15.701	231
Brandweezorg	29.731	29.022	709
Crisisbeheersing	4.834	3.923	911
Bedrijfsvoering	14.221	14.266	-45
Totaal	64.718	62.912	1.806

Het positief saldo wordt voor een groot deel bepaald de extra BDUR uitkering voor crisisbeheersing van € 1,36 miljoen. Gezien het tijdstip van toekennen zullen niet alle middelen besteed worden, waardoor een incidenteel voordeel verwacht wordt.

Daarnaast sprake van een incidenteel voordeel bij de salarislaster (totaal € 0,78 miljoen) samenhangend met pensioenafdrachten. In de begroting 2023 was rekening gehouden met een forse stijging van de CAO over 2023 die door zou werken in de pensioenafdrachten. De doorwerking in de pensioenafdrachten werkt pas in 2024 door.

3. Programma's

3.1 Programma Publieke Gezondheid

De GGD Limburg-Noord maakt zich sterk om onze inwoners gezond en veilig te houden, of waar nodig dit te verbeteren. De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de inwoners van Limburg-Noord. Met een duidelijke visie richt de aanpak zich op het vergroten van gelijke kansen op positieve gezondheid en het makkelijker maken van gezond leven.

3.1.1 Ontwikkelingen

Het landschap van publieke gezondheid is flink in beweging. Dit is het gevolg van de geleerde lessen uit de Covid-periode en nieuwe (infectieziekten)risico's onder andere door klimaatveranderingen en reisgedrag van mensen. Maar ook spanningen en tekorten op de arbeidsmarkt en de vluchtelingencrisis spelen hierbij een rol. Dit raakt GGD'en direct in de wijze waarop zij haar veelal wettelijke taken hebben georganiseerd en uitvoeren.

Door de toenemende aandacht voor preventie op alle terreinen wordt van GGD'en verwacht dat zij als centrale speler binnen de publieke gezondheid hierin een voorttrekkersrol vervullen. Hiervoor komen ook landelijk gelden beschikbaar bijvoorbeeld rondom het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Met de val van het kabinet staan de beschikbare middelen voor preventie onder druk. Daarnaast zijn de aanvullende gelden veelal incidenteel van aard waardoor in combinatie met de toch al krappe arbeidsmarkt, uitbreiding van formatie voor de aanvullende taken lastig is. Meer doen, met eenzelfde formatie-omvang leidt onherroepelijk tot het maken van keuzes en het stellen van prioriteiten. Deze keuzes hebben echter direct gevolgen voor de uitvoering van onze wettelijke taken. De uitvoering van de wettelijke taken en opgaven staat onder druk. De ondergrens van hetgeen acceptabel is komt daarbij in zicht. Met de huidige beschikbare formatie en middelen kan de GGD aanvullende taken en verwachtingen niet waarmaken.

Welke ontwikkelingen zagen wij in het eerste halfjaar van 2023?

Pandemisch parate infectieziektebestrijding

Tijdens de coronapandemie is duidelijk geworden dat GGD'en tegen hun grenzen aan lopen zoals beperkte mogelijkheden om op te schalen, verouderde informatievoorziening, beperkte kennisoverdracht tussen de regio's en niet uniforme werkwijzen en systemen. Daarnaast bleek er behoefte aan een landelijke crisisorganisatie die zorgt voor snelle opschaling en aansturing van opgeschaalde medisch-operationele processen, zoals het beschikbaar stellen van locaties, materieel en personeel voor grootschalige diagnostiek, behandeling en bron- en contactonderzoek. De Landelijke Functionaliteit Infectieziektebestrijding (LFI) gaat deze rol vervullen als een nieuw onderdeel van het RIVM.

De LFI is opgericht naar aanleiding van een besluit van de minister van VWS in juni 2022. De komende jaren ontwikkelt de LFI zich tot een sterke crisisorganisatie. Samen met de keten voor infectieziektebestrijding bouwt de LFI voort op bestaande structuren en draagt zo bij aan de continuïteit van de bestrijding. Voor de jaren 2024, 2025 en 2026 zijn er door VWS incidenteel financiële middelen beschikbaar gesteld voor de transitiecapaciteit van de LFI bij de GGD'en.

In aansluiting daarop heeft het landelijke project Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid GGD'en (VIP) als doel te zorgen dat GGD'en voldoende geëquipeerd zijn hun rol op het gebied van infectieziektebestrijding kwalitatief goed uit te voeren. Voor deze beleidsagenda heeft het Rijk een bedrag uitgetrokken voor de jaren 2023-2024 van jaarlijks

€ 37 miljoen vooruitlopend op structurele financiering vanaf 2025. Voor de GGD Limburg-Noord is een budget beschikbaar voor 2 jaar van in totaal maximaal € 1,4 miljoen. Vanaf juni 2023 is binnen de GGD Limburg-Noord een projectorganisatie opgezet om de versterking van de infectieziektebestrijding binnen de GGD te organiseren.

Krapte op de arbeidsmarkt

Landelijk is er een tekort aan artsen Maatschappij en Gezondheid bij de GGD'en. De GGD slaagt er in het eerste halfjaar van 2023 in om vacatureruimte Jeugdartsen in te vullen.

In de Wet publieke gezondheid is voor een aantal profielen (MMK, IZB (inclusief soa-bestrijding), TBC en FG) vastgelegd dat een GGD daarover moet kunnen beschikken. Binnen de GGD Limburg-Noord richt het tekort aan artsen zich vooral op de profielen Forensische Geneeskunde en Tuberculosebestrijding. Taakherschikking biedt in sommige gevallen enig soelaas. GGD'en blijven daarnaast ook samenwerken om de benodigde expertise te kunnen blijven borgen. Zo worden in Limburg de beide forensische diensten samengevoegd om de 24/7 beschikbaarheid te kunnen blijven waarborgen. Dit is afgelopen maanden niet in alle gevallen gelukt. Zowel in 2022 als ook in 2023 zijn er extra landelijke middelen vrij gekomen om de versterking in de regio waar te kunnen maken.

De druk op het huidige personeel blijft onverminderd hoog en dat terwijl het aantal lijkschouwingen bij vermoeden van niet-natuurlijke dood toeneemt. Ook het aantal screenings op Tuberculose neemt toe mede als gevolg van de voortdurende instroom van asielzoekers en ontheemden.

Personeelstekorten bij andere zorgaanbieders (huisartsenzorg, medisch specialisten, GGZ-instellingen etc) leiden niet alleen tot langere wachttijden, maar leiden er ook toe dat de GGD in toenemende mate cliënten niet kan doorverwijzen.

Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Integraal Zorg Akkoord (IZA)

In februari 2023 zijn landelijk de nieuwe gezondheidsakkoorden afgesloten. Daarin wordt de rol van de GGD nadrukkelijk genoemd als het gaat om het versterken van de kennis en adviesfunctie van de GGD en het betrekken van de GGD bij de regionale preventie infrastructuur. Om deze rol in te kunnen vullen zijn structureel aanvullende middelen voor de GGD nodig. Middelen die ook landelijk in het vooruitzicht worden gesteld.

Gemeenten én GGD werken nauw samen aan een integraal preventieplan en regionale preventie-infrastructuur. Dit vraagt een grote inspanning en afstemming van zowel de gemeenten als van de GGD. Met de totstandkoming van een regionale beleidsagenda en goede regionale preventie-infrastructuur wordt daarmee ook invulling gegeven aan het Manifest 'Naar Gelijke kansen op publieke gezondheid' en de Visie 2030 GGD.

Daarnaast is de GGD actief betrokken bij de totstandkoming van het Regiobeeld onder IZA.

Toename ontheemden en internationale medewerkers

De toename van het aantal arbeidsmigranten en ontheemden, leidt tot een toenemende druk op de zorg. De middelen die bijvoorbeeld vanuit het Rijk ter beschikking worden gesteld voor het leveren van standaardzorg aan Oekraïense kinderen zijn niet altijd meer toereikend. Door de enorme druk op de asielzoekersopvang vindt er landelijk minder screening plaats. Bij aanmeldcentrum Ter Apel zijn niet alle TBC-screenings direct na binnenkomst uitgevoerd. De GGD voert daarom in de noodopvanglocaties alsnog het 1^e TBC-onderzoek uit. Het overplaatsen van personen van (crisis)noodopvang naar (crisis)noodopvang maakt het moeilijk om nader onderzoek uit te voeren of om een adequate behandeling en begeleiding te bieden. Dit brengt reële volksgezondheidsrisico's met zich mee.

Klimaatadaptatie en Omgevingswet

Als gevolg van de energietransitie en klimaatverandering worden keuzes gemaakt rondom de inrichting van de leefomgeving. Klimaatverandering en aanpassingen in de inrichting van de leefomgeving zijn van invloed op infectieziekerisico's. Zo worden bijvoorbeeld wateroverlopen aangelegd in woonwijken om overvloedige regenval op te vangen. Hierbij moet echter voorkomen worden dat dit broedplaatsen worden voor muggen die ziektes kunnen overbrengen. Een ander voorbeeld is de aanleg van meer groen om hitte in het stedelijk gebied tegen te gaan of het plaatsen van windmolens om 'groene' energie op te wekken.

Versnelling van de globalisatie, de groei van de wereldbevolking draagt naast de klimaatverandering ook bij aan een toegenomen risico op infectieziekten doordat er veel verkeer van mensen en dieren is en er meer contact is tussen mens en dier. Hierbij zien we met name risico's voor van dier op mens overdraagbare ziektes (zoönoses). Regionaal vormt de hoge vee-dichtheid een behoorlijk gezondheidsrisico.

Met de aandacht voor het klimaat en de voorgenomen inwerkingtreding van de Omgevingswet, wordt het thema gezondheid/gezonde leefomgeving steeds belangrijker. Bij specifieke vragen rondom omgevingsvisies of -plannen adviseert de GGD integraal vanuit de perspectieven medische milieukunde, infectieziektebestrijding en gezondheidsbevordering. In dat kader is de GGD op verzoek van een aantal gemeenten betrokken bij een pilot naar huisvervuilingen.

De GGD ziet ook in 2023 een toename van het aantal vragen vanuit gemeenten over de gevolgen en risico's van gemaakte keuzes op de gezondheid van hun inwoners. Ook de kwaliteit van binnenklimaat blijft een thema waarbij de GGD veel gevraagd wordt. De huidige formatie binnen medische milieukunde is onvoldoende om de toename van het aantal vragen en verzoeken om advies adequaat af te handelen. Voor 2024 is uitbreiding van formatie opgenomen in de begroting.

Aanvullende vaccinatiecampagnes en vaccinatie-expertisecentrum

Naast het bestaande rijksvaccinatieprogramma (RVP) loopt er in 2023 een tijdelijke aanvullende vaccinatiecampagne HPV18+. Deze campagne geldt voor mannen die tot nu toe buiten het programma vielen en voor vrouwen die niet (volledig) gevaccineerd zijn. Er is veel gezondheidswinst te behalen als deze groep jongvolwassenen zich alsnog laat vaccineren. De doelgroep van 19 tot en met 26 jaar (geboortecohorten 1996 t/m 2003) kan zich alleen dit jaar gratis laten vaccineren tegen HPV. De GGD ontvangt voor de uitvoeringskosten via GGD/GHOR gelden, komend uit een door het ministerie van VWS verstrekte projectsubsidie. Deze zijn kostendekkend.

De GGD bereidt zich voor op de nieuwe vaccinatieronde in het najaar van 2023 tegen het coronavirus voor mensen die een hoger risico lopen om ernstig ziek te worden van corona. Met de coronavaccinatie wordt hun bescherming tegen ernstige ziekte en ziekenhuisopname weer op peil gebracht. Ook de zorgmedewerkers met direct patiëntencontact komen in aanmerking voor een vaccinatie. De voorbereidingen daarvoor zijn in volle gang.

Om het vaccinatiestelsel toekomstbestendig te maken, komt er een publieke vaccinatievoorziening voor volwassenen bij de GGD. Deze voorziening heeft tot doel de uitvoering van de vaccinatiezorg voor volwassenen te vereenvoudigen, zodat volwassenen die daar zelf voor kiezen makkelijk terecht kunnen voor nieuwe vaccinaties. Landelijk worden hiervoor de voorbereidingen getroffen.

3.1.2 Risico's

De wereld van de publieke gezondheid en daarmee de GGD verandert. Versterking Infectieziektebestrijding en Pandemische Paraatheid, vaccinatie voorziening volwassenen, meer data en informatie gestuurd werken, aanvullende kwaliteits- en opleidingseisen, een krappe arbeidsmarkt, keuzes in de leefomgeving, meer aandacht voor preventie enzovoort. Er wordt veel gevraagd van de GGD, veelal boven op de wettelijke taken. Steeds opnieuw prioriteren en keuzes maken leidt al snel tot een afkalving in de uitvoering van de wettelijke taken. Daar waar aanvullende middelen beschikbaar worden gesteld, zijn deze in bijna alle gevallen incidenteel van aard. Samen met de krapte op de arbeidsmarkt, blijft de ervaren werkdruk daardoor hoog. Tegelijkertijd blijft ook het ziekteverzuim onverminderd hoog.

Kwetsbaarheid in de uitvoering van de veelal wettelijke taken leidt tot risico's die een impact kunnen hebben op de publieke gezondheid en de gezondheid van onze inwoners.

3.1.3 Wat heeft de VRLN gedaan

Publieke gezondheidszorg voor de jeugd

De jeugdgezondheidszorg (JGZ) wordt in 2023 weer op reguliere wijze, conform landelijk professioneel kader (LPK), uitgevoerd. In 2024 is het streven om het gewijzigde LPK te implementeren. Dit betekent dat we dezelfde contactmomenten hanteren, maar de ouder meer in regie laten over de frequentie en de keuze in het contactmoment.

Procesoptimalisatie jeugdgezondheidszorg

Binnen de JGZ loopt een project met als doel het planproces te optimaliseren. Daarnaast wordt het project taakherschikking verder gecontinueerd. Doel van het project is om medio 2023 op alle locaties taak-herschikt te werken. Dat is niet haalbaar gebleken. Dit komt door het hoge ziekteverzuim en het wegwerken van achterstanden die zijn ontstaan door een onderbezetting in personeel, door de arbeidsmarktcrapte en de nasleep van Covid-19. Einde dit jaar is de helft van de verpleegkundigen 0-4 opgeleid en de andere helft rondt de opleiding in 2024 af.

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

In de eerste helft van 2023 hebben we het grootschalig vaccineren weer opgepakt. Naast de reguliere vaccinaties binnen het RVP betrof dit ook de campagne voor HPV18+. Daarnaast verzorgt de JGZ de kinkhoestvaccinaties voor zwangeren. Op korte termijn (eind 2023) zal hier ook het griepvaccin aan worden toegevoegd.

In zijn algemeenheid neemt de vaccinatiegraad af. De vaccinatiegraad in Limburg-Noord behoort tot de hoogste van het land. Vanwege de Wet op de privacy is de registratie van de vaccinaties veranderd. Het RIVM heeft de persoonsgegevens nodig om de vaccinaties mee te kunnen tellen voor de vaccinatiegraad. Wanneer een deel van deze gegevens ontbreekt, wordt de vaccinatie niet meegenomen in de vaccinatiegraad.

De gezondheidsakkoorden GALA en IZA

We hebben afgelopen maanden een gezamenlijk inspanning gepleegd om een bijdrage te leveren aan de totstandkoming van het Regiobeeld, het ontwerpen van de Tegel GALA op kennisplein GGD met voor de gemeenten relevante onderzoeks-data, lokaal en regionaal meedenken en adviseren m.b.t. de integrale preventieplannen en de voorbereiding van de eerste regionale bijeenkomst over een regionale preventie infrastructuur. We sluiten aan bij het bestuurlijk overleg en ambtelijke werkgroep IZA en we hebben actief de verbinding gezocht met de werkgroepen Noord en Midden over sub-regionale samenwerking. Op dit moment zijn er voorbereidende besprekingen over een meer structurele vorm van samenwerking tussen gemeenten en de GGD met betrekking tot de gezondheidsakkoorden. Actueel is de afstemming m.b.t. coördinatie van de ketenaanpakken *Kansrijke Start* en *Keigezond Limburg* waar de GGD nu al een coördinerende rol heeft.

Kansrijke Start

Kansrijke Start gaat over het realiseren van de best mogelijke start van een kind in zijn of haar leven. De eerste 1000 dagen van een kind zijn namelijk cruciaal voor een goede start. De gezondheid van een kind voor, tijdens en na de geboorte blijkt een belangrijke voorspeller te zijn van problemen – zowel fysiek als mentaal – op latere leeftijd. De basis van het actieprogramma is het smeden van een coalitie Kansrijke Start tussen het sociaal en medisch domein. Door deze samenwerking ontstaat er een gericht sterk netwerk rond het jonge kind. De programma's "Nu Niet Zwanger" en "VoorZorg" worden in de hele regio Limburg-Noord uitgevoerd.

Binnen *Nu Niet Zwanger* zijn in onze regio 88 aandachts-functionarissen vanuit 45 organisaties uit het sociaal domein actief. Zij zijn geschoold, krijgen 4x per jaar intervisie en brengen de methodiek verder in hun eigen organisatie. Er zijn minimaal 185 cliënten begeleid die vanuit deze organisaties naar ons zijn verwezen, zogenaamde opgeschaalde casuïstiek. Verder heeft Nu Niet Zwanger de Prijs Gouden Handjes ontvangen van de Beweging Limburg tegen Kindermishandeling.

Door extra inzet op bekendheid van *VoorZorg* bij professionals stijgen de aanmeldingen. Inmiddels zijn er ruim 110 jonge moeders begeleid. Met gemeenten blijven we in contact over de afspraken die er voor VoorZorg lopen over het aantal in te zetten trajecten. Evaluatie is hierbij een vast onderdeel.

Naast Nu Niet Zwanger en Voorzorg heeft de GGD Limburg-Noord nog twee projecten die over de hele regio gefaseerd uitgerold gaan worden: *1000 kansen* en *Gelukkig Ouderschap* (Centering Zwangerschap en Centering Ouderschap).

Het knelpunt dat we bij Gelukkig Ouderschap zien is dat door krapte op de arbeidsmarkt de beoogde co-begeleiding niet altijd door het sociaal domein ingevuld kan worden. Daarnaast is huisvesting een aandachtspunt, locaties moeten geschikt zijn om naast individuele consulten ook groepsbijeenkomsten te faciliteren.

Keigezond Limburg

Steeds meer kinderen/jongeren (28.000 Limburgse kinderen) hebben overgewicht en obesitas. Met de provinciale netwerkaanpak Keigezond Limburg wordt overgewicht domein-overschrijdend aangepakt en krijgen vele factoren die van invloed kunnen zijn aandacht. Dit doen we samen met gemeenten, zorgverzekeraars CZ & VGZ, huisartsenzorggroepen, de Provincie Limburg, MUMC+ en Kind naar Gezonder Gewicht. We participeren als GGD in verschillende rollen. In de gemeenten Roermond, Venlo en Horst aan de Maas wordt de centrale zorgverlener al ingezet en draait het programma. Momenteel wordt Keigezond Limburg ook verkend in de gemeenten Beesel, Weert, Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen. Programma-coördinatie voor Limburg-Noord is belegd bij de GGD.

Jeugdgezondheidszorg voor Oekraïense kinderen

De standaardzorg voor 0-2 jarigen wordt al aangeboden aan Oekraïense kinderen. Alle andere kinderen ontvangen een intake en de benodigde vaccinaties. Inmiddels blijft de oorlog voortduren, waardoor Oekraïense vluchtelingen langer in ons land verblijven. Dat betekent dat deze zorg in het reguliere proces een plek zal gaan vinden. Op dit moment hebben we in onze regio te maken met bijna 700 Oekraïense kinderen. Door de verhoging van het aantal kinderen in zorg, zijn we genooddaakt meer personeel in te zetten dan oorspronkelijk begroot.

Raming op jaarbasis	Realisatie half jaar
<i>Uitvoeren basispakket JGZ</i>	
Aanbieden van contactmomenten conform Landelijk Professioneel kader en professionele richtlijnen	100%
<i>Aanbieden van extra zorg voor kinderen met extra zorgbehoeften</i>	
Aanbieden van extra contactmomenten	Ja
<i>Uitvoeren lokaal aanbod JGZ</i>	
Aanbieden zorg op maat	Ja
Differentiatie in aard, frequentie en discipline van contactmomenten	Ja
<i>Rijksvaccinatieprogramma</i>	
Algemene vaccinatiegraad (RIVM streefwaarde 95%)	89%
HPV vaccinatiegraad (RIVM streefwaarde 65%)	62%

Publieke gezondheidszorg algemeen

Infectieziektebestrijding

De GGD is actief in het voorkomen, opsporen en bestrijden van infectieziekten. Ten aanzien van de verschillende groepen infectieziekten hebben we verschillende taken.

Meldingsplichtige ziekten

- Vanwege de toename van invasieve groep A streptokokken in 2022 is per 19 januari 2023 de meldplicht verruimd. Hierdoor wordt een toename gezien van het aantal gemelde casussen. Het aantal meldingen volgens de oude meldcriteria is vergelijkbaar met het jaar 2022 en daarmee stabiel hoog. De oorzaak van de toename is nog niet helemaal duidelijk.
- De Mpx-uitbraak, die zich in 2022 voornamelijk manifesteerde onder mannen die seks hebben met mannen (MSM), lijkt te zijn uitgedoofd. In 2023 werd nog maar 1 casus gemeld in het 1e kwartaal. Naar aanleiding van het advies van het Deskundigenberaad Mpx heeft VWS wel besloten om tot het najaar van 2023 preventief Mpx-vaccinaties aan te bieden aan de hoog risicogroep.
- In het eerste half jaar van 2023 werden aanzienlijk minder COVID-19 meldingen gemaakt. Per 1 juli 2023 is de A-status van COVID-19 te komen vervallen en daarmee de meldplicht definitief beëindigd.
- De stijging van het aantal meldingen van invasieve pneumokokkenziekten uit het laatste kwartaal van 2022 lijkt zich verder voort te zetten. We zien wel een afname van het aantal meldingen in het tweede kwartaal, vergeleken met kwartaal 1, passend bij het te verwachten patroon van luchtweginfecties die we normaliter meer in de koudere maanden zien.
- Net zoals afgelopen jaar zijn er nog maar enkele kinkhoestmeldingen gedaan. De aangescherpte hygiënemaatregelen en een veranderd test beleid onder (huis)artsen vanwege de COVID-19 pandemie zouden hierin een rol kunnen spelen. Daarnaast zou de invoering van de 22-weekenprik voor zwangere een daling kunnen verklaren.
- De stijging van het aantal STEC (coli) meldingen die zich in 2022 had ingezet lijkt zich in het eerste half jaar van 2023 niet verder voort te zetten.

Niet meldingsplichtige ziekten

De landelijke stijging van het aantal schurft gevallen leidt tot een iets verhoogde zorgvraag.

Deze stijging is echter kleiner dan bij sommige andere GGD'en.

Toenemend reisgedrag onder de inwoners is te merken aan de toename van meldingen van mensen die mogelijk zijn blootgesteld aan rabiës (hondsdoelheid) als gevolg van een krab of beet van een mogelijk besmet dier. Na een mogelijke blootstelling worden mensen gevaccineerd en eventueel behandeld met antistoffen.

Meldingen Artikel 26

We zien een stijgende trend van het aantal meldingen van clusters uit langdurige zorginstellingen en een aanhoudend verhoogd aantal clustermeldingen vanuit de kinderopvang. De clustermeldingen vanuit de langdurige zorginstellingen zijn met name nog COVID gerelateerd, maar de stijging zou mogelijk ook verklaard kunnen worden door het feit dat zorginstellingen vanuit de COVID tijd meer gewoon zijn geraakt met de artikel 26 meldplicht. De meldingen vanuit de kinderopvang omvatten met name meldingen van vlekjesziektes.

COVID19

Sinds 17 maart 2023 is het niet meer mogelijk voor de burger om zich bij de GGD te laten testen en daarmee ook niet meer mogelijk om bij de GGD een herstelbewijs te ontvangen doormiddel van een negatieve test. Totaal zijn er 975.240 testen afgenomen. Van dit totaal zijn er 275.972 (ca. 28%) positieve uitslagen bekend in ons registratiesysteem.

Het coronavirus gaat niet meer weg. Het blijft belangrijk om onszelf en mensen met een kwetsbare gezondheid te beschermen tegen ernstige ziekte door corona. Naast de adviezen om luchtweginfecties te voorkomen is er de mogelijkheid om zich te laten vaccineren tegen corona.

Begin 2023 hadden we, in verband met de najaars-campagne 2022, wekelijks wisselend geopende vaccinatielocaties Echt, Venlo en Weert, met in weken 3 t/m 6 een *Roadshow*. De *Roadshow* betrof enkele dichtbij locaties in de regio waar de Covid19-vaccinatie werd aangeboden. Tijdens deze weken zijn er ruim 1.500 vaccinaties gezet op dichtbij locaties en slechts 800 op onze vaste locaties, wat de effectiviteit van fijnmazig vaccineren (korte reisafstand, geen afspraak nodig) laat zien. Vanaf week 7 is een sterk dalende trend te zien qua aantal vaccinaties en heeft er een verdere afbouw van het aantal vaccinatielocaties plaatsgevonden.

Reizigerszorg

We zien na COVID dat men massaal weer reizen boekt en daarmee is de vraag naar reisvaccinaties explosief is toegenomen. De reizen worden steeds langer met bezoek aan diverse landen waardoor het advies op maat intensief, complexer en meer tijd kost. We zien ook een toename van bezoekers welke een medisch dossier hebben en niet-Nederlands van oorsprong waardoor het geven van advies op maat intensief, complex en meer tijd kost.

Tuberculosebestrijding

De samenwerking van verschillende GGD-en is onderwerp van gesprek op verschillende niveaus in de tbc-bestrijding. Landelijke tekorten in tbc-artsenformatie en afnemende expertise maakt dat er nieuwe samenwerkingsverbanden gaan ontstaan. Koersbepaling en borging van een kwalitatief goede tbc-bestrijding is in 2023 een belangrijk onderwerp.

De oorlog in Oekraïne bracht een nieuwe groep vluchtelingen naar Nederland. In het landelijke tuberculoseoverleg is besloten om deze groep voorlopig te beschouwen als immigranten zodat er geen (in tegenstelling tot asielzoekers) binnenkomst screening op tuberculose nodig is.

De slechte verkrijgbaarheid van de tbc-medicatie en de onbekendheid van apothekers met de tbc-behandelingen en de speciale doelgroep, maakt het lastig om te monitoren of de behandelingen adequaat uitgevoerd werden. Dit heeft de GGD veel extra tijd gekost. Momenteel worden er afspraken gemaakt met de drie poli-apotheken van de ziekenhuizen in onze regio om een aantal problemen te gaan ondervangen.

Een tbc-behandeling duurt minimaal 6 maanden. In de eerste helft van 2023 zijn er 16 nieuwe patiënten met actieve tuberculose behandeld en/of begeleid. Dit zijn er 5 meer dan in de eerste helft van 2022. De behandeling/begeleiding van 13 patiënten uit 2022 ging nog door in 2023. Alle patiënten worden begeleid door een GGD verpleegkundige. De problematiek van de patiënten is aanmerkelijk complexer dan jaren geleden. Vooral door slechte beheersing van

Nederlandse of Engelse taal, sociaal- economische omstandigheden en financiële problematiek is het voltooiën van een behandeling en adequate medewerking aan bron- en contactonderzoek een probleem. Bij longtuberculose wordt er door de GGD een contactonderzoek opgezet. In diverse situaties wordt ook actief gezocht naar een mogelijke bron.

Seksuele gezondheid

De SOA, Sense en PrEP-sprekuren worden goed bezocht. Er zouden meer consulten plaats kunnen vinden dan de subsidieregeling voor Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg (ASG) en de subsidieregeling voor PrEP dekt. Hiervoor zijn echter geen middelen beschikbaar. Vanuit de subsidieregeling mogen we een taakstellend aantal cliënten Prepzorg leveren. Het aantal cliënten dat we op de wachtlijst hebben staan is groter dan het aantal cliënten dat we in zorg hebben. Met de coördinerende GGD, GGD Zuid Limburg, vindt nadere afstemming plaats over het oprekken van de huidige budgetten onder de subsidieregeling.

In de eerste helft van dit jaar zijn er 1.207 SOA consulten (max. 2200/jr) gedraaid. Naast deze consulten is het team actief met outreachende activiteiten.

Het RIVM houdt de cijfers bij van het aantal jongeren dat een test op een seksueel overdraagbare aandoening (soa) doet bij de GGD. Daaruit blijkt dat het aantal gonorroediagnoses van alle soa's het hardst stijgt.

Medische milieukunde

In het eerste half jaar zijn 54 vragen van instellingen (o.a. gemeenten, scholen, ketenpartners) binnengekomen. Dit aantal ligt fors hoger dan in de 2^e helft van 2022. De vragen zijn gericht op onder andere de aspecten bodem, lucht, geluid, elektromagnetische velden, asbest, rookoverlast en (intensieve) veehouderij. Het team is bij 13 gemeenten betrokken bij het opstellen van (concept)-omgevingsvisies.

Ook zijn er 32 vragen van burgers afgehandeld. De vragen van burgers zijn naast bovengenoemde onderwerpen, ook gericht op het binnenklimaat.

Er zijn in de eerste helft van 2023 diverse mailingen verzonden naar ketenpartners. Onderwerpen betreffen rapportage luchtkwaliteit en gezondheid, lancering Nederlandse kankeratlas van IKNL, ventileren beschermt uw gezondheid, groen-blaue revolutie schoolplein en hitte in de zomer.

Het team participeert inmiddels in stakeholdersbijeenkomsten groen-blaue agenda en bij de verdere uitwerking van o.a. schone lucht akkoord en tevens bij de gemeente Venlo (t.w. bij Doe-tafel inrichting buitenterrein van het Veilingterrein). Ook participeert het team en geeft input ten behoeve van de lokale uitvoeringsplannen bij een aantal gemeenten.

Forensische geneeskunde

Het totaal aantal verrichtingen blijft ongeveer gelijk. Het valt op dat er een daling is in het aantal bloedproeven in het eerste halfjaar. Ook is er een daling bij de verrichting "opvragen medische informatie", waarbij de politie aan de forensische dienst verzoekt medische informatie te vergaren bij de behandelende sector ten behoeve van strafzaken.

Voor de opdrachtgever gemeenten stijgt het aantal lijkschouwen bij een vermoeden van niet natuurlijk overlijden fors. Dit zijn vaak verrichtingen met een behoorlijke tijdsinvestering per verrichting. Ook het overleg met ketenpartners over een overlijden stijgt behoorlijk.

Het aantal verrichtingen voor de medische arrestantenzorg is ongeveer gelijk gebleven, waarbij wel opvalt dat de zorg aan arrestanten steeds complexer wordt. Mensen met onbegrepen gedrag gecombineerd met verslaving worden steeds meer in het cellencomplex aangetroffen.

Toezicht houden

De inhoudelijke rode draad vanuit de inspecties kinderopvang is het toenemend personeelstekort binnen de kinderopvang. Kindercentra in onze regio zijn meer bezig met het rondkrijgen van de roosters en dit gaat ten koste van de pedagogische kwaliteit van de opvang. Dit heeft als gevolg dat steeds meer locaties een hoger risicoprofiel krijgen. Dit betekent een grotere belasting en tijdsinvestering voor de toezichthouder.

Het aantal gastouders dat geïnspecteerd dient te worden, is toegenomen. Vanaf 2023 dient jaarlijks 50% geïnspecteerd te worden (dit was 5%). Naar de verdere toekomst toe bestaat de kans dat ook gastoudergezinnen 100% geïnspecteerd gaat worden

Gemeenten en toezichthouders hebben vanaf 1 januari 2022 de mogelijkheid om van onze toezichthouders te vragen kinderopvanglocaties flexibel te inspecteren. Daardoor hoeven zij minder verplichte inspectiepunten te doorlopen en is er meer ruimte om naar andere punten te kijken.

Bij de inspecties Wet kinderopvang is 55% van de voorziene inspecties uitgevoerd. De verwachting is dat de afgesproken 100% in 2023 niet volledig behaald wordt, 90-95% lijkt op dit moment realistisch. Daarom worden tenminste alle potentieel risicovolle locaties geïnspecteerd, zodat risico's geminimaliseerd worden.

Er zijn 142 kinderdagverblijven, 121 buitenschoolse opvanglocaties, 9 gastouderbureaus en 94 gastouders geïnspecteerd.

Technische hygiënezorg

De GGD voert Technische hygiënezorg uit bij een uiteenlopend aantal instellingen. In eerste helft 2023 zijn 35 inspecties uitgevoerd. Verder is er een pilot geweest met betrekking tot inspecties bij woningvervuiling (6 stuks) in samenwerking met en op aangeven/verzoek van gemeenten. Evaluatie hiervan zal in de 2^e helft van 2023 plaatsvinden.

Raming op jaarbasis	Realisatie half jaar
<i>Voorkomen of vroegtijdig signaleren van besmettelijke infectieziekten</i>	
2.200 consulten seksuele gezondheid	1.207
11.500 reizigersconsulten	4.004
15.000 reizigersvaccinaties	5.830
<i>Beschermen bevolking tegen gezondheidsbedreigende factoren en het stimuleren van een gezonde leefstijl en –omgeving</i>	
Uitvoeren van lijkschouwingen (600)	303
Uitvoeren van euthanasieschouw (275)	145
Afname alcohol- en drugscontroles	846
Medische arrestantenzorg (1.500)	1.103
Advisering medische milieukunde (200)	86
<i>Toezicht houden</i>	
100% van de instellingen kinderopvang is geïnspecteerd	55%

Gezondheidsbevordering

Gezondheidsbevordering richtte zich op de inzet en samenwerking op thema's rond de Gezonde School. Maar ook op thema's uit het preventieakkoord van de gemeenten Noord-Limburg (rookvrij en valpreventie) en thema's armoede en suicidepreventie in Midden-Limburg. Recent hebben we opnieuw een subsidietoekenning van gekregen voor de Rookvrije Generatie van € 90.000. Deze subsidie loopt t/m december 2025. Deze subsidie willen we inzetten gekoppeld aan de ketenaanpakken Kansrijke Start en Kei-gezond Limburg.

Afgelopen jaar hebben we het project Positieve Gezondheid geëvalueerd. We concluderen dat we met een relatief geringe inzet qua capaciteit en middelen veel medewerkers hebben bereikt. Ruim 60 ambassadeurs zijn opgeleid, we delen kennis onder andere door een scenario bij de Risk Factory en Positieve Gezondheid wordt steeds zichtbaarder in de dienstverlening van de GGD.

Gezondheidsmonitor

Afgelopen half jaar zijn de cijfers van de Gezondheidsmonitor Volwassenen en de Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen gepresenteerd en gepubliceerd. De duidingsgesprekken volgen in de tweede helft van dit jaar. Het team onderzoek heeft de eerste drie producten van het arbeidsmigrantenproject opgeleverd. Er is een definitie, overzicht van infectieziekten risico's en de huidige surveillance rondom arbeidsmigranten. Rapportage volgt in september. Afgelopen half jaar zijn 2 panelonderzoeken uitgevoerd: veranderingen voor onze inwoners door de energiecrisis en de ervaren luchtkwaliteit in samenwerking met GGD Zuid Limburg. Het team is bezig met de voorbereiding van de kind-monitor. Nog dit jaar wordt een pilot uitgevoerd in 2 gemeenten. In 2025 wordt de kind-monitor voor de hele regio uitgevoerd. Dit sluit aan op de ambitie uit de visie 2030 om te investeren in de nieuwe generatie.

Publieke gezondheidszorg tijdens crisissituaties

De GGD voert wettelijke taken uit voor de processen IZB, MMK, PSH en GOR bij rampen en crises. De GGD is naast een reguliere organisatie ook altijd 24/7 een crisisorganisatie. De GGD heeft de ambitie om de interne crisisorganisatie te professionaliseren, de awareness bij medewerkers te vergroten en personele invulling van de crisisorganisatie voor elkaar te krijgen. In 2023 is een goede basis gelegd voor een robuuste, flexibele en transparante crisisorganisatie. Dit door onder andere inrichten van OTO (opleiden, oefenen en trainen), het inrichten van de crisisorganisatie en het opstellen van een Integraal Crisis Plan. Onderdeel van dit plan is het continuïteitsplan voor de GGD.

3.1.4 Wat gaat het kosten

In onderstaande tabel staan op hoofdlijnen de afwijkingen ten opzichte van de begroting.

<i>(Bedragen in duizenden euro's)</i>					
Omschrijving	I/S	Baten	N/V	Lasten	N/V
<i>Publieke gezondheidszorg voor de jeugd</i>					
Personele lasten	I/S			390	N
Inhuur	I			90	N
Oekraïne gelden/PGA	I/S	316	V		
Diverse baten/lasten (w.o. automatisering)	I/S	9	V	21	N
UWV-uitkeringen	I	171	V		
Huisvesting JGZ	I	14	V		
<i>Publieke gezondheidszorg algemeen</i>					
Personele lasten infectieziektebestrijding	I			37	V
Personele lasten medische milieukunde	S			36	N
Reizigerszorg	I/S	90	V	52	N
Diverse kleinere posten	I	8	V	21	V
Inkomsten politie Forensische geneeskunde	I	60	N	40	V
Subsidie versterkingsgelden Forensische Geneeskunde	I	44	N		
Strategie en beleid (vacatures en detacheringen)	I	29	N	120	V
Strategie en beleid (subsidies GALA, materiële lasten)	I	76	V	8	N
Incidenteel voordeel lasten ABP-premies	I			231	V
<i>Publieke gezondheidszorg tijdens crisissituaties</i>					
Geen bijzonderheden					
<i>Mutaties reserves</i>					
Ottrekking reserve taakherschikking en ouderportaal	I	172	N		
Totaal		379	V	148	N
Per saldo verwacht resultaat		231 V			

*Incidentele (I) of structurele (S) afwijking
Voordeel (V) = meer baten of minder lasten
Nadeel (N) = minder baten of meer lasten*

Samenvattend wordt het positieve resultaat van de publieke gezondheid verklaard door het incidentele voordeel op het de afdrachten van de pensioenpremies.

Bij Publieke gezondheidszorg jeugd is sprake van een hogere inzet van vast personeel en inhuur, met name verpleegkundigen. Deze extra inzet is een gevolg van:

- * de extra opdrachten voor jeugdige Oekraïners;
- * de inzet bij de projecten die vanuit de provinciale subsidie Kansrijke Start en
- * vervanging zwangerschapsverlof.

De hogere kosten worden gedekt door hogere inkomsten van het Rijk (opvang Oekraïners), provinciale subsidie (Kansrijke Start) en vergoedingen van het UWV voor zwangerschapsverlof. Er wordt onderzocht hoe het bedrijfsproces en de planning bij de JGZ verbeterd kan worden en de control hierop. Hiervoor wordt externe deskundigheid ingehuurd waardoor er incidenteel hogere kosten inhuur zijn.

Bij Publieke gezondheidszorg algemeen zien we dat de drukte bij reizigersvaccinaties weer toeneemt. Hierdoor zijn de opbrengsten en de hiermee samenhangende uitgaven voor vaccins en personeel hoger.

Bij medische milieukunde is meer capaciteit ingezet vooruitlopend op de benodigde capaciteitsuitbreiding zoals opgenomen in de begroting 2024. Tegenover deze hogere inzet staat een lagere inzet van personeel bij Seksuele gezondheid.

De gelden “Versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid GGD'en” van € 602.000 worden zowel als baat en als last opgenomen in de begroting.

Ten opzichte van de begroting zien we bij Forensische geneeskunde een terugval in de inkomsten bij de politie. Dit wordt deels verklaard door minder verrichtingen. Daarnaast is eerder besloten in de bestuurscommissie GGD en opgenomen in de kadernota dat de bekostiging van de lijkschouw en euthanasieverklaringen gewijzigd gaat worden. In plaats van de vaste inwonerbijdrage wordt de lijkschouw en euthanasieverklaring per verrichting gefactureerd. In de realisatiecijfers is met deze gewijzigde werkwijze rekening gehouden.

In de begroting 2023 gingen we uit van een Rijkssubsidie van € 90.000 voor het versterken van de forensische geneeskunde. We verwachten dat deze € 44.000 lager uitvalt.

In het eerste half jaar zijn er minder personele kosten gemaakt bij Strategie en Beleid dan begroot. Dit heeft te maken met personele wisselingen, vacatures die niet tijdig ingevuld konden worden en tijdelijke detacheringen van medewerkers die we niet hebben kunnen vervangen. Omdat we in een afronding zaten van een aantal monitors heeft dit niet tot problemen geleid en hebben we invulling kunnen geven aan de lopende opdrachten. We gaan een deel van de overgebleven middelen inzetten om komend half jaar een extra impuls te geven aan de start van de GGD-teams en de werkgroep GALA/IZA.

Vanwege de extra inspanningen samenhangend met de zorg voor jeugdige Oekraïners, de inzet voor Kansrijke start en het onderzoek dat nu plaats vindt naar de verbetering van de optimalisatie bedrijfsprocessen JGZ is er geen personele ruimte om de taakherschikking verder uit te rollen dit jaar. De betreffende middelen uit de reserve “Taakherschikking en Ouderenportaal” zijn daarom in het eerste half jaar niet ingezet. De middelen blijven hiervoor beschikbaar.

3.2 Programma Brandweezorg

Het programma Brandweezorg bestaat uit drie onderdelen:

- *Risicobeheersing;*
- *Incidentbestrijding en*
- *Preparatie.*

Risicobeheersing

In het onderdeel Risicobeheersing biedt VRLN gemeenten deskundige hulp bij het voorkomen en beperken van (brand)incidenten en bij het indammen van brandrisico's. Daarnaast wordt er specifiek aandacht gegeven aan het voorkomen van branden en ongevallen door het stimuleren van brandveilig gedrag bij burgers, organisaties en bedrijven (voorheen Brandveilig Leven). In vergunningstrajecten zorgt de veiligheidsregio voor deskundige advisering op het gebied van de ruimtelijke, industriële en gebruiksveiligheid en in bouwtrajecten.

Incidentbestrijding

De veiligheidsregio voert de operationele brandweezorg uit. Deze omvat het voorkomen en bestrijden van branden en van ongevallen anders dan brand die gevaar voor mens en dier (kunnen) opleveren (verkeersongevallen, bedrijfsongevallen, waterongevallen en ongevallen met gevaarlijke stoffen).

Naast de basiszorg omvat incidentbestrijding ook het grootschalig en specialistisch optreden van de brandweer. Bij incidenten van grotere omvang zoals natuurbranden is een adequate slagkracht nodig. Dit is in onze regio de som van de eigen eenheden versterkt met eenheden uit andere regio's en Duitsland en België. Voor het bestrijden van complexe incidenten - denk aan ongevallen met gevaarlijke stoffen of ingewikkelde branden en hulpverleningen - beschikt de brandweer over specialistische teams.

Preparatie

De kwaliteit van de incidentbestrijding is sterk afhankelijk van de vakbekwaamheid van de medewerkers, de inzetbaarheid van het materieel en de operationele voorbereiding/planvorming. Deze aspecten zijn verenigd in het onderdeel preparatie.

3.2.1 Ontwikkelingen en risico's

Risicobeheersing

Op 1 januari 2024 staat het nu echt te gebeuren, de invoering van de omgevingswet. De afgelopen jaren hebben we ons als risicobeheersing voorbereid op de invoering. De afgelopen maanden zijn we hier uiteraard ook druk mee geweest.

De migratie van onze applicatie Squit 2020 naar Rx.Mission is succesvol uitgevoerd, maar heeft ook een behoorlijk beslag gelegd op de capaciteit van de afdeling. Er is kritisch gekeken naar de risico's van de migratie, zowel voor het migratieproces als de werking van Rx.Mission na de migratie. Rx.Mission werkt nog verre van perfect, maar als VRLN kunnen we in de omgevingswet samenwerken met het bevoegde gezag en ketenpartners.

Met gemeenten hebben we in onze accountgesprekken de regionale afspraken met betrekking tot intake-, omgevingstafels en het vergunningsproces afgestemd. Zowel voor omgevingsveiligheid als bouw- en gebruiksveiligheid hebben we respectievelijk een adviseur en medewerker als eerste aanspreekpunt voor elke gemeente.

Vorig jaar heeft de veiligheidsregio samen met de Regionale Uitvoerings Dienst een subsidie verworven ten behoeve van het project omgevingsveiligheid in beeld. In dit project zit het uitwerken van aandachts- en attentie gebieden in combinatie met scenario's die de gemeenten keuzes geven voor de uitwerking in hun omgevingsplannen. Daarnaast wordt in dit project alle mogelijke risico-data verzameld die het adviseren op omgevingsveiligheid ondersteunt. Momenteel is een eerste set van risico-data verzameld en zijn deze in beeld gebracht in een digitale kaart-viewer.

Natuurbrandbeheersing blijft een hot item. We zijn samen met gemeenten en natuurbeheerders actief om de risico's per natuurgebied in beeld te brengen en mogelijke maatregelen op te stellen.

Op provinciaal niveau hebben we als veiligheidsregio samen met partners onder leiding van de lead-partner Grenspark Maas-Swalm-Nette bijgedragen aan het opstellen van een INTERREG aanvraag natuurbrandbeheersing. Helaas is de aanvraag op het laatste moment teruggetrokken door de lead-partner. Provincie Limburg heeft inmiddels een (overbruggings)subsidie toegekend aan de veiligheidsregio waarmee wij de werkzaamheden de komende maanden kunnen voortzetten.

Daarnaast lopen verschillende kleinere en grotere projecten en programma's:

- Uutfasering sleutelkluisen;
- Veilige Energietransitie;
- Branche gerichte samenwerking woningcoöperaties;
- Branche gerichte samenwerking brandveilige scholen;
- Branche gerichte samenwerking brandveiligheid in de zorg en
- Deelname Keurmerk Veilig ondernemen trajecten in diverse gemeenten.

Met betrekking tot BrandVeilig Leven (BVL) heeft het ministerie van Justitie en Veiligheid een onderzoek gehouden naar de invulling van BVL in de verschillende veiligheidsregio's. We leveren een structurele bijdrage aan het brandveilig bewustzijn van burgers en instanties door middel van voorlichting, demonstraties, acties en natuurlijk onze bijdrage in de Risk Factory.

Incidentbestrijding en preparatie

Repressief Brandweer Organisatieplan (RBOP)

Middels het RBOP 3 worden concrete stappen gezet om de brandweer verder te ontwikkelen. Er wordt geïnvesteerd in een toekomstbestendige brandweezorg. De uitvoering van het plan verloopt conform de planning en financiële kaders

In de Visie 2030 ziet het bestuur van de Veiligheidsregio in 2030 een repressieve brandweerorganisatie die flexibel, rationeel en robuust is ingericht om snel en adequaat incidenten te kunnen bestrijden. Dit gebeurt door vrijwilligers in combinatie met beroepskrachten.

Snel en adequaat betekent dat de basisbrandweezorg georganiseerd is vanuit een fijnmazig web van lokale - meestal vrijwillige - brandweerposten. Bij complexe incidenten, wordt de lokale post ondersteund door een specialistische eenheid.

Deze eenheden richten zich op de ondersteuning van de basiseenheden bij het bestrijden van complexe gebouwenbranden, ingewikkelde hulpverleningen, ongevallen met gevaarlijke stoffen, waterongevallen en natuurbranden. Het specialistisch team voor natuurbranden is uniek te noemen omdat het tot stand gekomen is door een samenwerking tussen de zes zuidelijkste veiligheidsregio's van het land (Zuid-6), VRMWB, VRBN, VRBZO, VRZ, VRZL en VRLN. Door de oprichting van dit tweede handcrew-team in Nederland is ook hier een snelle inzet mogelijk.

Daarnaast kunnen nu meerdere natuurbranden in het land tegelijkertijd met deze specialistische teams bestreden worden.

Alle specialistische eenheden zijn inmiddels operationeel. Het betreft de specialistische hulpverleningseenheden (Bergen, Panningen, Nederweert, Echt), de specialistische brandbestrijdingseenheid (Venlo, Roermond), gevaarlijke stoffen eenheid (Venlo), duikteam (Weert) en de handcrew voor natuurbranden (Grathem).

Uitdagingen binnen beroepsdienst

Diverse ontwikkelingen zoals een verhoogde arbeidsmobiliteit, een structureel hoger ziekteverzuim, de gevolgen van het tweede loopbaanbeleid, de wijzigingen in het zwangerschaps- en ouderschapsverlof vanaf 2023 maken dat het met de huidige formatie niet meer adequaat lukt om de roosters te vullen. Om dit op te lossen wordt een onevenredig groot beroep gedaan op medewerkers om de knelpunten op te lossen.

De nieuwe regelgeving rondom geboorte-, zwangerschaps- en ouderschapsverlof leidt ertoe dat het personeel substantieel meer recht op dit verlof heeft. Dit leidt bij de 24 uursdienst tot inbreuken op het rooster en zelfs tot gaten. Bij het bepalen van de formatie is geen rekening gehouden met deze recente veranderingen.

De huidige formatie is gebaseerd op een ziekteverzuimpercentage van 2%. Sinds 2020 is het ziekteverzuim bij de 24 uursdienst gestaag gestegen van 2,2% naar nu 7,7%. Hier is sprake van enkele langdurige zieken die het structurele beeld enigszins verstoren. Het is echter duidelijk - ook gelet op het landelijk beeld - dat het ziekteverzuim structureel hoger is en blijft dan de 2% waarmee rekening is gehouden bij het bepalen van de huidige formatie.

Het voorbereiden op een tweede loopbaan is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van werkgever én werknemers. Repressief personeel moet zich voorbereiden op een tweede loopbaan door het volgen van opleidingen en het lopen van stages. De werkgever moet hiervoor ruimte bieden.. Tijdens het volgen van opleidingen en het lopen van stages is personeel natuurlijk niet ingeroosterd voor de repressieve taak. Hiermee is geen rekening gehouden bij het bepalen van de huidige formatie.

Er is ten opzichte van een aantal jaren geleden veel verloop onder personeel door FLO, 2e loopbaanbeleid en verhoogde arbeidsmobiliteit. Het is lastiger om personeel te werven en het kost veel tijd om nieuw personeel op te leiden en te trainen. De nieuwe medewerkers zijn dus niet direct inzetbaar. Dit leidt tot nog meer krapte in het rooster en nog meer druk op de andere medewerkers.

Er is dus sprake van een meerdimensionale problematiek bij de 24 uursdienst. Uiteindelijk gaat dit ten koste van de gezondheid van de medewerkers en de kwaliteit van de dienstverlening. De bedoeling is om de problematiek gestructureerd aan te pakken met als resultaat een toekomstbestendige 24 uursdienst.

Paraatheid

De paraatheid van de vrijwillige posten tijdens kantooruren blijft aandacht vergen. In 2022-2023 is het zogenaamde nieuwe repressieve concept geïmplementeerd met als doel de paraatheid zoveel mogelijk op peil te houden. Het concept bestaat uit de volgende elementen:

- Vrijwillige posten kunnen ondersteuning aanvragen bij acute knelpunten in de paraatheid (beroepsmedewerkers gaan op de vrijwillige post werken om de paraatheid weer op peil te brengen);
- Monitoring paraatheid: de paraatheid wordt gemonitord. Hierdoor is er een goed inzicht en kunnen maatregelen worden genomen om acute knelpunten in de paraatheid op te lossen.

- Tweewegpaging: vrijwilligers kunnen bij een alarm meteen terugkoppelen of ze beschikbaar zijn, de meldkamer heeft dan direct inzicht of de post kan uitrukken, anders wordt een volgende post gealarmeerd
- Een gegarandeerde schil van paraatheid: de centrumposten Venray, Venlo, Weert, Roermond zijn gegarandeerd paraat. In Venlo en Roermond met een 24 uursdienst. Venray en Weert door een bezetting van dagdienstmedewerkers tijdens kantooruren en buiten kantooruren met vrijwilligers.
- In de brandweerposten zijn adequate werkplekken ingericht zodat beroepsmedewerkers en vrijwilligers hier kunnen werken en meteen paraat kunnen zijn voor de post.
- Investeren in werving, selectie en opleiden van vrijwilligers zodat de posten zoveel mogelijk paraat kunnen blijven.
- Investeren in de paraatheid van de 24 uursdienst
- Het aanstellen van dagdienstmedewerkers die tevens repressief ingezet worden en zich inzetten om de paraatheid van de vrijwillige posten op peil te houden.

Vrijwilligerskosten

Over het jaar 2023 wordt een overschot verwacht. De oorzaak lijkt incidenteel; het aantal te betalen uren voor de repressieve inzet was in het eerste deel van het jaar substantieel lager dan het aantal uren in dezelfde periode in voorgaande jaren. Ook zijn er, in tegenstelling tot 2020, 2021 en 2022, (nog) geen echt grote incidenten gebeurd zoals de natuurbranden in de Meinweg en de Peel of de overstromingen van de Maas.

Dekkingsplan brandweer en risicoprofiel

De landelijke uniforme systematiek voor dekkingsplannen is een product van brandweer Nederland en is bedoeld als een meetinstrument om de brandweertzorg cyclisch en periodiek bespreekbaar te maken. Elke veiligheidsregio stelt conform deze systematiek een dekkingsplan op, zo ook VRLN. Het dekkingsplan is gereed en wordt naar verwachting eind 2023 vastgesteld.

Energie en brandstof

Zoals we in de gehele samenleving zien, worden we geconfronteerd met grote prijsstijgingen. We zien deze prijsontwikkeling onder andere terug in de gestegen kosten voor brandstof en energie, maar ook de aanschaf van redgereedschappen en apparatuur.

Hoewel er organisatiebreed diverse initiatieven zijn ingezet om de kostenstijging te beperken (sluiten van vleugels, thermostaten lager zetten, etc.) zien we dat het huidige budget niet toereikend is.

De kosten voor benzine en diesel laten bij extrapolatie een klein tekort zien, maar daarbij is nog geen rekening gehouden met de accijnsverhoging per 1 juli 2023. Naar verwachting zal het tekort verder oplopen met de gestegen prijzen.

Huisvesting

Naar aanleiding van het strategisch huisvestingsplan en ontwikkelingen op basis van het RBOP zijn we in de gemeente Leudal en Venray doende voor de realisatie van een nieuwe respectievelijk robuuste- en centrumpost. De ontwikkelingen in de markt op het gebied van bouwkostenstijging zorgt ervoor dat we kritisch moeten blijven kijken naar de wensen en eisen irt het beschikbare budget. Door circulair, energieneutraal en installatie arm te bouwen verwachten we een besparing op het meerjarig onderhoud. Op de overige kazernes worden inspanningen verricht iom verschillende gemeente om maatregelen te treffen die ook bij dragen aan de doestellingen van het strategische huisvestingsplan op het gebied van verduurzaming.

Niet in alle gevallen is de veiligheidsregio eigenaar van de kazernes, het vraagt zorgvuldige afstemming om alle doelstellingen op het gebied van huisvesting binnen de financiële kaders te realiseren. In de loop van 2023 zullen nog plannen voor de gemeente Bergen en de gemeente Roermond in beeld komen.

Materieel

Ook bij materieel zijn de stijgende kosten een uitdaging. Onlangs is de SVA weer geactualiseerd en vastgesteld, maar dit blijft een aandachtspunt. De stijgende kosten zijn in eerste instantie niet beïnvloedbaar, maar het moment van vervanging wel. We blijven ook de komende jaren kritisch kijken naar het moment en reden van vervanging waarbij de veiligheid van onze mensen bovenaan staat.

Operationele voorbereiding

De ontwikkelingen in het brandweerstelsel en de potentiële kruisbestuiving met de afdeling crisisbeheersing maakt dat operationele voorbereiding een centrale positie moet krijgen. Data en informatie gestuurd werken zullen steeds vaker de manier van repressief optreden gaan beïnvloeden. Duiding geven aan ontwikkelingen en deze vertalen naar werkbare scenario's zal een prominentere rol gaan krijgen, dit vraagt om andere competenties. Door samen te werken met de ontwikkelingen van o.a. crisisbeheersing kunnen we als veiligheidsregio doelmatig omgaan met de benodigde middelen.

Vakbekwaam

Het verloop binnen Incidentbestrijding blijft een onderwerp waar we alert op moeten zijn. Daar komt nog bij dat de recente arbeidsvoorwaarde ontwikkelingen medewerkers meer ruimte krijgen om werk en privé in balans te brengen. Deze ontwikkeling gaat ervoor zorgen dat er meer mensen aangenomen moeten worden om de slagkracht gelijk te houden. Een gevolg hiervan zal zijn dat er een extra impuls vanuit vakbekwaam gegeven zal moeten worden zodat we voldoende kennis en expertise behouden. De ontwikkelingen vanuit het RBOP en de grote werken als project vanuit Brandweer Nederland zorgen ervoor de wijze van onderwijs op onderdelen ter discussie komen te staan. Binnen de veiligheidsregio zijn we aangehaakt voor het modulair opleiden vanuit de ervaringen binnen de jeugdbrandweer. Deze ervaringen zetten we in om behapbaar onderwijs aan te bieden zodat onze vrijwilligers een juiste balans ervaren.

3.2.2 Wat heeft de VRLN gedaan

Risicobeheersing

Raming op jaarbasis	Realisatie half jaar*
250-300 adviesaanvragen ruimtelijke veiligheid	145
20-30 aanvragen milieuvergunning en BRZO	28
Gemiddeld 900 adviesrapporten en 20 controles	636
300 adviezen brandveilig gebruik	126
1500 gebruikscontroles	428
300 adviezen evenementenadvisering	185
300 voorlichtingsactiviteiten brandveilig leven	n.n.b.

*Cijfers zijn tot 16 juni in verband met de migratie van Squit 2020 naar Rx.Mission

Onderzoek en beleid

Resultaten van team Onderzoek en beleid uit het eerste halfjaar van 2023 zijn onder andere:

- Onderzoek promovendus naar effectiviteit Risk Factory begeleid. Eerste resultaat is dat effectiviteit werkwijze Risk Factory groter is dan reguliere voorlichting.
- Training data-gedreven werken voorbereid
- Bijdrage aan opstellen dekkingsplan brandweezorg, brandweerrisicoprofiel en beleidsplan VRLN
- Belevingsonderzoek afgerond en data opgevraagd bij NIPV
- Onderzoeksenquête opgezet en uitgevoerd ten behoeve van nieuwe aanbesteding C2000
- Evaluatie Specialistische HulpverleningsEenheid (SHE) opgezet en afgestemd binnen brandweezorg

Incidentbestrijding

Raming op jaarbasis	Realisatie half jaar
Regionaal: in de praktijk wordt 50% van de maatgevende incidenten (brand in een gebouw) binnen de wettelijke opkomsttijd voor dat specifieke soort gebouw bereikt door de eerste eenheid.	46%, gemiddelde opkomsttijd 08.56 minuten
Bij prio-1 meldingen is het streven een uitruktijd van maximaal 5 minuten te halen bij vrijwillige posten en anderhalve minuut bij beroepsposten en posten met een SI-2T (moment van alarmering tot aan moment van de uitruk).	Beroepsposten: 01.36 min Vrijwillige posten: 05.03 min SI-2T: 01.37 min

3.2.3 Wat gaat het kosten

(Bedragen in duizenden euro's)

Omschrijving	I/S	Baten	N/V	Lasten	N/V
<i>Brandweezorg</i>					
Onderuitputting personele baten en lasten (vacatures)	I	11	V	138	V
Onderuitputting baten en lasten vrijwilligers en piketten	I	2	V	671	V
Huisvesting (stijging energielasten)	I/S			724	N
Kapitaallasten	S			155	N
Overige personele baten en lasten	I	19	N	508	V
Materieel en operationele voorbereiding	I	34	N	65	N
Vakbekwaam worden en blijven	I	6	V	11	N
Materiele kosten Risicobeheersing	I			30	V
Incidenteel voordeel lasten ABP-premies	I			350	V
Totaal		33	N	742	V
Per saldo verwacht resultaat				709	V

*Incidentele (I) of structurele (S) afwijking
Voordeel (V) = meer baten of minder lasten
Nadeel (N) = minder baten of meer lasten*

We zien binnen brandweezorg een fors overschot op de vrijwilligerskosten door een lagere inzet als gevolg van minder incidenten. Daardoor en door het sober en doelmatig omgaan met budgetten, kan het tekort dat ontstaat door de gestegen energielasten worden opgevangen binnen de eigen begroting. De helft van het voordelige resultaat wordt veroorzaakt door het incidentele voordeel op de afdrachten van de pensioenpremies.

3.3 Programma Crisisbeheersing

De veiligheidsregio zorgt voor (de inzet van) een geofende, parate en professionele crisisorganisatie. Zij coördineert en beoefent multidisciplinair optreden van hulpdiensten en onderhoudt en actualiseert de daarbij geldende (opschalings)procedures en afspraken.

Voor de uitvoering zijn de meldkamer, de coördinatie van de geneeskundige hulpverlening (de GHOR) en de gemeentelijke processen (Oranje Kolom) alsmede ons netwerk van (vitale) partners onontbeerlijk.

3.3.1 Ontwikkelingen en risico's

Versterkingsopdracht

Vanaf 2023 krijgt het programma Crisisbeheersing extra BDUR gelden in combinatie met een versterkingsopdracht. Deze versterkingsopdracht is vastgesteld als afspraak tussen het ministerie van Justitie en Veiligheid en de RCDV.

In grote lijnen komt de versterkingsopdracht neer op de versterking van de informatiepositie van Crisisbeheersing in de koude, lauwe en warme situatie, de versterking van het vakbekwaam worden en blijven, versterking van de leiding en coördinatie alsook het informatiemanagement en het versterken van Crisisbeheersing als netwerkorganisatie.

Om goed invulling te kunnen geven aan deze versterking is het programma Crisisbeheersing ingedeeld in een viertal processen:

- Informatievoorziening
- Risico-analyse en advies
- Organiseren en uitvoeren
- Kaderstelling en verbinding

Zowel de GHOR, Oranje Kolom als multi-crisisbeheersing werken in deze processen intensief samen om de doelen voor het programma te bereiken. Om de doelen uit de versterking Crisisbeheersing te kunnen bereiken wordt de personele bezetting van Crisisbeheersing dit jaar en de komende jaren flink uitgebreid.

- *Informatievoorziening*

De processen van Informatievoorziening zijn inzichtelijk, maar het vinden van de noodzakelijke personele uitbreiding is een uitdaging.

Het traject rond het overdragen en kwartier maken VeiligheidsInformatieKnooppunt (VIK) loopt. Dit geldt ook voor het coördinatorschap van de Zuid-6 coalitie op informatievoorziening. Het Limburgse Veiligheidsbeeld wordt nu gebruikt als basis voor het veiligheidsbeeld van andere regio's via het KCR2 verband. Daarnaast wordt gewerkt aan een fundament voor datagericht werken. Vanuit Crisisbeheersing investeren we hierop door een vacature te stellen voor twee BI-specialisten.

De continuïteit op InformatieManagement (IM) bij GRIP is op dit moment geborgd.

Aandachtspunt is de Informatie Coördinatie (IC) poule waar op dit moment de werving voor loopt. Eind 2023 is de IC-poule weer op volledige sterkte.

- *Risico-analyse en advies*

Het afgelopen halfjaar heeft in het teken gestaan van het opstellen van het provinciaal risicoprofiel. Dit risicoprofiel is inmiddels gepresenteerd aan raadsleden als onderdeel van het aankomende beleidsplan van de Veiligheidsregio. Ook is een start gemaakt met het dynamisch maken van het risicoprofiel.

Een nieuwe loot aan de stam is het zorgrisicoprofiel. Aan het einde van het eerste halfjaar van 2023 heeft de kickoff voor het opstellen van het zorgrisicoprofiel plaatsgevonden. Net als het provinciaal risicoprofiel wordt het zorgrisicoprofiel in samenwerking tussen Limburg-Zuid en Limburg-Noord opgesteld.

- *Organiseren en uitvoeren*

De opzet voor de multi oefeningen is dit jaar anders dan voorgaande jaren. In tegenstelling tot eerdere jaren is niet gekozen voor een spreiding van alle oefeningen over het hele jaar, maar is gekozen voor een thematische aanpak waarbij alle oefenmomenten in één week zijn samengepakt. Dit heeft als voordeel dat samen met ketenpartners een uitgebreid en sterk verdiepend oefenprogramma kan worden opgesteld. De reacties op deze nieuwe opzet met betrekking tot de 'waterweek' zijn positief, alhoewel een enkeling het als een bijzonder drukke week ervaren heeft.

Bij het opstellen van een nieuw beleidsplan hoort ook een nieuw crisisplan. Het deel voor de acute crisisbeheersing wordt ge-update. De crises van de afgelopen jaren hebben de noodzaak getoond voor het beschrijven van de crisisaanpak bij aankomende en/of langdurige crises. Deze zullen later worden toegevoegd aan het crisisplan in de vorm van een addendum.

Het Geneeskundig Crisisplan (GHOR-deel) is vastgesteld. Dit vervangt het oorspronkelijke GHOR Procesplan. Op korte termijn wordt het Integraal Crisisplan van de GGD toegevoegd aan dit document, waardoor het een compleet Geneeskundig Crisisplan is.

Ook het beleidsplan Multi Opleiden, Trainen en Oefenen wordt geüpdatet en aangeboden als onderdeel van het beleidsplan van de Veiligheidsregio.

Voor de meldkamer en Caco's in het bijzonder blijft de personele bezetting onder druk staan. Samen met VRZL hebben we de personele begroting voor de Caco's uitgebreid met 1 Fte. Het werven van nieuwe Caco's wordt als lastig ervaren. Een van de redenen die genoemd wordt is het beperkte wervingsgebied.

- *Kaderstelling en verbinding*

Om invulling te kunnen geven aan de versterking Crisisbeheersing hebben we eerst stil gestaan bij onze strategische personeelsplanning. Hierin hebben we Binden & Boeien als uitgangspunt genomen. Dit betekent zittend personeel zich optimaal laten ontwikkelen en junior professionals werven op de arbeidsmarkt. Bij deze keuze hoort een sterke focus op interne coaching en ruimte voor bijscholing en opleidingen.

Op het gebied van netwerken hebben we de subsidie voor het INTERREG project ERMWIC toegekend gekregen en is het project inmiddels gestart. In oktober 2023 vindt de formele kickoff plaats. In dit project gaan we het Duits – Nederlandse netwerk ten behoeve van incident-, crisis- en rampenbestrijding versterken.

ERMWIC is een gezamenlijk project van aan de Nederlandse kant Veiligheidsregio Limburg-Noord, Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden en Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland en aan Duitse kant de Bezirksregierung Düsseldorf, Kreis Viersen en Kreis Kleve.

Naast ERMWIC hebben we in mei 2023 het Jahrestreffen van het N⁴-netwerk gehouden.

Tevens is een digitaal platform opgericht voor dit netwerk.

Met betrekking tot GROS België heeft met de Belgische collega's in Zuid5 verband overleg

plaatsgevonden. Met HulpverleningsZone Noord-Limburg is contact gelegd voor het updaten van het convenant.

Activiteiten in het kader van het regionale en nationale netwerkmanagement zijn weer opgepakt. Een multi netwerkdag heeft plaatsgevonden, en met de zorgpartners worden gesprekken gevoerd om ontwikkelingen in het veld te bespreken en te bezien hoe partners zijn voorbereid op crises en rampen. Daarbij worden ook de convenanten met partners besproken dan wel herzien.

Het werken vanuit de processen binnen crisisbeheersing biedt voor netwerkmanagement de gelegenheid om verder te professionaliseren en het netwerk te verstevigen en uit te breiden.

Uitbreiding formatie

Met alle bovenstaande ontwikkelingen binnen het domein crisisbeheersing en de uitbreiding in Fte, hebben we geconstateerd dat de één fte hoofd risicobeheersing en hoofd crisisbeheersing niet haalbaar is. Om aan beide teams recht te doen, is ervoor gekozen om uit te breiden met één fte, deze kosten zijn te dekken uit de uitbreiding van de BDUR gelden.

Oranje Kolom (Gemeentelijke Crisisorganisatie)

De gemeentelijke crisisorganisatie is binnen VRLN bovenlokaal georganiseerd, ook wel de 'Oranje Kolom' genoemd. Het Team Oranje Kolom zorgt samen met collega's van de 15 gemeenten in de regio Limburg-Noord voor een professionele en evenwichtige uitvoering van de processen met betrekking tot Bevolkingszorg. De Oranje Kolom bestaat uit een vast, coördinerend team en bijna 300 medewerkers van de 15 gemeenten die nader vorm en inhoud geeft aan de gemeentelijke processen bij incidenten, rampen en crises. Binnen alle werkzaamheden wordt steeds nadrukkelijk de samenwerking gezocht met de andere kolommen binnen het domein crisisbeheersing (CB en GHOR).

Continuïteit crisisorganisatie en Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg

Gemeenten spelen een essentiële rol binnen de crisisbeheersing. De gemeenten voeren een groot aantal processen met betrekking tot bevolkingszorg uit. De uitvoering van deze processen gebeurt door medewerkers van de aan de veiligheidsregio verbonden (gemeentelijke) organisaties. Met de vaststelling van het Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg (UKB) op 20 maart in het Veiligheidsberaad en op 7 juli in het Algemeen Bestuur van onze veiligheidsregio, wordt verdere professionalisering ingezet inclusief eisen aan vakbekwaam worden en blijven van deze crisisfunctionarissen.

De continuïteit van de gemeentelijke crisisorganisatie, zowel kwantitatief als kwalitatief en de implementatie van het UKB is en blijft prioriteit van de Oranje Kolom. Hierbij zien we dat al langere tijd, mede door de langdurige en toenemend aantal crises, de continuïteit onder druk staat. Hiermee neemt de kwetsbaarheid van de crisisorganisatie en de belasting op een steeds kleinere groep functionarissen toe. Ondanks dat functionarissen veel operationele ervaring opdoen, zal aandacht moeten blijven voor het vakbekwaam blijven en worden door middel van trainingen en oefeningen en de eisen die met de vaststelling van het UKB hieraan worden gesteld.

Opvang ontheemden

Als onderdeel van het team Oranje Kolom heeft de projectorganisatie met betrekking tot de opvang ontheemden in de eerste helft van 2023 samen met gemeenten de opvang van ontheemden gecoördineerd. Inmiddels is het einde van deze crisis voorlopig nog niet in zicht. Vanuit het begin is gekozen voor een werkwijze conform een crisisstructuur. De opgave is onverminderd groot, maar meer voorzienbaar dan bij de start maar nog steeds een meervoudig complex vraagstuk. Echter past de crisisstructuur niet meer voor de benodigde aanpak van de opgave. De crisisstructuur is aan het einde van de eerste helft van 2023 afgeschaald echter zal

de projectorganisatie vanuit het team Oranje Kolom de coördinatie en ondersteuning richting gemeenten blijven voortzetten.

Werkgroepen Hoogwater

Naar aanleiding van de diverse evaluaties voor hoogwater zijn er een zestal werkgroepen ingesteld om opvolging te geven aan evaluatiepunten. Een tweetal werkgroepen vragen een grote inbreng van gemeenten en dus de Oranje Kolom, te weten: burgerparticipatie en evacuatie. Inmiddels zijn de eerste resultaten van de werkgroepen opgeleverd, waaronder een handreikingen voor burgerparticipatie en evacuatiestrategie. Gemeenten zijn in de eerste helft van 2023 gestart met het opstellen van hun evacuatie strategieën. Hierbij wordt nadrukkelijk gebruik gemaakt van eventueel reeds bestaande draaiboeken rondom hoog water.

3.3.2 Wat heeft de VRLN gedaan

Raming op jaarbasis	Realisatie half jaar
<i>Evenementenadvisering</i>	
Op alle adviesaanvragen (jaarlijks ca. 325) in het kader van vergunningverlening voor een B- of C-evenement is tijdig advies uitgebracht, afhankelijk van de tijdige aanvraag door en informatieverstopping van de aanvrager.	Ja
<i>Operationele voorbereiding</i>	
100% van de multidisciplinaire plannen, werkinstructies en operationele informatie zijn conform versiedatum minder dan 3 jaar oud.	88,1%
Met alle structurele partners en buurregio's zijn afspraken gemaakt, vastgelegd en geïmplementeerd.	GHOR en CB hebben convenanten met alle relevante partners. Deze worden herzien, maar zijn nog wel geldig.
MOTO-aanbod (multi opleiden-trainen-oefenen) voldoende voor ten minste 2 oefenmomenten per functionaris.	Het MOTO-aanbod is conform planning gerealiseerd
(M)OTO-deelname door GHOR-functionarissen en multi-functionarissen (i.c. leiders en informatiemanagers) voldoet aan de norm van minimaal 2 momenten per functionaris per jaar.	De GHOR-functionarissen voldoen aan de norm. De leiders en informatiemanagers voldoen ruimschoots aan de norm.
De GHOR stelt jaarlijks een bestuursrapportage op, die inzicht geeft in de voorbereiding van instellingen, zorgaanbieders, regionale ambulancevoorzieningen en diensten die een taak hebben in de geneeskundige hulpverlening én continuïteit van zorg moeten garanderen.	Na de coronaperiode is de GHOR gestart met een hernieuwde kennismaking met de zorgpartners in de regio. Mede ingegeven door de crises van de afgelopen jaren, zijn zorginstellingen allen bezig met voorbereiden op crises en rampen en liggen

	vrijwel overal de (concept) plannen klaar. De GHOR houdt regelmatig contact met de ketenpartners om zich hiervan te vergewissen. De GHOR is in afwachting van een landelijke lijn om de mate van voorbereiding in de zorgketen op een eenduidige manier inzichtelijk te maken voor het bestuur.
<i>Incidentbestrijding</i>	
Individueel niveau: de kernfuncties crisisbeheersing zijn in 80% van de gevallen na alarmering binnen de normtijd aangevangen met hun werkzaamheden.	De kernfuncties crisisbeheersing zijn binnen de normtijd aangevangen met hun werkzaamheden.
Teamniveau: de teams beginnen in 80% van de gevallen in een naar oordeel van de leider voldoende complete samenstelling binnen de normtijd met het eerste overleg.	De crisisteams zijn binnen de normtijd begonnen met het eerste overleg.

Raming op jaarbasis	Realisatie half jaar
<i>Operationele voorbereiding</i>	
Van de functionarissen binnen de Oranje Kolom die actief zijn binnen de multidisciplinaire teams neemt iedere functionaris minimaal 1x per jaar deel aan een multidisciplinaire bijscholing of oefening.	82%
Elke functionaris binnen de Oranje Kolom neemt minimaal 1x per jaar deel aan een monodisciplinaire opleiding of oefening.	80%
Alle nieuwe functionarissen die binnen de Oranje Kolom actief zijn, volgen een startbekwaamheidstraject voor de functie die zij gaan uitoefenen.	90%
<i>Incidentbestrijding</i>	
In alle gevallen zijn de teams na alarmering binnen de gestelde opkomsttijden operationeel.	Conform norm

3.3.3 Wat gaat het kosten

(Bedragen in duizenden euro's)

Omschrijving	I/S	Baten	N/V	Lasten	N/V
<i>Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking en GHOR</i>					
Onderuitputting personele lasten	I			241	V
Extra personele lasten i.v.m. extra Rijksbijdrage BDuR versterking CB	I			571	N
Piketvergoedingen en inzet	I			19	N
Externe inhuur	I			90	N
Hogere overige materiële lasten (m.n. convenant AZLN, operat. info. voorz.)	I			48	N
Incidenteel voordeel lasten ABP-premies	I			40	V
Extra Rijksbijdragen (BDuR) i.v.m. versterking CB t.b.v. inzet personeel	I	1.105	V		
Extra Rijksbijdragen (BDuR) i.v.m. versterking CB t.b.v. inhuur	I	90	V		
Extra Rijksbijdragen (BDuR) i.v.m. versterking CB t.b.v. overige kosten	I	142	V		
Overige baten	I	32	V		
<i>Gemeentelijke processen</i>					
Onderuitputting personele lasten	I			7	V
Piketvergoedingen en inzet	I			13	N
Materiële lasten (m.n. opleiden, trainen en oefenen)	I			5	N
<i>Meldkamer</i>					
Geen afwijkingen					
Totaal		1.369	V	458	N
Per saldo verwacht resultaat			911	V	

*Incidentele (I) of structurele (S) afwijking
Voordeel (V) = meer baten of minder lasten
Nadeel (N) = minder baten of meer lasten*

Het voordelig resultaat Crisisbeheersing wordt met name veroorzaakt door het incidenteel niet volledig inzetten van de rijksmiddelen ten behoeve voor versterking Crisisbeheersing. Nadat bekend werd dat er een extra BDUR uitkering werd toegekend tbv crisisbeheersing, is een plan gemaakt voor de uitvoering. Het gros van de te maken kosten is gebaseerd op in dienst nemen of inhuren van personeel. Dat kost tijd, de eerste vacatures zijn in het voorjaar vervuld en in september en oktober volgt de tweede groep. Daardoor verwachten we niet alle extra middelen dit jaar uit te kunnen geven. Tevens is er sprake van onderuitputting van de reguliere personele lasten, doordat een aantal interne medewerkers is doorgeschoven naar nieuwe vacatures.

3.4 Bedrijfsvoering

Het programma bedrijfsvoering is ondersteunend aan de beleidsinhoudelijke programma's en bestaat uit de activiteiten met betrekking tot personeel & organisatie, financiën, control, informatie & automatisering, facilitaire ondersteuning, inkoop, juridische zaken en communicatie.

Uitgangspunten die worden gehanteerd:

- Ondersteunend aan het primair proces, binnen wet- en regelgeving en de inhoudelijke kaders die door het bestuur zijn gesteld;
- Functioneren binnen financiële kaders die samenhangen met de bestuurlijk vastgestelde begroting;
- Functionerend binnen de door de organisatie gebruikte kwaliteitssystemen;
- Werken op basis van informatie delen en toegankelijkheid, waarbij digitalisering – met als randvoorwaarde een goede borging van aspecten van informatieveiligheid en privacy – actief wordt opgepakt;
- Duurzame inzetbaarheid van vitale en veerkrachtige medewerkers en
- Duurzame bedrijfsvoering gericht op het tegengaan van verspilling van grondstoffen en energie.

3.4.1 Ontwikkelingen

Omvang overhead

Het managementteam van VRLN heeft zichzelf ten doel gesteld de generieke overhead van de VRLN te beperken tot 15% van de totale personele capaciteit. Dit is een realistische doelstelling als rondom hoogwaardige specialistische vraagstukken de samenwerking kan worden ingevuld met gemeenten, andere gemeenschappelijke regelingen en andere veiligheidsregio's en GGD-en. De ondersteuning moet voldoende veranderkracht bezitten om maatschappelijke, technische, innovatieve en/of wettelijke ontwikkelingen te adapteren. We doen om die reden een beroep op de specifieke expertise die elders beschikbaar is.

Informatieveiligheid

Door internationale spanningen is het risico op cyber-aanvallen verder toegenomen. Blijvend investeren in informatieveiligheid is noodzakelijk. Zowel via preventieve organisatorische maatregelen; denk aan NEN7510 normering en de BIO richtlijnen. Maar ook in signaleringssystemen waarmee verdachte handelingen op de ICT-systemen kunnen worden gedetecteerd en geanalyseerd (SIEM en SOC). Daarnaast wil VRLN deelnemen aan repressieve organisaties die voor onze sectoren (veiligheidsregio en GGD) worden ingericht (CERT).

Met de toenemende digitalisering neemt het belang van informatieveiligheid toe, daar we merken dat de digitale kwetsbaarheden en dreigingen ook toenemen. VRLN heeft de afgelopen tijd geïnvesteerd in hard- en software om informatiesystemen veiliger te maken. De komende jaren worden er aanvullend diverse maatregelen ondernomen, zoals het implementeren van de BIO. De BIO geldt als basisnormenkader voor de overheid op informatiebeveiliging. De maatregelen worden binnen twee jaar volledig geïmplementeerd. Daarnaast wil VRLN samenwerken met andere veiligheidsregio's en GGD'en om de kwetsbaarheid van onze organisatie te verminderen.

Personeel en organisatie

Het eerste half jaar is, naast de reguliere werkzaamheden en de focus op de interne organisatie, geïnvesteerd in het optuigen van de uitvoeringsparagraaf in relatie tot de HR-visie 2030. In afstemming met de MT's hebben gesprekken plaatsgevonden over de prioritering van de drie vastgestelde strategische denklijnen en de HR-thema's die daarmee samenhangen. Het

eerste halfjaar van 2023 heeft dan ook in het teken gestaan van de twee hoofdthema's aantrekken en behouden van personeel.

Strategische huisvesting

In 2022 is aan het Algemeen Bestuur een strategische huisvestingsnota voorgelegd met antwoorden op de vraag "kan het anders, kan het duurzamer, slimmer en efficiënter en daarmee ook goedkoper?" Niet alleen als directe besparing, maar ook om toekomstige financiële uitdagingen binnen de huisvesting het hoofd te kunnen bieden. Het Algemeen Bestuur heeft hiervoor een aantal uitgangspunten bepaald en op basis daarvan een nieuwe gewenste huisvestingssituatie vastgelegd. Tevens is een plan van aanpak onderschreven met keuzes om vanuit de huidige situatie naar de nieuwe situatie te komen. Belangrijke ankerpunten daarbinnen zijn:

- Verkoop Nijmeegseweg en herhuisvesting van de daar gepositioneerde werkeenheden
Op 12 mei 2023 heeft de door het DB aangewezen selectiecommissie besloten om de koop na een uitgebreide openbare procedure te gunnen. Vooraf waren als criteria geformuleerd de verkoopprijs en tevens de mogelijkheid om een deel van het pand/perceel voor een periode van ongeveer 5,5 jaar terug te huren. Door gedeeltelijke terug huur ontstaat de mogelijkheid om in alle rust en met oog voor continuïteit van dienstverlening te zoeken naar een nieuwe locatie voor de te verplaatsen functies. Het betreft hier het Regionaal Coördinatie Centrum (RCC), Regionaal opleidingsinstituut brandweer (ROI) en de Risk Factory.
- Aanpassen en updaten kantoor Drie Decembersingel aan hybride werken en verplaatste functies na verkoop Nijmeegseweg.
- Investeren in faciliteiten hybride werken
- Bouw nieuwe brandweerkazerne in Roermond
In nauw overleg met de gemeente Roermond wordt momenteel een haalbaarheidsonderzoek voor vestiging van de nieuwe brandweerkazerne in Roermond uitgevoerd. Dit zal naar verwachting in de 2^e helft van 2023 leiden tot een intentieverklaring om tot ontwikkeling van dit gebied en bouw van een kazerne te komen. In dat kader wordt ook gekeken naar mogelijkheden om de financiering van de bouw bij een derde partij neer te leggen en het perceel en de kazerne van deze partij voor een langere periode te huren.
- Samenvoeging posten Roggel en Heythuysen in nieuwe kazerne Leudal-Centrum
- Uitbreiding/nieuwbouw brandweerkazerne Venray naar volwaardige centrumpost
- Investeren in rendabele duurzaamheidsmaatregelen
Op diverse locaties worden waar mogelijk 1 of meer oplaadpunten e-voertuigen gerealiseerd, in totaliteit ongeveer 90 stuks.
- Ombouw locaties GGD
Uitvoeren van het huisvestingsplan GGD (consultatiebureau's).

ICT

Afgelopen jaar heeft bij ICT in het teken gestaan van het verkrijgen van inzichten met de focus op de Run (dagdagelijkse operationele zaken) zodat de organisatie haar activiteiten kon uitvoeren en het verbeteren van de veiligheid (security). Daarnaast heeft er een haalbaarheidsonderzoek plaatsgevonden. Dit heeft inzicht gegeven dat er meer samengewerkt kan c.q. moet worden waarbij niet alleen kennis en ervaring gedeeld kan worden maar op termijn ook efficiencyvoordeel, kwaliteit en continuïteit moet opleveren.

Het ligt voor de hand dat ICT VRLN aansluiting moet blijven vinden bij de toekomstige landelijke IFV/GGDGHOR ontwikkelingen, namelijk een landelijk verkeersplein (IFV) en een landelijk GGD platform (GGDGHOR). Voor de VRLN zullen op beide platformen steeds meer de functionaliteiten ontsloten worden waarmee ze haar operationele taak zal uitvoeren.

Met ICT-NML is de afspraak dat we periodiek kennis sessies houden om zo te leren van elkaars ervaringen. Daarnaast zal er door beide organisaties samen een raamovereenkomst opgesteld worden waarin ze hun ICT-producten zullen gaan afnemen.

Het inzicht bij de Run heeft ook opgeleverd dat de uitgangspunten van de budgetten niet meer passen bij de realisatie ervan. Er is onvoldoende rekening gehouden met de groei van het aantal gebruikers, de autonome prijsstijgingen en de te nemen beveiligingsmaatregelen. Om de uitgaven daar waar mogelijk weer in de pas met de budgetten te krijgen is er een onderzoek gestart naar het gebruik van de aanwezige infrastructuur en zullen de daarbij behorende contracten, daar waar mogelijk, worden bijgesteld op het daadwerkelijke gebruik. VRLN heeft een inhaalslag te maken aangezien de eisen ten aanzien van de BIO en de NEN zijn opgeschroefd. Deel van de oplossing zal moeten komen uit de landelijke platformen die in gezamenlijkheid met andere veiligheidsregio's en GGD-en worden opgebouwd. Deze zijn op z'n vroegst in 2026 voor de VRLN beschikbaar. Tot die tijd zal de VRLN zelf de maatregelen moeten treffen voor de grootste risico's als het gaat om Informatieveiligheid. Het afgelopen jaar heeft de VRLN netwerkmonitoring en end-point monitoring geïmplementeerd. Het komende jaar zal in het teken staan om dit verder te optimaliseren.

3.4.2 Risico's

De ondersteunende taken nemen in complexiteit toe. Dat is het gevolg van maatschappelijke ontwikkelingen. Denk aan: stringente regelgeving voor het verwerken van (medische) informatie, toenemende risico's van cyber crime, meer aandacht voor transparantie en verantwoording van (rechtmatige) uitgaven, toenemende rapportages voor derden/toezichthouders, krapte op de arbeidsmarkt en de noodzaak op moderne wijze intensief te communiceren met allerlei spelers in de samenleving.

Rentelasten

De rente op de kapitaalmarkt laat een stijging zien. Uiteindelijk zal daardoor de latente ruimte in de begroting gaan verdampen. De rentelasten laten in 2023 een stijging ten opzichte van 2022 zien van circa € 225.000. De gestegen rentelasten in 2023 vallen nog ruim binnen de ontwikkelingen waar in de begroting 2023 rekening mee is gehouden. Voor 2023 wordt er dan ook nog een voordeel verwacht op de rentelasten. Vanaf 2024 kan de huidige ontwikkeling van de rente wel tot een nadeel leiden.

Verlofstuwmeer

De coronabestrijding en de coronamaatregelen hebben bij de VRLN geleid tot een forse toename van de meer-uren en het verlofsaldo. Het weer wegwerken van deze uren zal een aantal jaren in beslag nemen. Medewerkers waarbij het einde van het arbeidzame leven nabij is, slagen daar niet meer in. Het op grote schaal inzetten van verlof voor de pensioendatum/flo-datum heeft gevolgen voor de continuïteit van de organisatie. Er ontstaan dubbele kosten als de medewerker vertrekt met opname van verlof, maar nog wel op de loonlijst staat, terwijl in roosterfuncties vervanging van de medewerker moet plaatsvinden.

3.4.3 Wat gaat het kosten

In onderstaande tabel zijn de afwijkingen van de bedrijfsvoering ten opzichte van de begroting weergegeven.

<i>(Bedragen in duizenden euro's)</i>					
Omschrijving	I/S	Baten	N/V	Lasten	N/V
<i>Bedrijfsvoering</i>					
Onderuitputting personele lasten (vasthouden vacatures en vacatureruimte)	I			527	V
Hogere lasten externe inhuur	I			437	N
Overige personele baten (UWV inkomsten)	I	23	V		
Lagere lasten voormalig personeel (m.n. WGA-uitkeringen)	I			155	V
Hogere overige materiële lasten	I			172	N
Rentevoordeel	I			274	V
Lagere overige materiële lasten huisvesting/facilitair	I			290	V
Hogere materiële lasten huisvesting (energie)	I			251	N
Hogere materiële lasten automatisering (m.n. soft- en hardware)	I			525	N
Lagere materiële baten (huuropbrengsten huisvesting)	I	133	N		
Hogere materiële baten (w.o. stimuleringsbijdrage, inkoopanalyse)	I	130	V		
Incidenteel voordeel lasten ABP-premies	I			110	V
<i>Overhead programma's</i>					
Publieke Gezondheid	I			25	N
Brandweerbijdrage	I			92	N
Crisisbeheersing	I			32	V
Incidenteel voordeel lasten ABP-premies	I			50	V
Totaal		20	V	65	N
Per saldo verwacht resultaat				45	N

Incidentele (I) of structurele (S) afwijking

Voordeel (V) = meer baten of minder lasten

Nadeel (N) = minder baten of meer lasten

Er is de afgelopen periode strak gestuurd op de kostenpost voormalig personeel, tevens is ervoor gekozen om niet alle vacatureruimte in te vullen. Dit leidt tot een aanzienlijk voordeel. Daar staat tegenover dat er binnen automatisering een fors tekort ontstaat. Dat hangt onder andere samen met verhoogde leasekosten en toename van het aantal gebruikers. Inmiddels zijn maatregelen in gang gezet om dit tekort te verminderen. Organisatiebreed zien we daarnaast een stijging van energielasten. Het nadeling saldo wordt gedempt door het incidentele voordeel op de afdracht van de pensioenpremies.

4 Rechtmatigheidsverantwoording

De verantwoordingsgrens voor de financiële rechtmatigheid is bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € 803.988. De rapporteringsgrens bedraagt 10% van de verantwoordingsgrens en daarmee vastgesteld op € 80.399.

In deze tussentijdse verantwoording zijn geen afwijkingen geconstateerd op de rechtmatige uitvoering van de begrotings-, voorwaarden-, en misbruik-en-oneigenlijk-gebruikcriterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties.

Bijlage 1. Investerings

Bij de vaststelling van de begrotingen worden per onderdeel (vervangings)kredieten vastgesteld. Onderstaand overzicht geeft een nadere invulling van de in de begroting vastgestelde kredieten, dan wel aanvullende besluiten. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid nemen we onderstaande actualisatie op in de bestuursrapportage. De dekking past binnen de in de begroting opgenomen bedragen voor kapitaallasten dan wel vanuit te realiseren besparingen.

(bedragen in euro's)

Omschrijving	Krediet
37.2017.51 Voorbereidingskrediet nieuwbouw kazernes Heythuysen	100.000
37.2022.13 Veegmachine Echt	25.000
37.2023.06 Poetsmachine Venray	6.000
61.2023.0x Voorbereidingskrediet Consultatiebureaus	75.000
62.2023.01 Toegangsbeveiligingssysteem	400.000
xx.xxxx.xx Software gebouwenbeheersysteem	160.000

Begrotingswijziging nr. 2 van 2023 Veiligheidsregio Limburg-Noord

(Bedragen * € 1)

Categorie	Omschrijving	Begroting 2023 (na BW 1)	Verhoging	Verlaging	Begroting 2023 (na BW 2)
Baten					
3.4	Gemeentelijke bijdrage	64.717.574	0	0	64.717.574
3.4	Programma Publieke Gezondheid	4.301.994	2.852.010	0	7.154.004
3.4	Programma Brandweezorg	5.967.041	156.581	0	6.123.622
3.4	Programma Crisisbeheersing	583.601	1.349.234	0	1.932.835
3.4	Overhead	1.215.507	160.533	0	1.376.040
	Algemene dekkingsmiddelen	350.000	0	0	350.000
6.0	Onttrekkingen aan reserves	625.409	0	275.512	349.897
	Totaal baten	77.761.126	4.518.358	275.512	82.003.972
Lasten					
3.4	Programma Publieke Gezondheid	20.499.677	2.599.477	0	23.099.154
3.4	Programma Brandweezorg	35.591.986	262.316	0	35.854.302
3.4	Programma Crisisbeheersing	5.427.793	1.632.812	0	7.060.605
3.4	Overhead	15.747.633	116.753	0	15.864.386
	Onvoorzien	50.000	0	0	50.000
6.0	Toevoegingen aan reserves	444.037	0	368.512	75.525
	Totaal lasten	77.761.126	4.611.358	368.512	82.003.972
Aansluiting begroting VRLN		Oorspronkelijk	Mutaties	Mutaties	Nieuw
Baten		77.761.126	4.518.358	275.512	82.003.972
Lasten		77.761.126	4.611.358	368.512	82.003.972

Aldus besloten in de openbare vergadering van 15-12-2023,

de voorzitter,

de secretaris,

Investerings 2023

(bedragen in euro's)

Omschrijving	Krediet
Vorbereidingskrediet nieuwbouw kazerne Leudal	100.000
Veegmachine Echt	25.000
Poetsmachine Venray	6.000
Vorbereidingskrediet Consultatiebureas	75.000
Toegangsbeveiligingssysteem	400.000
Software gebouwenbeheersysteem	160.000

Aldus besloten in de openbare vergadering van 15-12-2023,

de voorzitter,

de secretaris,

Vergadering van	: Algemeen Bestuur - reguliere vergadering
Kabinet	: Nee
Vergaderdatum	: 15 december 2023
Auteur	: Boers, Xander
Onderwerp	: Voortgang strategische visie op huisvesting
Bijlagen	: 1

Aanleiding en korte samenvatting

Op 8 juli 2022 is aan het Algemeen Bestuur een strategische huisvestingsnota voorgelegd met antwoorden op de vraag “kan de huisvesting anders, duurzamer, slimmer en efficiënter en daarmee ook goedkoper?” Niet alleen als directe besparing, maar ook om toekomstige financiële uitdagingen binnen de huisvesting het hoofd te kunnen bieden. Het Algemeen Bestuur heeft hiervoor een aantal uitgangspunten bepaald en op basis daarvan een nieuwe gewenste huisvestingssituatie vastgelegd. Tevens is in 2022 een plan van aanpak onderschreven met keuzes om vanuit de huidige situatie naar de nieuwe situatie te komen, met als belangrijkste punten:

- verkoop Nijmeegseweg en herhuisvesting van de daar gepositioneerde werkeenheden bedrijfsvoering, crisisbeheersing/RCC, Risk Factory en opleidingsinstituut brandweer;
- na verkoop Nijmeegseweg: upgrade kantoor Drie Decembersingel voor hybride werken;
- investeren in faciliteiten hybride werken;
- (voorbereiding) bouw nieuwe brandweerkazerne in Roermond;
- samenvoeging posten Roggel en Heythuysen in nieuwe kazerne Leudal-Centrum;
- uitbreiding/nieuwbouw brandweerkazerne Venray naar volwaardige centrumpost;
- investeren in rendabele duurzaamheidsmaatregelen eigendomspanden;
- ombouw locaties GGD: minder grote vaste locaties en meer kleinere locaties dicht bij de cliënten (huur per dagdeel).

In de bijgevoegde voortgangsnotitie wordt op basis van de besluiten van 8 juli 2022 aangegeven wat de stand van zaken is en welke (financiële) bijstellingen er nodig zijn als gevolg van:

- stijging van de bouw- en rentekosten en
- heroverweging uitgangspunten huisvesting GGD (AB-besluit 7 juli 2023).

Ondanks dat de verkoop Nijmeegseweg nog niet is afgerond wordt voorgesteld om onderstaande investeringskredieten beschikbaar te stellen, dit in het kader van de voortgang van de strategische huisvesting.

Beslispunten

1. Investeringskrediet upgrade Drie Decembersingel beschikbaar stellen van € 1,8 miljoen.
2. Investeringskrediet faciliteiten hybride werken beschikbaar stellen van € 450.000.
3. Investeringskrediet e-voorziening laadpalen elektrische voertuigen beschikbaar stellen van € 90.000.
4. Investeringskrediet beschikbaar stellen voor nieuwbouw/verbouw van brandweerkazernes in Roermond (€ 10,2 miljoen), Leudal-Centrum (€ 3,2 miljoen) en Venray (€ 7,4 miljoen).
5. Gemeentelijke bijdrage per inwoner ophogen voor stijging huisvestingslasten:
 - € 0,65 vanaf 2024 (structureel);
 - aanvullend € 0,21 vanaf 2025 (structureel);
 - aanvullend € 0,49 vanaf 2026 (structureel);
 - aanvullend € 0,04 vanaf 2027 (structureel);De stijging van de gemeentelijke bijdrage wordt lager indien de verkoop van de Nijmeegseweg tot een afronding komt (medio 2024).

Onderbouwing voorstel

Uitgangspunt in 2022 om met de huisvestingsportefeuille aan de slag te gaan was het realiseren van een besparing om onder meer toekomstige kostenstijgingen op te kunnen vangen. Sinds de besluitvorming in juli 2022 zijn er drie ontwikkelingen geweest die maken dat het realiseren van de gewenste huisvestingssituatie tot een stijging van kosten leidt. De besparing die gerealiseerd zou worden door het afstoten van de Nijmeegseweg is inmiddels onvoldoende om de gewenste wijzigingen budgettair neutraal uit te voeren.

Bovendien is de verkoop nog niet definitief afgerond.

De eerste twee ontwikkelingen die een belangrijke rol spelen in de kostenstijging zijn de algemene stijging van de bouwkosten en de renteverhoging. Beide autonome ontwikkelingen hebben een grote financiële impact op de kosten van de gewenste toekomstige huisvestingssituatie.

Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur op 7 juli 2023 op advies van de bestuurscommissie GGD besloten tot een heroverweging van de uitgangspunten huisvesting GGD, hetgeen betekent het organiseren van het aanbod laagdrempelig en in de nabijheid van de doelgroep. Met als uitgangspunt minimaal één GGD-locatie per gemeente in combinatie met de verruiming van de bereikbaarheid tien grotere GGD locaties. Hierdoor kan de geraamde besparing voor de GGD niet gerealiseerd worden. Voor twee locaties is sprake van een kostenstijging in verband met het noodzakelijk afsluiten van nieuwe (duurdere) huurcontracten (Panningen en Roermond). Dit wordt voor een deel gecompenseerd door het afstoten van de vestigingen in Maasbree en Tegelen de komende jaren.

Personele consequenties

-

Financiële consequenties

Ophoging gemeentelijke bijdrage in verband met kostenstijging huisvesting:

	2024	2025	2026	2027	2028
N-weg, 3DS, duurzaamheid, hybride werken	€ 322.367	€ 322.367	€ 322.367	€ 322.367	€ 322.367
Huisvesting brandweer	€ -	€ 56.794	€ 244.929	€ 299.179	€ 299.179
Huisvesting GGD	€ 25.000	€ 75.000	€ 150.000	€ 115.000	€ 115.000
Totaal	€ 347.367	€ 454.161	€ 717.296	€ 736.546	€ 736.546
Stijging gemeentelijke bijdrage per inwoner	€ 0,65	€ 0,86	€ 1,35	€ 1,39	€ 1,39

Indien de Nijmeegseweg verkocht wordt met een positief exploitatieresultaat, daalt het structurele bedrag van de strategische huisvesting.

Informatiemanagement

-

Communicatie

-

Vervolgprocedure

-

Bijlagen

1. Voortgangsnotitie strategische visie op huisvesting

Besluit ☐ Akkoord met voorstel ☐ Akkoord met voorstel met aantekening ☐ Niet akkoord met voorstel met aantekening <i>Toelichting:</i>	Paraaf ambtelijk secretaris:

Strategische nota huisvesting VRLN

Voortgangsnitie

1 december 2023

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Voorstellen, besluit en voortgang	4
1.1. Afstoten Nijmeegseweg	4
1.2. Aanpassing Drie Decembersingel	5
1.3. Nieuwbouw Roermond	5
1.4. Duurzaamheidsmaatregelen	6
1.5. Brandweerkazernes	7
1.6. GGD-locaties	7
1.7. Faciliteiten als gevolg van hybride werken	8
1.8. Voorziening groot onderhoud (MJOP)	8
2. Financiële bijstelling	10
2.1. Nijmeegseweg	10
2.2. Brandweer	10
2.3. GGD	10
2.4. Huisvesting totaal	11

Inleiding/terugblik

In 2021 heeft het bestuur in het kader van de kerntakendiscussie de wens uitgesproken om besparingspotentieel binnen de begroting in kaart te brengen. Hierbij is door de directie de huisvesting naar voren gebracht en deze aanbeveling is overgenomen door het bestuur.

Op 8 juli 2022 is aan het Algemeen Bestuur een strategische visie op huisvesting voorgelegd met antwoorden op de vraag “kan het anders, kan het duurzamer, slimmer en efficiënter en daarmee ook goedkoper?” Niet alleen als directe besparing, maar ook om toekomstige financiële uitdagingen binnen de huisvesting het hoofd te kunnen bieden. Het Algemeen Bestuur heeft hiervoor een aantal uitgangspunten bepaald en op basis daarvan een nieuwe gewenste huisvestingssituatie vastgelegd, mede op basis van een nieuwe flexfactor/werkplekratio van 0,65. Tevens is een plan van aanpak onderschreven met keuzes om vanuit de huidige situatie naar de nieuwe situatie te komen. Belangrijke ankerpunten daarbinnen:

- verminderen van het totaal aantal werkplekken door verkoop Nijmeegseweg;
- herhuisvesting (met aparte besluitvorming) van de daar gepositioneerde werkeenheden crisisbeheersing/RCC, Risk Factory, opleidingsinstituut brandweer en een deel van bedrijfsvoering;
- na verkoop Nijmeegseweg: upgrade kantoor Drie Decembersingel voor hybride werken;
- investeren in faciliteiten hybride werken;
- (voorbereiding) bouw nieuwe brandweerkazerne in Roermond;
- samenvoeging posten Roggel en Heythuysen in nieuwe kazerne Leudal-Centrum;
- uitbreiding/nieuwbouw brandweerkazerne Venray naar volwaardige centrumpost;
- investeren in rendabele duurzaamheidsmaatregelen eigendomspanden;
- ombouw locaties GGD: minder grote vaste locaties en meer kleinere locaties dicht bij de cliënten (huur per dagdeel).

In deze notitie wordt op basis van het besluit van 8 juli 2022 aangegeven wat de stand van zaken is en welke bijstellingen er nodig zijn. In dat kader is van belang om op te merken dat er een tweetal autonome ontwikkelingen zijn die van grote invloed zijn op de keuzes die gemaakt zijn en de financiële uitwerking daarvan. Dat betreft de algemene stijging van de bouwkosten en de renteverhoging. Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur op 7 juli 2023 op advies van de bestuurscommissie GGD besloten om de uitgangspunten voor de huisvesting GGD aan te passen. Ook dit heeft gevolgen voor het gecaluleerde besparingspotentieel.

1. Besluiten, voortgang en herijking

1.1. Afstoten Nijmeegseweg

AB-besluit 8 juli 2022

Verkoop Nijmeegseweg en vervolgens voorstellen tegemoet zien over herhuisvesting RCC, ROI en Risk Factory

Het Algemeen Bestuur is op 8 juli 2022 akkoord gegaan met het verminderen van het totaal aantal werkplekken door verkoop van de locatie aan de Nijmeegseweg in Venlo.

Voortgang

Op 12 mei 2023 heeft de door het Dagelijks Bestuur (DB) aangewezen selectiecommissie bestaande uit algemeen directeur Carolien Angevaren en DB-portefuillehouder financiën Ryan Palmes besloten om op basis van een uitgebreide openbare procedure¹ met één partij het verdere onderhandelingstraject in te gaan. Met deze partij is een voorlopig akkoord bereikt. Vooraf waren als criteria geformuleerd de verkoopprijs en tevens de mogelijkheid om een deel van het pand/perceel tot 1-1-2029 terug te huren. Door terughuur ontstaat namelijk de mogelijkheid om in alle rust en met oog voor continuïteit van dienstverlening te zoeken naar een nieuwe locatie voor de te verplaatsen functies. Het betreft hier het Regionaal Coördinatie Centrum (RCC), Regionaal opleidingsinstituut brandweer (ROI) en de Risk Factory. Het bod van de geselecteerde koper kwam als beste uit de bus, hoewel ook zij minder bieden dan de vraagprijs en de boekwaarde. Concreet komt het er op neer dat bij verkoop een bedrag van € 580.000 verlies geleden wordt op de boekwaarde van € 2.700.000. In overleg met het DB is het voorstel om dit bedrag af te boeken vanuit het positieve jaarresultaat 2023, waar nodig aangevuld met de reserve Transformatie Meldkamer. Het jaarresultaat 2023 is naar verwachting echter ruim voldoende om het boekverlies weg te werken.

Momenteel vindt nog aanvullend onderzoek plaats. Daardoor kan de verkoop nog niet afgerond worden.

Terughuur

In het besluit van 8 juli 2022 is bepaald dat er voorstellen aan het algemeen bestuur worden voorgelegd voor herhuisvesting van het RCC, ROI en de Risk Factory ná verkoop van de Nijmeegseweg. In samenspraak met het DB is besloten tot tijdelijke terughuur van in ieder geval een deel van het kantoorpand, het oefenperceel en de remise tot 1-1-2029. Hierdoor is herhuisvesting voorlopig nog niet aan de orde. Resultaat van het onderhandelingstraject met de koper is dat de Veiligheidsregio naast het al genoemde deel (€ 150.000) ook de andere delen van het pand terug huurt voor 5 jaar, tegen een gereduceerd tarief van € 275.000 (excl. overige kosten). In de terug gehuurde remise is naast de Risk Factory basisonderwijs ook ruimte voor een Risk Factory voor het voortgezet onderwijs. Indien dit gerealiseerd wordt, kunnen huurpenningen in rekening worden gebracht (naar verwachting € 40.000- € 45.000 inclusief overige kosten). Alternatief is het verplaatsen van de PPMO-baan (keuring brandweer) naar de remise. Deze voorziening is nu nog gehuisvest op een extern gehuurde locatie.

¹ Verplicht op basis van het Didam-arrest van de Hoge Raad.

1.2. Upgrade Drie Decembersingel

AB-besluit 8 juli 2022

Na verkoop Nijmeegseweg een investeringskrediet beschikbaar stellen van € 1,1 miljoen euro voor aanpassingen aan de Drie Decembersingel.

Het Algemeen Bestuur heeft op 8 juli 2022 besloten dat na verkoop van de Nijmeegseweg het gebouw aan de Drie Decembersingel een upgrade krijgt gericht op de nieuwe situatie: verplaatsingen vanuit de Nijmeegseweg en hybride werken. Zo komen er meer en meer soorten werkplekken, meer overlegmogelijkheden, meer mogelijkheden voor flexibel werken en ruimte voor de integratie van de bedrijfsvoeringsfuncties die momenteel nog gehuisvest zijn op de Nijmeegseweg (P&O, ICT en DIV). De Drie Decembersingel wordt daarmee de nieuwe hoofdvestinging en het vestigingsadres van de Veiligheidsregio. In combinatie met de upgrade en geschikt maken voor hybride werken, wordt ook meerjarig onderhoud uitgevoerd.

De totale investering voor de upgrade werd in 2022 geschat op € 1,1 miljoen, Door de gestegen bouw- en rentekosten zal de noodzakelijke wijziging meer gaan kosten dan geraamd. Het krediet dient opgehoogd te worden naar € 1,8 miljoen. De jaarlasten van de upgrade vallen hiermee € 55.000 hoger uit dan geraamd in 2022.

1.3. Nieuwbouw Roermond

AB-besluit 8 juli 2022

Starten met de voorbereidingshandelingen nieuwbouw brandweerkazerne Roermond. In een latere fase een specifiek krediet aanvragen.

Het Algemeen Bestuur heeft op 8 juli 2022 ingestemd met het starten van de voorbereidingshandelingen om in Roermond tot een nieuwe brandweerkazerne te komen. Geen goedkeuring werd in 2022 gegeven aan het vestigen van het RCC, de afdeling crisisbeheersing en een deel van het ROI bij de nieuwe brandweerkazerne in Roermond. Hiervoor dient een apart besluit te worden opgehaald bij het Algemeen Bestuur, maar deze besluitvorming is inmiddels door de beperkte terug huur op de Nijmeegseweg in Venlo naar een later stadium verschoven.

In nauw overleg met de gemeente Roermond en de Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML) is het afgelopen jaar een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd voor vestiging van de nieuwe brandweerkazerne op het terrein Spickerhoven III, nabij de A73. In november 2023 is intentieverklaring door alle betrokkenen getekend om tot ontwikkeling van dit gebied en bouw van in ieder geval een kazerne en een ambulancepost te komen. In dat kader wordt ook gekeken naar mogelijkheden om de financiering van de bouw bij een derde partij neer te leggen en het perceel en de kazerne van deze partij voor een langere periode te huren.

In de huisvestingsnota van 8 juli 2022 is aangegeven dat nieuwbouw aan de rand van de stad, nabij de A73, regionaal tot de meest gunstige situatie leidt wat betreft opkomsttijden brandweer en bereikbaarheid. Verplaatsing van de brandweerkazerne van de binnenstad naar de rand van de stad zou mogelijk wel een negatieve invloed hebben op de aanrijtijden voor de bestaande vrijwilligers van de post, waarbij overwogen werd om een aparte stalling te realiseren van één tankautospuiter in de

binnenstad. Inmiddels is op basis van berekeningen duidelijk geworden dat de negatieve invloed op termijn zeer beperkt is. Het traject van nieuwbouw kost enkele jaren en in die periode kan bij de samenstelling van de vrijwilligersgroep geanticipeerd worden op het vertrek richting A73. Een extra stalling is dan ook niet meer aan de orde.

In 2022 werd voorzien in een investering voor een nieuwe kazerne inclusief ROI, het RCC en de afdeling crisisbeheersing van € 10,5 miljoen. De jaarlasten zouden in dat geval € 583.000 bedragen. Nu er vooralsnog alleen een brandweerkazerne gebouwd gaat worden, zou de investering op basis van de kengetallen 2022 dalen naar € 9 miljoen met als jaarlasten € 480.000. Door de gestegen bouwkosten en rente stijgt dat echter naar € 10,2 miljoen, met € 604.250 aan jaarlasten. Onduidelijk is nog wat de huurlasten zijn als het pand niet in eigendom wordt genomen. Mogelijk dat hier een besparing gerealiseerd kan worden. Voorstel is om in ieder geval alvast een krediet van € 10,2 miljoen ter beschikking te stellen in geval de Veiligheidsregio zelf gaat bouwen.

1.4. Duurzaamheidsmaatregelen

AB-besluit 8 juli 2022

Beschikbaar stellen van een investeringskrediet ter grootte van € 500.000 voor duurzaamheidsmaatregelen. De investering wordt terugverdiend door besparing op energielasten.

In alle eigendomskazernes, de Drie Decembersingel (zie 1.2) en GGD-locatie Oranjelaan zijn door het Algemeen Bestuur duurzaamheidsmaatregelen goedgekeurd. Allemaal kostendekkend via energiebesparing. Bij de kazernes betreft het Venlo, Gennep, Echt en Weert. In de eerste helft van 2023 heeft een daartoe gespecialiseerd bedrijf de maatregelen die rendabel zijn in kaart gebracht. Dit is al eerder in 2021 gedaan, maar de omstandigheden zijn nu anders door de gewijzigde energieprijzen en bouwkosten. Vandaar een beperkte aanvullende inventarisatie boven op de plannen uit 2021. Naar verwachting kunnen begin 2024 de eerste maatregelen worden doorgevoerd. Inmiddels worden ook samen met gemeenten initiatieven ontplooid om in huurpanden (met de gemeente als eigenaar en de VRLN als huurder) duurzaamheidsmaatregelen door te voeren. Dat geldt concreet voor de kazernes in Bergen en Panningen, waar de gemeente duurzaamheidsmaatregelen door gaat voeren. Dit leidt niet tot een kostenverhoging voor de VRLN, aangezien de opbrengst van de energiebesparing wegvalt tegen de investeringskosten voor de gemeente.

Op diverse locaties worden waar mogelijk ook 1 of meer oplaadpunten e-voertuigen gerealiseerd. In totaliteit ongeveer 90 oplaadpunten. Hierbij is gekozen voor een exploitatiemodel, waarbij slechts een beperkte investering van de VRLN nodig is voor aanleg/aanpassingen stroomvoorziening. Bij een exploitatiemodel stelt de VRLN de grond en de stroomvoorziening beschikbaar aan een leverancier die daarop laadpalen gaat exploiteren. De VRLN ontvangt een vergoeding voor de geleverde stroom. Inmiddels is concreet in kaart gebracht waar en op welke wijze de oplaadpunten aangebracht kunnen worden. Bij alle locaties wordt bij de aanleg rekening gehouden met een toekomstige uitbreiding van het aantal oplaadpunten. Gestart wordt met de grotere locaties in eigendom. Streven is in de eerste helft van 2024 de eerste laadpalen te plaatsen.

1.5. Brandweerkazernes (naast nieuwbouw Roermond)

AB-besluit 8 juli 2022

Samenvoeging posten Roggel en Heythuysen op nieuwbouwlocatie (al eerder besloten), uitbreiding kazerne Venray naar volwaardige centrumpost en nieuwbouw post Panningen. Een en ander kostendekkend binnen de begroting brandweer.

Na de gerealiseerde nieuwbouw van kazernes in Horst, Stramproy, Nederweert en Ittervoort, lopen momenteel de voorbereidingen om te komen tot nieuwe of vernieuwde kazernes in Leudal-Centrum (samenvoeging van de posten Heythuysen en Roggel) en Venray (uitbreiding naar een volwaardige centrumpost: van 1.150 naar 1.900 m²). Voor deze (nieuw)bouwtrajecten is in het verleden financiële dekking gevonden binnen de begroting van de brandweer. Momenteel ondervinden beide projecten echter de nadelige gevolgen van de sterk gestegen bouwkosten en oplopende rente. In 2022 is ook aangegeven dat mogelijk nieuwbouw van een kazerne in Panningen aan de orde was. Een zoektocht heeft echter niet geleid tot een geschikte nieuwbouwlocatie en in overleg met de gemeente Peel en Maas is besloten om op de huidige plek te blijven (huurlocatie van de gemeente).

Post Leudal-Centrum

Het bouwtraject Leudal-Centrum is al wat verder in de voorbereidingsfase. De investering voor realisatie in 2025 stijgt door de hogere bouw- en rentekosten van € 2.500.000 naar € 3.200.000. De jaarlasten nemen hierdoor toe met € 57.000.

Venray

Het traject in Venray is minder ver gevorderd. Een locatiestudie is nog niet definitief afgerond (nieuwbouw op de huidige plek of alternatieve locatie). Duidelijk is wel dat ook hier de (ver)bouw duurder uit zal gaan vallen dan geraamd door de hogere bouw- en rentekosten. Naar verwachting stijgt de investering voor realisatie van € 5.000.000 naar € 7.400.000. De jaarlasten nemen hierdoor toe met ten minste € 188.000. De exacte omvang is nog afhankelijk van de definitieve locatiekeuze. Overigens wordt voor de kazerne Venray nog gekeken naar mogelijkheden om de financiering van de bouw bij de gemeente neer te leggen en het perceel en de opgeleverde kazerne voor een langere periode van de gemeente te huren. Mogelijk dat hierdoor nog een besparing gerealiseerd kan worden.

1.5. GGD-locaties

AB-besluit 8 juli 2022

Stapsgewijs afstoten van ongeveer de helft van de vaste GGD-vestigingen tussen 1-1-2024 en 1-1-2026. Aanvullen met huur onderzoeklocaties per dagdeel.

AB-besluit 7 juli 2023

Scenario 3 is het voorkeursscenario. Gezondheidswinst op langere termijn en investeren in preventie in combinatie met de nabijheid van de doelgroepen weegt zwaarder dan kosten efficiëntie.

Het bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft de GGD in 2021 gevraagd in hoeverre de huisvesting in de regio efficiënter georganiseerd kan worden. Deze vraag is beantwoord in de Strategische huisvestingsnota VRLN. In deze nota is ook de wens van de GGD meegenomen om de

huisvesting in lijn te brengen met de visie GGD 2030: daar aanwezig zijn waar het nodig is, aansluitend bij onze doelgroepen. Op 8 juli 2022 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met deze strategische huisvestingsnota. Hiermee zijn ook specifieke uitgangspunten vastgesteld. Dit zijn:

- een maximale, enkele reisafstand van 15 km voor iedere burger in onze regio tot een GGD locatie
- locaties zo dicht mogelijk bij risicogroepen
- meer keuze vrijheid voor cliënten in tijd en plaats van contacten
- terug naar een tiental locaties met een bezettingsgraad van 75%

Ook heeft het Algemeen Bestuur opdracht gegeven om pro forma een aantal huurcontracten op te zeggen.

Op basis van deze uitgangspunten én kwantitatieve data is een advies voor de toekomstige GGD huisvesting opgesteld. Hiervoor zijn we in gesprek gegaan met een brede vertegenwoordiging vanuit de inhoud maar ook met onze bestuurders. De informatie die wij hebben opgehaald, is uitgewerkt in drie scenario's. Van deze scenario's is in beeld gebracht hoe zij scoren op de geformuleerde uitgangspunten. Hieraan zijn twee criteria toegevoegd: borgen van publieke gezondheid en besparingspotentieel. Deze scenario's zijn voorgelegd aan de bestuurscommissie GGD en het Algemeen Bestuur. Op 7 juli 2023 heeft het Algemeen Bestuur het advies van de bestuurscommissie GGD overgenomen. Er is gekozen voor scenario 3. Concreet betekent dit 10 locaties die geopend zijn van maandag tot vrijdag van 9 tot 17 waarvan:

- 4 GGD breed in de gemeenten Venlo, Roermond, Weert en Venray.
- 6 GGD-JGZ locaties in de gemeenten Gennep, Horst, Venlo, Panningen, Roermond en Echt-Susteren:

Daarnaast is er één JGZ-consultatiebureau deeltijd locatie in de Gemeenten Bergen, Beesel, Peel & Maas, Leudal, Nederweert, Maasgouw en Roerdalen. Deze locaties hebben een volledig aanbod met uitzondering van vaccinaties.

De onderbouwing om voor dit scenario te kiezen, is het borgen van gezondheidswinst op langere termijn, het willen investeren in preventie en – om dit te bereiken - het belang van een, in de nabijheid, laagdrempelig aanbod aan de doelgroep. Met deze onderbouwing zijn de eerder geformuleerde uitgangspunten van 8 juli 2022, bijgesteld. Voor de locaties waar bestaande (huur)contracten aflopen, wordt gekeken of - op een nieuwe locatie - huren per daadwerkelijk gebruikt dagdeel mogelijk is.

De financiële gevolgen van de keuze voor scenario 3 is mede afhankelijk van concrete huurafspraken die de komende jaren gemaakt worden en investeringen die gedaan moeten worden. De gecalculerde besparing op de huisvesting van € 170.000 per jaar (op basis van de oorspronkelijke uitgangspunten) is niet haalbaar. Door het opzeggen van contracten - voor een aantal van onze locaties - door de Zorggroep (verhuurder) moeten we op zoek naar nieuwe locaties. De huurprijzen zijn de afgelopen jaren gestegen én nieuwe locaties betekent ook (bijna) altijd verbouwkosten. Ook is uit de eerste verlengingsonderhandelingen voor bestaande locaties gebleken dat huur en huisvesting op deeltijdbasis niet kansrijk is.

De huisvestingslasten voor de GGD stijgen daardoor de komende jaren. Uiteraard wordt gekeken of - door het maken van scherpe keuzes met betrekking tot de eisen en omvang van GGD-locaties – deze stijging zo laag mogelijk kan blijven. Hierbij is uiteraard ons uitgangspunt dat wij onze diensten goed en volgens de gestelde normen en eisen moeten kunnen blijven uitvoeren. Een voorbeeld van zo'n scherpe keuze is het vestiging van GGD-locaties in bestaande gebouwen van de VRLN, zoals brandweerkazernes. Een eerste mogelijke plek waar dit gerealiseerd kan gaan worden is in Gennep.

De stijging van de huisvestingslasten is als volgt:

- Additionele lasten locatie Panningen € 100.000 per jaar (vanaf 4^e kwartaal 2024)
- Additionele lasten locatie Roermond € 75.000 per jaar (vanaf 2026)
- Afstoten locatie Maasbree -€ 25.000 per jaar (met ingang van 2025)
- Afstoten locatie Tegelen - € 35.000 per jaar (met ingang van 2027)

De geprognostiseerde kosten voor de nieuwe locaties zijn gebaseerd op de ervaringen die zijn opgedaan met enkele reeds gestarte ontwikkelingen. Hierbij is prijspeil 2023 gehanteerd en is er geen indexatie opgenomen. Bovenstaande kosten zijn de jaarlijkse lasten incl. afschrijvingen van de investeringen die moeten worden gedaan. De genoemde kosten zijn geen investeringskosten. Uitgangspunt is dat de jaarlijkse lasten voor locaties waar geen mutaties plaatsvinden gelijk blijven, ook bij het aangaan van nieuwe huurovereenkomsten. Stijging van exploitatiekosten als gevolg van indexatie is hier niet in meegenomen.

1.6. Faciliteiten als gevolg van hybride werken

AB-besluit 8 juli 2022

Als de verkoop van de Nijmeegseweg heeft plaatsgevonden dan is een investeringskrediet beschikbaar ter grootte van € 600.000 voor faciliteiten voor hybride werken.

Het op 8 juli 2022 door het Algemeen Bestuur omarmde hybride werken vraagt om een aantal investeringen, waarvoor deels budget aanwezig is binnen de reguliere begroting. Het gaat hierbij om:

- vervangen/aanschaf elektrisch in hoogte verstelbare bureaus (reguliere vervanging)
- digitale vergaderfaciliteiten
- (kleine) materialen hybride werken (zoals laptopstandaard, draadloze muis/toetsenbord, koptelefoon)
- uniformering toegangssysteem

Inmiddels is er meer duidelijkheid over het te investeren bedrag. Dat kan dalen met € 150.000. Reden hiervoor is met name dat voor een aantal faciliteiten meer dekking aanwezig is binnen de reguliere begroting. De jaarlasten komen uit op een bedrag van € 54.700.

Nu verkoop van de Nijmeegseweg is afgerond, kan gestart worden met de gefaseerde uitrol.

1.7. Voorziening groot onderhoud

AB-besluit 8 juli 2022 (in het verlengde van de huisvestingsnota)

Vanuit de besparing op huisvesting de voorziening groot onderhoud aanvullen met jaarlijks € 135.879 in de begrotingsjaren 2025 en 2026. Mocht de besparing uit het strategisch huisvestingsplan onverhoopt niet volledig worden gerealiseerd dan vindt temporisering van het gepland onderhoud plaats.

Het Algemeen Bestuur heeft op 8 juli 2022 besloten om gewijzigde plannen vast te stellen voor groot onderhoud aan de panden van de VRLN. Door de gestegen bouw/onderhoud- en rentelasten is er een hoger bedrag nodig voor het groot onderhoud voor de lopende onderhoudsperiode 2022 t/m 2026. Dit wordt voor een groot deel opgevangen door storting van het restantbedrag uit de vorige periode, maar in 2025 en 2026 zou additioneel een storting nodig van € 135.879 per jaar. Het Algemeen Bestuur heeft in 2022 besloten om deze additionele storting zo mogelijk te financieren uit de besparing op

huisvesting. Indien de besparing onvoldoende is dient het geplande onderhoud getemporeerd te worden.

Aangezien de besparing uit het strategisch huisvestingplan onvoldoende is om alle besluiten te realiseren, gaat de VRLN zoals besloten door het bestuur op 8 juli 2022 het onderhoud temporiseren en is bijstorting niet aan de orde.

2. Financiële bijstelling

2.1. Maatregelen huisvestingsnota 8 juli 2022

In 2022 werd aangegeven dat de noodzakelijke wijzigingen voor het pand aan de Drie Decembersingel, duurzaamheid/laadpalen en hybride werken met de besparing als gevolg van de verkoop Nijmeegseweg zouden kunnen worden gefinancierd. De verkoop is echter nog niet afgerond. Ten aanzien van de Nijmeegseweg geldt wel dat er in de begroting nog huurinkomsten staan voor de ambulancezorg. Deze zijn echter op 1 januari 2023 vertrokken. Deze weggevallen huurinkomsten van € 131.800 moeten nog weggewerkt worden in de begroting.

	2024	2025	2026	2027	2028
Wegvallen huur ambulancezorg	€ 131.800	€ 131.800	€ 131.800	€ 131.800	€ 131.800
Totaal Nijmeegseweg	€ 131.800	€ 131.800	€ 131.800	€ 131.800	€ 131.800
Maatregelen huisvestingsnota 8-7-2022					
Kapitaalslasten upgrade 3DS	€ 126.400	€ 126.400	€ 126.400	€ 126.400	€ 126.400
Duurzaamheidsmaatregelen	neutraal	neutraal	neutraal	neutraal	neutraal
Laadpalen e-voertuigen (kosten aanleg E)	€ 9.450	€ 9.450	€ 9.450	€ 9.450	€ 9.450
Faciliteiten hybride werken	€ 54.717	€ 54.717	€ 54.717	€ 54.717	€ 54.717
N-weg, 3DS, duurzaamheid, hybride werken	€ 322.367	€ 322.367	€ 322.367	€ 322.367	€ 322.367

2.2 Brandweer

In 2022 werd nog aangegeven dat de noodzakelijke wijzigingen in de huisvesting van de brandweer (Roermond, Leudal en Venray) binnen het budget van de brandweer zouden kunnen worden opgevangen. Dat blijkt nu niet meer het geval te zijn.

	2024	2025	2026	2027	2028
Huisvesting brandweer					
Wegvallen budget huisvestingslasten kazerne Roermond	€ -	€ -	€ -	€ -550.000	€ -550.000
Kapitaalslasten nieuwe kazerne Roermond	€ -	€ -	€ -	€ 604.250	€ 604.250
Wegvallen budget huisvestingslasten kazernes Roggel-Heythuysen	€ -	€ -130.000	€ -130.000	€ -130.000	€ -130.000
Kapitaalslasten nieuwe kazerne Leudal-Centrum	€ -	€ 186.794	€ 186.794	€ 186.794	€ 186.794
Wegvallen budget huisvestingslasten kazerne Venray	€ -	€ -	€ -275.000	€ -275.000	€ -275.000
Kapitaalslasten nieuwe kazerne Venray	€ -	€ -	€ 463.135	€ 463.135	€ 463.135
Subtotaal brandweer	€ -	€ 56.794	€ 244.929	€ 299.179	€ 299.179

2.3. GGD

Voor de GGD was op basis van de nieuwe uitgangspunten een besparing gecalculeerd van € 170.000 per jaar. Mede door aanpassing van de uitgangspunten is dit gewijzigd in een tekort.

	2024	2025	2026	2027	2028
Huisvesting GGD					
Stijging huurkosten locatie Panningen	€ 25.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Stijging huurkosten locatie Roermond	€ -	€ -	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000
Afstoten locatie Maasbree	€ -	€ -25.000	€ -25.000	€ -25.000	€ -25.000
Afstoten locatie Tegelen	€ -	€ -	€ -	€ -35.000	€ -35.000
Subtotaal GGD	€ 25.000	€ 75.000	€ 150.000	€ 115.000	€ 115.000

2.4. Huisvesting totaal

Om het totaal aan huisvestingslasten te kunnen financieren is een stijging van de gemeentelijke bijdrage nodig.

	2024	2025	2026	2027	2028
N-weg, 3DS, duurzaamheid, hybride werken	€ 322.367	€ 322.367	€ 322.367	€ 322.367	€ 322.367
Huisvesting brandweer	€ -	€ 56.794	€ 244.929	€ 299.179	€ 299.179
Huisvesting GGD	€ 25.000	€ 75.000	€ 150.000	€ 115.000	€ 115.000
Totaal	€ 347.367	€ 454.161	€ 717.296	€ 736.546	€ 736.546
Stijging gemeentelijke bijdrage per inwoner	€ 0,65	€ 0,86	€ 1,35	€ 1,39	€ 1,39

Indien de Nijmeegseweg verkocht wordt daalt het structurele bedrag van € 1,39 naar een verhoging van € 0,93 (en afhankelijk van verhuur leegstaande delen nog wat lager).

Vergadering van	:	Algemeen Bestuur - reguliere vergadering
Kabinet	:	Nee
Vergaderdatum	:	15 december 2023
Auteur	:	Nick Boersma/Trudy Jansen
Onderwerp	:	Business cases Risk Factory
Bijlagen	:	2

Aanleiding en korte samenvatting

Het Algemeen Bestuur heeft zich op 7 juli jl. positief uitgesproken over het doorgaan met de bestaande opzet van de Risk Factory voor het Primair Onderwijs en Senioren én het verkennen van de mogelijkheden tot uitbreiding van de Risk Factory richting andere doelgroepen, concreet het Voortgezet Onderwijs. Ook zijn de bouwstenen van de uit te werken businesscases bepaald. Tijdens de Bestuursconferentie op 28 september jl. zijn de uitgewerkte concept-businesscases Primair Onderwijs en Senioren én Voortgezet Onderwijs nader toegelicht. Beide businesscases zijn geagendeerd in respectievelijk de bestuurscommissie Veiligheid en de bestuurscommissie GGD op 24 november jl. Beide bestuurscommissies adviseren het Algemeen Bestuur de businesscases vast te stellen. De concept-businesscases zijn als bijlage toegevoegd.

Centraal in de businesscase voor het Primair Onderwijs en Senioren staat het verlengen van de huidige Risk Factory voor de beleidsperiode 2024-2027.

In de businesscase Voortgezet Onderwijs wordt ingezet op de uitbreiding van de huidige Risk Factory met de doelgroep voortgezet onderwijs voor de beleidsperiode 2024-2027. Gedurende de evaluatie van het concept Risk Factory is gebleken dat het haalbaar is om de doorontwikkeling richting het voortgezet onderwijs vorm te geven. Er is enthousiasme en vraag naar vanuit het voortgezet onderwijs. Ook samenwerkingspartners hebben interesse, dragen inhoudelijke thema's aan voor een invulling van het concept en zijn bereid economische drager te zijn. Daarbij zijn ook de ervaringen meegenomen die de Risk Factory Twente heeft met de doelgroep voortgezet onderwijs.

Onlangs is duidelijk geworden dat één van de partijen die voor een substantieel deel zou bijdragen aan de sluitende begroting voor de businesscase Voortgezet Onderwijs, op dit moment niet aan haar financiële verplichtingen in dezen kan voldoen. De onderliggende begroting voor de businesscase Risk Factory Voortgezet Onderwijs is daarmee op dit moment niet meer sluitend. Dit houdt in dat nu niet gestart kan worden met het implementeren van de businesscase Voortgezet Onderwijs. Uitgangspunt is financiering door derden (lees geen gemeentelijke bijdrage).

Beslispunten

1. Instemmen met de businesscase Primair Onderwijs en Senioren en de businesscase Voortgezet Onderwijs.
2. Instemmen met de businesscase Voortgezet Onderwijs, onder de voorwaarde dat er pas gestart wordt bij een sluitende begroting middels externe financiering.

Onderbouwing voorstel

Tijdens de bestuursconferentie op 28 september is door de bestuurders positief gereageerd op de gepresenteerde businesscases en op de eerste resultaten van het wetenschappelijk onderzoek van de Radboud Universiteit naar de resultaten van de Risk Factory. Met de uitkomsten uit de bestuursconferentie zijn de businesscases verder uitgewerkt hetgeen heeft geresulteerd in voorliggende concepten ter vaststelling.

Personele consequenties

Inzetten van 1,78 fte aan Coördinatoren en 0,7 fte aan Programmamanager voor businesscase Primair Onderwijs en Senioren.

Voor de businesscase Voortgezet Onderwijs wordt, met externe financiering, 1 fte Coördinator en 1 fte Programma adviseur geworven.

Financiële consequenties

Uitgangspunt voor beide businesscases is dat de structurele kosten worden gedekt met structurele middelen. De begroting van beide businesscases dient structureel sluitend te zijn, waarbij financiering plaatsvindt uit gelden van derden. Voor de businesscase Voortgezet Onderwijs is dat op dit moment niet het geval. Uitgangspunt is externe financiering en uitdrukkelijk niet via de gemeentelijke bijdrage.

De begrotingen bevatten marktgevoelige informatie rondom aanbestedingsprocessen en zijn derhalve na overleg met de bestuurlijke klankbordgroep niet als bijlage geagendeerd.

Vervolgprocedure

Na instemming door het Algemeen bestuur op 15 december a.s. kan de businesscase Primair Onderwijs en Senioren worden gecontinueerd. Met de implementatie van de businesscase Voortgezet Onderwijs wordt niet eerder gestart dan bij een sluitende begroting. De gesprekken met derden over financiering zijn lopende.

Bijlagen

1. Concept Businesscase PO en Senioren 08-11-2023
2. Concept Businesscase VO 08-11-2023

Besluit

Paraaf ambtelijk secretaris:

- Akkoord met voorstel
- Akkoord met voorstel met aantekening
- Niet akkoord met voorstel met aantekening

Toelichting:

Businesscase Risk Factory

Primair Onderwijs & Senioren

Inhoudsopgave

1. Aanleiding
2. Beleidsmatige context
3. Risk Factory Limburg-Noord
 - a. Kern van het concept
 - b. Doelgroepen: behoud scholen & uitbreiding senioren
 - c. Inhoudelijke doorontwikkeling
 - d. Begeleiders
4. Betrokken partners
5. Huisvesting, financiën en landelijke samenwerking

1. Aanleiding

In 2018 is door het Algemeen Bestuur (AB) van de Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) besloten een Risk Factory te ontwikkelen. Deze is sinds mei 2019 geopend voor basisschoolleerlingen groep 8 en sinds januari 2020 voor senioren.

Volgens afspraak heeft er halverwege 2023 een bestuurlijke evaluatie van de huidige Risk Factory plaatsgevonden, zie: [Cover - Risk Factory Evaluatie \(cmag.nl\)](#). Deze evaluatie heeft geleid tot de opdracht om een doorkijk naar de toekomst te maken. De kijkrichting voor continuering van de huidige Risk Factory is, middels een notitie, voor het eerst gepresenteerd tijdens de AB vergadering van 7 juli en inhoudelijk concreter gepresenteerd tijdens de Bestuursconferentie op 28 september. In deze businesscase wordt ingegaan op verlenging van de huidige Risk Factory voor de beleidsperiode 2024-2027.

2. Beleidsmatige context

De continuering van de huidige Risk Factory wordt gekoppeld aan de beleidsperiode 2024-2027 van de VRLN. Praktisch betekent dit dat de Risk Factory in ieder geval open zal blijven tot de zomer van 2028, aangezien de planning van de basisscholen in schooljaren gaat. Vanuit de organisatieonderdelen binnen de VRLN én vanuit partners wordt de Risk Factory de komende jaren gezien als middel om invulling te geven aan beleidsdoelen, zoals dat ook de afgelopen jaren is gebeurd.

3. Risk Factory Limburg-Noord

A. Kern van het concept

De kern van het concept Risk Factory is een integrale aanpak, waarbij beleving centraal staat en dat wetenschappelijk onderbouwd is. Met realistische en interactieve scenario's, zoals brandgevaar, phishing, verkeersveiligheid, groepsdruk, 112 bellen en (positieve) gezondheid, ervaren doelgroepen (on)gezondheid en (on)veiligheid én leren ze hoe te handelen. Levenschte ervaringen veranderen de kijk op risico's. En dat geeft zelfvertrouwen om – als het er echt op aankomt – de juiste beslissingen te nemen. Het concept Risk Factory is meermaals wetenschappelijk onderzocht, waarbij doelgroepen, die de Risk Factory hebben bezocht meer kennis hebben, een hogere intentie hebben om zich anders te gedragen én ook daadwerkelijk weken later in een andere context gezonder en veiliger gedrag vertonen.

B. Doelgroepen: behoud scholen & uitbreiding senioren

Primair Onderwijs

Een van de primaire doelgroepen van de Risk Factory zijn basisschoolleerlingen uit groep 8; leerlingen in een cruciale levensfase. Ze staan op het punt om vanuit hun vertrouwde omgeving uit te vliegen naar de middelbare school. Een fase waar allerlei uitdagingen op het gebied van gezondheid en veiligheid aanbreken. Het beleven van die gevaren in een veilige en inspirerende omgeving zoals

de Risk Factory, versterkt de weerbaarheid en zelfredzaamheid. Bovendien zijn groep 8 leerlingen in staat om dat wat ze in de Risk Factory beleven en leren, te vertalen naar hun eigen thuis- en schoolomgeving.

Al sinds het prille begin hebben scholen en schoolbesturen het Risk Factory-concept omarmd. Alle schoolbesturen in Noord- en Midden-Limburg (op één na) zijn partner. Cijfers in onderstaande tabel laten het percentage unieke scholen zien dat per gemeente is bereikt.

Gemeenten	%
Beesel	100%
Bergen	100%
Echt- Susteren	67%
Gennep	75%
Horst a.d. Maas	89%
Leudal	14%
Maasgouw	89 %
Mook-Middelbaar	67 %
Nederweert	86%
Peel en Maas	100%
Roerdalen	83 %
Roermond	85 %
Venlo	98%
Venray	95 %
Weert	80 %

De komende periode behoudt de Risk Factory graag minimaal het aantal scholen dat per jaar een bezoek brengt. Voor het schooljaar 2023 – 2024 hebben zich inmiddels (eind september) al meer scholen aangemeld dan voor heel 2022 – 2023. Dit is ook het streven voor de komende jaren. Speciale aandacht gaat uit naar de scholen die nog nooit een bezoek hebben gebracht. Er zal extra ingezet worden op de werving van deze scholen.

Om de scholen (leerkrachten en leerlingen) te blijven binden is het belangrijk ook de komende jaren aandacht te besteden aan maatschappelijke en/of inhoudelijk ontwikkelingen en daar de scenario's op aan te passen. Het up-to-date houden van het concept is cruciaal (zie ook *C. Inhoudelijke doorontwikkeling*).

Senioren

Zoals ook voorgenomen bij de totstandkoming ontvangt de Risk Factory vanaf januari 2020 ook senioren. Een belangrijke doelgroep voor alle partners. Met senioren bedoelen we mensen van 55 jaar en ouder. Deze doelgroep is/wordt – naarmate de leeftijd vordert – kwetsbaarder. Tegelijkertijd groeit de wens – mede door overheidsbeleid – dat senioren zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen in hun eigen thuis. Met passende scenario's speelt de Risk Factory in op die behoefte.

De COVID-19 pandemie heeft gezorgd voor een valse start bij de ontvangst van deze doelgroep. Sinds mei 2022 is echter een flinke groei zichtbaar en worden per week minstens 1 en vaak 2 groepen

senioren ontvangen. Bij de start bestond dit nog vaak uit afdelingen van KBO Limburg, maar inmiddels komt een grote variatie aan groepen senioren op bezoek.

Voor de komende jaren wordt een uitbreiding van deze doelgroep verwacht. Bovendien wordt er ingezet op het organiseren van dagdelen voor individuele senioren, zodat ook zij de Risk Factory de komende jaren gaan bezoeken.

C. Inhoudelijke doorontwikkeling

De kracht van de Risk Factory zit ook in de relevantie van de scenario's. Door de structurele inhoudelijke bijdrage van de partners in de Expertgroep en constante evaluatie door de bezoekers, sluiten de scenario's aan bij de laatste maatschappelijke ontwikkelingen en de belevingswereld van de doelgroepen. Het blijft belangrijk om hier ook de komende jaren structureel aandacht aan te besteden. Dit betekent dat huidige scenario's ook de komende jaren, indien nodig, worden doorontwikkeld. Bovendien wordt regelmatig beoordeeld of er nieuwe scenario's relevant zijn. De verwachting is dat de komende jaren in ieder geval meer aandacht komt voor armoede/omgaan met geld en uitbreiding van het variabele scenario met het thema 'donkere dagen' voor in de winterperiode. Daarnaast zitten er grenzen aan de uitbreiding van scenario's, qua locatie en qua behapbaarheid voor de begeleiders. Per uitbreidingsmoment dient er een inhoudelijke afweging gemaakt te worden.

Bij de (door)ontwikkeling van scenario's is het belangrijk steeds uit te gaan van eenzelfde opbouw van een scenario. Door per scenario te starten met een korte introductie van het thema, vervolgens de doelgroep het thema te laten beleven (via de meest passende didactische werkvorm) en daarna reflectie tussen de doelgroep onderling te faciliteren. Deze opbouw is wetenschappelijk onderbouwd.

D. Begeleiders

De doelgroepen worden tijdens een bezoek aan de Risk Factory ontvangen en rondgeleid door begeleiders. Dit zijn vrijwilligers die een onkostenvergoeding ontvangen. Op dit moment is sprake van een evenwichtig begeleidersbestand. Het behoeft de komende jaren echter onverminderd aandacht om het lage verloop onder de Risk Factory begeleiders in stand te houden en nieuwe begeleiders te werven en binden aan de Risk Factory. Het is daarbij belangrijk dat de begeleiders competent zijn, het leuk en nuttig vinden om een bijdrage te leveren en te streven naar zo veel mogelijk uniformiteit tussen de begeleiders.

4. Betrokken partners

Nog voor de start van de Risk Factory hadden al tal van publieke partners zich verbonden aan de Risk Factory. Het aantal publieke partners met wie de Risk Factory een samenwerkingsovereenkomst heeft is de laatste jaren toegenomen. Bovendien is de bereidheid om, naast een inhoudelijke bijdrage, ook een structurele financiële bijdrage te leveren, toegenomen.

Continuering van de inhoudelijke bijdrage van de publieke partners in de Expertgroep is belangrijk voor de kwaliteit van het concept. Het is, zowel voor de doelgroepen als ook voor publieke partners, belangrijk dat de inhoudelijke afweging van wat wel en niet thuis hoort in de Risk Factory, uitsluitend voorbehouden is aan de publieke partners.

Naast de inhoudelijke bijdrage van de partners is het noodzakelijk dat partners een substantieel deel van de structurele lasten voor hun rekening nemen. Met alle partners (zie bijlage 1) is inmiddels een samenwerkingsovereenkomst afgesloten, waarin hierover afspraken zijn gemaakt voor de komende jaren. Uiteraard is daarbij rekening gehouden met de ontbindende voorwaarde, indien het AB van de VRLN besluit om de huidige Risk Factory niet te continueren.

Naast de samenwerking met de publieke partners, zijn er ook private partners die de Risk Factory (incidenteel) ondersteunen in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen.

5. Huisvesting, financiën en landelijke samenwerking

Huisvesting

De komende jaren blijft de Risk Factory op de huidige locatie gevestigd.

Voor de komende jaren is het belangrijk om op de huidige locatie te investeren in klimaatbeheersing. In de zomer is het te warm en in de winter is het koud. De wens bestaat om de ontvangsthal en de centrale ruimte een bescheiden remake te geven.

Om de Risk Factory ook na de huidige beleidsperiode te kunnen continueren, is het nodig om al spoedig te starten met een verkenning naar een mogelijke geschikte locatie voor na de zomer van 2028.

Financiën

Er is sprake van een sluitende begroting voor de komende beleidsperiode. Dit betekent dat er geen gemeentelijke bijdrage gevraagd wordt. De begroting is niet opgenomen in deze businesscase, maar ligt ter inzage bij de bestuursondersteuning van de VRLN. Dit vanwege marktgevoelige aanbestedingsprocessen.

Landelijke samenwerking

Op dit moment zijn er drie Risk Factories in Nederland, allen ontwikkeld onder de vlag van de Veiligheidsregio. Vanwege de steeds vaker voorkomende samenwerking met landelijke organisaties en de te verwachten uitbreiding aan Risk Factories wordt het steeds belangrijker om goed samen te werken tussen de Risk Factories onderling. Deze landelijke samenwerking wordt de komende jaren verder geconcretiseerd en geformaliseerd.

Partners

Businesscase Risk Factory VO Limburg Noord

Inhoudsopgave

1. Aanleiding
2. Beleidsmatige context
3. Bestuurlijke kaders
4. Aansluiten bij beleidsdoelen en betrekken partners
5. Enthousiasme VO-scholen en aansluiten bij kerndoelen
6. Inhoudelijke kwaliteit van de scenario's (en het concept)
7. Huisvesting, financiën en landelijke samenwerking

1. Aanleiding

In 2018 is door het Algemeen Bestuur (AB) van de Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) besloten een Risk Factory te ontwikkelen. Deze is sinds mei 2019 geopend voor basisschoolleerlingen groep 8 en sinds januari 2020 voor senioren. In de businesscase van 2018 wordt daarnaast nog gesproken over een mogelijke uitbreiding naar een aantal andere potentiële kwetsbare doelgroepen, namelijk voortgezet onderwijs, stathouders, arbeidsmigranten en mensen met een licht verstandelijke beperking.

Door de langere periode van operationele sluiting van de Risk Factory door de COVID-19 maatregelen, is er voor gekozen om tot nu toe nog geen doorontwikkeling richting het voortgezet onderwijs te maken. Gedurende de evaluatie van de afgelopen periode is gebleken dat het inmiddels wel haalbaar is om de doorontwikkeling richting het VO vorm te geven. Er is enthousiasme en vraag naar vanuit het Voortgezet Onderwijs (VO). Samenwerkingspartners hebben interesse, dragen inhoudelijke thema's aan voor een invulling van het concept en zijn bereid economische drager te zijn. En wederom kan er geleerd worden van de ervaringen van de Risk Factory in Twente, zij ontvangen inmiddels het VO.

In deze businesscase wordt ingegaan op uitbreiding van de huidige Risk Factory met de doelgroep Voortgezet Onderwijs voor de beleidsperiode 2024 – 2027.

2. Beleidsmatige context

De uitbreiding van de huidige Risk Factory met de doelgroep VO wordt gekoppeld aan de beleidsperiode 2024-2027 van de VRLN. Praktisch betekent dit dat de Risk Factory in ieder geval open zal blijven tot de zomer van 2028, aangezien de planning van het VO in schooljaren gaat. Vanuit de organisatieonderdelen binnen de VRLN én vanuit partners wordt een uitbreiding naar de doelgroep VO de komende jaren gezien als middel om gezamenlijk, integraal en belevingsgericht invulling te geven aan beleidsdoelen. Net zoals bij het Primair Onderwijs en de senioren.

3. Bestuurlijke kaders

De kijkrichting voor uitbreiding richting andere doelgroepen, concreet VO, is middels een notitie voor het eerst gepresenteerd tijdens de AB vergadering van 7 juli en inhoudelijk concreter gepresenteerd tijdens de Bestuursconferentie op 28 september. Uitgangspunt hierbij zijn de 6 kaders die in de notitie van 7 juli zijn vastgesteld:

- Aansluiten bij beleidsdoelen en betrekken partners
- Enthousiasme VO-scholen
- Aansluiten bij kerndoelen voortgezet onderwijs
- Inhoudelijke kwaliteit van de scenario's
- Financiële dekking
- Geschikte locatie

4. Aansluiten bij beleidsdoelen en betrekken partners

Inhoudelijke betrokkenheid

Alle huidige partners van de Risk Factory hebben aangegeven uitbreiding naar het VO te ondersteunen en hun naam/logo er aan te willen koppelen. Zij zien meerwaarde in het creëren van een doorlopende leerlijn en zijn op die manier nog beter in staat om structureel invulling te geven aan beleidsdoelen gericht op jongeren/jeugd. Een uitbreiding van de Risk Factory betekent vanzelfsprekend dat leerlingen meermaals een bezoek brengen. Allereerst als groep 8 leerling en later tijdens het VO. De kracht van preventie zit hem in dit geval ook in de herhaling. Het op verschillende momenten, in een doorlopende leerlijn, verdiepend en vernieuwend, beleven van gezondheid en veiligheid.

Inhoudelijk is er met alle huidige partners, bestuurders en een vertegenwoordiging van het VO in verkennende vorm gesproken over een aantal thema's die als relevant worden beschouwd voor deze doelgroep. De volgende thema's worden in ieder geval onderschreven:

1. Ondernijning
2. Mentale gezondheid
3. Klimaatadaptatie
4. Middelengebruik / verslaving

Daarnaast zijn thema's als polarisatie, discriminatie, brandveiligheid en gebruik van mobiele telefoon meermaals genoemd.

Na positieve besluitvorming van het AB zal gestart worden met verder invulling en concretisering van de scenario's voor het VO. Uiteraard in overleg met de inhoudsexperts en een vertegenwoordiging van het VO. Daarnaast zullen gedragsexperts en didactische experts betrokken worden bij de ontwikkeling. Bovendien zal gebruikt gemaakt worden van de al aanwezige kennis bij de Risk Factory in Twente.

Als droom voor de toekomst is uitgesproken om een verkenning te doen naar de haalbaarheid van de komst van ouders van groep 8 leerlingen naar het concept voor het VO. Op die manier krijgen ze inzicht in de leefwereld van hun kind over een aantal jaar.

Financiële betrokkenheid

Naast inhoudelijke betrokkenheid hebben een aantal partners uitgesproken ook economisch drager van het concept voor het VO te willen zijn. Hierover meer in hoofdstuk 7 onder het kopje 'Financiën'.

Uitbreiding partners

Nog voordat er definitief is besloten over een uitbreiding richting het VO zijn er al organisaties die hebben aangegeven naar aanleiding van de uitbreiding nieuwe partner van de Risk Factory te willen worden. De verwachting is dat dit de komende jaren verder gaat toenemen. Belangrijk uitgangspunt daarbij is dat de inhoudelijke (door)ontwikkeling alleen door publieke organisaties wordt vormgegeven.

5. Enthousiasme VO-scholen en aansluiten bij kerndoelen

Enthousiasme VO-scholen Twente

De ervaringen van Risk Factory Twente met uitbreiding naar de doelgroep VO zijn positief. Het afgelopen jaar is ervaring opgedaan met het bereiken en ontvangen van de tweede klas van het VO, van praktijkonderwijs tot VWO. De tweede klas is nog een homogene groep, door de profielkeuze in de derde klas valt de groep uit elkaar. Dit zorgt voor nieuwe uitdagingen. De Risk Factory kan bijdragen aan een goede voorbereiding op deze uitdagingen.

De Risk Factory Twente maakt op schoolbestuur niveau afspraken over de komst van de leerlingen en stemt daarbij af met de roosteraar van een betreffende school. Veelal wordt een bezoek ingepland rondom de lessen burgerschap en de mentorles. De duizenden leerlingen die al op bezoek zijn geweest in Twente beoordelen de Risk Factory VO met een ruime 8.

Enthousiasme VO-scholen Limburg-Noord

Ook in Limburg-Noord is er volop enthousiasme vanuit het VO. De afgelopen jaren hebben zich meerdere scholen gemeld of een bezoek aan de Risk Factory mogelijk is. Daarnaast hebben diverse bestuurders, directeuren en leerkrachten enthousiast gereageerd op de mogelijke uitbreiding naar de tweede klas VO en aangegeven een bezoek te gaan brengen én een bijdrage te willen leveren tijdens de ontwikkelfase.

Aansluiten bij kerndoelen VO

Door vanuit te Risk Factory in te spelen op belevingsgerichte en integrale preventie wordt aangesloten bij de behoefte vanuit het VO. Daarnaast is er bij het VO, net zoals eerder bij het PO, ook de behoefte om met de leerlingen de buitenwereld op te zoeken en te ervaren. Het is van belang om bij de ontwikkeling van de scenario's rekening te houden met en aan te sluiten op de ontwikkelingen rondom de kerndoelen van het VO-onderwijs.

6. Inhoudelijke kwaliteit van de scenario's (en het concept)

Kern van het concept

De kern van het concept Risk Factory is een integrale aanpak, waarbij beleving centraal staat en dat wetenschappelijk onderbouwd is. Met realistische en interactieve scenario's ervaren doelgroepen (on)gezondheid en (on)veiligheid én leren ze hoe te handelen. Levenschte ervaringen veranderen de kijk op risico's. En dat geeft zelfvertrouwen om – als het er echt op aankomt – de juiste beslissingen te nemen. Ook voor de Risk Factory VO zal dit het uitgangspunt zijn.

Bereiken van de doelgroep

Om de tweedeklassers op de juiste manier aan te spreken, te boeien en te stimuleren tot verandering van gedrag is het belangrijk om goed aan te sluiten bij de leefwereld van deze doelgroep. De juiste inrichting en tone of voice is daarbij cruciaal. In Twente is hier uitgebreid onderzoek naar gedaan en is gekozen voor een 'zakelijke' benadering, de doelgroep wil graag serieus genomen worden en een scenarioruimte mag vooral niet lijken op een klaslokaal.

Uiteraard is het voor een succesvolle uitbreiding richting het VO belangrijk om een vertegenwoordiging van het onderwijs te betrekken bij de ontwikkeling. Bestuurders, directeuren, leerkrachten, roosteraars en vooral leerlingen uit onze regio zelf betrekken is van onschatbare waarde. Een vertegenwoordiging heeft aangegeven graag betrokken te willen zijn bij deze ontwikkeling en hier wordt de komende periode nog verder in geïnvesteerd.

Naast het adviseren in de juiste tone of voice en inrichting van de ruimte is deze vertegenwoordiging van het VO, zoals eerder aangegeven, ook waardevol om te betrekken bij de inhoudelijke ontwikkeling van de scenario's. Daarnaast is ook de bijdrage van de Expertgroep, met daarin een vertegenwoordiging van elke organisatie, gedrags- en didactische experts daarin van doorslaggevend belang. Een goede mix van didactische middelen is belangrijk om leerlingen gedurende het hele bezoek te boeien. In Twente vindt er onderzoek plaats naar het maatschappelijk rendement van het VO, de resultaten worden uiteraard gebruikt in de ontwikkelfase in Limburg-Noord.

Begeleiders

Het is belangrijk om begeleiders met de juiste competenties te werven. Niet alle begeleiders van de huidige Risk Factory willen deze nieuwe doelgroep begeleiden en/of zijn geschikt. Na positieve besluitvorming tot uitbreiding VO zal gestart worden met het opstellen van het competentieprofiel en het werven van geschikte begeleiders. Twente heeft hierin al ervaring opgedaan.

Naast het werven van vrijwilligers zijn er diverse suggesties gedaan om ook beroepskrachten voor een deel van hun tijd in te zetten als begeleider Risk Factory. Door gemeenten en de GGD is gesproken over bijvoorbeeld jongerenwerkers en verpleegkundigen JGZ. Deze denkrichtingen en mogelijk andere opties zullen na positieve besluitvorming verder verkend worden.

7. Huisvesting, financiën en landelijke samenwerking

Huisvesting

De komende jaren blijft de huidige Risk Factory op de huidige locatie. De RiskFactory voor VO kan gerealiseerd worden in hal naast de huidige Risk Factory. Naast de structurele huurkosten brengt dit incidenteel verbouwkosten met zich mee.

Om de Risk Factory ook na de huidige beleidsperiode te kunnen continueren, is het nodig om al spoedig te starten met een verkenning naar een mogelijke geschikte locatie voor na de zomer van 2028.

Financiën

Uitgangspunt is een sluitende begroting voor de komende beleidsperiode. Dit betekent dat er geen gemeentelijke bijdrage gevraagd wordt. Er is op dit moment al sprake van een bijna sluitende begroting. Pas na de scenariokeuze volgen er nog incidentele bijdrage van partners, waardoor de begroting sluitend te maken is. Het niet rondkrijgen van de begroting is een ontbindende voorwaarde. De begroting is niet opgenomen in deze businesscase, maar ligt ter inzage bij bestuursondersteuning van de VRLN. Dit vanwege marktgevoelige aanbestedingsprocessen.

Landelijke samenwerking

Vanuit de huidige Risk Factory (basisschoolleerlingen groep 8 en senioren) wordt er ingezet op landelijke samenwerking. Dit geldt straks uiteraard ook voor de doelgroep VO.

Vergadering van	:	Algemeen Bestuur - reguliere vergadering
Kabinet	:	Nee
Vergaderdatum	:	15 december 2023
Auteur	:	Boots, Niels
Onderwerp	:	Protocol Interregionaal Beleidsteam (IRBT)
Bijlagen	:	3

Aanleiding en korte samenvatting

Op verzoek van het Veiligheidsberaad wordt het protocol Interregionaal Beleidsteam (IRBT) ter vaststelling voorgelegd in het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio. De inhoud van het protocol is vastgesteld in het Veiligheidsberaad op 30 juni 2023 en na instemming door de Ministers van Justitie en Veiligheid en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bekrachtigd in het Veiligheidsberaad op 9 oktober 2023. De Minister van Justitie en Veiligheid heeft toegezegd te verwijzen naar het IRBT en het protocol in de Memorie van Toelichting bij de herziene Wet veiligheidsregio's, als de 25 besturen van de veiligheidsregio's instemmen met het protocol IRBT.

Doel van het IRBT is om bij een bovenregionale ramp of crisis te komen tot eenduidige besluitvorming tussen de betrokken voorzitters veiligheidsregio. Het IRBT geeft daarmee invulling aan één van de aanbevelingen uit de evaluatie van commissie-Muller voor het versterken van bovenregionale crisisbeheersing. Door het Veiligheidsberaad wordt benadrukt dat het IRBT een afstemmingsoverleg is tussen voorzitters veiligheidsregio. Er is dan ook geen sprake van overdracht van bevoegdheden of van een nieuwe bestuurslaag. Het protocol IRBT is dan ook enkel van toepassing op de rol van de voorzitter van de Veiligheidsregio in geval van een GRIP 4 situatie.

Beslispunten

1. Vaststellen van het Protocol IRBT

Personele consequenties

Geen.

Financiële consequenties

Geen.

Communicatie

Na besluitvorming door de besturen van de veiligheidsregio's vindt communicatie plaats vanuit het Ministerie van J&V.

Ondernemingsraad (OR)

Niet van toepassing.

Vervolprocedure

Het besluit van het Algemeen bestuur VRLN wordt kenbaar gemaakt aan het Veiligheidsberaad. Het Veiligheidsberaad maakt de bestuurlijke standpunten van alle veiligheidsregio's kenbaar bij de Minister van Justitie & Veiligheid.

Bijlagen

1. Concept-brief voorzitter Veiligheidsregio Limburg-Noord
2. Brief voorzitter veiligheidsregio's inzake aanbieden protocol IRBT
3. Protocol Interregionaal Beleidsteam (IRBT)

Besluit

Paraaf ambtelijk secretaris:

- Akkoord met voorstel
- Akkoord met voorstel met aantekening
- Niet akkoord met voorstel met aantekening

Toelichting:

Veiligheidsberaad
t.a.v. de voorzitter
Postbus 7010
6801 HA ARNHEM

datum	15 december 2023	behandeld door	Niels Boots
uw kenmerk		telefoonnummer	+31653475120
ons kenmerk	UIT055711	bijlage(n)	
onderwerp	Instemming algemeen bestuur met protocol IRBT		

Geachte voorzitter,

Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft uw brief van 17 oktober jl. over het protocol Interregionaal Beleidsteam (IRBT) behandeld. Met deze brief laat ik u weten dat het algemeen bestuur op 15 december 2023 heeft ingestemd met het protocol. We waarderen deze inzet om samen te komen tot betere afstemming bij een bovenregionale ramp of crisis. Het IRBT biedt de mogelijkheid om gestructureerd en eenduidig af te stemmen met andere regio's en partners, zonder dat daarbij een extra bestuurslaag ontstaat. Het intact houden van de huidige bevoegdheden is daarbij voor ons essentieel.

Als aandachtspunt willen we meegeven dat een extra (juridische) check de uitvoerbaarheid van het protocol zal verbeteren, bijvoorbeeld bij artikel 6 lid 3. Hier wordt de suggestie gewekt dat de voorzitter van het IRBT andere voorzitters kan overrulen met een doorslaggevende stem, terwijl er geen sprake is van overdracht van bevoegdheden. Dit creëert verwarring. In een situatie waarin de voorzitters er onderling niet uitkomen, achten wij het wenselijk dat de minister een rol in neemt.

Met vriendelijke groet,

A.S. Scholten
De voorzitter van de Veiligheidsregio Limburg-Noord

Aan de voorzitters veiligheidsregio

Doorkiesnummer
026 355 24 00

Inlichtingen bij
Secretaris

Vertrouwelijkheid
intern

Ons kenmerk
V011-2023

Bijlage(n)
1

Datum 17 oktober 2023

Onderwerp Protocol Interregionaal Beleidsteam (IRBT)

Geachte voorzitter veiligheidsregio,

Mede namens de portefeuillehouder Crisisbeheersing, de heer Bruls, bied ik u bijgaand het protocol Interregionaal Beleidsteam (IRBT) aan ter vaststelling in het bestuur van uw veiligheidsregio. De inhoud van het protocol is vastgesteld in het Veiligheidsberaad op 30 juni 2023 en na instemming door de Ministers van Justitie en Veiligheid en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bekrachtigd in het Veiligheidsberaad op 9 oktober 2023. De Minister van Justitie en Veiligheid heeft toegezegd te verwijzen naar het IRBT en het protocol in de Memorie van Toelichting bij de herziene Wet veiligheidsregio's, als de 25 besturen van de veiligheidsregio's instemmen met het protocol IRBT.

Doel van het IRBT is om bij een bovenregionale ramp of crisis te komen tot eenduidige besluitvorming tussen de betrokken voorzitters veiligheidsregio. Het IRBT geeft daarmee invulling aan één van de aanbevelingen uit de evaluatie van commissie-Muller voor het versterken van bovenregionale crisisbeheersing. De basis voor het IRBT ligt in artikel 39 Wet veiligheidsregio's. Hiermee krijgt de voorzitter veiligheidsregio bij een bovengemeentelijke ramp een bredere bevoegdheid. Vanuit dat gezag zitten de betrokken voorzitters veiligheidsregio in het IRBT en stemmen zij af over het besluit dat zij, ieder vanuit hun rol, gelijkkluidend nemen. In de preambule bij het protocol wordt dit nader toegelicht. Graag benadruk ik dat het IRBT een afstemmingsoverleg is tussen voorzitters veiligheidsregio. Er is dan ook geen sprake van overdracht van bevoegdheden of van een nieuwe bestuurslaag.

Ik verzoek u vriendelijk om voor **1 februari 2024** de uitkomst van de besluitvorming in uw veiligheidsregio kenbaar te maken aan de secretaris van het Veiligheidsberaad via veiligheidsberaad@nipv.nl, zodat de Minister van Justitie en Veiligheid hiervan op de hoogte gebracht kan worden.

Met vriendelijke groet,

A.W. Kolff
Voorzitter Veiligheidsberaad

Protocol Interregionaal Beleidsteam (IRBT)

Preambule

Het doel van het IRBT is om bij een bovenregionale crisis of ramp te komen tot afstemming tussen de betrokken voorzitters veiligheidsregio over besluitvorming in de verschillende veiligheidsregio's. De basis voor het IRBT ligt in artikel 39 Wet veiligheidsregio's (Wvr) en laat de bepalingen van de Wvr onverlet. Vanuit het gezag dat hen in de Wvr is gegeven, nemen de betrokken voorzitters veiligheidsregio deel aan het IRBT. In het IRBT stemmen zij af over besluiten die zij ieder vanuit hun bevoegdheid nemen. Afweging van belangen, ook met de andere bevoegde gezagen, vindt primair plaats in de afzonderlijke Regionale Beleidsteams (RBT's) en de voorzitters nemen de afgewogen standpunten mee naar het IRBT. Na afstemming in het IRBT bekrachtigen de betrokken voorzitters veiligheidsregio het (bovenregionaal gelijkkluidend) besluit in hun eigen RBT. Als de vereiste spoed zich verzet tegen het vooraf raadplegen van het regionaal beleidsteam, kunnen de betrokken voorzitters op basis van artikel 39 lid 4 Wvr bij een (dreigende) crisis of ramp in het IRBT, staande de vergadering, gezamenlijk – maar wel ieder voor zich – formele (bovenregionaal gelijkkluidende) besluiten nemen.

Artikel 1 Definities

1. Een bovenregionale crisis is een crisis of ramp met bron of effect in meerdere veiligheidsregio's.

Artikel 2 Taken en doelstellingen IRBT

1. Het IRBT stemt af en besluit over de interregionale bestuurlijke coördinatie bij bovenregionale incidenten en stimuleert en faciliteert een slagvaardige aanpak daarvan.
2. Het IRBT kan één gezamenlijke operationeel leider aanwijzen.
3. Het IRBT stemt af en besluit indien het om verdeling van schaarse middelen gaat.¹
4. Het IRBT draagt zorg voor eenduidige crisiscommunicatie.
5. Het IRBT informeert de Minister van Justitie en Veiligheid over het bovenregionale incident.

Artikel 3 Bijeenkomen IRBT

1. Er is sprake van een bovenregionale of landelijke crisis of ramp.
2. Er is sprake van een acute fase waarbij snelle bestuurlijke besluitvorming nodig is.

Artikel 4 Samenstelling Interregionaal beleidsteam

1. Het IRBT bestaat bij een bovenregionale crisis uit de voorzitters van de getroffen veiligheidsregio's.
2. Afhankelijk van de aard en omvang van de crisis wordt het IRBT aangevuld met crisispartners.
3. Aan het IRBT kan een liaison van de NCTV namens de Minister van Justitie en Veiligheid deelnemen als adviseur.
4. De plaatsvervangende voorzitter vindt plaats conform de besluiten die elke veiligheidsregio op grond van artikel 11, derde lid Wvr heeft genomen.

¹ Met inachtneming van ieders eigen wettelijke bevoegdheid.

5. In geval van een crisis waarbij de nationale crisisstructuur is geactiveerd, neemt de voorzitter van het IRBT met raadgevende stem deel aan de Ministeriële Commissie Crisisbeheersing.

Artikel 5 Voorzitter IRBT

1. De voorzitter van de bronregio wordt benoemd als voorzitter van het IRBT.
2. Indien niet helder is in welke veiligheidsregio de bron van een crisis is gelegen, of de bron(nen) in meer dan één regio liggen, wordt de voorzitter van de veiligheidsregio met het grootste inwoneraantal benoemd als voorzitter van het IRBT.
3. Indien alle 25 veiligheidsregio's betrokken zijn, dan is de voorzitter Veiligheidsberaad voorzitter van het IRBT.
4. In onderling overleg kan bij unanimiteit worden afgeweken van lid 1 en 2, door alle betrokken voorzitters.

Artikel 6 Besluitvorming

1. De voorzitters veiligheidsregio in het IRBT besluiten op basis van unanimiteit.
2. Indien unanimiteit niet tot stand komt, wordt het besluit van de voorzitters veiligheidsregio in het IRBT bij meerderheid van stemmen opgemaakt, waarbij iedere voorzitter één stem heeft.
3. Bij staken van de stemmen heeft de voorzitter IRBT een doorslaggevende stem.
4. Om rechtsgevolg te geven aan de besluiten in het IRBT, nemen de voorzitters veiligheidsregio op basis van artikel 39 Wvr, ieder voor zich een besluit in lijn met de uitkomst van de stemming.² Zij bekrachtigen dit besluit vervolgens in hun eigen RBT, tenzij de vereiste spoed zich hiertegen verzet.

Artikel 7 Verantwoording

1. De betrokken voorzitters veiligheidsregio brengen na afloop van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, schriftelijk verslag uit aan de raden van de getroffen gemeenten over het verloop van de gebeurtenissen en de besluiten die het IRBT heeft genomen. Zij vermelden daarbij of zij hebben ingestemd met de besluiten van het IRBT als deze op basis van meerderheid van stemmen tot stand zijn gekomen.

Artikel 8 Afschaling

1. Indien de voorwaarden uit artikel 3 komen te vervallen, vindt er afschaling plaats.

² Daarbij staat het iedere voorzitter van de veiligheidsregio vrij om een aanwijzing, als bedoeld in artikel 42 van de Wet veiligheidsregio's, te verzoeken.

Vergadering van	: Algemeen Bestuur - reguliere vergadering
Kabinet	: Nee
Vergaderdatum	: 15 december 2023
Auteur	: Menno Hinssen
Onderwerp	: Actualisatie Rampbestrijdingsplan Hoogwater Limburg 2023-2026
Bijlagen	: 1

Aanleiding en korte samenvatting

Het Rampbestrijdingsplan (RBP) Hoogwater is ook dit jaar weer herzien naar aanleiding van de verschillende initiatieven, werkgroepen en updates.

De belangrijkste wijzigingen zijn vorig jaar al doorgevoerd door het volledige raamwerk van het RBP te veranderen. Hierdoor hebben we voorgaand aan het hoogwaterseizoen kunnen werken met de nieuwe afspraken. De grootste wijziging betrof het opnemen van afspraken van alarmeringswaarden van zijrivieren en het inzichtelijk krijgen van de problemen die zich voor kunnen doen bij hoogwater in een van die zijrivieren. Deze werkwijze hebben we voorgaand hoogwaterseizoen kunnen testen en de uitkomsten daarvan zijn meegenomen in deze update van het RBP.

In dit geactualiseerde RBP is bijvoorbeeld het moment van informeren/alarmeren bij een stijging van het water gewijzigd. In deze update zijn ook operationele details zoals de rol van het CoPI, internationale samenwerking en het Impact Analyse Team (IAT) verwerkt. Daarnaast zijn de bijlagen van het RBP uitgebreid met onder andere multi-actielijsten voor zijrivieren en een GHOR-lijst voor kwetsbare objecten en updates/verbeteringen rondom evacuatieplannen.

De volgende update van het RBP zal plaatsvinden wanneer het IAT geformaliseerd wordt en actief is. Daarna wordt het RBP weer opgenomen in de reguliere actualisatiecyclus.

Beslispunten

1. Instemmen met de terinzagelegging van het ontwerp Rampbestrijdingsplan Hoogwater Limburg 2023–2026 voor een periode van zes weken.

Onderbouwing voorstel

Met de actualisatie van dit rampbestrijdingsplan worden verbeteringen doorgevoerd aan het Rampbestrijdingsplan Hoogwater op operationeel niveau. Hiermee wordt beoogd dat de crisisorganisatie beter is voorbereid op een volgende hoogwatersituatie en wordt de kans op een effectieve crisisbeheersing vergroot.

De verbeterde voorbereiding op hoogwatersituaties is nog niet afgerond. Zowel intern als onder de vlag van de kerngroep hoogwater zijn de betrokken organisaties nog druk doende om verbeterpunten op te pakken. Deze inspanningen zullen de komende jaren bruikbare resultaten opleveren, die ook verwerkt moeten worden in het rampbestrijdingsplan ten einde onze crisisorganisatie optimaal voor te bereiden op een effectieve crisisbeheersing tijdens hoogwatersituaties. Het rampbestrijdingsplan zal daarom, bij formalisatie van het IAT nogmaals worden voorzien van een actualisatie.

Personele consequenties

Er worden geen personele consequenties voorzien.

Financiële consequenties

Er worden geen financiële consequenties voorzien.

Communicatie

Wanneer het RBP Hoogwater ter inzage wordt gelegd, zal hierover worden gecommuniceerd met de betrokken partijen.

Vervolgprocedure

Na de terinzagelegging wordt gereageerd op de eventuele binnengekomen zienswijzen. Vervolgens zal het Rampbestrijdingsplan ter definitieve vaststelling worden aangeboden aan de eerstvolgende bijeenkomst van het Algemeen Bestuur.

Bijlagen

1. Rampbestrijdingsplan Hoogwater Limburg 2023-2026

Besluit

- Akkoord met voorstel
- Akkoord met voorstel met aantekening
- Niet akkoord met voorstel met aantekening

Toelichting:

Paraaf ambtelijk secretaris:

Rampbestrijdingsplan Hoogwater Limburg

2023-2026

Versiedatum: 02-11-2023 Vastgesteld door d.d.:	
Veiligheidsdirectie van de veiligheidsregio Limburg-Noord Mevr. C. Angevaren d.d.:	Veiligheidsdirectie van de veiligheidsregio Zuid-Limburg Dhr. L. Houben d.d.:
Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord Dhr. A. Scholten d.d.:	Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio Zuid-Limburg Dhr. W. Hillenaar d.d.:

Colofon:

Dit rampbestrijdingsplan is tot stand gekomen onder regie van de kerngroep hoogwater Limburg, bestaande uit vertegenwoordigers van de veiligheidsregio's Limburg-Noord en Zuid-Limburg, Rijkswaterstaat en Waterschap Limburg.

Druk:

Versie 6.0

Eindredactie:

Crisisbeheersing veiligheidsregio Limburg-Noord en veiligheidsregio Zuid-Limburg

Inhoud

1. INLEIDING	4
2. BESTUURLIJK EN WETTELIJK KADER.....	7
2.1 INLEIDING	7
2.2 LEIDING & COÖRDINATIE	7
2.3 CONVENANT HOOGWATERBERICHTGEVING MAAS	7
2.4 VERANTWOORDELIJKHEDEN	7
2.5 UITWERKING OVERIGE INDIVIDUELE PARTNERS	8
2.6 BIJSTAND EN MILITAIRE STEUNVERLENING (IN HET OPENBAAR BELANG).....	8
2.7 BEHEER	9
2.8 OEFENEN	9
2.9 BESTUURLIJKE NETWERKKAARTEN	9
3. SCENARIO HOOGWATER ZIJRVIEREN	11
3.1 INLEIDING	11
3.2 MELDING & ALARMERING / OP- EN AFSCHALING	11
3.3 LEIDING EN COÖRDINATIE	13
3.4 INFORMATIEMANAGEMENT	14
3.5 CRISISCOMMUNICATIE	14
3.6 EVACUATIE	15
3.7 SAMENHANG HOOGWATER ZIJRVIEREN MET DE MAAS	15
4. SCENARIO HOOGWATER MAAS	16
4.1 INLEIDING	16
4.2 DUIDING AFVOER EN WATERSTANDEN	16
4.3 MELDING & ALARMERING / OP- EN AFSCHALING.....	16
4.4 LEIDING EN COÖRDINATIE	19
4.5 INFORMATIEMANAGEMENT	21
4.6 CRISISCOMMUNICATIE	22
4.7 EVACUATIE	23
4.8 ISOLATIE VAN GEBIEDEN	25
4.9 ACHTEREENVOLGENDE AANDACHTSGEBIEDEN	25
5. SCENARIO FALEN KERING EN POLDEREFFECTEN	26
5.1 INLEIDING	26
5.2 DUIDING SCENARIO'S FALEN PRIMAIRE KERING	26
5.3 MELDING & ALARMERING / OP- EN AFSCHALING	28
5.4 LEIDING & COÖRDINATIE	29
5.5 INFORMATIEMANAGEMENT	29
5.6 EVACUATIE	30
5.7 CRISISCOMMUNICATIE	30
5.8 POLDEREFFECTEN (KWELWATER EN GEBIEDSEIGEN WATER).....	30
6. ORGANISATORISCHE KADERS.....	32
6.1 INLEIDING	32
6.2 IMPACT ANALYSE TEAM	32
6.3 INTERNATIONALE SAMENWERKING	33
6.4 BURGERPARTICIPATIE	33
6.5 EVACUATIE	33
6.6 NAFASE HOOGWATER.....	37

1. Inleiding

Voor u ligt het Rampbestrijdingsplan Hoogwater Limburg 2023-2026 voor de veiligheidsregio's Limburg-Noord (VRLN) en Zuid-Limburg (VRZL). Dit plan is opgesteld naar aanleiding van de bestuurlijke wens in beide veiligheidsregio's om een specifiek plan te hebben voor de hoogwaterproblematiek rondom de Maas, beken en zijrivieren.

Hoewel rondom de Maas vele voorzieningen zijn getroffen om wateroverlast te voorkomen, kunnen primaire waterkeringen bezwijken of overstromen. Dat hebben de inwoners van Limburg in 1993 en 1995, maar helaas in 2021 opnieuw, ervaren. Hoogwater wijkt op facetten af van de reguliere rampenbestrijding en crisisbeheersing, zowel qua tijdsverloop als qua verantwoordelijkheden. Met dit rampbestrijdingsplan wordt beoogd dat de (crisisorganisaties van de) Limburgse veiligheidsregio's adequaat zijn voorbereid op dergelijke incidenten, in nauwe samenwerking met de overige organisaties in het speelveld, zoals de gemeenten, Rijkswaterstaat, Waterschap Limburg, Defensie en de politie.

Het rampbestrijdingsplan hoogwater is niet nieuw. Wel is het rampbestrijdingsplan naar aanleiding van de hoogwatercrisis van 2021 en de daarover verschenen evaluaties geactualiseerd. Zo is ervoor gekozen om het Impact Analyse Team een plek te geven in dit rampbestrijdingsplan en is het uitgebreid met informatie en handelingsperspectief ten aanzien van de meest risicovolle beken en zijrivieren in Limburg. Zowel mono- als multidisciplinair zijn Waterschap Limburg, Rijkswaterstaat en de Limburgse veiligheidsregio's op het moment van schrijven van dit plan echter nog bezig met het opvolgen van de aanbevelingen uit de evaluaties, waardoor niet alle ontwikkelingen en verbeterpunten in deze versie van het rampbestrijdingsplan kunnen worden verwerkt. Op basis van de veranderingen in de aanpak rondom het IAT zal het RBP opnieuw worden geüpdatet waarna deze zal vervallen in de reguliere actualisatiecyclus.

Doelstellingen

Het Rampbestrijdingsplan (RBP) Hoogwater Limburg heeft drie doelstellingen:

1. Het vastleggen hoe de coördinatie tussen de betrokken actoren bij een hoogwatersituatie in de Maas en/of de beken en zijrivieren verloopt;
2. Het beschrijven van de omvang en de effecten van de verschillende hoogwaterscenario's;
3. Het vastleggen van de voorbereide acties en taken bij het optreden van hoge waterstanden in de Maas en/of de beken en zijrivieren.

Reikwijdte plan

Het RBP Hoogwater Limburg is opgesteld om de gevolgen van hoogwater in Limburg zoveel mogelijk te beperken en te bestrijden. Hierna volgt een opsomming van gemeenten welke effecten kunnen ervaren van hoogwater uit beken, zijrivieren en/of de Maas: Eijsden-Margraten, Maastricht, Vaals, Gulpen-Wittem, Valkenburg aan de Geul, Meerssen, Heerlen, Voerendaal, Beek, Beekdaelen, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Stein, Sittard-Geleen, Echt-Susteren, Maasgouw, Roermond, Roerdalen, Leudal, Beesel, Peel en Maas, Venlo, Horst aan de Maas, Bergen, Venray, Gennep en Mook en Middelaar. Dit RBP dient als kapstok voor alle monodisciplinaire planvorming die door de individuele partners voor hoogwatersituaties wordt opgesteld.

Leeswijzer

Het RBP Hoogwater Limburg bestaat uit drie onderdelen:

- Bestuurlijk deel: beschrijft het wettelijk- en beleidskader dat van toepassing is op de organisatie van de hoogwaterbestrijding.
- Operationeel deel: beschrijft de scenario's met de randvoorwaardelijke crisisbeheersingsprocessen en de generieke organisatorische kaders tijdens een hoogwatersituatie in de Maas en de beken en zijrivieren.
- Bijlagen.

Het RBP hangt samen met veel verschillende plannen en planfiguren. In bijlage L is daarom een schematisch overzicht te vinden van de diverse plannen en hoe deze zich verhouden tot elkaar.

Vaststelling

- Het bestuurlijke deel wordt vastgesteld door het algemeen bestuur van de veiligheidsregio Limburg-Noord en het algemeen bestuur van de veiligheidsregio Zuid-Limburg.
- Het operationele deel wordt vastgesteld door de veiligheidsdirectie van de veiligheidsregio Limburg-Noord en de veiligheidsdirectie van de veiligheidsregio Zuid-Limburg.
- De bijlagen worden vastgesteld door de regiegroep van de veiligheidsregio Limburg-Noord en het programma crisisbeheersing en rampenbestrijding van de veiligheidsregio Zuid-Limburg. De monodisciplinaire bijlagen worden vastgesteld door de kolommen. Het “Convenant hoogwaterberichtgeving en prognoses” is in de bijlagen opgenomen maar is eerder vastgesteld door de algemeen besturen van de beide Limburgse veiligheidsregio’s en Rijkswaterstaat (RWS).

Bestuurlijk deel

2. Bestuurlijk en wettelijk kader

2.1 Inleiding

Het doel van dit rampbestrijdingsplan is het ondersteunen van de operationele inzet van de betrokken organisaties tijdens een hoogwatersituatie van zowel de Maas als de meest risicovolle beken en zijrivieren in Limburg. Het rampbestrijdingsplan heeft daarmee betrekking op het werkingsgebied van de beide Limburgse veiligheidsregio's. Dit bestuurlijke deel is gericht op de bestuurlijke kaders, juridische aspecten en formele criteria waaraan een rampbestrijdingsplan moet voldoen. Het operationele deel richt zich op de operationele informatie en handvatten die van belang zijn voor de hulpdiensten en crisisorganisaties tijdens de bestrijding van een hoogwatersituatie.

2.2 Leiding & coördinatie

De opschaling zal verlopen via de Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure (GRIP) en wordt gebaseerd op de prognose van de afvoer bij vooraf bepaalde meetpunten. Bij hoogwater wordt in principe geen Commando Plaats Incident (CoPI) ingericht, tenzij er zich lokaal knelpunten voordoen waarvoor multidisciplinaire coördinatie noodzakelijk is. De Regionale Operationele Teams (ROT's) van beide veiligheidsregio's worden bij hoogwater uitgebreid met liaisons van Rijkswaterstaat, Waterschap Limburg en binnen de VRZL de RMOA. De dijkgraaf van Waterschap Limburg en de Hoofd Ingenieur Directeur (HID) van Rijkswaterstaat maken bij hoogwater deel uit van de beleidsteams (GBT/RBT) van de beide Limburgse veiligheidsregio's.

2.3 Convenant hoogwaterberichtgeving Maas

Een adequate hoogwaterbestrijding is niet mogelijk zonder registratie en voorspelling van de waterstanden in de Maas. De Veiligheidsregio en de gemeenten in de regio baseren hun activiteiten uitsluitend op de verwachtingen zoals die worden ontvangen van Rijkswaterstaat op basis van afspraken in het tussen de Limburgse veiligheidsregio's en Rijkswaterstaat afgesloten convenant. Dit convenant is terug te vinden in de bijlagen.

2.4 Verantwoordelijkheden

2.4.1 *Verantwoordelijkheid primaire en secundaire keringen*

Primaire waterkeringen bieden bescherming tegen overstromingen bij hoogwater vanuit de Noordzee en diverse grote binnenlandse rivieren en wateren, waaronder rivier de Maas. Daarbij gaat het met name om die gebieden, waar eventuele overstromingen potentieel veel slachtoffers of grote economische schade tot gevolg hebben. Op basis van de Waterwet heeft Waterschap Limburg de zorgplicht voor het beheren van de primaire waterkeringen in de provincie Limburg en daarmee de verantwoordelijkheid voor de staat van de dijken. Het behoort dan ook tot de verantwoordelijkheid van het waterschap om alle activiteiten in de bestrijding tegen waterschade bij hoogwater vooraf te beschrijven en vast te leggen in een Bestrijdingsplan hoogwater. De activiteiten betreffen onder andere het dichtzetten van coupures en wanden, het aanbrengen van tijdelijke keringen en controleren van noodplannen van derden die een rol hebben in hoogwaterbescherming, het plaatsen van (kwel)waterpompen en het organiseren van een adequate dijkbewaking. Knelpunten en onvoorziene situaties worden ingebracht in het, op dat moment, verantwoordelijke team van Waterschap Limburg en/of de veiligheidsregio (situatie en opschalingsafhankelijk), zodat waar nodig gezamenlijk en tijdig actie kan worden ondernomen. De minister van Infrastructuur & Waterstaat (I&W) houdt (direct) toezicht op het optreden van het waterschap en kan, indien nodig, aanwijzingen geven wanneer er sprake is van een gevaarstelling met betrekking tot primaire keringen. Rijkswaterstaat is daarnaast in Limburg ook beheerder van een tweetal primaire keringen, te weten keersluis Limmel en sluiscomplex Bosscherveld (beiden gelegen in Maastricht).

Regionale waterkeringen bieden bescherming tegen binnenwater uit de vele meren, kleine rivieren en kanalen. Er zijn verschillende types secundaire keringen, zoals waterkeringen met een lokaal of regionaal karakter, kanaaldijken en boezemkades. De zorgplicht voor regionale waterkeringen in Limburg is met name belegd bij Waterschap Limburg en decentrale waterbeheerders (gemeenten). Daarnaast is Rijkswaterstaat verantwoordelijk voor de dijken rondom het Julianakanaal. De provincie houdt toezicht op het optreden van het waterschap en kan, indien nodig, aanwijzingen geven wanneer er sprake is van een gevaarstelling met betrekking tot regionale keringen. De Minister van I&W oefent daarop het oppertoezicht uit en kan ook rechtstreeks aanwijzingen geven aan decentrale waterbeheerders.

2.4.2 Verantwoordelijkheid stremming scheepvaart

Een intentionele stremming van de scheepvaart op de Maas of de Limburgse- en Noord-Brabantse kanalen ten tijde van hoogwater komt alleen aan de orde indien daar zeer ernstige redenen voor zijn. Stremming kan bijvoorbeeld nodig zijn door het verloop van het hoogwater, de feitelijke toestand van de primaire waterkeringen en eventuele bedreigde gebieden langs de Maas of kanalen. Het stremmen van de scheepvaart is de verantwoordelijkheid van de Hoofdingenieur-Directeur van Rijkswaterstaat Zuid-Nederland (HID ZN) en vindt plaats op eigen initiatief van Rijkswaterstaat of op aanvraag vanuit belanghebbende (semi-) overheidsorganisaties. Dit geldt ook voor het weer vrijgeven van de vaarweg na een hoogwatersituatie. Een verzoek tot stremming van de scheepvaart door een (semi-)overheidsorganisatie kan worden ingediend bij de HID ZN.

2.4.3 Verantwoordelijkheid evacuatie

Indien evacuatie aan de orde dreigt te komen, dan zal het proces evacuatie binnen bevolkingszorg worden opgestart overeenkomstig de geldende (gemeentelijke-) plannen. De daadwerkelijke evacuatie zal door de politie en eventueel met hulp van Defensie, worden ondersteund. Het besluit over evacuatie wordt genomen door de burgemeester van de desbetreffende gemeente of, ingeval van een GRIP-4 situatie, door de voorzitter van de veiligheidsregio. Het Regionaal Operationeel Team (ROT) heeft in dit kader een adviserende rol en maakt bij het formuleren van een advies over al dan niet evacueren een afweging van alle relevante factoren. Omdat het scenario dijkdoorbraak een eigen urgente dynamiek kent, geeft dit plan kaders aan waar rekening mee moet worden gehouden bij de besluitvorming omtrent wel of niet evacueren bij (dreigende) dijkdoorbraak.

2.5 Uitwerking overige individuele partners

Dit plan beoogt op regionaal niveau afspraken te maken over de organisatie bij hoogwater. Daarnaast zullen de betreffende gemeenten in Limburg, Rijkswaterstaat en Waterschap Limburg hun activiteiten beschrijven in eigen draaiboeken en actielijsten hoogwater. Deze draaiboeken/actielijsten dienen afgestemd te zijn op de afspraken in dit rampbestrijdingsplan en dienen te worden vastgesteld door de desbetreffende organisaties zelf. Voor Zuid-Limburg zijn multidisciplinaire actielijsten voor Maas en zijrivieren ontwikkeld die de belangrijkste acties van de betreffende partijen weergeeft (zie hiervoor de crisisconnect-app).

2.6 Bijstand en militaire steunverlening (in het openbaar belang)

Indien bijstand gewenst is van de multidisciplinaire ondersteuning of Defensie, dient deze conform reguliere procedures aangevraagd te worden. Het Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum (LOCC) coördineert en adviseert veiligheidsregio's bij bijstandsaanvragen van onder meer Defensie en de disciplines. Een overzicht van de afspraken met Defensie en de beschikbare middelen staat in de Catalogus Nationale Operaties van het ministerie van Defensie. De Regionaal Militair Operationeel Adviseur (RMOA) is de eerste contactpersoon van Defensie binnen de Veiligheidsregio. Hij is de militaire adviseur voor de civiele diensten en voor het civiele bestuur. Een aanvraag voor Nationale Operaties in het ROT zal dan ook via de RMOA verlopen.

Defensie behoudt zich het recht voor om zelf te bepalen of bijstand wordt gehonoreerd. Bijstand wordt ten alle tijden in het moment afgewogen door bevoegd gezag waardoor het niet mogelijk is om op voorhand defensiecapaciteit toe te kennen c.q. preparatief in te plannen. Bevoegd gezag is in deze Directie Operaties (DOPS) van de Bestuursstaf Defensie.

2.7 Beheer

- Bestuurlijk: het bestuurlijk deel van het rampbestrijdingsplan hoogwater dient minimaal eens per drie jaar te worden herzien en bijgewerkt. Indien gewijzigde omstandigheden daartoe aanleiding geven, wordt het plan tussentijds geactualiseerd. Voorstellen hiertoe alsmede het beheer van het rampbestrijdingsplan worden gedaan door de werkgroep Hoogwater Limburg die het plan jaarlijks toetst op actualiteit.
- Operationeel: het operationeel deel van het rampbestrijdingsplan hoogwater is aan constante verandering onderhevig. Wijzigingen in dit deel kunnen derhalve tussentijds door de Veiligheidsdirecties van de beide Limburgse veiligheidsregio's worden vastgesteld.
- Bijlagen: de multidisciplinaire informatiekaart (MIK), GMK-Bladen en IM-instructie worden beheerd door beide Limburgse Veiligheidsregio's en de multidisciplinaire actielijsten worden beheerd door de VRZL. De overige relevante documenten die per kolom zijn opgesteld, worden door de desbetreffende kolom beheerd en aangepast. Doordat de inrichting van het Limburgse watersysteem voortdurend verandert als gevolg van werkzaamheden, is het van belang om bepaalde documenten ieder jaar te controleren op actualiteit.

2.8 Oefenen

Minimaal eens per vier jaar dient het rampbestrijdingsplan multidisciplinair te worden beoefend, waarbij het wordt getoetst op juistheid, volledigheid en bruikbaarheid.

2.9 Bestuurlijke netwerkkaarten

De bestuurlijke netwerkkaarten beschrijven de bestuurlijke verantwoordelijkheden en verplichtingen in crisisbeheersing op vele gebieden. Ze bieden een oriëntatiepunt waarmee verantwoordelijke bestuurders en beleidsteams tijdens een (dreigende) crisissituatie hun eigen besluitvorming en aanpak kunnen vormgeven.

Voor hoogwater situaties zijn de volgende bestuurlijke netwerkkaarten van toepassing:

- 1: Rampenbestrijding algemeen en handhaving openbare orde
- 3: Oppervlaktewater en waterkering;
- 18: Binnenvaart.
- Incidentafhankelijk:
 - 5 Milieu;
 - 12 Nooddrinkwater en noodwater;
 - 14 Elektriciteit en gas;
 - 21a Telecommunicatie
 - 24 Cultureel erfgoed
 - Vitaal

Deze zijn terug te vinden op www.nipv.nl.

Operationeel deel

In dit operationele deel gaan de eerste drie hoofdstukken in op de hoogwaterscenario's die zich kunnen voordoen in Limburg: 1) hoogwater in de beken en zijrivieren, 2) hoogwater in de Maas en 3) het falen van primaire keringen en poldereffecten. Voor elk scenario zijn de randvoorwaardelijke crisisbeheersingsprocessen beschreven en eventuele bijzonderheden benoemd. Het laatste hoofdstuk beschrijft de generieke organisatorische kaders die op elk van de scenario's van toepassing (kunnen) zijn, zoals internationale aspecten, burgerparticipatie, evacuatiestrategie, nafase en noodmaatregelen.

3. Scenario hoogwater zijrivieren

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de werkwijze van de betrokken (crisis)organisaties bij een (dreigende) wateroverlast-situatie in de meest risicovolle beken en zijrivieren in Limburg. Eerst worden de randvoorwaardelijke crisisbeheersingsprocessen toegelicht: melding en alarmering, op- en afschaling, leiding en coördinatie, informatiemanagement en crisiscommunicatie. Daarna komen bijzonderheden ten aanzien van de (generieke) evacuatiestrategie aan bod. Tot slot wordt aandacht geschonken aan de samenhang tussen hoogwater in de beken en zijrivieren met de Maas.

3.2 Melding & alarmering / Op- en afschaling

3.2.1 Melding & alarmering

De afvoeren van de Limburgse beken en zijrivieren worden, onder andere vanuit de Centrale Regiekamer (CRK), gemonitord door Waterschap Limburg. Hierbij maakt het waterschap gebruik van een (kleuren)fasering:

- Groen: basisafvoer;
- Geel: waakzaamheid;
- Oranje: dreigende wateroverlast;
- Rood: wateroverlast.

Wanneer zich een situatie van dreigende wateroverlast voordoet of als er op het moment van waakzaamheid een doorstijging naar dreigende wateroverlast wordt verwacht, wordt er een Regieteam van Waterschap Limburg actief. Het Regieteam opereert nog binnen de reguliere organisatie van het waterschap en betreft dus geen formele opschaling. Aan het Regieteam neemt ook een Crisiscoördinator deel. De Crisiscoördinator start bij activatie van een Regieteam de lijn met de veiligheidsregio op door middel van contact met de Informatiemanager ROT (IMROT). De Informatiemanager informeert vervolgens de Calamiteitencoördinator (CaCo), Regionaal Operationeel Leider (ROL) en Hoofd Taakorganisatie Crisiscommunicatie (HCC). Indien de IMROT door omstandigheden niet bereikbaar is, start de Crisiscoördinator via de CaCo de lijn met de Gemeenschappelijke Meldkamer Limburg op, die vervolgens bovengenoemde functionarissen alarmeert.

Wanneer er binnen het waterschap enkel een Regieteam wordt geactiveerd, is dit in eerste instantie nog een reguliere situatie en is het contact met de veiligheidsregio ter informatie. Zodra de situatie voor het Regieteam niet meer beheersbaar is en besloten wordt op te schalen naar coördinatiefase 1 voor de crisisbeheersingsorganisatie en het Waterschap Actieteam (WAT) in de lucht komt, zal de Crisiscoördinator wederom de IMROT van de veiligheidsregio informeren. Bij opschaling van het Waterschap naar een WAT zal ook de veiligheidsregio opschalen met een Operationeel Kernoverleg (OKO) / kernoverleg. Rijkswaterstaat wordt via Meldkamer Water ZN over deze opschaling geïnformeerd door de IMROT of het waterschap.

Bereikte afvoerhoeveelheid	Functionarissen te informeren door Crisiscoördinator WL	Handelingsperspectief IMROT
Basisafvoer	Geen	Geen
Waakzaamheid	Informeren IMROT bij code geel Roer/Geul. Informeren IMROT bij bereiken code geel met verwachte doorstijging naar code oranje bij alle zijrivieren. Bij geen gehoor CaCo.	Informeert ROL, CaCo, HCC (en OvD-Bz in de VRZL).
Dreigende wateroverlast	Informeert IMROT. Bij geen gehoor CaCo.	Opstart OKO+ / kernoverleg (ROL-IMROT-HCC-CaCo + AC-Bz).
Wateroverlast	Informeert IMROT. Bij geen gehoor CaCo.	Stem o.b.v. te verwachten impact met OKO / kernoverleg af over opschaling naar GRIP 2 (afhankelijk van situatie met of zonder CoPI).

In overleg met specialisten van Waterschap Limburg is een selectie gemaakt van de meest risicovolle beken en zijrivieren in Limburg. Hierbij zijn de afvoerhoeveelheden, mogelijke stijgsnelheden en potentiële mate van overlast voor de (bebouwde) omgeving in ogenschouw genomen. In onderstaande tabel zijn deze beken en zijrivieren weergegeven, inclusief de bijbehorende afvoerhoeveelheden per (kleur)fasering die het waterschap hanteert.

Beek / zijrivier	Veiligheids-regio	Leidend meetpunt	Basisafvoer	Waakzaam	Dreigende wateroverlast	Wateroverlast
Eyserbeek	VRZL	Eys	0,1 m3/s	5,3 m3/s	6,2 m3/s	7,5 m3/s
Geleenbeek	VRZL/VRLN	Munstergeleen	0,6 m3/s	15,0 m3/s	20,0 m3/s	36,0 m3/s
Geul	VRZL	Cortessen/ Hommerich	0,5 m3/s	10,0 m3/s	20,0 m3/s	50,0 m3/s
Groote Molenbeek	VRLN	Meerlo / Hoekerhof	0,6 m3/s	5,1 m3/s	9,0 m3/s	12,8 m3/s
Gulp	VRZL	Azijnfabriek	0,2 m3/s	5,0 m3/s	8,0 m3/s	16,0 m3/s
Jeker	VRZL	Nekum	1,2 m3/s	6,5 m3/s	9,0 m3/s	16,0 m3/s
Niers	VRLN	Kessel (D)	3,2 m3/s	10,0 m3/s	20,0 m3/s	25,0 m3/s
Roer	VRLN	Stah (D)	13,0 m3/s	55,0 m3/s	80,0 m3/s	120,0 m3/s
Selzerbeek	VRZL	Partij	0,1 m3/s	2,5 m3/s	4,0 m3/s	6,0 m3/s
Swalm	VRLN	Swalm (Grens)	1,0 m3/s	3,9 m3/s	6,8 m3/s	9,7 m3/s
Tungelroyse Beek	VRLN	Tungelroyse Beek A2	0,8 m3/s	4,2 m3/s	7,4 m3/s	10,5 m3/s
Neerbeek	VRLN	Hammermolen Neerbeek	0,4 m3/s	9,2 m3/s	16,1 m3/s	23,1 m3/s
Worm	VRZL	Rimburg	1,4 m3/s	25,0 m3/s	32,0 m3/s	40,0 m3/s

3.2.2 Op- en afschaling

Voor een standaard hoogwatersituatie in de beken en zijrivieren geldt dat conform onderstaand schema wordt opgeschaald. Indien noodzakelijk kan van deze standaard opschaling gemotiveerd worden afgeweken. Denk bijvoorbeeld aan het alarmeren van het OKO / Kernoverleg als zeer veel neerslag wordt verwacht, zonder dat er (al) sprake is van verhoogde afvoeren. Ook kan besloten worden eerder op te schalen naar GRIP 2 in situaties waarbij zeer veel neerslag wordt verwacht en de afvoeren van de Maas en/of het bekensysteem al zijn verhoogd.

Afvoerwaarde	Basisafvoer	Waakzaam	Dreigende wateroverlast	Wateroverlast
Alarmering VR	-	Informereren IMROT bij code geel Roer/Geul. Informereren IMROT bij bereiken code geel met verwachte doorstijging naar code oranje bij alle zijrivieren.	OKO+ / Kernoverleg	Advies GRIP-2

Afschalen van de opgeschaalde (crisis)teams van de veiligheidsregio's gebeurt pas indien:

- de hoogwatergolf de laatste gemeente van de betreffende beek of zijrivier is gepasseerd en/of is uitgemond in de Maas en niet meer voor overlast zorgt;
- er vastgesteld is dat er geen tweede hoogwatergolf komt;
- er overdracht heeft plaatsgevonden naar de reguliere organisaties, er een plan voor de nafase is ontwikkeld én er geen behoefte meer is vanuit de individuele gemeenten of kolommen aan multidisciplinaire samenwerking en/of ondersteuning.

Opschaling Impact Analyse Team (IAT)

Het Impact Analyse Team behelst een team specialisten waarvan men voornemens is deze in te zetten na het behalen van bepaalde criteria van waterhoogtes bij hoogwater. Het team is echter nog niet geformaliseerd, op het moment van schrijven wordt het team geformeerd. Stem daarom altijd met betrokken organisaties af over de mogelijkheid tot activatie. De ROL('s) van de betreffende veiligheidsregio('s) nemen/neemt hiertoe het initiatief. Onderstaande betreffen de kaders voor het formeren van het team bij hoogwater in de zijrivieren en betreft enkel een advies op basis van beschikbaarheid. Zie hoofdstuk 6.2 voor de nadere invulling en exacte taakbeschrijving van het team.

Er wordt geadviseerd om het IAT te laten formeren bij het bereiken van de volgende afvoerwaarden:

- Bij fase oranje (dreigende wateroverlast vanuit het regionale systeem) stemt het OKO/Kernoverleg van de veiligheidsregio met de liaison ROT van Waterschap Limburg of de WOL (Waterschaps Operationeel Leider) en de Operationeel Leider van RWS af over nut en noodzaak om het IAT op te starten. Belangrijke criteria die hierbij in ogenschouw worden genomen:
 - Duur (meerdere dagen)
 - Complexiteit (meerdere zijrivieren)
 - Grootte gebied (meerdere gemeenten/regio's)
 - Impact (getroffen gebied / kwetsbare objecten)
- Opkomen bij opschaling naar GRIP 2 voor wateroverlast vanuit de beken/zijrivieren (fase rood of fase oranje met verwachte doorstijging naar fase rood en grote impact).

Het besluit een IAT in te richten wordt door de ROL genomen. Op basis daarvan worden de functionarissen benaderd. De waterpartijen zullen dit via de Meldkamer Water ZN laten plaatsvinden.

3.3 Leiding en coördinatie

Wanneer een beek of zijrivier een afvoer bereikt waarbij er wateroverlast dreigt (doorstijging na bereiken van code oranje), zal worden opgeschaald naar een Operationeel Kernoverleg (OKO) / Kernoverleg. Hierbij sluit bij voorkeur ook een liaison van Waterschap Limburg aan. Wanneer er daadwerkelijke wateroverlast optreedt, kan worden besloten om op te schalen middels de GRIP-structuur. In afstemming met het OKO / Kernoverleg kan de ROL dan besluiten op te schalen naar GRIP 2, afhankelijk van de situatie al dan niet met CoPI. Het besluit om op te schalen in de GRIP-structuur kan per veiligheidsregio verschillend zijn. De ROL kan daarnaast bij problematiek in een vroegtijdig stadium besluiten om eerder op te schalen en het besluit niet pas bij daadwerkelijke wateroverlast te nemen. Bij opschaling naar een ROT wordt dit uitgebreid met een liaison van Waterschap Limburg en Defensie (betreft standaard werkwijze binnen de VRLN). De taak van het ROT is het inventariseren van knelpunten en ondersteuning leveren aan gemeenten en andere relevante organisaties bij de knelpunten die zij ervaren. Daarnaast zal in geval van schaarste een voorstel in de prioritering van middelen worden gemaakt. Wanneer een beek of zijrivier dusdanig veel wateroverlast veroorzaakt binnen één gemeente, kan worden besloten om verder op te schalen naar GRIP 3. Wanneer deze zijrivier meerdere gemeenten aandoet en in meerdere gemeenten voor grootschalige wateroverlast zorgt (of zal gaan zorgen), kan de ROL in overleg met de voorzitter veiligheidsregio, opschalen naar GRIP 4.

3.3.1 Inrichten Commando Plaats Incident (CoPI)

Een hoogwater in een van de zijrivieren kan in de gebouwde omgeving veel schade aanrichten. Daarnaast is er, in vergelijking tot de Maas, vaak geen tijd meer om evacuaties door te voeren en zijn acute ontruimingen noodzakelijk. Een lokaal CoPI kan zorgen voor multidisciplinaire structuur in een getroffen gebied. Dit kan er voor zorgen dat er met meerdere CoPI's actief worden, omdat een rivier vaak meerdere gemeentes aandoet. De rol van het CoPI kan zich daarbij richten op (de beslissing tot-) ontruimingen en PRIO-1-meldingen welke door het Lokaal Actiecentrum (LAC) direct naar het CoPI toe worden gestuurd. Vanuit het CoPI kunnen noodzakelijke eenheden worden aangestuurd naar de locaties welke vanuit het LAC zullen worden aangeleverd. Het CoPI krijgt daarmee een grotere coördinerende rol, door eenheden in het gebied te verdelen en gebouwen te ontruimen. Contact met het ROT over deze acties is, in verband met informatiemanagement en het gezamenlijke beeld erg belangrijk. Regelmatig contact tussen de IM-CoPI en de IM-ROT is dan ook noodzakelijk. Bij de aflossing is er daarnaast extra aandacht nodig voor de verandering in werkwijze om zo verwarring tussen CoPI en ROT over de werkwijze te voorkomen.

3.4 Informatiemanagement

3.4.1 Informatiemanager ROT

De IMROT en liaison van Waterschap Limburg spelen, vanaf opschaling naar een OKO / Kernoverleg, een cruciale rol bij het duiden van hoogwatergerelateerde informatie. De IMROT betreft deze liaison intensief bij de beeldvorming en prognoses. De informatiemanagers van de veiligheidsregio's importeren relevante tabbladen uit de LCMS-activiteiten van de waterpartijen en maken gebruik van de beschikbare kaartlagen in LCMS (denk hierbij ook aan overstromings-/inundatiegebieden van de beken en zijrivieren¹). Daarnaast kan de IMROT van de VRZL gebruik maken van de multi-actielijsten voor een duiding van mogelijke probleemgebieden.

3.4.2 Waterschap Limburg

Tijdens een hoogwater situatie zal Waterschap Limburg een LCMS-activiteit aanmaken. In deze activiteit zal alle relevante multidisciplinaire informatie worden beschreven door de Informatiecoördinator (ICO) van Waterschap Limburg. Indien de veiligheidsregio's een LCMS-activiteit hebben aangemaakt, worden deze activiteiten door de ICO van het waterschap geïmporteerd in de eigen activiteit.

3.4.3 Verkenningseenheden en inspecteurs

Zowel Waterschap Limburg (vanaf dreigende wateroverlast) als de brandweer (bij feitelijke wateroverlast en GRIP-opschaling) sturen eenheden het veld in, om de situatie rondom wateroverlast in de beken en zijrivieren te verkennen en te monitoren. De inspecteurs van het waterschap staan hierbij onder leiding van de 'Leider Werkgebiedsteam' en de eenheden van de brandweer onder leiding van de Coördinator Verkenningseenheden (CVE). Overweeg tijdens een situatie van daadwerkelijke wateroverlast tot het koppelen van de Leider Werkgebiedsteam aan de CVE om zo effectief gebruik te kunnen maken van de capaciteit van elkaars eenheden. Om zorg te dragen voor een zo concreet mogelijke beeldvorming dienen de CVE en de IMROT af te stemmen over de resultaten in het veld. De bevindingen worden gedeeld in het ROT.

3.5 Crisiscommunicatie

Hoogwater wordt gekenmerkt door de betrokkenheid van zeer veel diensten, disciplines en burgers, die zowel informatie aanleveren als willen ontvangen. Afstemming van berichtgeving tot eenduidige voorlichting is essentieel teneinde het gehele bestrijdingsproces niet te frustreren. Totdat er een ROT wordt geformeerd, communiceert iedere discipline uitsluitend over het eigen domein. Tot het moment van opschaling mag het Waterschap feitelijkheden over zijn eigen taken eigenstandig communiceren. Daarnaast kunnen elkaars boodschappen versterkt worden door deze berichten te delen op sociale media en bijvoorbeeld (in het kader van risicocommunicatie) te verwijzen naar de handelingsperspectieven zoals verwoord op de website www.wachtnietopwater.nl De afstemming over communicatie kan plaatsvinden vanuit het OKO / Kernoverleg. Vanaf opschaling naar GRIP 2, wanneer het ROT wordt opgeroepen, ligt de centrale coördinatie van de crisiscommunicatie bij de veiligheidsregio. Waterschap Limburg ondersteunt het crisiscommunicatieproces van de veiligheidsregio en waar mogelijk zullen zij, overeenkomstig de reguliere afspraken, een communicatieliasion naar elke veiligheidsregio afvaardigen.

¹ De kaartlagen worden nog continue door ontwikkeld en zijn daarom nog aan verandering onderhevig. Informeer daarom altijd bij het waterschap welke datalagen het meest actueel zijn!

3.6 Evacuatie

Bij een extreme hoogwatersituatie, dient rekening te worden gehouden met een mogelijke evacuatie van verschillende gebieden. In beide veiligheidsregio's is hiervoor een generiek evacuatieplan beschikbaar (zie hiervoor bijlage M). Naast algemene uitgangspunten, beschreven in hoofdstuk 6, gelden voor de beken en zijrivieren ook een aantal specificaties ten aanzien van evacuatie.

3.6.1 Locaties voor verminderd zelfredzamen

Bij te verwachten hoge waterstanden moet vroegtijdig contact worden opgenomen met locaties waar zich verminderd zelfredzame personen bevinden. Naast de impact van het mogelijk moeten evacueren van deze verminderd zelfredzame personen, heeft hoogwater ook betrekking op de bereikbaarheid van de ziekenhuizen en woon- en zorginstellingen. De GHOR en Bevolkingszorg hebben een belangrijke functie in het in kaart brengen van de instellingen met verminderd zelfredzamen. Voor het in kaart brengen kunnen diverse kaartlagen in LCMS gebruikt worden en heeft de GHOR de beschikking over een lijst met mogelijk bedreigde zorglocaties. Na het in kaart brengen van zorgpartners, is ook de communicatie met zorgpartners van belang zodat zij vroegtijdig op de hoogte zijn en maatregelen kunnen treffen. Vanaf opschaling naar GRIP 2 zal de GHOR daarom proactief en communicatiegericht optreden naar zorgpartners. Vanuit Bevolkingszorg wordt het proces crisiscommunicatie opgestart welke van belang voor alle thuiswonenden (daarbij ook verminderd zelfredzamen – zie ook paragraaf 3.5).

3.6.2 Evacuatie van vee

Indien agrarische bedrijven met vee worden bedreigd, dient de evacuatie van vee te worden voorbereid. Dit is onmogelijk zonder intensieve samenwerking met de agrarische sector. Het vroegtijdig informeren van liaisons van de agrarische sector is van belang omdat enkele veehouderijen al in een vroeg stadium overlast zouden kunnen ondervinden van hoogwater. Bij het bereiken van 'fase rood / wateroverlast' dient door de IMROT de Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB) te worden geïnformeerd. De LLTB zal zelf de coördinatie voor deze evacuaties op zich nemen en hierbij de veiligheidsregio's informeren. Na opschaling naar GRIP 2 dient de ROL te bepalen of de liaisons van de agrarische sector (LLTB) worden uitgenodigd voor het ROT.

3.7 Samenhang hoogwater zijrivieren met de Maas

Wanneer er veel neerslag in een groter gebied valt, zullen meerdere waterlopen te maken krijgen met hoge waterstanden en hoogwater. Veel neerslag kan dan leiden tot zowel hoogwater in de Maas, als in de zijrivieren die uitmonden op de Maas. Wanneer zich een gelijktijdige situatie voordoet van hoogwater in de Maas én de zijrivieren, kan zich 'terugslag' voordoen. In dat geval kan de zijrivier haar water niet uitmonden in de Maas, waardoor het zich in de riviermonding ophoopt. Hierdoor ontstaat terugslag en zal de waterstand in de zijrivier zich stroomopwaarts verder ophogen. In de bijlagen is een overzicht opgenomen met alle watergangen die uitmonden in de Maas.

Wanneer zich een situatie van een afvoer in de Maas van meer dan 2.000 m³/s voordoet in combinatie met veel neerslag binnendijks en/of hoge waterstanden in de zijrivieren, dienen bovenstaande uitmondningen van zijrivieren in de Maas extra gemonitord te worden door de inspecteurs van Waterschap Limburg en de verkenningseenheden van de brandweer. Indien er problematiek ten aanzien van de afwatering wordt verwacht of gesignaleerd, dient door Waterschap Limburg (of indien geactiveerd het IAT - let op! Het team is nog niet geformaliseerd, zie paragraaf 6.2) in kaart te worden gebracht waar zich wateroverlast door terugslag zal gaan voordoen. Op basis hiervan kunnen (nood)maatregelen worden genomen of evacuaties worden gestart.

4. Scenario hoogwater Maas

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de werkwijze van de betrokken (crisis)organisaties bij een hoogwatersituatie in de Maas. Eerst wordt een toelichting gegeven op de begrippen afvoer en waterstand. Daarna worden de randvoorwaardelijke crisisbeheersingsprocessen toegelicht: melding en alarmering, op- en afschaling, leiding en coördinatie, informatiemanagement en crisiscommunicatie. Daarna komt de evacuatiestrategie voor de Maas aan bod, waarbij ook aandacht is voor kwetsbare- en risicovolle objecten. Tot slot wordt aandacht geschonken aan de stand van zaken van de Maaswerken.

4.2 Duiding afvoer en waterstanden

Voor het treffen van maatregelen zijn de begrippen (water)afvoer en waterstand van belang. De afvoer geeft de hoeveelheid water weer die per tijdseenheid door een rivier wordt afgevoerd en wordt uitgedrukt in m³/s. Voor de Maas stroomt het water Nederland binnen vanuit België en het referentiepunt voor de afvoer is locatie Sint Pieter. De waterstand geeft de hoogte van het water in een rivier weer en wordt uitgedrukt in (centi-)meter ten opzichte van NAP (cm + NAP). Langs de Maas zijn er 35 meetpunten waar de waterstanden worden gemeten. Rijkswaterstaat gebruikt de (verwachte) afvoer bij het referentiepunt Sint Pieter om de verwachte waterstanden bij zowel de meetpunten als bij de rivierkilometers te berekenen. De resultaten van deze berekening worden in het hoogwaterbericht van Rijkswaterstaat gepubliceerd.

De waterstand is direct gerelateerd aan de afvoer, die grotendeels wordt bepaald door gevallen neerslag, instroom van zijrivieren en het grondwaterpeil. Er zijn echter nog andere factoren die de hoogte van de waterstand kunnen beïnvloeden, zoals het vollopen van geulen en plassen, het strijken van stuwen, het plaatsen van zandzakken en andere lokale bijzonderheden.

Uitvoerders van te treffen bestrijdingsmaatregelen baseren hun acties daarom primair op basis van de (verwachte) waterstanden van het dichtstbij bovenstreams gelegen meetpunt, zodat gebiedsgerichte maatregelen tijdig kunnen worden getroffen. Voorbeelden van dergelijke maatregelen betreffen het sluiten van coupures door Waterschap Limburg, het dichtdraaien van spindels/afsluiters door gemeenten of het strijken van stuwen door Rijkswaterstaat.

Op basis van te verwachten waterstanden hebben gemeenten de kwetsbare objecten binnen hun grondgebied geïnventariseerd en een overzicht van te nemen maatregelen opgesteld. Ook Waterschap Limburg heeft in kaart gebracht bij welke waterstanden acties noodzakelijk zijn. Deze maatregelen zijn uitgewerkt in de draaiboeken van gemeenten, het geautomatiseerd draaiboek calamiteitenbestrijding (GDC) van Waterschap Limburg en de multidisciplinaire actielijst (VRZL). Ook is bekend bij welke waterstanden de gesloten dijktrajecten om kernen van dorpen en steden niet meer bereikbaar zijn.

Door de grote verschillen in waterstanden tussen de verschillende gemeenten in Limburg, is het voor de mono- en multidisciplinaire crisisorganisaties noodzakelijk om gebruik te maken van één leidend referentiepunt. Voor het bepalen van het moment en niveau van opschaling wordt daarom primair gekeken naar de afvoer in m³/s bij Sint Pieter.

4.3 Melding & alarmering / op- en afschaling

4.3.1 Melding (hoogwaterberichtgeving)

Rijkswaterstaat monitort continu de afvoer van de Maas bij St. Pieter in Maastricht. Bij een verhoogde afvoer waarbij een afvoer van 800 m³/s in de verwachting ligt, informeert Rijkswaterstaat reeds belanghebbenden. Zodra de Maas een afvoer van 800 m³/s heeft bereikt, start Rijkswaterstaat de hoogwaterberichtgeving. Dit betekent voor de veiligheidsregio's dat de meldkamer brandweer van de Gemeenschappelijke Meldkamer Limburg vanaf 800 m³/s per mail statusberichten ontvangt met daarin de actuele en verwachte afvoer. Bij een afvoer van 1.500 m³/s start Rijkswaterstaat met de hoogwaterberichtgeving waarin naast de afvoerverwachting ook de verwachte waterstanden per meetpunt zijn opgenomen.

Voor een standaard hoogwatersituatie geldt dat de hoogwaterberichtgeving verschijnt conform onderstaand schema. In het schema is weergegeven welke berichten Rijkswaterstaat verstuurt, wat de frequentie van de hoogwaterberichtgeving is en welke (landelijke) kleurfasering daarbij hoort.

Afvoer Sint Pieter bereikt	Type bericht van RWS (Convenant Rijkswaterstaat en de Limburgse veiligheidsregio's)	Kleurfasering landelijk (Landelijk draaiboek hoogwater en overstromingsdreiging)
800 m ³ /s	Start statusberichtgeving	Groen
1000 m ³ /s	Attendering	
1250 m ³ /s	Voorwaarschuwing	Geel
1500 m ³ /s	Alarmering Hoogwaterbericht 2 x per dag	
2000 m ³ /s	Hoogwaterbericht 3 x per dag	Oranje
2600 m ³ /s	Hoogwaterbericht 4 x per dag	Rood

4.3.2. Alarmering

Zodra de Gemeenschappelijke Meldkamer Limburg (GMK-L) de attendering van 1.000 m³/s van Rijkswaterstaat ontvangt, wordt de Calamiteitencoördinator (CaCo) van de GMK-L geïnformeerd. Wanneer een afvoer van 1.250 m³/s St. Pieter wordt bereikt, alarmeert de Meldkamer Brandweer (MKB) volgens procedure de IMROT van beide veiligheidsregio's en de Officieren van Dienst Bevolkingszorg (OvD-Bz's) van alle Maasgemeenten.

Bereikte afvoer	Functionarissen te alarmeren in VRZL	Functionarissen te alarmeren in VRLN
1000 m ³ /s	CaCo	
1250 m ³ /s St. Pieter	IM-ROT OvD-Bz Westelijke Mijnstreek OvD-Bz Maastricht-Heuvelland	IM-ROT Alle OvD-Bz's Maasgemeenten

Na alarmering neemt de IMROT contact op met de Operationeel Leider van Rijkswaterstaat en de incidentenwacht van Waterschap Limburg (zie de IM-instructie). De verkregen informatie wordt voor elke regio apart in de voorbereide LCMS-activiteit hoogwater verwerkt. Ook worden relevante functionarissen van de crisisorganisatie door de IMROT geïnformeerd. Bij verdere stijging van de afvoer alarmeert de GMK-L crisisfunctionarissen van beide veiligheidsregio's conform het alarmeringsschema in de meldkamerinstructie (zie bijlage B en C). Als de afvoer blijft stijgen, zullen de daaropvolgende alarmeringen van Rijkswaterstaat op dezelfde wijze door de IMROT worden verwerkt in LCMS.

Bij een afvoer van 1.500 m³/s bij St. Pieter worden verschillende functionarissen gealarmeerd, waaronder de CaCo, IMROT, Regionaal Operationeel Leider (ROL), en het Hoofd Crisiscommunicatie (HCC). Deze vier functionarissen vormen samen het OKO / Kernoverleg en dienen bij het bereiken van 1.500 m³/s bij St. Pieter afstemming met elkaar te zoeken over het verdere verloop van het hoogwater. De Operationeel Leider van Rijkswaterstaat wordt gevraagd om deel te nemen aan het overleg of om vooraf duiding te verschaffen. Het doel van het afstemmingsoverleg is beeldvorming, het identificeren van knelpunten, nagaan of de belangrijke stakeholders zijn geïnformeerd en bepalen of opschaling naar GRIP 2 noodzakelijk is als verdere doorstijging wordt verwacht.

4.3.3. Opschaling

Voor een standaard hoogwatersituatie geldt dat er conform onderstaand schema wordt opgeschaald. De opschaling is gekoppeld aan vooraf bepaalde afvoeren bij Sint Pieter. Indien noodzakelijk kan van deze standaard opschaling gemotiveerd worden afgeweken. Denk bijvoorbeeld aan vroegere opschaling in situaties dat er zeer veel neerslag wordt verwacht en de afvoeren van de Maas en/of het bekensysteem al zijn verhoogd. Een overzicht van de alarmeringen bij de fases is opgenomen in het GMK-blad (zie bijlagen B en C).

Afvoer Sint Pieter	Type bericht van RWS (Convenant RWS – Limburgse Veiligheidsregio's)	GRIP	Kleurfasering landelijk (Landelijk draaiboek hoogwater en overstromingen)
800 m ³ /s	Start statusberichtgeving	0	Groen
1000 m ³ /s	Attendering		Geel
1250 m ³ /s	Voorwaarschuwing		
1500 m ³ /s	Alarmering - Hoogwaterbericht 2 x per dag		
2000 m ³ /s	Hoogwaterbericht 3 x per dag	2	Oranje
2600 m ³ /s	Hoogwaterbericht 4 x per dag	4	Rood

Opschaling veiligheidsregio

Zodra Rijkswaterstaat meldt dat de afvoer bij Sint Pieter 2.000 m³/s heeft bereikt, wordt de IMROT van beide veiligheidsregio's gealarmeerd. Deze zoekt telefonisch contact met de meldkamer en geeft door of de ROL besloten heeft op te schalen naar GRIP 2. De richtlijn die de ROL kan aanhouden om op te schalen naar GRIP 2 is de verwachting dat binnen 12 uur na het bereiken van 2.000 m³/s bij St. Pieter doorstijging naar 2.250 m³/s wordt bereikt. Na alarmering van GRIP 2 worden de gealarmeerde crisisteam aangevuld met de liaisons van Rijkswaterstaat en Waterschap Limburg.

Conform alarmeringstabel wordt GRIP 4 gealarmeerd zodra een afvoer van 2.600 m³/s wordt bereikt. In de praktijk zal hier een advies van het ROT aan de voorzitter veiligheidsregio aan voorafgaan.

Opschaling politie met een Stafsectie Politiezorg

Bij opschaling naar GRIP 2 schaal de politie op met een stafsectie politiezorg, bestaande uit een Algemeen Commandant Politiezorg (ACP), Hoofd Informatie, Hoofd Ondersteuning en eventueel meerdere taakcommandanten operatiën, waarbij gebruik wordt gemaakt van het potentieel van de Staf Grootchalig en Bijzonder Optreden (SGBO). De ACP in het ROT kan een buddy aanwijzen ten behoeve van de aansturing van deze stafsectie politie (de SGBO taakorganisatie). Om hen vroegtijdig te betrekken wordt vanaf 1.500 m³/s het Regionaal Conflict en Crisisbeheersing Bureau (RCCB) geïnformeerd.

Opschaling Rijkswaterstaat

Afvoer St. Pieter	Berichtgeving door	Leiding en Coördinatie RWS
Aanloop tot 800 m ³ /s	Team Expertise Maas (TEM) in samenwerking met WMCN	Operationeel Leiders RWS
800 - 1.500 m ³ /s	Meldkamer Water ZN in overleg met Operationeel Leiders	Operationeel Leiders RWS
1.500 - 2.000 m ³ /s	WMCN in samenwerking met Team Expertise Maas (TEM)	Operationeel leiders RWS
> 2.000 m ³ /s	WMCN in samenwerking met Team Expertise Maas (TEM)	Crisisteam RWS (CT RWS)

Opschaling Waterschap Limburg

Bij een afvoer van >1.250 m³/s in combinatie met een verwachte doorstijging wordt de dijkwachtenorganisatie in werkgebied Noord opgestart en bij >1.750 m³/s in werkgebied Zuid. Verdere opschaling van Waterschap Limburg is te vergelijken met de crisisstructuur binnen de veiligheidsregio. Richtlijn voor het Waterschap Operationeel Team (WOT) is dat deze wordt geactiveerd bij een afvoerprognose van >2.000 m³/s bij St. Pieter en de crisisorganisatie van Waterschap Limburg wordt opgeschaald naar coördinatiefase 2. Bij een prognose van >2.600 m³/s wordt er opgeschaald naar coördinatiefase 3 en met een Waterschap Beleidsteam (WBT).

Opschaling Impact Analyse Team (IAT)

Het Impact Analyse Team behelst een team specialisten waarvan men voornemens is deze in te zetten na het behalen van bepaalde criteria van waterhoogtes bij hoogwater. Het team is echter nog niet geformaliseerd, op het moment van schrijven wordt het team geformeerd. Stem daarom altijd met betrokken organisaties af over de mogelijkheid tot activatie. De ROL('s) van de betreffende veiligheidsregio('s) nemen/neemt hiertoe het initiatief. Onderstaande betreffen de kaders voor het formeren van het team bij hoogwater Maas en betreft enkel een advies op basis van beschikbaarheid. Zie hoofdstuk 6.2 voor de nadere invulling en exacte taakbeschrijving van het team.

Er wordt geadviseerd om het IAT te laten formeren bij het bereiken van de volgende afvoerwaarden:

- Opkomen bij het bereiken van een afvoer van 1.750 m³/s bij Sint Pieter (IAT actief bij 2.000 m³/s), met een verwachte doorstijging naar minimaal 2.250 m³/s binnen twaalf uur.
- Opkomen bij opschaling naar GRIP 2 voor wateroverlast vanuit de Maas.

Het besluit een IAT in te richten wordt door de ROL genomen. Op basis daarvan worden de functionarissen benaderd. De waterpartijen zullen dit via de Meldkamer Water ZN laten plaatsvinden.

4.3.4 Afschaling

Afschalen van de opgeschaalde teams gebeurt pas indien:

- De hoogwatergolf de laatste gemeente, gemeente Sittard-Geleen, in de VRZL, is gepasseerd;
- De hoogwatergolf de laatste gemeente, gemeente Mook en Middelaar, in de VRLN is gepasseerd;
- Er vastgesteld is dat er geen tweede hoogwatergolf komt;
- Er overdracht heeft plaatsgevonden naar de reguliere organisaties, er een plan voor de nafase is opgesteld én er geen behoefte meer is vanuit de individuele gemeenten, kolommen of waterpartijen aan multidisciplinaire samenwerking en/of ondersteuning.

Bij de afschaling van de informatieverstrekking en crisiscommunicatie moet er rekening mee worden gehouden dat het enkele dagen duurt voordat de hoogwatergolf beide regio's heeft verlaten:

- Zuid-Limburg: afschalen bij daling tot onder 800 m³/s bij Stevensweert;
- Limburg-Noord: afschalen bij daling tot onder 800 m³/s bij Mook.

Wanneer de 800 m³/s bij Mook en Middelaar wordt bereikt, zal er ook een bericht vanuit Rijkswaterstaat worden gestuurd, dat de hoogwaterberichtgeving zal worden gestopt.

4.4 Leiding en coördinatie

4.4.1 Regionaal Operationeel Team (ROT)

Wanneer de Maas een afvoer van 2.000 m³/s bereikt bij St. Pieter en de ROL hierop besluit om op te schalen naar GRIP 2, komt het ROT bij elkaar. Dit besluit kan per veiligheidsregio verschillend zijn. Ook kan de ROL vanwege de ernst of complexiteit van de situatie in een eerder stadium besluiten op te schalen en het besluit niet pas bij 2.000 m³/s te nemen. De ROT's worden uitgebreid met liaisons van Rijkswaterstaat, Waterschap Limburg en Defensie. De taak van het ROT is:

- Het inventariseren van knelpunten en ondersteuning leveren aan gemeenten en andere relevante organisaties bij de knelpunten die zij ervaren;
- Een voorstel in de prioritering van middelen maken in geval van schaarste;
- Verzorgen crisiscommunicatie (in samenwerking met gemeenten);
- De prognoses van de waterstanden uit de hoogwaterberichtgeving vertalen naar realistische scenario's en eventueel te treffen of voor te bereiden maatregelen met behulp van de inundatiekaartlagen, gemeentelijke draaiboeken en actielijst.
- Bij GRIP-4 opschaling het adviseren van het RBT over crisiscommunicatie en te treffen maatregelen zoals evacuatie.

Als adviesorgaan over de te verwachten impact op een gebied kan het ROT gebruik maken van het IAT wanneer deze is geactiveerd (zie 4.3.3 - let op! Het team is nog niet geformaliseerd).

4.4.2 Te overwegen coördinatiestrategie

De Maas stroomt achtereenvolgens door zeventien Limburgse gemeenten, waardoor bij een hoogwatersituatie in de Maas impact in meerdere gemeenten te verwachten is. De mate van deze impact, de omstandigheden en de specifieke knelpunten en vraagstukken zullen echter per gemeente verschillen. Hierdoor kan het voor een ROT een haast onmogelijke opgave zijn om het overzicht te behouden, laat staan om op lokaal niveau maatwerk te leveren. Bovendien hebben de gemeentelijke organisaties zelf de meeste kennis over het eigen gebied.

Om recht te doen aan deze (lokale) omstandigheden, kan gekozen worden voor een strategie van centrale regie/coördinatie bij het ROT c.q. RBT, met duidelijke mandaten voor burgemeesters om lokaal op te kunnen treden. Zo kunnen burgemeesters zelf voorstellen doen voor het opstellen van noodverordeningen, bepalingen en afbakening van te evacueren gebieden, waarbij deze besluiten wel steeds bekrachtigd dienen te worden door de voorzitter veiligheidsregio. Dit laatste, bekrachtiging van maatregelen in het RBT, is noodzakelijk om zo centrale regie te behouden en ook afstemming tussen gemeenten te kunnen blijven borgen. Met deze vorm van decentralisatie wordt het eenvoudiger om lokaal naar bevind van zaken en op basis van lokale kennis invulling te geven aan maatregelen. Deze strategie zal voornamelijk in Limburg-Noord uitkomst kunnen bieden, aangezien Limburg-Noord maar liefst twaalf Maasgemeenten kent.

4.4.3 Vergaderklok

Voor de hoogwaterfasen oranje en rood geldt een vergaderklok omdat de voorspellingen van Rijkswaterstaat op vaste momenten worden gegeven conform het convenant hoogwaterberichtgeving. Hierbij dient in acht te worden genomen dat deze vergaderklok een richtlijn is en de ROL hiervan gemotiveerd kan afwijken. Wanneer wordt besloten een IAT in te stellen (let op! Het team is nog niet geformaliseerd, zie paragraaf 6.2), zullen de tijden van de vergaderklok moeten worden aangepast. In onderstaande vergaderklok zijn de tijden aangegeven waarop wordt vergaderd.

Afvoer Sint Pieter	GRIP	Fase	Tijdstippen VRZL en VRLN			
			Berichtgeving	Gemeenten (TBz) vergadering	ROT vergadering	RBT vergadering
800 m ³ /s	0	Groen	-	Naar eigen inzicht gemeente	Geen ROT	Geen RBT
1000 m ³ /s		Geel	08.00 20.00			
1250 m ³ /s						
1500 m ³ /s						
2000 m ³ /s	2	Oranje	08.00 14.00 20.00	08.30 14.30 20.30	09.30 15.30 21.30	10.30 Overleg 22.30 OL + VzVr + betrokken Bgm's
2600 m ³ /s	4	Rood	08.00 14.00 20.00 02.00	08.30 14.30 20.30 02.30	09.30 15.30 21.30 03.30	10.30 16.30 22.30 04.30

4.5 Informatiemanagement

4.5.1 Informatiemanager ROT

Vanaf het moment dat GRIP 2 wordt afgekondigd, functioneert informatiemanagement volgens de reguliere procedures van de GRIP-structuur, met vier bijzonderheden:

1. De IMROT maakt gebruik van de voorbereide LCMS-activiteiten voor hoogwater om de informatiebehoefte voor de beeldvorming te structureren.
2. De liaisons van Rijkswaterstaat en Waterschap Limburg (en indien geactiveerd het Impact Analyse Team) spelen een cruciale rol bij het duiden van hoogwater gerelateerde informatie. Onder leiding van de ROL, betreft de IMROT de liaisons en eventueel het IAT (let op! Het team is nog niet geformaliseerd, zie paragraaf 6.2) en/of de CVE daarom intensief bij de beeldvorming.
3. Rijkswaterstaat en Waterschap Limburg werken conform de netcentrische werkwijze in LCMS. Elke organisatie maakt een eigen incident aan in LCMS waarin de tabbladen van de andere partijen worden geïmporteerd (informeer elkaar hierover!). De IMROT's en ICO's spelen een cruciale rol in het monitoren van elkaars activiteiten en het detecteren van discrepanties. Ook drinkwaterleidingmaatschappij (WML) werkt netcentrisch via LCMS en kan impact van de hoogwatersituatie ondervinden. Indien dat het geval is, wordt ook de LCMS-activiteit van WML geïmporteerd.
4. Er is veel impact bij vitale partners te verwachten. De informatiemanagers van beide veiligheidsregio's stemmen af over het contact met partners (dit behelst voornamelijk afspraken over het informeren van gezamenlijke partners als Enexis/Gasunie). Overweeg bij opschaling het inschakelen van één extra informatiemanager of -coördinator die namens beide regio's regelmatig een belronde maakt richting partners om eventuele knelpunten vroegtijdig te inventariseren. Richtlijn: bij beginfase incident ligt de regie bij Limburg-Noord (i.v.m. grote drukte in Zuid-Limburg) en na bereiken piek Echt-Susteren ligt de regie bij Zuid-Limburg.

Om de hoogwatersituatie te kunnen duiden kan de IMROT gebruik maken van de volgende hulpmiddelen:

- Inundatiefilmpjes (Deze mogen uitsluitend worden gebruikt als deze worden geduid door deskundigen uit de waterkolom/IAT - let op! Het team is nog niet geformaliseerd, zie paragraaf 6.2);
- Inundatiekaartlagen van de Maas (RWS) en de grootste beken en zijrivieren (WL), die in LCMS staan. Naar aanleiding van het hoogwater in 2021 zijn deze inundatiekaarten nog continue in ontwikkeling. Vraag daarom bij aanvang van de werkzaamheden naar de meest actuele kaartlagen en zorg dat deze in LCMS worden opgenomen;
- Multidisciplinaire Informatiekaart (MIK) hoogwater;
- Multidisciplinaire actielijsten (VRZL)
- Draaiboeken van gemeenten;
- Live beelden van helikopters, drones of andere camera's. Hierbij is de interpretatie van beelden ten aanzien van doorbraken of andere noodsituaties uitsluitend voorbehouden aan locatiebekende areaaldeskundigen;

Suggestie: Waterschap Limburg maakt gebruik van een programma om de status van dijktrajecten weer te geven: Continu Inzicht Waterkeringen (CIW). Overleg met de liaison van WL of het gebruiken/ weergeven van dit systeem mogelijk is.

4.5.2 Werkwijze bevolkingszorg Limburg-Noord

Op het moment dat regionaal wordt opgeschaald naar GRIP 2, wordt in iedere gemeente een Team Bevolkingszorg (TBz) geactiveerd, welke na iedere vergadering een situatierapportage (sitrap) naar de sectie bevolkingszorg in het ROT stuurt. De sectie bevolkingszorg in het ROT verwerkt de informatie van de sitraps van de gemeenten tot een gezamenlijk beeld bevolkingszorg. Ook het IAT (let op! Het team is nog niet geformaliseerd, zie paragraaf 6.2) verkrijgt deze informatie vanuit de sectie Bz om deze onderdeel te kunnen laten zijn in de advisering en het scenariodenken. In deze updates worden minimaal de volgende onderdelen vermeld:

- Knelpunten in de gemeenten;
- Verwachte situatie.

De sitraps worden daarnaast door de sectie bevolkingszorg per gemeente opgeslagen in het LCMS. De sectie bevolkingszorg zal worden aangevuld met de HTO- Informatiemanagement, die normaliter in het TBz zitting neemt. In het TBz neemt de LCMS-medewerker de rol van HTO-Informatiemanager op zich.

4.5.3 Werkwijze bevolkingszorg Zuid-Limburg

Op het moment dat regionaal wordt opgeschaald naar GRIP 2, dient iedere betrokken gemeente lokaal op te schalen en periodieke sitraps te sturen naar de sectie Bevolkingszorg in het ROT. Het format voor deze sitrap is te vinden in LCMS en bijlage G. De sectie bevolkingszorg in het ROT verwerkt de informatie uit de sitraps van de gemeenten tot een gezamenlijk beeld bevolkingszorg. Ook het IAT (let op! Het team is nog niet geformaliseerd, zie paragraaf 6.2) krijgt deze informatie vanuit de sectie Bz om deze onderdeel te kunnen laten zijn in de advisering en het scenariodienen. In deze updates worden minimaal de volgende onderdelen vermeld:

- Knelpunten in de gemeenten;
- Verwachte situatie.

4.6 Crisiscommunicatie

Hoogwater wordt gekenmerkt door de betrokkenheid van zeer veel diensten, disciplines en burgers, die zowel informatie aanleveren als willen ontvangen. Afstemming van berichtgeving tot eenduidige voorlichting is essentieel teneinde het gehele bestrijdingsproces niet te frustreren.

Totdat er een ROT wordt geformeerd, communiceert iedere discipline uitsluitend over het eigen domein. Wel kunnen elkaars boodschappen versterkt worden door deze berichten te delen op sociale media en bijvoorbeeld (in het kader van risicocommunicatie) te verwijzen naar de handelingsperspectieven zoals verwoord op de website www.wachtnietopwater.nl. Vanaf opschaling naar GRIP 2, wanneer het ROT wordt opgeroepen, ligt de centrale coördinatie van de crisiscommunicatie bij de veiligheidsregio. Dat betekent dat alle crisiscommunicatie in nauwe afstemming met de ketenpartners plaatsvindt. Rijkswaterstaat en Waterschap Limburg ondersteunen het crisiscommunicatie-proces van de veiligheidsregio en zullen waar mogelijk en indien noodzakelijk geacht een communicatieliason per veiligheidsregio afvaardigen. Alle partners die voor hun eigen discipline willen communiceren dienen hun boodschap vooraf af te stemmen met de veiligheidsregio, om te borgen dat dit in lijn ligt met de gewenste communicatiestrategie zoals die door de veiligheidsregio's is bepaald.

4.6.1 Communicatielijnen veiligheidsregio en gemeenten

Situatie VRLN:

- De veiligheidsregio communiceert over de regionale boodschap met betrekking tot het situationeel beeld / waterstanden en de actuele stand van zaken (de overkoepelende ramp). Daarnaast verzorgt de veiligheidsregio de regionale persconferenties en worden Q&A's voor gemeenten opgesteld die lokaal kunnen worden aangevuld en via de gemeentelijke kanalen worden gepubliceerd.
- Gemeenten communiceren via hun eigen kanalen de specifieke lokale boodschap met concrete informatie voor de lokale bevolking aangevuld met een handelingsperspectief (o.a. de te evacueren gebieden en lokale verwachtingen c.q. afwijkingen van het regionale beeld)
- Aandachtspunt hierbij is dat deze verdeling veel samenwerking vraagt tussen de gemeenten en de veiligheidsregio. Ook vereist deze aanpak bij beide partijen voldoende communicatiecapaciteit en -competenties.

Situatie VRZL:

- De veiligheidsregio communiceert centraal over de actuele situatie, over de algemeen geldende handelingsperspectieven en over de te evacueren gebieden en verwijst in al haar uitingen naar de website waar alle informatie bij elkaar komt.
- Gemeenten in Zuid-Limburg communiceren over specifieke lokale problemen/afspraken in lijn met de regionale strategie;
- Tijdens de crises is er voortdurend afstemming tussen de VRZL en de gemeenten. Vanwege vaak overbelasting en capaciteitsproblemen van de gemeenten wordt gekozen voor een centrale aanpak.

Risicocommunicatie

Eenduidigheid voor de burgers staat centraal bij de communicatieaanpak. Men moet vooraf weten waar men de juiste informatie kan terugvinden. Hier moet onder andere ook in de risicocommunicatie naar worden verwezen. Gemeenten, de waterpartners en de veiligheidsregio's hebben op basis van de samenwerking in het project Waterveiligheid en Ruimte Limburg (WRL) bepaald dat in het kader van risicocommunicatie standaard wordt verwezen naar de website www.wachtnietopwater.nl. Hier is alle relevante informatie verzameld ten aanzien van de handelingsperspectieven in de fases voorafgaand, tijdens en na afloop van hoogwater. Uitgangspunt in de risicocommunicatie is dat ten tijde van een crisissituatie de Veiligheidsregio (in samenwerking met gemeenten) de regierol heeft en zij verantwoordelijk is voor de communicatie over de aanpak van de crisis, de te nemen maatregelen en het handelingsperspectief voor de burgers.

4.6.2 Communicatielijnen veiligheidsregio en waterpartners

Waterschap Limburg en Rijkswaterstaat communiceren tot opschaling naar GRIP 2 over hun eigen verantwoordelijkheden, taken en maatregelen. Daar waar het gaat om het geven van handelingsperspectief richting de burger is goede afstemming met de veiligheidsregio's noodzakelijk.

Afhankelijk van de acute noodzaak van het nemen van maatregelen door burgers kunnen door beide veiligheidsregio's diverse middelen worden ingezet. De inzet van calamiteitenzender L1 is waardevol om burgers voortdurend een actuele update over de stand van zaken en duiding van de ernst van de situatie te kunnen geven. Wanneer er een onmiddellijke dreiging is waardoor acute maatregelen getroffen moeten worden kan afhankelijk van het te geven handelingsperspectief NL-alert of het WAS-palen-systeem worden ingezet. Ook een combinatie van beide is mogelijk. Een belangrijk aandachtspunt bij het activeren van de WAS-Palen is het daarbij horende handelingsperspectief.

De waterpartners zorgen voor de inhoudelijke expertise voor de communicatieboodschappen ten aanzien van waterstanden, prognoses, toestand op de waterwegen en de staat van de dijken. De veiligheidsregio heeft de regie in de communicatie over de inzet van hulpdiensten en handelingsperspectieven van de burger. Goede afstemming tussen de communicatieadviseurs van de bij de crisis betrokken partijen is daarom essentieel.

4.7 Evacuatie

Bij een hoogwatersituatie waarbij gebieden worden bedreigd, dient rekening te worden gehouden met een mogelijke evacuatie van verschillende gebieden. In beide veiligheidsregio's is een generiek evacuatieplan beschikbaar (zie bijlage M). Naast algemene uitgangspunten, beschreven in hoofdstuk 6, gelden er voor de Maas ook een aantal specificaties ten aanzien van evacuatie.

4.7.1 Locaties voor verminderd zelfredzamen

Bij te verwachten extreem hoge waterstanden moet vroegtijdig contact worden opgenomen met locaties waar zich verminderd zelfredzame personen bevinden. Dit betreffen bij te verwachten extreem hoge waterstanden onder andere het Maastricht UMC+ en het VieCuri MC in Venlo. Naast de impact van het mogelijk moeten evacueren van de verminderd zelfredzame personen, heeft hoogwater ook betrekking op de bereikbaarheid van de ziekenhuizen en woon- en zorginstellingen. Ondanks de verbeteringen van de waterkeringen door de Maaswerken, waardoor het water deze ziekenhuizen en woon- en zorginstellingen pas bij extreem hoge waterstanden zou kunnen bereiken, is het vroegtijdig opstarten van communicatie met deze partijen noodzakelijk, juist omdat er bij extreme waterstanden achtereenvolgens meerdere probleemgebieden zullen ontstaan. De GHOR en Bevolkingszorg hebben een belangrijke functie in het in kaart brengen van de locaties met verminderd zelfredzamen. Voor het in kaart brengen kunnen diverse kaartlagen in LCMS gebruikt worden en heeft de GHOR Zuid-Limburg de beschikking over een lijst met mogelijk bedreigde zorglocaties. Na het in kaart brengen van zorgpartners, is ook de communicatie met zorgpartners van belang zodat zij vroegtijdig op de hoogte zijn en maatregelen kunnen treffen. Vanaf opschaling naar GRIP 2 zal de GHOR daarom proactief en communicatiegericht optreden naar zorgpartners. Tevens is vanuit Bevolkingszorg het proces crisiscommunicatie van belang voor alle thuiswonenden (verminderd zelfredzamen). Zie ook paragraaf 4.6.

4.7.2 Evacuatie van vee

Indien agrarische bedrijven met vee worden bedreigd door hoogwater, dient de evacuatie van vee te worden voorbereid. Dit is onmogelijk zonder intensieve samenwerking met de agrarische sector. Het vroegtijdig informeren van liaisons van de agrarische sector is van belang omdat enkele veehouderijen al in een vroegtijdig stadium overlast zouden kunnen ondervinden van hoogwater. Vanaf 800 m³/s wordt de LLTB al meegenomen in de berichtgeving van Rijkswaterstaat. Bij het bereiken van 1500 m³/s St. Pieter dient door de IMROT's van beide veiligheidsregio's de Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB) nogmaals te worden geïnformeerd. De LLTB zal zelf de coördinatie voor deze evacuaties op zich nemen en hierbij de veiligheidsregio's informeren. Na opschaling naar GRIP 2 dient de ROL te bepalen of de liaisons van de agrarische sector (LLTB) worden uitgenodigd voor het ROT.

4.7.3 BRZO-bedrijven

Er bevindt zich in beide veiligheidsregio's een aantal BRZO-bedrijven in het effectgebied van het hoogwater. Deze inrichtingen bevinden zich op locaties waar de Maas bij bepaalde (extreem hoge) waterstanden mogelijk zal overlopen. Het betreft de volgende inrichtingen:

- Waterzuiveringsinstallatie Chemelot (Sittard-Geleen);
- Solvay (Herten);
- Broekman Logistics (Venlo);
- Varo Energy (Roermond) en in het verlengde het Designer Outlet Roermond;
- Jewagas (Wanssum).

De secties brandweer dienen vanaf een afvoer van 2.600 m³/s de situaties van bovenstaande bedrijven te monitoren.

4.7.4 Inrichten Commando Plaats Incident (CoPI)

Een hoogwatersituatie in de Maas kan een groot aantal aan evacuaties met zich meebrengen. De beslissing tot deze evacuaties ligt bij het RBT. Deze evacuaties behelzen ter plaatse coördinatie. Er kan in dat geval gekozen worden om een centraal gelegen CoPI in te richten (voor de VRZL is dit bijvoorbeeld het MECC) om de evacuaties operationeel te coördineren. Ook kan er voor worden gekozen om bij specifieke objecten (bijvoorbeeld het VieCuri) een lokaal CoPI op te richten om evacuatie te coördineren. De verbinding tussen het ROT en het CoPI dient in stand te worden gehouden tussen de IM-CoPI en IM-ROT om in het ROT het centrale beeld rondom de evacuaties te kunnen leiden.

4.8 Isolatie van gebieden

4.8.1 Uitwerking dijkverbeteringsmaatregelen Maas

Dankzij de Maaswerken is de hoogwaterbescherming ten aanzien van de Maas verbeterd. De risicogebieden lopen nu pas bij extreem hoge waterstanden onder water, waar dit vroeger al in een eerder stadium kon gebeuren. De komende jaren wordt de bescherming nog beter, aangezien nog langere tijd aan de Maaswerken wordt gewerkt. Deze Maaswerken brengen echter nieuwe operationele aandachtspunten met zich mee.

4.8.2 Isolatie

Door de Maaswerken zullen bepaalde steden en dorpen in het geval van hoogwater pas bij een hogere afvoer overstromen, maar worden dorpen of steden in een vroeger stadium van de buitenwereld afgesloten doordat het overtollige Maaswater naar omliggende weilanden, die als uiterwaarden dienen, wordt afgevoerd en toegangswegen overstromen. De betreffende gebieden zijn te vinden in de gemeentelijke draaiboeken en de actielijsten. Het is noodzakelijk om vroegtijdig de dorpen of steden die worden geïsoleerd hierover te informeren. Door vroegtijdig crisiscommunicatie op te starten, zijn inwoners op tijd geïnformeerd en worden ze niet verrast. Daarnaast kan hierdoor vrijwillige evacuatie worden gestimuleerd. Een bijbehorend aandachtspunt is het zorgen voor mogelijkheden om het gebied alsnog te kunnen verlaten, ook na het onderlopen van de weilanden. De hulp van Defensie met (vervoers-)middelen om te evacueren zou hier uitkomst kunnen bieden. Een vroegtijdige aanvraag door de RMOA is daarvoor noodzakelijk. Door Defensie wordt de aanvraag van de RMOA landelijk gecoördineerd. Zo wordt de capaciteit over meerdere veiligheidsregio's evenredig verdeeld, mochten er meerdere regio's in een hoogwatersituatie zitten of er sprake zijn van andere situaties waarbij de inzet van Defensie gewenst is.

4.9 Achtereenvolgende aandachtsgebieden

Indien er zeer hoge afvoeren worden bereikt zullen meerdere gebieden achtereenvolgens overstromen. Hierdoor moet vooraf gedacht worden aan voldoende capaciteit voor evacuaties in meerdere gemeentes. Er dient daarom vanaf opschaling naar GRIP 4 aandacht te worden besteed aan bijstands aanvragen voor materieel en personeel voor evacuaties. Naast bijstand dient ook aandacht te worden besteed aan vroegtijdige crisiscommunicatie zodat vanuit de bevolking al kan worden gestart met 'vrijwillige evacuatie', het verplaatsen van vee, materiaal en voertuigen.

4.9.1 Concluderende actiepunten ten aanzien van aandachtsgebieden

- Vroegtijdig herkennen van te verwachten hoge afvoeren en daarop anticiperen middels scenario-denken.
- Vroegtijdig de RMOA laten informeren naar mogelijkheden van pendelvervoer in geval van isolatie van gebieden.
- Vroegtijdig informeren en betrekken van de GHOR en Bevolkingszorg indien een overstroming of dijkdoorbraak wordt verwacht. Indien evacuatie noodzakelijk is, dienen zowel de niet-zelfredzame personen vroegtijdig te worden geïnventariseerd, maar dient ook communicatie met zorginstellingen en ziekenhuizen over onder andere bereikbaarheid vroegtijdig te worden opgestart.
- Vroegtijdig opstarten van crisiscommunicatie en deze afstemmen met buurtraden, gemeentes en ketenpartners.

5. Scenario falen kering en poldereffecten

5.1 Inleiding

Via het hoogwaterbeschermingsprogramma zijn in de loop der tijd dijken aangelegd die Limburg moeten beschermen tegen hoogwatersituaties. Voor de toegankelijkheid van gebieden bestaan in normale omstandigheden vele openingen (bijv. toegangswegen en -paden) in deze dijken, die bij dreigend hoogwater gesloten moeten worden. Al voor het bereiken van de maatgevende afvoer, zijn aanvullende preventieve maatregelen nodig om de waterkerende functie adequaat te kunnen vervullen. Deze maatregelen zijn als acties opgenomen in de draaiboeken van gemeenten, Rijkswaterstaat, Waterschap Limburg en in de multidisciplinaire actielijst. Voor al deze preventieve maatregelen is een sluitpeil bepaald zodat bekend is bij welke waterstand van het bovenstrooms gelegen meetpunt de actie gereed dient te zijn.

Algemene maatregelen bij hoogwater zijn:

- Afsluiten buitendijkse wegen;
- Uit de vaart nemen veerdiensten;
- Ontruimen van buitendijkse woningen en bedrijven;
- Evacueren van vee.

Preventieve maatregelen aan de waterkeringen zijn:

- Bedienen afsluiters;
- Sluiten Keersluizen (o.a. Limmel);
- Installeren/activeren pompen;
- Dichtzetten coupures en wanden;
- Aanbrengen tijdelijke keringen;
- Uitvoeren noodplannen door aannemers waar gewerkt wordt aan de kering;
- Inspectie door de dijkwachtorganisatie.

Ondanks alle inspanningen is het falen van een kering nooit uit te sluiten. Op hoofdlijnen onderscheiden we een drietal scenario's die kunnen leiden tot het falen ervan.

5.2 Duiding scenario's falen primaire kering

5.2.1 Falen opbouw hoogwaterbeveiliging

Tijdens en na het uitrollen van de preventieve maatregelen worden de waterkeringen gericht geïnspecteerd en gecontroleerd op juiste werking en eventuele verstoringen. Controle vindt hoofdzakelijk plaats tijdens de inspectieronden van de dijkwachtorganisatie van Waterschap Limburg, maar ook andere medewerkers van Waterschap Limburg, hulpverleners en omwonenden kunnen (storings-)meldingen doen. Inmiddels geven de dijkwachters hun meldingen door middels een app en kunnen omwonenden of hulpdiensten dit doen door te bellen naar de Meldkamer Water ZN of rechtstreeks naar het KCC van Waterschap Limburg. Het kan voorkomen dat op locaties waar preventieve maatregelen zijn genomen deze teniet zijn gedaan door vandalisme of diefstal, maar het kan ook al misgaan bij de uitvoering van de preventieve maatregelen zoals het niet functioneren van terugslagkleppen en afsluiters waardoor er sprake is van instroom van Maaswater naar het achterliggend gebied. Het niet tijdig kunnen dichtzetten van coupures en wanden, het niet tijdig realiseren van tijdelijke keringen en het niet functioneren van noodplannen kunnen leiden tot het instromen van oppervlaktewater naar het achterliggend gebied. Hierdoor kunnen er gebieden onderlopen, die eigenlijk door de preventieve maatregelen droog zouden moeten blijven. Om ongewenste instroom van Maaswater door falende hoogwaterbeveiliging te voorkomen, vinden controles plaats door de buitendienst van gemeenten en door medewerkers van Waterschap Limburg.

Alle meldingen aangaande falende hoogwaterbeveiliging die bij de diverse partners binnenkomen dienen centraal verzameld te worden in het ROT. Voor de waterkolom geldt dat zij knelpunten met mogelijke maatschappelijke impact via de liaison doorgeven aan de IMROT. Voor de knelpunten die ontstaan bij de opbouw van keringen door de gemeentelijke kolom geldt, dat deze worden doorgegeven aan de sectie bevolkingszorg.

Dergelijke informatie komt binnen vanuit de OvD-Bz of de uitvraag van de HTO-Bz. Indien het aannemelijk wordt dat het falen van de opbouw van een hoogwaterbeveiliging gevolgen gaat hebben voor een gebied, zoals grotere hoeveelheden water dat het betreffende gebied instroomt, zal vroegtijdig met de GHOR en Bevolkingszorg geschakeld moeten worden voor het evacueren, of verplaatsen naar hoger gebied van zowel de verminderd- en niet-zelfredzame als de zelfredzame personen.

Melding knelpunt / falen opbouw hoogwaterbeveiliging		Melden aan		Meldt aan
Waterkolom	→	IM-ROT (via liaison)	→	ROT
Gemeenten/OvD-Bz	→	Sectie Bz (HTO-Bz/HIN)	→	ROT

5.2.2 Overlopen waterkeringen

Door de stroming van het Maaswater kan de kruin van de dijk onvoldoende hoog blijken en afkalving plaatsvinden. Een waterkering dreigt te overstromen wanneer de aankomende hoogwatergolf (plus eventuele opwaaiing en golfoploop) hoger is dan de kruinhoogte van de waterkering. De aanwezige kruinhoogte van de waterkering is bekend en waar deze niet voldoet aan de maatgevende hoogwaterstand, zijn preventieve maatregelen voorbereid om het tekort aan kruinhoogte te ondervangen door bijvoorbeeld het ophogen van de bestaande waterkering. Echter door extreem hoge afvoeren, weersomstandigheden, verzakkingen (afkalving) of andere onvoorziene omstandigheden kan de kruinhoogte onvoldoende blijken om de actuele of verwachte waterstand volledig te keren. Vaak zal dit in de waaksfeer liggen, met als gevolg geringe overloop of golfoverslag. Een dergelijke situatie kan echter ook leiden tot een dijkdoorbraak (zie paragraaf 5.2.3.). Mocht de kruinhoogte niet voldoen aan de maatgevende hoogwaterstand, kunnen mogelijke noodmaatregelen worden genomen. Bijvoorbeeld:

- Plaatsen van zandzakken;
- Plaatsen van big bags of defencell systeem;
- Aanbrengen van stobalen of balen met klei/zand (al dan niet) in een folie;
- Technische oplossingen, zoals gebruik maken van flexibele nooddijken, wegbarrières (betonnen of stalen vanrails), et cetera.

Voor alle andere technische noodmaatregelen zijn instructiekaarten te raadplegen bij Waterschap Limburg.

5.2.3 Dijkdoorbraak

Een doorbraak is het gevolg van het falen van een of meerdere functionele onderdelen van de waterkering. Wanneer een kering doorbreekt ontstaat er een bres (gat in de waterkering) met als gevolg snelle instroom van water op dit punt. Het gebied erachter zal naar verwachting snel volstromen gezien de omvang van de dijkeringen. De uiteindelijke snelheid waarmee het gebied overstroomt en de omvang (oppervlakte en waterdiepte) is afhankelijk van de duur en het waterstandverloop van het hoogwater en eventuele maatregelen die getroffen worden (dichten van bressen, plaatsen nooddijken en tijdelijk keringen).

Voorafgaand aan een dijkdoorbraak

Tijdens een hoogwatergolf worden periodiek hoogwaterinspecties uitgevoerd door de dijkwachterorganisatie van het waterschap. Vroegtijdig inzicht in de potentiële faalmechanismen van de waterkering maakt het mogelijk gericht te inspecteren en waar nodig maatregelen te treffen. Toegang tot deze beheerinformatie en directe koppeling ervan met actuele waarnemingen is in een hoogwatersituatie essentieel om snel te analyseren en adequaat beslissingen te kunnen nemen. De gevolgen van een dijkdoorbraak kunnen ernstig zijn en als niet tijdig tot evacuatie wordt overgegaan kan er sprake zijn van (levens)bedreigende situaties.

Waar verschillende faalmechanismen eerder nog apart konden worden onderscheiden en bestreden, kunnen de volgende oorzaken uiteindelijk leiden tot het calamiteitenscenario van een dreigende of zelfs daadwerkelijke doorbraak en overstroming:

1. Bres in de waterkering: door overloop (waterstand hoger dan kruin) of overslag (overslaande golven) loopt het gebied achter de waterkering (langzaam) vol. Als de stroomsnelheid van het water op het binnentalud (helling aan de binnendijkse zijde) te hoog is kan de waterkering daardoor ook eroderen (slijten, kapot gaan) waardoor er een bres in de waterkering ontstaat. Hierdoor zal water (met een hoge snelheid) het gebied binnen stromen.
2. Piping: door een waterstandsverschil tussen de waterzijde en de landzijde van de waterkering gaat via de grond onder de dijk water stromen. Als het drukverschil te groot is worden er gronddeeltjes

meegevoerd waardoor een pijpvormige holle ruimte onder de waterkering kan ontstaan. De waterkering boven deze pijp kan inzakken waardoor er een verlaging in de waterkering ontstaat. Als er gronddeeltjes worden meegevoerd verkleurt het water achter de waterkering (binnendijks). Als helder water binnendijks stijgt is er sprake van kwel. Bij kwel is er geen kans op het doorbreken van de waterkering, dat kan pas als de waterstand nog hoger wordt en de stroomsnelheid onder de waterkering toeneemt waardoor wel gronddeeltjes worden meegevoerd.

3. Stabiliteitsverlies: doordat er water tegen de waterkering staat zal deze langzaam in gewicht toenemen. Doordat het gewicht toeneemt zal deze eerder de neiging hebben om af te schuiven (naar beneden zakken) dan wanneer deze droog is. Door deze afschuiving kan er een gat in de waterkering ontstaan. Het begin van afschuiven is tijdens hoogwater zichtbaar doordat er in de lengterichting van de waterkering een scheur ontstaat.
4. Erosie van de grasmat: door hoge golven of stroming tijdens een hoogwater kan de grasmat van de waterkering beschadigen, waardoor de grond onder de grasmat zichtbaar wordt. Door de golven of stroming kan de ondergrond langzaam wegspoelen waardoor er een gat in de waterkering ontstaat waardoor het water naar binnen kan stromen.

De waterkering kan ook nog op andere manieren bezwijken, maar dan moet er sprake zijn van het samenvallen van twee of meer gebeurtenissen. Denk hierbij aan een storm waardoor bomen op of vlakbij de waterkering ontwortelen, of de combinatie van hoogwater en een aardbeving die een inzakkende waterkering veroorzaken.

Bij een doorbraak worden de dijkwachten, personeel en hulpverleners geïnstrueerd het gebied te verlaten, voor zover dat nog niet gebeurd was. Inspectie kan middels een bijstandsaanvraag bij Defensie worden overgenomen door bijvoorbeeld helikopters (visuele inspectie) en/of de inzet van jachtvliegtuigen (optische inspectie) en drones. Afhankelijk van de aard en omvang kan een extra inspectie worden gedaan om te controleren of de calamiteit zich buiten het direct getroffen gebied verder kan uitbreiden. Via de interne berichtgeving wordt de gehele organisatie ingelicht van de doorbraak en zal men ook elders alert zijn op eventuele (dreigende) doorbraken.

Het is niet realistisch te veronderstellen dat een bres die eenmaal gevormd is binnen afzienbare tijd kan worden gedicht. Op de betreffende locatie is bij bresvorming geen personeel en materieel voorhanden, de algehele bereikbaarheid is naar verwachting slecht en door de hoge stroomsnelheid zijn pogingen de bres te dichten op voorhand vruchteloos. Pas als de stroomsnelheid afneemt zullen maatregelen veilig uitvoerbaar zijn, maar dan heeft de inundatie al plaatsgevonden. Op basis van geografische informatie, weersverwachting, berekeningen en de gemeten waterstanden of mogelijk op basis van geprepareerde inundatiekaarten, kan een prognose worden gemaakt over de omvang en diepte van de inundatie. Als ervoor gekozen is het Impact Analyse Team (IAT) te activeren, (let op! Het team is nog niet geformaliseerd, zie paragraaf 6.2), kan het IAT de rol ten aanzien van de prognostisering van de impact op zich nemen.

Na de doorbraak moet in het rampgebied rekening worden gehouden met de volgende omstandigheden:

- In het gebied kunnen overlevenden, slachtoffers en verdrinken vee aanwezig zijn;
- Het gebied is mogelijk slecht toegankelijk wegens ondergelopen en beschadigde wegen;
- Schade en instortingsgevaar van gebouwen en andere objecten;
- Afwezigheid van nutsvoorzieningen;
- In toenemende mate milieu-hygiënische en gezondheidsrisico's door lekkage van olie, benzine, riolering, rotting, stankoverlast et cetera;
- Sociale en maatschappelijke ontwrichting;
- Ramptoerisme.

5.3 Melding & alarmering / Op- en afschaling

Het falen van een kering of het ontstaan van wateroverlast binnendijks zal snel worden opgemerkt door burgers, aanwezige hulpdiensten of dijkwachten van Waterschap Limburg. Opschaling bij het falen van een waterkering hangt af van het op dat moment geldende GRIP-niveau en de te verwachten binnendijkse impact en/of knelpunten. Op het moment dat op basis van een snelle inschatting aanzienlijke binnendijkse impact wordt verwacht, geldt het volgende handelingsperspectief:

- Er is nog geen sprake van een opschaling: zodra een waterkering faalt zonder dat er regionaal is opgeschaald voor hoogwater, is het advies om op te schalen naar GRIP 3 met CoPI in verband met de bestuurlijke besluiten die genomen moeten worden en de behoefte aan lokale coördinatie. Als het te overstromen gebied meerdere gemeenten betreft, is het aan te raden op te schalen naar GRIP 4.
- Er is al opgeschaald naar GRIP 2: indien reeds is opgeschaald naar GRIP 2 vanwege de hoogwatersituatie, geldt het advies om verder op te schalen naar GRIP 3 met CoPI. Wederom vanwege de bestuurlijke besluiten die naar verwachting genomen moeten worden en de behoefte aan lokale coördinatie. Opnieuw geldt dat, als het te overstromen gebied meerdere gemeenten raakt, het aan te raden is op te schalen naar GRIP 4.
- Er is al opgeschaald naar GRIP 4: indien reeds is opgeschaald naar GRIP 4 vanwege de hoogwatersituatie, geldt het advies om het GRIP niveau niet te wijzigen maar wel een CoPI te alarmeren ten behoeve van de lokale coördinatie. De voorzitter veiligheidsregio is in dit geval reeds belast met de algehele coördinatie over de bestrijding van de hoogwatersituatie, maar doet dit voor wat betreft de bestrijding van de gevolgen van de dijkdoorbraak in nauwe afstemming met de burgemeester van de incidentgemeente(n).

Indien geen of nauwelijks binnendijkse impact verwacht wordt, kan het volstaan om de situatie met een CoPI af te handelen. Zorg in elk geval altijd dat een liaison van Waterschap Limburg deelneemt in het CoPI om de lokale gevaarstelling te duiden.

5.4 Leiding & coördinatie

In bovenstaande paragraaf is beschreven dat het bij een (dreigende) dijkdoorbraak met aanzienlijke binnendijkse impact aan te raden is op te schalen naar bestuurlijk niveau (GRIP 3 of 4) in afstemming met de burgemeester van de betreffende incidentgemeente of de voorzitter veiligheidsregio. Dit vanwege de bestuurlijke besluiten die naar alle waarschijnlijkheid genomen moeten worden, zoals het evacueren van bedreigde gebieden, crisiscommunicatie of het afgeven van een noodbevel. Ook zal een dijkdoorbraak met aanzienlijke binnendijkse impact (denk aan eventuele gewonde/dodelijke slachtoffers en grote economische schade) regionale of zelfs landelijke uitstraling hebben. GRIP 4 biedt daarnaast in een dergelijke situatie de mogelijkheid voor de burgemeester van de incidentgemeente om de rol van burgervader/-moeder op zich te nemen.

5.5 Informatiemanagement

Breng in geval van een dijkdoorbraak zo snel mogelijk de potentiële binnendijkse impact in kaart. Neem in elk geval de volgende onderdelen op in het beeld:

- Om welke dijktraject gaat het (nummer + bedreigde dorpen);
- In welke gemeente(n) is impact te verwachten?;
- Wat is het maximaal te overstromen gebied (real case + worst case);
- Hoe hoog kan het water in het bedreigde gebied komen te staan?;
- Is er impact bij (de processen van) onze vitale- en crisispartners te verwachten?;
- Aanwezige kwetsbare objecten (verminderd zelfredzamen, industrie, vitale infrastructuur, vee etc.);
- Veiligheid personeel in het bedreigde gebied (is hulpverlening / herstel mogelijk?).

Voor het in kaart brengen van de potentiële impact is het noodzakelijk de expertise van Rijkswaterstaat en Waterschap Limburg te betrekken. Met behulp van de afvoerverwachting van Rijkswaterstaat kan het waterschap namelijk een berekening maken over de impact van het falen van de hoogwaterbeveiliging. Als ervoor gekozen is het Impact Analyse Team (IAT) te activeren (let op! Het team is nog niet geformaliseerd, zie paragraaf 6.2), neemt het IAT deze rol op zich. Er zit echter een tijdsduur verbonden aan deze berekening.

5.6 Evacuatie

Bij een dreigende dijkdoorbraak zijn de volgende punten voor het besluiten tot een evacuatie van belang:

- Kunnen er nog herstelmaatregelen worden uitgevoerd?
 - Zo ja, hoeveel ruimte en tijd is er nog om herstelmaatregelen uit te voeren?
 - Zo nee, wanneer wordt de dijkdoorbraak verwacht?
- Hoeveel tijd is er nog voor het eventueel opstarten van evacuaties en het voorbereiden van een noodverordening?
- Wat gaat het schadebeeld zijn en wat is de te verwachte omvang van het effectgebied?
- Wat zijn de kwetsbare objecten in dit effectgebied en hoeveel verminderd-zelfredzame personen bevinden zich in het gebied?
- Indien wordt gekozen voor een evacuatie: hoe dient deze uitgevoerd te worden en welke knelpunten zullen er hierbij optreden? Denk aan vervoer (mogelijk pendelen Defensie), maar ook aan weigeraars en verminderd-zelfredzame personen.

Indien evacuatie geen reële optie meer is, dient zo snel mogelijk crisiscommunicatie opgestart te worden om levensreddend handelingsperspectief te verspreiden (zie par. 5.7). Wanneer evacuatie wel nog mogelijk is, dient zo snel mogelijk te worden gestart met het ontruimen/ evacueren van het getroffen gebied (zie par. 6.4).

5.7 Crisiscommunicatie

Evacuatie wel mogelijk:

Als het in geval van een dreigende dijkdoorbraak nog mogelijk is om het gebied te evacueren, is het af te raden de WAS-palen te activeren. Deze zorgen er immers voor dat personen naar binnen gaan met de ramen en deuren gesloten. Verstuur wel zo snel mogelijk een NL-Alert met het dringende advies het gebied (benoem de bedreigde dorpen) te verlaten. Start ook zo snel mogelijk communicatie op via de live blogs van de veiligheidsregio, gemeenten en rampenzender en verspreidt hierbij kaartmateriaal van het getroffen gebied.

Evacuatie niet meer mogelijk:

Indien er (door een acute dijkdoorbraak) geen tijd meer is voor evacuatie van het gebied, is crisiscommunicatie met een handelingsperspectief om personen zichzelf in veiligheid te laten brengen de beste optie. Advies is om gebruik te maken van zowel de WAS-palen als NL-Alert. WAS-palen zijn de snelste wijze van alarmeren maar dit zorgt ervoor dat mensen binnenblijven met de ramen en deuren gesloten. Activeren van WAS-palen wordt altijd opgevolgd door een NL-Alert met handelingsperspectief om naar de hoogste verdieping te gaan. Start ook zo snel mogelijk communicatie op via de live blogs van de veiligheidsregio, gemeenten en rampenzender en verspreidt hierbij kaartmateriaal van het getroffen gebied.

5.8 Poldereffecten (kwelwater en gebiedseigen water)

Kwelwater en gebiedseigen water staan ook wel bekend als poldereffecten en zorgen tijdens een hoogwatersituatie voor wateroverlast achter de dijken. Dit kan leiden tot schade aan zowel exterieur en interieur van gebouwen en vitale infrastructuur die daardoor buiten gebruik kunnen raken. Kwelwater is water dat via de ondergrond onder de waterkering van buiten- naar binnendijks gebied stroomt. Naast kwelwater kan ook gebiedseigen water voor problemen zorgen. Door extreme neerslag kan in het binnendijks gebied ook sprake zijn van te veel water in zowel de rioleringen als de oppervlaktewateren die normaal overstorten of vrij afstromen in de Maas (zie hoofdstuk 3.7). Doordat deze in een hoogwatersituatie zijn afgesloten kunnen ook hier problemen ontstaan. Zo kan de aanvoer dusdanig zijn dat er sprake is van onvoldoende pompcapaciteit. Ook kan er overlast optreden bij onbekende en daardoor onvoorziene locaties.

Op veel locaties zijn er al fysieke maatregelen genomen door het aanleggen van een nieuwe waterkering. Tevens zijn er ook maatregelen genomen om poldereffecten tegen te gaan:

- Er wordt door Waterschap Limburg bij kwelwater bekeken of er overlast optreedt. Mocht dit niet zo zijn zal er niet meteen gepompt worden omdat juist dan het drukverschil groter wordt en het juist water aantrekt.
- Om gebiedseigen water tegen te gaan worden watergangen afgesloten zodat de verbinding met de Maas wordt verbroken. Om te voorkomen dat het gebiedseigen water problemen oplevert plaatst het waterschap pompen. Het water wordt dan van binnendijks naar buitendijks gebied gepompt.

De omstandigheden rondom kwel- en gebiedseigen water kunnen zich snel ontwikkelen. Hierdoor is het noodzakelijk een beroep te doen op de beschikbaarheid en analyse van actuele informatie om de juiste beslissingen te kunnen nemen. Ook de beschikbaarheid van extra pompcapaciteit is in deze situatie allerminst geborgd, er van uit gaande dat alle eigen middelen al zijn ingezet. De preparatie dient dus gericht te zijn op het:

- Organiseren van extra pompcapaciteit via meerdere noodpompen;
- Waarborgen continuïteit van het beheer van de al geïnstalleerde pompen;
- Lokale voorzieningen treffen voor het operationeel maken van noodpompen;
- Verdelen noodpompen over het gebied / prioriteren van gebieden;
- Plaatsen en operationaliseren noodpompen.

Indien kwelwater zich voordoet dient op de volgende punten ingezet te worden:

- Op de bekende locaties worden door Waterschap Limburg pompen ingezet en is het pomppeil dusdanig afgestemd om wateroverlast aan infrastructuur te voorkomen. Daar waar het niet voor overlast zorgt, wordt het water niet weggepompt. Wellicht wordt zelfs water ingelaten om drukverschil op gevoelige locaties te verminderen waar dit mogelijk is.
- Indien wegen niet meer toegankelijk zijn door het kwelwater, dienen deze door de gemeenten te worden afgesloten.
- Er kan alsnog wateroverlast optreden door kwelwater als de pompen te laat geplaatst zijn, er sprake is van uitval of sprake is van onvoldoende pompcapaciteit door te veel aanbod van kwelwater.

6. Organisatorische kaders

6.1 Inleiding

Voorgaande hoofdstukken in het operationele deel hadden elk betrekking op de hoogwaterscenario's die zich in Limburg kunnen voordoen en de bijzonderheden ten aanzien van de randvoorwaardelijke crisisbeheersingsprocessen. Dit hoofdstuk heeft betrekking op de generieke organisatorische kaders die op alle scenario's van toepassing zijn. Achtereenvolgens komen aspecten van internationale samenwerking, burgerparticipatie, evacuatie en de nafase aan de orde.

6.2 Impact Analyse Team

Het Impact Analyse Team behelst een team specialisten waarvan men voornemens is deze in te zetten na het behalen van bepaalde criteria van waterhoogtes bij hoogwater. Het team is echter nog niet geformaliseerd, op het moment van schrijven wordt het team geformeerd. Stem daarom altijd met betrokken organisaties af over de mogelijkheid tot activatie. De ROL's van de veiligheidsregio's nemen hiertoe het initiatief. Onderstaande betreffen de kaders voor het formeren van het team en betreft enkel een advies op basis van beschikbaarheid.

Wanneer duiding van het situationeel waterbeeld noodzakelijk is, kan het IAT worden opgeroepen. Het uitgangspunt hierbij is om één provinciaal team te formeren dat beide Regionale Operationele Teams (ROT's) adviseert: het Impact Analyse Team (IAT). Het IAT heeft een adviserende functie richting de beide ROT's over de te verwachten afvoeren en waterstanden, kwetsbare plekken in primaire- en secundaire keringen, knelpunten en te overstroomde gebieden.

Het IAT staat niet op piket en wordt door elke organisatie bemenst op vrije instroom. Het IAT wordt voorgezeten door een operationeel leidinggevende van de veiligheidsregio en komt bij elkaar in het hoofdkantoor van Waterschap Limburg in Roermond. Voorafgaand aan de ROT-vergaderingen wordt een videoverbinding tot stand gebracht van het IAT naar (een deel van) het ROT (tenminste ROL, IM en liaisons WL en RWS). Afhankelijk van de situatie kan gekozen worden voor één digitale meeting met beide ROT's en het IAT of een aparte meeting per ROT. Zie hoofdstuk 4.3.3 en 3.2.2 voor een richtwaarde ten aanzien van het oproepen van het IAT.

Bezetting

Het IAT bestaat tenminste uit de volgende functionarissen, die dienen te worden opgeroepen uit 'vrije instroom':

- Een operationeel leidinggevende van een van beide veiligheidsregio's (voorzitter IAT);
- Een Hoogwatercoördinator van Rijkswaterstaat;
- Een Adviseur Hydrologie van Waterschap Limburg;
- Een Leider Adviesteam Waterkeringen Maas van Waterschap Limburg;
- Een informatiemanager of -coördinator van de veiligheidsregio.

Inhoudelijk deskundigen van de deelnemende partijen of landelijke organisaties kunnen op verzoek, naar behoefte, zitting nemen in het IAT.

Zodra besloten is het IAT te activeren, zorgt elke organisatie voor de juiste bemensing vanuit de eigen organisatie op vrije instroom, want voor de leden van het IAT geldt géén piketregeling. Omdat een IAT meerdere dagen actief moet kunnen zijn, is het belangrijk voor de diverse rollen en functies voldoende personen beschikbaar te hebben. In alle gevallen geldt daarom: zorg zo snel mogelijk voor een rooster waarin de concrete bemensing van alle rollen/functies is uitgewerkt. Dit rooster dient door de voorzitter van het IAT te worden vastgesteld en geïnitieerd.

6.3 Internationale samenwerking

De Maas, maar ook enkele zijrivieren in Limburg, vinden hun oorsprong in het buitenland. Zo ontspringt de Maas in Frankrijk, de Roer en de Geul in België en de Niers in Duitsland. Dit kan betekenen dat extreem weer in de vorm van extreme neerslag in het buitenland ook grote gevolgen kan hebben voor Nederland. De neerslag zal namelijk zorgen voor een stijging van de waterstand in het buitenland die middels een hoogwatergolf ook Nederland zal passeren.

Internationaal overleg tussen de waterpartijen is daarom cruciaal, zowel in de warme- als de koude fase, om grensoverschrijdend watermanagement goed in te richten. Deze internationale samenwerking is niet alleen belangrijk om waterstijgingen in het buitenland vroegtijdig te signaleren, maar is ook van belang om het peil- en stuwmanagement op elkaar af te stemmen. Ook dit kan immers effecten teweegbrengen aan Nederlandse zijde in de vorm van een snelle piek in een hoogwatergolf.

Naast contacten tussen de waterdiensten onderling is het ook belangrijk dat de crisisdiensten elkaar snel kunnen vinden.

Afspraken Dienst noodplanning en crisisbeheer Luik en -Limburg

De Maas komt de veiligheidsregio Zuid-Limburg binnen bij Eijsden en vormt zelfs voor een groot gedeelte de grens tussen België en Nederland. Mede daarom zijn afspraken met DNC Limburg en DNC Luik gemaakt ten aanzien van wederzijdse informatievoorziening. De afspraken hebben betrekking op het informeren over acute situaties en evacuaties ten tijde van een hoogwater Maas. Ook zullen beide organisaties respectievelijk LCMS danwel ICMS uitlezen. Contact verloopt via de IM-ROT als liaison EMRIC zoals in het plan informatie-uitwisseling van EMRIC is verwerkt.

6.4 Burgerparticipatie

Tijdens crises zijn er meer mensen die spontaan hulp aanbieden; spontane burgerinitiatieven. Deze ontwikkelingen worden door de gemeenten en veiligheidsregio's omarmd. Ten aanzien van burgerparticipatie zijn er twee documenten ontwikkeld.

6.4.1 Handreiking spontane burgerinitiatieven

Er is een handreiking opgesteld waarin operationeel is uitgewerkt hoe om te gaan met spontane burgerinitiatieven voor de crisisorganisaties van beide Limburgse Veiligheidsregio's, gemeenten en de beide waterbeheerders. Deze handreiking kan tijdens een incident gebruikt worden om burgerinitiatieven te stroomlijnen. Het is aan gemeenten om van dit draaiboek een lokale doorvertaling te maken en uitvoering te geven aan dit draaiboek.

6.4.2 Format buurt draaiboeken

Naast de handreiking hoe als gemeenten/veiligheidsregio om te gaan met burgerinitiatieven is er ook een draaiboek ontwikkeld voor 'buurten' binnen een gemeente. In dit draaiboek is uitgewerkt hoe verenigingen, vrijwilligersorganisaties, dorpsraden en inwoners bij (naderend) hoogwater over de situatie geïnformeerd kunnen worden en wat zij kunnen doen om te helpen. Daarnaast biedt dit draaiboek concrete aanwijzingen, zodat burgers aan de slag kunnen (bijvoorbeeld met het vullen en plaatsen van zandzakken, omhoog plaatsen meubilair, aanwijzingen ten behoeve van persoonlijke veiligheid). Het draaiboek dient, in samenwerking met gemeenten, zo uniform mogelijk uitgewerkt te worden om regionale coördinatie mogelijk te maken.

6.5 Evacuatie

Bij een hoogwatersituatie of mogelijke dijkdoorbraak waarbij gebieden worden bedreigd, dient rekening te worden gehouden met een mogelijke evacuatie van verschillende gebieden. Deze paragraaf beschrijft kaders, handelingsperspectief en het proces waarmee rekening moet worden gehouden.

6.5.1 Evacuatiestrategie

In de beide Limburgse veiligheidsregio's is een generiek evacuatieplan beschikbaar. De hoogwatercrisis van 2021 heeft echter aangetoond dat er behoefte is aan een specifiek plan voor de uitvoering van evacuaties bij hoogwaterscenario's binnen de verschillende gemeentes. Om uniformiteit te bewerkstelligen in de gemeentelijke uitwerkingen is een handreiking met een bijbehorend invulformat opgesteld waaraan gemeenten lokaal uitvoering kunnen geven². De strategieën zijn beschikbaar en vormen voor gemeenten

6.5.2 Het te evacueren gebied bepalen

Zodra bekend is dat een gebied (mogelijk) moet worden geëvacueerd, is de eerste stap het inzichtelijk maken van de omvang van het gebied en welke waterhoogte daar verwacht wordt.

Voor het inzichtelijk maken van mogelijk te overstromen binnen- en buitendijkse gebieden zijn op basis van diverse 'standaard golven' (afvoerscenario's) reeds overstromingskaarten met inundatiegebieden ontwikkeld door Rijkswaterstaat. Deze inundatiekaarten zijn beschikbaar in LCMS.

Daarnaast kan het ook nodig zijn om bij meer specifieke situaties en omstandigheden, zoals een dreigende dijkdoorbraak, de mogelijke overstromingen en effecten in beeld te brengen. Rijkswaterstaat levert hiervoor de gebruikelijke afvoerverwachting aan via de hoogwaterberichtgeving, op basis waarvan Waterschap Limburg de mogelijke overstromingen en effecten meer specifiek in beeld kan brengen. Hierbij dient, ook afhankelijk van de situatie en complexiteit, rekening te worden gehouden met de nodige rekentijd. Bij het uitvoeren van een berekening zijn er namelijk verschillende factoren welke complexiteit met zich meebrengen als de weersomstandigheden, het verloop van de afvoer, de waterstand en de duur van het hoogwater. Een precieze radius berekenen van de impact van de doorbraak is in een acute situatie daarom mogelijk niet haalbaar.

Om een situatie van een acute dijkdoorbraak te voorkomen lopen op verschillende gezette tijden dijkwachters door het gebied om de waterkeringen te controleren. Bij verwachte grote problemen worden deze vroegtijdig herkend en kan al worden begonnen met herstelwerkzaamheden en een berekening en de daaruit voortvloeiende maatregelen.

Vervolgens dient door het ROT in kaart te worden gebracht welke kwetsbare objecten in het bedreigde gebied liggen en welke gevolgen kunnen optreden bij een dijkdoorbraak of door de hoogwatergolf. Bij deze objecten valt te denken aan:

- Locaties met verminderd zelfredzamen, zoals ziekenhuizen, huisartsenposten- en praktijken, ambulanceposten, verpleeg- en verzorgingshuizen, kinderdagverblijven en gebouwen met functies in openbare orde en veiligheid;
- Agrarische bedrijven met vee;
- Industrie (aanwezigheid gevaarlijke stoffen);
- Riolerings;
- Spoorlijnen;
- Verkeersroutes en doorgaande wegen;
- Elektriciteitsstations;
- Gasknooppunten;
- GSM masten;
- Drinkwatervoorzieningen / waterinnamepunten.

6.5.3 Noodmaatregelen en tijdsfactor

Bij een acute ramp of ernstige vrees daarvoor, waarbij bewoners of burgers ernstig gevaar lopen en waar de reguliere bevoegdheden niet het gewenste effect hebben, kan de burgemeester van de desbetreffende gemeente of, in geval van een GRIP 4-situatie de voorzitter van de veiligheidsregio, gebruik maken van noodbevoegdheden (noodbevel dan wel noodverordening). Om een evacuatie in goede banen te kunnen leiden is het vroegtijdig opstellen van een noodverordening dan wel noodbevel noodzakelijk. De indicatie voor het opstellen hiervan is een te verwachten overstroming of dijkdoorbraak. De burgemeester c.q. voorzitter veiligheidsregio bedient zich van het advies van de Algemeen Commandant Politie (ACP) en het Openbaar Ministerie omtrent de concepttekst van de noodverordening / noodbevel.

² Tijdens het schrijven van dit rampbestrijdingsplan is aan gemeenten gevraagd om de lokale evacuatieplannen conform handreiking en invulformat uit te werken. De meeste gemeenten zijn klaar of in de afrondende fase.

Bij een evacuatie zijn de gemeente en politie de handhavende partij om mensen te vragen, dan wel te sommeren om weg te gaan en om te kijken of er nog achterblijvers zijn. Een belangrijk aspect is om te vermelden hoe de handhavende partij dient om te gaan met weigeraars. De ACP adviseert omtrent de noodzaak van extra juridische kaders ten behoeve van de politionele handhaving van de openbare orde en rechtsorde en stemt af met het Openbaar Ministerie. Voor de uitvoering c.q. handhaafbaarheid van deze extra bevoegdheden is het van belang dat er eenduidige bepalingen worden opgenomen.

Bij het afroepen van een noodverordening of noodbevel ter evacuatie, dient rekening gehouden te worden met de tijdsfactor. Tot het daadwerkelijk ontruimd zijn van het betreffende gebied zit namelijk een geruime tijdsduur, afhankelijk van de grootte van het te ontruimen gebied. Ook mogelijke complicerende factoren, bijvoorbeeld de aanwezigheid van veel kwetsbare objecten, kan de evacuatie bemoeilijken. Laatstgenoemde is een belangrijk aandachtspunt voor zowel het ROT als het RBT, omdat een beslissing om te evacueren hierdoor sneller zal moeten worden genomen. Het vroegtijdig benoemen van een mogelijke beslissing tot evacuatie kan leiden tot 'vrijwillige evacuatie', wat zorgt voor verlichting in het aantal te ontruimen personen. Crisiscommunicatie speelt hierin een cruciale rol. Het betrekken van de liaisons van Rijkswaterstaat voor de afvoerverwachtingen en Waterschap Limburg voor de standzekerheid van de waterkering en eventuele duiding van een mogelijke overstroming op basis van beschikbare overstromingskaarten of aanvullende berekeningen, is van belang om tijdig te kunnen bepalen wanneer evacuatie noodzakelijk is en wanneer deze opgestart moet zijn.

Bij het NIPV (NIPV.nl) zijn de bevoegdheidenschema's voor de burgemeester en voorzitter veiligheidsregio te vinden betreffende het gebruik van noodmaatregelen als een noodverordening en een noodbevel. Dit betreffen:

- Bevoegdheidenschema 1 – Rampenbestrijding algemeen (Rubrieken 3 en 4);
- Bevoegdheidenschema 2 – Openbare orde (Rubrieken 3 en 4).

6.5.3.1 Overlastgevende toestroom publiek

Bij grootschalige incidenten is er vaak sprake van een overlastgevende toestroom van publiek. Hiervoor kunnen noodmaatregelen worden ingesteld (door de voorzitter veiligheidsregio of het lokaal bevoegd gezag), welke te vinden zijn in de artikelen 172, 175 en 176 van de gemeentewet (zie bevoegdheidenschema's 1 en 2 NIPV). Stem bij het opstellen van deze noodmaatregelen altijd af met de politie (Adviseur GBT/RBT Politie).

Afschaling

Een belangrijk aandachtspunt in de overgang naar de nafase (de nazorgfase) bij het afschalen naar een lager GRIP-niveau betreft ook de afgegeven noodmaatregelen. Afschaling zorgt er namelijk voor dat noodbevelen c.q. noodverordeningen die eerder waren afgekondigd door de voorzitter Veiligheidsregio onder het lokaal bevoegd gezag van de Burgemeester hernieuwd afgestemd moeten worden met de politie en in verband met behoefte, eenduidigheid en handhaafbaarheid hernieuwd dienen te worden vastgesteld en afgekondigd.

6.5.4 Evacuatie van verminderd zelfredzamen

Voor de inventarisatie van zorgbehoeftigen of inwoners die afhankelijk zijn van een goede stroomvoorziening is veel tijd vereist (Huisartsen, thuiszorgorganisaties, het centrum voor thuisbeademing en het dialysecentrum spelen hierbij een belangrijke rol). Een tijdige berekening van de effecten van een dijkdoorbraak is daarom van cruciaal belang voor de GHOR. Indien mogelijk moeten GHOR-acties 24 uur van tevoren worden ingezet. Het inzetten op communicatie rond vrijwillige evacuatie is een actie die, bij verwachting van overstroming, wordt opgestart in samenspraak met crisiscommunicatie en de GHOR in verband met de aanwezigheid van zorgbehoeftige personen.

Bij te verwachten extreem hoge waterstanden moet vroegtijdig contact worden opgenomen met locaties waar zich verminderd en niet-zelfredzame personen bevinden. Naast de impact van het mogelijk moeten evacueren van de verminderd- en niet-zelfredzame personen, heeft hoogwater ook betrekking op de bereikbaarheid van de ziekenhuizen en woon- en zorginstellingen. Ondanks de verbeteringen van de waterkeringen, waardoor het water deze ziekenhuizen en woon- en zorginstellingen pas bij extreem hoge waterstanden zou kunnen bereiken, is het vroegtijdig opstarten van communicatie met deze partijen noodzakelijk, juist omdat er bij extreme waterstanden achtereenvolgens meerdere probleemgebieden zullen ontstaan. De GHOR heeft een belangrijke functie in de communicatie met ziekenhuizen en woon- en zorginstellingen zodat zij vroegtijdig op de hoogte

zijn. Voor de verdeling van taken tussen de GHOR en Bevolkingszorg is binnen de VRZL een werkkaart beschikbaar (bijlage I).

6.5.5 Evenementen

Naast de aanwezigheid van de gebruikelijke inwoners in een gebied, dient ook rekening te worden gehouden met grote groepen personen, welke aanwezig zouden kunnen zijn bij evenementen en op evenementenlocaties (zoals het MECC). De druk op de hulpdiensten kan in de evacuatiefase worden verminderd door deze evenementen vroegtijdig af te gelasten, aangezien hierdoor het aantal te evacueren personen afneemt. Hiervoor is het van groot belang dat, zodra zeer hoge waterstanden worden verwacht, evenementen die mogelijk impact gaan ondervinden snel inzichtelijk worden gemaakt. Deze inventarisatie wordt uitgevoerd door de sectie bevolkingszorg en de resultaten ervan worden door de IMROT in LCMS verwerkt.

6.5.6 Toerisme

Naast de aanwezigheid van de gebruikelijke inwoners in een gebied, dient ook rekening te worden gehouden met toeristen, die aanwezig zouden kunnen zijn op campings of andere logies-locaties rondom de uiterwaarden van zowel de Maas als de beken en zijrivieren en in mogelijk te evacueren gebied. Voornamelijk in de zomerperiode kan dit tot een grotere hoeveelheid personen binnen een gebied leiden. In de opvanglocatie kan dit voor een groter aanbod aan op te vangen personen leiden, omdat zij vaak spullen (denk aan campers/caravans/bagage) achter hebben moeten laten. De locatie van campings, vaak dicht gelegen aan uiterwaarden, kan bij een hoogwater in de zomer al snel problemen opleveren. Ook liggen campings vaak in lastig bereikbare locaties, waardoor isolatie van toepassing kan zijn. Waterschap Limburg en gemeenten alerteren campings in geval van een te verwachten hoogwater, maar toch kan isolatie optreden. In de zomerperiode dient hier vanuit Bevolkingszorg/Gemeenten extra aandacht voor te zijn.

6.5.7 Evacuatie van vee

De zorgplicht voor dieren, levend in de natuurlijke omgeving ligt bij de natuurorganisaties. De zorgplicht van landbouwdieren (vee) ligt primair bij de veehouder. De veehouder is daarmee zelf verantwoordelijk voor het evacueren van vee. De lokale overheid houdt hier in de planvorming rekening mee conform het Landelijk Crisisplan Hoogwater en Overstromingen. De "Leidraad voor het evacueren van vee" van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat beschrijft de taken en bevoegdheden van de betrokken partijen. Indien agrarische bedrijven met vee worden bedreigd, dient de evacuatie van vee te worden voorbereid. Dit is onmogelijk zonder intensieve samenwerking met de agrarische sector. Het vroegtijdig informeren van liaisons van de agrarische sector is van belang omdat enkele veehouderijen al in een vroegtijdig stadium overlast zouden kunnen ondervinden van hoogwater. Per scenario zijn er afspraken gemaakt ten aanzien van het informeren van de LLTB als Limburgse afgevaardigde voor de land- en tuinbouwsector door de IMROT.

6.5.8 Opschorten wegwerkzaamheden

In geval van een evacuatie van grotere gebieden dienen afvoerroutes beschikbaar te zijn voor vertrekkend verkeer. Het is daarom raadzaam om vanuit de sectie Informatiemanagement en/of Bevolkingszorg bij Rijkswaterstaat, de provincie Limburg en de evacuatiegemeente(n) na te gaan of er wegwerkzaamheden zijn aan belangrijke verkeersaders in het gebied. Indien noodzakelijk geacht kan de voorzitter veiligheidsregio aan de betreffende verkeersverantwoordelijke organisatie het verzoek doen om de wegwerkzaamheden op te schorten.

6.5.9 Handhaving openbare orde en rechtsorde in geëvacueerd gebied

De politie is procesverantwoordelijke voor de handhaving van de openbare orde- en rechtsorde. Dit gebeurt door het geëvacueerde gebied zoveel mogelijk in samenwerking met ketenpartners af te zetten en af te schermen en op te treden bij incidenten en calamiteiten.

Daar waar er zich bijzondere of vitale objecten in het geëvacueerde gebied bevinden en waar buiten het risico van hoogwater een dreiging op rust, kan het noodzakelijk zijn om aanvullende maatregelen te treffen.

6.5.10 Hersteltijd en terugkeer

Zodra de hoogwatergolf de gemeente is gepasseerd zullen geëvacueerde inwoners zo snel mogelijk willen terugkeren naar hun woning. De hersteltijd na een overstroming is afhankelijk van allerlei factoren. Denk aan:

- De omvang van de overstroming;
- De veiligheid in het overstroomde gebied;
- Beschikbaarheid van mensen en materiaal;
- Het watervrij zijn van het gebied;
- Het functioneren van vitale infrastructuur (hierbij ook gas- en elektraproblematiek in woningen);
- Het herstel van sociale structuren (scholen, openbaar vervoer, winkels)

Het ROT coördineert de (gefaseerde) terugkeer van inwoners uit ontruimd gebied. Hierbij is het van belang om pas over te gaan tot terugkeer als het waterschap aangeeft dat dit veilig kan. Na het passeren van de hoogwatergolf zullen dijkinspecteurs van het waterschap inspecties gaan uitvoeren. Pas na inspectie waarbij geen bijzonderheden zijn aangetoond, kunnen gebieden weer worden vrijgegeven.

6.6 Nafase hoogwater

Nafase bestaat uit alle maatregelen die na een ramp of crisis genomen moeten worden om terug te keren naar een 'normale' situatie. Het betreft maatregelen gericht op '**nazorg**' en '**herstel**' van mensen, middelen en materialen.

Na extreem hoge waterstanden en zeker na een daadwerkelijke overstroming of dijkdoorbraak, werken de gevolgen voor de crisispartners nog geruime tijd door. Alle partijen zijn in het gebied actief, elk met de eigen taken en verantwoordelijkheden. De schade moet worden geïnventariseerd en het gebied moet veilig en watervrij worden gemaakt. Om de waterkeringen weer veilig te maken worden maatregelen voorbereid en uitgevoerd. Hiervoor is intensieve afstemming en coördinatie met alle betrokken partijen noodzakelijk. Daarvoor is het van groot belang om vanuit het operationele crisisteam een goede overdracht te laten plaatsvinden naar de incidentgemeente(n) middels een overdrachtsdocument, zodat de nafase op een adequate wijze opgestart c.q. opgepakt kan worden. Zowel het overdrachtsdocument als het procesplan nafase zijn naar aanleiding van de evaluaties geactualiseerd en op hoofdlijnen verbeterd.

6.6.1 Watervrij maken van het overstroomd gebied

Als de situatie stabiel is kan begonnen worden met het herstellen van het gebied. De eerste stap hierin is het watervrij maken van het gebied. Hierbij moeten onderstaande activiteiten worden uitgevoerd.

Inventariseren situatie en capaciteit bepalen:

- Lokaliseren bressen / doorsteken;
- Bepalen van de stroomsnelheid, de omvang van het ondergelopen gebied en waterstanden;
- Capaciteit bepalen aanwezige gemalen, bijvoorbeeld de rioolgemalen van de gemeenten (in overleg met de gemeenten, Waterschap Limburg en Waterschapsbedrijf Limburg (WBL));
- Pompcapaciteit bepalen;
- Bepalen beschikbare capaciteit aan noodpompen in en buiten het gebied;
- Inventariseren capaciteit van afvoer onder vrij verval (dijk doorsteken).

Organiseren noodbeheer en gemalen:

- Waarborgen continuïteit van het beheer van de gemalen en pompen;
- Activeren noodpompen en gemalen;
- Lokale voorzieningen treffen voor het operationeel maken van noodpompen;
- Verdelen noodpompen/ prioriteren van gebieden (ook afhankelijk van behoefte van ROT);
- Plaatsen en operationaliseren noodpompen.

6.6.2 Operationele en bestuurlijke restpunten

Nadat de hoogwatergolf de veiligheidsregio is gepasseerd, kunnen er nog operationele en bestuurlijke restpunten zijn die opgepakt moeten worden in het proces nafase (zie 6.5.4). Denk aan:

- Kwelwater;
- Terugkeer bevolking of herhuisvesting;
- Voedselvoorziening;
- Gezondheid (zowel lichamelijk als ook psychisch);
- Herstel infrastructuur;
- Milieu (in verband met mogelijke aanwezigheid rivierslib);
- Opruimwerkzaamheden;
- Financiële afhandeling;
- Infectieziekten;
- Evaluaties naar de oorzaak/ aard van de ramp en het functioneren van de crisisbeheersingsorganisaties.

6.6.3 Herstellen van waterkeringen

Waterschap Limburg kan starten met de herstelwerkzaamheden zodra het gebied / dijkkring weer watervrij is. Het waterschap stelt een plan van aanpak op en er wordt op korte termijn gestart met de herstelwerkzaamheden. Het dijktraject moet te allen tijde gesloten zijn voor een nieuw hoogwater met een definitieve- of noodkering. Inspectie van de primaire waterkeringen is na elk hoogwater noodzakelijk, en niet alleen in geval van een dijkdoorbraak. Zodra het water is gezakt vinden de inspecties plaats door de dijkwachten en -inspecteurs van Waterschap Limburg.

6.6.4 Overdracht en organisatie nafase

Het realiseren van een goede overdracht tussen de crisisorganisatie en de getroffen incidentgemeente(n) is een wezenlijke factor. Het inventariseren van thema's en adviseren over (uitvoering van) de nafase van het incident komt daarbij op de eerste plaats.

Het Regionaal Operationeel Team (ROT) is opdrachtgever voor het opstellen van een overdrachtsdocument preparatie nafase. De Algemeen Commandant Bevolkingszorg (AC-Bz) is eindverantwoordelijk voor het opstellen en overdragen van het overdrachtsdocument preparatie nafase. Het overdrachtsdocument geeft de thema's weer die in de nafase opgepakt dienen te worden en dient als input voor de incidentgemeente(n) om een plan van aanpak nafase op te stellen. Het is van belang dat alle, in het ROT betrokken, partijen vanuit hun eigen organisatie relevante input leveren voor de nafase van de incidentgemeente(n).

Na overdracht van de acute naar de nafase is het college van burgemeester en wethouders van de incidentgemeente(n) verantwoordelijk voor de activiteiten in de nafase. De aard en omvang van de ramp bepaalt het vervolg en het verloop van de nafase.

Regionaal Operationeel Team: nafase is in de basis een verantwoordelijkheid van de incidentgemeente(n). Om te voorkomen dat elke organisatie bij alle individuele gemeenten moet aansluiten in het kader van de nafase, dient er een structuur te worden bedacht die voor alle betrokken organisaties werkbaar is. Er kan daarom gekozen worden het ROT in afgeslankte vorm actief te laten blijven. Als er niet voor gekozen wordt om een afgeslankt ROT actief te laten blijven, wordt minimaal geborgd dat er een duidelijke en voor iedereen werkbaar (project)structuur staat, met duidelijk eigenaarschap en een volledig overdrachtsdocument (betreft de verantwoordelijkheid van de sectie bevolkingszorg).

In de nafase gelden voor het ROT/de kolommen de volgende uitgangs- en aandachtspunten:

- Het ROT schaal niet af voordat er een duidelijk en volledig overdrachtsdocument is opgeleverd met een (project)structuur die voor iedereen (inclusief de waterpartners) werkbaar is;
- Borg een proces waarbij de regionale coördinatie op de nafase pas overgedragen wordt als er lokaal geen ondersteuning meer nodig is.
- Koester de inzet van alle betrokkenen, die langdurig zijn ingezet en indrukken momenten hebben meegemaakt. Doe recht aan die inzet door goede nazorg te bieden. Het ontwikkelen van een protocol rondom nazorg is onderdeel van de nafase en betreft een verantwoordelijkheid van alle individuele organisaties zelf. Overweeg hierbij een gecombineerde aanpak.
- Controleer bij afschaling de impact op de afgegeven noodmaatregelen (zie hoofdstuk 6.5.3.1).

Waterschap Limburg: het waterschap heeft haar eigen monodisciplinaire activiteiten met betrekking tot de nafase van hoogwaterincidenten. Deze maatregelen bestaan uit de volgende onderdelen:

- Afbreken preventieve maatregelen;
- Opruimen zwerfvuil in beken en bij keringen;
- Inspectie en herstel;
- Bij doorbraak: zorgen dat de continuïteit van de organisatie is geborgd (pompcapaciteit, bemensing);
- Watervrij maken overstroomd gebied;
- Afbouwen maatregelen;
- Monodisciplinaire evaluatie.

Een uitgebreidere beschrijving van deze processen is terug te vinden in de verschillende hoogwater bestrijdingsplannen van Waterschap Limburg.

Rijkswaterstaat: bij Rijkswaterstaat bestaat de nafase/nazorg uit de volgende onderdelen:

- Inspecteren en vrijgeven van de vaarweg.
- Inspectie/herstel van kunstwerken, oevers en eventuele persleidingen.
- Het opruimen van het zwerfvuil binnen het beheersgebied op haar eigen terreinen op de oever en uiterwaard. Het doel daarbij is de verschillende functies van de rivier, onder andere veiligheid voor vaartuigen en kunstwerken, te waarborgen.
- Analyse/duiding van risico's en advies over het achtergebleven rivierslib. Indien nodig kan de Milieu Ongevallen Dienst (MOD) worden ingeschakeld voor monsternamen. De duiding van de resultaten voor de volksgezondheid gaan via het RIVM en de Geneeskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS) van de GGD.

GGD: voor acties aangaande infectieziekten en gezondheidsrisico's voor de bevolking (bijv. door het vrijkomen van gevaarlijke stoffen uit rivierslib) zal de GGD, afdelingen Infectieziektebestrijding en Medische Milieukunde, betrokken moeten worden om te beoordelen of er geen gezondheidsschade veroorzaakt wordt. De Milieu Ongevallen Dienst (MOD) levert hierbij de resultaten aan en de GGD zal, mogelijk in samenspraak met het RIVM, hier duiding aan geven.

Regionale crisisorganisatie bevolkingszorg:

De regionale crisisorganisatie Bevolkingszorg zorgt in opdracht van het ROT voor het opstellen en overdragen van het overdrachtsdocument preparatie nafase. Bij voorkeur wordt de incidentgemeente(n) al tijdens de acute fase betrokken bij het opstellen van dit document. De ACBz brengt het concept overdrachtsdocument ter bespreking en vaststelling in het (laatste) ROT overleg. Hierbij wordt om relevante input gevraagd van alle in het ROT betrokken partijen. Na vaststelling in het ROT draagt de ACBz (eventueel na bespreking met de coördinerend gemeentesecretaris) het overdrachtsdocument over aan de gemeentesecretaris van de incidentgemeente(n).

Incidentgemeente(n)

Na overdracht van de acute fase naar de nafase is het van belang dat de incidentgemeente(n) de werkzaamheden, gericht op nazorg en herstel, zo snel mogelijk overneemt. Afhankelijk van de aard en omvang van de ramp moet een keuze gemaakt worden met betrekking tot de (bestuurlijke) aansturing en de lokale uitvoeringsorganisatie. Indien nodig formeert de incidentgemeente(n) (tijdelijk) een projectorganisatie nafase. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van het generieke procesplan nafase van Bevolkingszorg.

Overige kolommen: voor de overige kolommen geldt dat zij terugvallen op de reguliere nazorgplannen en het rampbestrijdingsproces nazorg waarvoor bevolkingszorg verantwoordelijk is.

Bijlagen

- A. Multidisciplinaire Informatiekaart (MIK) Hoogwater Limburg
- B. GMK-blad Hoogwater Maas
- C. GMK-blad Hoogwater zijrivieren
- D. Overzicht watergangen uitmondend in de Maas
- E. Convenant hoogwaterberichtgeving Limburg
- F. Instructie Informatiemanager ROT
- G. Format situatierapportage gemeenten
- H. Multidisciplinaire Actielijst (VRZL)
- I. Werkkaart bevolkingszorg en GHOR verminderd zelfredzamen (VRZL)
- J. Onderliggende documenten (niet opgenomen in bijlagen)
- K. Impact externe partners
- L. Overzicht documenten
- M. Evacuatiestrategie

Bijlage A – Multidisciplinaire Informatiekaart (MIK) Hoogwater Limburg³

Vaststellingsdatum Vd VRLN: Vaststellingsdatum DO VRZL:		MIK RBP Hoogwater Limburg Versiedatum: 02-02-2022																																																																		
Onderdeel Maas																																																																				
Hoogwaterberichtsgeving, scenario's, alarmering en opschaling																																																																				
Code groen (tot 1250m ³ /s)	Code geel (1250 t/m 2000m ³ /s)	Code oranje (2000 t/m 2600m ³ /s)	Code rood (>2600m ³ /s)																																																																	
Fase groen loopt tot een afvoer tot 1250m³/s St. Pieter. Attenderingsbericht bij 1000m³/s St. Pieter naar MKB en Ca.Co. Attendering Ca.Co middels pageralarmering over waterstand Maas bij 1000m³/s. Start informatievoorziening over hoogwater vanaf 800m³/s.	Fase geel loopt tot een afvoer van 2000m³/s St. Pieter. Afvoer 1250m³/s: IMROT en OvD-Bz's worden gealarmeerd. Afvoer 1500m³/s: alarmering OKO / Kernoverleg, RCCB politie, OvD-Bz's, ACBz, (H)OvD-B's en ACbz. Start 2x per dag hoogwaterberichtsgeving met afvoerverwachtingen van Rijkswaterstaat. Eerste plaatsing van pompen en sluiten van coupures door Waterschap Limburg.	Fase oranje loopt tot een afvoer van 2600m³/s St. Pieter. Start alarmering GRIP-2 na besluit ROL in OKO / Kernoverleg bij bereiken 2000m³/s St Pieter en als richtlijn een verachte doorstijging naar 2250m³/s binnen 12 uur. 3x per dag hoogwaterberichtsgeving van Rijkswaterstaat Mogelijke opschaling politie naar SGB0.	Fase rood start vanaf een afvoer van 2600m³/s St. Pieter. Start alarmering GRIP-4 in beide Veiligheidsregio's bij bereiken van 2600m³/s St. Pieter 4x per dag hoogwaterberichtsgeving van Rijkswaterstaat Mogelijkheid tot overstromen gebieden vanaf 300m³/s																																																																	
Aandachtspunten ROT																																																																				
Denk aan inventariseren van verminderd- en niet-zelfredzame personen met daarbij een bijzonder aandachtspunt voor de woon- en zorgcentrums en ziekenhuizen vanaf GRIP-2. Gebieden lopen minder snel onder maar worden wel geïsoleerd. Denk daarom vroegtijdig aan een aanvraag voor pendelvervoer en defensiemateriaal aan de RMOA van Defensie. Indien de waterafvoer extreem hoge waarden aanneemt zullen gelijktijdig meerdere gebieden onderlopen. Zorg daarom vroegtijdig voor voldoende evacuatie-capaciteit. Denk aan het vroegtijdig informeren en maken van een evenareninventarisatie van de BRZO-bedrijven (zie RBP). Gebruik voor het bepalen van de te evacueren gebieden de inundatiekaarten van RWS in LCSM en de draalboeken van gemeenten / multiactielijsten. Zorg voor het vroegtijdig opstellen van een noodverordening voor de te evacueren gebieden en vermeld hier hoe om te gaan met weigeraars. Maak vroegtijdig de afweging om te gaan evacueren, in verband met de tijdsfactor die evacuatie met zich meebrengt. Stem voor het duiden van hoogwaterstanden af met liaisons RWS en Waterschap Limburg. Op basis van de hoogwaterberichten wordt, per meetpunt en kilometeraal, de verwachte waterstand aangegeven. Werk conform de vergaderlijkheid in afstemming is met de berichtsgeving van RWS. Omdat hoogwater doorgaans meerdere dagen kan duren, dient iedere kolom zo snel mogelijk een aflossingschema op te stellen voor de vervanging van het personeel. Voor het proces bewaken dienen en bewaken dient de politie vroegtijdig vitale objecten binnen het mogelijk te evacueren gebied te inventariseren. Stem voor het proces mobiliteit vanaf GRIP-2 af tussen de AC-P en de AC-Bz in verband met de wegafsluitingen van de gemeente. Houd bij het proces mobiliteit rekening met evacuateroutes voor zowel vee als mensen. Houd rekening met rampoetsisme in het getroffen gebied, bereid daarom vroegtijdig een noodverordening voor. Denk bij het opschalen naar GRIP-2 aan het informeren van de betrokken burgemeesters (Afstemming tussen AC-Bz en ROL). Denk aan het inzichtelijk maken van actuele en toekomstige evenementen in het bedreigde gebied (actie Sectie Bz).																																																																				
Informatiemanagement																																																																				
De IMROT start zijn werkzaamheden met behulp van de IMROT-instructie en volgt actief de voorbereide LCSM-activiteit vanaf 1250m³/s. De IMROT informeert de LLTB bij een afvoer van 1500m³/s en opschaling naar GRIP-2. De IMROT betreft de liaisons van het Waterschap Limburg en Rijkswaterstaat (en eventueel het scenario-team/IAT of CvE) actief bij het duiden van de hoogwater gerelateerde informatie, de actielijst en beschikbare inundatieplanningen en -kaarten van RWS. Indien de opbouw van hoogwaterbeveiliging faalt of er andere knelpunten ontstaan levert de waterkolom deze melding aan bij de IM-ROT. Alle waterpartijen, WML en veiligheidsregio's werken netwerkwijze in LCSM en importeren elkaars tabbladen. Er is impact bij vitale partners te verwachten. Informatie managers van beide veiligheidsregio's stemmen af over contact met partners. Overweeg het inschakelen van één extra informatie manager / coördinator die namens beide regio's regelmatig een beronde maakt.																																																																				
Crisiscommunicatie																																																																				
Vanaf opschaling GRIP-2 ligt de coördinatie van de crisiscommunicatie bij de Veiligheidsregio. Crisiscommunicatie verloopt in nauw contact met de ketenpartners. Start vroegtijdig crisiscommunicatie over eventuele evacuatie op. Hierdoor kunnen mensen vroegtijdig zelf besluiten te evacueren (vrijwillige evacuatie), -aangeven verminderd-zelfredzaam te zijn of spullen verplaatsen. Zoek daarom afstemming met de GHOR om onrust onder niet-zelfredzaam en zorginstellingen te voorkomen.																																																																				
Liding en coördinatie																																																																				
Zodra opgeschaald wordt naar GRIP 2 of wanneer een afvoer van 1.500 m³/s is bereikt en snelle doorstijging naar 2.000 m³/s wordt verwacht, geldt het advies om een scenario team te activeren. Het uitgangspunt is om één provinciaal team te formeren dat beide ROT's adviseert (over o.a. afvoeren, waterstanden en te evacueren gebieden): het Impact Analyse Team (IAT). Voor de invulling van het IAT, zie het RBP. Daarnaast is het advies om te werken volgens een vergaderlijkheid, welke synchroom loopt met de tijdstippen van de hoogwaterberichtsgeving van RWS. Er kan gekozen worden voor een strategie van centrale regie/coördinatie bij het ROT/RBT, met duidelijke mandaten voor burgemeesters om lokaal op te kunnen treden (zie 4.4.2 RBP).																																																																				
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Afvoer Sint Pieter</th> <th>GRIP</th> <th>Fase</th> <th>Tijdstip</th> <th>Overstroomingsgebieden (LCSM)</th> <th>ROT verplaatsing</th> <th>RBT verplaatsing</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0</td> <td>0</td> <td>Groen</td> <td>-</td> <td>Naar Rijkswaterstaat</td> <td>Stem ROT</td> <td>Stem ROT</td> </tr> <tr> <td>1250 m³/s</td> <td>0</td> <td>Geel</td> <td>08:00</td> <td>08:30</td> <td>08:30</td> <td>08:30</td> </tr> <tr> <td>1500 m³/s</td> <td>1</td> <td>Geel</td> <td>14:30</td> <td>14:30</td> <td>14:30</td> <td>14:30</td> </tr> <tr> <td>2000 m³/s</td> <td>2</td> <td>Oranje</td> <td>20:30</td> <td>20:30</td> <td>20:30</td> <td>20:30</td> </tr> <tr> <td>2600 m³/s</td> <td>4</td> <td>Rood</td> <td>06:00</td> <td>06:30</td> <td>06:30</td> <td>06:30</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>14:30</td> <td>14:30</td> <td>14:30</td> <td>14:30</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>20:30</td> <td>20:30</td> <td>20:30</td> <td>20:30</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>06:00</td> <td>06:30</td> <td>06:30</td> <td>06:30</td> </tr> </tbody> </table>						Afvoer Sint Pieter	GRIP	Fase	Tijdstip	Overstroomingsgebieden (LCSM)	ROT verplaatsing	RBT verplaatsing	0	0	Groen	-	Naar Rijkswaterstaat	Stem ROT	Stem ROT	1250 m ³ /s	0	Geel	08:00	08:30	08:30	08:30	1500 m ³ /s	1	Geel	14:30	14:30	14:30	14:30	2000 m ³ /s	2	Oranje	20:30	20:30	20:30	20:30	2600 m ³ /s	4	Rood	06:00	06:30	06:30	06:30				14:30	14:30	14:30	14:30				20:30	20:30	20:30	20:30				06:00	06:30	06:30	06:30
Afvoer Sint Pieter	GRIP	Fase	Tijdstip	Overstroomingsgebieden (LCSM)	ROT verplaatsing	RBT verplaatsing																																																														
0	0	Groen	-	Naar Rijkswaterstaat	Stem ROT	Stem ROT																																																														
1250 m ³ /s	0	Geel	08:00	08:30	08:30	08:30																																																														
1500 m ³ /s	1	Geel	14:30	14:30	14:30	14:30																																																														
2000 m ³ /s	2	Oranje	20:30	20:30	20:30	20:30																																																														
2600 m ³ /s	4	Rood	06:00	06:30	06:30	06:30																																																														
			14:30	14:30	14:30	14:30																																																														
			20:30	20:30	20:30	20:30																																																														
			06:00	06:30	06:30	06:30																																																														
Multidisciplinaire Informatiekaart (MIK) hoogwater Limburg																																																																				
Onderdeel zijrivieren																																																																				
Scenario's			Alarmering, opschaling en liding en coördinatie																																																																	
Voor beide veiligheidsregio's is in afstemming met het Waterschap bepaald welke beken/zijrivieren een gevaar kunnen vormen bij een hoge afvoer. Voor de VRLN betreffen dit de Grote Molenbeek, Niers, Roer, Swalm en de Tungelroyse beek. Voor de VRZL betreffen dit de Eyserbeek, Gelebeek, Geul, Gulp, Jeker, Selzerbeek, Neerbeek en Worm. De afvoervwaarden per beek staan in het RBP.			Wanneer een zijrivier/beek een waterstand van dreigende wateroverlast bereikt, wordt bij Waterschap Limburg een regie team opgestart. Hierbij wordt ook de veiligheidsregio geïnformeerd, welke een OKO / Kernoverleg zal opstarten. Bij daadwerkelijke wateroverlast geldt het advies om op te schalen naar GRIP-2. Wanneer een beek of zijrivier veel wateroverlast veroorzaakt binnen één gemeente, is het advies om verder op te schalen naar GRIP-3. Wanneer deze zijrivier meerdere gemeenten aandoet en in meerdere gemeenten voor grootschalige wateroverlast zorgt, kan de voorzitter veiligheidsregio op advies van de ROL, opschalen naar GRIP 4.																																																																	
Zijrivieren en hoogwater Maas																																																																				
Informatiemanagement																																																																				
Wanneer zich een situatie van een Maasafvoer van meer dan 2.000 m³/s voordoet met veel neerslag binnenslands en/of hoge waterstanden in de zijrivieren, dienen uitmondingen van zijrivieren in de Maas extra gemonitord te worden door de buitenwachten van Waterschap Limburg en de verkenningseenheden van de brandweer. Hier kan zich namelijk een terugslag van water voordoen. In het RBP is een opsomming van de betreffende zijrivieren te vinden. Bij het bereiken van 'fase rood / wateroverlast' informeert de IMROT de Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB). De IMROT betreft de liaison van Waterschap Limburg intensief bij de beekvorming en prognoses. Dit al vanaf dreigende wateroverlast en daarmee het opstarten van een OKO / Kernoverleg. Denk aan het importeren van relevante tabbladen uit de LCSM-activiteiten van de waterpartijen. Maak gebruik van de beschikbare kaarten in LCSM (denk hierbij ook aan overstromings-/inundatiegebieden van de beken en zijrivieren). De IMROT VRZL kan voor enkele zijrivieren gebruik maken van de multi-actielijst voor duiding van probleemgebieden.																																																																				
Onderdeel falen kering en poldereffecten																																																																				
Scenario's			Crisiscommunicatie																																																																	
Falen opbouw hoogwaterbeveiliging Om binnenslands gebieden te beschermen bouwen Waterschap Limburg (WL) en gemeente verschillende vormen van hoogwaterbeveiliging op. Denk aan coupures of schuiven. Wanneer dit faalt, ontstaat een acute gevaarlijke situatie voor het binnenslands gebied. Overlopen van de waterkering Wanneer het water een hogere stand bereikt dan de hoogte van de kruin, stroomt deze over de dijk. Hierdoor kan er versakking van de dijk ontstaan, waardoor deze instabiel wordt. Dijkdoorbraak Een daadwerkelijke doorbraak kan meerdere oorzaken hebben, zoals piping, of stabiliteitsverlies door waterdruk. Poldereffecten: Kwalwater en gebiedseigen water. Kwalwater stroomt via de ondergrond naar binnenslands gebied en gebiedseigen water betreft het water dat door hevige neerslag of hoge afvoeren niet kan afvloeien in de Maas (zie zijrivieren en hoogwater Maas).			Bij het (verwachten van het) falen van een kering waarbij evacuatie niet mogelijk is, is het af te raden de WAS-Palen te activeren. Hierdoor gaan mensen naar binnen. Zsm verstuven van een NL-Alert met handlingsperspectief is dan gewenst. Bij het (verwachten van het) falen van een primaire kering waarbij evacuatie niet mogelijk is, is het advies om de WAS-Palen te activeren en burgers zsm een NL-Alert met handlingsperspectief te geven, om naar de hoogste verdieping te gaan.																																																																	
Evacuatie																																																																				
Bij een dreigende dijkdoorbraak zijn de volgende punten voor het besluiten tot een evacuatie van belang: Kunnen er nog herstelmaatregelen worden uitgevoerd? Hoeveel tijd is er nog voor het eventueel opstarten van evacuatie en het voorbereiden van een noodverordening? Wat gaat het schadebeeld zijn, wat is te verwachten waterhoogte en wat is de te verwachte omvang van het effectgebied? Wat zijn de kwetsbare objecten in dit effectgebied en hoeveel verminderd-zelfredzame personen bevinden zich daar? Indien wordt gekozen voor een evacuatie: hoe dient deze uitgevoerd te worden en welke knelpunten zullen er hierbij optreden? Denk aan vervoer (mogelijk pendelen defensie), maar ook aan weigeraars en verminderd-zelfredzame personen.																																																																				
Melding en alarmering bij een (dreigende) dijkdoorbraak																																																																				
Melding van het van een falen kering of poldereffecten komt van dijkwachters, burgers of hulpdiensten. Duiding is voorbehouden aan specialisten van RWS (dijken kanalen) of Waterschap Limburg (dijken Maas). Wanneer de veiligheidsregio nog niet in een opschaalde situatie zit, is het advies om te schalen naar GRIP-3 met CoPI. Wanneer het opschalingsniveau GRIP-2 betreft, is het advies om te schalen naar GRIP-3 met CoPI. Wanneer het opschalingsniveau door hoogwater GRIP-4 betreft, is het advies dit te behouden en een CoPI te alarmeren voor lokale coördinatie. In bovenstaande gevallen geldt; wanneer er meerdere gemeenten worden geraakt, is het advies op te schalen naar GRIP-4. Wanneer er nog geen opschaling naar GRIP-4 heeft plaatsgevonden, is het aan te raden om de ROL dit te laten afstemmen met de burgemeester van de incidentgemeente en de voorzitter veiligheidsregio.																																																																				
Onderdeel organisatorische kaders																																																																				
Internationale aspecten			Evacuatie																																																																	
Waterwegen kunnen hun oorsprong in het buitenland (Belgie of Duitsland) hebben. Dit kan invloed hebben op de hoeveelheid water welke nog komt. Waterpartners hebben contacten- en stemmen af met het buitenland. Burgereparticipatie Voor burgerparticipatie is een handreiking beschikbaar, zie hiervoor de bijlagen van het RBP. Het omarmen van burgerparticipatie is hierbij het uitgangspunt, waarbij het belangrijk is om sturing te houden over het proces zodat deze zo effectief mogelijk ingezet kan worden. Nafase Zorg voor een goede overdracht naar getroffen gemeenten. Deze nafase kan lang duren. Gebruik het overdrachtsdocument als hulpmiddel voor het opstarten van de nafase. Houd rekening met zwerfvuil en gevaarlijke stoffen en sb. Het MOD (RIVM) kan voor expertise zorgen. Start communicatie over terugkeer naar woningen in samenwerking met vitale partners (bv. nuts-bedrijven).			Het is belangrijk zo snel mogelijk in kaart te brengen wat de kwetsbare objecten in het bedreigde, te evacueren gebied zijn. Denk hier aan zorginstellingen, maar ook elektriciteitsstations, BRZO-Bedrijven of drinkwatervoorzieningen (Inname). Maak vroegtijdig de afweging om te gaan evacueren, in verband met de tijdsfactor die evacuatie met zich meebrengt. Het inzetten op communicatie rond vrijwillige evacuatie is een actie die, bij verwachting van overstroming, wordt opgestart in samenspraak met crisiscommunicatie en de GHOR in verband met de aanwezigheid van zorgbehoefte personen. Zorg voor communicatie tussen zorginstellingen en GHOR in te evacueren gebied, zodat zij vroegtijdig kunnen voorbereiden op evacuatie. Breng overnemen in het te evacueren gebied in kaart. Voor de evacuatie van vee is de veehouder verantwoordelijk (ism de LLTB). Houdt hier toegangswegen voor vrij. Stel vroegtijdig een noodverordening op en bepaal wat te doen met weigeraars en rampoetsisten. In geval van een evacuatie van grote gebieden dienen afvoerroutes beschikbaar te zijn, verzoek aan de verkeersverantwoordelijke voor het opschorten van werkzaamheden voor het toegenomen doorstroming. Stem met de politie het proces bewaken en beveiligen van het te evacueren gebied, af. Het te evacueren gebied wordt bepaald aan de hand van inundatiekaarten in LCSM en draalboeken van gemeenten/multiactielijsten.																																																																	
Deze Multidisciplinaire Informatiekaart is in beheer bij de teams operationele voorbereiding van de veiligheidsregio's Limburg-Noord en Zuid-Limburg.																																																																				

³ Betreft een voorbeeldversie. De actuele/definitieve versie is opgenomen in de operationele systemen van de VRLN, VRZL en GMK-L.

Bijlage B – Gemeenschappelijk Meldkamerblad (GMK-blad) Hoogwater Maas⁴

Hoogwater Maas		GMK 109 Blad 3 van 3
Limburg Noord - Alarmeer IM-ROT (conform IV) - ROL - Alle O-D-B-E-T's - Alle O-D-B-E-T's handreiker (ACB) - ACB - ACB West - ACB West - Provincie Riet - O-D-B Westelijke Mijlmeestreek - O-D-B Maastreek - VML - RCB politie - ACZ - Voldoende betaalk- te GMS - Voldoende hoogwater- beveling) - Bess (betaalk) Mail alle e-mails van RVS voor naar het samenstellende van de MMB Hoogwater GAC VRLN in GMS- Outlook. Zorg voor de juiste informatie met de MMB in verband met alarmering AC-ot en RCB voor MMS.	Zuid Limburg - Alarmeer IM-ROT (conform IV) - O-D-B Westelijke Mijlmeestreek - O-D-B Maastreek - ROL - ACB - ACB West - Provincie Riet - O-D-B Westelijke Mijlmeestreek - O-D-B Maastreek - VML - RCB politie - ACZ - Voldoende betaalk- te GMS - Voldoende hoogwater- beveling) - Bess (betaalk) Mail alle e-mails van RVS voor naar het samenstellende van de MMB Hoogwater GAC VRLN in GMS- Outlook. Zorg voor de juiste informatie met de MMB in verband met alarmering AC-ot en RCB voor MMS.	Alarmering (groen) 2.000 m³/s ts St. Pieter Betselt
Limburg Noord - Alarmeer IM-ROT (conform IV) - Alarmeer alle O-D-B-E-T's - Alarmeer na besluit ROL in opdracht van de IM-ROT GRP 2 Zwaarder COP1 Zwaarder COP1 - Wanneer waterschap Limburg en RVS zich melden, verzocht beiden om een liaison naar beide ROT's (VRLN en VRZL) te sturen.	Zuid Limburg - Alarmeer IM-ROT (conform IV) - Alarmeer O-D-B Westelijke Mijlmeestreek - Alarmeer O-D-B Maastreek - Alarmeer na besluit ROL in opdracht van de IM-ROT GRP 2 Zwaarder COP1 Zwaarder COP1 - Wanneer waterschap Limburg en RVS zich melden, verzocht beiden om een liaison naar beide ROT's (VRLN en VRZL) te sturen.	Alarmering (rood) 3.000 m³/s ts St. Pieter Betselt
Alarmering (geel) 2.000 m³/s ts St. Pieter Betselt	Zuid Limburg - Alarmeer IM-ROT (conform IV) - Alarmeer na besluit ROL in opdracht van de IM-ROT GRP 4 Zwaarder COP1 - Wanneer waterschap Limburg en RVS zich melden, verzocht beide om een liaison naar beide ROT's (VRLN en VRZL) te sturen.	Alarmering (geel) 1.500 m³/s ts St. Pieter Betselt

Hoogwater Maas		GMK 109 Blad 2 van 3
INSTRUCTIE MMB Bij het opstarten van iedere nieuwe fase zal de MMB een telefonische melding en email van RVS ontvangen. Voor de fase uit conform alarmeringmatrix hieronder. De fase wordt overgenomen door een (reguleerde) gebiedsbeheerder of conform alarmeringmatrix, behoudend (onderaan).	Acties - Maak melding in GMS: o Locatie: o Zuid: MCC Prins Bischoffsgracht 53 Maastricht o Noord: Regio/kantoor Nijmegengraweg 42 Venlo - MC: Alarm – "Hoog water alarm" - Val bij betrek in: 2.000m³/s - Nietere info uit email RVS in melding en deel met MMB/IMP/Caco Limburg Noord - Alarmeer CACO (conform IV) - Alarmeer CACO (conform IV) Mail vanaf fase fase alle e-mails van RVS voor naar het samenstellende van de betrokken gemeenten van de Hoogwater GAC VRLN in GMS- Outlook. Melding kan worden afgewisseld indien de afvoer onder de 800m³/s komt. Er wordt namelijk eerst afmelding gegeven van de 800m³/s. Het kan zijn dat men een volgende afmelding hoogwater krijgt, onder dan er in de toezicht een afmelding van 800m³/s gebeurt. In dat geval weer fase conform bovenstaande handelen	Alarmering (groen) 2.000 m³/s ts St. Pieter Betselt
Voorwaarschuwing (geel) 2.250 m³/s ts St. Pieter Betselt	in GMS-melding: - Kms bij karakteristieke Hoogwater alarm: "niveau 2 code geel" - Val bij betrek in: 2.250m³/s - Nietere nieuwe info uit email RVS in melding Limburg Noord - Alarmeer (conform IV): - IM-ROT - O-D-B-E-T's - O-D-B-E-T's handreiker - Voldoende betaalk- te GMS - Voldoende hoogwater- beveling) Zuid Limburg - Alarmeer (conform IV): - IM-ROT - O-D-B-E-T's handreiker - Voldoende betaalk- te GMS - Voldoende hoogwater- beveling) Mail vanaf fase fase alle e-mails van RVS voor naar het samenstellende van de betrokken gemeenten van de Hoogwater GAC VRLN in GMS- Outlook. Alarmering (geel) - in GMS-melding - Kms bij karakteristieke Hoogwater alarm: "niveau 2 code geel" - Val bij betrek in: 2.000m³/s - Nietere nieuwe info uit email RVS in melding - Zwaarder COP1 op 'ij' en alarmeer veedoggen (conform IV) de onderstaande functies/acties	Alarmering (geel) 1.500 m³/s ts St. Pieter Betselt

Hoogwater Maas		GMK nr 109 Blad 1 van 3
TOEPASSINGSGEBIED: Limburg HKZ nomr: MMP Akkoord IMP d.d: 25-08-2022 Ontstrijving: Hoogwater Maas Versie: 05-09-2022	DOEL: - Alarmering met bijbehorende beschrijving op naar de regio; Onderstaand zijn de waterschappen en gemeenten met bijbehorende acties van de afvoer, bedoeling is de gemiddelde acties binnen 60 minuten na ontvangst van berichtgeving inhoud te hebben.	Alarmering (groen) 2.000 m³/s ts St. Pieter Betselt
VAN TOEPASSING INZETTEN: De meldkamer handreiker per mail hoogwaterberichten van bijwaterstreek ontvangt.	BEVOEGDHEID CENTRALISATIE: De centralisatie is bevestigd zalstand GRP 1 en 2. Af te kondigen op basis van inschatting incident en/of een voorgedreven opschaling in multi-planning (IMP, RSP). Bij voorkeur gaat hier afstemming met de hoogwater maas in de regio. Opstelling naar GRP 3 of 4 geschiedt enkel op verzoeken van de Regional Operational Leader (ROL).	Alarmering (geel) 2.250 m³/s ts St. Pieter Betselt
INSTRUCTIE MULTI: Rijkswaterstaat start hoogwaterberichtgeving op vanaf een afvoer van 1000 m³/s bij Sint Pieter conform de centralisatie van de waterschappen in de regio en informeren zo nodig de informatiebeheerder van de waterschappen (V). Ga vanaf een afvoer van 1.000 m³/s bij elke afvoer-voeding na of de alarmering conform alarmeringmatrix correct is uitgevoerd. En gebiedsbeheerder is niet geüpdate van een leurook en kan op elk moment bij elke waterwerker/ gebiedsbeheerder (VRLN) met worden opgehaald naar GRP 3 Zwaarder COP1 en zorg dat deze z.s.m. wordt uitgevoerd.	Alarmering (rood) 3.000 m³/s ts St. Pieter Betselt	Alarmering (rood) 3.000 m³/s ts St. Pieter Betselt
Alarmering (rood) 3.000 m³/s ts St. Pieter Betselt	Alarmering (rood) 3.000 m³/s ts St. Pieter Betselt	Alarmering (rood) 3.000 m³/s ts St. Pieter Betselt

Bedrijfsvoorschrift (BFOV)

⁴ Betreft een voorbeeldversie. De actuele/definitieve versie is opgenomen in de operationele systemen van de VRLN, VRZL en GMK-L.

	Hoogwater zijrivieren	GMK 104 Blad 2 van 2										
INSTRUCTIE MKB Lees instructie multi. 1. Vraag bij het ontvangen van een melding van mogelijke wateroverlast na om welke beek/zijrivier (en dus regio) en welk afvoerscenario het gaat. 2. Handel conform onderstaand alarmeringsschema: <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Afvoerscenario</th> <th>Basisafvoer</th> <th>Waakzaam</th> <th>Dreigende wateroverlast</th> <th>Wateroverlast</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Alarmering</td> <td>IMROT</td> <td>IMROT</td> <td>OVO//vermoeving: - ROL - IMROT - HCC</td> <td>OVO//vermoeving: - ROL - IMROT - HCC</td> </tr> </tbody> </table> 4. Alarmeer de IMROT in geval van: • Mogelijke wateroverlast in een beek/zijrivier die niet in het overzicht onder instructie multi is opgenomen; • Een melding van mogelijke wateroverlast waarbij het afvoerscenario onbekend is; • Overige meldingen van wateroverlast door hevige neerslag (niet zijnde in beken of zijrivieren). 5. Handel bij meldingen van hoogwater in de Maas conform GMK-109 hoogwater Maas.			Afvoerscenario	Basisafvoer	Waakzaam	Dreigende wateroverlast	Wateroverlast	Alarmering	IMROT	IMROT	OVO//vermoeving: - ROL - IMROT - HCC	OVO//vermoeving: - ROL - IMROT - HCC
Afvoerscenario	Basisafvoer	Waakzaam	Dreigende wateroverlast	Wateroverlast								
Alarmering	IMROT	IMROT	OVO//vermoeving: - ROL - IMROT - HCC	OVO//vermoeving: - ROL - IMROT - HCC								
INSTRUCTIE MKA 1.												
INSTRUCTIE OC 1.												

	Hoogwater zijrivieren	GMK nr 104 Blad 1 van 2																																																																																																		
Toepassingsgebied: Limburg HKZ norm: - Document eigenaar: MMP Akkoord MMP d. d.: 25-08-2022 Omschrijving: Hoogwater zijrivieren Versie: 25-08-2022																																																																																																				
DOEL: Doelstelling van deze procedure is dat de beschreven acties voor de meldkamer z.s.m. na ontvangst melding van mogelijke wateroverlast worden uitgevoerd.																																																																																																				
VAN TOEPASSING INDIEN: De CaO of de meldkamer brandweer per mail of telefonisch een melding ontvangt van Waterschap Limburg met betrekking tot verhoogde waterafvoeren in beken en zijrivieren in Limburg.																																																																																																				
BEVOEGDHEID CENTRALIST: De centralist is bevoegd om zelfstandig GRIP 1 en 2 af te kondigen op basis van inschatting incident en/of een voorgeschreven opschalingen in multi-planning (MIR, RBP). Bij voorkeur gaat hier te allen tijde afstemming met de hoogst leidinggevende aan vooraf. Opschaling naar GRIP 3 of 4 geschiedt enkel op aangeven van de Regionaal Operationeel Leider (ROL).																																																																																																				
INSTRUCTIE MULTI 1. Waterschap Limburg hanteert voor de beken en zijrivieren vier afvoerscenario's: basisafvoer (fase groen), waakzaam (fase geel), dreigende wateroverlast (fase oranje) en wateroverlast (fase rood). In onderstaande tabel zijn voor de meest risicovolle beken/zijrivieren in Limburg de verschillende afvoerscenario's weergegeven die waterschap Limburg hanteert. 2. Wanneer zich een situatie van dreigende wateroverlast voordoet, wordt er bij Waterschap Limburg een regieteam actief. Bij formen van een regieteam i.v.m. dreigende wateroverlast wordt de veiligheid regio via de IMROT of de meldkamer geïnformeerd door de crisiscoördinator. Monitor eventuele bijzonderheden en informeer zo nodig de IMROT van de betreffende veiligheid regio's). 3. Vraag bij waterschap Limburg na welk afvoerscenario van toepassing is en op welke beek/zijrivier en zorg dat de alarmering conform alarmeringsmatrix (zie MKB) wordt uitgevoerd.																																																																																																				
<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Zijrivier/beek</th> <th>Veiligheidsregio</th> <th>M Meetpunt (leidend)</th> <th>Basisafvoer</th> <th>Waakzaam</th> <th>Dreigende wateroverlast</th> <th>Wateroverlast</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eysarbeek</td> <td>VRZL</td> <td>Eys</td> <td>0,06 m³/s</td> <td>5,25 m³/s</td> <td>6,2 m³/s</td> <td>7,5 m³/s</td> </tr> <tr> <td>Gelienbeek</td> <td>VRZL</td> <td>Oud-boorteren</td> <td>1,6 m³/s</td> <td>25 m³/s</td> <td>30 m³/s</td> <td>40 m³/s</td> </tr> <tr> <td>Geul</td> <td>VRZL</td> <td>Hommerich</td> <td>0,5 m³/s</td> <td>10 m³/s</td> <td>20 m³/s</td> <td>50 m³/s</td> </tr> <tr> <td>Groote</td> <td>VRLN</td> <td>Meerlo</td> <td>0,35 m³/s</td> <td>5,137 m³/s</td> <td>6,99 m³/s</td> <td>12,843 m³/s</td> </tr> <tr> <td>Moltenbeek</td> <td>VRZL</td> <td>Azijnfabriek</td> <td>0,2 m³/s</td> <td>5 m³/s</td> <td>8 m³/s</td> <td>16 m³/s</td> </tr> <tr> <td>Jaker</td> <td>VRZL</td> <td>Volgt</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Niers</td> <td>VRLN</td> <td>Kessel D</td> <td>3,2 m³/s</td> <td>10 m³/s</td> <td>20 m³/s</td> <td>25 m³/s</td> </tr> <tr> <td>Roer</td> <td>VRLN</td> <td>Jülich D / Stah D</td> <td>7,5 m³/s</td> <td>55 m³/s</td> <td>90m³/s</td> <td>120 m³/s</td> </tr> <tr> <td>Selzerbeek</td> <td>VRZL</td> <td>Beilj</td> <td>0,06 m³/s</td> <td>2,5 m³/s</td> <td>4 m³/s</td> <td>6 m³/s</td> </tr> <tr> <td>Swalm</td> <td>VRLN</td> <td>Swalm (Groen)</td> <td>1,03 m³/s</td> <td>3,885 m³/s</td> <td>6,017 m³/s</td> <td>9,738 m³/s</td> </tr> <tr> <td>Tungelroyse Beek</td> <td>VRLN</td> <td>Beek A2</td> <td>N.t.b.</td> <td>4,214 m³/s</td> <td>7,375 m³/s</td> <td>10,556 m³/s</td> </tr> <tr> <td>Neerbeek</td> <td>VRZL</td> <td>Hammermolen Neerbeek</td> <td>0,42 m³/s</td> <td>9,227 m³/s</td> <td>16,147 m³/s</td> <td>23,067 m³/s</td> </tr> <tr> <td>Worm</td> <td>VRZL</td> <td>Rimbürg</td> <td>1,4 m³/s</td> <td>25 m³/s</td> <td>32 m³/s</td> <td>40 m³/s</td> </tr> </tbody> </table>			Zijrivier/beek	Veiligheidsregio	M Meetpunt (leidend)	Basisafvoer	Waakzaam	Dreigende wateroverlast	Wateroverlast	Eysarbeek	VRZL	Eys	0,06 m ³ /s	5,25 m ³ /s	6,2 m ³ /s	7,5 m ³ /s	Gelienbeek	VRZL	Oud-boorteren	1,6 m ³ /s	25 m ³ /s	30 m ³ /s	40 m ³ /s	Geul	VRZL	Hommerich	0,5 m ³ /s	10 m ³ /s	20 m ³ /s	50 m ³ /s	Groote	VRLN	Meerlo	0,35 m ³ /s	5,137 m ³ /s	6,99 m ³ /s	12,843 m ³ /s	Moltenbeek	VRZL	Azijnfabriek	0,2 m ³ /s	5 m ³ /s	8 m ³ /s	16 m ³ /s	Jaker	VRZL	Volgt	-	-	-	-	Niers	VRLN	Kessel D	3,2 m ³ /s	10 m ³ /s	20 m ³ /s	25 m ³ /s	Roer	VRLN	Jülich D / Stah D	7,5 m ³ /s	55 m ³ /s	90m ³ /s	120 m ³ /s	Selzerbeek	VRZL	Beilj	0,06 m ³ /s	2,5 m ³ /s	4 m ³ /s	6 m ³ /s	Swalm	VRLN	Swalm (Groen)	1,03 m ³ /s	3,885 m ³ /s	6,017 m ³ /s	9,738 m ³ /s	Tungelroyse Beek	VRLN	Beek A2	N.t.b.	4,214 m ³ /s	7,375 m ³ /s	10,556 m ³ /s	Neerbeek	VRZL	Hammermolen Neerbeek	0,42 m ³ /s	9,227 m ³ /s	16,147 m ³ /s	23,067 m ³ /s	Worm	VRZL	Rimbürg	1,4 m ³ /s	25 m ³ /s	32 m ³ /s	40 m ³ /s
Zijrivier/beek	Veiligheidsregio	M Meetpunt (leidend)	Basisafvoer	Waakzaam	Dreigende wateroverlast	Wateroverlast																																																																																														
Eysarbeek	VRZL	Eys	0,06 m ³ /s	5,25 m ³ /s	6,2 m ³ /s	7,5 m ³ /s																																																																																														
Gelienbeek	VRZL	Oud-boorteren	1,6 m ³ /s	25 m ³ /s	30 m ³ /s	40 m ³ /s																																																																																														
Geul	VRZL	Hommerich	0,5 m ³ /s	10 m ³ /s	20 m ³ /s	50 m ³ /s																																																																																														
Groote	VRLN	Meerlo	0,35 m ³ /s	5,137 m ³ /s	6,99 m ³ /s	12,843 m ³ /s																																																																																														
Moltenbeek	VRZL	Azijnfabriek	0,2 m ³ /s	5 m ³ /s	8 m ³ /s	16 m ³ /s																																																																																														
Jaker	VRZL	Volgt	-	-	-	-																																																																																														
Niers	VRLN	Kessel D	3,2 m ³ /s	10 m ³ /s	20 m ³ /s	25 m ³ /s																																																																																														
Roer	VRLN	Jülich D / Stah D	7,5 m ³ /s	55 m ³ /s	90m ³ /s	120 m ³ /s																																																																																														
Selzerbeek	VRZL	Beilj	0,06 m ³ /s	2,5 m ³ /s	4 m ³ /s	6 m ³ /s																																																																																														
Swalm	VRLN	Swalm (Groen)	1,03 m ³ /s	3,885 m ³ /s	6,017 m ³ /s	9,738 m ³ /s																																																																																														
Tungelroyse Beek	VRLN	Beek A2	N.t.b.	4,214 m ³ /s	7,375 m ³ /s	10,556 m ³ /s																																																																																														
Neerbeek	VRZL	Hammermolen Neerbeek	0,42 m ³ /s	9,227 m ³ /s	16,147 m ³ /s	23,067 m ³ /s																																																																																														
Worm	VRZL	Rimbürg	1,4 m ³ /s	25 m ³ /s	32 m ³ /s	40 m ³ /s																																																																																														

Bedrijfsvertrouwelijk (BBM1)

⁵ Betreft een voorbeeldversie. De actuele/definitieve versie is opgenomen in de operationele systemen van de VRLN, VRZL en GMK-L.

Bijlage D – Overzicht watergangen uitmondend in de Maas⁶

Naam Watergang in de gemeente	Bij km-raai Maas	Afsluiting doorvoer waterkering
Voer / Eijsden	4.5	nee
Zeep / Maastricht	9.8	ja
Heugemerwater / Maastricht	11.2	nee
Jeker / Maastricht	12.7	nee
Noordelijke Jekertak / Maastricht	12.7	ja
Kanjel Julianakanaal Limmel	15.5	ja
Kanjel Borgharen	16.2	ja
Oude Kanjel Ifteren	22.5	ja
Geul / Voulwammes	22.5	nee
Oude Broekgraaf / Geulle a/d Maas	25.4	ja
Hemelbeek / Elisloo	28.3	ja
Zijtak Ur / Stein	36.0	nee
Ur / Urmond	37.3	ja
Kingbeek / Grevenbicht	48.3	ja
Rulbeek / Roosteren	65.2	ja
Leigraaf Molenplas	65.2	ja
Thornerbeek	66.8	ja
Vlootbeek	70.0	nee
Sijbeek	68.0	ja
Breulesgraaf	5.0	ja
Slenk in Hertfen	77.5	ja
Hambek	78.2	nee
Roer	79.4	ja
Maasnielderbeek	81.2	nee
Zeven Ellen Waterlaaf	7.2	nee
Ziep Buggenum	85.5	ja
Leigraaf van Weijershof naar Asselt	86.5	nee
Zwaarveldlossing	86.3	nee
Bypass Neer	88.0	n.v.t.
Neerbeek	88.8	ja
Swalm	89.5	n.v.t.
Atwateringskanaal	90.9	n.v.t.
Lierbeek	93.2	n.v.t.
Huilbeek	94.0	ja
De Weerd	96.5	n.v.t.
Tasbeek	96.5	n.v.t.
Schelkensbeek	97.5	n.v.t.
Boshoekerloop	100.4	n.v.t.
Aalsbeek	101.7	ja
Kwistbeek	102.5	ja
De Brand	103.3	ja
Middelste Horst	103.8	ja
Engerbeek	103.9	ja

Springbeek	105.1	ja
Wylrebeek	105.9	ja
Rijnbeek	108.4	ja
Stepkensbeek	110.3	ja
Genooyerveldlossing	111.0	ja
Groot Raay	111.1	n.v.t.
Stopbeek	111.2	ja
Baardsdonk	112.0	n.v.t.
Everlosebeek	112.8	n.v.t.
Vorstermolenbeek	113.0	ja
Latbeek	114.3	ja
Salder	115.8	n.v.t.
Haagbeek	117.0	n.v.t.
Molenbeek van Lottum	117.4	n.v.t.
Lottumsche Tassbeek	118.5	ja
Lingsforterbeek	120.2	ja
Aarsbeek	121.0	n.v.t.
Cannegieter	121.5	n.v.t.
Broekhuizer Molenbeek	122.4	ja
Dorp	123.3	ja
Rode Beek (Broekhuizen)	123.8	ja
Kasteel Ooyen	124.4	ja
Gelderns Nierskanaal	124.5	n.v.t.
Maasbroek	125.9	ja
Eisholterbroek	126.5	n.v.t.
Buschweiden	128.1	n.v.t.
Wolterskamp	129.1	ja
Zwartbroeksegraaf	129.4	n.v.t.
Looisegraaf	130.2	ja
Wellse Molenbeek	131.9	ja
Tiendschuur	132.5	n.v.t.
Groote Molenbeek	133.1	ja
Oostrumsche Beek	135.0	ja
Papenbeekse Broeklossing	135.1	ja
Ayensebeek	138.2	ja
Veenveglissing	140.5	n.v.t.
Heukelomsebeek en lossing	142.6	ja
Eckeltsebeek	144.5	ja
Ossenkamplossing	147.4	n.v.t.
Heijense Leigraaf	151.7	ja
Kleefsebeek	151.7	ja
Niers	157.3	ja
Tielebeek	158.6	ja
Meulenbroekbeek	160.3	ja

⁶ 6 Betreft een voorbeeldversie. De actuele/definitieve versie is opgenomen in de operationele systemen van de VRLN, VRZL en GMK-L.

Bijlage E – Convenant hoogwaterberichtgeving Limburg⁷

Convenant hoogwaterberichtgeving en prognoses

DE ONDERGETEKENDEN

De Staat der Nederlanden, het Ministerie van Infrastructuur en Waterland, Rijkswaterstaat Zuid-Nederland, pevestigd Avenue Ceramique 125 in Maastricht, in deze vertegenwoordigd door de Hoofd Ingenieur Directeur mevrouw D.M. Beuting MSc, hierna te noemen RWS

en de Veiligheidsregio Limburg-Noord, gevestigd Nijmegenweg 42 te Venlo, in deze vertegenwoordigd door haar voorzitter de heer A.S. Scholten, hierna te noemen de Veiligheidsregio Limburg-Noord

en de Veiligheidsregio Zuid-Limburg, gevestigd postbus 35 te Mergelaten, in deze vertegenwoordigd door haar voorzitter mevrouw J.M. Penn – te Strake, hierna te noemen Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

OVERWEGENDE

dat de Veiligheidsregio Limburg-Noord dan wel Veiligheidsregio Zuid-Limburg in het kader van de rampenbestrijding de procesverantwoordelijkheid heeft voor het brandweerproces 'waarnemen en melden';

dat de Veiligheidsregio Limburg-Noord en Veiligheidsregio Zuid-Limburg de uitvoering van dit proces ten tijde van hoogwater in de Maas eindt haar zittingen wensen te dragen aan RWS;

dat partijen over de communicatie rondom dit proces nadere afspraken wensen te maken;

VERKLAREN TE ZIJN OVEREENGEKOMEN ALS VOLGT:

Artikel 1. Waarnemen en melden

In geval van Hoogwater Maas (dit is vanaf het bereiken van een debiet van 1500 m³/sec bij het meetpunt Sint Pieter met de verwachting verdere stijging tot en met het na de golftop bereiken van een debiet van 1500 m³/sec bij het meetpunt Mook met de verwachting verdere daling) meet RWS voor de Veiligheidsregio Limburg-Noord en Veiligheidsregio Zuid-Limburg exclusief de waterstanden van de Maas en te daarmee de enige instantie die voor de rampenbestrijding in dit kader aan de Veiligheidsregio Limburg-Noord dan wel Veiligheidsregio Zuid-Limburg relevante gegevens of voorspellingen kan afgeven omtrent waterstanden en/of debieten. Gegevens in genoemd kader door derden aangeleverd zullen door de Veiligheidsregio Limburg-Noord en Veiligheidsregio Zuid-Limburg niet worden gehanteerd zolang ze niet door RWS zijn bevestigd.

Artikel 2. Verzenden van hoogwaterberichten

In het hoogwaterscenario draagt RWS zorg voor verzending van de volgende hoogwaterberichten aan de Veiligheidsregio Limburg-Noord en Veiligheidsregio Zuid-Limburg

- Bij het bereiken van 1500 m³/s (afstroom) bij het meetpunt te St. Pieter.
- Bij het bereiken van 1250 m³/s (voorschuiving) bij het meetpunt te St. Pieter.
- Vanaf 1500 m³/s worden de verwachte bestaande benodigde stroom van Sint Pieter alsmede voorspellingen van 12, 24 en 48 uur vooruit voor alle vaste meetpunten, zoals genoemd in de bijlage, digitaal en op de volgende tijdstippen beschikbaar gesteld:
 1. Vanaf 1500 m³/s met verwachting verdere stijging te Sint Pieter twee maal daags, ontvangst hoogwaterberichten door de Veiligheidsregio Limburg-Noord en Veiligheidsregio Zuid-Limburg om 08.00 uur en om 20.00 uur;
 2. bij senkenprognoses van 2000 m³/s met verwachting verdere stijging te Sint Pieter (minimale) drie maal daags, ontvangst hoogwater bericht door de Veiligheidsregio Limburg-Noord en Veiligheidsregio Zuid-Limburg tenminste om 08.00 uur, om 14.00 uur en om 20.00 uur;
 3. bij berekeningsprognoses van 2600 m³/s met verwachting verdere stijging te Sint Pieter (tenminste) 4 maal daags, ontvangst bericht door de Veiligheidsregio Limburg-Noord en Veiligheidsregio Zuid-Limburg tenminste om 08.00 uur, om 14.00 uur, om 20.00 uur en om 02.00 uur;
 4. Bij behoefte aan meer of minder hoogwaterberichten tijdens hoogwater kan dit op aanvraag gebeuren.

- Het formele (landelijke) afslachtingsbericht (einde hoogwater Maas) wordt verstuurd zodra de afvoer te St. Pieter onder de 1500 m³/s komt en 4 dagen nadat de hoogwatergolf te HedeI is gepasseerd of 100% de waterstand te HedeI is gedaald tot 3,00 m + NAP en de prognose dat deze waterstand te HedeI blijft dalen.
 - Het formele (regionale) afslachtingsbericht (einde hoogwater RWS Zuid-Nederland) wordt verstuurd zodra de afvoer te Mook onder de 800 m³/s komt
1. Bij de prognoses voor de vaste meetpunten zoals genoemd in de bijlage worden nader te bepalen marges gehanteerd teneinde voor de stroomafwaarts gelegen gemeenten de nauwkeurigheid of onnauwkeurigheid van de voorspellingen aan te geven.
 2. Voor prognoses kan geen absolute nauwkeurigheid worden gegarandeerd. Hieran kunnen dan ook noch door de Veiligheidsregio Limburg-Noord noch door de Veiligheidsregio Zuid-Limburg rechten worden ontleend. RWS is daarmee niet aansprakelijk voor de eventuele schade die uit het gebruik van deze voorspellingen voortvloeit of zou kunnen voortvloeien.
 3. De Veiligheidsregio Limburg-Noord dan wel Veiligheidsregio Zuid-Limburg zal de individuele gemeenten instrueren dat de gegevens en voorspellingen op de overeenkomsten tijdlijsten door RWS aan de Veiligheidsregio Limburg-Noord dan wel Veiligheidsregio Zuid-Limburg zullen worden gegeven, an dat aan verzoeken om tussentijdse formele informatie van individuele gemeenten geen gehoor zal worden gegeven door RWS. Het algemeen informatienummer van RWS blijft voor informatieve informatie bereikbaar.

Artikel 3. Overige communicatie

1. Zolang de (Regionale) Operationele teams (hierna te noemen: (R)OT's) niet actief zijn, zal de Veiligheidsregio Limburg-Noord dan wel Veiligheidsregio Zuid-Limburg centraal via de Regionaal Commandant van Dienst respectievelijk de Informatiemanager middamer communiceren met RWS.
2. RWS stelt ten behoeve van de (R)OT's en (R)BT's van de Veiligheidsregio Limburg-Noord en Veiligheidsregio Zuid-Limburg laptops beschikbaar vanaf het moment dat deze (R)OT's en (R)BT's voor het eerst bij elkaar komen en vervolgens conform afspraken in de (R)OT's en (R)BT's van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg zaken met betrekking tot metingen en prognoses centraal via deze laptops communiceren.

Artikel 4. Verzending

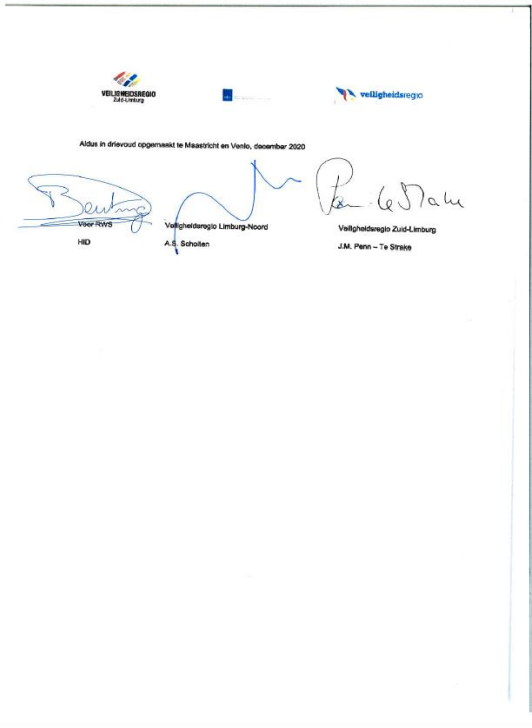
Aan de uitvoering van deze overeenkomst zijn voor geen van de partijen kosten verbonden.

Artikel 5. Duur en beëindiging van de overeenkomst

1. Deze overeenkomst treedt in werking vanaf de datum waarop dit convenant door voornoemde ondergetekenden is getekend met een handtekening. Alle eerdere overeenkomsten tussen Veiligheidsregio Limburg-Noord dan wel Veiligheidsregio Zuid-Limburg en RWS met betrekking tot hoogwaterberichtgeving en voorspellingen komen hierna te vervallen.
2. De overeenkomst heeft de looptijd van 1 jaar en wordt telkens stilzwijgend verlengd voor de periode van 1 jaar.
3. Opzegging geschiedt schriftelijk door middel van een aangeleend schrijven met inachtneming van een opzeggingstermijn van drie maanden.

Artikel 6. Schikkingen

1. De overeenkomst kan slechts worden gewijzigd door middel van een schriftelijk stuk dat door alle partijen is ondertekend.
2. Deze overeenkomst zal jaarlijks worden geëvalueerd.
3. Indien zich een geschil voordoet ten aanzien van de interpretatie of uitvoering van deze overeenkomst, zullen partijen dat geschil zo spoedig mogelijk in der minne oplossen.

Bijlage vaste meetpunten Maas Rijkswaterstaat Zuid-Nederland

MEETSSTATION	Maas km.	Waterstand	Afvoer
Eijden Grans	2,58	x	x
St. Pieter Noord ¹	10,80	x	x
Borgharen Juliana kanaal	15,21	x	
Borgharen Dorp	16,00	x	x
Lunakar-Smeermaas ²	18,30	x	
Lifboven ³	24,78	x	
Eislo	29,53	x	
Eisden Mazerhoven ²	34,76	x	
Meerswijk veer ³	38,83	x	
Negennoor ²	42,80	x	
Roten ²	44,85	x	
Maaseik HIC ²	52,72	x	x
Silverswaert	61,57	x	
Heel Boven	67,34	x	
Linne Beneden	70,40	x	
Raemond Boven	78,75	x	
Heel Beneden	85,08	x	
Buggenum	85,77	x	
Nier	90,11	x	
Belfeld Boven	100,78	x	
Belfeld Beneden	102,70	x	
Verlo Bierck	107,47	x	x
Wiel Dorp	132,10	x	
Sambek Boven	144,96	x	
Sambek Beneden	147,70	x	
Genreb	155,10	x	
Mook	165,80	x	
Grave Boven	174,82	x	
Grave Beneden	177,00	x	
Meoer	190,75	x	x
Lif Boven	200,70	x	
Lif Dorp	202,37	x	
Droop - Hede ²	220,01	x	x
Heesbeen	230,81	x	
Droogelans Kanaal ³	235,10	x	x
Katzenveer	247,86	x	

¹ Sint Pieter Noord is de officiële naam van het meetstation Sint Pieter

² Meetstation Hydrologisch Informatienummer Vlaanderen

³ Meetstation Waterschap Aa en Maas

⁷ Betreft een voorbeeldversie. De actuele/definitieve versie is opgenomen in de operationele systemen van de VRLN, VRZL en GMK-L.

Bijlage F – Instructie Informatiemanager ROT⁸

Bijlage RBP Hoogwater: Instructie IMROT

Algemene informatie	
Topaanslaggebied	Limburg
Onderliggende planvorming	Rampbestrijdingsplan Hoogwater GMK-lidat hoogwater Maas (i.b.v. alarmering) GMK-lidat hoogwater zijrivieren (i.b.v. alarmering)
Versiedatum	06-08-2022
Doel:	Bieden van handlingsperspectief aan de IM-ROT tijdens de verschillende fases van hoogwater in de Maas en/of het beekstelsel.
Van toepassing indien:	De grenswaarde (afvoer) van 1.000 m³/s is overschreden (zie bovenstaande tabel). Waterschap Limburg opschikt met een regipteam vanwege (dreigende) wateroverlast in de beken of zijrivieren (zie onderstaande tabel).

Uitwerking voor hoogwater in de Maas (zie tabel hieronder voor het beekstelsel)

Afvoer bij St. Pieter 3.000 m³/s (aanvoerdingsrichting)

Pagetype	Instructie
Staan (geen alarmering)	Vanaf 1.000 m³/s ontvangende de M&B, CaCo en IMROT's dagelijkse hoogwaterberichtgeving en statusberichten van Rijkswaterstaat (RWS) en Waterschap Limburg (WL). De M&B stuurt deze mailt door naar het calamiteitsmanagement van de betrokken hoogwatergemeenten van de VRLN. IMROT monitort de situatie, geen verdere actie.

Afvoer bij St. Pieter 1.250 m³/s (aanvoerdingsrichting)

Pagetype	Instructie
Hoogwateralarm (Betreft 1250m ³ /s) (NVV 1 peet)	Bel de hoogwateropsporist van RWS via de hoogwater telefoon (06-5389553) en vraag: Waarom verdere stijging verwacht? Wat is de verwachte maximale afvoer en wanneer wordt die bereikt? Duiding over de interne situatie binnen RWS (Inletpunten)? Zie ook: https://waterinfo.nu/06/04/04/ Bel een adviseur (Circulairberaad of inlichtingdienst van het Waterschap via Mediamer Weer (088 797420 of 0800 0341) en vraag: How is nu de situatie in het beekstelsel? Wat is de prognose voor het beekstelsel? Bij verhoogde afvoeren in het beekstelsel, wat is de te verwachten maximale afvoer van de bekkende zijrivier/beek en wanneer wordt die bereikt? Duiding over de interne situatie binnen WL (Inletpunten)?

Pagetype	Instructie
Staan (geen alarmering)	LCMS: Maak in beide regio's een apart incident aan in LCMS via de voorbereide activiteiten hoogwater Maas. Importeer eventuele incidenten van relevante organisaties (andere regio's, Waterschap Limburg, Rijkswaterstaat, VMW, LOCC) in het eigen incident en informeer betreffende partijen hierover. Voor de opgehaalde informatie van 1 en 2 in onder de daarvoor bestemde velden in de LCMS-activiteit. Noteer eventuele acties en/of besluiten in het veld oordelingsvoering, acties en besluiten.

Bedrijfsvertrouwelijk (BBN1)

	Voeg de hoogwaterberichten van RWS en WL toe aan het incident en controleer of het maximaal actuele RBP hoogwater en de calamiteitsplannen van de partners in LCMS staan.
4.	Bel de IMROT van de andere regio en stem af over de situatie en maak afspraken over het bijhouden van de incidenten in LCMS en het onderhouden van contact met RWS, WL en de CaCo.
5.	Informeer Mediamer Limburg (CaCo) over bovenstaande aspecten en check of de verdere alarmering conform GRIP-2 is uitgevoerd.

Afvoer bij St. Pieter 1.500 m³/s (alarmering)

Pagetype	Instructie
Hoogwateralarm (Betreft 1500m ³ /s) (NVV 1 peet)	Voer opnieuw stap 1 en 2 uit van de instructie bij een afvoer van 1.250 m³/s. LCMS: Actualiseer de activiteit met de opgehaalde informatie van stap 1. Voeg de nieuwe hoogwaterberichten van Rijkswaterstaat en Waterschap Limburg toe aan het incident. Importeer eventuele nieuwe relevante LCMS-activiteiten van andere regio's / organisaties: Dit zijn Inrichtingsgebieden standaard hoogwater Inrichtingsgebieden hoogwater Maas, scenario met falen keringen Selecteer de relevante waterkaarten: Dit zijn Inrichtingsgebieden standaard hoogwater Inrichtingsgebieden hoogwater Maas, scenario met falen keringen In beide regio's wordt een kernteam / OKO ingericht.
3.	In beide regio's wordt een kernteam / OKO ingericht.
4.	Watzenagelgroep: De IMROT VRLN maakt een watzenagelgroep aan. Voeg de CaCo, O&B, HCC, Adv. Cc, ACEZ, ICROT, ROL en de IMROT VRZL toe. Geef een samenstelling van de huidige situatie en de prognose. Verwijf voor verdere info naar LCMS. Stuur op het invullen van de gemeentelijke velden in LCMS.
5.	Tot GRIP-2 zijn de waterpartners in de lead voor communicatie. Na GRIP-2 opschaling ligt de lead voor crisiscommunicatie bij de veiligheidsregio. Stuur indien noodzakelijk op afscherming i.a.v. crisiscommunicatie door betrokken partijen.
6.	Stem met de IMROT van de andere regio af wie de LTB informeert.
7.	Indien verdere doorrijding van de waterstofvoer wordt verwacht: overleg met de ROL over het activeren van het Impact Analysis Team (i.a. RBP). Stem dit af met de ROL en IMROT van de VRLN en met het Waterschap en Rijkswaterstaat!

Afvoer bij St. Pieter 2000 m³/s (alarmering)

Pagetype	Instructie
Hoogwateralarm (Betreft 2000m ³ /s) (NVV 2 Oranje)	Stem met de betrokken kernfunctionarissen in het kernteam / OKO de opschaling naar GRIP 2 af. Bij opschaling naar GRIP 2: Geef OKO opdracht op te schalen naar GRIP 2 onder C&F en zorg te dragen dat RWS en WL een liaison afvaardigen naar beide ROT's. Stem met ROL af over de naam van de LTB in ROT en informeer daarna LTB. Zorg met de ROL dat het Impact Analysis Team (IAT) geactiveerd wordt (zie RBP) en stem met de andere regio af over bemanning ervan conform RBP.

Bedrijfsvertrouwelijk (BBN1)

3a. Instructie informatiebeheer ROT	Actualiseer het beeld in LCMS zodra de liaison gevormd zijn: How is de situatie nu in de Maas en het beekstelsel? Wat is de prognose voor de Maas en het beekstelsel? Wat is de verwachte maximale afvoer en wanneer wordt die bereikt? Duiding over interne situatie binnen Rijkswaterstaat en het Waterschap (Inletpunten). Bij eerste ROT-overvlag: presenteer het beeld en informeer het ROT over het RBP hoogwater Maas: Stichtingen van standaard-oposchaling Alleen prognose RWS geeft Inlichtingdienst Veiligheidsregio Bij iedere nieuwe prognose: actualiseer samen met de liaison en het Impact Analysis Team (IAT) het beeld in LCMS en stem af met de IMROT van de andere regio.
3b. Instructie informatiebeheer Impact Analysis Team (IAT)	Zorg met het IAT dat voortgegaan aan elke ROT-overvlag een beeld wordt geschiedt t.a.v. de volgende aspecten: Te verwachten waterstofvoer en waterstanden; Kwantificeer gebieden in keringen; Inletpunten; Adressen voor te evacueren gebieden.
4.	Stem regelmatig met de IMROT van de andere regio af over het opblazen van het beeld (Inletpunten) bij de velden en oorsprongpunten.
5.	Bij geen opschaling naar GRIP 2: herhaal de stappen uit de instructie bij 1.500 m ³ /s.
Afvoer bij St. Pieter 1.500 m ³ /s (alarmering)	
Pagetype	Instructie
Hoogwateralarm (Betreft 1500m ³ /s) (NVV 1 peet)	Geef, na overleg met het ROT, de mediamer opdracht op te schalen naar GRIP 4 en zorg te dragen dat Rijkswaterstaat en het Waterschap een liaison afvaardigen naar beide RBT's. Traaf alle normale voorbereidingen voor het RBT

* Het is belangrijk om zelf te bellen met Rijkswaterstaat en het Waterschap om een goed gevoel te krijgen hoe deze instanties het hoogwater inschatten voor de komende dagen. Dit inschatting kan afwijken van wat de getallen van de prognose suggereren!

Bedrijfsvertrouwelijk (BBN1)

Uitwerking voor hoogwater in de beken / zijrivieren	
	De het RBP hoogwater voor een overzicht van de meest risicovolle beken in Limburg en de diverse LCMS-activiteit. Noteer eventuele acties en/of besluiten in het veld oordelingsvoering, acties en besluiten. Indien Waterschap Limburg een dagelijkse activiteit i.v.m. (dreigende) wateroverlast in het beekstelsel informeert (i) de veiligheidsregio via de IMROT en/of CaCo. Handelt vervolgens conform onderstaande instructie.
Basisvoet	
Alarmering	Instructie
Staan	1. IMROT monitort de situatie, geen actie noodzakelijk.
Waakzaam	
Alarmering	Instructie
IMROT	Bel een adviseur (Circulairberaad of inlichtingdienst van het Waterschap via Mediamer Weer (088 797420 of 0800 0341) en vraag: How is nu de situatie in het beekstelsel? Welke beken/zijrivieren zijn verhoogd? Wat is de prognose voor het beekstelsel? Wat is de te verwachten maximale afvoer van de verhoogde beken/zijrivieren en wanneer worden die bereikt? Duiding over de interne situatie binnen WL (Inletpunten)? Informeer de ROL over bovenstaande informatie en stem af over eventuele verdere acties en opschaling naar een OKO / Kernoverleg. LCMS: Maak een incident aan in LCMS via de voorbereide hoogwater-activiteit. Voor de opgehaalde informatie in onder de daarvoor bestemde velden in de LCMS-activiteit. Noteer eventuele acties en/of besluiten in het veld oordelingsvoering, acties en besluiten. Voeg eventuele hoogwaterberichten van Waterschap Limburg toe aan het incident en controleer of het maximaal actuele RBP hoogwater en de calamiteitsplannen van de partners in LCMS staan. Importeer de LCMS-activiteiten van het waterschap en eventuele andere partijen (VMW, RWS, andere regio's). Selecteer relevante waterkaarten (ook: inundatiedatagen van de verhoogde beken/zijrivieren) als deze beschikbaar zijn. Bel de IMROT van de andere regio en stem af over de situatie en maak afspraken over het bijhouden van de incidenten in LCMS en het onderhouden van contact met RWS, WL en de CaCo. Informeer Mediamer Limburg (CaCo) over bovenstaande aspecten.
Dreigende wateroverlast	
Alarmering	Instructie
OKO / Kernoverleg (ROL, IMROT, HCC, CaCo)	Herhaal stap 1 (in waakzaam) en actualiseer de LCMS-activiteit. Stem met de ROL af over de wijze van bij elkaar komen (digitaal of fysiek) en eventuele uitbreiding van het OKO / Kernoverleg (liaison waterschap!).

Bedrijfsvertrouwelijk (BBN1)

3.	Tijdens het overleg: presenteer het beeld en informeer de aanwezigen over het RBP hoogwater (Beurtoetsing, bijzondereheden, etc.). Zorg dat eventuele acties en/of verdere opschaling geactiveerd worden in LCMS.
4.	Bij iedere nieuwe prognose van waterschap Limburg: actualiseer met de liaison van het waterschap het beeld in LCMS en informeer de leden van het OKO / Kernoverleg.
Kernoverleg	
Alarmering	Instructie
Staan / Bij afscherming met de ROL	Stem met de betrokken kernfunctionarissen en het kernteam / OKO de opschaling naar GRIP 2 af. Bij opschaling naar GRIP 2: Geef OKO opdracht op te schalen naar GRIP 2 onder C&F en zorg te dragen dat RWS en WL een liaison afvaardigen naar het ROT. Stem met ROL af over de naam van de LTB in ROT en informeer daarna LTB. Instructie informatiebeheer ROT Actualiseer het beeld in LCMS zodra de liaison gevormd is: How is de situatie nu in het beekstelsel? Welke beken/zijrivieren zijn verhoogd? Wat is de prognose voor het beekstelsel? Wat is de te verwachten maximale afvoer en wanneer wordt die bereikt? Duiding over interne situatie binnen het Waterschap (Inletpunten). Bij eerste ROT-overvlag: presenteer het beeld en informeer het ROT over het RBP hoogwater. Bij geen opschaling naar GRIP 2: herhaal de stappen uit de instructie bij dreigende wateroverlast.

* Het is belangrijk om zelf te bellen met het Waterschap om een goed gevoel te krijgen hoe deze instanties het hoogwater inschatten voor de komende dagen. Dit inschatting kan afwijken van wat de prognose suggereren!

Bedrijfsvertrouwelijk (BBN1)

⁸ Betreft een voorbeeldversie. De actuele/definitieve versie opgenomen in de operationele systemen van de VRLN, VRZL en GMK-L.

Bijlage G – Format Situatierapportage gemeente

Gemeente:	
Datum + Tijd:	
Sitrap nummer:	

Huidige situatie:	
Verwachte ontwikkelingen:	Best-case scenario -
	Worst-case scenario -
	Real-case scenario -
Knelpunten: (proces, calamiteit)	
Besluiten en nieuwe maatregelen van gemeente:	1.
Beslispunten / adviezen voor anderen:	1.
Overige informatie / terugkoppeling:	

Bijlage I – Werkkaart bevolkingszorg en GHOR verminderd zelfredzamen (VRZL)

Werkkaart Bevolkingszorg en GHOR verminderd zelfredzamen		
Verminderd zelfredzamen bevinden zich op snijvlak processen GHOR en bevolkingszorg. Sectie BZ en sectie GHOR werken hierin nauw samen!		
Processen Processen Bevolkingszorg (BZ) • Crisiscommunicatie • Publieke Zorg ✓ Opvang en verzorging ✓ Verplaatsing mens en dier ✓ SIS, verwantencontact • Omgevingszorg ✓ Bouw, milieu, ruimtebeheer • Nafase ✓ Nazorg ✓ Herstel Processen GHOR • Acute gezondheidszorg ✓ Triage ✓ Treatment ✓ Transport • Publieke gezondheidszorg ✓ MMK ✓ IZB ✓ PSH ✓ GOR • Continuïteit van zorg	Opdracht (ROT: AC-BZ i.s.m. AC-GZ) • Gebiedsafbakening – effectgebied • Om welke locaties met verminderd zelfredzamen gaat het in dit incident • Prioriteren Locaties met verminderd zelfredzamen in kaart brengen Bevolkingszorg ☐ Scholen ☐ Kinderdagverblijven ☐ Campings ☐ Penitentiaire Inrichtingen ☐ Anders,..... GHOR ☐ Zorgpartners gehandicaptenzorg ☐ Zorgpartners verpleging & verzorging ☐ Zorgpartners geestelijke gezondheidszorg ☐ Ambulanceposten ☐ Huisartsenpraktijken via crisiscoördinatoren ☐ GGD ☐ Huisartsenposten ☐ Ziekenhuizen ☐ Anders,..... <i>(Nog) niet in beeld: tandartsenpraktijken en apotheken</i> Individuele zorgbehoeftigen worden <u>niet</u> in kaart gebracht maar de overkoepelende organisaties worden wel geïnformeerd: ☐ Schakelpunten thuiszorg ☐ Centrum voor thuisbeademing ☐ Centrum voor nierdialyse	Uitvoering Mens • Hln-BZ en Hln-GHOR bepalen in overleg met IM-ROT en GIM-ROT de locaties met verminderd zelfredzamen • IM-ROT en GIM-ROT maken dit zichtbaar in het situatiebeeld Middelen Crisiscommunicatie (BZ) Datalagen LCMS plot viewer Bevolkingszorg • Zelfredzaamheid (gebouw + terrein) • Kwetsbare objecten Datalagen LCMS plot viewer GHOR • Kernregistratie Zorgcontinuïteit (KRZ) • Witte Kaart GHOR 24/7 zorg Crisiscommunicatie (BZ) denk aan aangepaste vormen van crisiscommunicatie voor: • Ouderen • Kinderen tot 12 jaar • Personen met een lichamelijke beperking • Personen met een cognitieve / neurologische beperking • Personen met een psychische beperking • Personen met een auditieve beperking • Personen met een visuele beperking • Personen met een tijdelijke beperking • Personen met een taalbarrière • Toeristen

Bijlage J – Onderliggende documenten¹⁰

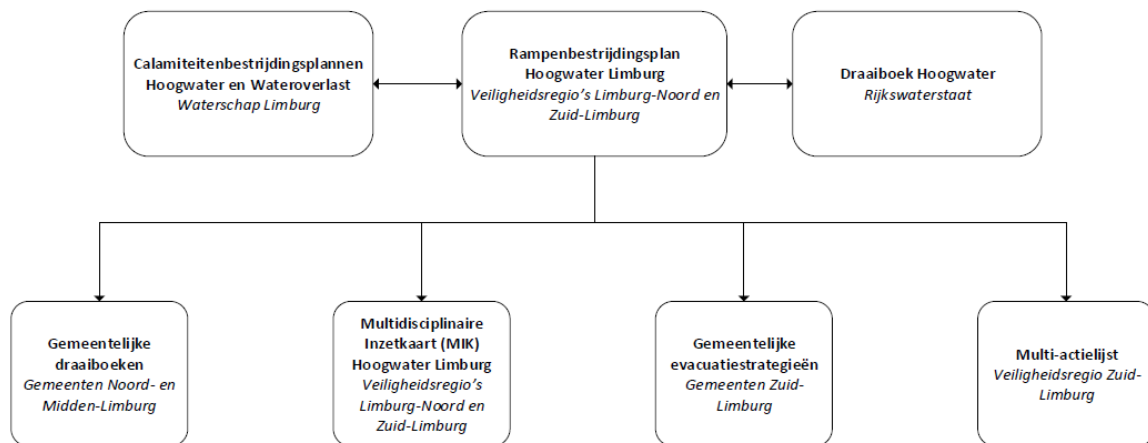
- ❖ Draaiboeken gemeenten
- ❖ Draaiboek Hoogwater RWS Zuid-Nederland
- ❖ Calamiteitenbestrijdingsplan (CBP) Maas Hoogwater Waterschap Limburg
- ❖ Calamiteitenbestrijdingsplan wateroverlast Waterschap Limburg
 - Diverse deelplannen voor beken en zijrivieren en waterbuffers
- ❖ Geautomatiseerd draaiboek calamiteitenbestrijding Waterschap Limburg
- ❖ Leidraad voor het evacueren van vee (Ministerie EZK)
- ❖ Landelijk Crisisplan Hoogwater en Overstromingen (Ministerie IenW)
- ❖ Multidisciplinaire Informatiekaart (MIK) Extreem Weer

¹⁰ Genoemde documenten zijn géén onderdeel van dit rampbestrijdingsplan.

Bijlage K – Impact externe partners

Organisatie	Gevolgen/taak hoogwater
Chemelot	Kunnen bij problematiek met het Julianakanaal hinder ondervinden doordat de koelwaterinname tijdelijk moet worden gestopt
Enexis	Door hoogwater en diens afvoersnelheid kunnen problemen ontstaan door het wegspoelen van elektraleidingen of onder water gelopen stroomkasten, elektraloze huishoudens tot gevolg.
Gasunie	Door hoogwater en diens afvoersnelheid kunnen problemen ontstaan door het wegspoelen van gasleidingen, met gaslekkages en gasloze huishoudens tot gevolg.
LLTB	Bij hoogwater komen er vaak (landbouw-)dieren in de problemen. De LLTB is de liaison voor de agrarische sector en kan bij problemen met dieren vaak snel te weten komen bij welk bedrijf/persoon deze horen. Ook coördineren zij evacuaties van vee.
Prorail	Bij hoogwater kunnen er problemen op het spoor ontstaan door water op de rails. Probleemgebied Bunde/Meerssen. Daarnaast kan er bij evacuatie besloten worden om het treinverkeer stil te leggen.
Provincie Limburg	Verantwoordelijk voor de N-Wegen in Limburg. Wanneer er N-wegen onder water komen te staan sluiten ze deze af.
Rijkswaterstaat droog	Verantwoordelijk voor de snelwegen. Op de snelwegen A2 en A79 thv Meerssen kunnen problemen ontstaan door opstuwning van water uit de zijrivieren bij waterdoorgangen onder de snelweg. Wanneer deze afgesloten dienen te worden loopt dit via RWS.
Rijkswaterstaat nat	Verantwoordelijk voor Maas (hoogwaterberichtgeving) en Julianakanaal (kanaal en diens dijken)
Waterleiding Maatschappij Limburg	Verantwoordelijk voor het drinkwater in Limburg. Halen dit drinkwater vanuit de Maas, bij hoogwater dus impact door vuil.
Waterschap Limburg	Verantwoordelijk voor de zijrivieren (hoogwaterberichtgeving) en de dijken rondom de Maas.

Rampenbestrijdingsplan Hoogwater Limburg en daarmee samenhangende planvorming

Evacuatiestrategie hoogwater Limburg

Versie: 1.0

Datum: 26-09-2023

Bevolkingszorg VRZL & VRLN

Inleiding

Deze evacuatiestrategie is opgesteld naar aanleiding van een onderzoek (VRLN, 2020) naar de succesfactoren voor een evacuatie bij de Maas in Limburg. Hier zijn de ervaringen van de hoogwaterramp in 2021 in Limburg aan toegevoegd. Het resultaat is een generieke evacuatiestrategie hoogwater voor de provincie Limburg. Deze evacuatiestrategie is toepasbaar op alle hoogwaterscenario's waarbij evacuatie van mens en dier aan de orde is. Deze strategie beschrijft de stappen die nodig zijn voor een succesvolle voorbereiding op en uitvoering van evacuatie.

Het document bevat twee delen:

- Deel 1 is de uitgewerkte strategie voor het ROT en het GBT/RBT.
- Deel 2 bevat het invulformat voor een evacuatieplan per gemeente.

1.1 Criteria voor een evacuatiebesluit

De beslissing ten aanzien van evacuatie wordt, afhankelijk van het GRIP-niveau, door het GBT of het RBT genomen op basis van een advies van het ROT. Het uit te brengen advies door het ROT wordt opgezet aan de hand van 4 criteria. De 4 criteria die geconcretiseerd moeten worden, zijn hier kort toegelicht. **Het invullen en concretiseren van deze vier criteria is een taak van het ROT.**

Verwachte faalkans

[In deze paragraaf wordt de verwachte faalkans en impact voor de desbetreffende gemeente (per dorp/stad) in kaart gebracht. Dat wil zeggen: benoem bij welke waterstand, welk gebied bedreigd wordt. Voor de Maas en de beken en (zij)rivieren zijn er in de multi-actielijst (VRZL) al momenten opgenomen waarop geëvacueerd zou moeten en wanneer water bewoond gebied bereikt. Daarnaast zijn de inundatiefilmpjes (van RWS) en kaartlagen (VRLN/VRZL) beschikbaar.]

Verwachte impact en gevolgen van de dreiging

[De mate en hoeveelheid (waterhoogte, kuubs/afvoer, stroming) van de overstroming bepalen de impact voor het te overstroomde gebied. Op basis van grootte of hoeveelheid kunnen dit bijvoorbeeld zijn:

- Fysieke verwondingen of overlijden van burgers;
- Schade aan sociale en economische processen;
- Schade aan huizen;
- Burgers die (tijdelijk) zonder onderdak zitten

Verwachte duur van de evacuatie in worstcasescenario

[De verwachte tijdsduur van de evacuatie is een erg belangrijk criteria voor het concretiseren van het besluit ter evacuatie. Wanneer de duur in een bepaalde gemeente langer is, bijvoorbeeld door een te evacueren zorginstelling, moet het evacuatiebesluit eerder vallen en zal capaciteit goed moeten worden verdeeld over de regio.]

Beschikbare middelen

[In deze paragraaf wordt een schatting gemaakt van de hoeveelheid beschikbare middelen vanuit de multi-kolommen voor het uitvoeren van de evacuatie.]

Conclusie

[In deze conclusie wordt een totaaloverzicht van bovenstaande criteria gegeven.

Op basis van de verwachte faalkans, impact en duur en inzicht in de beschikbare middelen dient het ROT een advies aan het GBT of RBT uit te brengen over het wel of niet evacueren van het betreffende gebied.]

criterium	Advies
1. Verwachte faalkans	
2. Verwachte impact en gevolgen van de dreiging	
3. Verwachte duur van de evacuatie in worstcasescenario	
4. Beschikbare middelen	

1.2 Evacuatie in stappen

Bij zowel een dreiging van een overstroming als een daadwerkelijk overstroming dienen er verschillende stappen te worden uitgevoerd om een evacuatie succesvol te laten verlopen. Het startpunt van deze stappen is dan ook een GRIP opschaling, zoals te zien in de tabellen in hoofdstuk 1.

De verschillende stappen kunnen worden opgedeeld in twee soorten stappen: **actiestappen en communicatiestappen**. Om hier duidelijk onderscheid in te maken zijn de communicatiestappen gemarkeerd met een **groen** kopje.

De verschillende stappen zijn opgedeeld in verschillende fasen. Beginnend bij de fase 'voorbereiding evacuatie (GRIP-2). In de daarop volgende fase wordt de evacuatie aangekondigd en uitgevoerd. Nadat de evacuatie heeft plaatsgevonden wordt er overgegaan naar de fase waarin zorg wordt geleverd voor evacuees en achterblijvers. De laatste fase is de terugkeer naar een normale situatie.

1.3 Voorbereiding evacuatie

Stap	Actiehouder
Start ROT & RBT Start van ROT & RBT-vergaderstructuur.	Veiligheidsregio
Faalkans en impact bepalen (criteria 1 en 2) Bepalen faalkans en impact. Gebruik hiervoor de multi-actielijsten Maas en zijrivieren en de lokale evacuatieplannen van gemeenten.	ROT (Multi-actielijst)
Tijd, tempo, duur en middelen bepalen (criteria 3 en 4) Bepalen en inschatten van tijd, tempo en duur factoren. Gebruik hiervoor de multi-actielijsten Maas en zijrivieren en de lokale evacuatieplannen van gemeenten.	ROT (Multi-actielijst)
Breng advies uit aan BT (GBT of RBT) Advies wordt opgesteld op basis van de vier genoemde criteria.	ROT
Besluitvorming evacuatie Het RBT of GBT besluit tot evacuatie. Dit gebeurt zodra het ROT een advies heeft uitgebracht op basis van de vooraf bepaalde criteria voor de evacuatie.	GBT/ RBT en ROT
Communiceer met- en via de media bij een sterke dreiging van overstroming Licht media in over de situatie	ROT, Sectie Crisiscommunicatie (i.s.m. gemeente. Veiligheidsregio is leidend)
Denk na over gevolgen op primaire levensbehoefte bij isolatie van gebieden Neem bijvoorbeeld contact op met supermarkten over de dreigende situatie, mogelijk zorgen voor extra bevoorrading	ROT, Sectie BZ (i.s.m. gemeente)
(Instellingen met) verminderd zelfredzamen waarschuwen (Instellingen met) verminderd zelfredzamen dienen vroegtijdig te worden gewaarschuwd over de mogelijke evacuatie.	ROT, Sectie GHOR ROT, Sectie BZ en Crisiscommunicatie (verdeling op basis van werkkaart verminderd zelfredzamen).
Gerichte communicatie ondernemers Ondernemers kunnen ivm hun bedrijfsactiviteiten een bijzondere groep zijn die vroegtijdig informatie moeten krijgen over wat er van hun verwacht wordt en wat hen te doen staat.	ROT, Sectie BZ en Crisiscommunicatie (i.s.m. gemeente) LLTB voor land- en tuinbouwbedrijven.
Burger waarschuwen Waarschuw de burger over de dreiging van het hoogwater en een mogelijke evacuatie die komen gaat.	ROT, Sectie Crisiscommunicatie (i.s.m. gemeente)

Burger alarmeren Wanneer de dreiging van de overstroming verder oploopt dient de burger een nieuwe boodschap te krijgen welke vrijwillige evacuatie al opstart. Bijvoorbeeld het verplaatsen van voertuigen of huisraad zijn berichten die daarbij helpen.	ROT, Sectie Crisiscommunicatie (i.s.m. gemeente)
Opvanglocatie(s) inrichten Tijdelijke opvanglocatie(s) inrichten voor de opvang van verminderd zelfredzamen en personen die niet in hun eigen opvang kunnen voorzien.	ROT, Sectie BZ (i.s.m. gemeente)
Stel een noodverordening op Juridisch hulpmiddelen bij evacuatie en voorkomen ramptoerisme.	ROT, Sectie BZ (i.s.m. gemeente)

1.4 Aankondiging evacuatie en uitvoer evacuatie

Stap	Actiehouder
Aankondiging evacuatie Er wordt gecommuniceerd dat er een evacuatie plaats gaat vinden.	ROT, Sectie Crisiscommunicatie (i.s.m. gemeente)
Evacuatie van niet – en verminderd zelfredzamen Aan de hand van de prioriteit van verminderd zelfredzamen en mate van dreiging in een gebied worden eerst verminderd zelfredzamen geëvacueerd.	Gemeenten i.s.m. GHOR, Politie en defensie,
Burger adviseren te vertrekken Geef de burger een dringend advies om te vertrekken.	ROT, Sectie Crisiscommunicatie (i.s.m. gemeente. Veiligheidsregio is leidend)
Burger 'verplichten' te vertrekken Geef de burger een verplichting om het gebied te verlaten op basis van de opgestelde noodverordening; Geef de burger een ultimatum (tijdstip) om uit het gebied te zijn.	ROT, Sectie Crisiscommunicatie (i.s.m. gemeente. Veiligheidsregio is leidend)
Evacuatie burgers Burgers worden geëvacueerd uit het gebied.	Gemeenten i.s.m. Politie en defensie.
Evacuatie van dieren en kostbare objecten Evacueer dieren en kostbare objecten uit de bedreigde gebieden. Deze stap is flexibel en wordt wanneer mogelijk vooruitgeschoven.	Dieren: LLTB voor land- en tuinbouwbedrijven. Kostbare objecten: gemeenten met eventuele hulp.

1.5 Zorg voor evacuees, achterblijvers & omgeving

Stap	Actiehouder
Personen in het overstroomde gebied in kaart brengen Breng in kaart wie er is achtergebleven in het overstroomde gebied en waar deze personen zich bevinden.	ROT, Sectie BZ (i.s.m. gemeenten en multi partners).
Communicatie met achterblijvers Communiceer met achterblijvers over wat hen te doen staat.	ROT, Sectie Crisiscommunicatie (i.s.m. gemeente. Veiligheidsregio is leidend)
Bepaal benodigde capaciteit voor redden en gereedmaken hulpverleners Bepaal benodigde capaciteit voor het uitvoeren van redding.	ROT, Sectie Brandweer, politie, defensie
Redden Red overgebleven burgers uit het overstroomde gebied.	Brandweer met behulp van Politie en defensie.

Deel 2: Evacuatieplan per gemeente

Een succesvolle evacuatie vergt niet alleen een goede uitvoering van het plan maar vergt ook een goede voorbereiding. Deze voorbereiding dient deels te worden uitgevoerd op gemeentelijk niveau. In dit deel worden de stappen die uit te voeren zijn op gemeentelijk niveau gepresenteerd in de vorm van een invulformat. Iedere gemeente, waarop de multi actielijsten Maas en zijrivieren van toepassing zijn, hebben eind 2022 het advies gekregen om, op basis van onderstaand invulformat, een lokaal evacuatieplan te maken. Deze lokale evacuatieplannen helpen de gemeenten en de multi partners in de voorbereiding (advies en besluitvorming) op en uitvoering van een daadwerkelijke evacuatie.

De actuele versies van de lokale evacuatieplannen per gemeente zijn beschikbaar via CrisisConnect.

Invulformat gemeentelijk evacuatieplan

Opstellen van een gebiedsaanduiding

[Zie hiervoor de multi-actielijst (VRZL), de inundatiefilmpjes (van RWS) en kaartlagen (VRLN/VRZL). Hierin staat welke gebieden bij welke waterstand moeten worden geëvacueerd.]

Capaciteit infrastructuur

[Breng wegen, spoor en vaarwegen in kaart die relevant zijn voor een evacuatie en beschrijf dit hier. Breng daarnaast ook de vervoersmiddelen, het mogelijk afzetten van routes, de capaciteit van wegen in kaart om een beeld te krijgen van de capaciteit van de infrastructuur.]

Vluchtroutes

[Breng vluchtroutes en alternatieve vluchtroutes in kaart en beschrijf/schets deze hier. Houdt hierbij rekening met isolatie van gebieden die onderlopen binnen de gemeente.]

Kwetsbare objecten en verminderd zelfredzamen

[Breng in kaart welke kwetsbare objecten en verminderd zelfredzamen zich bevinden in gebieden die mogelijk in gevaar zijn bij hoogwater.]

Opvanglocaties

[Breng in kaart welke opvanglocaties beschikbaar zijn voor evacuees.]

Mensen en middelen

[Breng in kaart hoeveel capaciteit (mensen en middelen) vanuit de eigen gemeentelijke organisatie nodig zijn om de evacuatie tot uitvoer te kunnen brengen, inclusief de opvang van evacuees.]

Risico- en crisiscommunicatie met burger

[Communicatieberichten voor risico- en crisiscommunicatie worden geleverd door de veiligheidsregio. Stel relevante informatie voor de eigen gemeente alvast op in een gemeentelijk bericht (risicocommunicatie – bijvoorbeeld wachtnietopwater.nl). Zorg voor bemensing van telefoonteam of bemensing voor het plaatsen van crisiscommunicatie in geval van daadwerkelijk hoogwater.]

Bijzonderheden en knelpunten

[Op gemeentelijk niveau kunnen er bijzonderheden en unieke knelpunten zijn die niet gelden op regionaal niveau. Breng deze bijzonderheden en knelpunten in kaart en beschrijf de gevolgen hiervan.]

Vergadering van	: Algemeen Bestuur - reguliere vergadering
Kabinet	: Nee
Vergaderdatum	: 15 december 2023
Auteur	: Knapen, Claudia
Onderwerp	: Beleidsplan VRLN 2024-2027
Bijlagen	: 1

Aanleiding en korte samenvatting

Eens in de vier jaar stelt VRLN een beleidsplan op. Het huidige beleidsplan heeft een looptijd tot en met 2023. Dit betekent dat eind 2023 het beleidsplan voor de periode 2024-2027 dient te zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

Het beleidsplan bevat de meerjarige strategische kaders voor VRLN in het algemeen en voor de drie programma's Publieke Gezondheid, Brandweezorg en Crisisbeheersing in het bijzonder. Het beleidsplan bouwt voort op de visies 2030 van de genoemde programma's die afgelopen tijd bestuurlijk zijn vastgesteld. Vanuit de Wvr dient het beleidsplan voor de onderdelen Brandweezorg en Crisisbeheersing een aantal verplichte bijlagen te bevatten. Van deze documenten liggen de eindconcepten ter vaststelling voor in het Algemeen Bestuur van 15 december 2023. Na vaststelling vormen het beleidsplan 2024-2027 en de wettelijk verplichte bijlagen een geheel.

Na vaststelling van de eindconcepten in de vergadering van het Algemeen bestuur van 15 december 2023 hebben de burgemeesters de mogelijkheid om de beleidsplannen ter consultatie voor te leggen aan de gemeenteraden. Finale vaststelling van het Beleidsplan 2024-2027 is vervolgens voorzien in maart 2024.

Beslispunten

1. Het concept beleidsplan VRLN 2024-2027 *'In goede handen'* vaststellen inclusief de volgende wettelijk verplichte bijlagen:
 - het provinciaal risicoprofiel;
 - het dekkingsplan brandweer 4.0;
 - het regionaal crisisplan 2024-2027.
2. De burgemeesters van de deelnemende gemeenteraden de mogelijkheid bieden om het concept beleidsplan ter raadsconsultatie voor te leggen.

Onderbouwing voorstel

De basis van het beleidsplan wordt gevormd door de visies 2030 van Brandweer, Crisisbeheersing en Publieke Gezondheid (GGD), zoals deze al eerder zijn vastgesteld. Tevens vormen het strategisch huisvestingsplan en het strategisch personeelsplan een belangrijke basis. Hiermee wordt het beleidsplan een uitwerking van deze visies voor de

eerste 4-jaars periode. Op twee momenten heeft over de verschillende onderdelen van het Beleidsplan een Raadsconsultatie plaatsgevonden.

Het beleidsplan bevat 5 organisatiebrede thema's. Daarnaast zijn er hoofdstukken gericht op Publieke Gezondheid en Veiligheid (Brandweezorg en Crisisbeheersing). Naast een beschrijving van de context worden de ambities voor de komende beleidsperiode beschreven.

Verplichtingen vanuit Wet veiligheidsregio

Op grond van de Wvr dient het beleidsplan een aantal onderdelen te omvatten. Deze verplichtingen hebben betrekking op Brandweezorg en Crisisbeheersing.

In dit kader wordt het Algemeen Bestuur gevraagd in te stemmen met de volgende documenten:

- het provinciaal risicoprofiel;
- het dekkingsplan brandweer 4.0 en
- het regionaal crisisplan 2024-2027.

Deze documenten zijn besproken in de bestuurscommissie.

Na vaststelling vormen deze documenten een onderdeel van het beleidsplan 2024-2027.

Personele consequenties

Het beleidsplan bevat de strategische koers voor het beleid van VRLN voor de komende 4 jaar. In de afzonderlijke jaardocumenten (kaderbrief en begroting) wordt deze koers verder uitgewerkt. Mogelijke personele en financiële consequenties worden in deze jaardocumenten opgenomen.

Financiële consequenties

Zie personele consequenties

Communicatie

De volledige tekst van het beleidsplan is digitaal vormgegeven. Daarnaast wordt er een publiekssamenvatting gemaakt.

Vervolgprocedure

Na vaststelling van het concept beleidsplan VRLN 2024-2027 'In goede handen' worden de burgemeesters van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid gesteld om het beleidsplan in de gemeenteraden te bespreken. Conform de Wet veiligheidsregio's (artikel 14.2a) overlegt de burgemeester met de gemeenteraad over het ontwerpbeleidsplan. Hiertoe stelt VRLN een notitie op die door de gemeenten gebruikt kan worden als begeleidende raadsinformatiebrief.

Definitieve vaststelling van het beleidsplan VRLN 2024-2027 is dan voorzien in een extra vergadering van het Algemeen Bestuur op 22 maart 2024.

Bijlagen

- 1 Beleidsplan VRLN 2024-2027 “In goede handen”

Besluit

Paraaf ambtelijk secretaris:

- Akkoord met voorstel
- Akkoord met voorstel met aantekening
- Niet akkoord met voorstel met aantekening

Toelichting:

In goede handen

Beleidsplan 2024-2027

Inhoud

	Voorwoord	3
	Leeswijzer	4
1	Inleiding	5
1.1	Wie zijn wij	5
1.2	Terugblik	6
2	Wettelijke bepalingen	7
3	Organisatiebrede thema's	11
3.1	Interne continuïteit	11
3.2	Grenzeloze samenwerking	13
3.3	Relatie met de inwoners	16
3.4	Adaptief vermogen organisatie	19
3.5	Informatie en technologie	21
4	Veiligheid	24
4.1	Brandweer	26
4.2	Crisisbeheersing	29
5	Publieke gezondheid	33

Voorwoord

“In goede handen” is de titel van het beleidsplan 2024-2027 van de Veiligheidsregio Limburg-Noord. Een zorgvuldig gekozen titel want bij alle medewerkers van VRLN, die elke dag een bijdrage leveren aan de veiligheid en gezondheid van alle inwoners van onze regio, bent u ook echt in goede handen.

Veiligheid en gezondheid zijn een belangrijke basis in een samenleving die voortdurend in beweging is en waar nieuwe uitdagingen op ons pad komen. Ontwikkelingen die zich in een rap tempo opvolgen en waar we ons op moeten voorbereiden. Zowel in onze eigen organisatie als in de regio. Dat doen we samen met onze partners binnen onze netwerken maar ook in toenemende mate samen met onze inwoners. Omdat wat vandaag geldt morgen zomaar een andere wending kan nemen is het goed dat wij investeren in de weerbare samenleving.

Nieuwe uitdagingen in de wereld om ons heen vraagt flexibiliteit en wendbaarheid van onze eigen organisatie. Vraagt om het blijvend investeren in onze eigen kwaliteit. Met dit beleidsplan leggen wij een degelijke basis voor de komende 4 jaar. Door elke dag een stap te zetten, door elke dag te investeren in de veiligheid en gezondheid van onze inwoners ben ik ervan overtuigd dat we de titel van dit beleidsplan waarmaken en we met recht kunnen zeggen dat u bij ons in goede handen bent.

Carolien Angevaren
Algemeen Directeur

Leeswijzer

Het nieuwe beleidsplan bestaat naast de inleiding uit vier hoofdstukken. In hoofdstuk 2 staan de verplichte onderdelen vanuit de Wet veiligheidsregio's die het beleidsplan dient te bevatten, beschreven. In hoofdstuk 3 worden vijf organisatiebrede thema's; interne continuïteit, grenzeloze samenwerking, relatie met de inwoners, adaptief vermogen van de organisatie en informatie en technologie. Dit zijn de thema's waarop wij ons de komende jaren verder gaan ontwikkelen.

De hoofdstukken 'Veiligheid' en 'Publieke Gezondheid' gaan in op de reguliere taken van onze veiligheidsregio. Van bestrijding van de grootste natuurbranden tot zorg voor de allerjongste inwoner van Noord- en Midden-Limburg op de consultatiebureaus.

Ieder hoofdstuk geeft een beschrijving van de context en gaat vervolgens in op welke ambities we samen met ons bestuur, inwoners en ons netwerk willen nastreven. De uitwerkingen van deze ambities vormen de basis voor de documenten van de planning- en controlcyclus in deze beleidsperiode, zoals begrotingen, jaarplannen en bestuursrapportages.

Met het vaststellen van dit beleidsplan volgt de opdracht aan directie en management om gedurende de beleidsperiode deze ambities te vertalen naar concrete acties.

interne
continuïteit

grenzeloze
samenwerking

relatie met
de inwoners

adaptief
vermogen
van de
organisatie

informatie
en
technologie

veiligheid

publieke
gezondheid

1. Inleiding

1.1 Wie zijn wij

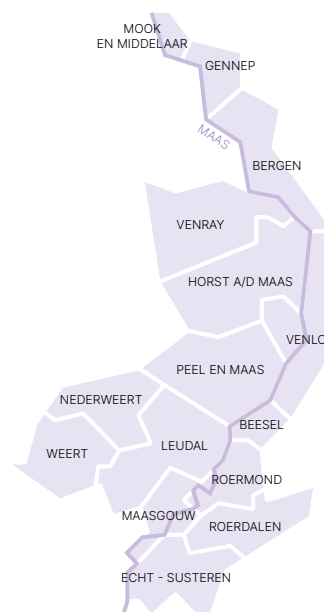
Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) is één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. Kenmerkend voor VRLN is dat naast Brandweer, Crisisbeheersing en de GHOR ook de GGD en Risk Factory onderdeel uitmaken van de veiligheidsregio. Dit zorgt ervoor dat we Publieke Gezondheid en Veiligheid samenbrengen binnen één organisatie.

Werkgebied

VRLN is een gemeenschappelijke regeling van de 15 gemeenten in Noord- en Midden-Limburg. Het werkgebied strekt zich uit van de gemeente Mook en Middelaar tot de gemeente Echt-Susteren. De regio Limburg-Noord heeft ongeveer 525.000 inwoners en een gebiedsoppervlakte van ruim 1.500 km². De regio is smal (5 tot 35 km) en langgerekt (110 km) en wordt in de lengterichting doorsneden door de Maas. De regio concentreert zich rond de centrumgemeenten Venlo, Venray, Roermond en Weert.

Limburg-Noord is een landelijk en bosrijk gebied en wordt gekenmerkt door intensieve veehouderij en land- en tuinbouw.

Naast de Maas wordt de regio doorkruist door een aantal belangrijke transportroutes over weg, water, spoor en door buisleidingen. Limburg-Noord kent veel recreatieplekken om en aan het water. De Maasplassen vormen het grootste aaneengesloten plassegebied van Nederland. Binnen de regio worden relatief veel grootschalige evenementen georganiseerd.

Veiligheidsregio
Limburg-Noord

Het Designer Outlet Center en Toverland dragen daarnaast bij aan een relatief grote bezoekersstroom c.q. (koop)toerisme in Limburg-Noord.

Limburg-Noord kenmerkt zich door een traditie van ondernemerschap, innovatie en gemeenschapszin. Daarnaast kent de regio een sterke vergrijzing in combinatie met relatief veel chronische aandoeningen, eenzaamheid, armoede, laaggeletterdheid, een hoog percentage mensen met een lage sociaaleconomische status en hoge zorgkosten.

Samenwerking

We zijn een samenwerkingsplatform en werken naast de 15 gemeenten in onze regio intensief samen met overige veiligheidsregio's en met zowel publieke als private partijen zoals GGD GHOR Nederland, RIVM, Brandweer Nederland, NIPV, Waterpartners Limburg, Enexis en zorg- en welzijnspartners. Ook is er intensief contact met GGD'en in het zuiden van Nederland en de verschillende hulpverleningsorganisaties in het grensgebied met België (provincie Limburg) en Duitsland (Bundesland Nordrhein-Westfalen).

Huisvesting

Op dit moment biedt VRLN haar diensten aan vanuit ongeveer 50 locaties verdeeld over de regio Limburg-Noord. Het betreft hier een aantal kantoorlocaties, brandweerkazernes en GGD locaties waaronder consultatiebureaus. Door middel van een strategisch huisvestingsbeleid wordt gekeken in hoeverre de huisvesting efficiënter, goedkoper en duurzamer kan worden vormgegeven. Hierbij wordt nauwgezet gekeken naar de visies op de brandweezorg, crisisbeheersing en GGD. Op basis van een aantal uitgangspunten is de toekomstige huisvestingsbehoefte beschreven.

Personeel

De VRLN heeft ongeveer 640 werknemers in dienst. Daarnaast zijn er ongeveer 760 vrijwilligers. Op het gebied van human resources zien we een aantal uitdagingen op ons afkomen. Denk hierbij aan de veranderende arbeidsmarkt, de veranderende competenties die worden gevraagd van medewerkers en de wendbaarheid van de organisatie.

1.2 Terugblik

De afgelopen beleidsperiode heeft zich enerzijds gekenmerkt door enkele complexe en omvangrijke crises die zowel op operationeel en uitvoerend vlak als op het gebied van regie en coördinatie veel gevraagd hebben van de VRLN.

Meest in het oog springend zijn de coronacrisis, het hoogwater Maas, de omvangrijke natuurbranden in de Meinweg en de Peel en de opvang van ontheemden. Deze crises speelden een rol van belang op gemeentelijke, regionale, nationale en in een aantal gevallen ook op internationale tafels.

Deze ontwikkelingen staan in zekere mate in contrast met de originele beelden en teksten rond de oprichting van de veiligheidsregio's. De eerste evaluatie van de Wet veiligheidsregio's is een feit en de aanpassingen gaan met name over de veiligheidsregio als onderdeel van een landelijk stelsel.

Tijdens genoemde crises heeft de VRLN veel geleerd. De organisatie heeft ervaren waar haar sterke punten liggen en waar kwetsbaarheden de continuïteit en de uitvoering bedreigen van de aan haar toebedeelde taken en verantwoordelijkheden.

Voor een deel zijn de geleerde lessen al doorleefd en vertaald in de drie bestuurlijke visies met als horizon het jaar 2030; voor [GGD](#), [brandweer](#) en [crisisbeheersing](#). Voor de samenhang is het echter niet meer dan logisch dat geleerde lessen en opgedane inzichten aan de basis hebben gestaan van dit beleidsplan en meer concreet uiteindelijk hebben geleid tot de keuze voor de vijf thema's waarlangs dit beleidsplan is opgesteld. Deze vijf thema's zijn: interne continuïteit, grenzeloze samenwerking, relatie met de inwoners, adaptief vermogen van de organisatie en gebruik van informatie en technologie.

2. Wettelijke bepalingen

De Wet veiligheidsregio's (artikel 14 lid 2) stelt dat het beleidsplan in ieder geval moet bevatten:

- a. een beschrijving van de beoogde operationele prestaties van de diensten en organisaties van de veiligheidsregio, en van de politie, alsmede van de gemeenten in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing;
- b. een uitwerking, met inachtneming van de omstandigheden in de betrokken veiligheidsregio, van door Onze Minister vastgestelde landelijke doelstelling als bedoeld in artikel 37;
- c. een informatieparagraaf waarin een beschrijving wordt gegeven van de informatievoorziening binnen en tussen de onder a bedoelde diensten en organisaties;
- d. een oefenbeleidsplan;
- e. een beschrijving van de niet-wettelijke adviesfunctie, bedoeld in artikel 10, onder b;
- f. de voor de brandweer geldende opkomsttijden en een beschrijving van de aanwezigheid van brandweerposten in de gemeenten alsmede de overige voorzieningen en maatregelen, noodzakelijk voor de brandweer om daaraan te voldoen.

A Omschrijving operationele prestatie

Brandweer

Incidentbestrijding

De uitvoering van de repressieve brandweezorg binnen de VRLN steunt op een fijnmazig netwerk van 30 brandweerposten en bestaat voor een groot deel uit brandweervrijwilligers. We borgen onze (inter)regionale- en landelijke slagkracht met veel aandacht voor vakmanschap, paraatheid, en adequaat materieel. De operationele prestaties zijn vastgelegd in het Dekkingsplan dat is vormgegeven aan de hand van de nieuwe landelijke systematiek.

De slagkracht van de Brandweer Limburg-Noord is gebaseerd op het provinciaal risicoprofiel waarin een zeer grote natuurbrand als maatgevend risico is bepaald.

Wanneer voor een dergelijke brand 4 eigen pelotons worden ingezet kan met de resterende 16 tankautospuiten een adequate restdekking voor de regio geborgd worden. Als dit, of een vergelijkbaar scenario, zich voordoet kan niet gelijktijdig ook nog bijstand verleend worden aan andere regio's. Onder normale omstandigheden kan de Brandweer Limburg-Noord bijstand verlenen aan andere regio's of buurlanden met: 1 peloton Basis Brandweezorg, 1 peloton Redding en technische hulpverlening, 1 peloton Grootschalige Watervoorziening en 1 peloton Natuurbrandbestrijding. Dit is conform de afspraken die hierover binnen Brandweer-Nederland gemaakt zijn. De Brandweer Limburg-Noord gaat er hierbij vanuit dat deze pelotons niet allemaal gelijktijdig opgeroepen worden.

Risicobeheersing

Risicobeheersing zet zich voornamelijk in voor het voorkomen van de kans op brand en het beperken van de schadelijke gevolgen ervan. Met als doel minder slachtoffers en minder onherstelbare schade door brand. Risicobeheersing ondersteunt gemeenten en provincie bij hun verantwoordelijkheid voor het borgen van brandveiligheid.

Het basis takenpakket bestaat uit adviezen, toezicht en diensten met betrekking tot:

- ruimtelijke ordening en infrastructuur;
- industriële veiligheid en milieu;
- Besluit risico's zware ongevallen en bedrijfsbrandweer;
- bouwen;
- brandveilig gebruik;
- evenementen en
- maatschappelijke aandacht voor brandveiligheid.

Crisisbeheersing

Crisisbeheersing zorgt ervoor dat de partners binnen de veiligheidsregio multidisciplinair samenwerken op het gebied van crises en rampen. Het regionaal crisisplan vormt de basis van de operati-onele prestatie van de multidisciplinaire crisisorganisatie.

- Het regionaal crisisplan is ingericht conform het Besluit veiligheidsregio's (Bvr).
- De veiligheidsregio heeft een actueel provinciaal risicoprofiel en stelt samen met de Veiligheidsregio Zuid Limburg, partners, bedrijven en coördinatieplannen op.
- Een 24/7 crisisorganisatie die voldoet aan de basisnormen van crisismanagement:
 - 24/7 een calamiteitencoördinator op de meldkamer die leiding geeft aan het multidisciplinaire meldkamerproces en sturing geeft aan de informatievoorziening bij GRIP-situaties

- Opschalingsruimten en een multi-commando-unit met gegarandeerde operationele beschikbaarheid.
- Gelijktijdig kunnen twee GRIP-1 incidenten gemanaged worden of één GRIP-2 incident.
- Een multi opleidings- en oefenbeleidsplan zodat alle lagen van de crisisorganisatie vakbekwaam worden en blijven.
- Een multi-evaluatiebeleid en een lerende organisatie bewerkstelligt continu verbetering van de crisisbeheersingsorganisatie en de zichtbare leer- en verbeterpunten in Rode Draden Analyses.

Bevolkingszorg

Bevolkingszorg omvat alle gemeentelijke processen in de crisisbeheersing. Het doel van Bevolkingszorg is om zo snel mogelijk adequate zorg te verlenen aan burgers die zorg nodig hebben bij ongevallen en rampen. De veiligheidsregio ondersteunt gemeenten hierbij en vervult voor een deel van de taken een coördinerende en/of faciliterende rol. De wettelijke taken die hierbij horen zijn:

- het verzorgen van de crisiscommunicatie;
- het voorzien in opvang en verzorging van de bevolking;
- het verzorgen van nazorg voor de bevolking;
- het registreren van de slachtoffers;
- het registreren van schadegevallen;
- het adviseren van het regionaal operationeel team.

GHOR

De GHOR zorgt ervoor dat zorgorganisaties die zich met geneeskundige hulpverlening bezighouden gezamenlijk één, goed functionerende hulpverleningsketen vormen bij ongevallen en rampen. Denk daarbij aan de Ambulancezorg Limburg, Meldkamer Ambulancezorg (MKA), ziekenhuizen, huis-artsen, GGD, verpleeg- en verzorgingstehuizen, thuiszorg, gehandicaptenzorg en GGZ-instellingen. De GHOR heeft de volgende basistaken:

- een 24/7 crisisorganisatie die voldoet aan de basisnormen van crisismanagement;
- advisering van bevoegde gezagen over o.a. risicobeheersing en risicoprofielen;
- mono- en multidisciplinaire voorbereiding op crises in ketensamenwerking.

Meldkamer

Meldkamer Limburg heeft een belangrijke rol in de hulpverlening en de veiligheid van burgers in de regio. Zij werkt voor zowel Veiligheidsregio Zuid Limburg als Veiligheidsregio Limburg-Noord. De taken van de meldkamer zijn onder andere:

- het ontvangen en verwerken van alarmmeldingen;
- het coördineren van de inzet van hulpdiensten;
- het informeren van betrokken partijen tijdens een incident;
- het monitoren van de veiligheidssituatie en dit beeld terugkoppelen met het veld.

Meldkamer Limburg zet zich in om deze taken zo efficiënt mogelijk uit te voeren en samen te werken met relevante partners de veiligheid in de regio te verbeteren.

Politie-eenheid Limburg

Het werkgebied van de politie-eenheid Limburg is onderverdeeld in 3 districten, te weten District Noord en Midden-Limburg, District Zuidwest Limburg en District Parkstad-Limburg. Deze districten zijn weer onderverdeeld in robuuste basisteams. Crisisbeheersing is een zeer breed thema dat raakvlakken heeft met een veelheid aan thema's en processen binnen de eenheid. Dat is de reden dat crisisbeheersing de (operationele) werkzaamheden van iedereen binnen de eenheid raakt en niet de verantwoordelijkheid is van één organisatie-onderdeel of een kleine groep mensen.

In beginsel heeft in potentie iedere politiemedewerker een rol tijdens een crisis. Het doel van de eenheid Limburg is om de politiezorg – en de daarbij behorende taken – ook tijdens voorzienbare en onvoorzienbare (en onverwachte) crises – naar behoren goed uit te kunnen blijven voeren. Dat betekent dat de politie samen met de partners in de Veiligheidsregio's afstemt over relevante (maatschappelijke) ontwikkelingen die gezamenlijke aandacht behoeven, zoals de digitalisering van de samenleving en het daarmee samenhangende risico van cyberincidenten. Daar waar voor langere tijd of aanzienlijke politiecapaciteit gevraagd wordt, vindt vooraf een haalbaarheidstoets plaats. Zodoende is de politie de parate en betrouwbare crisispartner. Concreet betekent bovenstaande dat de politie in Limburg:

- Haar paraatheid heeft georganiseerd en crisisrollen laat invullen door getrainde en opgeleide crisisfunctionarissen conform de afspraken zoals vastgelegd in of op basis van het Regionaal Crisisplan
- (Pro-)actief informatie deelt met haar crisispartners vanuit de GMKL
- Bijdraagt aan de doorontwikkeling "Veiligheidsinformatie Knooppunt Veiligheidsregio's
- Deelneemt aan voor de politie relevante programma's geïnitieerd vanuit de veiligheidsregio's

- Deelneemt aan de voorbereiding op rampen en crises middels planvorming en multidisciplinaire trainingen en oefeningen
- Samen met onder andere de Veiligheidsregio's Limburg-Noord en Zuid-Limburg werken aan de Taskforce Cyber Limburg, waarbij het doel is om te komen tot een gezamenlijk cyberbeleid met gezamenlijke prioriteiten, preventieve acties en budget. De Risk Factory is een voorbeeld van deze preventieprojecten. Hier zijn cybergerelateerde scenario's opgenomen die zowel leerlingen als senioren kunnen beleven. Op die manier wordt online weerbaarheid vergroot.

B Landelijke doelstellingen

De minister van Veiligheid en Justitie heeft nog geen landelijke doelstellingen geformuleerd. De landelijke agenda van het Veiligheidsberaad is wel zo op te vatten.

C Informatieparagraaf

De informatieparagraaf staat integraal beschreven in hoofdstuk 4 van het Regionaal Crisisplan 2024-2027.

D Oefenbeleidsplan

Het oefenbeleidsplan staat beschreven in het beleidsplan MOTO 2020-2023. In 2024 wordt het oefenbeleidsplan geactualiseerd naar aanleiding van het beleidsplan 2024-2027, regionaal crisisplan en provinciaal risicoprofiel.

E Niet-wettelijke adviesfunctie bij branden, rampen en crises

Een van de taken zoals bedoel in artikel 10 van de Wvr betreft de advisering van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen en de gevallen die in dit beleidsplan zijn bepaald. Dit is beschreven in de notitie niet-wettelijke adviesfunctie veiligheid. Het betreft een voorzetting van de al bestaande werkwijze.

F Dekkingsplan

Conform de Wet veiligheidsregio's stelt het bestuur van iedere veiligheidsregio eens in de vier jaar een dekkingsplan voor de (basis) brandweezorg vast. Hierin beschrijft de regio de voor de brandweer geldende opkomsttijden, de aanwezigheid van brandweerposten in de gemeenten en de overige voorzieningen en maatregelen, noodzakelijk voor de brandweer om daaraan te voldoen. Het Dekkingsplan 4.0 Brandweer Limburg-Noord is onderdeel van de beleidscyclus en volgt het Dekkingsplan 3.0 op.

Het Dekkingsplan 4.0 Brandweer Limburg-Noord geeft inzicht in de opkomsttijden van de tankautospuitten in de regio en maakt duidelijk hoe dit zich, in geval van een brand in een gebouw, verhoudt tot het brandrisico in dit gebied.

Het Dekkingsplan 4.0 Brandweer Limburg-Noord is opgesteld volgens een nieuwe landelijke systematiek voor dekkingsplannen. Hierin wordt gewerkt met het Beoordelingskader voor Gebiedsgerichte Opkomsttijden waarin gekken wordt naar de opkomsttijden van gebieden in plaats van op objectniveau.

Met de nieuwe landelijke systematiek voor dekkingsplannen wordt de dekking op theoretische wijze weergegeven. Hiermee verandert de inrichting van de repressieve organisatie niet, maar wordt een realistischer beeld geschetst van de prestaties uit de repressieve organisatie.

provinciaal
risicoprofiel

dekkingsplan
brandweer

regionaal
crisisplan

beleidsplan
MOTO

niet-
wettelijke
adviesfunctie

3. Organisatiebrede thema's

3.1 Interne continuïteit

Onder interne continuïteit wordt verstaan de mate waarin de organisatie in staat is continu invulling te geven aan haar taken en verantwoordelijkheden op het gebied van Publieke Gezondheid en Veiligheid.

3.1.1 Context

Om haar taken goed uit te kunnen voeren, moet de VRLN voldoen aan een aantal kritieke randvoorwaarden. Zo moet de organisatie bijvoorbeeld kunnen beschikken over voldoende gekwalificeerd personeel, moet de financiële huishouding op orde zijn, moeten de noodzakelijke (digitale)systemen werken en moeten de benodigde hulpmiddelen beschikbaar zijn. Interne continuïteit vraagt om doorlopende aandacht omdat deze voortdurend onder druk staat.

In diverse maatschappelijke ontwikkelingen schuilen ook dreigingen die de interne continuïteit kunnen bedreigen. Denk aan uitval van vitale infrastructures, krapte op de arbeidsmarkt, ziekteverzuim, de leeftijdsopbouw van het

personeelsbestand, cyberdreigingen, een gebrek aan adequate back-up voorzieningen en huisvestingsvraagstukken. Interne continuïteit is adequaat geregeld binnen de veiligheidsregio. Factoren die steeds in het voordeel van de organisatie werken zijn onder andere een prachtig vakgebied, brede kennis, adequaat crisismanagement, intrinsieke motivatie van werknemers van de VRLN en aandacht voor persoonlijke ontwikkeling.

Het is belangrijk om proactieve maatregelen te nemen om deze bedreigingen aan te pakken, zoals het uitbouwen van interne expertise, investeren in personeelsontwikkeling, het bevorderen van een veilige en positieve werkomgeving, vitale medewerkers gericht op een duurzame inzetbaarheid, het waarborgen van goede back-upsystemen en het implementeren van passende beveiligingsmaatregelen. Daarnaast gaat het helpen om te werken aan een flexibele en wendbare organisatie die in staat is om snel in te spelen op veranderingen in de omgeving.

» proactief maatregelen nemen tegen bedreigingen «

3.1.2 Ambities

Om te werken aan onze bedrijfscontinuïteit, worden komende beleidsperiode acties ondernomen op de volgende thema's:

» *Vorbereid op de verstoring*

Het hebben van een gedegen risico-inschatting van welke risico's de continuïteit van de bedrijfsvoering van VRLN bedreigen is voorwaardelijk om passende maatregelen te nemen. Maatregelen kunnen betrekking hebben op beschikbaarheid van personeel, werkwijzen, inkoopbeleid en het gebruik maken van de aanwezige competenties bij het inrichten van een interne crisisstructuur. Bijzondere aandacht verdienen situaties die gelijktijdig ontwrichtend zijn voor de samenleving en de veiligheidsregio, zoals het langdurig uitvallen van vitale infrastructuur.

» *Ontwikkelen van een strategisch personeelsbeleid*

Het implementeren van een strategisch personeelsbeleid, gericht op het binden en boeien van medewerkers, is van cruciaal belang. Dit kan onder meer betrekking hebben op duurzame inzetbaarheid, ontwikkeling, inclusiviteit, flexibele werkregelingen en het waarborgen van een goede werk-privébalans. De inzet op het hebben van vitale medewerkers kan hierbij als fundament dienen.

» *Verbinden en samenwerken voor snellere besluitvorming*

We streven naar een cultuur van samenwerking en openheid en het stimuleren van eigenaarschap, waarbij bureaucratie wordt teruggedrongen en het denken in kolommen vaker wordt doorbroken. Dit bevordert de flexibiliteit en wendbaarheid van onze bedrijfscontinuïteit. Bovendien kan de verbinding zorgen voor hechtere vormen van samenwerken en snellere besluitvorming.

» *Successen vieren*

Het communiceren van (kleine) successen en hiervan leren kan de motivatie en betrokkenheid van collega's versterken en draagt bij aan een aangename en positief gewaardeerde werkomgeving. Op die manier wordt er binnen de organisatie van elkaar geleerd. Deze positieve lessen kunnen gebruikt worden om belemmeringen en uitdagingen bij samenwerking te overwinnen.

3.2 Grenzeloze samenwerking

Met een grenzeloze samenwerking willen we als veiligheidsregio werken aan het actief opzoeken en aangaan van samenwerkingen met partners over de grens van onze eigen organisatie en daarbij niet schromen om verder te kijken dan onze bekende partners. Het betekent dat we over onze grenzen van ons denken zullen gaan en daarbij geen belemmering voelen in het aangaan van samenwerkingen met (nieuwe) partners.

3.2.1 Context

Het speelveld van over grenzen samenwerken omvat verschillende elementen die essentieel zijn voor effectieve samenwerking. Cultuurverschillen, taalbarrières, tegenstrijdige belangen en wet- en regelgeving kunnen de communicatie en samenwerking bemoeilijken. Door aandacht te besteden aan het slimmer omgaan met deze elementen kunnen we als organisatie succesvoller gaan samenwerken om gezamenlijke uitdagingen aan te pakken.

Netwerken vormen en onderhouden spelen een sleutelrol in succesvol relatiebeheer. Deze netwerken stellen ons in staat om gezamenlijke belangen te behartigen en kennis uit te wisselen. De duurzame relaties die hierbij ontstaan vergemakkelijken samenwerking vervolgens op verschillende organisatieniveaus.

Als organisatie blijft het daarbij belangrijk om bereidwilligheid en initiatief te tonen. Dit kan door niet enkel bij gezamenlijke problemen samen op te trekken, maar ook wanneer we in de positie zijn om een partner met een specifiek probleem bij te staan. Op die manier werken we aan een verhoogde bereidheid ter ondersteuning bij de ander in tijden van crisis bij de eigen organisatie. Vertrouwen is daarbij de basis voor deze vorm van samenwerking. Dit doen we zowel lokaal, regionaal als (inter)nationaal.

3.2.2 Ambities

» *Bewustzijn creëren belang van samenwerken*

Het vermogen om grenzeloos samen te werken kunnen we als organisatie verbeteren door hierover bewustzijn te creëren bij collega's. Door het belang van relatiebeheer en samenwerking mee te geven en vervolgens de handvaten te bieden om te werken aan de vaardigheden die hierbij nodig zijn, zullen er minder obstakels gezien worden bij het aangaan van samenwerkingen.

» *Netwerken als kernactiviteit*

Netwerken zal steeds meer gezien moeten worden als een kernactiviteit van onze organisatie. Daarbij hoort het faciliteren van en deelnemen

aan netwerkbijeenkomsten, evenementen en platforms die samenwerking bevorderen breder dan enkel voor- en met andere veiligheidsregio's, gemeenten en zorginstellingen. Ons werk gaat vele grenzen over. Het is daarom nodig om verbinding te zoeken met het gehele spectrum van onze werkzaamheden. Dit geldt voor onze activiteiten op zowel het preventieve als het repressieve vlak.

» *Versterken van samenwerking met inwoners en partners*

Het is belangrijk om samen te werken met externe stakeholders, zoals inwoners en ketenpartners, om informatie-uitwisseling en gezamenlijke actie te verbeteren. Gedurende een crises, maar ook daarvoor. Dit vergroot de veerkracht en effectiviteit van onze bedrijfscontinuïteit als veiligheidsregio. Verschillende manieren van het uitbreiden van burgerparticipatie in de regio worden momenteel verkend.

» *Vergelijken met- en leren van andere veiligheidsregio's en GGD'en*

Door benchmarking en het leren van best practices van andere veiligheidsregio's en GGD'en kunnen we onze processen en benaderingen continu blijven verbeteren. Het stimuleren van het deelnemen aan onder andere communities of practice, netwerkdagen en het onderhouden van contacten met andere regio's en landelijke spelers zoals het NIPV, Ministerie van VWS, Ministerie van J&V, Inspecties en RIVM, spelen hierbij een cruciale rol. Ook kunnen Risk Factories onderling werken aan nog meer kennisuitwisseling.

» *Internationale samenwerking*

Limburg-Noord grenst voor een groot gedeelte aan Duitsland en België. In onze werkzaamheden zit daarom een grote internationale component verwerkt. Crises trekken zich niks aan van landsgrenzen. Het versterken van internationale samenwerking is daarom zeer belangrijk. Op het gebied van brandweertzorg, crisisbeheersing en publieke gezondheid zullen daarom komende beleidsperiode verschillende grotere en kleinere projecten gaan lopen om deze relatie te verstevigen.

» *Bouwen aan interne samenwerking*

Belangrijk is dat het interne fundament ook stevig staat. Een groot deel van de uitdagingen waar we als veiligheidsregio de komende jaren aan moeten werken, zoals het integraal benaderen van risico's bij ruimtelijke initiatieven na de komst van de Omgevingswet, zijn immers organisatiebreed en betreffen meerdere programma's en beleidsterreinen. Dit betekent dat het stimuleren en versterken van concrete samenwerkingen tussen verschillende sectoren, zoals tussen GGD, brandweer, crisisbeheersing, Risk Factory maar ook bedrijfsvoering prioriteit moet krijgen.

» *Oefeningen crisisbeheersing als katalysator*

Crisisbeheersing kan als katalysator gebruikt worden bij het creëren van mogelijkheden om het samenwerken aan te pakken naast de noodzakelijke samenwerking tijdens crisissituaties. Het organiseren van multi- en mono-oefeningen en scenario's zijn een concreet voorbeeld van hoe grensoverschrijdende samenwerking gefaciliteerd kan worden.

» *Risicogericht werken*

De komst van de Omgevingswet vraagt van veiligheidsregio's een risicogerichte aanpak waarbij het integraal benaderen van risico's voorop staat. Omdat wet- en regelgeving de beoogde veiligheids- en gezondheidsdoelen niet altijd concreet beschrijven vraagt het een brede kijk en creatief meedenken van onze collega's bij omgevingsvraagstukken. Het risicogericht werken vraagt om een veranderproces binnen de regio en bij onze netwerkpartners en initiatiefnemers.

De Wet veiligheidsregio's geeft de veiligheidsregio de taak om bevoegde gezagen te adviseren over risico's van branden, rampen en crises indien dat in de wet- en regelgeving bepaald is, dit zijn de wettelijke adviestaken. Met de komst van de omgevingswet worden enkele van deze wettelijke adviestaken niet meer benoemd en zijn er nieuwe adviestaken bijgekomen.

Om te voorkomen dat het wegvallen van rechtstreeks bij wet aangestuurde adviestaken leidt tot onveilige situaties en een fysiek veilige en gezonde leefomgeving te kunnen blijven garanderen, continueren wij de huidige adviestaken.

» **risicogericht werken vraagt om een veranderproces binnen de regio** «

» *Integrale risicoadvisering op ruimtelijke initiatieven*

Het is van belang om een gebied veilig(er) en gezond(er) in te richten voor iedereen die in Limburg-Noord woont, werkt en de regio bezoekt. De ontwikkelingen in de fysieke omgeving, bijvoorbeeld op het gebied van energietransitie, woningbouwopgave en klimaat maken dit nog urgenter. Met de komst van de Omgevingswet is het wenselijk om als veiligheidsregio zo vroeg mogelijk gesprekspartner te zijn voor veiligheid

en gezondheid bij nieuwe ruimtelijke initiatieven. Bij het geven van advies wordt rekening gehouden met trends en ontwikkelingen, zoals benoemd in het (dynamisch) risicoprofiel. De focus ligt op het voorkomen en beperken van incidenten, rampen en zware ongevallen en op het verbeteren van de mogelijkheden voor de bestrijding daarvan. Daarbij wordt bij de inrichting van de omgeving rekening gehouden met kwetsbare doelgroepen, zelfredzaamheid en toegankelijkheid van gebieden voor de hulpdiensten.

Naast ruimtelijke advisering gaan we meer themagericht adviseren aan gemeenten, risicoveroorzakers en crisis- en netwerkpartners. We zijn proactief, open en transparant in het delen van onze specialistische kennis op verschillende onderwerpen of thema's. Door onze kennis te delen en met elkaar in gesprek te blijven, maken we risico's bespreekbaar en verkleinen we de mate van onveiligheid. Dat doen we op basis van ontwikkelde interventiestrategieën in verschillende fases van een beleidscyclus bij gemeenten en netwerkpartners. Het aantal thema's waar we gericht op willen adviseren gaan we de komende beleidsperiode verder uitbreiden. We beginnen met het adviseren op het integraal veiligheidsbeleid van onze 15 gemeenten vanuit onze blik op risico's en het voorkomen, bestrijden en beheersen hiervan. We gaan hierover met gemeenten in gesprek om afspraken te maken op welke wijze hieraan invulling gegeven kan worden.

3.3 Relatie met de inwoners

Crises in onze regio zoals de brand in de Meinweg, hoogwater Maas en de coronapandemie hebben aangetoond dat er sprake is van een verandering van de relatie tussen de veiligheidsregio en haar inwoners. Deze crises waren namelijk van dusdanige aard dat er niet alleen actie gevraagd werd vanuit de hulpverleners, maar dat inwoners zelfredzaamheid moesten tonen.

Als veiligheidsregio kunnen we geen volledige garantie bieden op het vlak van veiligheid en gezondheid. Het is daarom belangrijk dat we de weerbaarheid van de samenleving vergroten en onze relatie met inwoners versterken. Het betrekken van inwoners bij crisisbeheersing, het managen van verwachtingen, het opbouwen van vertrouwen en het versterken van draagvlak binnen gemeenschappen staat daarbij centraal.

3.3.1 Context

Steeds meer inwoners tonen tijdens een crisis de wilskracht om zichzelf en elkaar te helpen en te behoeden voor 'erger'. Deze betrokkenheid van inwoners is een waardevolle kwaliteit om in te zetten bij het creëren van een weerbare samenleving.

Desondanks blijft het bereiken en activeren van de hele samenleving een uitdaging. We hebben namelijk te maken met een samenleving waarin het vertrouwen in overheidsinstanties laag is, polarisatie toeneemt en desinformatie steeds sneller gedeeld wordt in een versnipperd medialandschap.

Als veiligheidsregio zullen we daarom aan de slag moeten met het verbeteren van de relatie met onze inwoners en moeten we hierbij oog hebben voor de verschillende doelgroepen en perspectieven die er in onze regio zijn.

3.3.2 Ambities

» Samenwerken met inwoners

Als veiligheidsregio hebben we de ambitie om relatiebeheer met onze inwoners te versterken. Het verbeteren van de kennis over veiligheid- en gezondheidsrisico's bij inwoners heeft hierbij prioriteit. De Wet veiligheidsregio's schrijft dan ook voor dat de veiligheidsregio inwoners informeert over rampen en crises die de regio kunnen treffen, over de maatregelen die daarop getroffen zijn ter voorkoming en bestrijding en over de te volgen gedragslijn bij deze rampen en crises. Een andere ambitie is het beter gebruik maken en betrekken van groepen inwoners bij reguliere en ad hoc taken van de veiligheidsregio.

» *Interactief leren over risico's*

Met de Risk Factory beschikt de VRLN over een krachtig onderwijsleermiddel waarbij beleving centraal staat en dat wetenschappelijk onderbouwd is. Met realistische en interactieve scenario's ervaren basisschoolleerlingen uit groep 8 en senioren (on)gezondheid en (on)veiligheid én leren ze hoe bij deze situaties te handelen. Deze ervaringen veranderen de kijk op de ervaren risico's. Dit zorgt voor zelfvertrouwen en het nemen van juiste beslissingen op het moment dat dit nodig is. De komende beleidsperiode zal de doelgroep uitgebreid worden met leerlingen uit het Voortgezet Onderwijs.

» *Risico- en crisiscommunicatie*

Risico- en crisiscommunicatie zijn cruciale instrumenten om de weerbaarheid van onze inwoners te vergroten. Met doeltreffende en integrale risicocommunicatie, wordt de effectiviteit van de crisiscommunicatie groter: de koude fase helpt de warme. Door vaker en op passende wijze te communiceren over hoe inwoners (brand) veilig en gezond kunnen leven, kunnen we aan de preventieve kant meer bereiken. Wanneer we deze informatie-uitwisseling aanvullen met concrete handelingsperspectieven en we in tijden van crisis zorgen voor gerichte crisiscommunicatie, wordt er voorzien in de informatiebehoefte om inwoners zo weerbaar mogelijk te maken.

Om invulling te geven aan deze ambities zullen bestaande initiatieven worden voortgezet, zoals de Risk Factory. Aanvullende- en alternatieve methoden voor integrale risico- en crisiscommunicatie worden ook verkend. Dit wordt onder andere gedaan via het lokale bestuur om inzicht te krijgen in lokale structuren en samenwerkingsverbanden.

» *Veranderende maatschappij*

De informatie vanuit de veiligheidsregio wordt niet zonder meer voor waar aangenomen. Het vertrouwen dat inwoners in overheidsinstanties hebben is kwetsbaar. Mede door het gebruik van sociale media als primaire informatiebron, wordt het makkelijker om extreme of polariserende denkwijzen te laten confirmeren. Bij het verder uitwerken van onze risico- en crisiscommunicatieplannen dienen wij ons verder in dit thema te verdiepen om hier vervolgens op de juiste manier mee om te kunnen gaan.

» *Verwachtingsmanagement*

Het managen van verwachtingen bij de inwoners en andere betrokken partijen is ook een belangrijk onderdeel van betrouwbare risico- en crisiscommunicatie. Het is van belang om transparant te zijn over wat wel en niet gedaan kan worden binnen de beschikbare capaciteit van de veiligheidsregio en de hulpdiensten.

Het is ook belangrijk om duidelijk te communiceren over de verantwoordelijkheden van de verschillende betrokken partijen, zoals gemeenten en inwoners, zodat iedereen weet wat er van hen verwacht wordt en wat zij kunnen verwachten van de veiligheidsregio. Door verwachtingen goed te managen, kan teleurstelling over onze taakuitvoering worden voorkomen.

Transparantie, betrouwbaarheid, autoriteit en professionaliteit zijn belangrijke aspecten. Er moet meer focus zijn op de behoeften van inwoners. In veel gevallen is het ondersteunen van particuliere en non-profit initiatieven zinvoller dan eigen programma's van de grond af aan opbouwen.

» *Veiligheidsregio als betrouwbare gesprekspartner*

Met het groeiende wantrouwen onder inwoners in Nederland richting overheden is het voor ons als veiligheidsregio nog belangrijker om gezien te worden als een betrouwbare gesprekspartner. Medewerkers spelen hierbij een belangrijke rol. Zij zijn het visitekaartje van de organisatie en komen tijdens hun werkzaamheden geregeld, zo niet dagelijks, in contact met onze inwoners. Het is dan belangrijk om deskundig en betrouwbaar te communiceren. Het is daarnaast belangrijk om bewustzijn te creëren dat collega's ook in privé situaties het gezicht van VRLN zijn en dat ook dan integriteit gewenst is.

Als veiligheidsregio willen we komende beleidsperiode inwoners intensiever betrekken bij onze taakuitvoering en vaker ophalen welke risico's zij zelf in de regio ervaren. Dit doen we momenteel al met een inwonerspanel. Deze vragenlijsten gaan over gezondheidsthema's, maar ook bredere thema's zoals de energiecrisis worden behandeld. Het voornemen is om de risicoperceptie van inwoners te betrekken bij een dynamische variant van het regionaal risicoprofiel en om andere vormen van burgerparticipatie te verkennen.

3.4 Adaptief vermogen

Adaptief vermogen gaat in op de mate waarin de organisatie in staat is in te spelen op onvoorziene situaties. In het veranderende veiligheids- en gezondheidslandschap is het voor de veiligheidsregio niet altijd mogelijk om voor alle denkbare situaties plannen en procedures te ontwikkelen. In het regionaal risicoprofiel wordt hier naar verwezen door de zogenoemde metafoor 'zwarte zwanen', dit zijn onverwachte gebeurtenissen die niemand kan voorspellen of kan zien aankomen.

3.4.1 Context

Om voorbereid en slagvaardig te kunnen blijven bij onvoorziene situaties vraagt dit om een organisatie die in staat is flexibel te reageren op situaties die zich aandienen. Gebeurtenissen zoals de coronapandemie en de uitdagingen rondom de opvang van ontheemden maakten duidelijk dat we als veiligheidsregio in staat moeten zijn om onze capaciteiten in opdracht van het bestuur in korte tijd opnieuw in te richten op andere of aanvullende taken.

Bovendien worden we met onze taken als veiligheidsregio steeds meer onderdeel van een landelijk systeem waarin we het als kleinere

regio soms lastig kunnen hebben met het onder de aandacht brengen van onze eigen regionale belangen. Door onder andere de contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg, ontwikkelingen als de Landelijke Functionaliteit Infectieziekten en het programma Versterking Infectieziekte Preventie en Pandemische paraatheid, zullen we als regio mee moeten met de landelijke ontwikkelingen om deze twee onderdelen ook bovenregionaal mee te organiseren. Wat hiervan de gevolgen zullen zijn voor onze regio zal komende beleidsperiode duidelijker moeten worden.

3.4.2 Ambities

» *Wendbaarheid wanneer mogelijk*

Als veiligheidsregio weet je nooit precies wanneer alle zeilen bijgezet moeten worden voor een crisis. Dit vraagt om wendbaarheid van de organisatie.

» onze taken als veiligheidsregio worden steeds meer onderdeel van het landelijk systeem «

Soms vraagt dit meer van de ene afdeling dan van de andere. De onvoorspelbaarheid van wanneer deze wendbaarheid nodig zal zijn, vraagt om een werkcultuur, structuur en personeelsbeleid die deze belangrijke functie van de organisatie dient en dit vervolgens mogelijk maakt. Als veiligheidsregio hebben we laten zien dat we in staat zijn om ons aan te passen op dit soort situaties, echter zijn er altijd verbeterpunten die meegenomen worden uit deze ervaringen. Met deze lessen willen we komende periode dan ook aan de slag. Zo zullen we ons bijvoorbeeld meer moeten aanpassen op langdurige 'lauwe fases' (opstartfase naar een mogelijke crisis) waar we momenteel veel mee te maken hebben. Voorheen hadden we vooral te maken met flitsrampen en minder met het langdurig begeven in de lauwe fase.

» **Bevorderen en richten van ondernemerschap binnen de organisatie**

Het bevorderen van ondernemerschap binnen de organisatie omvat het aanbrengen van meer focus en het vasthouden daarvan, betere sturing en regie, samenwerking over verschillende programma's, en het hebben van duidelijke prioriteiten. Het stimuleren van medewerkers om initiatief en eigenaarschap te tonen is daarbij een belangrijke katalysator om dit doel te bereiken. Door deze aspecten te versterken, zal er beter op resultaat gestuurd worden en kunnen we beter anticiperen en reageren op veranderingen en crisissituaties.

» **Verwachtingsmanagement**

De wettelijke taken en landelijke regelingen waarin we als veiligheidsregio een rol hebben, hebben een grillig karakter. Niet zelden zijn er complexe, landelijke wijzigingen. Als regio willen wij op dit niveau beter leren navigeren, om een beter beeld te krijgen in wat van ons verwacht gaat worden. Het beter aansluiten op bovenregionale, landelijke en internationale overlegtafels zal hierbij noodzakelijk zijn.

» **Duurzaamheid en klimaat**

De klimaatverandering heeft gevolgen op ons werk. Het verhoogde risico op extreem weer, natuurbranden, overstromingen en de ontwikkelingen die horen bij de energietransitie brengen nieuwe uitdagingen met zich mee. Komende beleidsperiode zullen we onze organisatie kritisch tegen het licht moeten houden om te kijken naar de maatregelen die we zelf kunnen nemen op het gebied van duurzaamheid om onze bijdrage te leveren aan de bewerking van de opwarming van de aarde. Zo kan er bijvoorbeeld gekeken worden naar vervoersbewegingen, gebruik van materialen en verduurzamingsmaatregelen op onze locaties.

3.5 Informatie en technologie

3.5.1 Context

Informatievoorziening is een primair proces en is één van de steunpilaren voor de taakuitvoering van de veiligheidsregio. Adequaat reageren op dreigingen, incidenten en crises op het gebied van veiligheid en publieke gezondheid wordt in toenemende mate afhankelijk van het beschikbaar hebben van de juiste informatie, op het juiste moment, op de juiste plaats. Om de primaire processen zo goed mogelijk te laten verlopen, moet VRLN stappen zetten op het gebied van het centraal bundelen, verrijken, ontsluiten, duiden en beveiligen van informatie. Met andere woorden, de informatievoorziening moet op orde zijn.

Met het toenemende belang en de waarde van data en informatie, neemt ook het risico op digitale (beveiligings)incidenten toe. Door de cruciale rol die de veiligheidsregio speelt in het acteren op dreigingen, incidenten en crises moet de impact van een eventuele inbreuk op of verstoring van de informatievoorziening zo klein mogelijk blijven. Hiertoe dient de informatiebeveiliging naar een hoger niveau getild te worden.

Als veiligheidsregio worden we naar verwachting in de komende periode aangemerkt als een vitale organisatie. Dit zal betekenen dat we op verschillende vlakken aan strengere eisen moeten voldoen, zo ook op het gebied van informatiebeveiliging. Hier alvast op inspelen zal de transitie naar een vitale organisatie versoepelen.

3.5.2 Ambities

» Informatiebeveiliging op orde

Om de beveiligingsmaatregelen en de gegevensbescherming rond de digitale processen te verbeteren zetten we in de komende jaren verschillende stappen om aan de daarvoor bestemde wet- en regelgeving te voldoen. De informatiebeveiliging van VRLN ligt vast in de NEN 7510 en de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). De NEN 7510-certificering voor zorgorganisaties geeft aan dat er op een gestructureerde en planmatige manier wordt gewerkt aan de verbetering van

informatiebeveiliging en dat er goed is nagedacht over alle risico's rondom informatiebeveiliging. De BIO is een basis normenkader voor informatiebeveiliging binnen alle overheidslagen. De veiligheidsregio heeft hiervoor een wettelijke verplichting

» **Basis voor informatiegestuurd werken op orde**

Binnen veiligheidsregio's speelt informatiegestuurd werken een steeds grotere rol. Informatie is onmisbaar en essentieel bij dreigingen, incidenten en bij de daarbij horende voorbereiding en advisering op veiligheid- en gezondheidsvraagstukken. Ook spelen data en informatie een cruciale rol om maatschappelijke ontwikkelingen en voortgang op organisatiedoelen in beeld te brengen.

Als veiligheidsregio willen we ons richten op de samenwerking in ketens. We vergaren informatie uit publieke bronnen en van onze (in- en externe) ketenpartners en we leveren (gebundelde en geduide) informatie en adviezen aan diezelfde partners. Hierdoor kunnen we efficiënter samenwerken aan veiligheids- en publieke gezondheidsvraagstukken. Er kunnen beter onderbouwde adviezen en besluiten tot stand gebracht worden, zowel in crisissituaties als bij dagelijkse werkzaamheden.

De ontwikkelslag die hierbij gemaakt moet worden is dat we inzicht hebben in de processen, waar welke data worden gecreëerd en/of gebruikt en dat data voor meerdere doelen/organisatie-onderdelen bruikbaar is. Hiertoe dient een centrale opslagplaats voor data te worden gecreëerd en ingericht zodat de primaire processen zo efficiënt en effectief mogelijk kunnen verlopen.

Het is belangrijk om nieuwe medewerkers aan te trekken die specifieke kennis hebben of zich eigen kunnen maken op het gebied van werken met data, om dit vervolgens om te kunnen zetten naar bruikbare informatie voor de organisatie.

» **Data- en informatiehuishouding op orde**

Het Rijk zet in op een duurzaam digitale informatie huishouding (PDDI). Dit programma bevat kaders waaraan de digitale informatiehuishouding moet voldoen. Onderdelen zijn onder andere de Wet Open Overheid (WOO), Webarchivering, Duurzame Digitale Toegankelijkheid, Sociale Media en e-mail Archivering en Overbrenging Digitale Overheidsinformatie. VRLN moet komende beleidsperiode investeren om aan de wetgeving en gestelde kaders te voldoen.

» **Digitale fitheid vergroot**

Veranderingen op het gebied van digitaal werken gaan snel. Het hybride werken biedt medewerkers een veilige- en een tijdsafhankelijke werkplek. Het kan voor collega's lastig zijn om de technologische ontwikkelingen bij te houden en vaardig te blijven in nieuwe digitale omgevingen waar veel informatie en data op te halen is. Het is daarom van groot belang om medewerkers digitaal fit te krijgen en te houden, zodat mogelijkheden die digitaal werken bieden optimaal benut worden. Dit gaat om digitale fitheid in de dagelijkse reguliere ('koude') werkzaamheden, maar ook om het vaardig omgaan met informatie tijdens een crisis in de opgeschaalde ('warme') functie.

» **Verbeteren van informatievoorziening tijdens crises**

Het optimaliseren van onze communicatiekanalen en informatiedelingssystemen tijdens (interne) crises is essentieel. Door betrouwbare en tijdige informatie te verstrekken, kunnen we effectiever reageren en besluitvorming ondersteunen. Onze grote afhankelijkheid van data en technologie vraagt ook om goede voorbereiding op verstoringen.

» door betrouwbare en tijdige informatie te verstrekken, kunnen we effectiever reageren «

Op het gebied van bovenregionale crises wordt met het Knooppunt Coördinatie Regio's en- Rijk (KCR2) gehoor gegeven aan het verbeteren van informatievoorziening. Met het KCR2 wordt een landelijke faciliteit gerealiseerd die 24/7 veiligheidsregio's, het Rijk en crisispartners helpt om gelijktijdig en gezamenlijk over de juiste informatie te beschikken om crises te zien aankomen, helpen voorkomen en in de warme fase goed te kunnen beheersen.

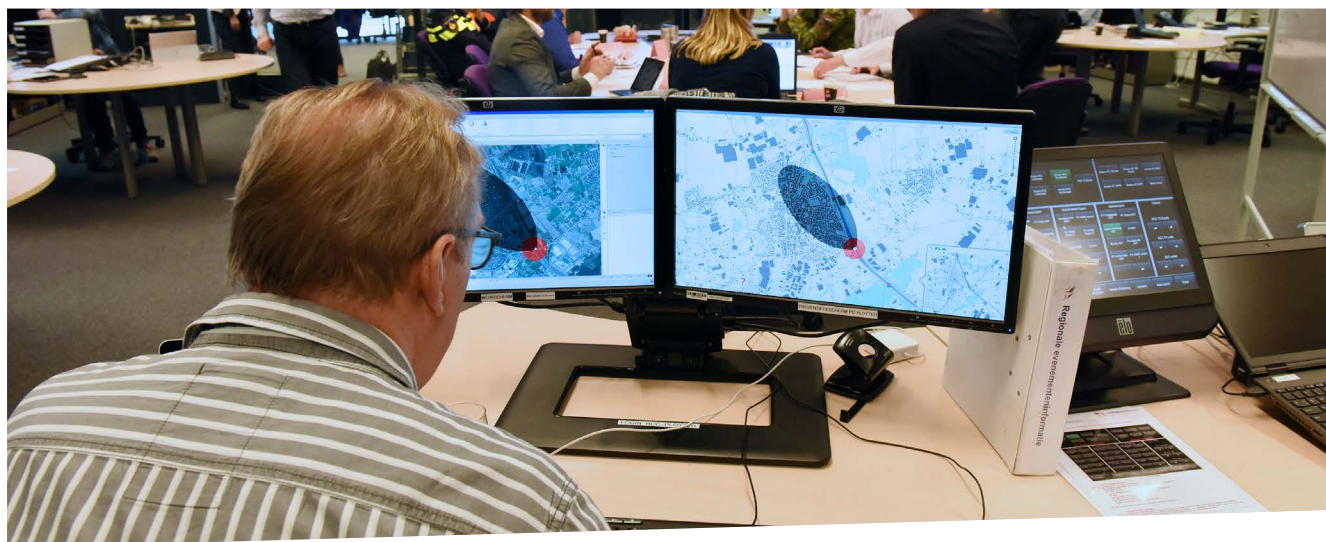
» *Veranderende rol en positie meldkamer*

Aan het eind van komende beleidsperiode dient de Meldkamer Visie geïmplementeerd te zijn. Dit vraagt een andere en met het veld afgestemde positie in het netwerk van informatievoorziening en informatiegestuurd optreden.

Ook wordt de overgang gemaakt naar een Nationaal Meldkamer Systeem (NMS). Dit kan effecten hebben op de wijze van alarmering, de zogenaamde Kazerne Volgorde Tabellen, en daarmee wellicht de mate van inzet van kazernes. Er vindt momenteel een verkenning plaats om kazernes te ondersteunen bij deze ontwikkeling. Een landelijke ontwikkeling is dat meldkamers elkaar kunnen ondersteunen bij drukte, crisis en rampen. Daarmee wordt de landelijke meldkamersamenwerking steeds belangrijker. Standaardisatie op landelijk niveau is dan ook onvermijdelijk. Mogelijke knelpunten binnen de bedrijfsvoering zijn op dit moment nog niet inzichtelijk.

» *Best practices gedeeld*

Als relatief kleine veiligheidsregio is het stellen van realistische doelen op het gebied van informatie en technologie extra belangrijk. Het kan zijn dat andere, grotere, regio's ontwikkelingen hebben doorlopen waar wij nog mee moeten starten. Het in verbinding komen en blijven met partners en andere regio's op het gebied van informatiebeveiliging, informatiegestuurd werken, innovatie, gehanteerde werkwijzen en techniek is dan ook extra belangrijk. Op die manier kan geleerd worden van best practices en hoeft het wiel niet altijd opnieuw uitgevonden te worden. Andersom kunnen andere regio's en partners weer van ons leren.

4. Veiligheid

4.1 Context

Het onderdeel veiligheid binnen VRLN staat voor brandweezorg en crisisbeheersing. Crisisbeheersing betreft de beheersing van (de dreiging van) een crisis of incident zoals branden, ongevallen en niet-fysieke incidenten die maatschappelijke impact kunnen hebben. Brandweezorg betreft de taakuitvoering van de brandweer als organisatieonderdeel van de veiligheidsregio en zoals beschreven in de Wet veiligheidsregio's.

De wijze waarop de veiligheidsregio zich heeft ontwikkeld komt voort uit de wet op de veiligheidsregio's. Na tien jaar en de ervaring van talloze incidenten, rampen en crises heeft het kabinet opdracht gegeven om deze wet te evalueren. De bevindingen van de evaluatiecommissie hebben geleid tot de contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg.

De contourennota schetst hoe de organisatiestructuur en samenwerking bij interregionale, nationale en internationale risico's en crises kan worden versterkt.

Het uitgangspunt is het opereren als één overheid, ongeacht geografische of organisatorische grenzen. Dit om negatieve gevolgen van crises zoveel mogelijk te beperken. Daarom komt er één landelijk dekkend stelsel voor crisisbeheersing, met onder meer een Knooppunt Coördinatie Regio's en Rijk, het zogenoemde KCR2.

De brandweer vormt een belangrijke spil in het stelsel van incidentbestrijding, rampenbestrijding en crisisbeheersing. De brandweer van de toekomst moet voorbereid zijn op nieuwe (grote) incidenten met impact buiten de eigen veiligheidsregio. De overstromingen in Limburg en de ervaringen met recente grote en gelijktijdige natuurbranden laten het belang zien van een brandweer die over regiogrenzen heen opereert. Er wordt ingezet op een toekomstbestendige brandweer met voldoende capaciteit en slagkracht om naast kwalitatief hoogwaardige lokale en regionale basisbrandweezorg het hoofd te bieden aan grootschalige en nieuwe incidenttypen.

Daarbij wordt vanuit veiligheid ook ingezet op structurele samenwerking met de andere crisispartners, zoals politie, waterschappen, Defensie, industriële brandweerkorpsen, Reddingsbrigade Nederland en de milieu-ongevallendienst van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM).

4.2 Ambities

» Vernieuwing onderwijs brandweer en crisisbeheersing

Om het brandweer- en crisisbeheersingsvak adequaat en veilig te kunnen uitvoeren is goed opgeleid personeel van groot belang. Een goed brandweeronderwijsstelsel komt ten goede aan de vakbekwaamheid, goed werkgeverschap en de paraatheid voor de brandweer. Voor crisisfunctionarissen geldt dat een gedegen onderwijsstelsel nodig is voor een goede taakuitvoering in functie die zij uitoefenen tijdens een crisissituatie.

In de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's komt naar voren dat de opleidingen en het onderwijsstelsel voor zowel repressieve als niet-repressieve brandweerfuncties er op gericht moet zijn de brandweer blijvend te kunnen bemensen met vakbekwame vrijwilligers, beroeps en professionals. Deze aanpassingen zullen met name op landelijke schaal doorgevoerd worden. Het is daarom momenteel niet inzichtelijk welke gevolgen dit zal hebben op Brandweer Limburg-Noord. Een belangrijk punt om mee te nemen bij de vormgeving van het toekomstige onderwijs, is dat er balans zou moeten zijn wat betreft duur en zwaarte van de opleiding ten opzichte van de tijdsinvestering die (nieuwe) vrijwilligers bereid zijn om te doen.

» Investeren in internationale samenwerking

De komende jaren zullen zowel de brandweer als crisisbeheersing verder gaan investeren in samenwerkingen met België en Duitsland. Het gaat hierbij onder andere over landgrensoverschrijdend optreden, samenwerkingen op het gebied van natuurbrandbestrijding en het onderling beschikbaar stellen van specialistische eenheden.

» Gemeenschappelijke Meldkamer Limburg

De medewerkers van de Gemeenschappelijke Meldkamer Limburg (GMK) spelen een cruciale rol bij het juist en snel alarmeren van de benodigde functionarissen of eenheden en een juiste integrale beeldvorming bij grootschalige incidenten of rampen. De Meldkamer Brandweer Limburg (MKB) is een onderdeel van de GMK waarin politie, ambulancedienst en brandweer op provinciaal niveau samenwerken. Het doel van de MKB is het verzorgen van meldingen en alarmeringen voor operationele (brandweer)functionarissen voor Veiligheidsregio Zuid Limburg en Veiligheidsregio Limburg-Noord. Calamiteitencoördinatoren maken ook deel uit van de meldkamer. Ze verzorgen in de warme fase de eenhoofdige leiding op de meldkamer.

De MKB zal zich komende beleidsperiode op basis van deze doelstellingen en voorziene ontwikkelingen richten op drie thema's:

1. De veranderende rol van de meldkamer op gebied van informatievoorziening (brandweer) eenheden en functionarissen.
2. De ontwikkeling van de meldkamer naar een bewaker die zowel overdag als in de nacht informatie duidt, waardoor crisisrespons sneller en effectiever start of zelfs voorkomen kan worden door extra snel op te treden.
3. De standaardisatie van werkwijzen, gezamenlijke (standaarden voor) informatiesystemen en beheersbare en veilige ICT omgeving.

Een goede kwantitatieve bezettingsgraad van vakbekwame medewerkers is een randvoorwaarde om deze thema's vorm te geven.

4.1 Brandweer

4.1.1 Context

Brandweer Limburg-Noord houdt zich op het gebied van brandweezorg dagelijks bezig met preparatie, risicobeheersing en incidentbestrijding.

Preparatie

Preparatie richt zich op de voorbereidende kant van het bestrijden van incidenten en is verdeeld in drie vakgebieden: vakbekwaamheid, operationele voorbereiding en materieel. Vakbekwaamheid zorgt dankzij het Regionaal Opleidingsinstituut (ROI) voor de brandweeropleidingen van manschappen en bevelvoerders en ontfermt zich daarmee over de vakbekwaamheid van ons repressief brandweerpersoneel.

Het taakveld operationele voorbereiding houdt zich voornamelijk bezig met de informatie-uitwisseling tussen incidentbestrijding, risicobeheersing en de meldkamer en speelt daarmee een belangrijke rol in de doorontwikkeling naar een nog meer informatiegestuurde brandweerorganisatie. Materieel gaat over aanschaf en onderhoud van materieel voor repressief optreden; van kleding en ademluchttoestellen tot brandweervoertuigen.

Risicobeheersing

Risicobeheersing richt zich op het voorkomen en beperken van incidenten en de daarbij mogelijk schadelijke gevolgen. Dit wordt onder andere gedaan door te adviseren op omgevingsvisies, omgevingsplannen, evenementen en objecten. Daarnaast richt het team Brandveilig Leven zich op het verhogen van brandveilig gedrag van de inwoners van Limburg-Noord. Binnen de Risk Factory wordt vanuit de brandweer onder andere aandacht besteed aan de thema's vluchten bij brand, brandveiligheid en natuurbrand.

Incidentbestrijding

Incidentbestrijding staat met de 30 brandweerposten en 800 opgeleide brandweermensen voor gegarandeerde brandweezorg in de regio. In het, volgens de nieuwe landelijke systematiek, opgestelde dekkingsplan is inzichtelijk gemaakt of er zwakke plekken zijn in de regionale brandweezorg op de factoren snelheid, capaciteit, paraatheid en werkdruk. De aandachtsobjecten en gebieden die hierin naar voren komen zijn input voor de brandweer om komende beleidsperiode preventieve en repressieve maatregelen te onderzoeken.

Terugblik beleidsperiode 2020-2023

De afgelopen beleidsperiode is hard gewerkt om Brandweer Limburg-Noord door te ontwikkelen tot een organisatie met een vooruitstrevend repressief concept. Hierbij is zoveel mogelijk vastgehouden aan het visiedocument 'Brandweer Limburg-Noord in 2030'.

Het implementeren van 'De Behapbare Basis' is een mooie illustratie van een werkwijze die de kwaliteit van de lokale brandweerposten ten goede komt, ondanks de sterk in aantal en complexiteit toegenomen taken van de brandweer. Met 'De Behapbare Basis' worden basisincidenten bestreden door lokale posten, dankzij eenvoudige technieken, tactieken en een verregaande standaardisering. Bij complexe incidenten kunnen specialistische eenheden op het gebied van brandbestrijding (SBE), technische hulpverlening (SHE), ongevallen gevaarlijke stoffen en een duikteam ondersteuning bieden. De specialistische eenheden beschikken over extra kennis, materiaal en vaardigheden. Hierbij ligt de focus op deskundigheid en ervaring met complexe incidenten en minder op de opkomsttijd.

4.1.2 Ambities

Deze beleidsperiode moeten we verder toewerken naar een flexibele, informatiegestuurde, rationele en robuuste brandweerorganisatie, om snel en adequaat incidenten te kunnen blijven bestrijden. Enkele thema's vormen hier een belangrijke uitdaging, zoals vrijwilligheid, paraatheid, slagkracht, goed werkgeverschap, verbetering van het brandweeronderwijs en samenwerking. veiligheidsregio's.

» *Vrijwilligheid*

De ruim 830 brandweermensen in onze regio staan samen voor een gegarandeerde brandweezorg. Onze inwoners vertrouwen erop dat de brandweer komt helpen in geval van nood. Vanuit de brandweerkazernes verspreid over de regio, zorgen we voor snelle actie bij onder andere brand en ongevallen. Om de paraatheid van deze kazernes te garanderen is het van belang om voldoende beroeps- en vrijwillig brandweerpersoneel aan te trekken, op te leiden en te behouden.

Vrijwilligheid wordt anno nu, door veranderingen in de maatschappij, anders ingericht en ingevuld. Vrijwilligers blijven minder lang bij de brandweer, werken vaker verder weg van de kazerne, zijn minder beschikbaar en gaan met een andere mindset bij de brandweer dan de vorige generaties vrijwilligers.

Daarnaast zal de wijziging in de Europese regeling voor deeltijdwerk effect hebben op de inzet van brandweer vrijwilligers. Wat deze wijziging exact gaat betekenen, naast een verschuiving van een resultaatsverplichting richting een inspanningsverplichting bij vrijwillige posten, zal komende jaren duidelijker worden.

Deze ontwikkelingen zorgen voor de nodige uitdagingen in het voldoende paraat houden van onze kazernes. Het opstellen en uitvoeren van een aanpak voor het behouden en werven van voldoende vrijwilligers is voor de brandweer een belangrijk doel de komende beleidsperiode.

» *Gegarandeerde brandweezorg*

Gegarandeerde brandweezorg kunnen bieden aan onze inwoners is alleen mogelijk bij een voldoende parate repressieve organisatie. Het hebben van een grotendeels vrijwillige organisatie, betekent een toenemende uitdaging om de paraatheid op peil te houden. De paraatheid wordt nauwkeurig in de gaten gehouden, zodat er passende maatregelen genomen kunnen worden om deze zo goed mogelijk te houden. De brandweer gaat verdere aanvullende maatregelen treffen om de paraatheid op peil te houden. De focus van deze maatregelen zal gericht zijn op het versterken van beroepsmatigheid, waar vrijwilligheid afneemt.

» *Maatschappelijke ontwikkelingen*

De veranderingen in de maatschappij zorgen voor risico's die snel veranderen. Dit vraagt om een hoge mate van flexibiliteit en veerkracht van onze brandweerorganisatie. Ontwikkelingen zoals de energietransitie en extreem weer als gevolg van klimaatverandering hebben een direct effect op ons werk in het voorkomen, beheersen en bestrijden van incidenten en vraagt om intensieve bijscholing.

» *De vele kanten van personeel*

Naast de uitdagingen die er voor de brandweerorganisatie liggen op het gebied van het behouden en werven van voldoende vrijwilligers, geldt dit ook voor het overige brandweerpersoneel. Door vergrijzing binnen onze eigen organisatie en krapte op de arbeidsmarkt wordt het een uitdaging om ons personeelsbestand op peil te houden. In de breedste zin is het belangrijk dat er een duurzaam personeelsbeleid wordt opgezet met het doel een aantrekkelijke werkgever te worden en te blijven.

» *Robuustheid en slagkracht*

Het vaker voorkomen van gelijktijdigheid van grote incidenten, zoals grote natuurbranden of overstromingen zorgt ervoor dat het hebben van een robuuste brandweerorganisatie steeds belangrijker wordt. Dit betekent dat de slagkracht in de regio op peil moet blijven.

Binnen Limburg-Noord zal steeds meer toegewerkt gaan worden naar een toekomstbestendige brandweer met voldoende capaciteit om naast kwalitatief hoogwaardige brandweezorg op regionaal niveau te leveren, ook weerstand te kunnen bieden aan grootschalige en nieuwe incidenttypen. Met het dekkingsplan 4.0 wordt inzicht gegeven in de slagkracht in de regio.

Naast het versterken van slagkracht binnen de eigen regio, is uit de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's gebleken dat Nederland niet voldoende is voorbereid op rampen en crises van de toekomst. Deze rampen en crises zullen naar verwachting vaker langdurig druk uitoefenen op de bovenregionale en landelijke slagkracht. Het zal de komende beleidsperiode duidelijker worden wat de opzet van een landelijke brandweer voor Brandweer Limburg-Noord zal gaan betekenen.

» *Huisvesting*

Komende beleidsperiode staat een aantal grote aanpassingen gepland rondom huisvesting van de brandweer. Een aantal kazernes zal van locatie veranderen of worden samengevoegd, andere kazernes krijgen nieuwbouw op de huidige locatie. Deze nieuwe kazernes zullen gebouwd worden met aandacht voor een aangename werkomgeving en toekomstbestendigheid.

4.2 Crisisbeheersing

4.2.1 Context

Crisisbeheersing als proces heeft als hoofddoel om de negatieve gevolgen van een crisis zo veel als mogelijk te beperken. De multidisciplinaire crisisorganisatie is de responsorganisatie die na alarmering ad-hoc ontstaat. Hierin werken tal van crisispartners samen.

Binnen het domein crisisbeheersing worden multidisciplinaire crisisbeheersing, GHOR-taken en de regionale voorbereiding van Bevolkingszorg uniform voorbereid en uitgevoerd.

Multidisciplinaire crisisbeheersing

De daadwerkelijke uitvoering van crisisbeheersing is een complex systeem waarin op basis van wettelijke taken en bevoegdheden een groot aantal functionarissen in verschillende samenstellingen samenwerken. De exacte vorm met de daarmee samenhangende bevoegdheden komt voort uit het niveau van opschaling. De opschaling hangt af van de urgentie en de ernst van de situatie. Het regionaal crisisplan beschrijft hoe de crisisorganisatie van VRLN functioneert.

Het crisisplan omvat een beschrijving van de organisatie, verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden met betrekking tot de maatregelen en voorzieningen die de regionale crisisorganisatie treft bij (dreigende) rampen en crises.

Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR)

Tijdens grote ongevallen en rampen coördineert de GHOR de samenwerking tussen de verschillende geneeskundige hulpdiensten, zodat deze samen één hulpverleningsketen vormen. Daarnaast is de GHOR tijdens een ramp of crisis het aanspreekpunt van de geneeskundige hulpverleningsketen voor het openbaar bestuur en voor de andere hulpverleningsketens zoals brandweer, politie en bevolkingszorg. De wettelijke taken van de GHOR zijn vastgelegd in de Wet veiligheidsregio's.

Wanneer er géén sprake is van een ramp of crisis werkt de GHOR door advisering en informatievoorziening aan een goede voorbereiding van de geneeskundige hulpverlening tijdens een crisis. Een voorbeeld hiervan is het opstellen en het oefenen van plannen en procedures die nodig zijn tijdens een crisis.

De daadwerkelijke uitvoering van de geneeskundige hulpverlening blijft een verantwoordelijkheid van de zorginstellingen en zorgverleners zelf.

Binnen het domein crisisbeheersing kan de GHOR invulling geven aan haar kartrekkersrol ten aanzien van het Zorgrisicoprofiel. Ook zijn er nieuwe mogelijkheden om informatie en veiligheidsbeelden te ontsluiten voor de eigen functionarissen en de keten.

» Het regionaal crisisplan beschrijft hoe de crisisorganisatie van VRLN functioneert «

Verdere ontwikkelingen vanuit GGD GHOR Nederland maar ook het zorgbeeld en de doorontwikkeling van ROAZ-plan (Regionaal Overleg Acute Zorg) maken dat het acute zorglandschap in beweging is. Meer dan ooit is samenwerking met de keten noodzakelijk om vroegtijdig risico's en knelpunten te ontdekken.

Bevolkingszorg

Gemeenten moeten tijdens een crisis voor de bevolking zorgen. Deze rol wordt bevolkingszorg genoemd. Vaak zijn gemeenten al vanaf het eerste moment in een crisis betrokken, bijvoorbeeld met crisiscommunicatie. Ook na een incident liggen er vaak nog veel taken voor een gemeente zoals vervangende huisvesting regelen, een herdenkingsbijeenkomst organiseren, asbest opruimen of schade inventariseren. Voor bevolkingszorg binnen VRLN werken de vijftien gemeenten nauw samen. Binnen het domein crisisbeheersing zorgen we ervoor dat deze samenwerking goed verloopt. Het besluit tot een uniform kwaliteitsniveau bevolkingszorg stelt een aantal eisen aan de voorbereiding van functionarissen op hun rol in multidisciplinaire crisisbeheersing. De ontwikkelingen gaan over de verhouding tussen gemeentelijke crisisbeheersing en bevolkingszorg, kwaliteitsindicatoren en aantoonbare vakbekwaamheid van de functionarissen.

Toekomstbestendige crisisbeheersing

Eind 2020 presenteerde de evaluatiecommissie van de Wet veiligheidsregio's een rapport waarin de contouren worden geschetst van een toekomstbestendige crisisbeheersing en brandweezorg. De evaluatie vormde de basis voor de landelijke ontwikkelingen, waarbij gewerkt wordt aan één landelijk dekkend stelsel voor crisisbeheersing, aan de verbetering van de informatiepositie van veiligheidsregio's en

de inrichting van een landelijk informatie- en coördinatiemoopunt. VRLN heeft daarnaast een bestuurlijke visie op crisisbeheersing vastgesteld. De in dit beleidsplan verankerde inrichting van crisisbeheersing verwoordt de ambitie en zal samen met een nieuw crisisplan dat de multidisciplinaire crisisorganisatie beschrijft het antwoord zijn op deze ontwikkelingen.

4.2.2 Ambities

Om goed invulling te kunnen geven aan de versterkingsopdracht voor crisisbeheersing onderscheiden we vier processen: risico-analyse en advies, kaderstelling en verbinding, organiseren en uitvoeren en informatievoorziening.

» *Risicoanalyse en- advisering* **Risicomonitoring**

Sterke operationele paraatheid en slagkracht wordt verbeterd door inzicht in regionale- en lokale risico's. Eénmaal in de vier jaar een (regionaal) risicoprofiel opstellen past niet meer bij de snelheid van ontwikkelingen in de huidige tijd. Daarom wordt er een eenduidig proces ontwikkeld voor risico-inventarisatie en risicoanalyse op operationeel, tactisch en strategisch niveau. Het veiligheidsbeeld, het dynamisch risicoprofiel en het provinciaal risicoprofiel zijn de belangrijkste producten om risico's in een continu veranderende omgeving te kunnen blijven inventariseren en

beoordelen op de verschillende niveaus. Daar waar nieuwe of toegenomen dreigingen worden gesignaleerd, worden deze via een vaste methodiek geanalyseerd. Vervolgens vindt hierover passende advisering plaats richting de ambtelijke organisatie en/of de crisisorganisatie. Deze ontwikkelingen krijgen een plek in het Regionaal Crisisplan 2024-2027.

Binnen de zorg is het zorgrisicoprofiel een nieuwe ontwikkeling. Het zorgrisicoprofiel maakt risico's en potentiële knelpunten voor de acute- en publieke geneeskundige zorg inzichtelijk. Deze inzichten dragen bij aan het beter waarborgen van de zorgcontinuïteit tijdens rampen en crises.

Evenementenadvisering

Jaarlijks vinden in Noord- en Midden-Limburg enkele honderden kleine tot grote evenementen plaats. De middel- en hoog-risico evenementen hebben een evenementenvergunning van de gemeente nodig. In dit vergunningsverleningsproces is de veiligheidsregio een vaste adviespartner. Daarnaast adviseert de veiligheidsregio gevraagd en ongevraagd op laag-risico evenementen.

Bij onze advisering op veiligheid- en gezondheidsrisico's blijft een risicogerichte aanpak met een integrale benadering van risico's centraal staan.

Op deze manier kunnen we oplossingsgericht blijven meedenken, met als bijkomend voordeel het verminderen van de regeldruk. Hiermee wordt tevens aangesloten bij de advisering van de fysieke leefomgeving waarbij de veiligheidsregio, naast de advisering vanuit wet- en regelgeving, meer vanuit deskundigheid adviseert.

Risico- en crisiscommunicatie

Als veiligheidsregio willen we het vermogen van inwoners om zichzelf te helpen, in voorbereiding op of tijdens een crisis, faciliteren en versterken. Met de inzet van risico- en crisiscommunicatie wordt het zelfredzame gedrag van inwoners gestimuleerd en worden negatieve gevolgen van een ramp of crisis geminimaliseerd.

Dit is een opdracht waar het domein crisisbeheersing voor aan de lat staan. Ook de Risk Factory speelt een rol in het bewustzijn van inwoners ten aanzien van specifieke risico's en hoe crisiscommunicatie in de praktijk werkt.

» Kaderstelling en verbinding

De versterking en uitbreiding van de netwerken komt alle processen binnen crisisbeheersing en de VRLN ten goede, maar helpt ook de betrokken partners in de voorbereiding op rampen en crises. Het netwerkmanagement vanuit multi-perspectief en vanuit kolommen GHOR en Bevolkingszorg wordt geregistreerd vanuit het proces kaderstelling en verbinding. Convenanten en werkafspraken worden opgesteld of geactualiseerd en het netwerk wordt uitgebreid.

Daarnaast wordt de samenwerking gezocht met andere processen binnen crisisbeheersing en binnen VRLN om het netwerkmanagement zo efficiënt mogelijk in te richten. We maken een professionaliseringsslag in het relatiemanagement. Uitgangspunt is dat iedereen relatiebeheerder is.

Organiseren en uitvoeren

Het is van groot belang dat functionarissen met een rol in de crisisbeheersing goed voorbereid hun taken kunnen uitvoeren. Om deze specifieke doelgroep optimaal te ondersteunen worden plannen en protocollen ontwikkeld, trainingen en oefeningen georganiseerd, lessen getrokken uit incidenten en worden atypische en niet acute crises opgepakt. De voorbereiding is erop gericht om de inhoud in verschillende aggregatieniveaus beschikbaar te stellen zodat alle stakeholders kunnen beschikken over de juiste informatie.

In diverse situaties waar opschaling van de formele structuren (nog) niet opportuun is, worden op basis van samenwerking risico's ingeschat, partners voor geïnformeerd en ad-hoc werkafspraken gemaakt. Deze werkwijze wordt verder geprofessionaliseerd en aan het crisisplan toegevoegd.

De primaire doelgroepen zijn de leiders en informatiemanagers van de crisisteam, de functionarissen met een rol in bevolkingszorg en de functionarissen binnen de GHOR. Voor hen wordt de gehele opleiding, voorbereiding en eventuele certificering verzorgd of geregeld. Voor alle overige crisisfunctionarissen worden in nauwe samenwerking met de verschillende partners, multidisciplinaire operationele voorbereiding inclusief bijscholingen en oefenmomenten geboden. De resultaten zijn inzichtelijk om de kwaliteit te borgen en stuurinformatie te genereren.

Informatieproducten, planvorming en training en oefening zijn complementair aan elkaar en vormen samen een geheel. De veelheid aan beschikbare kennis en de technologische ontwikkelingen maken het mogelijk maar vooral ook nodig om te differentiëren. Het oogmerk is steeds om functionarissen een robuuste en vergevingsgezinde structuur te bieden bij het uitvoeren van hun werkzaamheden ten dienste van veiligheid en gezondheid.

» Informatievoorziening

Het proces informatievoorziening onderhoudt een informatienetwerk dat bestaat uit diverse (interne) organisatieonderdelen en externe partners/organisaties en zorgt ervoor dat de juiste personen op het juiste moment over de juiste veiligheidsinformatie beschikken met als doel een 24/7 actueel beeld van kwetsbaarheden, risico's en dreigingen. Tijdens de koude en lauwe fase wordt primair geleverd aan de processen binnen crisisbeheersing en de relevante veiligheids- en ketenpartners. Tijdens de warme fase levert het proces deze diensten middels de piketorganisatie die de regie voert op de informatie en het gezamenlijk beeld in de verschillende crisisteam.

Centraal binnen het proces informatievoorziening staat het Veiligheids-Informatie Knooppunt (VIK). In het VIK komt informatie over alle aspecten van de veiligheidsregio samen, zowel risicobeheersing als crisisbeheersing en (aspecten van) bedrijfsvoering.

5. Publieke Gezondheid

5.1 Context

Waar gezondheid publieke zorg wordt: Het vergroten van gelijke kansen en het makkelijker maken van gezond leven.

Publieke gezondheidszorg is de zorg waar mensen niet direct om vragen omdat ze klachten hebben. Het gaat om gezondheidsbeschermende- en bevorderende maatregelen, voor de bevolking of delen daarvan, specifieke groepen) voor het vroegtijdig opsporen en ter voorkoming van ziekten. Vanuit de Wet Publieke Gezondheid is de GGD verantwoordelijk voor een drietal taakgebieden:

Bewaken van de gezondheid

Door epidemiologisch onderzoek bewaakt de GGD de ontwikkeling van de algehele gezondheid, signaleert risico's en adviseert over maatregelen op basis van deze trends. De GGD haalt bovendien relevante informatie uit haar uitvoerende taken (bijvoorbeeld jeugdgezondheidszorg en de coronabestrijding), die aan gemeenten als beleidsinformatie beschikbaar wordt gesteld.

Beschermen van de gezondheid

Bij concrete risico's voor de gezondheid treedt de GGD op om de gezondheid van haar inwoners te beschermen. Dat is heel nadrukkelijk in beeld gekomen tijdens de coronapandemie, waarin de GGD het testen, bron- en contactonderzoek en vaccineren heeft uitgevoerd. Deze taak heeft vele gezichten: het gaat onder andere ook om het toezicht van de hygiëne in tattoo-piercingshops en seksinrichtingen, bestrijden van tuberculose en andere infectieziekten, advisering aan reizigers, voorlichting over seksueel overdraagbare aandoeningen, toezicht op kinderopvang en de uitvoering van lijkschouw bij niet-natuurlijk overlijden. Ten tijde van crises met gezondheidsaspecten zorgt de Directeur Publieke Gezondheid voor coördinatie in samenwerking met zorgpartijen en ketenpartners in de regio. De opgeschaalde GGD-organisatie heeft daarnaast een taak op het gebied van Medische Milieukunde, Infectieziektebestrijding, Gezondheidsonderzoek bij rampen en Psychosociale Hulpverlening. De GGD is dus ook een 24/7 crisisorganisatie.

Bevorderen van de gezondheid

Naast het wegnemen van gezondheidsrisico's is ook de bevordering van gezondheid een belangrijke taak. Deze inzet richt zich op allerlei groepen in de samenleving en begint al vroeg via de actieve aandacht die er vanuit de GGD is voor een gezonde ontwikkeling van kinderen. Door de screening op bijvoorbeeld de ontwikkeling van oren, ogen en bewegen, worden vroegtijdig achterstanden of afwijkingen gesignaleerd die dan vaak nog relatief gemakkelijk kunnen worden opgelost. Ook hechtingsproblematiek, opvoedvragen of gezinsproblemen kunnen vroegtijdig in beeld komen en worden aangepakt. Vanuit veelal landelijke en regionale programma's wordt ook ingezet op preventiethema's als overgewicht, middelengebruik, positieve gezondheid en mentale gezondheid. Daarnaast biedt de GGD ook zorg aan specifieke groepen die niet passen in de reguliere zorg zoals, asielzoekers, vluchtelingen uit Oekraïne, arrestanten en personen met verward gedrag.

Door een veranderende rol van inwoners, zorgverleners, verzekeraars en de overheid verandert het landschap van de publieke gezondheidszorg. Samenhang en afstemming met het zorgveld in de volle breedte maar ook het waarborgen van betaalbaarheid worden steeds belangrijker. Door de decentralisaties in het sociaal domein kunnen de gemeenten dwarsverbanden leggen tussen maatschappelijke ondersteuning, de jeugdzorg en het domein van werk en inkomen.

We vergroten gelijke kansen op gezondheid voor iedereen

We zijn voorbereid op gezondheidsbedreigingen

We gebruiken onze data voor betere publieke gezondheid

We dragen onze uitgesproken mening uit en beïnvloeden zo de publieke gezondheid

GGD biedt aantrekkelijk werkveld voor goed opgeleide professionals

We zijn voorbereid om de gezondheid te beschermen tijdens rampen en crises

De genoemde wettelijke taken op het gebied van publieke gezondheid sluiten in de kern aan bij de opgaven van de decentralisaties: preventief, dichtbij, versterken van eigen kracht en mentale weerbaarheid.

Naast deze 'klassieke' determinanten van gezondheid, die met leefstijl te maken hebben, zijn er echter nog veel meer factoren die van invloed zijn op onze volksgezondheid. Dit zijn bijvoorbeeld leefomgeving, arbeid (armoede), mentale weerbaarheid en onderwijs (laaggeletterdheid). Om aan deze bredere gezondheidsdoelen invulling te geven hebben gemeenten en verschillende zorgpartijen, waaronder de GGD, kaders afgesproken voor de komende jaren. Deze kaders liggen vast in het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond & Actief Leven Akkoord (GALA). Kort gezegd worden in het IZA de kaders gesteld om de zorg goed, toegankelijk en betaalbaar te houden.

En met het GALA wordt gebouwd aan het fundament voor een gerichte lokale en regionale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en sociale basis. De rol van de GGD is stevig verankerd in het GALA (kennis, advies en regie).

In onze regio zijn deze afspraken door de GGD en regionale partners vertaald in het regiobeeld en regioplan Noord- en Midden-Limburg. In het manifest 'Naar gelijke kansen op gezondheid' zijn doelstellingen van de 15 regiogemeenten en de GGD vastgelegd.

Van Toekomstvisie 2030 naar Beleidsplan

Het startpunt voor dit beleidsplan zijn onze missie en visie 2030:

Onze Visie 2030

Wij maken ons binnen de publieke gezondheid sterk om onze inwoners gezond en veilig te houden, of waar nodig dit te verbeteren. Wij beschermen, bewaken én bevorderen de gezondheid van onze inwoners.

Wij streven naar een regio waarin iedereen zich gezond voelt. Waar iedereen in staat is om gezond te leven. Waar iedereen zich kan ontplooiën in een gezonde en veilige fysieke en sociale leefomgeving. Van vóór de geboorte tot aan de dood. In reguliere tijden en in crisissituaties. Voor gezonde mensen en voor mensen met een ziekte of beperking.

En omdat niet iedereen dezelfde kansen heeft op een gezond leven, hebben wij bijzondere aandacht voor de kwetsbaren in onze samenleving. Preventie is ons vak, een gezonde generatie is ons doel.

Wij geven invulling aan onze visie vanuit Kennis: Wij beschikken over informatie en data en verrijken en delen deze kennis met andere partijen. Dit doen wij door middel van Advies: Wij behartigen de belangen van onze gemeenten en inwoners met het oog op de publieke gezondheid. Dat doen wij met Regie: Wij zijn leidend en agenderend op het gebied van publieke gezondheid, ook in crises.

5.2 Ambities

Om onze visie 2030 te realiseren gaan we aan de slag met vijf ambities:

- » *Investeren in een nieuwe generatie*
- » *Versterken van gezondheidsbescherming*
- » *Informatie laten werken voor publieke gezondheidsbescherming*
- » *Publieke gezondheid en publieke veiligheid vanzelfsprekend verbonden*
- » *Samenwerken aan een duurzame leefomgeving.*

» *Investeren in een nieuwe generatie*

Ieder kind heeft vanaf de geboorte recht op een gezonde en veilige start. Die start vormt de basis voor optimale deelname aan onderwijs, de arbeidsmarkt en participatie in de samenleving. Wij willen dat kinderen zo gezond, veilig en kansrijk mogelijk opgroeien. Wij hebben structurele aandacht voor preventie en in het bijzonder voor het bevorderen van een gezonde leefstijl. Vanaf het eerste moment van de zwangerschap, tot 18 en liefst tot 26 jaar!

Wij vinden het belangrijk dat ouders de regie hebben en wij respecteren en steunen bewuste keuzes van ouders zoveel mogelijk. Samen maken we ouders en jongeren bewust(er) bij het maken van de keuzes die er zijn om gezond op te groeien.

Bij problemen met jongeren is op tijd signaleren en reageren van cruciaal belang. Dit doen we door alert te zijn en goed te kijken wat er aan de hand is. De mentale gezondheid van jongeren is voor ons een extra aandachtspunt. Ons inzetten voor jongeren kunnen we alleen door goed samen te werken met onze ketenpartners.

Als GGD bouwen wij verder aan gezondheid en gezond gedrag. Hiervoor zetten we de komende jaren in op meer bewustwording.

Sterke partnerschappen met bijvoorbeeld de Risk Factory en UNICEF vinden wij hiervoor belangrijk, evenals de versterking van de huidige samenwerking met het medische- en sociaal domein, gemeenten en de provincie.

Wij maken ons sterk voor:

- Een gezonde en veilige start voor iedereen met extra aandacht voor kinderen door uitvoering van het actieprogramma Kansrijke Start en Keigezond. We bouwen aan coalities in onze regio en dragen bij aan heldere ketenafspraken.
- Het opstellen van een regionaal programma 'Mentale Gezondheid' met gemeenten waarin een verbinding is gemaakt met Kansrijke Start.
- Een flexibele, duurzame jeugdgezondheidszorg. Een jeugdgezondheidszorg waar nabijheid belangrijk is en wij nog beter aansluiten bij onze doelgroep en hun omgeving.
- Het verhogen van de leeftijd voor de jeugdgezondheidszorg van 18 naar 23 of 26 jaar door dit uit te dragen binnen ons netwerk.
- Betrouwbare en goed ontsloten informatie en wij wijzen ouders op deze informatie.
- Het ontwikkelen van nieuwe scenario's binnen de Risk Factory specifiek gericht op

jongeren en het betrekken van jongeren bij deze ontwikkeling. Een concreet voorbeeld is een scenario 'mentale gezondheid'.

- Wij organiseren en coördineren een sluitende ketenaanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas in Limburg: Keigezond Limburg. Hierin ondersteunen wij, zowel vanuit regionale coördinatie als vanuit de uitvoering kinderen en gezinnen bij het verkrijgen van een gezonde(re) leefstijl. Dit doen we met al onze netwerkpartners binnen zowel het sociaal- als zorgdomein.

» **Versterken van gezondheidsbescherming**

Bedreigingen in de publieke gezondheid zullen er altijd zijn. Niet elke crisis of uitdaging voor de publieke gezondheid is te voorkomen of laat zich voorspellen. Op de juiste manier omgaan met acute situaties die de publieke gezondheid bedreigen is daarom belangrijk. Juist ook om te voorkomen dat de gezondheidsverschillen in de regio verder toenemen.

Wij staan klaar voor onze inwoners om te helpen waar nodig als er bedreigingen zijn in de publieke gezondheidszorg. Onze stabiele organisatie reageert snel bij het uitbreken van infectieziekten, maar ook tijdens rampen en crises, met als doel om deze te beheersen.

Gezondheidsbescherming gaat voor ons ook over preventie. Wij zijn verantwoordelijk voor het op peil houden van de bescherming tegen gezondheidsrisico's waar inwoners zelf niet of nauwelijks invloed op hebben en mogelijk ook geen weet van hebben.

Dit gaat bijvoorbeeld om milieu en luchtkwaliteit maar ook infectieziekten en tuberculosebestrijding. Ook op deze thema's kan de samenleving vertrouwen op ons goed opgeleide personeel.

Wij zetten ons in voor:

- Het, samen met gemeenten en zorgverzekeraars, realiseren van een regionale preventie infrastructuur die gericht is op bescherming en bevordering van gezondheid.
- Het versterken van onze regionale preventieve rol door nauw samen te werken met onze regionale en landelijke partners door bijvoorbeeld vaccineren en Versterken Infectieziekten en Pandemische paraatheid (VIP-teams). Hierbij hebben we extra aandacht voor risico's waar inwoners zelf geen invloed.
- Het pro-actief ontwikkelen van scenario's om mogelijke bedreigingen vroegtijdig in beeld te krijgen en te kunnen volgen (regionale en bovenregionale monitoring en surveillance).
- Een robuuste, flexibele crisisorganisatie. Dit doen we onder andere door kwetsbaarheden weg te nemen en onze medewerkers slim en versneld op te leiden.

» **Informatie laten werken voor publieke gezondheid**

Nieuwe technologieën bieden kansen. Ook als het gaat om het vergroten van veiligheid en gezondheid. Tegelijkertijd schept het ook verwachtingen. We moeten als GGD meegaan met de snelheid van de informatiemaatschappij waarbinnen wij werken en tegelijkertijd betrouwbaar blijven.

Wij zetten in op het verkrijgen, verrijken, delen en duiden van data. Dit alles met behoud van informatieveiligheid.

Onze publieke opdracht binnen deze ambitie is het monitoren van de gezondheid van onze inwoners. Dit vormt dé basis voor de publieke gezondheid in onze regio. Dit doen we op basis van data: onze eigen data die we ophalen via verschillende monitors en data van onze partners. Deze data en kennis over gezondheid stellen we beschikbaar voor iedereen. Wij willen nog scherper inzetten op hoe deze data zo goed en breed mogelijk ingezet en geduid kan worden. Zo kunnen gemeenten deze gebruiken om lokaal en regionaal beleid te ontwikkelen op het brede gebied van gezondheid, sport en bewegen (GALA) maar ook binnen andere beleidsterreinen ('health in all policies'). Daarbij steunen we op effectief bewezen interventies zoals Kansrijke Start maar creëren we ook ruimte om te experimenteren (proeftuinen). Door het duiden van data, aangevuld met (beleids)onderzoek, worden de effecten van gemaakte keuzes en beleid zichtbaar. Het sturen op data creëert daarmee maatschappelijke waarde wanneer deze kennis wordt ingezet voor ons gemeenschappelijke doel.

Wij zetten ons in voor:

- Het versterken van de samenwerking tussen de Limburgse GGD'en en het wetenschappelijk veld om te komen tot technologische innovaties en het zo optimaal mogelijk inzetten van data.
- De landelijke samenwerking van GGD'en op het gebied van informatievoorziening. Hier nemen we aan deel.

» Versterken van gezondheidsbescherming

Bedreigingen in de publieke gezondheid zullen er altijd zijn. Niet elke crisis of uitdaging voor de publieke gezondheid is te voorkomen of laat zich voorspellen. Op de juiste manier omgaan met acute situaties die de publieke gezondheid bedreigen is daarom belangrijk. Juist ook om te voorkomen dat de gezondheidsverschillen in de regio verder toenemen.

Wij staan klaar voor onze inwoners om te helpen waar nodig als er bedreigingen zijn in de publieke gezondheidszorg. Onze stabiele organisatie reageert snel bij het uitbreken van infectieziekten, maar ook tijdens rampen en crises, met als doel om deze te beheersen.

Gezondheidsbescherming gaat voor ons ook over preventie. Wij zijn verantwoordelijk voor het op peil houden van de bescherming tegen gezondheidsrisico's waar inwoners zelf niet of nauwelijks invloed op hebben en mogelijk ook geen weet van hebben. Dit gaat bijvoorbeeld om milieu en luchtkwaliteit maar ook infectieziekten en tuberculosebestrijding. Ook op deze thema's kan de samenleving vertrouwen op ons goed opgeleide personeel.

Wij zetten ons in voor:

- Het, samen met gemeenten en zorgverzekeraars, realiseren van een regionale preventie infrastructuur die gericht is op bescherming en bevordering van gezondheid.
- Het versterken van onze regionale preventieve rol door nauw samen te werken met onze regionale en landelijke partners door bijvoorbeeld vaccineren en Versterken Infectieziekten en Pandemische paraatheid (VIP-teams). Hierbij hebben we extra aandacht voor risico's waar inwoners zelf geen invloed.
- Het pro-actief ontwikkelen van scenario's om mogelijke bedreigingen vroegtijdig in beeld te krijgen en te kunnen volgen (regionale en bovenregionale monitoring en surveillance).

- Een robuuste, flexibele crisisorganisatie. Dit doen we onder andere door kwetsbaarheden weg te nemen en onze medewerkers slim en versneld op te leiden.

» Informatie laten werken voor publieke gezondheid

Nieuwe technologieën bieden kansen. Ook als het gaat om het vergroten van veiligheid en gezondheid. Tegelijkertijd schept het ook verwachtingen. We moeten als GGD meegaan met de snelheid van de informatiemaatschappij waarbinnen wij werken en tegelijkertijd betrouwbaar blijven. Wij zetten in op het verkrijgen, verrijken, delen en duiden van data. Dit alles met behoud van informatieveiligheid.

Onze publieke opdracht binnen deze ambitie is het monitoren van de gezondheid van onze inwoners. Dit vormt dé basis voor de publieke gezondheid in onze regio. Dit doen we op basis van data: onze eigen data die we ophalen via verschillende monitors en data van onze partners. Deze data en kennis over gezondheid stellen we beschikbaar voor iedereen. Wij willen nog scherper inzetten op hoe deze data

zo goed en breed mogelijk ingezet en geduid kan worden. Zo kunnen gemeenten deze gebruiken om lokaal en regionaal beleid te ontwikkelen op het brede gebied van gezondheid, sport en bewegen (GALA) maar ook binnen andere beleidsterreinen ('health in all policies'). Daarbij steunen we op effectief bewezen interventies zoals Kansrijke Start maar creëren we ook ruimte om te experimenteren (proeftuinen). Door het duiden van data, aangevuld met (beleids)onderzoek, worden de effecten van gemaakte keuzes en beleid zichtbaar. Het sturen op data creëert daarmee maatschappelijke waarde wanneer deze kennis wordt ingezet voor ons gemeenschappelijke doel.

Wij zetten ons in voor:

- Het versterken van de samenwerking tussen de Limburgse GGD'en en het wetenschappelijk veld om te komen tot technologische innovaties en het zo optimaal mogelijk inzetten van data.
- De landelijke samenwerking van GGD'en op het gebied van informatievoorziening. Hier nemen we aan deel.

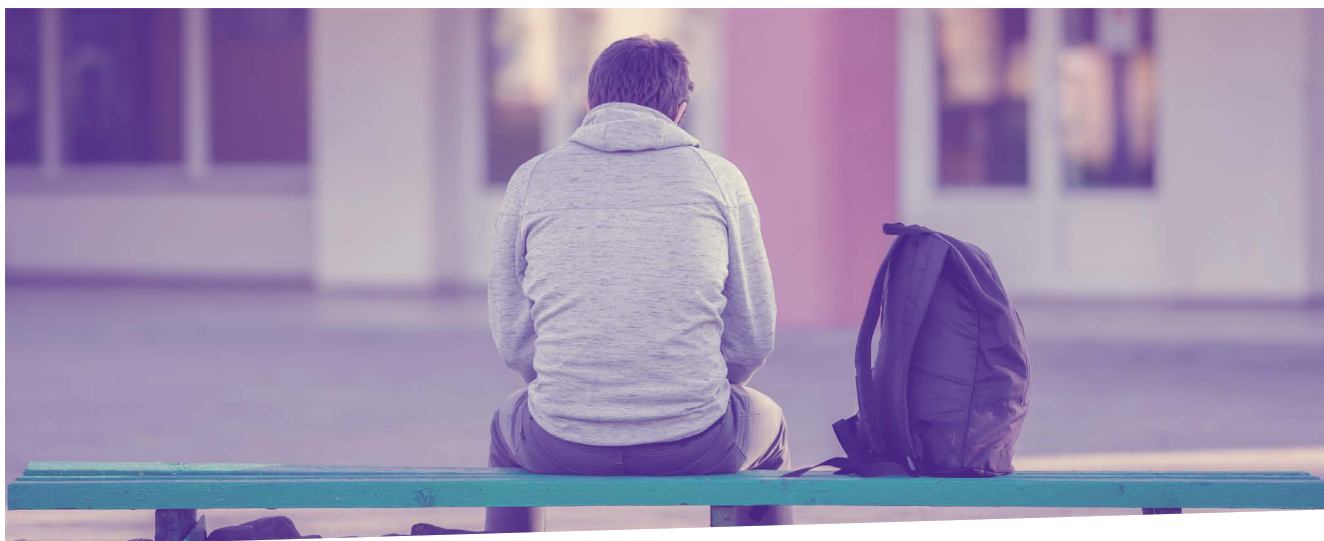
» Publieke gezondheid en publieke veiligheid vanzelfsprekend verbonden

Gezondheid en veiligheid zijn voor de mens een groot goed. Zij behoren tot de meest basale levensbehoeften. Het zijn dan ook de belangrijkste kerntaken van de overheid met de grootste uitgavenpost. Het zijn twee verschillende maatschappelijke velden met eigen wetten. De twee velden hebben belangrijke raakvlakken waarop publieke organisaties voor gezondheid en veiligheid met elkaar moeten samenwerken. Wij zetten ons in op de borging van publieke gezondheid binnen de publieke veiligheid. We hebben continue beeld bij hoe het met onze inwoners gaat en welke groepen extra aandacht nodig hebben. Dit doen we door gebruik te maken

van kennis uit onderzoeken, ervaringskennis van onze inwoners en professionals en kennis van onze ketenpartners.

We hebben extra aandacht voor onze kwetsbare inwoners die niet binnen bestaande kaders en regelgeving geholpen kunnen worden. Samen met onze partners zetten we stappen om ondersteuning van deze groep op een beter en passende wijze te organiseren.

Deze ondersteuning zit op het snijvlak van publieke gezondheid, sociale- en fysieke veiligheid. Het gaat daarbij om risico's rondom huiselijk geweld, kindermishandeling, zedenzaken en onnatuurlijke dood, maar ook om risico's rondom overlast en criminaliteit, verstoring van de openbare orde en maatschappelijke onrust.

Zowel in de reguliere alsook in de opgeschaalde publieke gezondheid. De rol van de GGD daarin is in eerste instantie het analyseren en duiden van beschikbare data.

We zetten ons in voor:

- Een regionale samenwerking met de kennispartners zoals de Universiteit Maastricht en Pharos om meer zicht te krijgen op groepen in kwetsbare omstandigheden. Hiervoor sluiten we ook aan bij de landelijke monitor Verward Gedrag.
- Het uitbreiden van data en duiding van data zodat op wijkniveau informatie geleverd kan worden.
- Het ontsluiten van data en informatie voor relevante doelgroepen.
- Het koppelen van data uit onze monitors aan onder andere cijfers van het CBS.

» Samenwerken aan een duurzame leefomgeving

De leefomgeving waarin mensen wonen, werken en leven heeft invloed op hun gezondheid. Een gezonde leefomgeving is een leefomgeving die als prettig wordt ervaren, die uitnodigt tot gezond gedrag en beschermt tegen gezondheidsrisico's.

Wij adviseren gemeenten om samen met haar partners voor en met inwoners een zo gezond en veilig mogelijk leven, thuis, in de directe woonomgeving, op school en op het werk en in de vrije tijd te creëren. We benaderen de leefomgeving vanuit het gezondheidsperspectief. Daarbij kiezen we voor een positieve benadering door te focussen op hoe de omgeving zo kan worden ingericht dat deze gezondheid beschermt en bevordert. Hierbij vinden wij de buitenwereld maar ook de virtuele wereld belangrijk.

Denk daarbij aan een gezonde balans tussen online en offline zijn. Wij onderzoeken op welke plekken de impact op gezondheid het grootst is en geven waar nodig samen met onze ketenpartners onderbouwde, objectieve adviezen. Adviezen in het kader van de Omgevingswet op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu en infectieziekten.

Wij zetten ons in voor:

- Deelname en actieve participatie vanuit VRLN aan de juiste tafels en netwerken om zo goed mogelijk bij te dragen aan een duurzame leefomgeving.
- Een gezonde, duurzame en (sociaal) veilige leefomgeving door adviezen te geven op aan gemeenten in het kader van de Omgevingswet.
- Het realiseren van draagvlak om een Limburgse Omgevingsscan op te zetten op basis van ervaringen van andere regio's.

Vergadering van	:	Algemeen Bestuur - reguliere vergadering
Kabinet	:	Nee
Vergaderdatum	:	15 december 2023
Auteur	:	Jacco van Gastel
Onderwerp	:	Kaderbrief 2025
Bijlagen	:	1

Aanleiding en korte samenvatting

De kaderbrief 2025 van Veiligheidsregio Limburg-Noord bevat de financiële uitgangspunten en de beleidsmatige kaders voor de begroting 2025. Verdere concretisering van deze kaders vindt plaats in de op te stellen begroting 2025.

Naast de loon- en prijsindex zijn een aantal ontwikkelingen vertaald in een aanpassing van de gemeentelijke bijdrage.

Beslispunten

1. De Kaderbrief 2025 vaststellen.

Onderbouwing voorstel

In de kaderbrief 2025 zijn de volgende ontwikkelingen meegenomen die financiële gevolgen hebben voor de gemeentelijke bijdrage:

- indexatie loonstijging 5,8% ten bedrage van € 2,646 miljoen en
- indexatie materiële kostenstijging 1,6% ten bedrage van € 0,438 miljoen.

Binnen de programma's zijn ontwikkelingen beschreven die naar alle waarschijnlijkheid leiden tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Een aantal van deze ontwikkelingen zijn verwerkt in de financiële vertaling. Ten aanzien van andere ontwikkelingen is er nog geen duidelijkheid over de financiële gevolgen of is separate besluitvorming gewenst/vereist is. Deze ontwikkelingen zijn financieel nog niet vertaald in de kaderbrief.

De volgende structurele ontwikkelingen zijn meegenomen:

- Strategisch huisvestingsplan leidt tot een stijging van de kosten;
- Maternale kinkhoest: opname in het rijksvaccinatieprogramma en daarmee verandering van de financiering van RIVM naar gemeentelijke bijdrage. Gemeenten ontvangen hiervoor een bijdrage in het gemeentefonds;
- Informatievoorziening verbinden en versterken publieke gezondheid;
- Kosten informatieveiligheid-voorzieningen en licenties;
- Kapitaallasten materieel brandweer: gebaseerd op besluit december 2022 ten aanzien van stapsgewijze toename bijdrage inzake kapitaallasten brandweer;

- Forensisch geneeskunde: financiering lijk- en euthanasieschouw in plaats van via gemeentelijke bijdrage naar facturering op basis van daadwerkelijke aantal verrichtingen. Tegenover de verlaging van de gemeentelijke bijdrage staat een toename van de kosten voor de gemeenten door middel facturering op basis van verrichtingen.

Verdere onderbouwing van deze ontwikkelingen staan in de kaderbrief. Doorvertaling van deze ontwikkelingen leidt tot aanpassing van de gemeentelijke bijdrage conform onderstaande tabel.

(bedragen in duizenden euro's)

	Bedrag	I/S
Gemeentelijke bijdrage 2024	68.144	S
Loonkostenstijging 2025	2.646	S
Materiële kostenstijging 2025	438	S
Strategisch huisvestingsplan	455	S
Maternale kinkhoest	122	S
Informatievoorziening verbinden en versterken publieke gezondheid	212	S
Informatieveiligheid	750	S
Kapitaallasten materieel brandweer	262	S
Forensisch geneeskunde: lijk- en euthansieschouw	-251	S
Totaal gemeentelijke bijdrage 2025	72.778	

Personele consequenties

De eventuele personele consequenties worden nader uitgewerkt in de begroting 2025.

Financiële consequenties

De financiële consequenties zijn uitgewerkt in de kaderbrief 2025 en worden meegenomen in de begroting 2025.

Vervolprocedure

De financiële aspecten van de concept kaderbrief 2025 zijn besproken in het overleg met de controllers/financieel adviseurs van de gemeenten en in de bestuurscommissies GGD en Veiligheid.

Na vaststelling door het Algemeen Bestuur wordt deze verstuurd naar de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten, met daarbij de uitnodiging om te reageren op de kaderbrief.

Bijlagen

1. Concept kaderbrief 2025

Besluit

- Akkoord met voorstel
- Akkoord met voorstel met aantekening
- Niet akkoord met voorstel met aantekening

Paraaf ambtelijk secretaris:

Kaderbrief voor begroting 2025

Versie: Algemeen Bestuur 15 december 2023

Inhoud

1.	Inleiding en korte samenvatting	3
2.	Landelijke ontwikkelingen	5
2.1	Publieke Gezondheid	5
2.2	Veiligheid	7
3.	Accenten in begroting per programma	9
3.1	Programma Publieke Gezondheid	9
3.2	Programma Brandweezorg	15
3.3	Programma Crisisbeheersing	17
3.4	Programma Bedrijfsvoering/Overhead	19
3.5	Risk Factory	20
4.	Financiële kaders	21
4.1	Actualisatie verdeelsystematiek gemeentefonds	21
4.2	Aantal inwoners	21
4.3	Indexatie	21
4.4	Renteomslag	22
4.5	Vennootschapsbelasting	22
	Bijlage 1. Aansluiting begrotingsjaar 2024-2025	23
	Bijlage 2. Verdeling gemeentelijke bijdragen over de programma's	23

1. Inleiding en korte samenvatting

Voor u ligt de kaderbrief 2025 van Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN). Jaarlijks maakt de veiligheidsregio een kaderbrief waarin ontwikkelingen worden geschetst die invloed hebben op de (meerjaren)begroting. Tevens worden de financiële uitgangspunten en de kaders voor de begroting 2025 vastgelegd.

Er zijn strategische visies 2030 ontwikkeld voor publieke gezondheid, brandweezorg en crisisbeheersing. In 2023 is het beleidsplan VRLN 2024-2027 vastgesteld. In de kaderbrief vindt de vertaling hiervan plaats naar het budgettaire kader.

De noodzaak de taakuitoefening van de veiligheidsregio's en de GGD'en te versterken is door de rijksoverheid vertaald in extra middelen. Het kabinet heeft voor 2023 en 2024 € 300 miljoen uitgetrokken voor versterking van de pandemische paraatheid, waarvan voor het versterkingsprogramma van de GGD'en in 2023 en 2024 jaarlijks € 37 miljoen beschikbaar is. Tevens is in 2023 en 2024 € 16 miljoen beschikbaar gesteld voor verbetering van de informatievoorziening in het kader van pandemiebestrijding. Deze ontwikkeling zal doorgaan, maar het is nog onduidelijk hoe de financiering er 2025 uit gaat zien.

Daarnaast vergroot het kabinet de doeluitkering voor rampenbestrijding en crisisbeheersing stapsgewijs naar € 83 miljoen in 2026. Per jaarschijf wordt vastgesteld hoeveel de definitieve toekenning per veiligheidsregio bedraagt.

Uitgangspunt is dat de beleidsintensiveringen van VRLN uit bovenstaande extra rijksmiddelen moeten worden gefinancierd.

Conform de vastgestelde indexatiesystematiek is gerekend met:

- indexatie loonstijging 2025 5,8% ten bedrage van € 2,645 miljoen;
- indexatie materiële kostenstijging 1,6% ten bedrage van € 0,438 miljoen.

De indexatiepercentages zijn afgeleid van de Macro Economische Verkenning (MEV) van het Centraal Planbureau (september 2023). Op basis van het Centraal Economisch Plan vindt eventueel bijstelling plaats (maart 2024).

De vaccinatie van maternale kinkhoest wordt met ingang van 2024 toegevoegd aan het rijksvaccinatieprogramma. Voor de uitvoering van de vaccinatie worden vanaf 2024 middelen toegevoegd aan het gemeentefonds. De gemeentelijke bijdrage wordt dient hierop volgend hiervoor opgehoogd te worden. Voor 2024 zal hiervoor een begrotingswijziging worden opgesteld, voor 2025 wordt de uitvoering in de begroting verwerkt. Voor onze regio gaat het om € 122.100.

De veiligheidsregio heeft de afgelopen jaren fors moeten investeren in informatieveiligheid en -structuur. Naast het beveiligen van onze eigen informatie, zien we ook de ontwikkeling dat er steeds meer landelijk wordt samengewerkt op het gebied van informatievoorziening. Om aan te kunnen sluiten op de landelijke structuur zullen er eisen gesteld worden aan lokale informatieveiligheid. De structureel hogere kosten die in 2025 in de begroting worden verwerkt bedragen € 0,75 miljoen.

Andere mutaties die van invloed zijn op de inwonerbijdrage zijn:

- Informatievoorziening verbinden en versterken publieke gezondheid	€ 212.100
- Kapitaallasten materieel brandweer	€ 262.000
- Financiële gevolgen strategisch huisvestingplan	€ 455.000
- Forensische geneeskunde: Lijk- en euthanasieschouw	-/- € 251.000

Deze posten worden in de volgende hoofdstukken nader toegelicht.

In de volgende hoofdstukken worden de belangrijkste beleidsmatige ontwikkeling binnen de programma's Publieke Gezondheid, Brandweezorg, Crisisbeheersing en Bedrijfsvoering toegelicht.

Met name binnen de Publieke Gezondheid (GGD) is er door landelijke ontwikkelingen veel druk ontstaan op de uitvoering van de wettelijke taken. Eerder is door een extern adviesbureau een onderzoek gedaan naar de taakuitvoering door de GGD. Uit dit onderzoek bleek dat de budgetten van de GGD in vergelijking met andere GGD'en zeer beperkt zijn. Daarnaast zien we dat er van het Ministerie met incidenteel geld een fundament wordt gelegd voor een goede publieke gezondheid, die beter voorbereid is op toekomstige pandemieën. De GGD werkt op basis van de strategische visie, de uitkomsten van het externe onderzoek en de recente ontwikkelingen de kaders voor de wettelijke taken uit en zal dit, inclusief de financiële vertaling voorleggen aan het bestuur.

2. Landelijke ontwikkelingen

In de kaderbrief stippen we een aantal landelijke ontwikkelingen aan.

2.1 Publieke Gezondheid

Gezondheidsakkoorden IZA/GALA

Overheid, zorgverzekeraars en zorgpartijen, waaronder de GGD, hebben nieuwe zorgakkoorden afgesloten gemaakt voor de periode 2023 tot 2026. Deze afspraken liggen vast in het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond & Actief Leven Akkoord (GALA). Kort gezegd worden in het IZA afspraken gemaakt om de zorg goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Met GALA wordt gebouwd aan het fundament voor een gerichte lokale en regionale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en sociale basis. Ook de doelstellingen uit het Nationaal preventieakkoord met betrekking tot leefstijl zijn geland in het GALA. Zowel in het GALA als in het IZA is de rol van de GGD benoemd en op onderdelen ook vastgelegd. In 2023 hebben alle gemeenten een integraal plan van aanpak op moeten leveren voor het GALA en is een regiobeeld gemaakt. Hierop volgend wordt begin 2024 een regioplan opgeleverd. In 2024 moet er een regionale preventiestructuur opgezet zijn. De GGD levert een belangrijke bijdrage aan regiobeeld, plan en de regionale preventiestructuur. Zowel door kennis aan te leveren, te adviseren en mee te ontwikkelen.

Voor de ketenaanpakken Kansrijke Start en Keigezond neemt de GGD de regionale regierol op zich. Om dit te kunnen doen moet de GGD de kennis- en adviesrol versterken en de regierol stevig neerzetten. Om deze rollen goed te kunnen uitvoeren moet de GGD investeren in capaciteit en in kwaliteit. Dat kan alleen als er duurzame afspraken worden gemaakt over opdrachtverstrekking en investering. Zodat we daadwerkelijk een vertrouwde en betrouwbare en flexibele partner kunnen zijn.

Daarnaast lopen er de komende jaren, mede als gevolg van de geleerde lessen uit de COVID pandemie, diverse landelijke initiatieven:

- Programma Versterking Infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid (VIP);
- Landelijke Functie Opschaling Infectieziektebestrijding (LFI) en voldoen aan de kaders van het LFI;
- Uitvoeringstoets vaccinatievoorziening volwassenen en
- IV-Programma 'Verbinden en versterken'.

Onderstaand een korte toelichting van deze initiatieven. Daarbij is het goed om te weten dat de effecten van deze initiatieven raakvlakken met elkaar hebben en met lopende projecten zoals alles rondom data- en informatiegestuurd werken, strategische huisvesting, HR- en opleidingsbeleid enz. Projecten die de komende jaren vragen om een versterking met mensen en middelen.

VIP

Uit landelijk onderzoek is gebleken dat het beschikbare budget en de beschikbare capaciteit bij de GGD'en veelal niet toereikend is om alle kerntaken van de infectieziektebestrijding uit te voeren, laat staan om daarmee adequaat te kunnen handelen bij een eventueel opschaling bij een uitbraak. Dit onderzoek, uitgevoerd door AEF in opdracht van het ministerie van VWS, onderstreept opnieuw de noodzaak voor de structurele versterking van de GGD'en.

Het programma Versterking Infectieziektebestrijding en Pandemische Paraatheid GGD'en (VIP) is gericht op de versterking van de infectieziektebestrijding bij GGD'en op de korte termijn (2023-2024). De GGD'en ontvangen vanuit VWS tijdelijke financiering om in 2023/2024 een eerste versterking te bieden (Specifieke Uitkering (SPUK)). Het programma wordt uitgevoerd door GGD'en, met ondersteuning en coördinatie vanuit GGD GHOR Nederland.

Na de eerste stappen in 2023 en 2024 zet het kabinet vanaf 2025 in op verdere structurele versterking en samenwerking binnen het stelsel van infectieziektebestrijding. In totaal investeert het kabinet

structureel ruim € 136 miljoen. Het ministerie van VWS is met het RIVM, de GGD'en en gemeenten aan de slag om de versterkingen daadwerkelijk vorm te geven.

LFI

De kans dat Nederland in de komende jaren opnieuw te maken krijgt met grootschalige uitbraken van infectieziekten is reëel. Tijdens de coronapandemie hebben we gezien dat we ons daar beter op moeten voorbereiden. En dat snelle opschaling en centrale aansturing van medisch-operationele processen, zoals testen, vaccineren en bron- en contactonderzoek, tijdens zo'n uitbraak essentieel zijn. Om dat voor elkaar te krijgen is op 1 september 2023 een nieuwe crisisorganisatie binnen het RIVM opgericht: de Landelijke Functie Opschaling Infectieziektebestrijding (LFI). Ook als een pandemie nog ver weg lijkt, werkt de LFI intensief samen met GGD'en, GGD GHOR Nederland, verschillende onderdelen van het RIVM en het ministerie van VWS. Om die samenwerking en aansluiting op elkaar goed te laten verlopen is het LFI bij wet kaderstellend naar de GGD'en toe. In 2024-2025 zullen de GGD'en zo moeten transformeren dat zij voldoen aan de kaders die het LFI stelt. Hiervoor zijn in 2024 en 2025 tijdelijke gelden beschikbaar vanuit VWS voor de GGD. Wat wel en wat niet bekostigd mag worden met die gelden en of het voldoende zal zijn is momenteel niet bekend.

Uitvoeringstoets vaccinatievoorziening volwassenen

Op 4 juli 2022 heeft staatssecretaris Van Ooijen aan de Tweede Kamer zijn voornemen kenbaar gemaakt om een vaccinatievoorziening voor volwassenen te organiseren bij de GGD'en. Hier kunnen o.a. programmatische vaccinaties voor met name volwassenen worden ondergebracht, wat hopelijk resulteert in meer eenheid in het vaccinatielandschap. Het RIVM is gevraagd om, in samenwerking met GGD GHOR Nederland, een uitvoeringstoets op te stellen om de impact van dit voornemen in kaart te brengen. De eerste contouren van de resultaten van deze uitvoeringstoets zijn dat het in de toekomst mogelijk en uitvoerbaar zou moeten zijn dat inwoners voor alle programmatische vaccinaties in de leeftijd 0-100+ bij de GGD terecht kan.

Het besluit om de vaccinatievoorziening volwassenen in te voeren moet door de minister nog genomen worden.

Verbinden en versterken

Voor de publieke gezondheidszorg is het belangrijk om de infectieziektebestrijding te versterken. Een belangrijke basis voor het versterken van de infectieziektebestrijding is de informatiestructuur en informatievoorziening. De coronacrisis was een ultieme stresstest voor het destijds beschikbare IV-landschap (Informatievoorziening). Deze crisis heeft diverse kwetsbaarheden blootgelegd op het gebied van wendbaarheid, schaalbaarheid en de betrouwbaarheid van de informatievoorziening. Een fundamentele verbetering van het IV-landschap is nodig. Verbinden en versterken staat aan de basis van de iStrategie van de GGD'en en GGD GHOR Nederland en is noodzakelijk om de generieke en regionale IV-portfolio's op elkaar te kunnen aansluiten. Door te verbinden en versterken is een beweging nodig waarin we onze krachten bundelen zodat we als GGD'en en GGD GHOR NL meer, betere en gebruiksvriendelijke (digitale) dienstverlening kunnen bieden aan inwoners en professionals, bijvoorbeeld bij infectieziektebestrijding of in andere domeinen.

Elke GGD gaat mee in de ontwikkeling om haar rol op het gebied van infectieziektebestrijding, binnen gestelde kaders regulier te kunnen blijven uitvoeren, maar ook bij een eventuele volgende pandemie te kunnen opschalen. Voor de bijdrage in 2024 zijn vanuit de programmafinanciering middelen beschikbaar ter compensatie. Voor de implementatie voorbereiding en uitvoering worden vanaf 2025 ook op regionaal niveau inspanningen verwacht waarvoor er extra geïnvesteerd moet gaan worden in de implementatiefase. Omdat de landelijke informatievoorziening nog in ontwikkeling is, is het hiervoor benodigde budget nog lastig in te schatten. GGD GHOR Nederland heeft de GGD'en geadviseerd om voorlopig rekening te houden met een benodigde capaciteit van 2 fte. Hiermee is een bedrag van € 212.100 bemoeid.

2.2 Veiligheid

Maatschappelijke ontwikkelingen met nieuwe risico's

De maatschappij en onze omgeving ontwikkelen zich voortdurend en sommige ontwikkelingen hebben vanuit veiligheidsoptiek ook consequenties. Denk aan de klimaatverandering met toenemende risico's voor wateroverlast, natuurbrand en bijvoorbeeld nieuwe infectieziekten. Maar ook veranderingen binnen vitale sectoren zoals de energievoorziening (energietransitie) en aanwezigheid datacenters. Daarnaast kunnen incidenten op afstand, zoals een virus (denk aan Covid) en de oorlog in Oekraïne en Israël gevolgen hebben voor de veiligheidsregio. De onrust in de samenleving neemt toe.

Meer grip op migratie en asiel

Na het uitbreken van de oorlog in Oekraïne in maart 2022 hebben gemeenten zich, na verzoek van het kabinet, bereid verklaard de opvangtaak voor ontheemden uit Oekraïne op zich te nemen. Onder de verantwoordelijkheid van de burgemeesters vond de uitvoering plaats door de veiligheidsregio's. Halverwege 2022 is hier ook tijdelijk de uitvoering voor opvang van overige ontheemden bijgekomen. Voor een complexe uitdaging als migratie en opvang van ontheemden bestaat er geen simpele oplossing en is niet meer uitsluitend als een crisis- en veiligheidsvraagstuk te benaderen. Vandaar dat in 2024 de taken rondom de operationele coördinatie van de opvang van ontheemden vanuit de veiligheidsregio zijn overgedragen.

Dit laat onverlet dat bij een forse stijging van de instroom van ontheemden in korte tijd de inzet van de veiligheidsregio's in 2025 opnieuw aan de orde kan zijn.

Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg

Om bij bovenregionale crises te kunnen samenwerken, is een landelijk uniform, geborgd kwaliteitsniveau nodig. Halverwege 2023 is door het Veiligheidsberaad en de Algemeen Besturen van de veiligheidsregio's het Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg inclusief crisiscommunicatie (UKB) vastgesteld. In het UKB zijn naast een eenduidige beschrijving van bevolkingszorg, inclusief een afbakening van gemeentelijke crisisbeheersing onder andere ook landelijke kwaliteitsnormen voor bevolkingszorg vastgesteld. Vanuit een landelijk programma wordt het UKB verder geïmplementeerd. De implementatie zal ook in 2025 nog zijn beslag vinden.

Deeltijdregeling brandweervrijwilligers

Elementen in de rechtspositie van de brandweervrijwilligers zijn in strijd met Europese regels. Het dossier rondom vrijwilligheid en Europese regelgeving is taai en ingewikkeld. Het is inmiddels duidelijk dat kazerner en consigner van vrijwilligers niet meer mag.

Gelijktijdig speelt een relevante ontwikkeling op een vraagstuk in relatie tot de arbeidstijdenwetgeving. Op basis van de huidige wet- en regelgeving in Nederland geldt consignatie niet als arbeidstijd. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft echter geconcludeerd, op grond van nieuwe Europese jurisprudentie, dat naar verwachting een deel van consignatie bij de brandweer moet worden gezien als arbeidstijd. Dit heeft mogelijk grote consequenties voor de brandweer.

De financiële gevolgen van de deeltijdregeling voor Brandweer Limburg-Noord zijn inzichtelijk. De vraag is of en in hoeverre het Rijk in deze kosten tegemoet wil komen. De mogelijke financiële gevolgen van het consignatievraagstuk zijn nog onduidelijk.

2^e loopbaanbeleid brandweer

In 2006 is het 2^e loopbaanbeleid bij de brandweer geïntroduceerd. Dit gaat over medewerkers incidentbestrijding in de 24-uursdienst. Onder voorwaarde van medische geschiktheid mogen deze medewerkers maximaal 20 jaar werken in deze bezwarende functie. In de bestemming van het resultaat over 2020 is een fonds gevormd voor opleidings- en begeleidingsactiviteiten voor brandweermedewerkers.

Op verzoek van werkgever en vakcentrales onderzoekt Universiteit Maastricht onder ruim 25.000 brandweermedewerkers naar de belemmerende en bevorderende factoren voor duurzame inzetbaarheid en arbeidsparticipatie van mannen en vrouwen in repressieve brandweerfuncties. Dit onderzoek draagt de naam SEmFire, wat staat voor Sustainable Employability Firefighters. Het SEmFIRE onderzoek duurt tot en met 2026.

De vakbonden in het Landelijk Overleg Arbeidsvoorwaarden Veiligheidsregio's (LOAV) hebben een akkoord bereikt om de uitvoering van het loopbaanplan voor de brandweerlieden te kunnen uitstellen tot dat de uitkomsten van het onderzoek gereed zijn. Van deze mogelijkheid maken bijna alle 24-uursdienst medewerkers gebruik. Dit betekent dat de kosten van het 2^e loopbaanbeleid grotendeels naar achteren worden geschoven.

3. Accenten in begroting per programma

3.1 Programma Publieke Gezondheid

Door een veranderende rol van inwoners, zorgverleners, verzekeraars en de overheid verandert het landschap van de publieke gezondheidszorg. Samenhang en afstemming met het zorgveld in de volle breedte maar ook het waarborgen van betaalbaarheid worden steeds belangrijker. Door de decentralisaties in het sociaal domein kunnen de gemeenten dwarsverbanden leggen tussen maatschappelijke ondersteuning, de jeugdzorg en het domein van werk en inkomen. De genoemde wettelijke taken op het gebied van publieke gezondheid sluiten in de kern aan bij de opgaven van de decentralisaties: preventief, dichtbij, versterken van eigen kracht en mentale weerbaarheid. Naast deze 'klassieke' determinanten van gezondheid, die met leefstijl te maken hebben, zijn er echter nog veel meer factoren die van invloed zijn op onze volksgezondheid. Dit zijn bijvoorbeeld leefomgeving, arbeid (armoede), mentale weerbaarheid en onderwijs (laaggeletterdheid).

Om aan deze bredere gezondheidsdoelen invulling te geven hebben gemeenten en verschillende zorgpartijen, waaronder de GGD, kaders afgesproken voor de komende jaren. Deze kaders liggen vast in het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond & Actief Leven Akkoord (GALA). Kort gezegd worden in het IZA de kaders gesteld om de zorg goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. En met het GALA wordt gebouwd aan het fundament voor een gerichte lokale en regionale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en sociale basis. De rol van de GGD is stevig verankerd in het GALA (kennis, advies en regie).

In onze regio zijn deze afspraken door de GGD en regionale partners vertaald in het regiobeeld en regioplan Noord- en Midden-Limburg. In het manifest 'Naar gelijke kansen op gezondheid' zijn doelstellingen van de 15 regiogemeenten en de GGD vastlegt.

In de visie 2030 en het Beleidsplan 2024-2027 zijn vijf ambities opgenomen waar we ons als GGD voor gaan inzetten. In deze kaderbrief stippen we per ambitie de vraagstukken aan waar nieuwe ontwikkelingen zijn die (gaan) vragen om extra inzet/middelen.

Ambitie 1: Investeren in een nieuwe generatie

Ieder kind heeft vanaf de geboorte recht op een gezonde en veilige start. Die start vormt de basis voor optimale deelname aan onderwijs, de arbeidsmarkt en participatie in de samenleving. Wij willen dat kinderen zo gezond, veilig en kansrijk mogelijk opgroeien. Wij hebben structurele aandacht voor preventie en in het bijzonder voor het bevorderen van een gezonde leefstijl. Vanaf het eerste moment van de zwangerschap, tot 18 en liefst tot 26 jaar!

Ontwikkelingen binnen deze ambitie zijn:

Kansrijke Start

Vanaf 1 januari 2024 neemt de GGD de coördinatie van het programmateam van het programmateam Kansrijke Start op zich en is de GGD verantwoordelijk voor de regie op het programma. De financiële middelen voor deze coördinatierol en het programmateam komen uit IZA. Daarnaast voert de GGD zelf projecten uit in het kader van dit programma. Voor de coördinatie op deze GGD-projecten zijn tot 1-1-2025 middelen door de provincie beschikbaar gesteld. Deze rol loopt door in 2025, maar er is nog geen duidelijkheid of er in 2025 financiering van de provincie komt voor de coördinatierol GGD

Centering Ouderschap (Parenting)

Na het eerste individuele (huis)bezoek vinden vervolggconsulten plaats met een groep ouders die een kind hebben van ongeveer dezelfde leeftijd. De zorg richt zich zowel op het kind als op de ouders. Centering-zorg stoelt op zelfmanagement (regie), leren door betrokkenheid en sociale steun. Een

groep bestaat uit 6 tot 8 ouders met hun baby, die op gezette tijden samenkomen op het consultatiebureau.

Verdere implementatie van deze Centering-zorg brengt kosten met zich mee voor o.a. training medewerkers, implementatie, maar ook aanpassing in huisvesting (grotere ruimtes) en inrichting (makkelijk verplaatsbaar meubilair.) Als dit niet binnen de bestaande begroting is in te passen zal een voorstel aan het bestuur worden voorgelegd.

NU Niet Zwanger, onderdeel van het programma Kansrijke Start

De kosten voor het programma Nu Niet Zwanger worden via een dienstverleningsovereenkomst (DVO) vergoed. Voor 2025 moet nog besloten worden hoe de kosten gedekt gaan worden en wordt onderzocht of de DVO verlengd kan worden.

Toezicht kinderopvang

Gemeenten zijn over het algemeen verantwoordelijk voor het toezicht op kinderdagverblijven. Ze verstrekken vergunningen aan kinderopvangorganisaties en voeren inspecties uit om ervoor te zorgen dat deze organisaties voldoen aan de wettelijke eisen met betrekking tot veiligheid, kwaliteit en pedagogisch beleid. In de praktijk is het de GGD die de toezichthoudende inspecties uitvoert in opdracht van de gemeenten.

VNG, DUO zijn bezig met het 'traject herijking kwaliteitseisen', dit kan ertoe leiden dat in 2025 strengere eisen komen voor onder andere voorschoolse educatie, gastouderburo's en gastouders teneinde dit meer in lijn te brengen met de eisen die aan kinderdagverblijven worden gesteld. Dit heeft gevolgen voor de formatie, die op dit moment is toegesneden op de huidige eisen en aantallen in de regio, en mogelijk op de tarieven die voor de inspecties gehanteerd moeten worden.

Meer Aandacht voor Ziek gemelde Leerlingen (M@ZL)

M@ZL is een methodiek voor een integrale aanpak van ziekteverzuim bij scholieren.

Schoolmedewerkers, jeugdartsen en leerplichtambtenaren hebben samen aandacht en zorg voor leerlingen met ziekteverzuim, waardoor problematiek, met name mentale weerbaarheid, vroegtijdig in beeld komt. De financiering van M@ZL voor het VO en MBO18+ is geregeld. De bestuurscommissie heeft ingestemd met de uitvoering van naar het MBO18-, maar over de financiering ervan moet nog besluitvorming plaatsvinden.

Seksuele Gezondheid

Jongeren die liever om de zoveel tijd een SOA test doen in plaats van beschermde seks. Jongeren die, beïnvloed door social media, geloven in alternatieve natuurlijke manieren van anticonceptie met als gevolg een stijging van het aantal abortussen. Het zijn enkele voorbeelden die de noodzaak onderschrijven dat voorkomen beter is dan genezen. En daarom blijft de GGD de komende jaren de ingeslagen weg volgen om meer en meer aandacht en tijd te besteden aan:

- Outreachende activiteiten; gericht op één specifieke kwetsbare doelgroep en
- Preventieve activiteiten; gericht op een meer pluriforme doelgroep.

De huidige formatie wordt met name gesubsidieerd door ASG en PrEP subsidies en met die formatie kunnen we de huidige vraag naar advies, kennis en behandeling niet volledig afdekken. Toegezegde wijzigingen in ASG en PrEP subsidies blijken bij nader inzien niet zo rooskleurig te zijn als ze worden geschetst. Willen we echt meer doen aan preventie en het wegwerken van wachtlijsten dan vraagt dit om een investering in mensen en middelen.

In verband met een (potentieel) artsen M&G/SG tekort wil de GGD toewerken naar inzet van verpleegkundig specialisten. Hierbij zullen de lasten voor de baten gaan gelet op de duur en zwaarte van een dergelijke opleiding en het werven van opgeleide verpleegkundig specialisten M&G/SG.

Mentale gezondheid

Mentale gezondheid loopt als een rode draad door de ambities uit de visie 2030. Naast de meer bekende preventie-programma's rondom leefstijl; overgewicht, gezonde voeding, middelengebruik, is mentale weerbaarheid in het GALA opgenomen als speerpunt. De mentale gezondheid van jongeren staat onder druk, het beroep op de professionele zorg groeit. De Corona-periode en de onderzoeken naar de effecten hiervan op jongeren, heeft dit extra duidelijk gemaakt. Mentale gezondheid is bij uitstek een thema dat vraagt om een integrale domein-overstijgende aanpak. De GGD wil hier een samenhangende regionale aanpak op ontwikkelen samen met gemeenten, provincie en zorgpartijen, bij voorkeur vanuit de regionale preventie-infrastructuur die in 2024 gevormd wordt. De GGD voorziet dat in 2025 versterking nodig is van de kennis- en adviesrol op dit thema en afhankelijk van de ontwikkeling van de regionale preventie een nieuwe regierol.

Keigezond pilot in de gemeenten Roermond, Venlo en Horst aan de Maas

Samen met partijen als Maastricht Universitair Medisch Centrum, zorgverzekeraars CZ en VGZ en de GGD Zuid Limburg, werken we in ieder geval voor een periode van drie jaar samen in de provincie Limburg in een pilot Keigezond. Hierin worden maximaal 800 kinderen met een matig, sterk en extreem Gewichtsgerelateerd gezondheidsrisico (GGR) en 500 kinderen met een licht verhoogde GGR ondersteund met passende hulp om het overgewicht terug te brengen, weerbaarder te worden en regie te pakken over hun eigen gezondheid. Het streven is om de ketenaanpak Keigezond, onderdeel van de 5 ketenaanpakken uit het GALA, in 2024 en 2025 te implementeren in alle gemeenten in de regio.

Ambitie 2: Versterken van de gezondheidsbescherming

Bedreigingen in de publieke gezondheid zullen er altijd zijn. Niet elke crisis of uitdaging voor de publieke gezondheid is te voorkomen of laat zich voorspellen. Op de juiste manier omgaan met acute situaties die de publieke gezondheid bedreigen is daarom belangrijk. Juist ook om te voorkomen dat de gezondheidsverschillen in de regio verder toenemen.

GGD Limburg-Noord is verantwoordelijk voor het op peil houden van de bescherming tegen gezondheidsrisico's waar inwoners zelf niet of nauwelijks invloed op hebben en mogelijk ook geen weet van hebben. Ontwikkelingen binnen deze ambitie zijn:

Versterking Infectieziektebestrijding

Een versteviging van de reguliere infectieziektebestrijding is nodig om klaar te kunnen staan voor een komende pandemie. GGD'en zijn op dit moment onvoldoende geëquipeerd om hun rol op het gebied van infectieziektebestrijding kwalitatief goed uit te voeren.

In opdracht van het Ministerie van VWS is er een programma opgezet gericht op het oplossen van urgente kwetsbaarheden voor pandemische paraatheid op de korte termijn. Dit programma heet 'Versterking Infectieziektebestrijding en Pandemische paraatheid (VIP)'.

Voor dit project heeft de GGD subsidie aangevraagd en gekregen via een Specifieke Uitkering (SPUK). De looptijd is 2 jaar (2023 en 2024). Met deze subsidie worden de eerste concrete stappen gezet. De ingezette ontwikkeling is onomkeerbaar. Nog onduidelijk is hoe de financiering vanaf 2025 eruit gaat zien.

Ook worden de contouren van de nieuwe landelijk bepaalde formatienormering IZB langzaam maar zeker duidelijk. Deze laten, gelet op de uit te voeren kerntaken, een substantiële ophoging in formatie zien.

Infectieziektebestrijding en vaccinaties op maat

Het team infectieziektebestrijding staat als eerste aan de lat bij de melding of uitbraak van een infectieziekte. Het proces dat hiervoor is ingericht is goed en voldoet. Tegelijkertijd is er weinig tot geen ruimte over voor een aantal andere kerntaken zoals beleidsadvisering, netwerk en regie,

preventieactiviteiten, kennis en onderzoek. Bij de uitbraak van een wat grootschaligere infectieziekte zal het team zelf als eerste de surveillance en bestrijding ter hand moeten nemen. De formatie ten behoeve van vaccinaties op maat (reizigersvaccinatie) is in de COVID periode afgenomen maar zal de komende jaren weer moeten worden uitgebreid. Enerzijds omdat zij de flexibele schil van het team infectieziektebestrijding zijn in het kader van infectieziektebestrijding in eerste aanleg, anderzijds om inwoners op meer dan twee plaatsen van dienst te kunnen zijn in het aanbieden van advies over vaccinaties op maat.

Vaccinatievoorziening bij GGD'en

De versteviging van de infectieziektebestrijding kent ook een samenhang met het vaccinatiestelsel. Landelijk is er een principebesluit genomen op het organiseren van een vaccinatievoorziening voor volwassenen bij de GGD'en. Volwassenen kunnen bij de vaccinatievoorziening terecht voor vaccinaties, informatie en advies, het voeren van een gesprek over vaccineren (zoals in geval van twijfel of bij onderliggende aandoeningen) en het krijgen van de vaccinatie.

De vaccinatievoorziening voor volwassenen voert regie op het vaccineren in de GGD-regio en kan verbindingen leggen met andere ketenpartners die betrokkenheid hebben bij het indiceren, voorlichten of zetten van vaccinaties, zoals huisartsen, JGZ-professionals en medisch specialisten. De vaccinatievoorziening voor volwassenen is regionaal het expertisecentrum op het gebied van vaccinatiezorg. Door GGD GHOR Nederland wordt op verzoek van VWS een uitvoeringstoets gedaan naar de haalbaarheid van bovenstaande. Het eindrapport aan VWS wordt medio/eind november aangeboden aan VWS. Hierna zal verdere besluitvorming en bijbehorende financiering volgen.

Maternale kinkhoest

De GGD voert de kinkhoesvaccinatie voor zwangeren uit. Financiering vond rechtstreeks door het RIVM plaats. Vanaf 1 januari 2024 wordt de uitvoering formeel overgedragen aan de gemeenten. Bij de septembercirculaire 2023 worden de bijbehorende middelen aan het gemeentefonds toegevoegd. Dit betekent dat de geldstroom niet meer via het RIVM bij de GGD terecht komt, maar onderdeel gaat uitmaken van de gemeentelijke bijdrage in het kader van het Rijksvaccinatieprogramma. Het gaat hierbij om een bedrag van € 122.100.

Ambitie 3: Informatie laten werken voor publieke gezondheid

Nieuwe technologieën bieden kansen. Ook als het gaat om het vergroten van veiligheid en gezondheid. Tegelijkertijd schept het ook verwachtingen. We moeten als GGD meegaan met de snelheid van de informatiemaatschappij waarbinnen wij werken en tegelijkertijd betrouwbaar blijven. Wij zetten ons in op het verkrijgen, verrijken, delen en duiden van data. Ook voor technologische innovaties zetten we ons in. Dit alles met behoud van informatieveiligheid.

Versterken monitoringsfunctie

Om informatie te laten werken voor publieke gezondheid is het noodzakelijk te weten wat de informatiebehoefte is. Deze vraag gaat de komende jaren meer en meer beantwoord worden mede als gevolg van het VIP project. Een goede, real-time ontsluiting, van in- en externe databronnen en deze volgens een datamodel laten landen in een datawarehouse is één van de uitdagingen de komende jaren.

Een andere uitdaging zal zijn het beantwoorden van (complexe) vraagstukken met behulp van data-analyse. En deze informatie visualiseren en delen als antwoorden, onderbouwing voor strategie & beleid, planning & control en bedrijfsvoering.

De informatiebehoefte gaat zich niet beperken tot infectieziekten. Komende vanuit een pionier-/experimenteerfase zitten we nu in de fase dat de eerste contouren van business intelligence (BI) bij de GGD zichtbaar worden. Zo zijn er pilots bij JGZ, leveren de onderzoekers van strategie & beleid jaarlijks rapporten op en loopt bij AGZ het project VIP.

Voor 2025 en verder wil de GGD toewerken naar een verdere uitbreiding en integratie van BI binnen de VRLN/GGD. Er dient een goed datafundament & -warehouse te komen. Hiervoor en voor het ontsluiten en analyseren van deze data zijn naast techniek ook BI-professionals nodig.

Het streven is om in 2027 klaar te zijn met de techniek en invulling (datafundament en datawarehouse). En dat de structuur en organisatie voor datagedreven informatiegestuurd werken gereed is. Om dit bereiken is uitbreiding van de BI-experts en data engineers noodzakelijk.

Structureel uitvoeren kind-monitor

Vanuit de toekomstvisie 2030 is één van de pijlers investeren in de nieuwe generatie. Op dit moment is er nog te weinig inzicht in de gezondheidssituatie van kinderen van 0-12 jaar. Binnen de JGZ worden veel gegevens verzameld, maar deze (vooral medische) gegevens zijn voornamelijk bedoeld om op individueel niveau te adviseren en bij te sturen. Deze registratiegegevens zijn voor veel relevante thema's onvoldoende geschikt om op collectief niveau te ontsluiten en daarmee als beleidsinput te kunnen dienen. Vandaar dat veel GGD'en inmiddels een Kind-monitor uitvoeren. Door het uitvoeren van een structurele Kind-monitor (eens per 4 jaar) kan inzicht verkregen worden in thema's die van belang zijn in het kader van gezondheidsbeleid ten behoeve van de doelgroep 0-12 jarigen (waaronder ontwikkeling, woonomgeving, gezin, kinderopvang en zorgen van ouders daarin). Met dit inzicht kan bekeken worden waar op collectief niveau de knelpunten zitten en waar bijsturing vanuit het beleid nodig is.

Wijkprofielen

De GGD produceert cijfers op regionaal en gemeentelijk niveau aan de hand van de wettelijke monitors. Zowel vanuit het manifest, als de visie 2030, maar ook als opgave in de gezondheidsakkoorden komt de noodzaak naar voren om op wijkniveau informatie te genereren. De wijkgerichte aanpak is door veel gemeenten in de regio opgenomen in hun integrale plannen van aanpak. Dit vraagt om een investering in het verrijken van de bestaande monitors en/of het uitvoeren van aanvullend onderzoek. Er wordt een nader voorstel uitgewerkt.

Ambitie 4: Publieke gezondheid en publieke veiligheid vanzelfsprekend verbonden

Gezondheid en veiligheid zijn voor de mens een groot goed. Zij behoren tot de meest basale levensbehoeften. Het zijn dan ook de belangrijkste kerntaken van de overheid met de grootste uitgavenpost. Het zijn twee verschillende maatschappelijke velden met eigen wetten. De twee velden hebben belangrijke raakvlakken waarop publieke organisaties voor gezondheid en veiligheid met elkaar moeten samenwerken. Wij zetten ons in op de borging van publieke gezondheid binnen de publieke veiligheid.

Ontwikkelingen binnen deze ambitie zijn:

Beter in beeld krijgen van kwetsbare groepen

Door het koppelen van informatie en data willen we blinde vlekken zichtbaar maken. We willen een duidelijk beeld krijgen van hoe het met onze inwoners gaat en welke groepen extra aandacht nodig hebben. Hierbij hebben we extra aandacht voor onze kwetsbare inwoners die niet binnen bestaande kaders en regelgeving geholpen kunnen worden.

Versterking Forensische Geneeskunde

Het aantal lijk- en euthanasieschouwingen stijgt. Meest voor de hand liggende oorzaak lijkt de vergrijzing. Om de financiering van de lijk- en euthanasieschouwingen te laten aansluiten op enerzijds het aantal verrichtingen en anderzijds de systematiek die gebruikt wordt binnen de andere onderdelen van de forensische geneeskunde wordt overgegaan op facturering per verrichting. De GGD Zuid Limburg hanteert ook deze systematiek en dat is belangrijk in de ontwikkeling van één forensische dienst voor Limburg.

Overgaan op facturering betekent een verlaging van de generieke gemeentelijke bijdrage met € 251.000. In de kaderbrief 2024 is reeds vermeld dat de kosten voor de lijk- en euthanasieschouwingen met € 140.000 à € 150.000 toenemen. Tegenover de verlaging van de gemeentelijke bijdrage staat een financiering op basis van facturering van ongeveer € 400.000, verdeeld over de deelnemende gemeenten op basis van het aantal verrichtingen.

Ambitie 5: Samenwerken aan een duurzame leefomgeving

De leefomgeving waarin mensen wonen, werken en leven heeft invloed op hun gezondheid. Een gezonde leefomgeving is een leefomgeving die als prettig wordt ervaren, die uitnodigt tot gezond gedrag en beschermt tegen gezondheidsrisico's. Wij adviseren gemeenten om samen met haar partners voor en met inwoners een zo gezond en veilig mogelijk leven, thuis, in de directe woonomgeving, op school en op het werk en in de vrije tijd te creëren.

Ontwikkelingen binnen deze ambitie zijn:

Adviesrol Omgevingsplannen

De GGD heeft een bouwsteen Gezonde Leefomgeving ontwikkeld met 5 kernwaardes voor een gezonde leefomgeving. Deze kernwaardes zijn grotendeels integraal overgenomen in de omgevingsvisies van de gemeenten in onze regio. De belangrijkste opdracht voor de GGD is om als partner het gesprek aan te gaan bij het ontwikkelen van nieuwe ruimtelijke plannen en de kernwaardes uit de omgevingsvisie bespreekbaar te maken en een toepasbaar advies c.q. handelings-perspectief te bieden. We verwachten dat gemeenten vanaf 2025 actief aan de slag gaan met het opstellen van de omgevingsplannen. De GGD moet dan voldoende over advies-capaciteit vanuit Medische Milieukunde en beleid beschikken om deel te nemen in het proces en te adviseren aan gemeenten.

We adviseren gemeenten vanuit kennis over de gezondheidssituatie in de regio, op regionaal, gemeentelijk en bij voorkeur op wijkniveau. We streven ernaar om in 2025 te kunnen gaan werken met een omgevingsscan als basis voor onze advisering over gezondheidsbeleid in het algemeen en ten behoeve van de omgevingsplannen in het bijzonder.

Versterken regionale samenwerking met kennispartners: universiteit Maastricht, Nijmegen en Wageningen

GGD'en hebben de opdracht hun kennisfunctie te versterken. Om de kennisfunctie van de GGD te versterken is het noodzakelijk om beter aan te sluiten op het academische werkveld. We zijn hier tot nu toe vooral volgend in. Een proactieve rol is van belang om de gemeenten te ondersteunen en te adviseren in het ontwikkelen van bewezen en effectieve interventies op gezonde leefomgeving en leefstijl. In 2025 willen we een start gemaakt hebben met minimaal één PhD-traject op een van de regio-specifieke thema's.

3.2 Programma Brandweezorg

Risicobeheersing

De veranderingen in de maatschappij zorgen voor risico's die snel veranderen. Denk hierbij aan de Veilige Energietransitie, extreem weer, klimaatverandering en natuurbranden. Dit vraagt om een afdeling Risicobeheersing die goed kan inspelen op de nieuwe risico's die hierbij horen om de fysieke veiligheid te borgen. Dit doen we door dagdagelijks gemeenten te ondersteunen met het uitvoeren van toezicht op brandveilig gebruik en advisering op initiatieven in de fysieke omgeving.

Informatiegestuurd werken

Met snel veranderende risico's is het ook van groot belang om zicht te hebben op de ontwikkeling van de risico's. Informatiegestuurd werken krijgt hierin een steeds belangrijkere rol. De afdeling risicobeheersing kent de ontwikkelingen in de regio en de risico's en is daarmee een belangrijke informatiebron voor de veiligheidsketen. Hierin ontwikkelt de afdeling continue door.

Groeiende complexiteit

Naast de verandering van risico's worden de risico's ook steeds complexer. De verdichting van initiatieven, nieuwe technieken en technologieën die gebruikt worden en dus ook complexere risico's vergen daardoor ook steeds complexere adviezen. Dit betekent dat de kennis en competenties van de medewerkers mee moet groeien met de adviesvragen die voorliggen. Binnen de afdeling wordt vanuit het plan 'perspectief' invulling gegeven aan groei en ontwikkeling van de individuele medewerkers en daarmee ook aan de afdeling in zijn geheel.

Versterk zelfredzaamheid

Indien incidenten plaatsvinden zijn hulpdiensten meestal later aanwezig. Dit betekent dat er altijd een beroep gedaan wordt op de zelfredzaamheid van inwoners van onze regio. Vanuit risicobeheersing werken we aan de versterking van zelfredzaamheid door gedragsbeïnvloeding. De Risk Factory, Keurmerk Veilig Ondernemen en branchegerichte projecten zoals 'de zorg brandveilig' zijn hier voorbeelden van. Deze aanpak blijven we continue versterken.

Incidentbestrijding

Met ruim 800 brandweermensen, beroepsmatig en overwegend vrijwilligers, beschikken wij over een unieke capaciteit om de samenleving brandveilig te maken en houden. Burgers vertrouwen erop dat de brandweer, verbonden met de gemeenschap, komt en helpt in geval van nood. Daartoe beschikken de gemeenten over een fijnmazig netwerk van brandweerposten. Posten bemenst met beroeps en vrijwillig brandweerpersoneel dat als first responder en last resort in allerlei crisissituaties een helpende hand kan bieden.

Visie op brandweezorg

Het Algemeen Bestuur heeft in 2021 de visie op brandweezorg vastgesteld. Deze visie is vertaald naar het Repressief Brandweer Organisatieplan. In de visie 2030 zijn de lijnen voor de komende jaren vastgelegd:

- de behapbare basis;
- risicogerichte specialismen;
- een flexibel repressief organisatiemodel;
- gebiedsgerichte opkomsttijden in het volgende dekkingsplan;
- toekomstbestendige brandweezorg, met inachtneming van de 'deeltijdrichtlijn';
- informatie gestuurd werken en continu ontwikkelen van onze kennis.

De brandweer is in 2025 al ver met het ontwikkelen en uitvoeren van deze lijnen. Er komen echter nieuwe uitdagingen op ons pad en er ontstaat steeds meer behoefte en noodzaak om meer aandacht voor het personeel te hebben.

Goed werkgeverschap

Meer aandacht voor werkgeverschap en leiderschap is nodig om richting te geven aan de eigen organisatie in ontwikkeling en zo een interessante werkgever te blijven en vrijwilligheid te borgen. Om een vitaal duurzame brandweerorganisatie te kunnen zijn, is het van belang te zoeken naar een nieuwe, goede balans tussen mens en werk: het nu en straks beschikbaar hebben van de juiste (hoeveelheid) mensen, met de juiste middelen, op de juiste plek.

Continuïteit van de vrijwillige posten

Brandweervrijwilligers vormen de ruggengraat van de brandweer in Nederland. In elk dorp en in elke stad stond de gemeenschap vroeger garant voor het leveren van vrijwilligers aan het plaatselijke korps. Brandweervrijwilliger werd je voor het leven. Maar de samenleving verandert en vrijwilligheid wordt anders ingevuld. Vrijwilligers blijven gemiddeld minder lang bij de brandweer, vrijwilligers werken gemiddeld verder weg van de kazerne, zijn minder beschikbaar en gaan met een andere mindset bij de brandweer dan de vorige generaties vrijwilliger. Dit is een langzame en geleidelijke ontwikkeling die steeds meer merkbaar wordt. Deze ontwikkeling kent toenemende financiële gevolgen die tot op heden uit de beschikbare budgetten wordt gedekt. Het is echter waarschijnlijk dat de financiële gevolgen blijven stijgen.

Een toekomstbestendige 24 uursdienst

Diverse ontwikkelingen zoals een verhoogde arbeidsmobiliteit, de gevolgen van het tweede loopbaanbeleid en de wijzigingen in het zwangerschaps- en ouderschapsverlof maken dat de personele bezetting te krap is geworden om de paraatheid op peil te houden. Er is inmiddels gestart met het uitvoeren van maatregelen. De extra kosten hiervan worden zoveel als mogelijk uit de eigen begroting gedekt.

Duurzame inzet van personeel

Duurzame inzetbaarheid is erop gericht om beroepspersoneel en vrijwilligers tot hun afscheid gezond, gelukkig en bekwaam aan het werk te houden. De focus ligt hierbij onder andere op veilig repressief optreden, arbeidsomstandigheden, vitaliteit en een leven lang ontwikkelen. Het geestelijk en lichamelijk vitaal houden van repressief brandweerpersoneel en het voorkomen van PTSS en burn-out krijgen meer aandacht. Sociale veiligheid krijgt structurele aandacht.

Het is waarschijnlijk dat de hiervoor genoemde personele ontwikkelingen vanaf 2025 een financieel vervolg krijgen.

De brandweer moet veranderen

Het kabinet heeft aangekondigd om met behoud van het goede, te komen tot een toekomstbestendig, samenhangend stelsel voor de crisisbeheersing en brandweertzorg. Een zichtbare ontwikkeling is een toenemende focus op de voorbereiding en respons op bovenregionale en landelijke incidenten. In feite wordt hier bedoeld op landelijke slagkracht. De veiligheidsregio's zijn sterk georiënteerd op de eigen veiligheidsregio en de eigen slagkracht. Het is niet duidelijk of en welke financiële gevolgen dit kan hebben.

We zien wel dat deze verandering gevolgen gaat hebben voor de historisch bepaalde locaties in onze regio. Waar komt de toekomstige kazerne te liggen, welke specialismen koppelen we eraan en wat betekent dit voor de dekking. Dit alles vraagt een meer bedrijfsmatige aanpak waarbij lokale verankering niet losgelaten kan worden. De stijgende maatschappelijke kosten zoals energie en bouwkosten zullen bij de realisatie van nieuwe kazernes ook een rol blijven spelen. De vraag wat mag het kosten, zowel in geld als in tijd zal dus ook in 2025 aan de orde zijn.

Herziening Brandweeronderwijs

We zien dat het landschap van de brandweer aan het veranderen is en dat vraagt ook een herziening van het onderwijs. De verwachting is dat deze ontwikkeling ons de komende jaren bezig gaat houden. Met name de transitie van het huidige onderwijsmodel naar een meer modulair systeem waarbij de belastbaarheid en de flexibiliteit centraal zullen staan. Het systeem zal ook op inhoud overeen moeten komen met de repressieve organisatie. De mate waarin crisisbeheersing en brandweezorg elkaar gaan beïnvloeden zal invloed hebben om de inrichting van het nieuwe onderwijsstelsel.

In 2025 zullen we ook een besluit moeten nemen rondom de toekomstige locatie van het Regionaal Opleidingsinstituut. Huisvestingsontwikkelingen en een positief kritische blik op de huidige uitvoering zorgen ervoor dat we hier aandacht voor moeten hebben. De verwachting is dat meerdere onderdelen van VRLN hier mee te maken gaan krijgen. De mogelijkheid tot een gezamenlijke ambitie is daardoor aanwezig.

Preparatie en Incidentbestrijding in balans

De onderlinge relatie tussen de afdelingen preparatie en incidentbestrijding is evident, toch is het geen vanzelfsprekendheid dat de balans er is. Het jaarlijks blijven afstemmen van ambitie en uitvoering moet belangrijk blijven. Onder invloed van landelijk en regionale ontwikkelingen/belangen moet de uitvoerbaarheid getoetst worden. Niet alleen in het kader van duurzaam inzetbaar houden van ons voltallige personeel, maar ook vanwege de verantwoording van kosten. Blijven afwegen of we klakkeloos een staat van activa moeten volgen, of dat we besluiten een vervanging op te schuiven is een ingesleten proces. Dit moeten we ook in 2025 vasthouden omdat we op deze manier zuiver en verantwoord de maatschappelijke middelen wegen.

Kapitaallasten brandweer

In het Algemeen Bestuur van december 2022 is toegekend dat het budget voor de kapitaallasten van de materiële voorzieningen van de brandweer de komende jaren stapsgewijs gaat toenemen. Het ingroeiscenario is als volgt: 2024 + € 1 per inwoner, 2025 + € 0,50 en 2026 + € 0,50, wat betekent vanaf 2027 € 2 structureel. De uitzetting van het budget wordt via het verdeelmodel voor de kosten van de brandweezorg over de gemeenten verdeeld.

Via een stapsgewijze uitzetting van het budget voor de kapitaallasten wordt het financiële knelpunt weggenomen. Daarnaast geeft het ingroeimodel de budgettaire ruimte de egaliseringsreserve in het perspectief van 2027 te verhogen. Uit deze reservering wordt dan de kostenstijging uit technologische innovatie opgevangen. Naast vervanging vindt kwaliteitsverbetering plaats, vanzelfsprekend passend bij doelmatige brandweezorg tegen aanvaardbare kosten.

3.3 Programma Crisisbeheersing

In het verlengde van ontwikkelingen bij de brandweer vraagt ook de doorontwikkeling en versterking van crisisbeheersing aandacht. Om invulling te kunnen geven aan de opgaven en uitdagingen vanuit het landelijk programma Versterking Crisisbeheersing en de continuïteit van crisisbeheersing ook in de toekomst te kunnen borgen zijn we in 2023 gestart met een intensieve samenwerking tussen de drie kolommen (Crisisbeheersing, GHOR en Bevolkingszorg) allen werkzaam binnen het domein Crisisbeheersing. Hierbij wordt gewerkt vanuit domein brede processen waar alle reguliere werkzaamheden, projecten en pijlers uit de visie crisisbeheersing (crisisbeheersing en de burger; crisisbeheersing en informatie; grenzeloze crisisbeheersing) zijn ondergebracht.

Wij onderscheiden de volgende vier processen:

Analyse en advies

Risicomonitoring en –advies

Sterke operationele paraatheid en slagkracht wordt verbeterd door inzicht in regionale- en lokale risico's. Er wordt een eenduidig proces ontwikkeld voor risico-inventarisatie en risicoanalyse op

operationeel, tactisch en strategisch niveau. Het veiligheidsbeeld, het dynamisch (zorg)risicoprofiel en het provinciaal risicoprofiel zijn de belangrijkste producten in 2025 om risico's in een continu veranderende omgeving te kunnen blijven inventariseren en beoordelen op de verschillende niveaus.

Vanuit het proces Analyse en advies adviseren we samen met de afdeling Risicobeheersing van de brandweer op ontwikkelingen in de fysieke omgeving. De GHOR adviseert gemeenten bij B- en C evenementen op gezondheidsrisico's. Daarnaast zijn we dicht betrokken bij de afdeling Risicobeheersing om advies te geven op grote ontwikkelingen in de fysieke omgeving die van impact kunnen zijn op crisisbeheersing en rampenbestrijding.

Risico- en crisiscommunicatie

Als veiligheidsregio hebben we de ambitie om relatiebeheer met onze inwoners te versterken en is tevens 1 van de pijlers vanuit de visie crisisbeheersing (*crisisbeheersing en de burger*). Het verbeteren van de kennis en bekendheid over risico's en veiligheid bij inwoners heeft hierbij prioriteit. Met de inzet van risico- en crisiscommunicatie wordt het zelfredzame gedrag van inwoners gestimuleerd en worden negatieve gevolgen van een ramp of crisis geminimaliseerd. Een andere ambitie is het beter gebruik maken en betrekken van groepen inwoners bij reguliere en ad hoc taken van de veiligheidsregio.

Kaderstelling en verbinding

De versterking en uitbreiding van de netwerken komt alle processen binnen crisisbeheersing en VRLN ten goede, maar helpt ook de betrokken partners in de voorbereiding op rampen en crises. Het netwerkmanagement vanuit multi-perspectief en vanuit kolommen GHOR en Bevolkingszorg wordt geregisseerd vanuit het proces kaderstelling en verbinding. De GHOR haalt hierbij input op om de wettelijke taak voor de DPG 'vergewissen van de mate van voorbereiding van zorgpartners op een crisis' te kunnen waarmaken. Convenanten en werkafspraken worden opgesteld of geactualiseerd en het netwerk wordt uitgebreid. Ook de pijler *grenzeloze crisisbeheersing* valt binnen dit proces waaronder het project ERMWIC waarin in 2023 is gestart.

Doel van ERMWIC is het bevorderen en borgen van grensoverschrijdende samenwerking in crisisbeheersing en rampenbestrijding. Er wordt een verkenning uitgevoerd naar wat er nodig is om ook na de projectperiode de continuïteit en duurzame grensoverschrijdende samenwerking te bewaken en bevorderen.

Organiseren en uitvoeren

Het is van groot belang dat functionarissen met een rol in de crisisbeheersing goed voorbereid hun taken kunnen uitvoeren. Om deze specifieke doelgroep optimaal te ondersteunen worden plannen en protocollen ontwikkeld, trainingen en oefeningen georganiseerd, lessen getrokken uit incidenten en worden atypische en niet acute crises opgepakt.

Informatievoorziening

Het proces informatievoorziening onderhoudt een informatienetwerk dat bestaat uit diverse (interne) organisatieonderdelen en externe partners/organisaties en zorgt ervoor dat de juiste personen op het juiste moment over de juiste veiligheidsinformatie beschikken met als doel een 24/7 actueel beeld van kwetsbaarheden, risico's en dreigingen. Tijdens de koude en lauwe fase wordt primair geleverd aan de processen binnen crisisbeheersing en de relevante veiligheids- en ketenpartners. Tijdens de warme fase levert het proces deze diensten middels de IM-piketorganisatie die de regie voert op de informatie en het gezamenlijk beeld in de verschillende crisisteam (CoPI, ROT en/of GBT/RBT).

Centraal binnen het proces informatievoorziening staat het VIK (Veiligheids-Informatie Knooppunt). In het VIK komt informatie over alle aspecten van de veiligheidsregio samen, zowel risicobeheersing als crisisbeheersing en (aspecten van) bedrijfsvoering.

3.4 Programma Bedrijfsvoering/Overhead

Het programma bedrijfsvoering/overhead is ondersteunend aan de beleidsinhoudelijke programma's en bestaat uit de activiteiten met betrekking tot personeel & organisatie, financiën, control, informatie & automatisering, facilitaire ondersteuning, inkoop, juridische zaken en communicatie

Uitgangspunten die voor de bedrijfsvoering gelden:

- ondersteunen van het primair proces, binnen wet- en regelgeving en de inhoudelijke kaders die door het bestuur zijn gesteld;
functioneren binnen financiële kaders die samenhangen met de bestuurlijk vastgestelde begroting;
- functioneren binnen de door de organisatie gebruikte kwaliteitssystemen;
- werken op basis van informatie delen en toegankelijkheid, waarbij digitalisering actief wordt opgepakt. Dit met als randvoorwaarde een goede borging van aspecten van informatieveiligheid en privacy;
- duurzame inzetbaarheid van vitale en veerkrachtige medewerkers;
- duurzame bedrijfsvoering gericht op het tegengaan van verspilling van middelen, menselijk kapitaal en energie.

VRLN heeft zichzelf ten doel gesteld de generieke overhead te beperken tot 15% van de totale personele capaciteit. Daartoe wordt rondom hoogwaardige specialistische bedrijfsvoeringsvraagstukken de samenwerking met gemeenten, andere veiligheidsregio's en GGD'en actief opgezocht.

Strategisch huisvestingsplan

In juli 2022 heeft het Algemeen Bestuur het strategisch huisvestingsplan vastgesteld. Het aantal werkplekken wordt teruggebracht en daartoe wordt het pand aan de Nijmeegseweg na verkoop afgestoten. Nieuw- en verbouw van meerdere brandweerlocaties vindt plaats.

Het hybride werken wordt verder doorgevoerd (deels thuis, deels op kantoor) en dat betekent dat in meerdere mate multifunctioneel gebruik gemaakt gaat worden van regiovestigingen. Diverse panden worden aangepast aan deze nieuwe manier van werken, met flexibele werkplekken en meer ruimte voor ontmoeten en vergaderen. Daarnaast worden in de eigendomspanden duurzaamheidsmaatregelen doorgevoerd. De plannen worden op dit moment verder uitgewerkt en financieel vertaald. Het strategische huisvestingsplan moet nog worden vastgesteld. Vooral nog wordt uitgegaan van een stijging van kosten voor 2025 met € 455.000. Na definitieve besluitvorming worden de financiële consequenties in de begroting verwerkt.

Strategisch personeelsplan

In december 2022 is de HR visie 2030 vastgesteld. In deze HR visie zijn drie uitdagingen geformuleerd, te weten:

1. Interne en externe arbeidsmarkt;
2. Veranderende competenties die van medewerkers gevraagd worden in de toekomst en
3. De gevraagde en noodzakelijke wendbaarheid van VRLN als organisatie.

Deze uitdagingen zijn vertaald naar thema's die in jaarplannen worden uitgewerkt. Deze thema's betreffen arbeidsmarktcommunicatie; interne mobiliteit; binden en boeien; intern continuïteitsplan; verkennen mogelijke alternatieven voor niet vervulbare functies en visie op personeelsontwikkeling. Het uitgangspunt bij ieder thema is eigenaarschap en positieve gezondheid.

Aansluiting bij landelijke platforms

VRLN heeft de afgelopen jaren geïnvesteerd in de ICT-infrastructuur. Dat is nodig om de interne, regionale, externe en landelijke data-aansluiting te waarborgen. De 'werkplek' kenmerkt zich door plaats, tijd en apparaat onafhankelijk werken, waarbij gegevens op een veilige en verantwoorde manier worden gedeeld.

Voor de doorontwikkeling van de ICT-omgeving heeft VRLN in 2023 de samenwerking met ICT-NML verder geëffectueerd en is de verdere kennisdeling geborgd. In 2024 zal de focus ook komen te liggen op het ontsluiten van de landelijke platformen voor de GGD en Brandweer/Crisisorganisatie. Op deze platformen zal VRLN haar toegang vinden tot de landelijke registraties. Denk hierbij aan applicaties die ook tijdens de Covid zijn ingezet of het LCMS voor de samenwerking met de keten tijdens een crisis, maar ook steeds meer de plek waar de informatie gedeeld wordt met de landelijke keten.

In 2024 wordt ook gestart met een aanbesteding om de infrastructuur opnieuw aan te besteden. Hierbij wordt nadrukkelijk de samenwerking met ICT-NML gezocht. Hierdoor kan VRLN een optimale ICT-ontwikkeling waarbij kwaliteit, continuïteit, kostenbeheersing en efficiency voorop staan. De resultaten uit het haalbaarheidsonderzoek van 2022 zullen dienen als uitgangspunten en vertaald worden naar een toekomstige beleidslijn.

Informatieveiligheid

Met de toenemende digitalisering neemt het belang van informatieveiligheid toe, daar we merken dat de digitale kwetsbaarheden en dreigingen ook toenemen. Het borgen van informatieveiligheid is topprioriteit. VRLN staat voor een grote uitdaging te voldoen aan alle normen en regels die van toepassing zijn. De veiligheidsregio moet voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). De GGD aan de normstelling in het kader NEN5710 (certificaat).

Naast organisatorische maatregelen zijn technische maatregelen voorzien. Op de netwerkverbindingen en gebruikersapparatuur vindt monitoring plaats (Security Information and Event Management) en in geval van calamiteiten worden experts ingeschakeld (Security Operations Centre SOC). In 2024 zal er werk gemaakt worden van een structurelere invulling van deze diensten om zo ook de veiligheid naar de toekomst toe te kunnen garanderen, ook hierin wordt weer de samenwerking met de landelijke keten maar ook regionaal gezocht. Daarnaast zal VRLN ook voor de informatievoorziening naar de vrijwilligers een investering moeten doen t.a.v. infrastructuur en licenties, om ook deze groep op een veilige manier van informatie te voorzien en een veilige werkomgeving met daarin de voor deze groep benodigde applicaties.

De kosten van de IV-voorzieningen en licenties zijn al jaren fors gestegen. Het is noodzakelijk om op basis van de ontwikkelingen het budget te verhogen met € 750.000. De stijging kan niet meer worden opgevangen in de indexering.

3.5 Risk Factory

Vanaf mei 2019 bezoeken doelgroepen Risk Factory Limburg-Noord, waar beleven van gezondheid en veiligheid centraal staat. Met realistische en interactieve scenario's ervaren doelgroepen (on)gezondheid en (on)veiligheid én leren ze hoe te handelen. Levenschte ervaringen veranderen de kijk op risico's. En dat geeft zelfvertrouwen om – als het er echt op aankomt – de juiste beslissingen te nemen.

In 2023 heeft een bestuurlijke evaluatie van de Risk Factory plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot de ontwikkeling van 2 businesscases voor de beleidsperiode 2024–2027. Businesscase 1 gaat over continuering van de huidige Risk Factory (basisschoolleerlingen groep 8 en senioren) en businesscase 2 gaat over een uitbreiding voor de doelgroep Voortgezet Onderwijs. Definitieve besluitvorming hieromtrent vindt plaats op 15 december 2023.

4. Financiële kaders

4.1 Actualisatie verdeelsystematiek gemeentefonds

Vanaf 1 januari 2023 wordt in het gemeentefonds een herzien verdeelmodel gebruikt. Het doel van de herziene verdeling is een stabiel verdeelmodel dat zo goed mogelijk aansluit bij de kosten van gemeenten. Het model is geen eindstation en zal continu onderhoud vragen.

De fondsbeheerders hebben besloten het ingroei-pad, het pad waarmee gemeenten naar de nieuwe verdeling ingroeien, te beperken tot 3 jaar. Eind 2025 wordt de invoering van het nieuwe model geëvalueerd. Verder worden de effecten per gemeente het eerste jaar beperkt tot € 7,50 per inwoner (in plaats van de gebruikelijke € 15) en voor 2024 en 2025 tot € 15 per inwoner. Het totale effect over 3 jaar komt daarmee op maximaal plus of min € 37,50 per inwoner.

De verdeling van de gemeentelijke bijdrage aan VRLN voor de programma's Brandweezorg en Crisisbeheersing is gebaseerd op de objectieve gemeentefonds-maatstaven. De verdeling van de bijdrage voor de Jeugdgezondheidszorg is voor een deel gebaseerd op een tweetal gemeentefonds-maatstaven voor het sociaal domein. De actualisatie van de verdeelsystematiek gemeentefonds die vanaf 2023 ingaat, geeft geen aanleiding de wijze waarop de bijdrage over de individuele gemeenten wordt berekend te wijzigen.

Voor de bijdrage Jeugdgezondheidszorg geldt dat 2025 het laatste ingroeijaar (ingroei naar 100%) is voor de nieuwe verdeelsleutel. Vanaf 2025 betalen de gemeenten de bijdrage conform verdeelsleutel.

4.2 Aantal inwoners

Conform het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) wordt het aantal inwoners genomen op 1 januari voorafgaande aan het begrotingsjaar. Voor 2025 dus 1 januari 2024. De eerste schatting van het CBS is medio februari 2024 bekend en dient als basis voor het opstellen van de begroting 2025. In deze kaderbrief wordt uitgegaan van het inwoneraantal op 1 januari 2023.

4.3 Indexatie

Het Algemeen Bestuur heeft besloten dat kostenontwikkelingen als gevolg van loon- en prijsstijgingen worden meegenomen in de bijdrage op basis van een vastgesteld kader. Dit kader behelst dat kostenstijgingen, die buiten de beïnvloedingssfeer van de VRLN liggen, worden meegenomen in de bijdrage. De loonkostencompensatie is gebaseerd op de verwachte ontwikkeling van de loonkosten in de publieke sector in de Macro Economische Verkenning (MEV) van het Centraal Planbureau (cijfer september T-2). Op basis van het Centraal Economisch Plan vindt eventueel bijstelling plaats (cijfer maart T-1). Voor de ontwikkeling van de materiële kosten wordt in de systematiek uitgegaan van de Index Materiële Overheidsconsumptie (IMOC) uit de MEV.

Voor zover de indexatie herleidbaar en belastbaar is aan derden, worden deze lasten doorbelast aan de bijdragen van derden. Voor het resterende deel worden deze lasten meegenomen in de gemeentelijke bijdrage.

Loonstijging

Uitgangspunt voor de raming van de looncompensatie zijn de geldende cao-afspraken. In deze kaderbrief 2025 is de index ter hoogte van 5,8% meegenomen, gebaseerd op de meest recente MEV-publicatie, sector overheid van het Centraal Planbureau van september 2023. In maart 2024 wordt dit percentage geactualiseerd en verwerkt in de begroting 2025.

De 5,8% wordt berekend over de grondslag personele lasten zijnde € 56,0 miljoen, waarmee de loonstijging uitkomt op € 3,2 miljoen. Ongeveer 18% van de loonstijging, zijnde € 0,6 miljoen, wordt ten laste gebracht aan derden. Een bedrag van € 2,6 miljoen komt ten laste van de gemeentelijke bijdrage.

Materiële kostenstijging

Voor de materiële kosten wordt de 'index materiële overheidsconsumptie' (IMOC) uit de MEV toegepast. In deze kaderbrief 2024 is deze IMOC bepaald op 1,6%. In maart 2024 wordt dit percentage geactualiseerd en verwerkt in de begroting 2025. De grondslag voor de berekening van de materiële kostenstijging is een begrotingsbedrag van € 27,4 miljoen, waarmee de materiële kostenstijging uitkomt op € 0,4 miljoen.

4.4 Renteomslag

In de begroting 2025 wordt gerekend met een aangepast renteomslag percentage van 1,25%. Dit is een financieel-technische aanpassing om te voldoen aan de eisen van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording). Dit heeft geen gevolgen voor de hoogte van de gemeentelijke bijdrage 2025.

4.5 Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 zijn overheidsondernemingen van bijvoorbeeld gemeenten, provincies en waterschappen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Met deze wetswijziging wil de Nederlandse overheid gelijkheid creëren tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen. De hiermee samenhangende financiële gevolgen zijn voor de veiligheidsregio zeer beperkt.

Bijlage 1. Aansluiting begrotingsjaar 2024-2025

De aansluiting begroting 2024 na wijziging naar kaderbrief 2025 kan worden weergegeven op basis van de volgende mutaties.

(bedragen in duizenden euro's)

	Bedrag	I/S
Gemeentelijke bijdrage 2024	68.144	S
Loonkostenstijging 2025	2.646	S
Materiële kostenstijging 2025	438	S
Strategisch huisvestingsplan	455	S
Maternale kinkhoest	122	S
Informatievoorziening verbinden en versterken publieke gezondheid	212	S
Informatieveiligheid	750	S
Kapitaallasten materieel brandweer	262	S
Forensisch geneeskunde: lijk- en euthansieschouw	-251	S
Totaal gemeentelijke bijdrage 2025	72.778	

Bijlage 2. Verdeling gemeentelijke bijdragen over de programma's

Gemeentelijke bijdragen per programma (incl. overhead)

(bedragen in duizenden euro's)

Programma	2024	2025
Publieke Gezondheid	23.451	25.425
Brandweezorg	38.467	40.770
Crisisbeheersing	6.227	6.583
Totaal gemeentelijke bijdrage	68.144	72.778

Vergadering van	:	Algemeen Bestuur - reguliere vergadering
Kabinet	:	Nee
Vergaderdatum	:	15 december 2023
Auteur	:	Jacco van Gastel
Onderwerp	:	Financiële verordening
Bijlagen	:	1

Aanleiding en korte samenvatting

In het kader van artikel 212 van de Gemeentewet stelt de veiligheidsregio bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.

Beslispunten

1. De financiële verordening van 22-12-2017 intrekken en de nieuwe financiële verordening vaststellen met terugwerkende kracht naar 01-01-2023.

Onderbouwing voorstel

De huidige financiële verordening VRLN dateert van 16-12-2016 met een wijziging van 22-12-2017.

De financiële verordening schept conform artikel 212 van de Gemeentewet de kaders voor het financiële beleid van de VRLN. De geldende financiële verordening is waar nodig (binnen de kaders van het BBV) herzien, waarmee de verordening is aangepast naar de huidige tijd en in lijn is gebracht met de verordeningen zoals deze ook worden gebruikt door onze (samenwerkings)partners. Tevens is rekening gehouden met de nieuwe Wet gemeenschappelijke regeling en de daarvan afgeleide Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord.

In verband de wijzigingen van het BBV (rechtmatigheidsoordeel Dagelijks Bestuur en begrotingsrechtmatigheid) is het noodzakelijk om de verordening per 1-1-2023 in te laten gaan.

Personele consequenties

n.v.t.

Financiële consequenties

n.v.t.

Informatiemanagement

n.v.t.

Communicatie

De concept financiële verordening is besproken in het overleg met de concerncontrollers van de deelnemende gemeenten.

Vervolprocedure

nvt

Bijlagen

1. Financiële verordening

Besluit

Paraaf ambtelijk secretaris:

- Akkoord met voorstel
- Akkoord met voorstel met aantekening
- Niet akkoord met voorstel met aantekening

Toelichting:

FINANCIËLE VERORDENING 2023

Het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Limburg-Noord besluit,

Gelet op artikel 212 van de Gemeentewet,

Vast te stellen:

de Financiële verordening 2023 treed in werking per 1 januari 2023.

Hoofdstuk 1: Algemene bepalingen

Artikel 1 Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. **BBV**: het Besluit begroting en verantwoording voor provincies en gemeenten.
- b. **Programma**: een samenhangend geheel van activiteiten waarbij de doelstellingen, in het bijzonder de beoogde maatschappelijke effecten zijn beschreven.
- c. **Investeringskrediet**: een budget voor het realiseren van een investering.
- d. **Administratie**: het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, het functioneren en het beheersen van (onderdelen van) de organisatie van de Veiligheidsregio Limburg-Noord en ten behoeve van de verantwoording die daarover moet worden afgelegd.
- e. **Financiële administratie**: het onderdeel van de administratie dat omvat het systematisch maken en verwerken van aantekeningen betreffende de financiële gegevens van (onderdelen van) de organisatie van de Veiligheidsregio Limburg-Noord, om te komen tot een goed inzicht in:
 1. de financieel-economische positie;
 2. het financiële beheer;
 3. de uitvoering van de begroting;
 4. het afwikkelen van vorderingen en schulden;
 5. alsmede tot het afleggen van rekening en verantwoording daarover.
- f. **Financieel beheer**: het uitoefenen van bestuur over en toezicht op het beheer van middelen en het uitoefenen van rechten van de Veiligheidsregio Limburg-Noord.
- g. **Rechtmatigheid**: het voldoen aan wet- en regelgeving. Het begrip rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording is echter een minder omvattend begrip. Bij rechtmatigheid in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording bestaat er een duidelijke relatie met het financiële beheer. Er moet immers worden verantwoord dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Het gaat om de financiële beheershandelingen.
- h. **Financiële rechtmatigheid**: het voldoen aan wet- en regelgeving bij het uitvoeren van financiële beheershandelingen.

- i. **Rechtmatigheidsverantwoording:** In dit onderdeel in de jaarrekening legt het bestuur verantwoording af over de rechtmatigheid van de baten en lasten op een drietal criteria: Begrotingscriterium, Voorwaardencriterium en Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium.
- j. **Begrotingsonrechtmatigheid:** afwijkingen van de (aangepaste) begroting zonder dat het bevoegde orgaan hier een besluit over heeft genomen.
- k. **Doelmatigheid:** de mate waarin de gewenste prestaties en beoogde maatschappelijke effecten worden gerealiseerd met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen, of met de beschikbare middelen zo veel mogelijk resultaat wordt bereikt.
- l. **Doeltreffendheid:** de mate waarin de beoogde maatschappelijke effecten van het beleid ook daadwerkelijk worden behaald.

Hoofdstuk 2: Begroting en verantwoording

Artikel 2 Planning & Control Cyclus

De Planning & Control cyclus van de Veiligheidsregio Limburg-Noord bestaat uit de volgende onderdelen:

- a. Kaderbrief;
- b. Begroting;
- c. Tussentijdse rapportage (bestuursrapportage);
- d. Jaarstukken.

Artikel 3 Kaderbrief

1. Het algemeen bestuur stelt jaarlijks, een jaar voorafgaand aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft, de kaderbrief vast voor de begroting. In de kaderbrief worden de inhoudelijke- en financiële kaders toegelicht die voor de Veiligheidsregio Limburg-Noord van toepassing zijn. Hierin wordt aangegeven welke loon- en prijsstijgingen worden verwacht, op welke terreinen wijzigingen op bestaand beleid of nieuw beleid worden verwacht en welke aandachtspunten van belang zijn voor de begroting.

Artikel 4 Autorisatie begroting en investeringskredieten

1. Het algemeen bestuur stelt met het vaststellen van de begroting de budgetten per programma beschikbaar.
2. Via begrotingswijzigingen stelt het dagelijks bestuur wijzigingen van de beschikbare gestelde budgetten en de beschikbaar gestelde investeringskredieten voor aan algemeen bestuur. Het algemeen bestuur stelt – na kennis genomen te hebben van eventuele zienswijzen van gemeenten- de begrotingswijzigingen vast.
3. Voor niet in de begroting opgenomen investeringskredieten legt het dagelijks bestuur, voor er verplichtingen worden aangegaan, een investeringvoorstel met een voorstel voor het vaststellen van een investeringskrediet aan het algemeen bestuur voor. Het algemeen bestuur stelt de investeringskredieten vast.

Artikel 5 Tussentijdse rapportage

1. Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur jaarlijks door middel van een tussentijdse bestuurlijke rapportage over de realisatie van de begroting op basis van afwijkingen.
2. De rapportage gaat in op relevante afwijkingen in de lasten en baten en geplande prestaties.

3. De inrichting van de rapportage sluit aan bij de programma-indeling van de begroting, inclusief algemene middelen.
4. Het algemeen bestuur neemt kennis van deze rapportage en stelt de daarin opgenomen begrotingswijzigingen vast.

Artikel 6 Jaarstukken

1. Het dagelijks bestuur stelt de jaarstukken op conform de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord en de BBV-voorschriften.
2. Het algemeen bestuur stelt de jaarstukken en daarmee de bestemming van het rekeningresultaat vast.

Hoofdstuk 3 Financieel Beleid en overige bepalingen

Artikel 7 Beleidsnota's

1. Het algemeen bestuur stelt de kaders waarbinnen het financieel beleid moet passen vast in beleidsnota's.
2. Het algemeen bestuur stelt ten minste eenmaal in de vier jaar de volgende beleidsnota's vast:
 - a. investeringsbeleid;
 - b. reserves en voorzieningen;
 - c. treasurystatuut;
 - d. weerstandsvermogen en risicomanagement.

Artikel 8 Investeringsbeleid

1. Het dagelijks bestuur biedt het algemeen bestuur eens in de vier jaar een nota investeringsbeleid aan. De nota behandelt in ieder geval:
 - a. het waarderen, activeren en afschrijven van vaste activa en het verlenen van investeringskredieten;
 - b. de grondslagen voor activering en waardering van vaste activa;
 - c. de termijnen en methodieken voor afschrijvingen van vaste activa;
 - d. het moment waarop de afschrijving van vaste activa aanvangt.
2. Vaste activa worden gewaardeerd en afgeschreven conform de uitgangspunten zoals die zijn vastgelegd in de nota investeringsbeleid.
3. Het algemeen bestuur stelt deze nota vast.

Artikel 9 Reserves en voorzieningen

De nota reserves en voorzieningen bevat de uitgangspunten en voorwaarden voor de vorming, aanwending en verantwoording van de reserves en voorzieningen. Het dagelijks bestuur geeft bij de jaarrekening een overzicht van reserves en voorzieningen. In de toelichting op de balans worden de aard en reden van elke reserve of voorziening en de toevoegingen, onttrekkingen en overige wijzigingen toegelicht.

Artikel 10 Treasury

1. Het dagelijks bestuur draagt bij de uitoefening van de financieringsfunctie zorg voor:
 - a. het verzekeren van een duurzame toegang tot de vermogensmarkten om geld aan te kunnen trekken tegen de scherpst mogelijke condities;
 - b. het voldoen aan wet- en regelgeving op het gebied van treasury (Wet FiDO, Wet HoF);
 - c. het beperken van de financiële risico's voor de Veiligheidsregio Limburg-Noord;
 - d. het minimaliseren van de kosten van de treasuryfunctie;
 - e. een adequate informatievoorziening ten behoeve van het cashmanagement.

2. Het dagelijks bestuur draagt bij de uitoefening van financieringsfunctie zorg voor een juiste uitvoer van de richtlijnen zoals vastgelegd in het door het algemeen bestuur vastgestelde Treasurystatuut.

Artikel 11 Weerstandsvermogen en risicomanagement

1. Het dagelijks bestuur biedt het algemeen bestuur eens in de vier jaar een nota risicomanagement en weerstandsvermogen aan. De nota behandelt in ieder geval:
 - a. solvabiliteitsratio;
 - b. netto schuldquote;
 - c. structurele exploitatieruimte;
 - d. ratio weerstandsvermogen.
2. Het algemeen bestuur stelt deze nota vast.

Artikel 12 Kostprijsberekening

1. Voor het bepalen van de bijdrage van gemeenten wordt een systeem van kostentoe rekening gehanteerd. Conform BBV worden overheadkosten apart in begroting en jaarstukken verwerkt. Op verzoek van gemeenten wordt in het overzicht van de gemeentelijke bijdrage de overheadkosten over de overige programma verdeeld. Het uitgangspunt hierbij is integrale toerekening van kosten.
2. Voor de kostentoe rekening aan producten of diensten die worden gedekt door middel van een tarief aan derden wordt eveneens gebruik gemaakt van het systeem van kostentoe rekening met als uitgangspunt integrale toerekening van kosten.

Hoofdstuk 4 Paragrafen

Artikel 13 Weerstandsvermogen en risicomanagement

Bij de begroting en de jaarstukken doet het dagelijks bestuur in de paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement verslag van:

- a. solvabiliteitsratio;
- b. netto schuldquote;
- c. structurele exploitatieruimte;
- d. ratio weerstandsvermogen.

Artikel 14 Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf doet het dagelijks bestuur verslag over de voortgang van het geplande onderhoud en het eventuele achterstallige onderhoud. Tevens worden de ontwikkelingen op het gebied van het onderhoud beschreven.

Artikel 15 Financiering

Bij de begroting en de jaarstukken doet het dagelijks bestuur in de paragraaf financiering in ieder geval verslag van:

- a. de kasgeldlimiet;
- b. de renterisiconorm;
- c. de liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte voor de komende drie jaar;
- d. de rentevisie;
- e. de rentekosten en renteopbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie.

Artikel 16 Bedrijfsvoering

1. In verband met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft de paragraaf bedrijfsvoering van de begroting en jaarstukken een grotere rol gekregen. Deze paragraaf wordt nader toegelicht met het volgende:

- a. een overzicht waarin de fouten en onduidelijkheden worden geëxpliciteerd, indien boven de verantwoordingsgrens is uitgekomen;
- b. een korte toelichting van de oorzaken, consequenties en de getroffen beheersmaatregelen;
- c. indien van toepassing: een toelichting op het verschil van de bevindingen getoetst op de materialiteitsgrens van de accountant ten opzichte van de rechtmatigheidsgrens van het algemeen bestuur;
- d. een toelichting indien de rechtmatigheidsverantwoording gedurende de accountantscontrole wordt aangepast;
- e. een toelichting indien het dagelijks bestuur verschilt van mening met de accountant over een onderwerp;
- f. indien de normen uit de gids proportionaliteit veelvuldig niet nageleefd worden of slecht gedocumenteerd en/of gemotiveerd zijn, dan wordt dit opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering.

Artikel 17 Verbonden partijen

In de paragraaf verbonden partijen bij de begroting en de jaarstukken wordt ingegaan op bestaande, nieuwe, gewijzigde of beëindigde verbonden partijen, de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de verbonden partijen, de financiële en bestuurlijke inbreng van Veiligheidsregio Limburg-Noord en relevante actuele ontwikkelingen.

Hoofdstuk 5 Financiële organisatie en financieel beheer

Artikel 18 Financiële administratie

Het dagelijks bestuur zorgt ervoor dat:

1. De inrichting en de werking van de (financiële) administratie voldoet aan het BBV en andere relevante wetgeving, zodat kan worden voldaan aan het verstrekken van informatie aan het Rijk, de Provincie en de Europese Unie, alsmede aan andere instellingen die specifieke verantwoordingsverplichtingen hebben opgelegd aan de Veiligheidsregio Limburg-Noord.
2. De administratie zodanig van opzet en werking is, betrouwbaar en ordelijk is, dat zij in ieder geval dienstbaar is voor:
 - a. het sturen en beheersen van activiteiten en processen in de Veiligheidsregio Limburg-Noord als geheel en in de organisatieonderdelen afzonderlijk;
 - b. het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in omvang van activa, voorraden, vorderingen en schulden enz.;
 - c. het verschaffen van informatie over uitputting van de toegekende budgetten en investeringskredieten en voor het maken van kostencalculaties;
 - d. het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving;
 - e. de controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie, alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en relevante wet- en regelgeving.

Artikel 19 Financiële organisatie

Het dagelijks bestuur draagt zorg voor en legt in een besluit vast:

- a. een eenduidige indeling van de organisatie en een eenduidige toewijzing van de taken aan de organisatieonderdelen;

- b. een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zodat aan de eisen van interne controle wordt voldaan en de betrouwbaarheid van de verstrekte informatie is gewaarborgd;
- c. de verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende budgetten en investeringen;
- d. de te maken afspraken met de organisatieonderdelen over de te leveren prestaties, de daarvoor beschikbare middelen en de wijze en frequentie van rapportage over de voortgang van de activiteiten en uitputting van middelen;
- e. de regels voor verlening van decharge over het gevoerde beheer van de organisatieonderdelen.

Artikel 20 Interne controle

1. Het dagelijks bestuur draagt ten behoeve van de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening zorg voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking, waaronder de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen neemt het dagelijks bestuur maatregelen tot verbeteringen en herstel van de tekortkomingen.
2. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor een interne toetsing van organisatieonderdelen op juistheid, volledigheid en tijdigheid van de bestuurlijke informatievoorziening en de rechtmatigheid van beheershandelingen vastgelegd in interne controles.
3. Voor de interne toetsing, als genoemd in lid 1, wordt een intern controleplan opgesteld en ten uitvoer gebracht. Voor de belangrijkste processen wordt de werking van beheersmaatregelen vastgesteld.
4. De resultaten van de toets worden verwerkt in een verslag van bevindingen. En het plan van verbetering wordt ter kennisgeving aan het dagelijks bestuur aangeboden.

Artikel 21 Aanbesteding en inkoop

Het dagelijks bestuur draagt zorg voor en legt (in een besluit) vast de interne regels voor de inkoop en aanbesteding van werken en diensten. De regels waarborgen dat wordt gehandeld in overeenstemming met de regels van de Europese Unie en landelijke regelingen.

Hoofdstuk 6 Rechtmatigheidsverantwoording

Artikel 22 Verantwoordingsgrens rechtmatigheidsverantwoording

1. De rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening is gericht op de financiële rechtmatigheid en hantering van wettelijke normen.
2. Er wordt een verantwoordingsgrens gehanteerd voor zowel fouten als onzekerheden. Fouten en onzekerheden worden niet bij elkaar opgeteld. Hierbij worden de rechtmatigheidsfouten per categorie transparant gemaakt bij de jaarrekening, door middel van een toelichting per categorie op hoofdlijnen ter verklaring van de fouten.
3. De verantwoordingsgrens wordt jaarlijks bepaald en vastgesteld door het algemeen bestuur.
4. De verantwoordingsgrens wordt bepaald door de omvang van de totale lasten inclusief de toevoegingen aan de reserve.
5. In de rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening rapporteert het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur over afwijkingen welke de vastgestelde verantwoordingsgrens overschrijden.

Artikel 23 Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

Artikel 24 Begrotingsrechtmatigheid

Het dagelijks bestuur en algemeen bestuur leggen in het controleprotocol vast op welke wijze om wordt gegaan met begrotingsonrechtmatigheden. Hieruit moet blijken hoe afwijkingen geïnterpreteerd worden in het kader van het uitoefenen van het budgetrecht door het algemeen bestuur:

1. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door het algemeen bestuur is geautoriseerd.
2. Bij de investeringen wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau zoals vastgesteld in de investeringskredieten.
3. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. In de controleprotocol wordt dit lid nader uitgewerkt.
4. Begrotingsonrechtmatigheden (over- en onderschrijdingen) die niet met een begrotingswijziging gecorrigeerd worden, worden expliciet zichtbaar gemaakt en toegelicht in de jaarstukken. Indien het algemeen bestuur de jaarstukken vaststelt, wordt ook ingestemd met deze begrotingsonrechtmatigheden op baten, lasten en kredieten. Deze begrotingsonrechtmatigheden tellen niet mee voor het oordeel in de rechtmatigheidsverantwoording.

Hoofdstuk 7 Slotbepalingen

Artikel 25 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2023, met dien verstande dat de begroting, meerjarenraming, de jaarstukken, de uitvoeringsinformatie en de informatie voor derden en de daarbij behorende toelichtingen met ingang van de programmabegroting voor het begrotingsjaar 2023 voldoen aan de bepalingen van deze verordening.

De bij besluit van 22 december 2017 vastgestelde "Financiële verordening Veiligheidsregio Limburg-Noord" wordt ingetrokken.

Artikel 26 Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald onder de naam "Financiële verordening Veiligheidsregio Limburg-Noord".

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 15 december 2023,

Het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Limburg-Noord,

de voorzitter,

de secretaris,

Vergadering van	:	Algemeen Bestuur - reguliere vergadering
Kabinet	:	Nee
Vergaderdatum	:	15 december 2023
Auteur	:	Jacco van Gastel
Onderwerp	:	Brief provincie Limburg inzake begroting 2024
Bijlagen	:	1

Aanleiding en korte samenvatting

Per brief van 30 oktober 2023 heeft de provincie Limburg aan Veiligheidsregio Limburg-Noord laten weten dat zij in 2024 in aanmerking komt voor repressief toezicht.

De provincie vraagt aandacht voor het structureel en reëel evenwicht en voor het weerstandsvermogen. Beide aandachtspunten worden door VRLN opgepakt.

Beslispunten

1. Kennisnemen van het schrijven van de provincie Limburg inzake begroting 2024.

Onderbouwing voorstel

De provincie vraagt aandacht voor het structureel en reëel evenwicht. Voor de beoordeling van het structureel en reëel evenwicht is een overzicht nodig van de afzonderlijke incidentele lasten en baten. Aan dit verzoek zal ingaande begroting 2025 worden voldaan.

Ten aanzien van het weerstandsvermogen wordt aangegeven dat bestemmingsreserves niet tot de weerstandscapaciteit behoren. Tot de weerstandscapaciteit van VRLN wordt naast de algemene reserve ook een aantal nader genoemde bestemmingsreserves gerekend. De provincie geeft aan dat dit niet toegestaan is. Bestemmingsreserves zijn reserves waar het Algemeen bestuur een bestemming aan heeft gegeven. Deze reserves zijn van belang om bepaalde beleidsdoelen te kunnen realiseren. Het aanwenden van deze reserves brengt de uitvoering van taken in gevaar en past daarom niet in het geformuleerde uitgangspunt dat de (incidentele) weerstandcapaciteit moet kunnen worden ingezet om calamiteiten op te vangen zonder dat de voortzetting van taken in gevaar komt. Dit kan betekenen dat de algemene reserve aangevuld dient te worden. VRLN gaat bekijken hoe dit kan worden opgepakt.

Personele consequenties

nvt

Financiële consequenties

Het tekort aan weerstandsvermogen kan, indien aanvulling van de algemene reserve vereist is, financiële gevolgen hebben.

Informatiemanagement

nvt

Communicatie

nvt

Ondernemingsraad (OR)

nvt

Vervolgprocedure

nvt

Bijlagen

1. Brief provincie Limburg begroting 2024

Besluit

Paraaf ambtelijk secretaris:

- Akkoord met voorstel
- Akkoord met voorstel met aantekening
- Niet akkoord met voorstel met aantekening

Toelichting:

Veiligheidsregio	
Ingekomen:	2 NOV 2023
Beheerelaar:	
Zaaknummer:	
Documentnr.:	
Kopie	

Het Algemeen Bestuur van
Veiligheidsregio Limburg-Noord
Postbus 11
5900 AA VENLO

Cluster FIN
Uw kenmerk
Ons kenmerk DOC-00551226
Bijlage(n)

Behandeld M.M. Lemans-Cobben
Telefoon +31 6 46 97 40 40
Maastricht 24 oktober 2023
Verzonden 30 OKT. 2023

Onderwerp
Begroting 2024

Geacht bestuur,

In ons schrijven van 11 april 2023, DOC-00460310, hebben wij u uiteengezet onder welke voorwaarden een gemeenschappelijke regeling in 2024 in aanmerking kan komen voor repressief begrotingstoezicht.

Aangezien uw gemeenschappelijke regeling aan alle voorwaarden voldoet, komt zij in 2024 voor deze vorm van toezicht in aanmerking.

Dit betekent dat noch de begroting noch de wijzigingen daarvan onze goedkeuring behoeven.

Volledigheidshalve wijzen wij u erop dat begrotingswijzigingen op grond van het bepaalde in artikel 192, juncto 191, lid 2 van de Gemeentewet wel binnen twee weken na vaststelling ter kennisname aan ons moeten worden toegezonden.

In bovenstaand schrijven is ingegaan op aandachtspunten voor de begroting 2024. Diverse onderwerpen zijn belicht waarbij wederom nadrukkelijk aandacht is gevraagd voor het structureel en reëel evenwicht. Het reëel evenwicht houdt in dat de ramingen volledig en realistisch zijn. Structureel evenwicht betekent dat de structurele lasten gedekt moeten zijn door structurele baten. Hierbij moet het overzicht van incidentele baten en lasten betrokken worden bij het saldo. Dit is nodig voor het bepalen van het structureel saldo van de begroting en meerjarenraming.

De structurele begrotingssaldi zijn gepresenteerd voor de afzonderlijke jaren 2024-2027. Volgens de begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 is er elk jaar sprake van structureel en reëel evenwicht. Het structureel en reëel saldo is het saldo waarbij de structurele lasten gedekt zijn met structurele baten. Voor de beoordeling van het structureel en reëel evenwicht is een apart overzicht nodig van de afzonderlijke incidentele baten en lasten. Alle posten dienen ook afzonderlijk te worden toegelicht.

Wij gaan er van uit dat dit overzicht met toelichtingen vanaf de begroting 2025 wel wordt opgenomen. We zullen hier in een te plannen ambtelijk overleg nader bij stilstaan.

Weerstandsvermogen

In de paragraaf is gerefereerd aan de maximale norm van € 1.250.000 van het weerstandsvermogen waartoe het bestuur in 2019 heeft besloten.

De begrote omvang van de weerstandscapaciteit is becijferd in de paragraaf. Naast de omvang van de algemene reserve (€ 533.000) is een aantal bestemmingsreserves cijfermatig meegenomen in de omvang van de begrote weerstandscapaciteit.

In het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader (GTK) 2022 Gemeenschappelijke regelingen is aangegeven dat bestemmingsreserves niet tot de weerstandscapaciteit behoren. De paragraaf dient op dit onderdeel te worden aangepast.

Als de weerstandscapaciteit onvoldoende is en onverwacht tekorten/risico's voordoen, dan zullen de deelnemende gemeenten aanvullende bijdragen moeten doen.

Rechtsbescherming

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaar moet worden gericht aan:

Gedeputeerde Staten van Limburg, Juridische Zaken en Inkoop, team Rechtsbescherming;
Postbus 5700; 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl en klik vervolgens op de button 'e-loket'.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Vergadering van	: Algemeen Bestuur - reguliere vergadering
Kabinet	: Nee
Vergaderdatum	: 15 december 2023
Auteur	: Niels Boots, Xander Boers
Onderwerp	: Zienswijzen nieuwe Gemeenschappelijke Regeling
Bijlagen	: 2

Aanleiding en korte samenvatting

Op 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Deze wijziging heeft als voornaamste doelstelling om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Dit geschiedt via een versterking van de kaderstellende en controlerende rollen van de gemeenteraden. De wetgever heeft in de gewijzigde Wgr nieuwe instrumenten geïntroduceerd die de gemeenteraden in een betere informatiepositie moeten brengen. Deze nieuwe instrumenten moeten vóór 1 juli 2024 in iedere gemeenschappelijke regeling (GR) zijn geïmplementeerd. In dat kader is VRLN, samen met vrijwel alle andere gemeenschappelijke regelingen in de provincie Limburg, een gezamenlijk traject aangegaan onder begeleiding van Boels Zanders Advocaten, met als doel te komen tot zo uniform mogelijke wijzigingsvoorstellen. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in een concept-GR die door het Algemeen Bestuur (AB) VRLN op 7 juli 2023 is vastgesteld en vervolgens aan de deelnemende colleges van burgemeester en wethouders (college van B&W) is aangeboden. Vervolgens is het formele wijzigingstraject gestart en hebben de deelnemende colleges van B&W na het zomerreces de gemeenteraden gedurende acht weken in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen op de concept-GR.

Gelijktijdig met dit zienswijzetraject heeft een aanvullende raads werkgroep in Limburg-Noord een handreiking aangeboden aan alle gemeenteraden in onze regio waarin zij een aantal aanvullende wijzigingen voorstellen. Hierbij deden zij de oproep aan de gemeenteraden om deze aanvullende wijzigingen op te nemen in hun zienswijze, om een krachtig signaal af te geven en om af te dwingen dat positie van de gemeenteraden t.o.v. de GR'en 'daadwerkelijk wordt versterkt'. Boels Zanders Advocaten heeft over deze handreiking een legal opinion gegeven op 4 september 2023.

Inmiddels hebben alle gemeenteraden een zienswijze ingediend of aangegeven hier geen gebruik van te willen maken. Het DB wenst nadere afstemming over de aanvullende zienswijze van de gemeente Venlo. De zienswijzen van de gezamenlijke raads werkgroep worden door het DB één op één doorgeleid naar Boels Zanders voor verwerking in gewijzigde GR die aan de colleges ter instemming wordt voorgelegd.

Beslispunten

1. Nadere afstemming over de aanvullend ingebrachte zienswijze van de gemeente Venlo over de stemverhouding in het algemeen bestuur.

Onderbouwing voorstel

Door alle gemeenteraden zijn op voorstel van een raads werkgroep zienswijzen ingediend op de onderwerpen zienswijze procedure en burgerparticipatie. Voorstel is om deze zienswijzen als volgt één op één over te nemen in de GR van de VRLN:

Zienswijze procedure:

Een extra zienswijze procedure (bovenop de al verplichte) is mogelijk wanneer ten minste 1/5e deel van de deelnemende gemeenteraden hiertoe oproept. Voor onze GR dus vanaf 3 gemeenten. Indien dit wordt toegepast, dan hebben de raden twaalf weken de tijd hun zienswijzen bij het dagelijks bestuur naar voren te brengen. Voorafgaande aan het nemen van het besluit waarover de zienswijzen gegeven is stelt het dagelijks bestuur de raden en het algemeen bestuur schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de zienswijzen, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.

Burgerparticipatie:

- Het dagelijks bestuur kan beslissen bij ingrijpende besluiten een extra traject voor inspraak te doorlopen. Belanghebbenden, inwoners en maatschappelijke organisaties krijgen dan de kans op inspraak over het besluit.
- Een extra inspraaktraject wordt ook doorlopen als minimaal 2 deelnemende gemeenten dit willen.
- Het dagelijks bestuur informeert de colleges en het algemeen bestuur zo snel mogelijk over het voornemen om meer inspraak mogelijk te maken en doet een voorstel voor een eensluidende werkwijze in alle deelnemende gemeenten.

Door alle gemeenteraden zijn op voorstel van een raads werkgroep zienswijzen ingediend op het onderdeel financiële cyclus. Voorstel is om deze zienswijzen als volgt op advies van Boels Zanders over te nemen in de GR van de VRLN:

Financiële cyclus:

Allen wettelijke deadlines in de GR opnemen, de rest betreft werkafspraken met gemeenten:

Planning voor het aanleveren van stukken als volgt vastleggen in de GR:

- Uiterlijk 30 april: aanbieding van de conceptbegroting jaar voor zienswijze (eerdere aanlevering is zeer wenselijk in verband met de tijdige voorbereiding van een raadsvoorstel)
- Uiterlijk 15 juli: aanbieding van de jaarstukken ter kennisname
- 15 september: wettelijke deadline voor aanlevering van de begroting bij de provincie

Ten aanzien van het invoeren van een zienswijzetract voor de kadernota is het advies om dit niet te doen. In de kadernota staan de beleidsinhoudelijke en financiële kaders die verder uitgewerkt gaan worden in de begroting. De kadernota wordt in het jaar t-2 opgesteld en de kaders worden (indien nodig) geactualiseerd bij het opstellen van de begroting in het jaar t-1. Indien er ook een zienswijze tract voor de kadernota wordt ingesteld, betekent dit dat over dezelfde onderwerpen een dubbel zienswijze tract plaatsvindt. En in de tussentijd kunnen de uitgangspunten vermeld in de kadernota al gewijzigd zijn.

Ten aanzien van het onderdeel evaluatie van de GR is er geen eenduidig beeld ontstaan, niet alleen binnen de regio Limburg-Noord maar ook bij de andere GR'en in Limburg. Op basis van de ingediende zienswijzen stelt Boels Zanders mede op basis van uitvoerbaarheid en effectiviteit voor bij evaluatie te kiezen voor verplichte evaluatie van de regeling 1 x per 5 jaar.

Naast de gezamenlijke zienswijze hebben de gemeenteraden van Beesel, Peel en Maas en Venlo enkele aanvullende wijzigingen en werkafspraken voorgesteld in hun zienswijzen. Bij Beesel en Peel en Maas betreft dit met name technische wijzigingen of een verduidelijking. En tevens een oproep om waar mogelijk procedures nader met elkaar uit te werken. De gemeenteraad van Venlo wenst aanpassing van de stemverhouding in het AB na rato van de financiële bijdrage.

Personele consequenties

-

Financiële consequenties

-

Informatiemanagement

-

Communicatie

-

Ondernemingsraad (OR)

-

Vervolgprocedure

De reactie van het DB op de zienswijzen, aangevuld met het resultaat van de afstemming binnen het AB over de aanvullende zienswijze Venlo, wordt via Boels Zanders inclusief een gewijzigde GR aangeboden aan alle colleges. De colleges halen vervolgens een akkoord (toestemming) op bij de gemeenteraad (alleen JA of NEE, geen wijziging meer).

Vervolgens koppelt elk college een collegebesluit over de aangepaste gemeenschappelijke regelingen uiterlijk 1 juni 2024 terug aan het DB. Tenslotte wordt de GR definitief bevestigd in het AB van 5 juli 2024, aansluitend gepubliceerd en treedt daarmee in werking.

Tijdlijn	Procedurestap
Tot 15 december 2023	Inventarisatie opbrengst zienswijzen bij colleges, juristen, DB's en AB's van de gemeenschappelijke regelingen
Medio december 2023 – medio januari 204	Aanpassing van de gemeenschappelijke regelingen op basis van de ingediende zienswijzen
Medio januari 2024	Aangepaste regelingen worden door de gemeenschappelijke regelingen voor toestemming naar de colleges en accounthouders verzonden
Februari – mei 2024	De raden hebben de tijd om toestemming te geven tot het wijzigen van de gemeenschappelijke regelingen
Juni 2024	De collegebesluiten over de aangepaste gemeenschappelijke regelingen worden vastgesteld
1 juli 2024	De wijzigingen treden in werking

Bijlagen

1. Overzicht zienswijzen gemeenteraden inzake wijziging GR VRLN
2. Brief gemeente Venlo van 14 november 2023 bij hun aanvullende zienswijze.

Besluit ☐ Akkoord met voorstel ☐ Akkoord met voorstel met aantekening ☐ Niet akkoord met voorstel met aantekening <i>Toelichting:</i>	Paraaf ambtelijk secretaris:

Overzicht zienswijzen gemeenteraden inzake wijziging GR VRLN

Gemeente	Zienswijze (Ja/Nee)	Inhoud zienswijze	(concept) Reactie DB
Beesel	Ja	• Zienswijzeprocedure in de begrotingscyclus en beleidscyclus Maak concreet hoe het zienswijze proces eruitziet bij zowel kadernota, ontwerpbegroting als beleidsmatige veranderingen. • Zienswijzeprocedure Een zienswijzeprocedure wanneer minimaal 1/5e van de deelnemers een zienswijzeprocedure wenst met als voorwaarde dat de 1/5e ook minimaal 2 deelnemende gemeenteraden betreft. • Regionale raadsadviescommissie Maak in de GR concreet hoe de gemeenteraad een adviescommissie kan instellen zoals bedoeld in artikel 24a Wgr, waarbij we u verzoeken minimaal de volgende zaken te regelen: - Hoe we het initiatief kunnen nemen; - Bij wie de gemeenteraad de wens kenbaar kan maken; - Wat het bestuur van het samenwerkingsverband voor stappen hierna neemt; - Hoe worden andere gemeenten die deelnemen aan de GR geïnformeerd. • Burgerparticipatie - De mogelijkheid om een extra traject voor inspraak te doorlopen wanneer minimaal 2 gemeenteraden dit wensen. - Eenduidige werkwijze rondom burgerparticipatie die voor alle GR samenwerkingen en binnen alle gemeenten geldt. Deel je ervaringen met het klantenpanel met andere GR'en zodat hier lering uit gehaald kan worden.	Zal steeds in begeleidend schrijven worden opgenomen, niet in GR vastleggen. Kan wel nader worden uitgewerkt in onderliggende verordeningen. Deels eigen verantwoordelijkheid en proces binnen gemeenten. Voorgesteld wordt om dit in afstemming te doen met (een vertegenwoordiging van) de raadsgriffiers. Akkoord Hoort niet in de GR zelf thuis. Is aan de gemeente. Voorstel is om dit in afstemming te doen met (een vertegenwoordiging van) de raadsgriffiers. Voorstel meerderheid gemeenteraden: - Het dagelijks bestuur kan beslissen bij ingrijpende besluiten een extra traject voor inspraak te doorlopen. Belanghebbenden, inwoners en maatschappelijke organisaties krijgen dan de kans op inspraak over het besluit. - Een extra inspraaktraject wordt ook doorlopen als minimaal 2 deelnemende gemeenten dit willen. - Het dagelijks bestuur informeert de colleges en het algemeen bestuur zo snel mogelijk over het voornemen om meer inspraak mogelijk te maken en doet een voorstel voor een eensluidende werkwijze in alle deelnemende gemeenten.

		• Evaluatie Maak concreet hoe we de GR samenwerking evalueren, waarbij ons voorstel is om in ieder geval toe te voegen dat een evaluatie ook kan plaatsvinden wanneer minimaal 2 gemeenten dit wensen. • Mandateren of delegeren Verder is het ons opgevallen dat in uw regeling niet duidelijk of zelfs dubbelzinnig verwoord staat welke taken namens de deelnemers aan u gemandateerd zijn en welke taken aan u gedelegeerd zijn. Wij zouden graag zien dat dit (beter)inzichtelijk gemaakt wordt bij de volgende aanbieding. • Werkafspraken Hiernaast wensen we nog een generieke werkafpraak mee te geven die niet vastgesteld hoeft te worden in de overeenkomst. U heeft de informatieplicht opgenomen in de overeenkomst. We zijn tevreden hoe deze in de overeenkomst verwoord staat. Graag zien we wel in de vorm van werkafspraken dat u de informatieplicht concreter uitwerkt. Maak als GR Samenwerking een gezamenlijke op elkaar afgestemde planning in het aanleveren van de kadernota en ontwerpbegroting zodat de zienswijze procedures op deze stukken ook tegelijkertijd in de gemeenteraden behandeld kan worden. Financiële cyclus Zorg voor een duidelijke planning voor het aanleveren van stukken en leg deze vast in de gemeenschappelijke regelingen. - Uiterlijk 1 februari: Aanbieding van de kadernota voor zienswijze (wettelijke deadline 30 april) - Uiterlijk 15 april: Mogelijkheid voor gemeenteraden om zienswijzen in te dienen op de kadernota	Voorstel Boels Zanders volgen: uit oogpunt van uitvoerbaarheid en effectiviteit om de 5 jaar, voor VRLN voor het eerst in 2028. Voorstel is om dit in afstemming te doen met (een vertegenwoordiging van) de raadsgriffiers. Wordt meegegeven aan Boels Zanders ten behoeve van het aanpassen van de GR. Is aan de gemeenten om hier met elkaar afstemming over te zoeken. Voorstel is om dit in afstemming te doen met (een vertegenwoordiging van) de raadsgriffiers. Daarbij ook te onderzoeken in hoeverre het haalbaar is om de P&C cyclus van de verschillende GR-en gelijk te laten lopen. Na overleg met Boels Zanders wordt 15 mei gewijzigd in 30 april. Alleen wettelijke data op advies van Boels Zanders in de GR, de rest betreft werkafspraken met de gemeenten. Geen zienswijzetractaat bij kadernota: wordt in het jaar t-2 opgesteld en de kaders worden (indien nodig) geactualiseerd bij het opstellen van de begroting in het jaar t-1, wat zou betekenen dat over dezelfde onderwerpen een dubbel zienswijze traject plaatsvindt. En in de tussentijd kunnen de uitgangspunten vermeld in de kadernota al gewijzigd zijn.

		- Uiterlijk 15 mei (Eerdere aanlevering is zeer wenselijk in verband met de tijdige voorbereiding van een raadsvoorstel): Aanbieding van de conceptbegroting voor zienswijze - Voor 15 juli: Indiening van zienswijzen op de begroting door gemeenteraden - Uiterlijk 15 juli: Aanbieding van de jaarstukken ter kennisname (wettelijke deadline) - 1e week september: Vaststelling van de begroting door het 'gemeen bestuur - 15 september: Wettelijke deadline voor aanlevering van de begroting bij de provincie	
Bergen	Ja	• Zienswijzprocedure Een zienswijzprocedure wanneer minimaal 1/5e van de deelnemers een zienswijzprocedure wenst met als voorwaarde dat de 1/5e ook minimaal 2 deelnemende gemeenteraden betreft. • Burgerparticipatie Voeg de volgende 3 afspraken over burgerparticipatie toe aan de gemeenschappelijke regelingen: - Het dagelijks bestuur kan beslissen bij ingrijpende besluiten een extra traject voor inspraak te doorlopen. Belanghebbenden, inwoners en maatschappelijke organisaties krijgen dan de kans op inspraak over het besluit. - Een extra inspraaktraject wordt ook doorlopen als minimaal 2 deelnemende gemeenten dit willen. - Het dagelijks bestuur informeert de colleges en het algemeen bestuur zo snel mogelijk over het voornemen om meer inspraak mogelijk te maken en doet een voorstel voor een eensluitende werkwijze in alle deelnemende gemeenten. • Evaluatie Voeg naast het besluit van het algemeen bestuur een evaluatiemogelijkheid toe voor gemeenteraden: het samenwerkingsverband wordt geëvalueerd als minimaal 2 deelnemende gemeenten dit willen.	Akkoord Akkoord Voorstel Boels Zanders volgen: uit oogpunt van uitvoerbaarheid en effectiviteit om de 5 jaar, voor VRLN voor het eerst in 2028. .

		• Financiële cyclus Zorg voor een duidelijke planning voor het aanleveren van stukken en leg deze vast in de gemeenschappelijke regelingen. - Uiterlijk 1 februari: Aanbieding van de kadernota voor zienswijze (wettelijke deadline 30 april) - Uiterlijk 15 april: Mogelijkheid voor gemeenteraden om zienswijzen in te dienen op de kadernota - Uiterlijk 15 mei (Eerdere aanlevering is zeer wenselijk in verband met de tijdige voorbereiding van een raadsvoorstel): Aanbieding van de conceptbegroting voor zienswijze - Voor 15 juli: Indiening van zienswijzen op de begroting door gemeenteraden - Uiterlijk 15 juli: Aanbieding van de jaarstukken ter kennisname (wettelijke deadline) - 1e week september: Vaststelling van de begroting door het 'gemeen bestuur - 15 september: Wettelijke deadline voor aanlevering van de begroting bij de provincie	Na overleg met Boels Zanders wordt 15 mei gewijzigd in 30 april. Alleen wettelijke data op advies van Boels Zanders in de GR, de rest betreft werkafspraken met de gemeenten. Geen zienswijzetract bij kadernota: wordt in het jaar t-2 opgesteld en de kaders worden (indien nodig) geactualiseerd bij het opstellen van de begroting in het jaar t-1, wat zou betekenen dat over dezelfde onderwerpen een dubbel zienswijze traject plaatsvindt. En in de tussentijd kunnen de uitgangspunten vermeld in de kadernota al gewijzigd zijn.
Echt-Susteren	Nee	Geen zienswijze, aldus besloten in de vergadering van 9 november 2023.	
Gennep	Ja	• Zienswijzeprocedure 1. Het algemeen bestuur beslist niet over een voorstel alvorens de raden om zienswijzen zijn gevraagd, wanneer ten minste een vijfde van de gemeenteraden het dagelijks bestuur hierom verzoekt. In spoedeisende gevallen kan het dagelijks bestuur afzien van het vragen van zienswijzen. Het dagelijks bestuur stelt de raden hiervan schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte. 2. Indien het eerste wordt toegepast, dan hebben de raden twaalf weken de tijd hun zienswijzen bij het dagelijks bestuur naar voren te brengen. Voorafgaande aan het nemen van het besluit waarover de zienswijzen gegeven is stelt het dagelijks bestuur de raden en het algemeen bestuur schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de zienswijzen, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt.	Akkoord

		• Burgerparticipatie Voeg de volgende 3 afspraken over burgerparticipatie toe aan de gemeenschappelijke regelingen: • Het dagelijks bestuur kan beslissen bij ingrijpende besluiten een extra traject voor inspraak te doorlopen. Belanghebbenden, inwoners en maatschappelijke organisaties krijgen dan de kans op inspraak over het besluit.• Een extra inspraaktraject wordt ook doorlopen als minimaal 2 deelnemende gemeenten dit willen.• Het dagelijks bestuur informeert de colleges en het algemeen bestuur zo snel mogelijk over het voornemen om meer inspraak mogelijk te maken en doet een voorstel voor een eensluidende werkwijze in alle deelnemende gemeenten • Evaluatie Voeg naast het besluit van het algemeen bestuur een evaluatiemogelijkheid toe voor gemeenteraden: het samenwerkingsverband wordt geëvalueerd als minimaal 2 deelnemende gemeenten dit willen. • Financiële cyclus Zorg voor een duidelijke planning voor het aanleveren van stukken en leg deze vast in de gemeenschappelijke regelingen. - Uiterlijk 1 februari: Aanbieding van de kadernota voor zienswijze (wettelijke deadline 30 april)- Uiterlijk 15 april: Mogelijkheid voor gemeenteraden om zienswijzen in te dienen op de kadernota- Uiterlijk 15 mei (Eerdere aanlevering is zeer wenselijk in verband met de tijdige voorbereiding van een raadsvoorstel): Aanbieding van de conceptbegroting voor zienswijze- Voor 15 juli: Indiening van zienswijzen op de begroting door gemeenteraden Uiterlijk 15 juli: Aanbieding van de jaarstukken ter kennisname (wettelijke deadline)- 1e week september: Vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur	Akkoord Voorstel Boels Zanders volgen: uit oogpunt van uitvoerbaarheid en effectiviteit om de 5 jaar, voor VRLN voor het eerst in 2028. Na overleg met Boels Zanders wordt 15 mei gewijzigd in 30 april. Alleen wettelijke data op advies van Boels Zanders in de GR, de rest betreft werkafspraken met de gemeenten. Geen zienswijzetraject bij kadernota: wordt in het jaar t-2 opgesteld en de kaders worden (indien nodig) geactualiseerd bij het opstellen van de begroting in het jaar t-1, wat zou betekenen dat over dezelfde onderwerpen een dubbel zienswijze traject plaatsvindt. En in de tussentijd kunnen de uitgangspunten vermeld in de kadernota al gewijzigd zijn.

		- 15 september: Wettelijke deadline voor aanlevering van de begroting bij de provincie	
Nederweert	Nee	Geen zienswijze, aldus besloten in de vergadering van 10 oktober 2023.	-
Peel en Maas	Ja	• Zienswijzeprocedure Er wordt een zienswijzeprocedure doorlopen als ten minste 1/5de deel van de deelnemende gemeenteraden hiertoe oproept. • Burgerparticipatie - Het DB kan besluiten tot een traject voor inspraak; - Een inspraaktraject kan gestart worden als minimaal twee deelnemende gemeenten daartoe besluiten; - Het DB informeert de deelnemende colleges en het AB zo snel als mogelijk over een voornemen tot een inspraaktraject. • Evaluatie Er wordt een evaluatietraject gestart als minimaal 2 gemeenteraden daar om vragen. Verder roepen we u op om samen met de griffiers van de deelnemende gemeenten werkafspraken te maken over: - De inzet van de adviescommissie - De uitwerking van de actieve informatieplicht - De planning over de aan te leveren P&C-documenten.	Akkoord Akkoord Voorstel Boels Zanders volgen: uit oogpunt van uitvoerbaarheid en effectiviteit om de 5 jaar, voor VRLN voor het eerst in 2028. Oproep wordt ter harte genomen. Voorgesteld wordt om dit in afstemming te doen met (een vertegenwoordiging van) de raadsgriffiers
Roerdalen	Nee	Geen zienswijze, aldus besloten in de vergadering van 2 november 2023.	
Roermond	Ja	Besluit: de navolgende tekst in plaats te stellen van het conceptbesluit zoals door het college van B&W voorgelegd: een zienswijze in te dienen die aangeeft dat: 1. de Roermondse raad instemt met de voorstellen van de raadswerkgroep Noord-Limburg, met inachtneming van de (juridische) formulering in de Legal opinion van Boels Zanders en Cooperacion; 2. echter, in tegenstelling tot het bepaalde onder 1, de suggestie wordt gedaan om ook (net zoals bij de bepalingen over het participatierecht) bij de bepalingen over evaluatie een onderscheid te maken tussen kleine en	Akkoord

		grotere gemeenschappelijke regelingen (1/5e van de deelnemers / 2 deelnemers).	
Venlo	Ja	• Stemrecht Binnen de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio en Gemeentelijke Gezondheidsdienst Limburg-Noord lopen het stemrecht en de verdeelsleutel financiële bijdragen lopen niet synchroon. De financiële jaarlijkse bijdrage aan de Veiligheidsregio Limburg-Noord is gebaseerd op het inwoneraantal. Het stemrecht is echter voor iedere gemeente gelijk. Een gewogen stemverhouding is daarnaast in analogie met de stemverhouding bij de Veiligheidsregio Zuid-Limburg en de stemverhouding die bij de meerderheid van de Veiligheidsregio's in Nederland wordt toegepast. • Zienswijzprocedure In de gemeenschappelijke regelingen is nog niet concreet genoeg voorgesteld hoe het participatierecht georganiseerd moet worden. Voeg daarom de volgende bepaling toe: Er wordt een zienswijzprocedure doorlopen als ten minste 1/5de deel van de deelnemende gemeenteraden hiertoe oproept. Voorwaarde hierbij is dat dit minimaal 2 gemeenteraden moeten zijn. Met deze bepaling wordt de mogelijkheid tot het geven van zienswijzen uitgebreid. • Burgerparticipatie Voeg de volgende 3 afspraken over burgerparticipatie toe aan de gemeenschappelijke regelingen: • Het dagelijks bestuur kan beslissen bij ingrijpende besluiten een extra traject voor inspraak te doorlopen. Belanghebbenden, inwoners en maatschappelijke organisaties krijgen dan de kans op inspraak over het besluit. • Een extra inspraaktraject wordt ook doorlopen als minimaal 2 deelnemende gemeenten dit willen.	Niet akkoord, in lijn met AB 7 juli 2023. Akkoord Akkoord

		• Het dagelijks bestuur informeert de colleges en het algemeen bestuur zo snel mogelijk over het voornemen om meer inspraak mogelijk te maken en doet een voorstel voor een eensluidende werkwijze in alle deelnemende gemeenten. • Evaluatie Voeg naast het besluit van het algemeen bestuur een evaluatiemogelijkheid toe voor gemeenteraden: het samenwerkingsverband wordt geëvalueerd als minimaal 2 deelnemende gemeenten dit willen. • Financiële cyclus Zorg voor een duidelijke planning voor het aanleveren van stukken en leg deze vast in de gemeenschappelijke regelingen. • Uiterlijk 1 februari: Aanbieding van de kadernota voor zienswijze (wettelijke deadline 30 april) • Uiterlijk 15 april: Mogelijkheid voor gemeenteraden om zienswijzen in te dienen op de kadernota • Uiterlijk 15 mei (Eerdere aanlevering is zeer wenselijk in verband met de tijdige voorbereiding van een raadsvoorstel): Aanbieding van de conceptbegroting voor zienswijze. • Voor 15 juli: Indiening van zienswijzen op de begroting door gemeenteraden. • Uiterlijk 15 juli: Aanbieding van de jaarstukken ter kennisname (wettelijke deadline). • 1e week september: Vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur. • 15 september: Wettelijke deadline voor aanlevering van de begroting bij de provincie Toelichting: Met het verwerken van deze toevoegingen (zoals gesuggereerd door de regionale raads werkgroep Noord-Limburg) wordt daadwerkelijk invulling	Voorstel Boels Zanders volgen: uit oogpunt van uitvoerbaarheid en effectiviteit om de 5 jaar, voor VRLN voor het eerst in 2028. Na overleg met Boels Zanders wordt 15 mei gewijzigd in 30 april. Alleen wettelijke data op advies van Boels Zanders in de GR, de rest betreft werkafspraken met de gemeenten. Geen zienswijzetraject bij kadernota: wordt in het jaar t-2 opgesteld en de kaders worden (indien nodig) geactualiseerd bij het opstellen van de begroting in het jaar t-1, wat zou betekenen dat over dezelfde onderwerpen een dubbel zienswijze traject plaatsvindt. En in de tussentijd kunnen de uitgangspunten vermeld in de kadernota al gewijzigd zijn.

		gegeven aan de verruimde mogelijkheden (qua geest en inhoud) van de daartoe in 2022 gewijzigde Wet Gemeenschappelijke Regelingen.	
Venray	Ja	Zienswijzeprocedure In de gemeenschappelijke regelingen is nog niet concreet genoeg voorgesteld hoe het participatierecht georganiseerd moet worden. Voeg daarom de volgende bepaling toe: Er wordt een zienswijzeprocedure doorlopen als ten minste 1/5de deel van de deelnemende gemeenteraden hiertoe oproept. Voorwaarde hierbij is dat dit minimaal 2 gemeenteraden moeten zijn. Met deze bepaling wordt de mogelijkheid tot het geven van zienswijzen uitgebreid. Burgerparticipatie Voeg de volgende 3 afspraken over burgerparticipatie toe aan de gemeenschappelijke regelingen: - Het dagelijks bestuur kan beslissen bij ingrijpende besluiten een extra traject voor inspraak te doorlopen. Belanghebbenden, inwoners en maatschappelijke organisaties krijgen dan de kans op inspraak over het besluit. - Een extra inspraaktraject wordt ook doorlopen als minimaal 2 deelnemende gemeenten dit willen. - Het dagelijks bestuur informeert de colleges en het algemeen bestuur zo snel mogelijk over het voornemen om meer inspraak mogelijk te maken en doet een voorstel voor eensluidende werkwijze in alle deelnemende gemeenten. Evaluatie Voeg naast het besluit van het algemeen bestuur een evaluatiemogelijkheid toe voor gemeenteraden: het samenwerkingsverband wordt geëvalueerd als minimaal 2 deelnemende gemeenten dit willen.	Akkoord Akkoord Voorstel Boels Zanders volgen: uit oogpunt van uitvoerbaarheid en effectiviteit om de 5 jaar, voor VRLN voor het eerst in 2028.

		Financiële cyclus Zorg voor een duidelijke planning voor het aanleveren van stukken en leg deze vast in de gemeenschappelijke regelingen. Uiterlijk 1 februari: Aanbieding van de kadernota voorzinswijze (wettelijke deadline 30 april) Uiterlijk 15 april: Mogelijkheid voorgemeenteraden om zienswijzen in te dienen op de kadernota Uiterlijk 15 mei (Eerdere aanlevering is zeer wenselijk in verband met de tijdige voorbereiding van een raadsvoorstel): Aanbieding van de conceptbegroting voor zienswijze Voor 15 juli: Indiening van zienswijzen op de begroting door gemeenteraden Uiterlijk 15 juli: Aanbieding van de jaarstukken ter kennisname (wettelijke deadline) 1e week september: Vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur 15 september: Wettelijke deadline voor aanlevering van de begroting bij de provincie	Na overleg met Boels Zanders wordt 15 mei gewijzigd in 30 april. Alleen wettelijke data op advies van Boels Zanders in de GR, de rest betreft werkafspraken met de gemeenten. Geen zienswijzetrject bij kadernota: wordt in het jaar t-2 opgesteld en de kaders worden (indien nodig) geactualiseerd bij het opstellen van de begroting in het jaar t-1, wat zou betekenen dat over dezelfde onderwerpen een dubbel zienswijze traject plaatsvindt. En in de tussentijd kunnen de uitgangspunten vermeld in de kadernota al gewijzigd zijn.
Weert	Nee	Raadsbesluit: Geen zienswijze indienen.	

GEMEENTEBESTUUR

uw kenmerk
uw brief d.d.

ons kenmerk 66269-100589
behandelaar V.R.M. Sampers
telefoonnummer +31 77 3596195
e-mail v.sampers@venlo.nl
collegebesluit d.d. 14 november 2023
bijlage(n)
datum

Veiligheidsregio Limburg-Noord
T.a.v. Algemeen Bestuur
Nijmeegseweg 42
5916 PT Venlo

onderwerp Zienswijze inzake wijziging gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord

Geacht Bestuur,

Inleiding

De gemeenschappelijk regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord kent op dit moment een stemverhouding van 1 stem per gemeente. Dit is onwenselijk omdat hiermee de invloed die we kunnen uitoefenen op besluiten geen recht doet aan het aantal inwoners van onze gemeente op wie deze besluiten betrekking hebben en op de financiële inspanning die zij leveren. Gemeenten hebben immers geen zeggenschap naar rato van financiële bijdrage maar elke gemeente heeft 1/15 stem. Vorig jaar heeft onze gemeenteraad in de zienswijze bij de begroting 2023 al aangegeven dat de gemeente Venlo een wijziging van de stemverhouding wenselijk acht. Het advies van het algemeen bestuur van de VRLN was toen om dit mee te nemen bij de wijzigingen die in de samenwerkingsovereenkomst doorgevoerd dienen te worden als gevolg van de wijziging WGR. Tijdens het proces om te komen tot de gewijzigde GR heeft de gemeente Venlo de wens kenbaar gemaakt om het huidig stemrecht in het Algemeen Bestuur te wijzigen naar een stemverhouding op basis van inwoneraantal, de zogenaamde gewogen stemverhouding, eventueel gestaffeld.

Redenen wijziging stemverhouding

Democratische legitimatie

Op dit moment hebben de inwoners van alle andere deelnemende gemeenten verhoudingsgewijs een zwaardere stem voor het huidige stemrecht van 1 stem per gemeente. De stem van een bewoner van bijvoorbeeld Mook en Middelaar weegt volgens dit principe 13 x zwaarder dan die van een inwoner van Venlo.

Deelnemende gemeenten VRLN	Aantal inwoners (CBS 1-1-2023)	% inwoneraantal
Mook en Middelaar	8.043	1,5%
Bergen (L)	13.119	2,5%
Beesel	13.449	2,5%
Nederweert	17.499	3,3%
Gennep	17.764	3,3%
Roerdalen	20.702	3,9%
Maasgouw	24.305	4,6%
Echt-Susteren	31.967	6,0%
Leudal	36.141	6,8%
Horst aan de Maas	43.641	8,2%
Venray	44.628	8,4%
Peel en Maas	45.276	8,5%
Weert	50.872	9,6%
Roermond	59.981	11,3%
Venlo	103.328	19,5%
Totaal	530.715	100%

Hoofdargument: De huidige stemverdeling is niet redelijk.

Het hoofdargument om de stemverdeling te wijzigen:

Het is niet redelijk geen enkele relatie te leggen tussen het belang, de inbreng en de invloed op het besluitvormingsproces.

Daarmee is er sprake van een onevenwichtig democratisch gelegitimeerde stemverdeling.

Gewijzigde stemverhouding door herindeling.

Door de herindeling in het verleden is ongemerkt de stemverhouding van diverse deelnemende gemeenten gewijzigd. Bijvoorbeeld Venlo en Arcen-Velden zijn daardoor van 2 naar 1 stem gegaan. Voor de gemeente Peel en Maas is het verschil nog ingrijpender. Nu 1 stem en voor de herindeling 4 stemmen (Helden, Maasbree, Kessel en Meijel). Ook deze verandering is een reden om de stemverhouding te wijzigen.

In onderstaande tabel is als voorbeeld van enkele deelnemende gemeenten het aantal stemmen voor de herindeling van 2010 weergegeven.

Huidige gemeenten	Gemeenten voor de herindeling in 2010
Horst aan de Maas	Horst, Sevenum, Meerlo, Swolgen, Tienray
Venray	Venray, Wanssum, Geijsteren en Blitterswijck
Peel en Maas	Helden, Kessel, Meijel en Maasbree.
Weert	Weert en Stramproy
Roermond	Roermond en Swalmen
Venlo	Venlo, Arcen en Velden (+gedeelte grondgebied Bergen)

Het had voor de hand gelegen indien er na de herindeling een besluit genomen was om de stemverhouding aan te passen. Dit is echter niet gebeurd.

Stemverhouding naar analogie van andere Nederlandse Veiligheidsregio's

Binnen onze provincie is er een verschil in de basis van de stemverhouding. De Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) heeft een stemverhouding op basis van inwoneraantal.

Bij de VRZL hebben de leden van het algemeen bestuur ieder één stem en daarboven één stem per volledig veelvoud van 25.000 inwoners.

De stemverhouding van alle 25 veiligheidsregio's in Nederland is opgenomen in het hierna volgend overzicht.

De stemverhouding van alle 25 veiligheidsregio's in Nederland

		1 stem per gemeente	1 stem per gemeente. Stem Amsterdam/Zaanstad-Purmerend kan doorslaggevend zijn	gewogen stemverhouding	1 stem per gemeente, gewogen stemverhouding bij jrk, begr, begr-wijz (en beleidsplan)	
	333	STEMVERHOUDING 25 VEILIGHEIDSRÉGIO'S				Totaal
Overzicht veiligheidsregio's	Aantal gemeenten	9	2	9	5	25
Amsterdam-Amstelland	6		1			
Brabant-Noord	11	1				
Brabant-Zuidoost	21				1	
Drenthe	12	1				
Flevoland	6				1	
Friesland	18	1				
Gelderland-Midden	15				1	
Gelderland-Zuid	12	1				
Gooi en Vechtstreek	6	1				
Groningen	10	1				
Haaglanden	?			1		
Hollands Midden	18			1		
IJsselmeer	11	1				
Kenemerland	9			1		
Limburg-Noord	15	1				
Midden- en West-Brabant	24				1	
Noord- en Oost-Gelderland	22			1		
Noord-Holland Noord	16			1		
Rotterdam-Rijnmond	15			1		
Twente	14				1	
Utrecht	26			1		
Zaanstreek-Waterland	7		1			
Zeeland	13			1		
Zuid-Holland Zuid	10	1				
Zuid-Limburg	16			1		

In bijlage 1 zijn de staffels opgenomen van de Veiligheidsregio's die op basis van inwoneraantal het stemrecht afgesproken hebben.

Verzoek aan het dagelijks bestuur deze notitie te agenderen voor het AB op 15-12-2023

Hierbij het verzoek aan uw Dagelijks Bestuur om deze notitie te agenderen vóór de behandeling van de wijzigingen en de zienswijzen op de gemeenschappelijke regeling in het Algemeen gestuurd dd. 15-12-2023.

Gevraagd besluit van het Algemeen Bestuur VRLN

Wij verzoeken het algemeen bestuur van de VRLN om op basis van genoemde argumenten in te stemmen met een wijziging van het stemrecht in het Algemeen Bestuur. Na instemming dient het algemeen bestuur in de eerstvolgende vergadering een besluit te nemen op welke wijze de gewogen stemverhouding van toepassing gaat zijn en de ingangsdatum.

Hoogachtend,
Namens burgemeester en wethouders van Venlo
Burgemeester van Venlo

Gemeentesecretaris

Antoin Scholten

Twan Beurskens

Bijlage 1: Staffels op basis van inwoneraantal bij de overige Veiligheidsregio's

Bij de overige Veiligheidsregio's die op basis van een staffel het stemrecht verdeeld hebben zien wij de volgende verdelingen:

Hollands Midden, Noord-Oost Gelderland:

- a. gemeenten beneden 20.000 inwoners: 1 stem;
- b. gemeenten met 20.000 tot 40.000 inwoners : 2 stemmen;
- c. gemeenten met 40.000 tot 60.000 inwoners: 3 stemmen;
- d. gemeenten met 60.000 tot 80.000 inwoners: 4 stemmen;
- e. gemeenten met 80.000 tot 100.000 inwoners: 5 stemmen;
- f. gemeenten met 100.000 of meer inwoners: 6 stemmen.

Haaglanden:

- a. gemeenten < 30.000 inwoners: 1 stem;
- b. gemeenten > 30.000 tot 90.000 inwoners: 2 stemmen;
- c. gemeenten > 90.000 tot 150.000 inwoners: 3 stemmen;
- d. gemeenten > 150.000 tot 300.000 inwoners: 4 stemmen;
- e. gemeenten > 300.000 inwoners: 5 stemmen.

Utrecht:

- a. het lid aangewezen door het college van burgemeester en wethouders van een gemeente met 1 tot en met 20.000 inwoners heeft één stem;
- b. het lid aangewezen door het college van burgemeester en wethouders van een gemeente met 20.001 tot en met 40.000 inwoners heeft twee stemmen;
- c. het lid aangewezen door het college van burgemeester en wethouders van een gemeente met 40.001 tot en met 60.000 inwoners heeft drie stemmen;
- d. het lid aangewezen door het college van burgemeester en wethouders van een gemeente met 60.001 tot en met 100.000 inwoners heeft vier stemmen;
- e. het lid aangewezen door het college van burgemeester en wethouders van een gemeente met 100.001 tot en met 200.000 inwoners heeft zes stemmen, en
- f. het lid aangewezen door het college van burgemeester en wethouders van een gemeente met 200.001 of meer inwoners heeft negen stemmen.

Rotterdam-Rijnmond

1. Bij het nemen van besluiten door het algemeen bestuur brengen de leden voor de gemeente die zij vertegenwoordigen ieder één stem uit, met uitzondering van de leden die een gemeente vertegenwoordigen met een inwonertal boven 50.000. Zij brengen voor elk volgend 50.000-tal, of gedeelte daarvan, één stem meer uit tot een maximum van elf stemmen per gemeente.

Zeeland

ieder een stem uit per 5.000 inwoners waarbij de stemmen naar boven worden afgerond op een veelvoud van 5.000.

Noord-Holland Noord

Eén van de belangrijkste wijzigingen is de aanpassing van de stemverhouding aan de verhouding conform de verdeelsleutel voor de gemeentelijke bijdrage voor het betreffende begrotingsjaar. De verdeelsleutel is gebaseerd op het aandeel van de OOV component, subcluster brandweer en rampenbestrijding binnen de algemene uitkering van het gemeentefonds, en de belastingcapaciteit per gemeente.

Zuid-Limburg:

Besluiten worden met meerderheid van stemmen genomen. De leden van het algemeen bestuur hebben ieder één stem en daarboven één stem per volledig veelvoud van 25.000 inwoners.